№ 1e

Valsts Prezidenta sekretariata

AKTS

1924 g.

Par

Saeimā pieņemto likumu

publicēšanu.

Latv. PSR Centrālais Valsts Archīvs
Fonda № 34e Apr. № 1
Arch. № 49

№ 1e

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 4.g. 11. janvarī.

№ 43.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

12 Jan 7

147

1

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g.15.janvara plenarsēdes dienas kārtību līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

J. Mantnieks

Saeimas sekretars.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 4. g. 16. janvarī
№ 62.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariats
1924
223
17 janv
7.

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 18.janvara plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kanclejas direktors.

Pie akt.
17/I

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 4. g. 19. janvarī

№ 84.

Valsts Prezidenta sekretariats
saņemts 192 4. g. 19 janv.
Iesn. № 257 akt. № 7

3

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 22.janvara plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Pielikumā 19 l.

Saeimas kancelejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 Y.g. 23. janvarī.
№ 110.

4

Valsts Prezidenta sekretariatam.

K24g. 24 janv
302 7

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 25.janvara plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kanclejas direktors.

Pie aret.
24/I

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 4. g. 25. janvarī.
№ 123.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

5

Valsts Prezidenta sek. 1924 g. 28 janv. 348 7

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 29.janvaŗa plenarsēdes dienas kārtību līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Pie aktēm 28/I

J. Mārtiņš

Saeimas sekretars.

6.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 4. g. 30. januarī.
№ 145.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariāts
31 janv
4
411 akt. № 7
ist. №

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g.1.februara plenarsēdes dienas kārtību.-

Saeimas kanclejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 4. g. 2. februarī.

№ 162.

7

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta Sekretariāts
Ienākošais Nr. 461
4 febr. 1924. 7

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g.5.februara plenarsēdes dienas kārtību.-

Pie akta
4/II

Saeimas kancelejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924. g. 6. februarī.
№ 187.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariāts
Ien. 6 febr.
1924
513

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 8.februara plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kancelejas direktors.

Prot. № 522
akts 7

1924 8 februarī.
№ 874.

9

Valsts budžeta nodaļai.

Sekretariāts paziņo, ka pie Jūsu raksta Nr.270 sagatavots 1924/25.g. budžeta projekts nodots Prezidenta Kancelejai.

S e k r e t ā r s.

Nodaļas vadītājs.

Finanču Ministrija.
VALSTS BUDŽETU NODAĻA

9 janvārī 1924.g.
Nr. 270.
Rīgā.

VALSTS PREZIDENTA SEKRETARIATAM.
1924 7 febr.
Nr. 522 f.

10

Valsts budžetu nodaļa līdz ar šo nosūta 1 eksemplaru no Ministru kabineta pieņemto un Saeimas Budžetu komisijai iesniegto valsts 1924/25.g.budžeta projektu.

Valsts budžetu nodaļas priekšnieks

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 4. g. 9. februarī.

№ 209.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariāts
ien. № 551

1924 g. 11 febr. 7.

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g.12.februara plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Pie arhīva
11/2 Grunts

Saeimas kancelejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

23. januarī 1924. g.

№ 61

Valsts Prezidenta sekretariāts
Saņ. 24 janv. 1924 g.
Iesn. Nr. 313 Lp. 7.

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.18.janvara plenarsēdē steidzamības kārtā (steidzamība pieņemta vienbalsīgi) pieņemto

likumu par pilsētu naudas zīmēm,

kura redakcija pieņemta 22.janvara plenarsēdē.-

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Rēriņš

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

13

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.18.janvara plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s

par

p i l s ē t u n a u d a s z ī m ē m.

1. Rīgas, Jelgavas un Liepājas pilsētu izlaistās naudas zīmes (parādzīmes, kases zīmes un boni) pēc 1925.gada 1.janvara nav likumīgs maksāšanas līdzeklis.

2. Sākot ar 1925.gada 1.janvari minēto pilsētu kasēm jāatlīdzina pretvērtība valsts vai Latvijas bankas zīmēs visiem attiecīgo pilsētu zīmju uzrādītājiem, kas šīs zīmes nodod kasēm, bet Latvijas bankai - kad tā uzrāda zīmju iznīcināšanas aktu vai tā norakstu.

3. Pēc šī likuma spēkā stāšanās minēto pilsētu kasēm aizliegts laist apgrozībā pilsētu naudas zīmes. No apgrozības izņemtās naudas zīmes iznīcināmas.

F. Veismans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mauriņš

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars .

1924.g. 25. janv.

Nodaļas vadītājs

№ 596.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

23. janvarī 192 Y. g.

№ 62.

2871. Min. 1205

14

Valsts Prezidenta sekretariāts
Saņemts 23 Janv.
Nr. 296 Akt. Nr. 7

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidents kungs, Saeimas š.g.22.janvara plenarsēdē steidzamības kārtā (steidzamība pieņemta vienbalsīgi) pieņemtos un redigētos:

1. likumu par konvenciju par oficialu žurnalu, kā ari analu un parlamentarisku dokumentu tiešu apmaiņu un

2. likumu par konvenciju par oficialu dokumentu, zinātnisku un literarisku izdevumu starptautisku apmaiņu

līdz ar konvencijām franču valodā un to tulkojumiem latviešu valodā.-

F. Kemmers

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mežmuižs

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

15

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.22.janvara plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s
par
konvenciju par oficialu dokumentu, zinātnisku un literarisku izdevumu starptautisku apmaiņu.

1. 1886.g. 15.martā Briselē noslēgtā konvencija par oficialu dokumentu, zinātnisku un literarisku izdevumu starptautisku apmaiņu ar šo likumu pieņemta un apstiprināta.

2. Likums stājas spēkā no izsludināšanas dienas.

Līdz ar likumu izsludināma arī konvencija un tās tulkojums latviešu valodā. Konvencija stājas spēkā konvencijas 9.pantā paredzētā paziņojuma iesniegšanas dienā Belgijas valdībai.

F. Vesmans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Westermanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 24. janv.

Nodaļas vadītājs

№ 567

T u l k o j u m s.

K O N V E N C I J A

par

oficialu dokumentu, zinātnisku un literarisku izdevumu starptautisku apmaiņu.

Noslēgta Briselē 1886.g. 15.martā.

Viņa Majestate Belģijas Karalis, Viņa Majestate Brazilijas Keizars, Viņas Majestate Spanijas Karaliene-pavaldone, Amerikas Savienotu Valstu Prezidents, Viņa Majestate Italijas Karalis, Viņa Majestate Portugales un Algarvijas Karalis, Viņa Majestate Serbijas Karalis, Šveices Savienības Federalpadome:

Vēlēdamies nodibināt uz pamatiem, kuŗus pieņēmusi Briselē 1883.g. 10.līdz 14.aprilim noturētā apspriede, starptautisku apmaiņu viņu valstu oficialiem dokumentiem, zinātniskiem un literariskiem izdevumiem, ir iecēluši par saviem pilnvarniekiem:

Viņa Majestate Belģijas Karalis: Princi de C a r a m a n, Savu ārlietu ministri un Sevaljè de M o r e a u, Savu zemkopības, rūpniecības un sabiedrisku darbu ministri;

Viņa Majestate Brazilijas Keizars: Grafu de V i l l e n e u v e, Savu ārkārtēju sūtni un pilnvarotu ministri pie Viņa Majestates Belģijas Karaļa;

Viņas Majestate Spanijas Karaliene-pavaldone: de T a v i r a kgu, Spanijas pagaidu chargé d'affaires Briselē;

Amerikas Savienotu Valstu Prezidents: L a m b e r t T r e e kgu, Amerikas Savienotu Valstu rezidējošu ministri Briselē;

Viņa Majestate Italijas Karalis: Markizu M a f f e i, Savu ārkārtēju sūtni un pilnvarotu ministri pie Viņa Majestates Belģijas Karaļa;

Viņa Majestate Portugales un Algarvijas Karalis: Baronu de S a n t ' A n n a, Viņa Majestates ļoti uzticamu ārkārtēju sūtni un pilnvarotu ministri;

Viņa Majestate Serbijas Karalis: M a r i n o v i t c h kgu, Savu ārkārtēju sūtni un pilnvarotu ministri pie Viņa Majestates Belģijas Karaļa;

Šveices Savienības Federalpadome: R i v i e r kgu, Savu īpašu pilnvarnieku;

Kuŗi iesnieguši savstarpīgi savas pilnvaras un atraduši tās par labā un pienācīgā formā sastādītām, ir vienojušies par sekošiem pantiem:

1.pants. Katrā līgumslēdzējā valstī ir nodibināms birojs, kuŗam uzdots izdarīt apmaiņas.

2.pants. Izdevumi, kuŗus līgumslēdzējas valstis apņemas apmainīt, ir sekošie:

1) oficiali, parlamentariski un administrativi dokumenti, kuŗi laisti klajā viņu izdevēju valstī;
2) darbi, kuŗi izpildīti uz valdību pavēli un rēķinu.

3.pants. Katram birojam jāiespiež to izdevumu saraksts, kuŗus viņš var nodot līgumslēdzēju valstu rīcībā. Sis saraksts ir pārlabojams un papildināms ikgadus un kārtīgi piesūtams visiem apmaiņas birojiem.

4.pants. Apmaiņas birojiem jāvienojas par to, cik eksemplaru var pieprasīt un piesūtīt.

17

5.pants. Sūtījumi izdarāmi tieši no biroja uz biroju. Ir pieņemami paraugi un vienlīdzīgas formas kastu (caisses) satura sarakstiem, kā arī visiem administrativas sarakstes dokumentiem, pieprasījumiem, saņemšanas apliecinājumiem u.t.t.

6.pants. Nosūtīšanai uz ārzemēm, katra valsts uzņemas iesaiņošanas un pasta izdevumus līdz nosūtāmai vietai. Tomēr, ja nosūtīšana notiek pa jūru, īpaši nolīgumi noteiks katras valsts daļu transporta izdevumos.

7.pants. Apmaiņas birojiem jābūt par oficioziem starpniekiem starp līgumslēdzēju valstu zinātniskām korporacijām un literariskām, zinātniskām u.t.t. savienībām, viņu izdevumus saņemot un nosūtot.

Tomēr skaidri saprotams, ka šai gadījumā apmaiņas biroju uzdevums aprobežojas ar apmainīto darbu nosūtīšanu bez muitas un ka šiem birojiem nekādā ziņā nav jāuzņemas iniciative nodibināt šīs attiecības.

8.pants. Šie noteikumi piemērojami vienīgi attiecībā uz dokumentiem un darbiem, kuŗi izdoti sākot no tās dienas, kad šī konvencija noslēgta.

9.pants. Valstīm, kuŗas nav ņēmušas dalību šo konvenciju noslēdzot, ir atļauts uz viņu pieprasījumu tai pievienoties.

Šī pievienošanās paziņojama diplomatiskā ceļā Belģijas valdībai, kuŗa par to paziņos visām citām līgumparakstītājām valstīm.

10.pants. Šī konvencija ratificējama un ratifikacijas dokumenti apmaināmi Briselē, cik drīz vien tas iespējams. Viņa noslēgta uz desmit gadiem, skaitot no ratifikacijas dokumentu apmaiņas dienas, un viņa joprojam pastāvēs spēkā arī pēc šā termiņa, kamēr kāda no valdībām nebūs paziņojusi seši mēneši iepriekš par to, ka viņa atsakas no konvencijas.

Šo apliecinot, attiecīgie pilnvarnieki parakstījuši konvenciju un piespieduši tai savus zīmogus.

Sastādīts Briselē, astoņos eksemplaros, tūkstots astoņsimti astoņdesmitsestā gada piecpadsmitā martā.

(Paraksti)
(L.S.) Princis de Caraman.
(L.S.) Sevaljè de Moreau.
(L.S.) Grafs de Villeneuve.
(L.S.) José M.de Tavira.
(L.S.) Lambert Tree.
(L.S.) Maffei.
(L.S.) Barons de Sant'Anna.
(L.S.) J.Marinovitch.
(L.S.) Alphonse Rivier.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.22.janvara plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s
par
konvenciju par oficialu žurnalu, kā arī anaļu un parlamentarisku dokumentu tiešu apmaiņu.

1. 1886.g. 15.martā Briselē noslēgtā konvencija par oficialu žurnalu, kā arī anaļu un parlamentarisku dokumentu tiešu apmaiņu ar šo likumu pieņemta un apstiprināta.

2. Likums stājas spēkā no izsludināšanas dienas.

Līdz ar likumu izsludināma arī konvencija un tās tulkojums latviešu valodā. Konvencija stājas spēkā konvencijas 2.pantā paredzētā paziņojuma iesniegšanas dienā Belģijas valdībai.

F. Pelšmans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mašnieks

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

1924.g. 24. janv. *Valsts Prezidenta sekretārs* J. Grīns

№ 568. *Nodaļas vadītājs* F. Jansons

T u l k o j u m s.

K O N V E N C I J A
par
oficialu žurnalu, kā arī analu un parlamentarisku dokumentu tiešu apmaiņu.

Noslēgta Briselē 1886.g. 15.martā.

Viņa Majestate Beļģijas Karalis, Viņa Majestate Brazilijas Ķeizars, Viņa Majestate Spanijas Karaliene-pavaldone, Amerikas Savienoto Valstu Prezidents, Viņa Majestate Italijas Karalis, Viņa Majestate Portugales un Algarvijas Karalis, Viņa Majestate Serbijas Karalis:

Vēlēdamies nodrošināt savu valstu oficialu žurnalu, kā arī analu un parlamentarisku dokumentu tiešu apmaiņu, ir iecēluši par saviem pilnvarniekiem:

Viņa Majestate Beļģijas Karalis: Princi de C a r a m a n, Savu ārlietu ministri un Ševaljè de M o r e a u, Savu zemkopības, rūpniecības un sabiedrisku darbu ministri;

Viņa Majestate Brazilijas Ķeizars: Grafu de V i l l e n e u v e, Savu ārkārtēju sūtni un pilnvarotu ministri pie Viņa Majestates Beļģijas Karaļa;

Viņa Majestate Spanijas Karaliene-pavaldone: de T a v i r a kgu, Spanijas pagaidu charge d'affaires Briselē;

Amerikas Savienoto Valstu Prezidents: L a m b e r t T r e e kgu, Savienoto Valstu rezidējošu ministri Briselē;

Viņa Majestate Italijas Karalis: Markizu M a f f e i, Savu ārkārtēju sūtni un pilnvarotu ministri pie Viņa Majestates Beļģijas Karaļa;

Viņa Majestate Portugales un Algarvijas Karalis: Baronu de S a n t' A n n a, Viņa Majestates ļoti uzticamu ārkārtēju sūtni un pilnvarotu ministri;

Viņa Majestate Serbijas Karalis: M a r i n o v i t c h kgu, Savu ārkārtēju sūtni un pilnvarotu ministri pie Viņa Majestates Beļģijas Karaļa,

Kuŗi, iesnieguši savstarpīgi savas pilnvaras un atraduši tās par labā un pienācīgā formā sastādītām, ir vienojušies par sekošiem pantiem:

1.pants. Neatkarīgi no saistībām, kuŗas nāk no šās dienas vispārējās konvencijas 2.panta par oficialu dokumentu, zinātnisku un literarisku izdevumu apmaiņu, attiecīgās Valdības uzņemas nosūtīt katras līgumslēdzējas valsts likumdevējām kamerām, oficialu Žurnalu, analus un klajā laistus parlamentariskus dokumentus vienā eksemplarā pēc viņu izdošanas.

2.pants. Valstīm, kuŗas nav ņēmušas dalību šo konvenciju noslēdzot, ir atļauts uz viņu pieprasījumu tai pievienoties.

Šī pievienošanās ir paziņojama diplomatiskā ceļā Beļģijas valdībai, kuŗa paziņos par to visām citām parakstītājām valstīm.

3.pants. Šī konvencija ratificējama un ratifikacijas dokumenti apmaināmi Briselē, cik drīz vien tas iespējams. Viņa ir noslēgta uz 10 gadiem, skaitot no ratifikacijas dokumentu apmaiņas dienas, un viņa joprojam pastāvēs spēkā arī pēc šā termiņa, kāmēr kāda no valdībām nebūs paziņojusi seši mēneši iepriekš par to, ka viņa atsakas no konvencijas.

Šo apliecinot, attiecīgi pilnvarnieki parakstījuši konvenciju un piespieduši tai savus zīmogus.

Sastādīts Briselē, septiņos eksemplaros, tūkstots astoņsimti astoņdesmitsestā gada piecpadsmitā martā.

(Paraksti) (L.S.) Princis de Caraman.
(L.S.) Ševaljè de Moreau.
(L.S.) Grafs de Villeneuve.
(L.S.) Jose M. de Tavira.
(L.S.) Lambert Tree.
(L.S.) Maffei.
(L.S.) Barons de Sant'Anna.
(L.S.) J.Marinovitch.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

30. janvarī 1924. g.

№ 63.

Valsts Prezidenta sekretariāts
saņemts 1924 g. 30 janv.
Ieg. № 373 Lietv. № 7.

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.29.janvāŗa plenarsēdē III.lasījumā pieņemto un redigēto

Latvijas mākslas akademijas satversmi.-

F. Veiss

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mūrnieks

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

LATVIJAS MĀKSLAS AKADĒMIJAS SATVERSME.

I. Akadēmijas raksturs un uzdevumi.

1. Latvijas mākslas akadēmija ir augstākā tēlojošās mākslas iestāde valstī. Viņas uzdevums ir sniegt saviem audzēkņiem augstāko izglītību tēlojošās un lietiškās mākslas nozarēs, kā arī veicināt mākslas attīstību valstī vispārīgi.

2. Latvijas mākslas akadēmija aptver: a) vispārējas mākslas klases, b) meistardarbnīcas tēlniecībā, gleznieciībā, grafikā un lietiškā mākslā, c) paidagoģiskus kursus.

3. Mākslas akadēmija ir autonoma iestāde, kas uz savas satversmes pamata patstāvīgi veido savu dzīvi un veic savus uzdevumus.

II. Pārvaldes organi.

4. Akadēmiju pārvalda: 1) akadēmijas padome, 2) rektors un prorektors, 3) saimniecības komisija, 4) revīzijas komisija.

1. Akadēmijas padome.

5. Akadēmijas padome sastāv no goda biedriem, rektora, prorektora, visiem mākslas profesoriem un docentiem, diviem pārstāvjiem no citu mākslas priekšmetu pasniedzējiem, diviem pārstāvjiem no zinātnisko priekšmetu profesoriem un docentiem, viena pārstāvja no citu zinātnisko priekšmetu pasniedzējiem, viena akadēmijas audzēkņu pārstāvja ar balsstiesību visās lietās, izņemot vēlēšanas un mākslinieka grāda piešķiršanu.

P i e z ī m e. Pie speciālu jautājumu apspriešanas rektors un padome pieaicina arī citus mācības spēkus ar padomdevēja balsi.

6. Padome ir augstākais akadēmijas pārvaldes organs, kurš apvieno un vada visu mākslinieciisko, zinātnisko, paidagoģisko, saimniecisko un administratīvo darbību.

7. Akadēmijas padome 1) ievēl: a) rektoru un prorektoru; b) saimniecības un revīzijas komisijas locekļus; c) goda biedrus; d) mācības spēkus; e) bibliotēkāru; f) šķīrēju un goda tiesas; g) dažādas komisijas un delegātus pēc vajadzības; 2) apstiprina: a) noteikumus par audzēkņu un brīvklausītāju uzņemšanu, izlaišanu, izslēgšanu, kā arī par viņu tiesībām un pienākumiem; b) studiju gaitu un pārbaudīšanas kārtību; c) pārbaudīšanas komisijas lēmumus; d) citu akadēmijas pārvaldes organu un komisiju izstrādātas instrukcijas un projektus; e) saimniecības komisijas priekšā liktos līgumus; f) ikgadīgo ieņēmumu un izdevumu budžetu; g) kanclejas pārzini; 3) lemj: a) par audzēkņu un brīvklausītāju uzņemšanu, izlaišanu un izslēgšanu no akadēmijas; b) par mācības programu; c) par mācības gada sākumu un beigām; d) par mācības maksu; e) par diplomu un apliecību izsniegšanu akadēmijas kursu beigušiem; f) par stipendijām, pabalstiem un balvām audzēkņiem un brīvklausītājiem; g) par audzēkņu un brīvklausītāju atsvabināšanu no mācības maksas; h) par audzēkņu pulciņu dibināšanu un slēgšanu; i) par mācības spēku paaugstināšanu augstākās pakāpēs; j) par akadēmijas ievēlētā administratīva un mācības personāla atstādināšanu no amata; k) par atvaļinājumiem rektoram un prorektoram, izraugot tiem vietas izpildītājus, kā arī par atvaļinājumiem mācības spēkiem mācības laikā ilgāk par vienu nedēļu; l) par nekustamu īpašumu iegūšanu un atsavināšanu; m) par līdzekļu izlietošanu budžeta robežās; n) par darbnīcu, nodaļu un kursu atvēršanu, paplašināšanu un slēgšanu; o) par šīs satversmes grozīšanu; 4) izšķir sūdzības par akadēmijas pārvaldes organu un darbinieku rīcību; 5) stāda izglītības ministrim priekšā apstiprināšanai: a) lēmumus par atvaļinājumiem rektoram un prorektoram, kā arī mācības spēkiem mācības laikā ilgāk par vienu nedēļu; b) lēmumus par mācības spēku ievēlēšanu un atstādināšanu, izņemot profesorus un meistardarbnīcu vadītājus; c) lēmumus par mācības spēku paaugstināšanu augstākās pakāpēs; d) noteikumus par audzēkņu un brīvklausītāju atsvabināšanu no mācības maksas; 6) stāda izglītības ministrim priekšā tāļākvirzīšanai: a) lēmumus par rektora, prorektora, profesoru un meistar-

22

darbnīcu vadītāju ievēlēšanu un atstādināšanu; b) budžetus; c) mācības spēku un administratīvā personāla algu normas; d) lēmumus par nekustama īpašuma iegūšanu un atsavināšanu; e) lēmumus par jaunu klasu un darbnīcu atvēršanu; f) šīs satversmes grozīšanu.

P i e z ī m e. Ja izglītības ministrs vai Ministru kabinets neapstiprina priekšā likto kandidātu, tad akadēmija var to pašu kandidātu stādīt priekšā ne ātrāki, kā pēc 3 mēnešiem.

8. Akadēmijas padomi sasauc rektors pēc vajadzības un arī, ja to prasa ne mazāk, kā 1/4 no padomes locekļiem, aizrādot uz apspriežamiem jautājumiem. Pēdējā gadījumā padome sasaucama ne vēlāk, kā nedēļas laikā pēc pieprasījuma iesniegšanas.

9. Padomes sēdes laiku un dienas kārtību rektors izziņo akadēmijas padomes locekļiem ne vēlāk, kā 3 dienas pirms sēdes.

10. Rektora uzstādīto dienas kārtību padome var grozīt vai papildināt.

11. Padomes sēdes ir pilntiesīgas, ja piedalas vismaz puse no padomes sastāva.

P i e z ī m e. Kvorumu visos gadījumos noteic, goda biedrus līdzi neskaitot.

12. Akadēmijas padomes sēdes vada rektors, protokolē kanclejas pārzinis.

13. Padome, kā arī citi akadēmijas pārvaldes organi izlemj jautājumus ar vairāk kā pusi no klātesošo balsīm. Satversmes grozīšanai, jaunu klasu un meistardarbnīcu atvēršanai, kā arī pastāvošo paplašināšanai, sašaurināšanai un slēgšanai, mācības spēku un administratīvā personāla atstādināšanai no amata, kā arī goda biedru ievēlēšanai vajadzīgas 2/3 no visām padomes locekļu balsīm, bet mācības spēku un administratīvā personāla ievēlēšanai vajadzīgas 2/3 no klātesošo balsīm.

14. Vēlot, paceļot mācības spēku augstākās pakāpēs, lemjot par mācības spēku atstādināšanu no amata un grozot satversmi, jābalso aizklāti. Aizklāti balsojams arī citos gadījumos uz kaut arī viena padomes locekļa pieprasījumu.

15. Kārtējie pārvaldes organi jāpārvēl katru gadu maija mēnesī.

2. Rektors un prorektors.

16. Rektoru ievēl akadēmijas padome no meistardarbnīcu vadītājiem uz vienu gadu ar pārvēlēšanas tiesībām.

17. Rektors ir akadēmijas oficiālais pārstāvis visās akadēmijas darīšanās. Viņš gādā par kārtību un par pareizu darba gaitu akadēmijā, rīkodamies šīs satversmes noteikumu un akadēmijas padomes lēmumu robežās.

18. Rektors var atvaļināt akadēmijas darbiniekus mācības laikā, bet ne ilgāk, kā uz vienu nedēļu.

19. Rektora slimības vai atvaļinājuma laikā viņa pienākumus izpilda prorektors.

20. Prorektors ir rektora biedrs, kuŗu ievēl no tiem mācības spēkiem, kuŗi ir padomes locekļi, uz vienu gadu ar pārvēlēšanas tiesībām.

21. Prorektors pārzin audzēkņu lietas un akadēmijas saimniecību, rīkojoties šīs satversmes noteikumu un akadēmijas padomes lēmumu robežās.

22. Prorektoram pēc vajadzības var būt palīgs, kuŗu pieņem un atlaiž akadēmijas padome.

23. Prorektora slimības vai atvaļinājuma gadījumā viņa vietu izpilda viens akadēmijas padomes izvēlēts profesors vai docents.

24. Akadēmijas darbvedība apvienojas akadēmijas kanclejā.

25. Kanclejas darbvedību vada kanclejas pārzinis.

26. Akadēmijas kanclejas pārzini pieņem un atlaiž rektors ar padomes piekrišanu. Citus kanclejas darbiniekus, technisko personālu un kalpotājus pieņem un atlaiž rektors.

3. Saimniecības komisija.

27. Saimniecības komisija sastāv no prorektora kā priekšsēdētāja, diviem akadēmijas padomes uz vienu gadu ar pārvēlēšanas tiesībām ievēlētiem locekļiem un kanclejas pārziņa, kuŗam padomdevēja balss.

Pēc sava ieskata sēdēs var dalību ņemt ar balsstiesību arī rektors. Meistardarbnīcu un klasu vadītāji var piedalīties ar balsstiesību savu darbnīcu resp. klasu lietās.

P i e z ī m e. Saimniecības komisijas sēdēs var piedalīties ar padomdevēja balsi arī intendants.

28. Saimniecības komisija: 1) pārzin akadēmijas īpašumus, inventāru, tekošo saimniecību, grāmatvedību, norēķinu izsniegšanu valsts iestādēm, naudas ieņēmumus un izdevumus apstiprinātā budžeta un in-

23

strukciju robežās; 2) izstrādā: a) priekšlikumus par nekustamu īpašumu iegūšanu, par mācības maksu un par maksāšanas kārtību, b) instrukcijas savai darbībai un saviem darbiniekiem; 3) slēdz līgumus ar uzņēmējiem un piegādātājiem un iepērk akadēmijai vajadzīgos mācības līdzekļus un materialus; 4) sastāda ienākumu un izdevumu budžetu; 5) izslēdz nederīgus priekšmetus no inventāra saraksta.

29. Saimniecības komisijas sēdes sasauc priekšsēdētājs pēc vajadzības un tās ir pilntiesīgas, ja tanīs piedalās priekšsēdētājs, vismaz viens pilntiesīgs loceklis un kanclejas pārzinis.

30. Saimniecības komisijas sēdes vada priekšsēdētājs, protokolē kanclejas pārzinis.

4. Revīzijas komisija.

31. Revīzijas komisija sastāv no trim locekļiem, kurus akadēmijas padome ievēl uz vienu gadu no akadēmijas mācības spēkiem. Saimniecības komisijas locekļi nevar būt par revīzijas komisijas locekļiem.

32. Revīzijas komisija revidē akadēmijas saimniecības stāvokli un kanclejas darbību un par revīzijas iznākumiem ziņo akadēmijas padomei.

III. Mācības personals.

33. Akadēmijas mācības personals sastāv no profesoriem, docentiem, klasu vadītājiem, vecākiem klasu vadītājiem, meistardarbnīcu vadītāju palīgiem, lektoriem, skolotājiem un instruktoriem.

P i e z ī m e. 1. Par meistardarbnīcu vadītājiem ir profesori, bet izņēmuma gadījumā uz mākslas akadēmijas padomes noteiktu laiku pielaižami arī docenti.

P i e z ī m e. 2. Meistardarbnīcu vadītāju palīgi pieņemami tikai uz brīva līguma pamata.

34. Par mākslas profesoriem, docentiem un klasu vadītājiem var ievēlēt mākslas specialistus ar augstāko izglītību. Ievērojamus māksliniekus bez augstākās izglītības un ārzemniekus var ievēlēt šajos amatos tikai ar 2/3 no visām akadēmijas padomes locekļu balsīm. Mācības spēkus zinātniskiem priekšmetiem ievēl no personām ar attiecīgo zinātnisko grādu.

35. Mācības spēkus ievēl uzaicinājuma vai konkursa ceļā.

36. Darba minimums pamata algas saņemšanai profesoriem un docentiem ir 6 lekciju vai semināru, vai 12 praktisku darbu stundas nedēļā, pie kam meistardarbnīcu vadītāju viņu darbnīcās pasniegtās stundas uzskatāmas par semināru stundām. Darba minimums klasu vadītājiem un lektoriem pamata algas saņemšanai ir 12 stundas nedēļā, skolotājiem 18 stundas nedēļā. Par virsdarbu saņem atsevišķu atlīdzību uz sevišķu noteikumu pamata.

37. Akadēmijas padome var pieņemt mācības spēkus brīvi līgstot, kuŗi tad saņem atalgojumus pec akadēmijas padomes lēmuma.

38. Mācības spēki, kas izpilda sevišķus amatus, par to saņem sevišķu atalgojumu.

39. Paidagogisko un technisko papildu personālu, kā instruktorus, mechaniķus, lējējus pieņem un atlaiž akadēmijas padome uz brīva līguma pamata, bet dzīvos modeļus, tāpat uz brīva līguma pamata, prorektors.

40. Mācības spēki, kuŗi izkalpojuši pilnu pensiju, var palikt vietā, ja tos ievēl no jauna. No jauna tos var ievēlēt tikai uz 5 gadiem, pēc kuŗu notecēšanas izdarāmas jaunas vēlēšanas.

IV. Goda biedri.

41. Personas, kas ar savu darbību izcilus kārtā veicina tēlojošās un lietiškās mākslas, vai ar sevišķiem nopelniem darbojas latviešu tēlojošās un lietiškās mākslas laukā, var ievēlēt par Latvijas mākslas akadēmijas goda biedriem.

42. Goda biedru ievēlēšana notiek vienu reizi gadā, īsi pirms mākslas akadēmijas gada akta, pilnā mākslas akademijas padomes sēdē, šinī satversmē paredzētā kārtībā, bet ievēlēšanas svinīga paziņošana - pašā gada aktā. Citos svinīgos gadījumos goda biedrus var ievēlēt tikai ar mākslas akadēmijas padomes vienbalsīgu lēmumu.

V. Audzēkņi.

43. Akadēmijā uzņem pēc pārbaudīšanas māksliniecisku apdāvinātas personas.

44. Par pilntiesīgiem audzēkņiem ieskaita tādus, kas baudījuši izglītību pilnas pamatskolas apmērā. Bez pilntiesīgiem audzēkņiem akadēmija var uzņemt arī brīvklausītājus.

45. Audzēkņiem ar pilnas pamatskolas izglītību jāpapildinājas vispārizglītojošos priekšmetos, kuŗus pasniedz akadēmijā. Pie šiem priekšmetiem var pielaist arī brīvklausītājus.

46. Ja audzēkņi izrāda vājas sekmes, tad uz akadēmijas padomes lēmuma pamata viņiem ir jāizstājas.

47. Audzēkņiem un brīvklausītājiem jāievēro visi akadēmijas pārvaldes izdotie noteikumi.

48. Pilntiesīgie audzēkņi, kas ar sekmēm beiguši vienu no meistardarbnīcām un izturējuši pārbaudījumu visos mācības planā atzīmētos priekšmetos, saņem akadēmijas diplomu.

49. Pilntiesīgiem audzēkņiem, kuŗi beiguši kādu no meistardarbnīcām, piešķir mākslinieka grādu ar attiecīgās speciālitātes atzīmi (piemērām: mākslinieka gleznotāja, mākslinieka tēlnieka, mākslinieka grafiķa un citus).

P i e z ī m e. Brīvklausītājiem pēc akadēmijas pilna kursa sevišķi sekmīgas beigšanas var izsniegt diplomus uz atsevišķa akadēmijas padomes lēmuma pamata, ar izglītības ministra piekrišanu.

50. Akadēmija, audzēkņus izlaižot, bez diplomiem var izdot arī apliecības uz sevišķu, izglītības ministra apstiprinātu, instrukciju pamata.

51. Akadēmijas absolventi līdz ar diplomu iegūst visas likumā paredzētās tiesības.

52. Mācības nauda maksājama katra semestra sākumā. Iemaksāto naudu atpakaļ neatmaksā.

53. Mazturīgiem sevišķi apdāvinātiem un centīgiem audzēkņiem var piešķirt stipendijas un pabalstus, kā arī atsvabināt tos no mācības maksas.

P i e z ī m e. 1. Izņēmuma gadījumos, ar izglītības ministra piekrišanu, stipendijas un pabalstus var piešķirt arī brīvklausītājiem.

P i e z ī m e. 2. Akadēmijas mācības spēku, ierēdņu un kalpotāju bērni ir atsvabināmi no mācības maksas ārpus atsvabināmo normas.

54. Augstākais audzēkņu pašvaldības organs ir audzēkņu padome.

55. Audzēkņu padome sastāv no 7 locekļiem. Viņu ievēl uz vienu gadu akadēmijas audzēkņi - Latvijas pilsoņi, - uz vispārēju, vienlīdzīgu, tiešu, aizklātu, proporcionālu vēlēšanu pamata. Aktīvas un pasīvas vēlēšanas tiesības bauda tikai tie akadēmijas audzēkņi, kas sasnieguši 17.dzīvības gadu.

56. Audzēkņu padome: a) representē audzēkņus iekšējā un starptautiskā dzīvē un aizstāv viņu intereses; b) lemj par audzēkņu materiālās un kulturēlās dzīves jautājumiem; c) ievēl pārstāvi akadēmijas padomē, audzēkņu tiesā un stipendiju komisijā.

57. Audzēkņu padomes lēmumi, pēc to apstiprināšanas no akadēmijas padomes, ir obligatoriski visiem akadēmijas audzēkņiem.

58. Audzēkņiem ir tiesība organizēt audzēkņu biedrības un pulciņus saimnieciskās pašpalīdzībās, kā arī zinātniskiem un mākslinieciskiem nolūkiem.

59. 58.pantā minētās organizacijas darbojas uz akadēmijas padomē apstiprinātu noteikumu pamata. Ja viņu darbība nesaskan ar statutiem un akadēmijas noteikumiem, viņas ar akadēmijas padomes lēmumu var slēgt.

60. Audzēkņu organizacijas par akadēmijas telpās noturamām sapulcēm atbild mākslas akadēmijas pārvaldei.

VI. Akadēmijas tiesības.

61. Akadēmijai ir savs zīmogs ar valsts ģerboni un uzrakstu "Latvijas mākslas akadēmija".

62. Pie valsts iestādēm akadēmija griežas tieši ar saviem iesniegumiem un priekšlikumiem, bet pie Ministru kabineta un likumdevējas iestādes caur izglītības ministri.

63. Akadēmijai, kā juridiskai personai, ir tiesība iegūt un atsavināt kustamus un nekustamus īpašumus, noslēgt līgumus, stāties saistībās, celt prasību sūdzības un atbildēt uz tādām tiesās, piemērojoties visos gadījumos noteikumiem par valsts iestādēm.

64. Akadēmijai ir tiesība sarīkot mākslas izstādes Latvijā un ārzemēs, dibināt mākslas biedrības, sarīkot ekspedīcijas, ierīkot muzejus, sasaukt kongresus, sapulces, atvērt mākslas kursus un zemākas nodaļas citās Latvijas pilsētās, organizēt un vadīt techniskus,

25

tirdznieciskus un rūpnieciskus uzņēmumus, kuŗi saistīti ar akadēmijas mākslinieciesko darbibu.

65. Akadēmijas Štatā ieskaitītie mācības spēki, ierēdņi un kalpotāji bauda visas valsts darbinieku tiesības.

P i e z ī m e. Uz akadēmijas mācības spēkiem nav attiecināms civīldienesta likuma 36.pants.

VII. Akadēmijas līdzekļi.

66. Akadēmijas rīcībā atrodas valsts budžetā paredzētās sumas un speciālie līdzekļi.

67. Akadēmijas speciālos līdzekļos ietilpst: 1) ziedotie kapitāli un manta un ienākumi no tiem; 2) audzēkņu registrācijas nauda; 3) ienākumi no izrīkojumiem un izstādēm; 4) ienākumi no dažādu pasūtījumu izpildīšanas, atrēķinot izdevumus par materiālu, kas iegādāts ar akadēmijas līdzekļiem.

68. Akadēmijas speciālie līdzekļi izlietojami viņas vajadzībām, saskaņā ar akadēmijas padomes lēmumiem.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vēsmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 7. februārī

Nodaļas vadītājs

№ 840.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

30. janvārī 1924. g.

№ 64.

1924 g. 30 janv. 374 7

26

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.22.janvaŗa plenarsēdē steidzamības kārtā (steidzamība pieņemta vienbalsīgi) pieņemto

papildinājumu pie 1920.g.16.zeptembŗa agrarās reformas likuma I.daļas,

kuŗa redakcija pieņemta 29.janvaŗa plenarsēdē.-

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Pētersons

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

27

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.22.janvāŗa plenarsēdē pieņemtais

P a p i l d i n ā j u m s

pie

1920.g.16.zeptembŗa agrarās reformas likuma I.daļas.

Agrarās reformas likuma (Lik.krāj.1920.g.,213.) I.daļas 3.p.papildināt ar sekošo 3.piezīmi:

P i e z ī m e . 3. Par muižām Latgalē uzskatāmi tādi zemes īpašumi,kuŗu kopplatība līdzinas vai pārsniedz sekošas normas: Rēzeknes apriņķī - 200 desetinas,bet Daugavpils un Ludzas apriņķos - 225 desetinas.Pārējie īpašumi,kas mazāki par šīm normām,uzskatāmi par atsevišķiem no muižas atdalītiem zemes gabaliem.

F. Peĺmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vēsmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 31. janv.

Nodaļas vadītājs

№ 711.

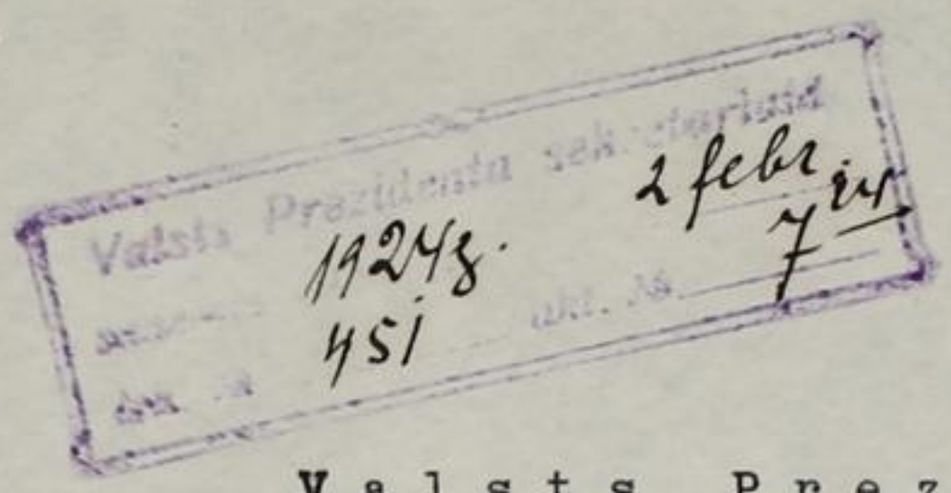
LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

Dok. II. 12no B

28

Februarī 1924. g.

№ 65.

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.29.janvaŗa plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemto

likumu par kaŗa klausības likuma 35.panta 2.punkta pārgrozījumu,

kuŗa redakcija pieņemta 1.februaŗa plenarsēdē.-

F. Vesmanī

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

29

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.29.janvāŗa plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s

par

kaŗa klausības likuma 35.panta 2.punkta pārgrozījumu.

Kaŗa klausības likuma 35.panta 2.punktu izteikt šādi:

» 2) augstskolu audzēkņiem līdz **5** gadiem;»

F. Heimans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Kalniņš

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša“ redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 4. februārī

Nodaļas vadītājs

№ 749.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

Februari 1924 g.

№ 66.

Valsts Prezidenta sek. ienākts 1924 g. 5 febr.
Ien. № 481 Izg. № 7

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.1.februaŗa plenarsēdē III.lasījumā pieņemto un redigēto

preses likumu.-

F. Ķermans
Saeimas priekšsēdētājs.

J. Rēriņš
Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 1.februaŗa plenarsēdē pieņemtais

31

P R E S E S L I K U M S.

1. Latvijā pastāv preses brīvība šī likuma robežās.

2. Par periodisku izdevumu atbildīgo redaktoru un izdevēju var būt katrs Latvijas pilsonis, neatkarīgi no dzimuma, ne jaunāks par 25 gadiem, kuŗa tiesības nav aprobežotas ar tiesas spriedumu vai kuŗš neatrodas zem tiesas vai izmeklēšanas dēļ noziegumiem, par kuŗiem draud sods, saistīts ar tiesību zaudēšanu vai aprobežošanu. Ja izdevējs ir juridiska persona, tad arī tās priekšstāvim ir jāapmierina šī panta prasības.

P i e z ī m e. 1. Par periodiskiem, šī likuma nozīmē, uzskatāmi izdevumi, kuŗi ar vienu un to pašu nosaukumu iznāk pa laikmetiem, ne retāki kā reizi pa 3 mēnešiem.

P i e z ī m e. 2. Ministru kabineta loceklis nevar būt par periodiska izdevuma atbildīgo redaktoru.

P i e z ī m e. 3. Ar iekšlietu ministra atļauju par periodiska izdevuma atbildīgo redaktoru un izdevēju var būt arī ārvalsts pilsonis.

3. Periodisko izdevumu atbildīgā redaktora pastāvīgai dzīves vietai jābūt Latvijas robežās.

4. Katram, kas vēlas izdot periodisku izdevumu, jāiesniedz Iekšlietu ministrijai pieteikums, kuŗā jāatzīmē: a) periodiska izdevuma nosaukums līdz ar norādījumu par izdevuma raksturu (politisks, literarisks, technisks u.t.t.); b) atbildīgā redaktora, kā arī izdevēja vārds, uzvārds, vecums, pavalstniecība un pastāvīga dzīves vieta, bet ja izdevējs ir juridiska persona, tad minētās ziņas jāuzdod par tās atbildīgo priekšstāvi; c) drukātava, kuŗā minēto izdevumu drukās; d) izdevuma iznākšanas kārtība (ik dienas, ik nedēļas, vai tamlīdzīgi); e) izdevuma valoda. Izdevēja pieteikumam jāpieliek arī redaktora raksts, kuŗā pēdējais apliecina, ka viņš uzņemas atbildību par periodiska izdevuma vai tā zināmas daļas redakciju un ka viņš apmierina šī likuma 2.panta prasības.

5. Periodisks izdevums var sākt iznākt, kad saņemts paziņojums, ka no Iekšlietu ministrijas puses pret to nav šķēršļu, dibinātu uz 2.-4.pantu. Paziņojums izsniedzams pieteikuma iesniedzējam 2 eksemplaros vēlākais 14 dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas. Drukātava var izlaist periodisku izdevumu tikai pēc šī paziņojuma saņemšanas. Arī atraidoša Iekšlietu ministrijas atbilde dodama 14 dienu laikā.

P i e z ī m e. Ja Iekšlietu ministrija 14 dienu laikā nav izsniegusi paziņojumu, nedz devusi noraidošu atbildi, tad izdevējs un drukātava var izlaist periodisku izdevumu.

6. Piektā pantā minēto paziņojumu Iekšlietu ministrija neizsniedz: a) ja 4.pantā minētās ziņas ir nepareizas, b) ja izdevējs vai redaktors neapmierina 2.pantā minētās prasības, c) ja izdevums ar tādu pašu nosaukumu jau iznāk, vai paziņojums par tāda iznākšanu jau agrāk iesniegts, d) ja izdevums ar tādu pašu nosaukumu ir apturēts vai ar tiesas spriedumu aizliegts. Ja pēc 5.pantā minētā paziņojuma izsniegšanas 4.pantā prasītās ziņas izrādas par nepareizām, iekšlietu ministrs var apturēt izdevuma iznākšanu un paziņojumu atsaukt.

7. Periodiskam izdevumam iznākot, 4.pantā prasīto izdošanas apstākļu pārgrozījums pielaižams tikai pēc tam, kad saņemts Iekšlietu ministrijas papildu paziņojums, kuŗš izsniedzams redaktora vai izdevēja maiņas gadījumā - 2 nedēļu laikā; bet izdevuma nosaukuma vai rakstura, drukātavas, valodas maiņas, vai iznākšanas kārtības grozīšanas gadījumā - 3 dienu laikā.

Ja redaktors nomiris vai piepeži atteicies no amata, izdevējs pats var uzņemties atbildīgā redaktora pienākuma izpildīšanu, paziņojot

par to Iekšlietu ministrijai; bet 7 dienu laikā viņam jāstāda priekšā Iekšlietu ministrijai jauns redaktors 4.pantā paredzētā kārtībā, pretējā gadījumā izdevums apturams.

Izdevēja nāves gadījumā (juridiskas personas izbeigšanās gadījumā), periodiska izdevuma atbildīgais redaktors pagaidām var uzņemties izdevēja atbildību, paziņojot par to Iekšlietu ministrijai; bet 1 mēneša laikā jāpaziņo par miruša izdevēja tiesību ņēmēju vai viņa priekšstāvi, pretējā gadījumā izdevums apturams.

8. Ja periodisko izdevumu nesāk izdot viena gada laikā pēc 5.pantā minētā paziņojuma izsniegšanas vai arī, ja tā izdošanas pārtraukums pārsniedz vienu gadu, tad ministrijas paziņojums zaudē savu spēku.

9. Uz katra periodiska izdevuma eksemplara jādrukā drukātavas un redakcijas adrese, kā arī atbildīgā redaktora un izdevēja vārds un uzvārds.

10. Uz visiem neperiodiskiem rakstiem jādrukā drukātavas firma un adrese un, ja neperiodisks raksts nolemts grāmatu tirdzniecībai, tad arī izdevēja uzvārds vai izdevniecības nosaukums.

11. Periodiska izdevuma un neperiodiska raksta 2 eksemplari, reizē ar to iznākšanu, izdevējam nekavējoties jāpiesūta pret kvīti: Rīgā - Iekšlietu ministrijai, bet citur - vietējam policijas priekšniekam; pa 1 eksemplaram tieši Latvijas augstskolai un Rīgas pilsētas bibliotekai, un 6 eksemplari tieši Valsts bibliotekai, no kuriem 3 eksemplari nolemti ārvalstu bibliotekām. Reizē ar to Iekšlietu ministrijai resp. vietējam policijas priekšniekam jāuzdod neperiodisko rakstu nodrukātais skaits.

P i e z ī m e. Šī panta nosacījumi attiecas arī uz tiem periodiskiem izdevumiem un neperiodiskiem rakstiem, kurus Latvijas izdevēji likuši iespiest kādā ārzemju poligrafiskā iestādē.

12. Periodiskiem izdevumiem bez maksas jānodrukā aizskārtās personas vai iestādes atspēkojums vai pārlabojums nepārgrozītā veidā: dienas laikrakstiem - 3 dienu laikā pēc atspēkojuma vai pārlabojuma saņemšanas, bet pārējiem periodiskiem izdevumiem - tuvākā vēl nenoslēgtā numurā. Atspēkojums vai pārlabojums nevar būt garāks kā aizskarošais raksts, tanī nav pielaižami apvainojoši vai sodu likumiem pretīm runājoši izteicieni, tas nevar būt polemiska rakstura, bet tam jāaprobežojas ar faktiskiem aizrādījumiem. Atspēkojums vai pārlabojums jāparaksta iesūtītājiem. Atspēkojuma vai pārlabojuma tekstā redakcijas piezīmes nav atļautas. Atspēkojums vai pārlabojums jānodrukā tai pašā laikraksta nodaļā, kur ir bijis ievietots aizskarošais raksts, un ne mazākiem burtiem.

13. Uz likumu, valdības un pašvaldību rīkojumu vai noteikumu privatiem izdevumiem jādrukā vārdi "Neoficials izdevums!

14. Par Saeimas slēgtām sēdēm un prāvām, kuŗas iztiesā aiz slēgtām durvīm, nevar presē ziņot bez Saeimas resp. tiesas sēdes priekšsēdētāja atļaujas.

15. Neslavas celšanas lietās, kuŗās likums apsūdzētam nedod tiesības pievest pierādījumus par apvainojuma patiesību, var ziņot presē tikai tiesas rezoluciju. Visu pārējo ziņošanu tiesas priekšsēdētājs var atļaut vienīgi uz apsūdzētā lūguma.

16. Par tiesas lietu pirms tiesas sēdes vai pirms lietas izbeigšanas ir aizliegts publicēt presē ziņas, kas ņemtas no izziņas vai iepriekšējas izmeklēšanas materialiem, kā arī apsūdzības raksta saturu.

17. Iekšlietu ministrim, saziņā ar kaŗa ministri, kaŗa vai draudoša kaŗa laikā, ir tiesība uz noteiktu laiku aizliegt sniegt presē ziņojumus par Latvijas kaŗa un jūŗas spēku, kā arī par valsts ārējās apsardzības līdzekļiem un ierīkojumiem.

18. Iekšlietu ministrim tiesība konfiscēt no ārzemēm pienākušos poligrafisko iestāžu ražojumus, kā arī aizliegt zināmu periodisku izdevumu ievešanu no ārzemēm, ja to saturs pēc Latvijas likumiem ir noziedzīgs.

33

P i e z ī m e. Nav konfiscējami nekādi iekšzemes un ārzemju poligrafisko iestāžu ražojumi, kuŗi adresēti Saeimai un tās deputatiem un valsts, augstskolas un Rīgas pilsētas bibliotekai. Tāpat nav konfiscējami ražojumi, ja tie adresēti zinātniskām biedrībām un institutiem un laikrakstu redakcijām, skaitā ne vairāk kā 1 eksemplars.

19. Periodisku un neperiodisku izdevumu apķīlāšana, konfiscēšana, apturēšana un vainīgo saukšana pie atbildības notiek kriminalprocesa likuma paredzētā kārtībā.

20. Preses lietas pārzin un instrukcijas šī likuma robežās izdod iekšlietu ministrs.

Ar šo atcelti 1890.gada preses un cenzuras likums līdz ar 1912.gada papildinājumiem, kā arī 1917.gada 27.apriļa un 12.julija Krievijas pagaidu valdības lēmumi par presi un preses iestādēm.

F. Peterman

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vītiņš

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 12. febr.

Nodaļas vadītājs

№ 915.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

2/II. 1220

34

Februarī 1924 g.

№ 62.

Valsts prezidenta sekretariāts
Ien. Nr. 1924 g. 8 febr.
Iesn. Nr. 534 7.

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.1.februaŗa plenarsēdē III.lasījumā pieņemto un redigēto

likumu par cietušo karavīru un viņu ģimenes locekļu penzijām.-

F. Ķermanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Pestūns

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 1.februaŗa plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

cietušo kaŗavīru un viņu ģimenes locekļu penzijām.

I. n o d a ļ a.

Vispārīgi noteikumi.

1. Uz šī likuma pamata ir tiesība uz penziju:
   a) Latvijas armijas kaŗavīriem, kuŗi atrazdamies aktivā dienestā miera vai kaŗa laikā zaudējuši darba spēju, ja tam par cēloni bijusi darbība armijā, vai gūstniecība;
   b) Latvijas pilsoņiem - svešu valstu armiju kaŗavīriem, kuŗi 1919.-1920.gados, cīnīdamies par Latvijas valsts atbrīvošanu, zaudējuši darba spēju, ja tam par cēloni bijusi darbība armijā;
   c) kaŗavīriem - Latvijas pilsoņiem, kuŗi, piedaloties lielajā pasaules kaŗā Krievijas vai tās sabiedroto armijās, zaudējuši darba spēju, ja tam par cēloni bijusi darbība armijā, vai gūstniecība;
   d) krievu-japaņu kaŗa invalidiem - Latvijas pilsoņiem, kuŗi saņēma penziju no agrākās Krievijas valdības;
   e) trūcīgiem un darba nespējīgiem ģimenes locekļiem, kuŗu piederīgie kā Latvijas armijas kaŗavīri krituši kaujas laukā, pazuduši bez vēsts kaŗa darbības rajonā, miruši no ievainojumiem, slimības vai citiem gadījumiem, kas bijuši saistīti ar kaŗa dienesta pienākumu izpildīšanu;
   f) trūcīgiem un darba nespējīgiem ģimenes locekļiem - Latvijas pilsoņiem, kuŗu piederīgi, cīnīdamies par Latvijas atbrīvošanu kā svešu valstu armiju kaŗavīri, krituši kaujas laukā, pazuduši bez vēsts kaŗa darbības rajonā, miruši no ievainojumiem, slimībām vai citiem gadījumiem, kas bijuši saistīti ar kaŗa dienesta pienākumu izpildīšanu;
   g) trūcīgiem un darba nespējīgiem ģimenes locekļiem - Latvijas pilsoņiem, kuŗu piederigie kā Krievijas vai tās sabiedroto armijas kaŗavīri pasaules kaŗā krituši kaujas laukā, pazuduši bez vēsts kaŗa darbības rajonā, miruši no ievainojumiem, slimībām vai citiem gadījumiem, kas bijuši saistīti ar kaŗa dienesta pienākumu izpildīšanu;
   h) šinī pantā minēto kaŗa invalidu trūcīgiem un darba nespējīgiem ģimenes locekļiem.

P i e z ī m e. 1. Tiesība uz penziju ir arī tādām personām, kuŗas zaudējušas darba spēju, izpildot Latvijas kaŗa vadības pavēles, vai arī kuŗas kalpojušas armijā uz brīva līguma pamata, ja darba spējas zaudējuma cēlonis bijis sakarā ar kaŗa darbību vai gūstniecību. Tiesība uz penziju ir arī šādos apstākļos cietušo vai kritušo personu trūcīgiem un darba nespējīgiem ģimenes locekļiem.

P i e z ī m e. 2. Tiesību uz penziju bauda personas, kuŗas, neskaitīdamās kaŗa dienestā, bet brīvprātīgi piedalīdamās Latvijas valsts atbrīvošanā un aizstāvēšanā organizētās partizaņu daļās, ir cietušas, kā arī viņu trūcīgi un darba nespējīgi ģimenes locekļi. Šādu personu un viņu ģimeņu penziju pieprasījumus izšķir kaŗā cietušo penziju virskomisija.

2. Kaŗa invalidi sadalas 5 kategorijās:
I.kategorija - darba spēja zaudēta par 100% un vajadziga pastāvīga apkopšana;
II. " - darba spēja zaudēta par 100%, bet nav vajadzīga pastāvīga apkopšana;

III.kategorija - darba spēja zaudēta no 71-99%;
IV. " - darba spēja zaudēta no 41-70%;
V. " - darba spēja zaudēta no 30-40%.

3. Penzijas izmaksā ik par trim mēnešiem ar tādu aprēķinu, ka penzionars tās saņem ceturkšņa vidū.

4. Pret penzijām nevar vērst nodokļu vai parādu piedzīšanu.
P i e z ī m e. Uz priekšu izmaksāta penzija, penzionara nāves gadījumā nav atmaksājama.

5. Penzionara nāves gadījumā, viņam neizmaksāta penzijas nauda par pilnu gada ceturksni, kurā penzionars miris, izsniedzama penzionara ģimenes locekļiem, bet ja tādu nav, tad personām, kuŗas to uzturējušas pēdējā laikā.

6. Visi lūgumi un sūdzības penziju lietās, tāpat visi klātpieliktie dokumenti, pilnvaras, apliecības u.t.t., kā arī apstiprinājumi ir brīvi no zīmognodokļa.
P i e z ī m e. Pilnvaras devēja personību un parakstu apliecina valsts vai pašvaldības iestādes.

7. Šinī likumā paredzētās penziju lietas pārzin Darba ministrija, kuŗa izdod attiecīgas instrukcijas likuma piemērošanai dzīvē.

8. Penzijas izmaksā penzionaru dzīves vietās vietējie pašvaldības izpildu organi, bet ārzemēs - Latvijas sūtniecības vai konzulati, kuŗiem penzijas zumas piesūta Darba ministrija.

9. Pašvaldības iestādes, kā arī sūtniecības un konzulati nodod Darba ministrijai norēķinus par izmaksātām penzijām.

10. Penziju tiesību piešķiršanas dēļ penziju pieprasītāji griežas ar rakstu vai personīgi pie karā cietušo penziju komisijas tieši vai caur pašvaldības iestādi.

11. Penzionariem pēc penzijas piešķiršanas jāreģistrējas tanī pašvaldības iestādē, caur kuŗu viņi vēlās saņemt penziju.

12. Ja darba spēja, atkarībā no šī likuma 1.pantā minētiem ievainojumiem un slimībām, pēc izmeklēšanas vēl pamazinātos, penzionars var lūgt viņu no jauna izmeklēt un piešķirt viņam attiecīgu paaugstinātu penziju. Ar šādiem lūgumiem penzionars var griesties pie karā cietušo penziju komisijas ne agrāk par gadu, skaitot no iepriekšējās penzijas piešķiršanas dienas.

13. Penziju pieprasītāji, kuŗu lūgumi ir atraidīti tādēļ, ka viņu darba spējas zaudējums ir mazāks par šinī likumā paredzēto procentu, var iesniegt lūgumus no jauna ne agrāk par vienu gadu, skaitot no atraidīšanas dienas.

14. Kaŗa invalidi zaudē penziju:
a) ja karā cietušo penziju komisijas izdotā apliecībā minētais laiks līdz jaunai pārmeklēšanai notecējis un invalids nav noteiktā laikā uz to ieradies;
b) ja invalidam piešķirta valsts penzija uz vispārēju penziju likuma pamata un invalids vēlas to saņemt;
c) ja invalids atrodas valsts iestādē pilnā apgādībā.

15. Uz 14.panta a) punkta pamata pārtraukto penzijas izmaksu atjauno no pārtraukšanas dienas, saskaņā ar jaunas izmeklēšanas rezultātiem, ja lūgums iesniegts ne vēlāk par 4 mēnešiem no invalida apliecībā minētā termiņa. Ja lūgums iesniegts pēc 4 mēnešiem, penzijas izmaksu atjauno no lūguma iesniegšanas dienas.

16. Penzijas tiesibu piešķiršanai pastāv sevišķas kaŗā cietušo penziju komisijas Rīgā un katrā apriņķī. Šīs komisijas sastāv Rīgā un apriņķos no apriņķa pilsētas galvas vai viņa vietnieka kā komisijas priekšsēdētāja un no kaŗa apriņķa priekšnieka vai viņa vietnieka, vietējās pilsētas vai apriņķa ārsta, viena ārsta no Latvijas Sarkanā

krusta biedrības vai no komisijas priekšsēdētāja īpaši uzaicināta ārsta un pa vienam pārstāvim no pilsētas valdes, Darba ministrijas un kaŗa invalidiem. Invalidu pārstāvi sūta pastāvošā invalidu organizacija. Gadījumā, ja tādu būtu vairāk, tad šīs organizacijas sūta pārstāvi, vienojoties savā starpā. Vajadzības gadījumā komisija pieaicina lietpratējus.

P i e z ī m e. Komisijas darbvedis Rīgā ir pilsētas valdes sekretars vai viņa vietnieks un apriņķos - attiecīgā apriņķa pilsētas valdes sekretars vai viņa vietnieks.

17. Komisijas sēdes var noturēt, ja tanīs piedalas ne mazāk kā 5 locekļi, viņu starpā abi ārsti. Priekšsēdētāja neierašanās gadījumā komisija izvēl viņa vietā tās sēdes vadītāju no sava vidus. Komisijas lēmumi pieņemami ar vienkāršu balsu vairākumu; ja balsis sadalas līdzigās daļās, tad izšķir sēdes vadītāja balss.

P i e z ī m e. 1. Darbvedības izdevumus sedz Rīgas pilsētas, resp. attiecīga apriņķa pilsētas valde.

P i e z ī m e. 2. Darba ministrija atalgo Sarkanā krusta biedrības vai komisijas priekšsēdētāja īpaši uzaicināto ārstu. Ārsta atalgojumu nosaka kaŗā cietušo penziju virskomisija.

18. Iesniegumus un pieprasījumus komisija skata cauri ne vēlāki, kā viena mēneša laikā.

19. Kaŗā cietušo penziju komisija:
a) pārbauda un lemj par pieprasītāja tiesību uz penziju;
b) izdara medicinisku izmeklēšanu un noteic darba spējas zaudējumu procentu;
c) sastāda par katru penzijas pieprasītāju atsevišķu aktu, kuŗu 7 dienu laikā pēc izmeklēšanas nosūta Darba ministrijai.

20. Ja penziju pieprasītāji nevarības vai slimības dēļ nevar ierasties kaŗā cietušo penziju komisijā, tad medicinisku izmeklēšanu izdara komisijas pilnvarotais ārsts, saziņā ar vietējo pašvaldības iestādi, un sastāda attiecīgu aktu, kuŗu triju dienu laikā nosūta attiecīgai kaŗā cietušo penziju komisijai izlemšanai.

21. Uz izmeklēšanas pamata komisija izdod penzijas pieprasītājiem apliecību, kuŗā atzīmēts: a) normalās darba spējas zaudējuma procents; b) vai darba spējas zaudējumam ir par cēloni kaŗa darbība, gūstniecība vai kaŗa dienests; c) kategorija un slimību saraksta pants, uz kāda pamatojoties invalidam piešķirta penzija; d) vai darba spēja zaudēta uz visiem laikiem, jeb var sagaidīt uzlabošanos un pēc cik ilga laika penzijas pieprasītājs ir par jaunu izmeklējams.

P i e z ī m e. Apliecībās, kuŗas izdod ģimenes locekļiem, atzimējamas tikai a) un d) punktos minētās ziņas.

22. Ja ir sagaidāma penzionara veselības uzlabošanās, penziju piešķir uz laiku, kuŗš nevar būt mazāks par vienu gadu un ilgāks par 3 gadiem.

23. Pie Darba ministrijas pastāv kaŗā cietušo penziju virskomisija no 9 locekļiem ar darba ministri vai viņa vietnieku kā priekšsēdētāju, pa vienam pārstāvim no Rīgas pilsētas valdes, Kaŗa ministrijas, Darba ministrijas un Valsts kontroles, kaŗa invalidiem un pa vienam ārstam no Rīgas pašvaldības, Sarkanā krusta biedrības un Kaŗa ministrijas. Invalidu pārstāvi virskomisijā sūta invalidu organizacija; gadījumā, ja tādas būtu vairākas, tad šīs organizacijas sūta pārstāvi, vienojoties savā starpā. Gadījumā, ja invalidu organizacijas nevarētu vienoties, invalidu pārstāvi nozīmē darba ministrs.

24. Virskomisijas sēdes ir pilntiesīgas, ja ir klāt 5 virskomisijas locekļi, viņu starpā priekšsēdētājs un 2 ārsti. Virskomisijas lēmumi pieņemami ar klātesoso balsu vairākumu; ja balsis sadalas divās līdzīgās daļās, tad izšķir priekšsēdētāja balss.

25. Virskomisijai piekrīt: a) caurskatīt sūdzibas par Rīgas un apriņķu komisiju lēmumiem; b) izdarīt medicinisku pārmeklēšanu, ja atrod to par vajadzīgu; c) caurskatīt Rīgas un apriņķu komisiju, kā

arī citu ieinteresēto lūgumus un ierosinājumus.

26. Sūdzības par apriņķu un Rīgas pilsētas karā cietušo penziju komisijas lēmumiem iesniedzamas virskomisijai viena mēneša laikā pēc lēmuma paziņošanas caur to komisiju, par kuŗas lēmumiem celta sūdzība. Komisijas locekļi tādā pat kārtībā var iesniegt protestus par komisijas lēmumiem. Sūdzības un protesti, līdz ar paskaidrojumiem un dokumentiem, nosūtāmi 5 dienu laikā virskomisijai.

27. Virskomisija skata cauri sūdzības un protestus viena mēneša laikā, izdarot vajadzības gadījumos jaunu medicinisku izmeklēšanu. Virskomisijas lēmumi ir galīgi.

II. n o d a ļ a.

Latvijas armijas kaŗa invalidu penzijas.

28. Latvijas armijas kaŗa invalidiem ir tiesība uz penziju, neatkarīgi no pavalstniecības un dzīves vietas.

29. Kaŗa invalidi saņem penziju pēc sekošam normām:
pirmās kategorijas invalidi saņem penziju, līdzīgu penzijai izmaksas laikā pastāvošam valsts ierēdņu priekšpēdējās kategorijas atalgojumam;
otrās kategorijas invalidi saņem 2/3 no I.kategorijas invalidu penzijas;
trešās kategorijas invalidi saņem 7/10 no II.kategorijas invalidu penzijas;
ceturtās kategorijas invalidi saņem 2/5 no II.kategorijas invalidu penzijas;
piektās kategorijas invalidi saņem 1/5 no II.kategorijas invalidu penzijas.

Virsnieku, kaŗa ierēdņu un ārstu penziju normas attiecīgi paaugstināmas par 50%.

P i e z ī m e. Penziju normu ziņā Latvijas armijas kaŗa invalidiem pielīdzināmi svešu armiju kaŗa invalidi - Latvijas pavalstnieki, kuŗi 1919.-1920.g.g. cīnījās par Latvijas atbrīvošanu (1.panta b) punkts).

30. Penziju kaŗa invalidiem maksā skaitot no tās dienas, līdz kuŗai viņi saņēmuši kaŗavīra algu, ja viņi griezušies penziju piešķiršanas dēļ pie kaŗā cietušo penziju komisijas triju mēnešu laikā pēc atvaļināšanas no kaŗa dienesta un viena mēneša laikā pēc penzijas piešķiršanas reģistrējušies 11.pantā paredzētā kārtā; pretējā gadījumā penziju saņem no tā izmaksas ceturkšņa pirmās dienas, kad reģistrēšanās izdarīta.

P i e z ī m e. 1. Šī likuma 1.pantā 1. un 2.piezīmēs minētām cietušām personām, penziju maksā skaitot no tās dienas, kad viņas pieprasījušas penziju 10.pantā paredzētā kārtībā, pieturoties attiecībā uz penziju izmaksu pie šinī pantā minētiem noteikumiem.

P i e z ī m e. 2. Ja penzionars iestājas no jauna valsts dienestā, piešķirtās penzijas izmaksa nav pārtraucama.

P i e z ī m e. 3. 1.pantā b) punktā minētām cietušām personām penziju maksā no pieprasīšanas dienas, pie kam penzijas jāpieprasa viena gada laikā no šī likuma spēkā nākšanas dienas, pēc kāda laika viņas zaudē tiesības uz penzijām.

31. Ja invalidi, kas triju gadu laikā pēc viņu atvaļināšanas no kaŗa dienesta, bet cietušās personas, kuŗas minētas 1.panta 1. un 2.piezimēs, tāpat triju gadu laikā pēc miera līguma ratificēšanas, nepieprasa penzijas piešķiršanu, tie zaudē tiesību uz penziju.

P i e z ī m e. Šinī pantā minētiem invalidiem un cietušām personām, kas zaudējuši darba spēju pirms 1920.gada 1.maija, ir tiesība pieprasīt penziju sešu mēnešu laikā no šī likuma spēkā nākšanas dienas.

III. n o d a ļ a.

Lielā pasaules un krievu-japaņu kaŗa invalidu penzijas.

32. Tiesība uz penziju pēc šī likuma ir tiem lielā pasaules kaŗa invalidiem, kuŗi zaudējuši darba spēju laikā no 1914.gada 1.augusta (jaunā stila) līdz 1918.g. 3.martam (Brestļitovskas miera līguma parakstīšanas dienai), ja viņi ir bijuši Latvijas pavalstnieki jau priekš 1920.g. 1.janvaŗa.

P i e z ī m e. 1. Latvijas apgabalos, kas tai pievienoti uz starptautisku līgumu pamata pēc 1920.g. 1.janvaŗa, šis pavalstniecības termiņš ir 1922.g. 1.janvaris.

P i e z ī m e. 2. Lielā pasaules kaŗa invalidiem penziju neizmaksā, kāmēr viņi dzīvo ārzemēs, izņemot gadījumus, kad uzturēšanās ārzemēs ārstniecības nolūkos ir atzīta par nepieciešamu no kaŗā cietušo penziju virskomisijas.

33. Tiesība uz penziju pēc šī likuma ir tiem krievu-japaņu kaŗa invalidiem, kuŗi līdz 1914.gada 1.augustam saņēma penziju no agrākās Krievijas valdības un līdz 1920.g. 1.janvarim ir bijuši Latvijas pavalstnieki.

34. Penziju izmaksā sākot no tās dienas, kad komisija atzinusi invalidu tiesības uz penziju. Ja triju mēnešu laikā pēc minētās dienas invalidi nav reģistrējušies 11.panta kārtībā, - viņi saņem penziju no tā ceturkšņa pirmās dienas, kad reģistrēšanās izdarīta.

35. Lielā pasaules kaŗa invalidi, kuŗi Latvijā dzīvodami nav pieprasījuši penzijas piešķiršanu triju mēnešu laikā no šī likuma spēkā nākšanas dienas, zaudē tiesību uz penziju.

Lielā pasaules kaŗa invalidi, kuŗi no ārzemēm atgriezušies Latvijā tikai pēc šī likuma spēkā nākšanas dienas un kuŗiem uz šī likuma 1. un 32.panta pamata ir tiesība uz penziju, ja viņi pierāda, ka nepārvaramu šķēršļu dēļ nav varējuši agrāk atgriesties Latvijā, ir tiesība pieprasīt penzijas piešķiršanu 6 mēnešu laikā pēc viņu atgriešanās.

36. Krievu-japaņu kaŗa invalidi, kuŗi 1 gada laikā pēc šī likuma spēkā nākšanas, nepieprasa penziju piešķiršanu, zaudē tiesību uz penziju.

37. Lielā pasaules un krievu-japaņu kaŗa invalidi saņem penziju pēc 29.pantā minētām normām.

IV. n o d a ļ a.

Cietušo kaŗavīru un viņu ģimenes locekļu penzijas.

38. Tiesību uz penziju bauda 1.pantā minēto ģimeņu sekošie locekļi:

a) vecāki un vecāku vecāki, ja viņi ir darba nespējīgi un nav citu piederīgo, kuŗi spēj un kuŗiem pēc likuma ir pienākums viņus uzturēt;
b) cietušo kaŗavīru trūcīgas un darba nespējīgas atraitnes un sievas;
c) bērni līdz pilnam 16 gadam, bet darba nespējīgi arī pēc šī vecuma sasniegšanas; bērni, kuŗi apmeklē skolas, līdz pilniem 18 gadiem;
d) brāļi un māsas, ja viņi ir bāriņi un ja viņiem nav piederīgo, kas viņus spēj un kuŗiem pēc likuma ir pienākums viņus uzturēt - līdz pilniem 16 gadiem, bet ja viņi apmeklē skolas - līdz pilniem 18 gadiem un gadījumos, ja viņi darba nespējīgi - arī pēc šī vecuma sasniegšanas.

P i e z ī m e. 1. Personas, kuŗām vairāk par 60 gadu, skaitāmas par darba nespējīgām bez izmeklēšanas. Personas zem 60 gadiem skaitas par darba nespējīgām, ja tās zaudējušas ne mazāk kā 50% no darba spējas.

P i e z ī m e. 2. Penziju bauda arī ārlaulības bērni un šo bērnu mātes, kā arī likumā paredzētā kārtībā adoptēti

bērni, ja adopcija notikusi pirms adoptētāja veselības bojāšanas, sakarā ar darbību armijā.

39. Katram kaŗa invalida ģimenes loceklim tiesība uz 20% no invalidam pienākošās penzijas normas, bet ģimenes locekļiem kopīgi ne vairāk par 100% no šīs normas.

40. Katram kritušā, miruša, bez vēsts pazudušā vai gūstniecībā esošā kaŗavīra, kā arī miruša invalida ģimenes loceklim ir tiesība uz 20% no kaŗa invalida otrās kategorijas penzijas normas. Vienai ģimenei nevar izmaksāt vairāk par 100% no minētās normas.

41. Ģimenes locekļiem penzijas tiek izsniegtas šādā kārtībā: 1) sievai, 2) bērniem, 3) vecākiem: a) mātei, b) tēvam; 4) vecāku vecākiem: a) vecmātei un b) vectēvam; 5) brāļiem un māsām vecuma kārtībā.

42. Penzijas izmaksā: a) cietušo Latvijas armijas kaŗavīru ģimenes locekļiem no tās dienas, līdz kuŗai kaŗavīrs saņēmis algu, bet lielā pasaules kaŗā cietušo ģimenes locekļiem, kā arī 1.panta b) punktā minētu kaŗavīru ģimenes locekļiem - no penzijas piešķiršanas dienas; b) Latvijas armijas, lielā pasaules un krievu-japaņu kaŗa invalidu ģimenes locekļiem - no penzijas piešķiršanas dienas.

43. Ja Latvijas armijas cietušo kaŗavīru ģimenes locekļi triju mēnešu laikā no iepriekšējā pantā a) punktā minētā termiņa nav iesnieguši lūgumus piešķirt penziju 10.p. noteiktā kārtībā un pēc penzijas piešķiršanas nav reģistrējušies viena mēneša laikā 11.p. paredzētā kārtībā, viņi saņem penziju no tā izmaksas ceturkšņa pirmās dienas, kad reģistrēšanās izdarīta.

44. Latvijas armijas cietušo kaŗavīru ģimenes locekļi zaudē tiesību uz penziju, ja viņi to nav pieprasījuši triju gadu laikā, skaitot no 36.pantā a) punktā minētā termiņa, bet Latvijas armijas, lielā pasaules un krievu-japaņu kaŗa invalidu un lielā pasaules kaŗā cietušo ģimenes locekļi zaudē minēto tiesību, ja viņi penziju nav pieprasījuši 3 gadu laikā no šī likuma spēkā nākšanas.

45. Ja kādā ģimenē cietuši vairāki locekļi, tad ģimenes penzijas aprēķināmas pēc visvairāk cietušā kategorijai piekrītošās normas.

46. Ģimenes loceklis zaudē tiesību uz penziju: a) kāmēr viņš atrodas kādas patversmes vai citas iestādes pilnā apgādībā; b) ja penzionare apprecas; c) ja viņa materialais stāvoklis nodrošina viņa dzīves eksistenci; d) ja viņam ir piederīgie, kuŗiem pēc likuma par viņu jāgādā un kuŗi spēj viņu apgādāt; e) ja viņam ar tiesas spriedumu ņemtas visas tiesības; f) ja viņš, būdams Latvijas pavalstnieks, pāriet citas valsts pavalstniecībā; g) ja viņš saņem no valsts citu penziju.

47. Ar šo likumu atcelti visi līdz šim izdotie likumi un rīkojumi kaŗa invalidu, viņu ģimeņu un cietušo kaŗavīru ģimenes locekļu penziju lietās.

48. Šis likums stājas spēkā ar 1924.gada 1.aprili.

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mauriņš

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstnesim" nosūtīts
Publicēšanai [illegible] numurā.
Valsts Prezidenta sekretars
1924.g. 19. febr.
Nodaļas vadītājs
№ 1106.

Lai pieminēs Jaroslavskis kā
Lokums ā par cietumu kalpojošu
kuģi Sarma pieminēja? . . . .
. . . . . .
klusēdams lūkojās kāpņu gar-
dūmos un gaidīja, vai pie-
minēs, tad arī ģen. Kalpaks?
Gribēja ijbalsoties ir jāsāk
kaut kādu sarunu, bet
domās ko, aizmirsa, ka
lūkojas [illegible] [illegible]
Vaibuls [illegible] [illegible]
arī bez minēšanas vēlēja pamest
to valsts kalpu, jo ne kuģa kalpo-
šanā jūrā tuvāk iepazina?
Par kuģi jāt nepieredzējis, jāsa-
sēžas tūlīt, kad to kuģi galīgi ķeras

nuncs, jëaut, à ssiss jaun
sfundnatō, pefrafe natrs
klubas sfaupfanai; Tatrs
ments prefdenkt mnam
To ord us Zel leex uf vdfs
jaun Referentō proponē
glabajum.

To ~~ai~~ Referentō ari
naretu, ja konstatē skolen
sfaut klubas un tad
~~jatsaukt kabsnes par sfkey~~
~~ri~~ sfaudzo jautā wan
sfundniat nepaeet. Ta ja
nuncs.

Ja japeenī, ka an Rīgas
rajonu ja to nekā nesa
ka ki in praksi, kkuns

pēc runām
to formēju
rezo
Vēlk se

Lm № 5914
akts 7

42

Latvijas prieksēdētāja kungam,

Likumā par dienestā kaŗavīru un viņu ģimenes locekļu pensijām, kuru Saeima pieņēma 8.g.1. februāra kopsēdē, ievietotas 44.pantā acīmredzama kļūda: šī panta atsaukšanās uz 36.panta "a" punktu tanī daļā, kuŗa runā par Latvijas armijas dienestā kaŗavīru ģimenes locekļu pensijas tiesību zaudēšanu, neatbilst 36.panta saturam un tekstam, kuŗā tāda punkta pavisam nav.

Līdzīgas kļūdas likumu tekstos var gadīties un gadās nevien pie mums, bet arī citos parlamentos. Viņu izlabošanai ļāvušas kaut kāda vienkāršāka forma un novis Latvijas Satversmē apspriešana u.t.t.

Varbūt arī mēs varētu pieņemt to kārtību, pie kuŗas tādos gadījumos turās Francijā. Tur arī pēc tam, kad likums galīgi pieņemts, pat ja viņš jau izsludināts, attiecīgas komisijas referents pieprasa vārdu kļūdas izlabošanai parlaments prezidents viņam to dod un tad liek uz nobalsošanu referenta proponeto izlabojumu.

ti cienītam
.VIESMAĢA kungam,
eimas priekšsēdē-
tājam.

Sādam piemēram varētu sekot referents arī Saeimā, ja komisijā nolemj izlabot acīmredzamu kļūdu, un tad izlaboto pantu resp. pantus var izsludināt nepareizo vietā, kas iznāktu vislabāki, ja to paspētu reizē ar visa likuma sludināšanu.

Varētu iebilst, ka tas nesaskan ar Saeimas kārtības rulli. Bet uz to jānatzīmē, ka arī Francijas parlamenta reglaments par šādiem gadījumiem nekā nenorāda, jo tā ir praksa, kuŗa kā pašsaprotamu ieguvusi paražas tiesību.

Ar patiesu cieņu

P. Čaksts.

VALSTS PREZIDENTS.

1924.g. "8" februārī.

Nr. 872.

Akts 7

"Jaunāko Ziņu" šefredaktora kungam.

24 II februarī.
№ 908.

Uz preses likuma pamata lūdzam ievietot šādu atsaukumu:

"Sestdienas numura 4. lappusē ar šifru Ma. ievietotā ziņa par to, itkā Valsts Prezidents nodevis atpakaļ Saeimai kara invalidu pensiju likumu, nesaietas ar patiesību".

Sekretārs.

Nodaļas vadītājs.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

14

13. februarī 1924. g.

№ 234.

Valsts Prezidenta sekretariāta
ien. № 1924
reģ. № 597
13 febr.
7

Valsts Prezidenta kungam.

Uz rakstu № 872.

Saeimas prezidijs pagodinas darīt zināmu Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, ka Saeima š.g.12.februara plenarsēdē pieņēma sekošu lēmumu:

»Saeima nolemj Saeimas š.g.1.februara plenarsēdē pieņemtā »likumā par cietušo karavīru un viņu ģimenes locekļu penzijām», 44.pantā izlabot ieviesušos kļūdu sekoši: skaitļa »36» vietā likt skaitli »42».« -

F. Rozmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Kesenings

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

6. februarī 1924 g.

№ 68

6/II. 1924

45

Valsts Prezidenta sekretariāts
Saņ. Nr. 574 6 febr. 1924 g.
Atb. Nr. 7.

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.5.februara plenarsēdē III.lasījumā pieņemtos un redigētos

agrarās reformas likuma IV.daļas 5. un 7.p.
p ā r g r o z ī j u m u s .-

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 5.februaŗa plenarsēdē pieņemtie

Agrarās reformas likuma IV.daļas 5. un 7.p. p ā r g r o z ī j u m i.

Agrarās reformas likuma IV.daļas 5.p. līdz ar piezīmi un 7.p. (Lik. kr. 1920.g. 214) strīpot un to vietā likt:

5.) Apriņķa zemes ierīcības komiteja sastāv no: a) Zemkopības ministrijas priekšstāvja, ka priekšsēdētāja, b) Tieslietu ministrijas priekšstāvja, c) apriņķa mērnieka, d) diviem vēlētiem attiecīgas apriņķa pašvaldības likvidacijas valdes locekļiem un e) apriņķa pilsētas domes vēlēta priekšstāvja. Pēdējais ievēlams uz vienu gadu.

7. Centralā komiteja sastāv no 5 valdības priekšstāvjiem, 3 Saeimas ievēlētiem locekļiem, 1 pilsētu un miestu kongresa ievēlēta priekšstāvja, 1 apriņķu pašvaldību likvidaciju valžu vēlēta priekšstāvja un valdības iecelta priekšsēdētāja.

F. Meierovics

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

192 4.g. 15. februarī

Nodaļas vadītājs

№ 975.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

Rf II 13/30

47

6. februarī 1924. g.

№ 69.

Valsts Prezidenta sekretariāts
Saņemts 6 febr. 1924
Nr. M 515 akt. № 7.

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.1.februara plenarsēdē pieņemto

likumu par valsts papildu budžetu 1923./24.gadam,

līdz ar valsts papildu budžetu 1923./24.gadam, kuŗu redakcija pieņemta 5.februara plenarsēdē.-

F. Veismans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vāvers

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 1.februaŗa plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

valsts papildu budžetu 1923./24.gadam.

1. Valsts papildu budzets par 1923./24.gadu ar kopējo kredita sumu 15.999.960.- latu pieņemts un apstiprināts.

2. Likums stājas spēkā ar izsludināšanas dienu.

J. Pērnavs

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Pētersons

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstnesa" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretars
Nodaļas vadītājs
1924.g. 4. II.
№ 898.

Nosūtīta no.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 1.februaŗa plenarsēdē pieņemtais

V A L S T S P A P I L D U B U D Ž E T S

1923./24.g a d a m.

Tek. Nr.	Posms	§	pn.	K ā r t ē j i i e ņ ē m u m i.	Suma latos.
				II.daļa.	
				SAEIMA UN SAEIMAS KANCLEJA.	
				SAEIMAS KANCLEJA.	
144	VIII	57	-	Tiesu iestādēs un administrativā kārtā uzliktie naudas sodi	870.-
145		58	5	Neparedzami ienākumi	33.-
				Kopā par II.daļu	903.-
				III.daļa.	
				MINISTRU KABINETS, VALSTS KANCLEJA UN PĒDĒJAI PADOTĀS IESTĀDES.	
146	V	32	5	Valsts ēku izīrēšana	159.-
147	VIII	58	5	Neparedzami ienākumi	58.-
				Kopā par III.daļu	217.-
				IV.daļa.	
				STATISTISKĀ PĀRVALDE.	
148	VIII	58	5	Neparedzami ienākumi	165.-
				Kopā par IV.daļu	165.-
				V.daļa.	
				ĀRLIETU MINISTRIJA.	
				PĀRSTĀVNIECĪBAS ĀRZEMĒS.	
149	II	10	1	Nodevas par ārzemju pasēm	30.000.-
			3	Konzularas nodevas	60.000.-
150	VIII	58	9	Dažādi ieņēmumi	20.000.-
				Kopā par V.daļu	110.000.-

50

Tek. Nr.	Posms §	pn.		K ā r t ē j i i e ņ ē m u m i.	Suma latos.

VI.daļa.

TIESLIETU MINISTRIJA.

MINISTRIJA.

151	II	8	2	Nodevas sūdzibu lietās valsts tiesu iestādēs	70.000.-
152	VIII	56	5	Tiesu izdevumu atmaksas	8.000.-
153		57	-	Tiesu iestādēs un administrativā kārtā uzliktie naudas sodi	80.000.-
154		58	9	Dažādi ieņēmumi	15.000.-
				Kopā par VI.daļu	173.000.-

VII.daļa.

IEKŠLIETU MINISTRIJA.

MINISTRIJAS KANCLEJA.

155	VIII	58	5	Neparedzami ienākumi	50.-
			7	Atvilkumi par pārmaksām un kontroles uzrādītu zaudējumu atmaksas	145.-
				Kopā par ministrijas kancleju	195.-

PAŠVALDĪBAS DEPARTAMENTS.

156	VIII	56	7	Uz valsts ierēdņu, privatu iestāžu un personu rēķina izdarītu izdevumu atmaksa	542.325.-
157		57	-	Tiesu iestādēs un administrativā kārtā uzliktie naudas sodi	127.675.-
				Kopā par pašvaldības departamentu	670.000.-

ADMINISTRATIVAIS DEPARTAMENTS.

158	II	10	5	Ieroču atļauju un citu īpašu atļauju nodevas	5.600.-
159	VIII	57	-	Tiesu iestādēs un administrativā kārtā uzliktie naudas sodi	18.600.-
160		58	9	Dažādi ienākumi	5.400.-
				Kopā par administrativo d-tu	29.600.-

VESELĪBAS DEPARTAMENTS.

161	I	5	1	Mājlopu nodoklis	42.000.-
				Kopā par VII.daļu	741.795.-

VIII.daļa.

IZGLĪTĪBAS MINISTRIJA.

VALSTS MĀKSLAS MUZEJS.

162	VIII	58	9	Dažādi ienākumi	500.-

Tek. Nr.	Posms	§	pn.	K ā r t ē j i i e ņ ē m u m i.	Suma latos.
				LATVIJAS UNIVERSITATE.	
163	V	34	2	Mācības nauda	84.600.-
				LATVIJAS KONSERVATORIJA.	
164	V	32	5	Valsts ēku izīrēšana	530.-
165		34	1	Teatri, koncerti, muzeji un izstādes	2.000.-
				Kopā par Latvijas konservatoriju	2.530.-
				Kopā par VIII.daļu	87.630.-
				IX.daļa.	
				FINANSU MINISTRIJA.	
				KREDITA DEPARTAMENTS.	
166	II	9	1	Valsts apdrošināšanas nodoklis	47.600.-
167	VII	53	2	Peļņa no Latvijas bankas	501.846.-
				Kopā par kredita d-tu	549.446.-
				NETIEŠO NODOKĻU DEPARTAMENTS.	
168	VI	42	2	Par pārdotām pudelēm	28.474.-
			4	Dažādi gadījuma ienākumi	9.959.-
			6	No konfiscētā kontrabandas ceļā ievestā spirta	16.000.-
				Kopā par netieso nod.d-tu	54.433.-
				MUITAS DEPARTAMENTS.	
169	III	19	1	Ievedpreču muita	5.000.000.-
			2	Izvedpreču "	400.000.-
			5	Par konfiscētas kontrabandas pārdošanu un sodi par kontrabandas ievešanu	60.000.-
		8-11		Pārējie nodokļi	300.000.-
				§ 19.	5.760.000.-
170	VIII	56	7	Uz valsts ierēdņu, privatu iestāžu un personu rēķina izdarītu izdevumu atmaksas	6.000.-
				Kopā par muitas d-tu	5.766.000.-
				JŪRNIECIBAS DEPARTAMENTS.	
171	II	8	4	Kanclejas nodevas no laivu registracijas	3.516.-
			10	Nodevas no tirdzniecības kuģu patentēm	171.-
				§ 8.	3.687.-
172		10	12	Nodevas par laivu registrēšanu	205.-
173	V	30	3	Par ostas ierīkojumu lietošanu	24.319.-
			7	Plostošanas nodevas	58.324.-
			9	Bāku nodevas	116.450.-
				§ 30.	199.093.-

Tek. Nr.	Posms	§	pn.	K ā r t ē j i i e ņ ē m u m i.	Suma latos.
174		31	4	Peļņa no kuģu ekspluatacijas valdes	878.-
175		32	5	Valsts ēku izīrēšana	330.-
176		34	3	Zinātniskas, mākslas un informacijas grāmatas un izdevumi	82.-
177	VIII	56	7	Uz valsts ierēdņu, privatu iestāžu un personu rēķina izdarītu izdevumu atmaksas	100.-
			8	Dažādas blankas un reģistru formulari	336.-
				§ 56.	436.-
178		57	-	Tiesu iestādēs un administrativā kārtā uzliktie naudas sodi	4.642.-
179		58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana ..	15.294.-
				Kopā par jūrniecības d-tu	224.647.-
				RŪPNIECĪBAS DEPARTAMENTS.	
180	II	8	9	Nodevas no privilegiju un jaunizgudrojumu apliecibām	10.000.-
181		10	10	Nodevas no dārgmetalu pārbaudīšanas	50.000.-
			11	Nodevas no mēru un svaru pārbaudīšanas	15.000.-
				§ 10.	65.000.-
				Kopā par rūpniecības d-tu	75.000.-
				Kopā par IX.daļu	6.669.526.-
				X.daļa.	
				ZEMKOPĪBAS MINISTRIJA.	
				ZEMJU DEPARTAMENTS.	
182	IV	25	1	Valsts zemju un saimniecību iznomāšana	200.528.-
				LAUKSAIMNIECĪBAS DEPARTAMENTS.	
183	V	31	5	Ieņēmumi no sviesta kontroles	25.000.-
184	VIII	58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana ..	4.000.-
				Kopā par lauksaimniecības d-tu	29.000.-
				MEŽU DEPARTAMENTS.	
185	IV	27	4	Sagatavotu mežu materialu pārdošana	1.275.000.-
186	VIII	58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana ..	2.000.-
				Kopā par mežu d-tu	1.277.000.-
				Kopā par X.daļu	1.506.528.-
				XI.daļa.	
				SATIKSMES MINISTRIJA.	
				DZELZSCEĻI.	
187	V	29	1	Pasažieru un bagažas transports ...	343.024.-

Tek. Nr.	Posms	§	pn.	K ā r t ē j i i e ņ ē m u m i.	Suma latos.
			2	Preču transports	1.128.194.-
			3	Ieņēmumi, kas nav saistīti ar dzelzsceļa kustību	26.182.-
				Kopā par dzelzsceļiem	1.497.400.-
				ŠOSEJU UN ZEMESCEĻU VALDE.	
188	V	30	8	Zemesceļu un tiltu nodevas	503.-
189		32	1	Valsts zemes īpašumu saimnieciskā izmantošana lauksaimniecibā	2.291.-
			4	Zemkopības un citāda inventara izmantošana un izdošana lietošanai pret samaksu	168.-
			5	Valsts ēku izīrēšana	96.-
				§ 32.	2.555.-
190	VIII	56	7	Uz valsts ierēdņu, privatu iestāžu un personu rēķina izdarītu izdevumu atmaksa	1.074.-
191		58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana	1.780.-
			9	Dažādi ieņēmumi	24.657.-
				§ 58.	26.437.-
				Kopā par šoseju un zemesceļu valdi	30.569.-
				PASTS, TELEGRAFS UN TELEFONS.	
192	V	32	5	Valsts ēku izīrēšana	4.400.-
193	VI	38	1	Par pasta zīmēm	150.000.-
			2	Par periodisku izdevumu pārsutīšanu un laikrakstu operacijām	14.000.-
				§ 38.	164.000.-
194		39	2	Par valsts telefona tīkla ekspluatēšanu	204.800.-
195		51	1	No pašvaldības iestādēm un privatām personām kā pabalsts	900.-
196	VIII	56	7	Uz valsts ierēdņu, privatu iestāžu un personu rēķina izdarīto izdevumu atmaksa	56.800.-
197		58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana	2.000.-
			9	Dažādi ieņēmumi	10.000.-
				§ 58.	12.000.-
				Kopā par pastu, telegrafu un telefonu	442.900.-
				Kopā par XI.daļu	1.970.869.-
				XIII.daļa.	
				KARA MINISTRIJA.	
198	VIII	58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana	25.846.-
				Kopā par XIII.daļu	25.846.-
				XIV.daļa.	
				VALSTS KONTROLE.	
199		V	32 5	Valsts ēku izīrēšana	911.-
				Kopā par XIV.daļu	911.-

Tek. Nr.	Posms § pn.	K ā r t ē j i i e ņ ē m u m i.	Suma latos.

Daļa. KĀRTĒJU IEŅĒMUMU KOPSAVILKUMS.

II	Saeima un Saeimas kancleja	903.-
III	Ministru kabinets, valsts kancleja un pēdējai padotās iestādes	217.-
IV	Statistiskā pārvalde	165.-
V	Ārlietu ministrija	110.000.-
VI	Tieslietu "	173.000.-
VII	Iekšlietu "	741.795.-
VIII	Izglītības "	87.630.-
IX	Finansu "	6.669.526.-
X	Zemkopības "	1.506.528.-
XI	Satiksmes "	1.970.869.-
XIII	Kara "	25.846.-
XIV	Valsts kontrole	911.-
	Kārtēju ieņēmumu kopsuma	11.287.390.-

Ā r k ā r t ē j i i e ņ ē m u m i.

X.daļa.

ZEMKOPĪBAS MINISTRIJA.

LAUKSAIMNIECĪBAS DEPARTAMENTS.

200	VIII	60	2	Karā ieguto mantu pārdošana	70.000.-
				Kopā par X.daļu	70.000.-

XV.daļa.

VALSTS KREDITS.

KREDITA DEPARTAMENTS.

201	VII	53a	-	Ieņēmumi no kredita operacijām	4.642.570.-
				Kopā par XV.daļu	4.642.570.-
				Ārkārtēju ieņēmumu kopsuma	4.712.570.-
				VALSTS PAPILDU IEŅĒMUMU KOPSUMA	15.999.960.-

F. Veģmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mūrnieks

Saeimas sekretars.

55

Tek. Nr.	Vieta	§	K ā r t ē j i i z d e v u m i.	Suma latos.
			IV.daļa.	
	I		STATISTISKĀ PĀRVALDE.	
464		4	Tautas nobalsošanas izdevumi	9.901.-
			Kopā par IV.daļu	9.901.-
			V.daļa.	
			ĀRLIETU MINISTRIJA.	
	I		CENTRALĀS UN VIETĒJĀS IESTĀDES.	
465		7	Ministrijas operativi izdevumi	2.500.-
	II		PĀRSTĀVNIECĪBAS ĀRZEMĒS.	
466		1	Personala algas	30.968.-
467		2	Kanclejas un administracijas izdevumi	4.572.-
468		3	Saimniecības izdevumi	16.974.-
469		4	Inventars	2.917.-
470		5	Pabalsti Latvijas trūcīgiem pilsoņiem	640.-
471		6	Ceļa izdevumi	2.160.-
472		7	Informacijas un propogandas izdevumi...	600.-
473		8	Pārstāvniecības beznorēķināšanās kārtā	4.050.-
			Kopā par II.vietu	62.881.-
			Kopā par V.daļu	65.381.-
			VI.daļa.	
			TIESLIETU MINISTRIJA.	
	V		JELGAVAS APGABALTIESA.	
474		2	Citi pārvaldes izdevumi	308.-
			Kopā par VI.daļu	308.-
			VII.daļa.	
			IEKŠLIETU MINISTRIJA.	
	II		PAŠVALDĪBAS DEPARTAMENTS.	
475		6	Karagūstekņu un bēgļu nod.vietējo iestāžu citi pārv.izdev.	11.770.-
476		7	" " " " vietējo iestāžu operat.izdev.	56.400.-
			Kopā par II.vietu	68.170.-
	III		ADMINISTRATIVAIS DEPARTAMENTS.	
477		3	4 prefekturu izdevumi	2.881.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Kārtējie izdevumi.	Suma latos.
478		5	17 apriņķu policiju un dzelzsceļu policijas citi izdevumi	155.-
			Kopā par III.vietu	3.036.-
			Kopā par VII.daļu	71.206.-

VIII.daļa.

IZGLĪTĪBAS MINISTRIJA.

	I		MINISTRIJAS KANCLEJA.	
479		2	Citi pārvaldes izdevumi	2.389.-
480		4	Izglītības ministrijas mēnešraksta izdošana	468.-
481		5	Pieminekļu valdes izdevumi	10.794.-
			Kopā par I.vietu	13.651.-
	IX		VALSTS ARCHIVS.	
482		2	Citi pārvaldes izdevumi	2.028.-
	X		LATVIJAS UNIVERSITATE.	
483		4	Mācības līdzekļi un inventars	10.500.-
	XIII		VALSTS VIDUSSKOLAS.	
484		2	Citi pārvaldes izdevumi	23.231.-
485		5	Internatu uzturēšana	3.500.-
			Kopā par XIII.vietu	26.731.-
	XIV		VALSTS OBLIGATORISKĀS SKOLAS.	
486		2	Citi pārvaldes izdevumi	3.640.-
487		5	Latgales kurlmēmo skolas ierikošanai..	840.-
			Kopā par XIV.vietu	4.480.-
	XV		VALSTS ARODNIECISKĀS SKOLAS.	
488		2	Citi pārvaldes izdevumi	8.822.-
			Kopā par XV.vietu	8.822.-
			Kopā par VIII.daļu	66.212.-

IX.daļa.

FINANSU MINISTRIJA.

	II		KREDITA DEPARTAMENTS.	
489		2	Citi pārvaldes izdevumi	1.592.-
490		3	Nepareizi iemaksāto valsts ieņēmumu atmaksas	1.350.000.-
			Kopā par II.vietu	1.351.592.-

Tek. Nr.	Vieta	§	K ā r t ē j i i z d e v u m i.	Suma latos.
	V		MUITAS DEPARTAMENTS.	
491		3	Vietējo iestāžu personala algas	4.647.-
492		4	Vietējo iestāžu citi pārvaldes izdevumi	11.296.-
			Kopā par V.vietu	15.943.-
	VII		JŪRNIECĪBAS DEPARTAMENTS.	
493		5	Ostu valžu citi pārvaldes izdevumi ...	570.-
			Kopā par VII.vietu	570.-
			Kopā par IX.daļu	1.368.105.-
			X.daļa.	
			ZEMKOPĪBAS MINISTRIJA.	
	III		LAUKSAIMNIECĪBAS DEPARTAMENTS.	
494		2	Citi pārvaldes izdevumi	250.-
495		11	Sviesta kontroles izdevumi	4.500.-
			Kopā par III.vietu	4.750.-
	IV		MEŽU DEPARTAMENTS.	
496		2	Centralo iestāžu citi pārvaldes izdevumi	25.000.-
497		12	Jaunsaimniecību mežu novērtēšana	10.000.-
			Kopā par IV.vietu	35.000.-
			Kopā par X.daļu	39.750.-
			XI.daļa.	
			SATIKSMES MINISTRIJA.	
	III		DZELZSCEĻI.	
			Galvenais direktors, viņa kancleja, finansu direkcija, centrālā statistika un ārstniecības nodaļa.	
498		2	Administrativi, saimniecības un pārējie izdevumi	184.720.-
			Materialu apgādība.	
499		5	Administrativi, saimniecības un pārējie izdevumi	500.-
			Eksploatācija, telegrafs un telefons:	
500		10	Personala algas	218.000.-
501		11	Administrativi, saimniecības un pārējie izdevumi	147.200.-
			Trakcija:	
502		13	Personala algas	181.000.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Kārtēji izdevumi.	Suma latos.
503		14	Administrativi, saimniecības un pārējie izdevumi	1.162.000.-
			Kopā par III.vietu	1.893.420.-
	IV		ŠOSEJU UN ZEMESCEĻU VALDE.	
504		5	Tekošie remonti un uzturēšana	3.560.-
	V		PASTS, TELEGRAFS UN TELEFONS.	
505		6	Telegrafa un telefonu tiklu uzturēšana	228.790.-
506		7	Dažādi citi operativi izdevumi	8.024.-
			Kopā par V.vietu	236.814.-
			Kopā par XI.daļu	2.133.794.-

XII.daļa.

DARBA MINISTRIJA.

	I		MINISTRIJAS KANCLEJA.	
507		1	Personala algas	264.-
508		2	Citi pārvaldes izdevumi	1.080.-
509		3	Nekustamu īpašumu uzturēšana	20.163.-
			Kopā par I.vietu	21.507.-
	II		DEPARTAMENTS.	
510		4	Valsts piemaksa slimo kasēm	540.000.-
511		7	Valsts zīdaiņu patversmes uzturēšana..	13.000.-
			Kopā par II.vietu	553.000.-
			Kopā par XII.daļu	574.507.-

XIII.daļa.

KARA MINISTRIJA.

	I			
512		2	Dzīvokļu apgādība	365.209.-
513		5	Uzturs	1.000.000.-
514		6	Apģērbs, apavi un uzkabe	366.196.-
515		13	Ķēķu un maizes ceptuvju uzturēšana ...	2.000.-
			Kopā par XIII.daļu	1.733.405.-

XV.daļa.

VALSTS KREDITS.

	II		KREDITA DEPARTAMENTS.	
516		1	Kapitalu nomaksa	579.438.-
517		2	Renšu nomaksa	376.458.-

Tek. Nr.	Vieta	§	K ā r t ē j i i z d e v u m i.	Suma latos.
518		4	Saimniecības izdevumi	106.161.-
519		5	Iepriekšējā budžeta gadā nesamaksātu rēķinu nokārtošana	1.000.000.-
			Kopā par XV.daļu	2.062.057.-

Daļa. KĀRTĒJU IZDEVUMU KOPSAVILKUMS.

IV	Statistiskā pārvalde	9.901.-
V	Ārlietu ministrija	65.381.-
VI	Tieslietu "	308.-
VII	Iekšlietu "	71.206.-
VIII	Izglītības "	66.212.-
IX	Finansu "	1.368.105.-
X	Zemkopības "	39.750.-
XI	Satiksmes "	2.133.794.-
XII	Darba "	574.507.-
XIII	Kara "	1.733.405.-
XV	Valsts kredits	2.062.057.-
	Kārtēju izdevumu kopsuma	8.124.626.-

Ā r k ā r t ē j i i z d e v u m i.

VI.daļa.

TIESLIETU MINISTRIJA.

	I		MINISTRIJA.	
520		4	Ministrijas citi pārvaldes izdevumi	30.897.-
	III		TIESU PALATA.	
521		2	Citi pārvaldes izdevumi	110.-
	VII		LATGALES APGABALTIESA.	
522		1	Drisas un Ostrovas apriņķu notarielo archivu pārvešana no Krievijas	11.360.-
523		2	Viļuku miesta miertiesneša mājas remontam	499.-
			Kopā par VI.daļu	42.866.-

VII.daļa.

IEKŠLIETU MINISTRIJA.

	II		PAŠVALDĪBAS DEPARTAMENTS.	
524		2	Rezeknes karantinas citi pārv.izdevumi	7.800.-
525		3	" " uzturēšana	41.000.-
			Kopā par II.vietu	48.800.-
	III		ADMINISTRATIVAIS DEPARTAMENTS.	
526		4	Piejūras telefona linijas izbūve	2.880.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Ārkārtēji izdevumi.	Suma latos.
527		5	Motorlaivas, šauteņu un patronu iegādāšana	26.096.-
			Kopā par III.vietu	28.976.-
			Kopā par VII.daļu	77.776.-

VIII.daļa.

IZGLĪTĪBAS MINISTRIJA.

	II		SKOLU DEPARTAMENTS.	
528		1	Kapitalie remonti	29.000.-
			Kopā par VIII.daļu	29.000.-

IX.daļa.

FINANSU MINISTRIJA.

	V		MUITAS DEPARTAMENTS.	
529		2	Spirta kontrabandas apkarošanai	12.000.-
	VI		RŪPNIECĪBAS DEPARTAMENTS.	
530		1	Piedalīšanās lauksaimniecības un mājrūpniecibas izstādē Maskavā	40.000.-
			Kopā par VI.vietu	40.000.-
	VII		JŪRNIECĪBAS DEPARTAMENTS.	
531		5	Ledlauža "Pērkoņa" remontam	14.000.-
			Kopā par IX.daļu	66.000.-

XI.daļa.

SATIKSMES MINISTRIJA.

	III		DZELZSCEĻI.	
532		9	Ceļu, būvju un tiltu atjaunošana	54.200.-
533		15	Darbnīču ietaišu paplašināšana, ritoša materiala jauniegādāšana un kapitalais remonts	176.500.-
534		16	Daugavpils darbnīču atjaunošana	120.000.-
			Kopā par III.vietu	350.700.-
	V		PASTS, TELEGRAFS UN TELEFONS.	
535		1	Liniju kapitalais remonts un jaunbūves	135.250.-
536		4	Ēku kapitalais remonts un jaunbūves	54.620.-
			Kopā par V.vietu	189.870.-
			Kopā par XI.daļu	540.570.-

Tek. Nr.	Vieta §	Ārkārtējie izdevumi.	Suma latos.
		XV.daļa.	
		VALSTS KREDITS.	
		KREDITA DEPARTAMENTS.	
	I	Aizdevumi.	
537	5	Lauksaimniekiem sēklas iegādāšanai ...	1.000.000.-
	II	Pabalsti.	
538	7	Lauku dzīves atjaunošanai	100.000.-
539	8	Liepājas operai	6.000.-
540	11	Parādu dzēšanai lauksaimniekiem par kritušiem zirgiem	9.122.-
		Kopā par II.vietu	115.122.-
	IV	PAPILDU RĪCĪBAS KAPITALI.	
541	19	Veterinarvaldei	4.000.-
542	21	Dzelzsceļu virsvaldei	2.000.000.-
543	22	Kaŗa ministrijai	1.000.000.-
		Kopā par IV.vietu	3.004.000.-
		Kopā par XV.daļu	4.119.122.-
		XVI.daļa.	
	I	DAŽĀDI FONDI MINISTRU KABINETA RĪCĪBĀ.	
544	2	Rezerves fonda parādu un vecu nesamaksātu rēķinu nokārtošanai	3.000.000.-
		Kopā par XVI.daļu	3.000.000.-

Daļa.		
	ĀRKĀRTĒJU IZDEVUMU KOPSAVILKUMS.	
VI	Tieslietu ministrija	42.866.-
VII	Iekšlietu "	77.776.-
VIII	Izglītības "	29.000.-
IX	Finansu "	66.000.-
XI	Satiksmes ministrija	540.570.-
XV	Valsts kredits	4.119.122.-
XVI	Dažādi fondi Ministru kabineta rīcībā...	3.000.000.-
	Ārkārtēju izdevumu kopsuma	7.875.334.-

VALSTS PAPILDU IZDEVUMU KOPSAVILKUMS.

Kārtēji izdevumi	8.124.626.-
Ārkārtēji izdevumi	7.875.334.-
Valsts papildu izdevumu kopsuma	15.999.960.-

F. Vesmans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vītiņš

Saeimas sekretars.

62.lp

63

V A L S T S P A P I L D U B U D Ž E T A
K O P S A V I L K U M S 1923./24.g a d a m.

VALSTS PAPILDU IENĒMUMI.

Daļas.	N o s a u k u m s.	Suma latos.
	I. KĀRTĒJI IEŅĒMUMI.	
II	Saeima un Saeimas kancleja	903.-
III	Ministŗu kabinets, Valsts kancleja un pēdējai padotās iestādes	217.-
IV	Statistiskā pārvalde	165.-
V	Ārlietu ministrija.....	110.000.-
VI	Tieslietu "	173.000.-
VII	Iekšlietu "	741.795.-
VIII	Izglītības "	87.630.-
IX	Finansu "	6.669.526.-
X	Zemkopības "	1.506.528.-
XI	Satiksmes "	1.970.869.-
XIII	Kaŗa "	25.846.-
XIV	Valsts kontrole	911.-
	Kārtēju ieņēmumu kopsuma	11.287.390.-
	II. ĀRKĀRTĒJI IEŅĒMUMI.	
X	Zemkopības ministrija	70.000.-
XV	Valsts kredits	4.642.570.-
	Ārkārtēju ieņēmumu kopsuma	4.712.570.-
	Valsts papildu ieņēmumu kopsuma	15.999.960.-

VALSTS PAPILDU IZDEVUMI.

Daļas.	N o s a u k u m s.	Suma latos.
	I. KĀRTĒJI IZDEVUMI.	
IV	Statistiskā pārvalde	9.901.-
V	Ārlietu ministrija	65.381.-
VI	Tieslietu "	308.-
VII	Iekšlietu "	71.206.-
VIII	Izglītības "	66.212.-
IX	Finansu "	1.368.105.-
X	Zemkopības "	39.750.-
XI	Satiksmes "	2.133.794.-
XII	Darba "	574.507.-
XIII	Kaŗa "	1.733.405.-
XV	Valsts kredits	2.062.057.-
	Kārtēju izdevumu kopsuma	8.124.626.-
	II. ĀRKĀRTĒJI IZDEVUMI.	
VI	Tieslietu ministrija	42.866.-
VII	Iekšlietu "	77.776.-
VIII	Izglītības "	29.000.-
IX	Finansu "	66.000.-
XI	Satiksmes "	540.570.-
XV	Valsts kredits	4.119.122.-
XVI	Dažādi fondi Ministŗu kabineta rīcībā	3.000.000.-
	Ārkārtēju izdevumu kopsuma	7.875.334.-
	Valsts papildu izdevumu kopsuma	15.999.960.-

F. Veiss

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mēness

Saeimas sekretars.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

9/II. 9³⁰/ds

64

Februarī 1924. g.

№ 70.

Valsts Prezidenta kungam.

Valsts Prezidenta sekretariāts
1924
553
II sant
7

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.5.februara plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemtos:

1. likumu par mēru un svaru pārbaudīšanas un apzīmogošanas nodevām un

2. likumu par civilprocesa likumu, 1923.gada izdevuma, 117.panta un 1914.gada izdevuma, 372.panta pārgrozījumu,

kuŗu redakcija pieņemta 8.februara plenarsēdē.-

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Ozoliņš

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 5.februaŗa plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

mēru un svaru pārbaudīšanas un apzīmogošanas nodevām.

Par mēru un svaru pārbaudīšanu un apzīmogošanu ņemamas sekošas nodevas:

		Ls.
I.	Par metriskiem tirdzniecības svariem:	
1)	Balanssvari līdz 2 kilogrami	0,3
2)	Balanssvari no 2 līdz 10 kilogramiem	0,5
3)	Balanssvari pāri par 10 kilogramiem līdz 75 kilogramiem	0,8
4)	Balanssvari pāri par 75 kilogramiem līdz 300 kilogramiem	1,5
5)	Svari ar uzliekamiem kausiem līdz 2 kilogrami...	0,6
6)	Svari ar uzliekamiem kausiem pāri par 2 kilogrami	1,5
7)	Bezmēri	0,75
8)	Svari ar nevienādiem pleciem līdz 75 kilogramiem	1,5
9)	Svari ar nevienādiem pleciem pāri par 75 kilogramiem līdz 300 kilogramiem	4,5
10)	Svari ar nevienādiem pleciem pāri par 300 kilogramiem līdz 1650 kilogramiem	6
11)	Svari ar nevienādiem pleciem pāri par 1650 kilogramiem līdz 3000 kilogramiem	7,5
12)	Svari ar nevienādiem pleciem pāri par 3000 kilogramu, bez 11.pkt. minētiem 7,5 latiem, par katriem nākošiem pilniem vai nepilniem 1000 kilogramiem vēl	1
13)	Skala nevienādu plecu svariem	0,8
14)	Svari automatiski līdz 16,5 kilogramiem, ieskaitot	15
15)	Svari automatiski no 16,5 līdz 165 kilogramiem	22,5
16)	Svari automatiski pāri par 165 kilogramiem	25
II.	Par metrisko tirdzniecības svaru atsvariem:	
1)	Atsvars 50 kilogramu	0,6
2)	" 20 "	0,45
3)	" 10 "	0,25
4)	" 5 un 2 kilogramu, par katru	0,15
5)	" 1 kg., 500, 200 un 100 gramu, par katru	0,08
6)	" 50, 20, 10, 5, 2 un 1 grama, par katru	0,05
7)	" nevienādu plecu svariem ar nominalu svaru līdz 16 kilogramiem	0,15
8)	" nevienādu plecu svariem ar nominalu svaru pāri par 16 kilogramiem	0,45
III.	Par metriskiem tirdzniecības gaŗuma un tilpuma mēriem:	
1)	Metrs ar iedalījumiem	0,45
2)	Kēde vai lente	2,5
3)	100 un 50 litru, par katru	1,5
4)	10 litru	1
5)	Litrs, ½ un ¼ litrs, par katru	0,25
IV.	Par metriskiem mazklūdīgiem svariem un atsvariem:	
1)	Svari līdz 400 gramiem	0,8
2)	Svari pāri par 400 gramiem līdz 4 kilogramiem...	1,5
3)	Svari pāri par 4 kilogramiem līdz 32 kilogramiem	2,5
4)	Atsvars 20, 10 kilogramu, par katru	0,8

65

5)	Atsvars	5, 2, 1 kilograma, par katru	0,25
6)	"	500, 200, 100, 50, 20, 10, 5, 2, 1 grama, par katru	0,2
7)	"	500, 200, 100, 50, 20, 10, 5, 2, 1 miligrama, par katru	0,2

V. Par nemetrisko tirdzniecibas svaru atsvariem:

1)	Atsvars	3 pudu	0,7
2)	"	2 "	0,5
3)	"	1 puda	0,3
4)	"	20 mārciņu	0,2
5)	"	10, 5 un 3 mārciņu, par katru	0,15
6)	"	2 un 1 mārciņas, par katru	0,1
7)	"	48, 24, 12, 6, 3, 2, 1 zolotņika	0,05

VI. Par nemetriskiem tirdzniecības garuma un tilpuma mēriem:

1)	Ass ar iedalījumiem	0,5
2)	Aršina un pēda ar iedalījumiem	0,2
3)	Ķēde zemes mērīšanai, lente	2,5
4)	Garnica, ½ garnica, par katru	0,25
5)	Spainis, ½ spainis, ¼ spainis, par katru	0,35
6)	Stops, ½ stops, ¼ stops, par katru	0,25

VII. Par nemetrisko mazkļūdīgo svaru atsvariem:

1)	Atsvars	2 un 1 puda, par katru	1
2)	"	20 mārciņu	0,6
3)	"	10, 5, 3, 2 un 1 mārciņas, par katru	0,25
4)	"	48 un 24 zolotņiku, par katru	0,2
5)	"	12, 6, 3, 2 un 1 zolotņika, 48, 24, 12, 6, 3, 2, 1, ½, ¼ un ⅛ daļas, par katru	0,2

VIII. Nodevas par mēru un aparatu pārbaudīšanu un apzīmogošanu specialām vajadzībām - mucām, naftas kubliem, cisternām, malkas mēriem, manometriem, termometriem, taksometriem u.t.t. - noteic finansu ministrs pēc vajadzības katrā atsevišķā gadījumā.

F. Heimans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mēness

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

192 4 g. 12. febr. Nodaļas vadītājs

№ 914.

66

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 5.februaŗa plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

civilprocesa likumu, 1923.gada izdevuma, 117.panta un

1914.gada izdevuma, 372.panta pārgrozījumu.

Civilprocesa likumu, 1923.gada izdevuma, 117.pantu un to pašu likumu, 1914.gada izdevuma, 372.pantu izteikt šādi:

Bērnus vecumā no septiņiem līdz četrpadsmit gadiem var nopratināt, bet tikai bez zvēresta.

F. Veismans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mašnieks

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 9. febr. *Nodaļas vadītajs*

№ 899.

Ien. N 561
Rīx. 7.
1924 12 februarī.
N 932.

Saeimas kancelejas direktora kungam. 67

Pagodinos paziņot, ka pie Jūsu š.g.8.februara raksta Nr.192 saņemto Satversmes komisijas 1920.gada akti Nr.3 nodevu Valsts Prezidentam un ceru, ka man būs gods savā laikā nosūtīt to Jums, augstī godāts direktora kungs, atpakaļ.

Sekretars.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924. g. 8. februarī.

№ 192.

68

Valsts Prezidenta sekretara kungam.

1924 g. 11 jan
561

Sarunā ar Saeimas priekšsēdētāja kungu Valsts Prezidenta kungs izteicis vēlēšanos caurskatīt bij. Satversmes Sapulces Satversmes komisijas protokoļus un materialus par »Latvijas Republikas Satversmes» likuma apspriešanu un pieņemšanu komisijā.

Nosūtot šeklāt Satversmes komisijas 1920. gada attiecīgo aktu, zem № 3, pagodinos lūgt Jūs, augsti godāts sekretara kungs, celt to priekšā Valsts Prezidenta kungam.-

Saeimas kanclejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

13/II. 12/30 Pb

69

13. februarī 1924 g.

№ H. 10

Valsts Prezidenta sek. pārvalde
4
596
13 febr. 7

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.12.februara plenarsēdē III.lasījumā pieņemtos un redigētos:

1. likumu par Rīgas pilsētas administratīvām robežam un
2. likumu par 1920.gada 17.augusta likuma par alkoholu saturošu vielu ražošanu, aplikšanu ar nodokļiem un pārdošanu papildināšanu.-

F. Ķelmans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mesters

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

70

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 12.februaŗa plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

Rīgas pilsētas administrativām robežām.

1. Ieslēdzot Rīgas pilsētas administrativās robežās Bolderajas pagastu un no Mangaļu, Dreiliņu, Katlakalna, Bieriņu un Piņķu pagastiem šo pagastu daļas, kādas atrodas iekšpus tāļākminētās robežu linijas, noteikt Rīgas pilsētas administrativo robežu ārējo liniju pēc sekoša apraksta:

Sākot robežu Daugavas lejas galā no Hapakgrāvja ietekas Daugavā, robeža iet pa Daugavas vidu uz dienvidaustrumiem līdz robežai starp Rinužciemu un Kalnciemu Mangaļu pagastā, tāļāk pa šo ciemu un Mīlgrāvja muižas robežu, ieslēdzot pilsētas robežās Kalnciemu, Mīlgrāvi un Daugavu ar salām starp Hapakgrāvi un Mīlgrāvi. Tāļāk robeža iet pa Mīlgrāvja muižas robežu līdz tās ziemeļaustrumu punktam Ķīšezerā, no turienes pa Ķīšezeru, Lielo Juglas upi un Juglas ezeru līdz robežai starp Strazdu muižu un Garansku muižu (Grāvenheide), tad uz rietumiem pa šīs muižas robežu līdz pilsētas mežam, tad caur pilsētas mežu uz Burcharda muižu un pa šīs muižas un pilsētas meža robežu līdz Šmērles upītei, tad uz dienvidaustrumiem pa robežu starp pilsētas mežu un Burcharda un Kaulu muižu līdz Ozoliņu mājām, tad uz dienvidrietumiem pa robežu starp pilsētas mežu un Ozoliņu un Raudiņu mājām, līdz pilsētas purvam, tāļāk uz dienvidaustrumiem pa robežu starp pilsētas purvu un Reinvalda mājām līdz Rumpmuižas ielai. Šeit robeža griežas uz dienvidrietumiem starp pilsētas purvu un Zaļo muižu, ieslēdzot pilsētas robežās Apšukalna zemes gabalu. No Apšukalna robeža iet uz rietumiem līdz Dreiliņu muižas plavām, tad uz dienvidiem starp šīm plavām un zemnieku māju plavām līdz Dreiliņu mežam, kur pagriežas uz dienvidrietumiem un iet pa meža robežu līdz Dreiliņu lielceļam. No šejienes robeža iet uz dienvidaustrumiem pa lielceļu līdz pārbraucamai vietai pie Šķirotavas stacijas, tad dienvidrietumu virzienā pāri dzelzceļam pa robežu starp Krusta skolas un Mazjumpravas muižas zemēm, no vienas puses, un pilsētas mūža nomnieku zemēm, no otras puses, līdz Daugavas vidum, ieslēdzot pilsētas robežās Bleichhofu un viņas Ķeņģeragu mājas. Tāļāk robeža iet pa Daugavu uz leju līdz robežai starp Katlakalna mācītāja muižu un Bukaižu muižu, tad pa šo robežu un tāļāk pa robežu starp Numeru, Reimeru un Ebeļu muižām, no vienas puses, un Mazjumpravas un Līves muižām, no otras puses, līdz robežu punktam, kur saiet kopā Ebeļu, Līves un Bieriņu muižu zemes. No šejienes robeža iet uz dienvidrietumiem, iegriežoties pa robežu starp Bieriņu muižu, no vienas puses, un Līves muižu, no otras puses, līdz Brūklenes ceļam, tad pa Brūklenes ceļu līdz Jelgavas šosejai un tāļāk pa šoseju līdz Bērzmuižas ceļam, tad pa šo ceļu līdz Jelgavas dzelzceļam un, pagriežoties uz ziemeļiem, iet gar dzelzceļa linijas rietuma pusi līdz Sīpeles ielai, tad pa šo ielu līdz Marijas dzirnavu strautiņam un pa šo strautiņu un Didriķila ielu līdz Raudas ielai. No šejienes robeža iet starp Pleskodales, Sampetera, Solitudes, Mazdames, Lieldames un Jaunās muižas zemēm, no vienas puses, un Beberbeķu un Piņķu muižas zemēm, no otras puses, līdz Bolderajas pagasta robežai un tad pa Bolderajas pagasta robežu līdz jūŗai un pa juŗas robežu līdz Daugavas ietekas vidum; tāļāk pa Daugavas vidu atpakaļ līdz robežas izejas punktam, ieslēdzot tādā veidā pilsētas administrativās robežās visu Bolderajas pagastu.

2. Minētās Rīgas pilsētas administrativās robežās ietilpstošās zemes, kuŗas vēl piederētu pie apkārtējiem pagastiem, atdalīt no vietējās apriņķa pašvaldības vienības, attiecinot uz visu aprak-

71

stīto pilsētas teritoriju pilsētu nolikumu un citus attiecīgus likumus un noteikumus.

3. Rīgas pilsētas valdei 3 gadu laikā, skaitot no šī likuma spēkā nākšanas, jānosprauž robežas dabā un jāizgatavo attiecīgs plans.

Šī plana apstiprināta kopija uzglabājama Iekšlietu ministrijā.

4. Iekšlietu ministrs nokārto attiecības starp Rīgas pilsētu un Rīgas apriņķi, sakarā ar pilsētas administrativo robežu paplašināšanu.

F. Meisners

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesters

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 20. Feb

Nodaļas vadītājs

№ 1123.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 12.februaŗa plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

1920.gada 17.augusta likuma par alkoholu saturošu vielu ražošanu, aplikšanu ar nodokļiem un pārdošanu papildināšanu.

1920.g. 17.augusta likumu par alkoholu saturošu vielu ražošanu, aplikšanu ar nodokļiem un pārdošanu (Lik.kr. 1920.g. 217.) papildināt ar turpmākām 4., 5. un 6.daļām:

4. d a ļ a.

Alus darīšana un akcizes nodoklis uz alu.

251. Alus ir alkoholisks dzēriens, kuŗš pagatavojams no sasmalcināta labības iesala vai rīsa un ūdens, pieliekot apiņus un raugu, pie kam novārītā alus sulā (misā) jābūt zināmam ekstrakta, bet gatavā alū - noteiktam alkohola saturam, kas radies misas rūgšanas ceļā.

P i e z ī m e. Alus darīšanai nav atļauts lietot vielas, kādas nav paredzētas šajā pantā.

252. Visu alus šķirņu (izņemot porteri) misā, pēc novārīšanas ar apiņiem, ekstrakta saturs pielaižams ne zemāks par deviņiem procentiem jeb grādiem (9%) un ne augstāks par sešpadsmit grādiem jeb procentiem (16%), bet portera alus misā ne zemāks par sešpadsmit procentiem jeb grādiem (16%) pēc cukurmēra misas normaltemperaturā, par kādu skaitāma +14° pēc Reomira. Augstākais ekstrakta saturs portera alus šķirnes misā nedrīkst pārsniegt divdesmit procentus jeb grādus (20%) normaltemperaturā.

Alkohola saturs visās gatava alus šķirnēs, izņemot porteri, pielaižams līdz sešiem procentiem (6%) jeb grādiem, bet porterī ne augstāks par deviņiem procentiem (9%) jeb grādiem pēc Tralles. Alu, stiprāku par deviņiem (9) grādiem alkohola, aizliegts izgatavot.

253. Atšķaidīt alu ar ūdeni pēc tam, kad tas nodots nostādināmā pagrabā, un piemaisīt alum kādas citas vielas - aizliegts.

254. Alus darītavas var atvērt katrs Latvijas pilntiesīgs pilsonis ar netiešo nodokļu departamenta atļauju, kuŗa izdodama ar vietējās pašvaldības piekrišanu.

P i e z ī m e. Lauku māju un ciemu iedzīvotājiem savām pašu vajadzībām atļauts darīt mājas alu bez sevišķas atļaujas un akcizes samaksas, neierīkojot tam nolūkam alus darītavas iekārtu, pie kam šo alu aizliegts pārdot vai izvest citur.

255. Alu pārdošanai var ražot vienīgi tam nolūkam ierīkotās alus darītavās.

256. Atverot alus darītavas, pirms iesāk alus ražošanu, jāiesniedz vietējai akcizes iecirkņa valdei pēc noteikta parauga sastādīts darītavas apraksts un plans trijos eksemplaros ar lūgumu apskatīt viņas iekārtu un izmērīt traukus.

P i e z ī m e. Pie alus darītavām jābūt pietiekošai, uz rūpnieka rēķina ierīkotai un apkurinātai dzīvojamai telpai ar nepieciešamo iekārtu akcizes ierēdņu lietošanai, kad tie ierodas darītavā kontroles vai revizijas nolūkā.

257. Saņēmis alus darītavas aprakstu, iecirkņa inspektors dod rīkojumu par tās apskatīšanu, trauku izmērīšanu un akcizes zīmoga pielikšanu, pēc finansu ministra apstiprinātas instrukcijas.

258. Aprakstu pārbaudot un traukus izmērot, akcizes ierēdnim vajadzīgie strādnieki gādājami uz alus darītavas īpašnieka vai nomnieka rēķina, skatoties, kurš no tiem iesniedzis aprakstu.

Uz visiem traukiem un aparatiem apzīmējams tilpums un numurs, ar kuru tie ierakstīti aprakstā, un tiem pieliekams akcizes zīmogs vai plomba.

259. Alus darītavas vāritavā var atrasties vienīgi tie trauki, kas vajadzīgi alus darīšanai un ierakstiti darītavas aprakstā.

260. Alus sulas jeb misas vārāmos katlus pārtaisīt vai uzstādīt to vietā jaunus vai arī izlabot, var tikai ar akcizes valdes atļauju, bet zīmējoties uz citiem aprakstā ievestiem traukiem, kā arī aparatiem, darītavas atbildīgai administracijai par to jāpaziņo vietējam akcizes ierēdnim.

261. Telpās, kur sverami alus vārījumiem ņemamie produkti, jābūt pareiziem, no valsts mēru un svaru iestādes apzīmētiem decimalsvariem ar bumbām un sasmalcināta iesala glabātuves tilpuma mēram. Bez tam vēl alus darītavā jāatrodas ekstraktmēriem.

262. Akcizes aprēķināšanai iesals pirms tā sasmalcināšanas sverams ar automatiskiem svariem, no kuŗu skaititājiem būtu redzams, cik iesala izlietots alus darīšanai.

263. Automatiskie svari reģistrējami netieso nodokļu departamentā un tos uzstāda alus darītavā un pārbauda, kā ari nodrošina, darītavas atbildīgās administracijas klātbutnē, akcizes iecirkņa inspektors vai viņa palīgs kopā ar otru akcizes uzraudzības ierēdni, pēc finansu ministra apstiprinātas instrukcijas.

P i e z ī m e. 268. un 269.pantā paredzētos gadījumos iesalu var svērt ar decimalsvariem, kuŗi katru divu gadu laikā pārbaudāmi valsts mēru un svaru uzraudzības iestādē.

264. Iesals jāsasmalcina vai jāsamaļ alus darītavā un ne citādi, kā ar tam nolūkam ierīkotām dzirnaviņām, kas uzstādītas un savienotas ar automatiskiem svariem, pēc akcizes valdes aizrādījumiem. Visas alus darītavā esošas iesala dzirnaviņas rakstiski pieteicamas akcizes iecirkņa valdei, kuŗa tām pieliek nodrošinājumus.

265. Automatiskie svari savienojami ar iesala dzirnaviņām tādā kārtā, ka iesals var iekļūt viņās ne citādi, kā caur svariem. Kā svari, tā dzirnaviņas un pēdējo savienojums ar tiem nodrošināmi ar akcizes uzraudzības plombām.

P i e z ī m e. Ja iesals jāsver ar decimalsvariem (268. un 269.p.), dzirnaviņas pēc iesala sasmalcināšanas nākošam vārījumam nodrošināmas ar plombām vai uzraudzības ierēdņa zīmoga lakas nospiedumiem, tādā kārtā, ka ar tām nevar malt.

266. Automatisko svaru iegādāšana un uzstādīšana alus darītavā un savienošana ar iesala dzirnaviņām un ar to sakarā stāvoši nepieciešami ierīkojumi, dažādas izbūves, izlabojumi un citi darbi, kā arī svaru dzirnaviņas un viņu abu savienojuma nodrošināšanai vajadzigie ierīkojumi vai izlabojumi jāizdara un vajadzīgie materiali un strādnieki jādod alus darītavas īpašniekam vai nomniekam uz sava rēķina, pēc akcizes valdes priekšstāvja aizrādījuma un pieprasījuma.

267. Pārbaudot automatisko svaru darbību, akcizes ierēdņiem, uz viņu pieprasijumu, vajadzīgie strādnieki jādod alus darītavas īpaš-

niekam vai nomniekam. Pēdējiem jāsedz arī visi izdevumi svaru izlabošanas gadījumos.

268. Gadījumos, kad automatiskie svari iznīcināti vai bojāti, par to 48 stundu laikā jāpaziņo vietējam akcizes inspektora palīgam, kurš pēc tam nekavējoties ierodas alus darītavā un izdara par ziņoto izmeklēšanu, sastādot tās atbildīgās administracijas personu, policijas un ne mazāk kā triju lieciniekiu klātbūtnē aktu par svaru iznīcināšanu vai bojāšanu. Aktu un izmeklēšanas protokolu akcizes inspektora palīgs līdz ar savu atzinumu par vainīgiem, ja tādi ir, iesūta akcizes iecirkņa inspektoram, kuŗam jāsper tālāki soļi, lai vainīgos sauktu pie atbildības.

269. Ja nodrošinājumi, kuŗus akcizes uzraudzības ierēdņi pielikuši automatiskiem svariem, iesala dzirnaviņām un pēdējo savienojumam ar svariem, sabojāti vai iznīcināti tādā mērā, ka nevar piekļūt svaru skaititājiem vai dzirnaviņu iekšienei (maltuvei), alus darītavas administracijai tūliņ jāpieaicina vietējā policija, lai iznīcināto vai bojāto nodrošinājumu vietā lieciniekiu klātbūtnē pieliktu policijas zimoga lakas nospiedumus, un par notikušo jāsastāda pienācīgs akts, kuŗš 48 stundu laikā piegādājams akcizes inspektora vietējam palīgam, pēc kam alus darīšanu var turpināt. Saņēmis aktu, akcizes inspektora palīgs drīzākā laikā ierodas alus darītavā, izdara par ziņoto izmeklēšanu, pārbauda automatisko svaru darbību un pieliek jaunus nodrošinājumus. Ja turpretīm nodrošinājumi iznīcināti tādā mērā, ka iespējama pieeja svaru skaititājiem vai dzirnaviņu iekšienei (maltuvei), ar ko apdraudēts iesala svara pareizs norēķins, vai arī, ja svari pareizi nedarbotos vai būtu bojāti, tad alus darīšana katrā ziņā jāpārtrauc un par notikušo sastādāms pienācīgs akts, paziņojot par to augšā minētā laikā akcizes inspektora vietējam palīgam un nosūtot viņam pie tam arī aktu. Alus darišanu var atjaunot tikai pēc tam, kad akcizes ierēdnis ieradies alus darītavā un sastādījis aktu. Līdz bojājuma izlabošanai jeb pareizu automatisko svaru uzstādīšanai alus darīšanu var turpināt akcizes ierēdņa klātbūtnē, nosverot iesalu ar decimalsvariem.

Abos gadījumos par nodrošinājumu bojāšanu vai iznīcināšanu sastādītie akti līdz ar akcizes inspektora palīga atzinumu ar aizrādījumu uz vainīgiem (ja tādi ir) iesūtāmi akcizes iecirkņa inspektoram, kuŗš sper tālākus soļus, lai tos sauktu pie atbildības.

270. Katrā alus darītavā jābūt atbildīgam aldarim, par kuŗu var būt arī pats alus darītavas īpašnieks vai nomnieks vai viņu pārvaldnieki. Alus darītavas īpašniekam vai nomniekam jāpaziņo akcizes valdei, kas darītavā ir atbildīgais aldaris un kas viņas pārvaldnieks, ja tāds ir. Alus daritavas tālākiznomāšana izdarāma, saskaņā ar šī likuma 109. un 254.p.p.

271. Alus darīšanas laiku un vārījumu skaitu katrā mēneša dienā noteic alus darītavas administracija.

272. Alus darīšana pieteicama akcizes inspektoram vai viņa palīgam, iesniedzot par to paziņojumu trijos eksemplaros, kuŗā jāatzīmē:

1) laiks vai diena, kad alus darīšana paredzama, un alus šķirne;
2) cik vārījumu katrā mēneša dienā;
3) katra alus vārījuma iesala svēršanas un iejaušanas, misas vārīšanas sākumu un beigu, kā arī misas nolaišanas sākuma stundas;
4) iejaušanai ņemamā iesala daudzums - katram vārījumam un par visu alus darišanas laiku kopā;
5) akcizes zuma.

Paziņojumam pieliekama akcizes samaksas kvīte par visu paziņojumā paredzētiem vārījumiem vajadzīgo iesalu vai apliecība par nodokļa nodrošinājumu ķīlām.

P i e z ī m e. Par cik dienām ieprieks alus darīšanai iesniedzams paziņojums, nosaka akcizes iecirkņa valde, bet tā nevar piespiest iesniegt pieteikumu agrāk, kā par 5 dienām pirms alus darīšanas sākuma.

273. Akcizes inspektors vai viņa palīgs pārbauda paziņojumu par

alus darīšanu, pārliecinoties, vai pareizi izrēķināta un iemaksāta akcize vai arī tā nodrošināta pilnīgā mērā, saskaņā ar 284.pantu, un pēc tam izraksta apliecību par alus vārījumu pieteikšanu. Šī apliecība izliekama pa visu pieteikto vārījuma laiku alus darītavas vārītavas telpās.

274. Akcize no alus iemaksājama Latvijas bankā vai nodrošināma pilnā apmērā (latu pret latu) uz priekšu par vienā vai vairākos paziņojumos paredzamiem vārījumiem pēc alus šķirnes.

275. Iesals jāsver un jāmaļ priekš katra vārījuma atsevišķi, aprēķinot svaru veselos kilogramos un skaitot kilograma daļas par veselu kilogrammu.

Ievest vai glabāt alus darītavā vai pie tās piederošās telpās citur maltu vai sasmalcinātu iesalu ir aizliegts; alus darītavās, tam nolūkam ierīkotās telpās jāuzglabājas vienīgi turpat ar automatiskiem svariem svērtam iesalam, kurš paredzēts nākošam pieteiktam alus vārījumam.

276. Katra vārījuma misa novārāma visa uz reizi.

277. Alus misu atļauts novārīt vienīgi tam nolūkam uzstādītā katlā, kuŗu akcizes iecirkņa inspektors vai viņa palīgs izmērījis un kuŗš ierakstīts alus darītavas trauku sarakstā.

278. No vārījuma iegūtas misas daudzums izmērams ar dziļuma mēru pēc katla tilpuma, kad tās novārīšana kopā ar apiņiem pabeigta un šā šķidruma temperatura nav daudz zemāka par vārīšanas temperaturu.

279. Ekstrakta saturs ar apiņiem kopā novārītā misā noteicams pēc cukurmēra norādījuma, pārvedot to uz normaltemperaturu. Ekstrakta iznākums aprēķināms procentos pēc vārījumam izlietota iesala svara.

280. Ja iegūtā misa ir ar augstaku ekstrakta saturu, nekā paziņojumā pieteiktā vārījuma alus šķirnes misai paredzēts 252.pantā, bet ne vairāk par 20% pēc cukurmēra norādījuma pie +14°R, tad šādu misu atļauts katlā atšķaidīt līdz tās alus šķirnes misai noteiktam zemākajam cukurmēra grādam. Gadījumā, kad alus daritavas administracija to nedarītu, par šādas misas vārījumam izlietoto iesala daudzumu jāpiemaksā portera akcize. Bet ja no akcizes ierēdņa atrasts misas stiprums, kas augstāks par 20% pēc cukurmēra norādījuma normaltemperaturā, vai arī, ja misas ekstrakta saturs ierakstīts akcizes norēķinu grāmatā ar tādu nepareizību, kas pārsniedz 0,5% pēc cukurmēra norādījuma uz augšu, tad par to sastādāms protokols, lai vainīgos sauktu pie atbildības, kā par misas pielaišanu ar augstāku ekstrakta saturu par 20% (akcizes sodu likuma 7.p. Lik.kr.1920.g. 60.).

P i e z ī m e. Novārītu misu nedrīkst atšķaidit katlā pēc tam, kad tās ekstrakta saturs ierakstīts akcizes norēķinu grāmatā.

281. Gadījumā, kad alkohola saturs gatavā alū, izdarot analizi, izrādas augstāks par šā likuma 252.p. paredzēto alus alkohola % saturu, bet tomēr ne vairāk par 9% pēc Tralles, jāpiemaksā portera akcize pēc vārījumam izlietota iesala svara, rēķinot ikkatrus 4 litrus no viena kilograma iesala, un šāds alus laižams pārdošanā ar portera nosaukumu.

P i e z ī m e. Alus ar augstāku alkohola saturu par 9% pēc Tralles konfiscējams un par tāda alus darīšanu vainīgie sodāmi, piemērojoties 280.pantam.

282. Akcizes piemaksa, kāda paredzēta iepriekšējā 281.pantā, iemaksājama Latvijas bankā septiņu dienu laikā no analizes rezultatu paziņošanas alus darītavas atbildīgai administracijai; pretējā gadījumā sastādāms protokols un līdz šīs piemaksas piedzīšanai par stiprāku atzītais alus aizturams un alus darītavas darbība pārtraucama, neapturot tomēr pēc tekošā paziņojuma vēl nepabeigtu vārījumu.

283. Alus darītavai nedarbojoties, kā arī katra alus darīšanas pārtraukuma gadījumā alus darāmie trauki, ieskaitot arī alus misas vārāmo katlu, nodrošināmi plombām, vai zīmoga lakas nospiedumiem,

kuŗi pieliekami ar sevišķām bandrolēm.

284. Alus akcizes nodrošinājumam pieņemamas tādas pašas ķīlas, kādas ņem pretīm spirta akcizes nodrošinājumiem. Ar ķīlām nodrošinātas akcizes zumas nomaksājamas Latvijas bankā skaidrā naudā ne vēlāk kā 31.decembrī tekošā gadā līdz ar finansu ministra noteiktām procentēm. Nesamaksātā zuma piedzenama, pārdodot ķīlas un pārējo parādnieku mantu, bet nekārtīgs maksātājs zaudē tiesību turpmāk nodrošināt akcizi ar ķīlām, pirmo reizi uz vienu gadu, bet otru reizi pavisam.

285. Ja aiz kāda no alus darītavas īpašnieka vai nomnieka neatkarīga iemesla alus darīšana nav varējusi notikt paziņojumā paredzētā laikā un šis iemesls apliecināts ar pienācīgu aktu, tad iemaksātā akcize par nenotikušo vārījumu ierēķināma nākošā paziņojumā vai atmaksājama atpakaļ, vai arī akcizes nodrošinājumam pieņemtās ķīlas atsvabināmas no norēķina.

286. Alus darītavas iekārtai bojā ejot no uguns, plūdiem, vai aiz cita kāda iemesla, ko alus rūpniekam nav bijis iespējams paredzēt un novērst, Latvijas bankā uz priekšu iemaksātā akcize atmaksājama vai tās nodrošinājumam pieņemtās ķīlas atsvabināmas no norēķina un izsniedzamas rūpniekam atpakaļ, ja alus darīšana par samaksāto vai nodrošināto akcizes zumu nav notikusi, bet ne agrāk, kā pēc pabeigtas izmeklēšanas, kuŗā piedalījies akcizes valdes priekšstāvis.

287. Alus darītavas administracijai jāved:
1) akcizes norēķinu grāmata,
2) aktu grāmata,
3) grāmata ar alus darāmo trauku nodrošinājumiem paredzētām bandrolēm,
4) grāmata, kuŗā jāieraksta visi strādnieki, kas nodarbināti pie alus darīšanas vārāmā nodaļā.

Bez šīm grāmatām katrai alus darītavai jāiegādā grāmata, kuŗā akcizes ierēdņi ieraksta nodrošinājumus, plombas un ziegeļus, kas pielikti automatiskiem svariem, iesala dzirnaviņām un to savienojumam ar svariem un pārējai iekārtai. Norēķinu grāmatas stādāmas priekšā apstiprināšanai netiešo nodokļu departamentam, bet pārējās grāmatas akcizes iecirkņa valdei. Norēķinu grāmatas noraksti par ikkatru pagājušu mēnesi jāiesūta akcizes iecirkņa valdei līdz nākošā mēneša 10. dienai.

288. Alus darītavas patentu un akcizes nodokļa ziņā iedalāmas divās šķirās. Pie pirmās šķiras pieder visas alus darītavas, kuŗas gada laikā pārstrādā vairāk par 32.000 kilogramiem iesala. Visas pārējās alus darītavas ieskaitāmas otrā šķirā. Pārsniedzot šo iesala svara normu pirms gada beigām, otras šķiras alus darītavas piemaksā patentu, kā arī akcizes nodokļa starpību pēc pirmās šķiras darītavām paredzētām likmēm par visu tekošā gadā pārstrādātā iesala daudzumu.

Ja kāda alus darītava, kas izpirkusi patentu janvaŗa mēnesī, tekošā gadā nebūtu pārstrādājusi 16.000 kilogramu iesala, tad šādas darītavas atļauja ar gada notecēšanu izbeidzas. Tāpat izbeidzas atļaujas tām alus darītavām, kas patentu izņēmušas vēlāk par janvaŗa mēnesi un līdz gada beigām, samērā ar savas darbības laiku un šo iesala normu nav pārstrādājušas pienācīgu iesala daudzumu. Izbeigušās atļaujas var atjaunot ar netiešo nodokļu departamenta lēmumu, ja to īpašnieki iemaksā Latvijas bankā akcizi par nepārstrādātā iesala daudzumu un līdz nākošā gada 31.janvarim iesniedz departamentam lūgumu par atļaujas atjaunošanu līdz ar akcizes samaksas kvīti.

289. Visi līdz šā likuma piemērošanas laikam darītie un nebandrolētie alus krājumi vietējam akcizes ierēdnim jāuzņem, par ko sastādāms akts trijos eksemplaros alus darītavas atbildīgās administracijas klātbutnē. Akcizes nodoklis no atrastiem alus krājumiem samaksājams Latvijas bankā, pēc attiecigām jaunām akcizes likmēm, rēķinot nodokli par 1 kilogramu iesala, no alus krājumiem:
1) raudzējamā pagrabā par katriem 5 litriem, bet
2) nostādināmā pagrabā un noliktavās par katriem 4 litriem.

290. Izvedot uz ārzemēm alu, sūtītājam atmaksā akcizes nodokli, ja ir pierādīts, ka izvešana tiešām notikusi, aprēķinot nodokli par

1 kilogramu iesala uz katriem izvestiem 4 litriem alus.

P i e z ī m e. Finansu ministrs nosaka tuvāki akcizes nodokļa atmaksas kārtību.

291. No ārzemēm ievests alus (visas šķirnes) apliekams ar attiecīgu akcizi divkārtīgā apmērā.

292. Finansu ministrim ir tiesība izdot nosacijumus un aizrādījumus par alus darītavu iekārtu, trauku izmērīšanu, nodrošinājumiem, kontroli un akcizes aprēķinu un citu grāmatu vešanu.

5. d a ļ a.

Alkoholiska iesala kvasa izgatavošana un akcizes nodoklis no tā.

293. Alkoholisks iesala kvass ir no sasmalcināta iesala un ūdens bez apiņiem pagatavots dzēriens,. kuŗam pēc novārīšanas pielikts raugs.

294. Alkoholisku iesala kvasu pārdošanas nolūkā var pagatavot vienīgi uz sevišķas netiešo nodokļu departamenta atļaujas pamata.

295. Alkoholisku iesala kvasu atļauts darīt kā alus, tā sevišķās šim nolūkam ierīkotās darītavās.

296. Alkohola saturs iesala kvasā nedrīkst pārsniegt pusotra procenta jeb grāda (1 ½%) pēc Tralles.

P i e z ī m e. Alkoholisks iesala kvass ar augstāku par šajā pantā noteikto alkohola saturu konfiscējams.

297. Darot alkoholisku iesala kvasu, rūpniekam jāizpilda likuma IV.daļā paredzētie noteikumi par alus darīšanu.

6. d a ļ a.

Medalus darīšana un akcizes nodoklis no tā.

298. Medalus jeb medus kvass ir alkoholisks dzēriens, kas pagatavots no ūdens, medus un citām barības vai garšas vielām, kādas rūpnieks var lietot pēc savas izvēles. Visām izejvielām jābūt dabiskām, labām, svaigām un bez veselībai kaitīgiem piemaisījumiem, pie kam mākslīgas saldvielas, kā sacharinu u.t.t. lietot aizliegts. Alkohola saturs gatavā medalū nedrīkst pārsniegt četrus procentus jeb grādus (4%) pēc Tralles.

P i e z ī m e. Medalus ar augstāku par šajā pantā noteiktu alkohola saturu konfiscējams.

299. Medalu jeb alkoholisku medus kvasu pārdošanas nolūkā, kā alus darītavās, tā atsevišķās darītavās, atļauts darīt uz sevišķas atļaujas pamata, kuŗu izdod netiešo nodokļu departaments.

P i e z ī m e. Lauku iedzīvotājiem pašu vajadzībām atļauts darīt medalu jeb medus kvasu bez sevišķas atļaujas un akcizes samaksas, bet to nav brīv pārdot vai izvest citur.

300. Ierīkojis medalus darītavu, rūpnieks iesūta pēc noteiktas formas sastādītu darītavas aprakstu un planu trijos eksemplaros vietējā akcizes iecirkņa valdei ar lūgumu par darītavas apskatīšanu un trauku izmērīšanu.

P i e z ī m e. Pie katras medalus darītavas jābūt pietiekošai, uz rūpnieka rēķina ierīkotai un apkurinātai dzīvojamai telpai ar nepieciešamo iekārtu akcizes ierēdņu lietošanai, kad tie ierodas darītavā kontroles vai revizijas nolūkā.

301. Pēc medalus darītavas apraksta un plana saņemšanas akcizes inspektors vai viņa palīgs izdara darītavas apskatīšanu un trauku (medalus vārāmā katla un kublu) izmērīšanu un akcizes zīmoga vai plombu pielikšanu.

P i e z ī m e. Alus rūpniekiem, kuŗu alus darītavās tiek darīts medalus, jāizpilda šā likuma iepriekšējā un turpmākos pantos paredzētie noteikumi.

302. Katrā medalus darītavā jābūt atbildīgam meistaram, ja par tādu nav pats darītavas īpašnieks vai nomnieks, bet par tās pārvaldnieku, ja tāds ir, var būt arī atbildīgais meistars. Medalus rūpniekam, kā par pārvaldnieka un atbildīgā meistara pieņemšanu, tā par atlaišanu no dienesta jāziņo vietējai akcizes iecirkņa valdei.

303. Medalus vārāmo katlu drīkst pārtaisīt, palielināt vai pārmainīt vienīgi ar akcizes valdes atļauju, turpretīm, zīmējoties uz citiem aprakstā ievestiem traukiem, par pārmaiņām darītavā atbildīgai administracijai jāpaziņo vietējam akcizes ierēdnim.

304. Medalus darīšanas laiku noteic rūpnieks, pieteicot vietējam akcizes inspektoram vai viņa palīgam un iesniedzot par to paziņojumu trijos eksemplaros, kuŗā jāatzīmē:

1) vai medalus darīšana notiks bez pārtraukuma un kādā laikā, bet ja tā nenotiks katru dienu, tad kādās dienās (datumos) un kādā laikā tā notiks;
2) medalus darāmie trauki un to numuri;
3) cik pēc medalus vārāmā katla tilpuma par paziņojumā paredzēto laiku pienākas akcizes nodokļa;
4) pret kādu kvīti iemaksāta Latvijas bankā akcize par paziņojuma laikā paredzēto medalus darīšanu, vai arī pret kādu apliecību ir pieņemts akcizes nodrošinājums ar ķīlām, pieliekot paziņojumam klāt šos dokumentus.

P i e z ī m e. 1. Vietējā akcizes iecirkņa valde nosaka, par cik dienām pirms paredzētās medalus darīšanas iesniedzams paziņojums, bet nevar piespiest iesniegt paziņojumu agrāk, kā par piecām dienām pirms pirmā iejava, kas paredzams paziņojumā.

P i e z ī m e. 2. Medalus akcizi rūpniekam ir tiesība iemaksāt Latvijas bankā kā par vienu, tā par vairākiem medalus vārījumiem uz priekšu pret vienu vai vairākām kvītēm, kuŗās atzīmējams: kad, par kādu medalus darītavu, no kāda trauku tilpuma un par cik dienām akcize aprēķināta un kāda zuma nodokļa Latvijas bankā iemaksāta. Šās kvītes rūpnieks stāda priekšā akcizes iecirkņa valdei, skatoties pēc vajadzības.

305. Akcizes inspektors vai viņa palīgs pārbauda medalus darīšanas paziņojumu, pārliecinoties, vai pareizi izrēķināta un iemaksāta Latvijas bankā akcize jeb vai tā nodrošināta pilnā apmērā ar ķīlām, un pēc tam izraksta apliecību par medalus darīšanas pieteikumu. Šī apliecība pa visu pieteikto medalus darīšanas laiku izliekama medalus darītavas telpās visiem redzamā vietā.

306. Medalus darīšanai jāsākas ne agrāk, kā pulksten piecos no rīta, bet katras dienas vārījumam jābeidzas ne vēlāk, kā nākošā dienā, pirmā iejava sākuma stundā pēc tekošā paziņojuma.

307. Medalus darīšanu beidzot pēc paziņojuma, kā arī katrā tās darbu pārtraukuma gadījumā medalus vārāmais katls nodrošināms ar plombām, vai zīmoga lakas nospiedumiem, kuŗi pieliekami ar sevišķām bandrolēm.

308. Ja aiz kāda no medalus rūpnieka neatkarīga iemesla medalus darīšana būtu jāpārtrauc un nevarētu notikt paziņojumā paredzētā laikā un šāds iemesls ir apliecināts ar pienācīgu aktu, tad iemaksātā akcize par nenotikušu medalus darīšanu ierēķināma nākošā paziņojumā dienu pret dienu vai atmaksājama atpakaļ. Akts par pārtraukumu medalus darītavas administracijai jāsastāda ne vēlāk, kā 24 stundu laikā atbildīgā aldara vai meistara, vietējās policijas priekšstāvja un ne mazāk kā triju vietējo iedzīvotāju lieciniekū klātbūtnē, no kuŗiem vismaz vienam jābūt darītavas strādniekam. Šāds akts parakstāms visām pie tā sastādīšanas klātbijušām personām un 48 stundu laikā piegādājams vietējam akcizes inspektora palīgam, bet akta noraksts ierakstāms darītavas aktu grāmatā.

79

309. Medalus darītavas iekārtai bojā ejot no uguns, plūdiem vai aiz cita iemesla, ko medalus rūpniekam nav bijis iespējams paredzēt un novērst, Latvijas bankā uz priekšu iemaksātā akcize atmaksājama vai tās nodrošinājumam pieņemtās ķīlas atsvabināmas no norēķina un izsniedzamas rūpniekam atpakaļ, ja medalus darīšana par samaksāto vai nodrošināto akcizes zumu nav notikusi, bet ne agrāk, kā pēc pabeigtas izmeklēšanas, kuŗā piedalījies akcizes valdes priekšstāvis.

310. Katrā medalus darītavā jāved:
1) medalus akcizes norēķinu grāmata;
2) grāmata par medalus darāmo trauku nodrošinājumu pielikšanu un noņemšanu;
3) aktu grāmata;
4) grāmata, kuŗā jāieraksta visi strādnieki, kuŗi nodarbināti pie medalus darīšanas vārāmā nodaļā.

Akcizes norēķinu grāmatu apstiprina netieso nodokļu departaments, bet pārējās grāmatas vietējā akcizes iecirkņa valde. Noraksti no akcizes norēķinu grāmatas par katru pagājušu mēnesi darītavas administracijai jāiesniedz akcizes iecirkņa valdei līdz nākoša mēneša desmitai dienai.

311. Izvedot uz ārzemēm medalu jeb alkoholisko kvasu, sūtītājam atmaksā akcizes nodokli, ja ir pierādīts, ka izvešana tiešām notikusi, aprēķinot par katru litri izvestā medalus vienu ceturtdaļu no nodokļa, kas samaksāts par vienu litri no iejavkatla tilpuma par 24 stundām.

P i e z ī m e. Finansu ministrs nosaka tuvāki akcizes nodokļa atmaksas kārtību.

312. Finansu ministrim ir tiesība, saskaņā ar šo likumu, izdot tuvākus noteikumus par medalus darītavu iekārtu, trauku izmērīšanu, nodrošinājumiem, kontroli un akcizes aprēķinu un citu grāmatu vešanu.

Likums stājas spēkā 1.julijā 1924.gadā; viņa piemērošanas kārtību noteic finansu ministrs.

Ar šo likumu atcelti:
1) Pastāvošie Krievijas akcizes likuma 122., 124.-128., 250.-295., 396.-409., 507., 630. un 631.panti;
2) 1920.g. 7.julija likuma par akcizes nodokli no alkoholu saturošas augļu un ogu sulas un kvasa (Lik.kr. 1920.g. 188.) 6.pants, attiecībā uz kvasu;
3) 1921.g. 16.decembŗa likuma par akcizes nodokļiem no viniem un alkoholu saturošas augļu un ogu sulas, alkoholiska kvasa, bezalkoholiskiem kvasa, limonades, augļūdeņa, zinalko, zeltera un mineralūdeņiem (Lik.kr. 1921.g. 234.; Lik.kr. 1922.g. 246.) 3.un 5.panta nosacījumi attiecībā uz alu un alkoholiskiem kvasu un medalu (medus kvasu).

F. Kemmers

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Ulmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

192 4 g. 28. febr

Nodaļas vadītājs

№ 1282.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 4. g. 13. februarī.
№ 232.

80

Valsts Prezidenta sekretariatam.

14 febr 1924 7 616

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 15.februara plenarsēdes dienas kārtību.-

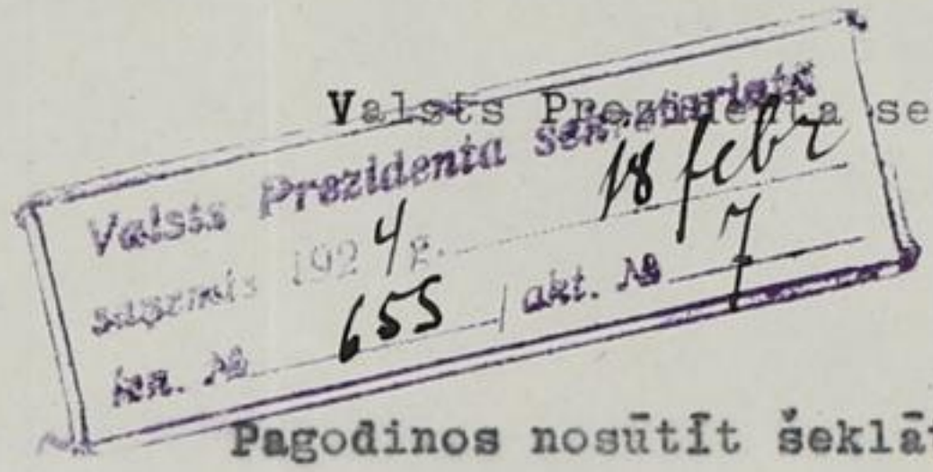
Pie akt. 14/2

Saeimas kanclejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924. g. 16. februarī.
№ 256.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 19.februara plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kanclejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

20. februārī 1924. g.

№ 72.

20/II. 95§

82

Valsts Prezidenta sekr. ieņēma 21 Febr. 4 7
Nr. 702/akt.

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.15.februara plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemto

likumu par Valsts zemes bankas ķīlu zīmju procentiem,

kuŗa redakcija pieņemta 19.februara plenarsēdē.-

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Pestiņš

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

83

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.15.februara plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s

par

Valsts zemes bankas ķīlu zīmju procentiem.

Atceļot 1922.g.30.junija likumu /Lik.kr.120./,noteikt sekošo:

1. Ķīlu zīmes,kuŗas Valsts zemes banka izlaiž uz savu statutu V.nodaļas noteikumu pamata,nes augļus - četri,pieci vai seši procenti gadā.

2. Izlaižamo ķīlu zīmju serijām procentu normu iepriekšējā pantā minētās robežās nosaka finansu ministrs uz bankas valdes priekšlikumu.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Rastiņš

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretars
1924.g. 22. Jūlijā
Nodaļas vadītājs
№ 1181.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924.g. 20. februari
№ 274.

84

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariats
Saņemts 21 Janv 7.
Nr. 692

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 22.februara plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kanclejas direktors.

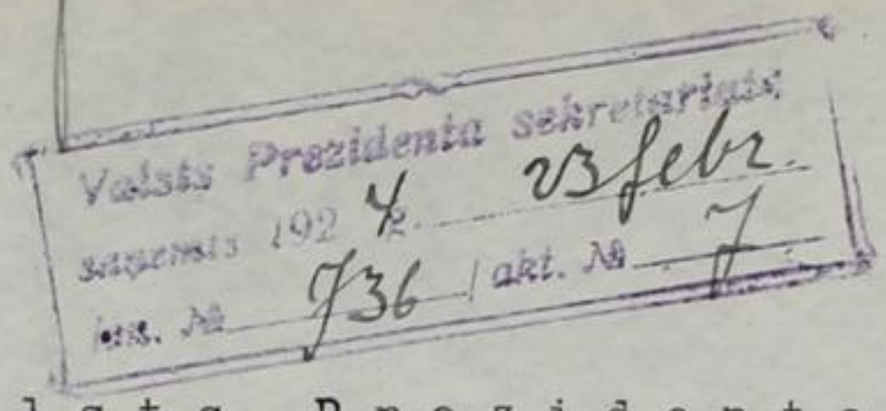
LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

23. februarī 1924 g.

№ 73.

29/II. 940

85

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.19.februara plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemtos:

1. pārgrozījumu 1922.g.10.februara likumā par akcizes nodokli uz tabaku, tabakas izstrādājumiem, čaulītēm un sērkociņiem,
2. pārgrozījumu likumā par akcizi no naftas produktiem,
3. likumu par dažu nodokļu nomaksas pagarināšanu un
4. papildinājumu likumam par obligatorisko skolu skolotāju algošanu,

kuŗu redakcija pieņemta 22.februaŗa plenarsēdē.-

F. Kemmers

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vēmanis

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.19.februara plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s

par

dažu nodokļu nomaksas pagarināšanu.

1. Nomaksas termiņš valsts nodoklim no lauku nekustamiem īpašumiem par 1923.g.pagarināts līdz 1924.g.1.oktobrim.

2. Nomaksas termiņš ienākuma nodoklim par 1923.g.attiecībā uz tiem nodokļa maksātājiem,kuŗiem pastāvīga dzīves vieta atrodas pagasta administratīvās robežās un kuŗu ienākumi sastādās vienīgi no lauksaimniecības,pagarināts līdz 1924.g.15.martam.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mauriņš

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai,
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 25. febr

Nodaļas vadītājs

№ 1232.

87

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.19.februara plenarsēdē pieņemtais

P ā r g r o z ī j u m s

likumā par akcizi no naftas produktiem.

1922.g.31.maija likumā par akcizi no naftas produktiem /Lik. kr.104/ zemāk pievestos pantos izdarīt sekošus pārgrozījumus:

2.pantā zem burta c/ minētā specifiskā svara »0,1870 līdz 0,935» vietā likt »0,870 līdz 0,935».

3.pantā pēc burta c/ vārdu »sveķu no 40 - 56%» vietā likt vārdus »sveķu no 40 - 55%».

13.pantā vārdu »pēc akcizes nodrošināšanas» vietā likt vārdus »bez akcizes nodrošināšanas» un »1.000.000 klgr.» vietā likt »400.000 klgr.».

F. Plesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

„Valdibas Vēstneša“ redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 25. febr.

Nodaļas vadītājs

№ 1233.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.19.februara plenarsēdē pieņemtais

P ā r g r o z ī j u m s

1922.g.10.februara likumā par akcizes nodokli uz tabaku, tabakas izstrādājumiem, čaulītēm un sērkociņiem.

1922.g.10.februara likumā par akcizes nodokli uz tabaku, tabakas izstrādājumiem, čaulītēm un sērkociņiem /Lik.kr.46/ 4., 5., 10., 12., 17.un 19.pantos minētās augstākās pārdošanas cenas tabakas precēm nosaka finansu ministrs.

30.pantā vārdu »kurā nevar būt mazāk par 50 sērkociņiem» vietā likt vārdus »kurā nevar būt mazāk par 48 sērkociņiem».

F. Kemmers

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mošmans

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai:
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 25. febr.

Nodaļas vadītājs

№ 1334.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.19.februaŗa plenarsēdē pieņemtais

P a p i l d i n ā j u m s

likumam par obligatorisko skolu skolotāju algošanu.

Likumu par obligatorisko skolu skolotāju algošanu papildināt ar punktu h.

h/ Valsts Rīgas parauga pamatskolas skolotāji saņem algu par vienu kategoriju augstāk un skolas pārzinis - par 2 kategorijām augstāk,nekā viņiem pienāktos pēc izglītības cenza un nokalpotiem gadiem.Skolotāji ar vidusskolu skolotāju tiesībām,ja tie strādā paraugskolā,atalgojami tā,it kā viņi strādātu vidusskolā, kategoriju nepaceļot.

F. Kemmers

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Alksnis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts prezidenta sekretars

1924.g. 23. febr

Nodaļas vadītajs

№ 1228.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

90

192 4. g. 23. februarī.

№ 304.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariats
ienācis 192 4 g. 25 febr.
reģ. № 760 / akt. № 7.

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g.

26.februara plenarsēdes dienas kārtību.-

Pie arh. 25/2

Saeimas kanclejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

27/II 1120

9/.

28. februarī 1924. g.

№ 74.

Valsts Prezidenta Sekretariāts
saņemts 1924. g. 28 febr.
sk. № 801 akt. № 7

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g. 26. februara plenarsēdē III. lasījumā pieņemtos un redigētos:

1/ likumu par ārlaulībā dzimušo bērnu legitimēšanu,

2/ likumu par poligrafiskām iestādēm un

3/ likumu par tautas skaitīšanu.-

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vēsmanis

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

921

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 26.februaŗa plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

ārlaulībā dzimušo bērnu legitimēšanu.

1. Vietējo likumu kopojuma III.daļas 173.pantu un Krievijas likumu kopojuma X.sējuma I.daļas (1914.gada izdevums) 144^{1}.pantu izteikt šādi:

"Ārlaulībā dzimušie bērni iegūst ar savu vecāku sekojošo laulību visas laulībā dzimušu bērnu tiesības, skaitot no vecāku salaulāšanās dienas".

2. Pēc laulības abiem vecākiem jāpaziņo mutiski vai rakstiski tai dzimtssarakstu nodaļai, kuŗā ārlaulībā dzimušais bērns reģistrēts, ka viņi ir salaulājušies un ka bērns no viņiem dzimis, klātpieliekot savas laulības un bērna dzimšanas apliecības.

Par mutisku paziņojumu sastādāms protokols, kuŗš parakstāms abiem vecākiem un dzimtssarakstu nodaļas pārzinim. Uz paziņojuma pamata pārzinis ieved dzimšanas ierakstā atzīmi par legitimēšanu, izdara attiecīgu izlabojumu un izdod jaunu dzimšanas apliecību, saskaņā ar likuma par civilstāvokļa aktu reģistraciju 38.panta 2.daļu.

3. Attiecībā uz bērniem, kuŗi dzimuši pirms vietējās dzimtssarakstu nodaļas atvēršanas un kuŗu dzimšana reģistrēta tikai baznīcas grāmatās, vecākiem jāgriežas ar attiecīgiem (2.p.) rakstiskiem lūgumiem pie Iekšlietu ministrijas (garīgu lietu pārvaldes), kuŗai piekrīt rīkojumi par ieraksta izlabošanu un jaunas dzimšanas apliecības izdošanu, saskaņā ar likuma par civilstāvokļa aktu reģistraciju 38.panta 2.daļu.

4. Gadījumos, ja legitimēšanu nevar nokārtot 2. vai 3.pantā minētā kārtībā, dzimšanu reģistra trūkuma dēļ, vai aiz kādiem citiem iemesliem, vecāki var griesties pie apgabaltiesas ar lūgumu par legitimēšanas apliecināšanu.

5. Lietas par legitimēšanu tiesa lūko cauri civilprocesa likumu (1914.gada izdevums) 1460^{1}. - 1460^{7}.panta kārtībā, kuŗos ar šo ievesti sekoši pārgrozījumi:

1) 1460^{3}.pants un 1460^{4}.panta 4.punkts atcelti;
2) 1460^{7}.pantu izteikt šādi:

1460^{7}. Pēc tiesas lēmuma nākšanas likumīgā spēkā, tiesa agrākās dzimšanas apliecības vietā izdod jaunu dzimšanas apliecību pēc tieslietu ministra apstiprināta parauga.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mesters

Saeimas sekretars.

„Valdibas Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretars
1924.g. 10.martā
Nodaļas vadītajs
№ 1442, 1444

93

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 26.februara plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s
par
p o l i g r a f i s k ā m i e s t ā d ē m.

1. Tipo-, lito- un cinkografijas, burtu lietuves vai citas poligrafiskas iestādes, kā arī poligrafisko iestāžu piederumu tirgotavas un stempeļu izgatavošanas iestādes atvēršana iepriekš jāpieteic attiecīgam prefektam vai apriņķa priekšniekam. Šis noteikums attiecas arī uz pašvaldības un valsts iestādēm.

2. Pieteikumā jāuzrāda: a) poligrafiskās iestādes īpašnieka, ja tas ir fiziska persona, vārds, uzvārds, pastāvīgā dzīves vieta, vecums un pavalstniecība, bet ja tas ir juridiska persona, tad firmas nosaukums un atrašanās vieta; b) poligrafiskās iestādes atbildīgā vadītāja vārds, uzvārds, pastāvīgā dzīves vieta Latvijā, vecums un pavalstniecība, līdz ar šīs personas rakstisku paziņojumu, ka viņa uzņemas atbildību par iestādes vadīšanu šī likuma nozīmē; c) iestādes atrašanās vieta un nosaukums; d) poligrafiskās iestādes veids; e) Finansu ministrijas atļauja par rūpniecības uzņēmumu ierīkošanu un atvēršanu.

Pieteikumam jāpieliek apliecības, ka atbildīgais vadītājs: a) dzīvo pastāvīgi Latvijā, b) ir sasniedzis 21 gada vecumu un c) nav ar tiesas spriedumu aprobežots savās tiesībās.

3. Iestādi var atvērt pēc tam, kad saņemts paziņojums par pieteikšanu. Paziņojums izsniedzams 7 dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas.

4. Trešā pantā minēto paziņojumu neizsniedz, ja pieteikumam nav pievienotas 2.panta otrā nodalījumā minētās apliecības, vai 2.pantā prasītās ziņas izrādas par nepatiesām.

Ārzemju pilsoņiem iekšlietu ministrs var liegt poligrafiskās iestādes atvēršanu vai vadīšanu.

5. Pieteikuma paziņojums zaudē savu spēku, ja iestādes darbība nav uzsākta gada laikā, skaitot no tā izdošanas dienas, vai arī, ja darbības pārtraukums ilgst vairāk par vienu gadu.

6. Poligrafiskās iestādes īpašnieka vai atbildīgā vadītāja maiņa, vai iestādes atrašanās vietas maiņa var notikt tikai iepriekš pieteicot to prefektam vai apriņķa priekšniekam un pēc 3.pantā minētā paziņojuma saņemšanas.

7. Ja poligrafiskās iestādes atbildīgais vadītājs ir nomiris vai piepeži atstājis vietu, tad īpašnieks var uzņemties tās vadīšanu, paziņojot par to attiecīgam prefektam vai apriņķa priekšniekam. Ja ir nomiris poligrafiskās iestādes īpašnieks, kurš pats ir arī iestādes atbildīgais vadītājs, tad prefekts vai apriņķa priekšnieks par tādu pielaiž citu personu, bet mēneša laikā jāpaziņo 2.panta kārtībā izdevēja tiesību ņēmējs vai viņa priekšstāvis, kā arī poligrafiskās iestādes atbildīgais vadītājs. Pretējā gadījumā iestādes darbība apturama.

8. Uz drukas darbiem jāatzīmē drukātavas firma un adrese, izņemot poligrafisko iestāžu ražojumus, kuŗi nolemti tirdzniecības, rūpniecības un privatas dzīves vajadzībām, piemērām: formulari, cenu rādītāji, vizitkartes.

9. Poligrafiskās iestādes vai to piederumu tirgotavas, ja to īpašnieki vai atbildīgie vadītāji pārkāpj likuma noteikumus, vajājami un sodāmi no tiesas iestādēm.

10. Iekšlietu ministrs izdod instrukcijas šī likuma robežās.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretars
1924.g. 4.Martā
№ 1443
Nodaļas vadītajs

F. Veismanis
Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis
Saeimas sekretars.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.26.februara plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s
par
t a u t a s s k a i t ī š a n u.

I.

1. Latvijas iedzīvotāju skaitīšana izdarama ik pēc pieciem gadiem, gados, kuŗu skaitlis beidzas ar »pieci» vai »nulli».

2. Skaitīšanas mēnesi un dienu nosaka Valsts statistiskā pārvalde.

3. Tautas skaitīšanas organizē un vada Valsts statistiskā pārvalde, kuŗa izdod rīkojumus un instrukcijas par skaitīšanas darbiem. Statistiskā pārvalde pārbauda, sakārto un pēc vajadzības izsludina iegūtos materialus.

4. Par katru cilvēku, kuŗš skaitīšanas dienā atrodas Latvijā, ievācamas sekošas ziņas: 1/ vārds, 2/ uzvārds, 3/ dzīves vieta, 4/ dzimums, 5/ vecums, 6/ gimenes stāvoklis, 7/ tautība, 8/ ticība, 9/ pavalstniecība un 10/ nodarbošanās.

5. Skaitīšanas formularus sastāda statistiskā pārvalde, kuŗai ir tiesība papildināt skaitīšanas loksnes ar jautājumiem, kuŗi nav minēti 4.panta.

6. Visas tautas skaitīšanā ievāktās ziņas izmantojamas vienīgi statistiskām vajadzībām. Par atsevišķām personām ievāktās ziņas Valsts statistiskā pārvalde nedrīkst izsniegt citām iestādēm vai privatpersonām.

7. Administrativām un pašvaldības iestādēm jāizpilda Valsts statistiskās pārvaldes instrukcijas un rīkojumi, par kuŗu neizpildīšanu uz statistiskās pārvaldes priekšlikumu soda iekšlietu ministrs administrativā kārtā.

8. Policijas un vietējās pašvaldības iestādēm uz statistiskās pārvaldes pieprasījumu bez atlīdzības jāievāc ziņas par apdzīvoto vietu skaitu un nosaukumu un jāsniedz iepriekšējās ziņas par iedzīvotāju skaitu tanīs.

9. Iedzīvotājiem jādod pareizas atbildes uz skaitīšanas formularos minētiem jautājumiem.

10. Valsts statistiskai pārvaldei ir tiesība personām, kuŗas bez atlīdzības izpilda kādu uzdevumu tautas skaitīšanā, izsniegt goda zīmes.

II.

1903.gada sodu likumu papildināt ar sekošu jaunu 139^{1}.pantu:

139^{1}. Kas atteicas tautas skaitīšanā dot skaitītājam prasītās ziņas vai apzināti dod nepareizas ziņas, sodāms ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.

„Valdibas Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 10.martā

Nodaļas vadītājs

№ 1444.

F. Vesmans

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretars.

95

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924 g. 29. februarī
№ 326.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariats
Saņemts 1924 g. 29 febr.
Ieg. № 792 akt. № 7.

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 29.februara plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Pie aktes 28/2

Saeimas kanclejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1. marta 1924 g.

№ 75.

1/III. 924

96

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Valsts Prezidenta sekretariāts
Saņemts 1924 g. 1 martā
Ieg. № 833. / akt. № 7

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.26.februara plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemtos:

1. likumu par ievedmuitas tarifa 33.panta grozīšanu,
2. likumu par dažu apriņķu robežu pārgrozīšanu,
3. likumu par Rīgas-Valmieras zemes grāmatu nodaļas priekšnieka palīga amata nodibināšanu,
4. likumu par Latgales apgabaltiesas vecākā notara palīgiem un kancleju un
5. papildinājumu likumā par bijušo Krievijas agrarbanku aizdevumiem Latvijā,

kuŗu redakcija pieņemta 29.februara plenarsēdē.-

F. Kemmanō

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mežmuižs

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

97

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 26.februara plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

Rīgas-Valmieras zemes grāmatu nodaļas priekšnieka palīga amata nodibināšanu.

1. Rīgas-Valmieras zemes grāmatu nodaļā pastāv nodaļas priekšnieka palīga amats.

2. Zemes grāmatu nodaļas priekšnieka palīgs patstāvīgi izpilda nodaļas priekšnieka amata pienākumus visās lietās, kuŗas viņam uzliek nodaļas priekšnieks, ar pēdējā tiesībām un atbildību.

3. Nodaļas priekšnieka slimības vai atvaļinājuma gadījumos nodaļas priekšnieka palīgs izpilda visus priekšnieka amata pienākumus.

4. Nodaļas priekšnieka palīgs attiecībā uz atalgojumu, dienesta tiesībām, iecelšanu, apstiprināšanu un atcelšanu ir pielīdzināts mierstiesnešiem.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mesmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 3. martā

Nodaļas vadītājs

№ 1357.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 26.februara plenarsēdē pieņemtais

P A P I L D I N Ā J U M S

likumā par bijušo Krievijas agrarbanku aizdevumiem Latvijā.

Likuma par bijušo Krievijas agrarbanku aizdevumiem Latvijā (Lik.kr. 1921.g., 221) 2.nodaļu papildināt ar sekošu 13.pantu:

13. Aizgādnības izdevumu segšanai finansu ministrs, vienojoties ar Valsts kontroli, nosaka atlīdzības normu, kuŗa ņemama no 10.pantā minēto banku aizņēmējiem.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

„Valdibas Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 4. martā

Nodaļas vadītājs

№ 1355.

99

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 26.februara plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

Latgales apgabaltiesas vecākā notara palīgiem un kancleju.

Notariata nolikumā (1914.g. izd.) izdarīt sekošus pārgrozījumus:

I. 43^{1}.pantu izteikt šādi:

43^{1}. Pie Latgales apgabaltiesas vecākā notara pastāv palīgi. Vecākā notara palīgi attiecībā uz pienākumiem, dienesta tiesībām, iecelšanu, apstiprināšanu un atlaišanu pielīdzināti Rīgas-Valmieras zemes grāmatu nodaļas priekšnieka palīgam.

II. Augšā minēto nolikumu papildināt ar sekošu (43^{2}.) pantu:

43^{2}. Latgales apgabaltiesas vecākā notara kancleja sastāv no sekretara, viņa palīgiem un kanclejas ierēdņiem, kuŗi attiecībā uz dienesta tiesībām, iecelšanu un atlaišanu, pielīdzināti zemes grāmatu nodaļu sekretariem, viņu palīgiem un kanclejas ierēdņiem.

III. 43^{1}.panta piezīmi, 44.pantu un 155.panta piezīmi atcelt.

F. Kelmans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mežmuižs

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretārs
1924.g. 4. martā Nodaļas vadītājs
№ 1356.

100

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 26.februaŗa plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

ievedmuitas tarifa 33.panta grozīšanu.

Ievedmuitas tarifa 33.pants (Lik.kr. 1923.g., 91) atcelts un tā vietā pieņemts:

33. S ā l s (netto)

	Likmes Konvenc.	Ls./kg. Vispār.
a) akmeņa sāls, neapstrādāta, arī gabalos	0,01	0,0175
b) jūras un izgarota, neapstrādāta	0,015	0,0225
c) malta visāda	0,0175	0,025

P i e z ī m e. 1. Tīrīta malta sāls, mazos iepakājumos, kas pāriet tieši uz patērētāju, muitojama ar 0,05, ieskaitot iesaiņojuma svaru.

P i e z ī m e. 2. Konvencionalais tarifs valstīm, kas noslēgušas tirdzniecības līgumus ar Latviju, piemērojams muitas lik. 468.p. paredzētā kārtībā. Tuvākus noteikumus par šī (468.) panta piemērošanu izdod finansu ministrs.

Šis likums stājas spēkā ar 1.aprili 1924.g.

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mūrnieks

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 3. martā

Nodaļas vadītājs

№ 1357

181

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 26.februaŗa plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

dažu apriņķu robežu pārgrozīšanu.

1. No Cēsu apriņķa Raunas pagasta pievienot Valkas apriņķa Blomu pagastam "Jaunā-Kroga" māju un no Cēsu apriņķa Brantu pagasta pievienot Valkas apriņķa Blomu pagastam "Jaun-Brikužu" un"Vec-Brikužu"mājas.

2. No Valmieras apriņķa Rencēnu pagasta atdalīt un pievienot Valkas apriņķa Ēveles pagastam sekošas mājas: 1) Krejanu, 2) Jaun-Daņu, 3) Vec-Bēršu, 4) Jaun-Bēršu, 5) Jaun-Valgu, 6) Vec-Valgu, 7) Spriņģu, 8) Penne, 9) Lettene, 10) Jenkas, 11) Dukanu, 12) Vec-Daņu, 13) Ķežu, 14) Višas, 15) Vec-Stienes, 16) Jaun-Stienes, 17) Šķiliņas, 18) Pabēržus, 19) Ozoliņus, 20) Jaun-Pīpus, 21) Vec-Pīpus, 22) Erķinus, 23) Rukšas, 24) Sūžas un starp šīm mājām atrodošos Birzes skolu.

3. No Daugavpils apriņķa Vorkovas pagasta pievienot Rēzeknes apriņķa Rudzatu pagastam "Rožanovas" novadu.

4. No Ludzas apriņķa Domopoles pagasta pievienot Rēzeknes apriņķa Bikovas pagastam "Stružanu" novadu.

5. Pievienotās apriņķa daļās paliek spēkā agrarās reformas līdzšinējie nosacījumi.

6. Šo noteikumu izvešana dzīvē un finansielo attiecību nokārtošana, zīmējoties uz pašvaldību īpašumiem, piekrīt Iekšlietu ministrijai.

F. Meisners

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vēkšņa

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 4. martā

Nodaļas vadītājs

№ 1358

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924.g. 1. martā

№ 341

1021

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariats
saņemts 1924.g. 3 martā
ģen. nr. 844 / akt. nr. 7

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g.

4.marta plenarsēdes dienas kārtību.-

Pr. 3/3

Saeimas kanclejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924.g. 8. martā

№ 368.

Valsts Prezidenta sekretariats
saņemts 1924. g. 10. martā
ārk. № 930

103

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 11.marta plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kancelejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

13/III. 1^10

13. marta 192 4. g.

№ 76.

Latvijas Prezidenta sekretariāts
Ienākošais dok. № 983
14. martā
Izsniegts dok. №

1064

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.11.marta plenārsēdē III.lasījumā pieņemtos un redigētos:

22/3 { 1. muitas likuma papildinājumus un pārgrozījumus,
2. likumu par dažu muitas sodu un kanclejas nodokļa atlaišanu,

20/3 3. pārgrozījumu likumā par apriņķu pašvaldību likvidēšanu,

20/3 4. likumu par bijušā Rīgas politechniskā instituta pārņemšanu valsts īpašumā un

20/3 5. Triju zvaigžņu ordeņa statutus.-

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vītols

Saeimas sekretārs.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

105

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.11.marta plenarsēdē pieņemtais

P ā r g r o z ī j u m s

likumā par apriņķu pašvaldību likvidēšanu.

1. Apriņķu pašvaldības likvidēšana, kuŗa paredzēta likumā par apriņķu pašvaldību likvidēšanu, apturama.

2. Uz apriņķa pašvaldības likvidacijas valdi pāriet visi apriņķa pašvaldības pienākumi un tiesības, kas paredzēti pastāvošos likumos par pagastu un apriņķu pašvaldībām.

3. Likvidacijas valdes izpilda un vada visus apriņķa pašvaldību darbus kā apriņķu valdes.

F. Petrmans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mesenīns

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 24. martā

Nodaļas vadītājs

№ 1703.

106

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.11.marta plenarsēdē pieņemtie

TRIJU ZVAIGŽŅU ORDEŅA STATUTI.

1. Triju zvaigžņu ordeni nodibina par piemiņu Latvijas valsts tapšanai.

Ordeņa devize: »Per aspera ad astra».

2. Triju zvaigžņu ordeni piešķir kā atzinības zīmi par nopelniem tēvijas labā.

3. Triju zvaigžņu ordenim ir 5 šķiras:

I. šķira - lielkrusta komandieris,
II. šķira - lielvirsnieks,
III. šķira - komandieris,
IV. šķira - virsnieks,
V. šķira - kavalieris.

4. Triju zvaigžņu ordeņa nozīme ir zelta aplokots baltas emaljas krusts,kuŗa priekšpuses centrā atrodas zilas emaljas medaljons ar zelta stilizētu aplokojumu.Medaljonā ievietotas 3 zvaigznes.Krusta mugurpuses centrā zeltīts medaljons ar devizi aplokojumā »Per aspera ad astra» un ierakstu medaljonā »Latvijas Republika - 1918.g.18.novembris».

Ordeņa I.šķiras kavalieŗa lielā zvaigzne pastāv no piecstūrainas ordeņa zvaigznes sudrabā.Attālums no vidus punkta līdz stūrim - 44 mm.Zvaigznes vidus punktā zilas emaljas medaljons zeltītā aplokojumā.Medaljona vidū trīs zvaigznes.Aplokojumā uzraksts »Par tēviju».

Ordeņa II.šķiras kavalieŗa maza zvaigzne ir tāda paša veida, kā lielā zvaigzne,bet attālums no zvaigznes vidus punkta līdz stariem - 41 mm.

Ordeņa lenta: gaišzila,zelta strīpiņām abpusīgi ielokota.

Ordeņa krusta diametrs 40 mm kavalieŗiem un virsniekiem, 49 mm komandieŗiem.

5. Kavalieŗi nēsā ordeņa krustu 32 mm platā lentā,bez rozetes, krūts kreisajā pusē.

6. Virsnieki nēsā ordeņa krustu 32 mm platā lentā,ar rozeti, krūts kreisajā pusē.

7. Komandieŗi nēsā ordeņa krustu 52 mm platā lentā ap kaklu.

8. Lielvirsnieki nēsā ordeņa krustu,kā komandieŗi,un mazo zvaigzni krūts labajā pusē.

9. Lielkrusta komandieŗi nēsā pār labo plecu 110 mm platu lentu, kuŗas galu savienojumā piestiprināts 54 mm ordeņa krusts,un lielo zvaigzni krūts kreisajā pusē.

10. Pēc apbalvošanas ar ordeņa augstāku šķiru,zemākās šķiras nozīmes vairs nenēsā.

11. Triju zvaigžņu ordeņa nozīmes nēsā pēc Lāčplēša ordeņa nozīmēm.

12. Triju zvaigžņu ordeni piešķir ordeņa dome.

13. Ordeņa dome sastāv no:a/ Valsts Prezidenta,kā ordeņa domes priekšsēdētāja;b/ trim Saeimas deputatiem;c/ ministru prezidenta; d/ diviem augstākiem Triju zvaigžņu ordeņa kavalieriem - Latvijas pilsoņiem,kuŗi ordeņus saņēmuši kā pirmie.

14. Pirmam divām apbalvojamām personām ordeni piešķir ordeņa dome,sastāvoša no Valsts Prezidenta,kā domes priekšsēdētāja,trim Saeimas deputatiem un ministru prezidenta,kā locekļiem.

15. Par ordeņa nozīmēm ņem to pagatavošanas izdevumus;atsevišķus ordeņa kavalieŗus ordeņa dome var atsvabināt no maksas.

16. Ordeņa dome vada ordeņa lietas,sagatavo iecelšanu un ved matrikulu par ordeņa kavalieŗiem.Ordeņa domes kanclejas darbus izpilda Valsts Prezidenta sekretariats.

17. Ordeņa dome izstrādā savai darbībai tuvākus noteikumus.

18. Ierosinājumus par apbalvošanu ordeņa domē var iesniegt Valsts Prezidents,ministru prezidents,ministri un ordeņa domes locekļi.

19. Ordeņa dome var noliegt ar Triju zvaigžņu ordeni apbalvotiem nēsāt ordeņa nozīmes.Šinī gadījumā un tāpat ar tiesas spriedumu noņemtie ordeņi līdz ar ordeņa dokumentiem un attiecīgā sprieduma norakstu piesūtami ordeņa domei.

20. Ordeņa nozīmes un ordeņa zīmoga zīmējumus apstiprina ordeņa dome.Ordeņa zīmogā ir ordeņa nozīmes.

Saeimas priekšsēdētājs: F. Kemmers

Saeimas sekretars: J. Mauriņš

„Valdības Vēstneša" nodaļai
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretars
Nodaļas vadītājs
g. 24. martā
№ 1702.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.gada 11.marta plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

dažu muitas sodu un kanclejas nodokļa atlaišanu.

1. Atlaist bij. Krievijas muitas likumu (1910.g. izdevums un 1912.g. un 1914.g. turpin.) 384., 401., 440., 957.-1029[1].p. un 650[1].p. piel. 3. un 36.-44.p. paredzētos sodus par muitas likumu pārkāpumiem, kuŗi izdarīti līdz 1922.g. 28.zeptembrī izdoto noteikumu (Lik.kr., 201.) spēkā nākšanas dienai, t.i. līdz 1922.g. 12.oktobrim.

2. Atlaist muitas likuma 3.panta piezīmes pielikuma 65., 66. un 67. pantā paredzēto kanclejas nodokli (Krievijas likumu kopojuma 1913.g. turpinājums un 1923.g. 16.martā izsludinātais likums, Lik.kr., 17.) par laiku līdz 1922.g. 24.oktobrī izdoto noteikumu (Lik.kr., 232.) spēkā nākšanas dienai, t.i. līdz 1922.g. 4.novembrim.

3. Lietas par nenomaksātiem muitas sodiem (1.p.) par laiku līdz 1922.g. 12.oktobrim un kanclejas nodokli (2.p.) par laiku līdz 1922.g. 4.novembrim izbeidzamas.

4. Šis likums neattiecas uz 1. un 2.pantā minētiem sodiem un kanclejas nodokli, kuŗi līdz šī likuma spēkā nākšanas dienai jau nomaksāti.

F. Veiss

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 21. martā

Nodaļas vadītājs

№ 1686

Latvijas Republikas Saeimas 1924.gada 11.marta plenarsēdē pieņemtie

MUITAS LIKUMA PAPILDINĀJUMI UN PĀRGROZĪJUMI.

Pārgrozot muitas likuma 138., 359^{2}., 384., 392., 399^{1}., 401., 401^{1}., 409., 440., 477., 507., 650^{1}. pkt. 3. un pkt. 42., 973., 993., 1007., 1008., 1014., 1021., 1109., 1164., 1255., 1255^{1}. un 1255^{2}.pantus, izteikt tos sekoši:

138. Finansu ministrim ir tiesība, saziņā ar satiksmes ministri, izdot noteikumus par ārvalstu preču pārvadāšanu caur Latviju visos viņas tirdzniecības ceļu virzienos bez muitas nodokļa ņemšanas, ievērojot ar ārvalstīm šinī lietā noslēgto konvenciju noteikumus.

Nav atļauts tranzitēt preces un priekšmetus, kuŗu ievešana Latvijā aizliegta.

Pielikums pie muitas lik. 138.panta.

1) Par tranzita precēm uzskatāmas ārvalstu preces, kuŗas atļautas pārvadāšanai caur Latviju (138.p.), ja tās preci pavadošā ārvalstu kŗavas dokumentā vai ar sevišķu rakstisku pieteikumu atzīmētas tranzitam.

Pieteikumi par ievesto ārvalstu preču atzīmēšanu tranzitam preču īpašniekam jāiesniedz muitas iestādei laikā, kāds noteikts pārbaudīšanas dokumentu iesniegšanai (392.p.). Ja preču īpašnieks pirms kalendara gada sākuma iesniedz muitas iestādei rakstisku paziņojumu, ka visas nākošā gadā uz viņa vārda pienākošās ārvalstu preces nozīmētas tranzitam, tad tās uzskatāmas par tranzitprecēm.

2) Ministru kabinetam ir tiesība aizliegt tranzitpreču pārstrādāšanu Latvijā:

a) ja šāda pārstrādāšana traucē vietējās rūpniecības attiecīgās nozares attīstību;

b) ja no tranzitmaterialiem izgatavoto izstrādājumu daudzuma noteikšana un kontrole aiz tīri techniskiem iemesliem būtu neiespējama vai grūti izvedama;

c) ja šāda tranzitpreču pārstrādāšana būtu nevēlama aiz sanitariem vai citiem svarīgiem iemesliem.

P i e z ī m e. Preču īpašniekiem, kuŗiem dota atļauja tranzitēt preces pārstrādātā veidā, uz muitas kontroles pieprasījumu jāuzrāda visas par šīm operacijām vestās tirdzniecības grāmatas.

3) Tranzitam caur Latviju nolemtās ārvalstu preces pierobežas ielaidmuitas iestādes pieņem savā pārziņā, un tās pārvadājamas uz izlaidmuitas iestādi izkraušanai, novietošanai, pārstrādāšanai un izlaišanai uz ārvalstīm kārtībā, kāda paredzēta ievedprecēm. Preču pārvešana no vienas tranzitnoliktavas uz citu tranzitnoliktavu pielaižama vienīgi vienas un tās pašas muitas iestādes darbības rajonā.

4) Izlaidmuitas iestāžu rajonos izkrautās tranzitpreces atrodas muitas iestādes tranzitierēķinā līdz viņu izlaišanai no muitas iestādes pārziņas un glabājas muitas iestādes noliktavu rajonos vai arī privatās tranzitpreču noliktavās (515.-531.p.).

P i e z ī m e. 1. Muitas iestādes var atzīt fabrikas un citas rūpniecības iestādes līdz ar pie viņām piederošām teritorijām par privatām tranzita noliktavām uz šinī lietā ieinteresēto personu lūgumu pamata (525. un 526.p.).

P i e z ī m e. 2. Finansu ministrim ir tiesība izdot sarakstu tranzitprecēm, kuŗas atļautas uzglabāt privatās noliktavās, neatkarīgi no telpu jautājuma muitas noliktavās (muitas likuma 520.pants).

5) Tranzitceļā caur Latviju pārvadājamās ārvalstu preces nav pārbaudāmas, izņemot gadījumus, ja šādas preces nolemtas pārstrādāšanai (2. un 1.pkt.) vai izlaižamas no muitas iestāžu pārziņas, pēc viņu nomuitošanas (9.pkt.).

P i e z ī m e. Muitas ierēdņi var pārbaudīt tranzitpreces katrā laikā uz muitas iestādes priekšnieka rīkojuma, ja ir pamats domāt, ka starp viņām atrodas preces, kuŗas pēc savas būtības nesaskan ar kŗavas dokumentiem, vai kuŗu ievešana Latvijā aizliegta.

6) Nepārstrādāto un pārstrādāto tranzitpreču īpašnieks var nodot preču rīcības tiesības citai personai ar muitas iestādes atļauju, kārtībā, kāda paredzēta ievedprecēm (362.p.).

7) Tranzitpreču izvešana uz ārvalstīm pilnā sastāvā vai pa daļām, bet tikai veselām vietām, atļauta caur ikvienu muitas iestādi, kuŗa pilnvarota izdot izlaišanas atļaujas, un izdarāma kārtībā, kāda noteikta uz ārvalstīm atpakaļizvedamām ievedprecēm.

8) Muitas iestāžu pārziņā pieņemtās tranzitpreces atrodas šo iestāžu tranzitierēķinā, zem muitas iestādes kontroles un uzraudzības, ne ilgāki par trim gadiem, skaitot no dienas, kad šīs preces pieņemtas ielaidmuitas iestādes pārziņā.

P i e z ī m e. Sevišķos gadījumos finansu ministrim ir tiesība pagaŗināt šo terminu līdz pieciem gadiem uz katrreizēja preču īpašnieka lūguma pamata, bet tikai attiecībā uz tām tranzitprecēm, kuŗas pārstrādātas Latvijā (2.pkt.).

9) Pirms 8.punktā minētā termiņa notecēšanas preču īpašniekam ir tiesība tranzita preces pilnā sastāvā, vai arī to daļu, bet tikai veselām vietām, pieteikt nomuitošanai vietējām vajadzībām.

Tranzita preču pieteikšana nomuitošanai, kā arī pati nomuitošana izdarāma kārtībā, kāda noteikta ievedprecēm, ievērojot arī 399^{1}.pantu. Sādā kārtā nomuitotās preces dzēšamas no tranzitierēķina (8.pkt.) un izlaižamas vietējā tirgū pēc muitas un visu citu nodokļu samaksas (532.p.).

Pēc 8.punktā minētā termiņa notecēšanas nenomuitotās vai uz ārvalstīm neizvestās tranzita preces dzēšamas no tranzitierēķina un pārdodamas ūtrupē (496. un 561.p.).

10) No muitas iestāžu tranzitierēķina dzēstās un nomuitotās ārvalstu preces pēc šo noteikumu 8.pkt. paredzētā termiņa notecēšanas vairs nevar tikt izvestas uz ārvalstīm kā tranzitpreces, bet apliekamas ar izvedmuitu kā iekšzemes ražojumi.

11) No ievedmuitas brīvas ārvalstu tranzita preces atļauts pārstrādāt Latvijā bez muitas pārbaudīšanas un uzraudzības, ja no viņām izgatavotiem ražojumiem līdzīgie Latvijas ražojumi nav aplikti ar izvedmuitu. Ja turpretīm līdzīgie Latvijas ražojumi aplikti ar izvedmuitu, jeb pārstrādāšanai izlietojamās ārvalstu tranzita preces būtu apliekamas ar ievedmuitu, tad pārstrādāšana atļauta vienīgi zem muitas uzraudzības, kuŗai sīkākus noteikumus katrā atsevišķā gadījumā izdod finansu ministrs.

12) Tranzitpreču kontrole pirms viņu izlaišanas no muitas pārziņas izdarāma ievedpreču pēcrevizijai paredzētā kārtībā (460.-463.p.).

13) Šī likuma nosacījumi attiecināmi arī uz visām tām tranzitprecēm, kuŗas pārņemtas muitas iestāžu pārziņā pirms šī likuma spēkā nākšanas.

14) Ja Latvijas vai ārvalstu tranzita preču pārvadāšana Latvijā no vienas vietas uz otru izdarāma caur kaimiņu valstu teritorijām, tad finansu ministrim, saziņā ar satiksmes ministri, ir tiesība izdot pārvadāšanas noteikumus, ievērojot šai lietā pastāvošo konvenciju noteikumus ar ārvalstīm.

359^{2}. Finansu ministrim ir tiesība izdot, kā arī atcelt rīkojumus par to muitas likumu nosacījumu piemērošanu dažādās muitas iestādēs, kuŗi attiecas uz fakturu un specifikaciju iesniegšanu muitas iestādēs, preču pārbaudīšanu uz šo dokumentu pamata un sodu uzlikšanu par viņos atrastām nepareizībām, izsludinot par to vispārējai zināšanai.

384. Atļauts pieteikt preces attiecībā uz viņu īpatnību un vairumu kā nezināmas, bet tikai raugoties uz veselām preču vietām. Šinī gadījumā preču īpašniekam jāmaksā virs visiem citiem paredzē-

tiem maksājumiem 1 1/2 procenta no muitas nodokļa zumas, kuŗa pienākas par preci.

392. Preču pārbaudīšanas dokumenti iesniedzami pārbaudīšanai visās muitas iestādēs 3 mēnešu laikā, skaitot no tās dienas, kad saņemts kŗavas dokuments tanī muitas iestādē, kuŗā prece pārbaudāma.

P i e z ī m e. Attiecībā uz 364.pantā minēto bagažu, pārbaudīšanas dokumenti iesniedzami 3 mēnešu laikā, skaitot no tās dienas, ar kuŗu paiet 2 nedēļas pēc bagažas saraksta nodošanas muitas iestādei.

399^{1}. Ja preču īpašnieks vēlas tranzitam caur Latviju pieteiktās preces vai daļu no tām, bet tikai veselām vietām, pārbaudīt vai nomuitot, lai laistu tās apgrozībā Latvijā, bet nav ievērojis 392.-394.pantos norādītos pieteikšanas termiņus, tad šīs preces vai to nomuitojamā daļa pārbaudāmas vienīgi pēc 399.pantā minētiem izrakstiem. Šie izraksti no kŗavas sarakstiem sastādāmi uz preču īpašnieka iesniegto lūgumu pamata.

401. Neiesniedzot pārbaudīšanas dokumentus, kā arī neizdarot mutisku pieteikšanu termiņos, kādi paredzēti 399.pantā, preču īpašniekam jāmaksā 1 1/2 procenta apmērā piemaksa no preces muitas nodokļa zumas. Šis nosacījums neattiecas uz gadījumiem, kādi minēti iepriekšējā (400.) pantā.

401^{1}. Par tranzitprecēm 401.pantā minētā soda nauda nav ņemama.

409. Preces, izņemot šķidrās (419.p.), pārbaudāmas muitas iestādēs sekošos termiņos:

1) Rīgas, Liepājas, Ventspils, Daugavpils, Meitenes un Valkas muitas valdēs - ne vēlāk kā 6 nedēļu laikā;
2) pārējās muitas valdēs - ne vēlāk kā 14 dienu laikā.

Šie termiņi aprēķināmi, skaitot no tās dienas, kad pieņemti pārbaudīšanas dokumenti (359.p.), vai kad sastādīti izraksti no kŗavas sarakstiem (399.p.).

440. Gadījumos, kad preci atrod mazākā daudzumā, nekā uzdots preču pārbaudīšanas dokumentos vai arī, ja dažas no pārbaudīšanas dokumentos pieteiktām precēm iztrūkst, tāpat ja prece attiecībā uz tās īpatnību uzdota par tādu, kuŗa ielaižama pēc augstākās tarifa likmes, nekā pie pārbaudīšanas konstatēts, - preču īpašniekam jāmaksā 1 1/2 procenta apmērā piemaksa no starpības starp maksājamo muitas nodokli un to, kuŗš pienāktos uz pieteikto datu pamata.

477. Muitas nodokļi maksājami pirms preču izlaišanas no muitas pārziņas, bet ne vēlāk kā zemāk minētā laikā, skaitot no preču saņemšanas dienas muitas pārziņā:

1) 2 gadu laikā - Rīgas, Liepājas un Ventspils muitas valdēs;
2) 9 mēnešu laikā - Daugavpils muitas valdē;
3) 3 mēnešu laikā - Meitenes, Valkas un Ainažu muitas valdēs.

507. Finansu ministrim ir tiesība atļaut no ārvalstīm ievestās preces izlaist bez muitas nodokļa nomaksas zem noteikuma, ka tās izved atpakaļ uz ārvalstīm no ministra katrā atsevišķā gadījumā noteiktā termiņā, kuŗš nedrīkst pārsniegt divi gadi no preces izlaišanas dienas no muitas iestādes. Finansu ministrs var pieprasīt šī noteikuma izpildīšanai nodrošināšanu (500.p.).

P i e z ī m e. Šinī (507.) pantā minētais termiņš piemērojams arī tām precēm, kuŗas ielaistas uz 507.panta pamata un kuŗas līdz šī likuma spēkā nākšanai nav izvestas uz ārvalstīm.

650^{1}. 3) Izvedot preces caur muitām un muitas punktiem, atļauts eksportējamās preces, izņemot izvešanai aizliegtās, izvedpreču pieteikumā uzdot pēc īpatnības par nezināmām. Šinī gadījumā par preci, kuŗa pie pārbaudīšanas (šī piel. 14.p.) atzīta par apliekamu ar izvedmuitu, no preču nosūtītāja bez visiem citiem paredzētiem maksājumiem vēl akcidencija 1 1/2 procenta apmērā no preces muitas nodokļa zumas.

42) Naudas sods nav uzliekams tanī gadījumā, ja starpība starp preču tarifa daudzumu, kurš uzdots pārbaudīšanas dokumentos, nepārsniedz 10 procentus no preču kopdaudzuma. Naudas sods nav uzliekams arī tādos gadījumos, ja šī starpība kaut arī pārsniedz 10 procentus, bet muitas kopsēde atzīst, ka tā cēlusies precei atrodoties ceļā, vai arī muitas iestāžu glabāšanā aiz dabiskiem iemesliem (mitrums, iežūšana, sūces u.t.t.), no iepakājuma bojāšanās un citiem tamlīdzīgiem apstākļiem, kuŗi nav radīti ļaunprātīgā nolūkā.

973. Par nepietiekošu, saskaņā ar 167.p. 3.-5.pkt., 270.p. 4. un 5.pkt. un 291.p. 4.un 5.pkt., atzītu konosamentu un preču zīmju iesniegšanu, kuģa kapteinim vai citu peldošo līdzekļu vadītājam uzliekams naudas sods 5 latu apmērā par katru šādu dokumentu.

Tādos gadījumos, kad konosamentos un preču zīmēs pēc augšminētiem pantiem trūkstošās ziņas ir uzdotas kapteiņa pieteikumā, fakturās, specifikacijās vai dokumentos, pēc kuŗiem notiek izlādēšana, kā arī gadījumos, ja muitas kopsēde atzīst, ka minētie konosamenti un preču zīmes attiecas uz ievestām preču vietām vai preču partijām, tad naudas sods uzliekams viena lata apmērā par katru šādu nepietiekoši sastādītu dokumentu.

993. 957.-992.pantos, ieskaitot, paredzētie sodi uzliekami kapteinim, kuģiniekam vai plostotājam arī tanīs gadījumos, ja pārkāpumus ir izdarījušas bez viņa ziņas personas, kuŗas pieder pie kuģu ļaužu vai plosta apkalpotāju sastāva, bet tieši vainīgais nav atrasts. Šis noteikums neattiecas uz kontrabandas preču ievešanas gadījumiem, ja vainīgie kontrabandā jau atrasti vai tieši piekerti pārkāpuma izdarīšanas brīdī.

1007. Par preces vai priekšmeta uzrādīšanu pārbaudīšanas dokumentos par muitojamu pēc zemāka tarifa nekā faktiski pienākas ņemama soda nauda vienas trešdaļas apmērā no starpības starp zumu, kuŗu faktiski pienākas maksāt un to, kāda būtu ņemama, pamatojoties uz pārbaudīšanas dokumentos uzrādītām ziņām.

1008. Par mazāka preču vai priekšmetu daudzuma uzrādīšanu pārbaudīšanas dokumentos, nekā tas patiesībā ir, ņemams, bez attiecīgas muitas, vēl naudas sods šī muitas nodokļa apmērā par konstatēto starpību preču daudzumā.

1014. Naudas sods nav uzliekams, ja starpība starp svaru, kāds pieteikts pārbaudīšanas dokumentos, un to, kāds atrasts pie pārbaudīšanas, nepārsniedz 10 procentus no kopējā preces vai priekšmeta svara, kā arī, ja starpība svarā kaut arī pārsniedz 10 procentus, bet cēlusies pa sūtīšanas laiku ceļā vai aiz dabiskiem iemesliem (drēgnums, iežūšana, sūce u.t.t.) muitas glabātuvē, no iesaiņojuma bojāšanās un citiem tamlīdzīgiem apstākļiem, kuŗi nav radīti ļaunprātīgā nolūkā.

1021. Pasažieru bagažā atrastās muitojamās preces un priekšmeti muitojami pēc pastāvošā tarifa, bez sodu naudas ņemšanas, izņemot 1022.pantā paredzētos gadījumus.

1109. Finansu ministrim ir tiesība pamatotos gadījumos atcelt naudas sodu, kuŗš uzlikts par II. un III.iedaļā un 983., 984. un 1006.p. paredzēto noteikumu pārkāpšanu, kā arī atdot atpakaļ atņemtās preces un pārvadāšanas līdzekļus.

1164. Soda naudas par kontrabandu, kā arī zumas, kuŗas ieņemtas no pārdotām kontrabandas precēm un pārvadāšanas līdzekļiem, ar kuŗiem preces vestas, atvelkot izdevumus sakarā ar attiecīgām kontrabandas lietām, sadalāmas sekoši:

1) 50% ieskaitāmi valsts ieņēmumos,
2) 35% izdalāmi kā gratifikacija starp kontrabandas uzrādītājiem un tvērējiem,
3) 15% ieskaitāmi muitas departamenta depozitos un izlietojami kontrabandas apkaŗošanai pēc finansu ministra aizrādījumiem.

Ja kontrabandas preces aizturējuši robežapsardzības ierēdņi, tad šī (1164.) panta 2.punktā minētās gratifikacijas zumas nosūtāmas robežapsardzības pārvaldei, kuŗa izdala viņas kontrabandas tvērējiem un uzrādītājiem pēc noteikumiem, kuŗus apstiprina ministrs, kam padota robežapsardzība.

Gadījumos, ja kontrabandas lietas izšķir tiesas ceļā, tad no šī (1164.) panta 1.punktā minētās zumas atvelkama 1173.pantā paredzētā atlīdzība valsts pilnvarotiem aizstāvjiem.

1255. Piemaksas, kuŗas ienāk uz 384. un 401., kā arī uz 650^{1}.p. pielikuma 3.pkt. pamata, ieskaitāmas muitas departamenta depozitos un izdalāmas kā gratifikacija starp visiem muitas departamenta un viņam padoto iestāžu darbiniekiem, neizslēdzot arī muitas uzraugus, izņemot vienīgi darbiniekus, kuŗi sastāv dienestā uz brīva līguma pamata mazāk par 6 mēnešiem, proporcionali katra darbinieka saņemamai algai bez ģimenes piemaksas finansu ministra noteiktā kārtībā.

1255^{1}. Zumas, kuŗas ieņemtas par pārdotām konfiscētām precēm uz 1011^{1}.panta pamata, atvelkot izdevumus, kuŗi cēlušies muitas iestādei sakarā ar konfiscēto preču aizturēšanu un pārdošanu, sadalāmas sekoši:

1) 50% ieskaitāmi valsts ieņēmumos,
2) 50% izdalāmi kā gratifikacija tām personām, kuŗas uzrādījušas vai konstatējušas 1011^{1}.pantā paredzētos pārkāpumus.

1255^{2}. Sīkākus noteikumus par 1255^{1}.pantā minēto gratifikacijas zumu izdalīšanu apstiprina finansu ministrs, izprasot Valsts kontroles atsauksmi.

F. Vesmans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mežmuižs

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretars
1922.g. 21. martā
Nodaļas vadītājs
№ 1687.

11B

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 11.marta plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

bijušā Rīgas politechniskā instituta pārņemšanu valsts īpašumā.

1. Ar valdības 1919.gada 3.augusta rīkojumu par bijušā Rīgas politechniskā instituta pārņemšanu valsts rīcībā Rīgas politechniskais instituts atzīstams par slēgtu un visas tā tiesības un pienākumi atzīstami par pārgājušiem uz Latvijas universitati. Līdz ar to Rīgas politechniskā instituta pārvaldes padome (Vervaltungsrat) izbeidz savu darbību.

P i e z ī m e. Šai pantā minēto pienākumu noteikšanai Latvijas universitatei ir tiesība ar sludinājumiem "Valdības Vēstnesī" uzaicināt bijušā Rīgas politechniskā instituta kreditorus un citas ieinteresētas personas pieteikt savas tiesības un prasības sešu mēnešu laikā, ar nosacījumu, ka šinī laikā nepieteiktās tiesības un prasības atzīs par zaudētām.

2. Nekustamie īpašumi, kuŗi zemes grāmatās apstiprināti uz bijušā Rīgas politechniskā instituta resp. tā pārvaldes padomes vārda, pārvedami uz Latvijas universitates vārdu.

3. Bijušā Rīgas politechniskā instituta specialie kapitali pāriet Latvijas universitates rīcībā, kuŗa pārvalda tos pēc dāvinātāju nosacījumiem un dibināšanas aktiem, ciktāļu tie nerunā pretī tagadējai valsts iekārtai.

4. Bijušā Rīgas politechniskā instituta un tā pārvaldes padomes akti un dokumenti nododami Latvijas universitates rīcībā.

5. Ar 1919.gada 3.augusta rīkojumu nodibinātā pārņemšanas komisija izbeidz savu darbību un nodod visus materialus un mantu, ja tāda būtu, Latvijas universitates padomei.

F. Veiss

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mētra

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 19. martā

Nodaļas vadītajs

№ 1642.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

13/III. 1ō Sk

13. marta 1924 g.

№ 77.

Valsts Prezidenta sekretariāts
saņemts (ienākošs) 14. martā
reģ. № 976 akt. № 7.

114

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.11.marta plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemto un redigēto

pārgrozījumu ievedmuitas tarifā
/1922.g.23.maija/.-

F. Heimans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mauriņš

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

118

Latvijas Republikas Saeimas 1924.gada 11.marta plenarsēdē pieņemtais

PĀRGROZĪJUMS IEVEDMUITAS TARIFĀ (1922.g. 23.maija).

Ievedmuitas tarifa 62.panta 3.punkta b burta tagadējā teksta vietā likt sekošo:

"visāda āboliņa, timoteja, pļavu zāļu un lauksaimniecības sakņu augu sēklas, kā arī izlases sēklas lauksaimniecības vajadzībām ..... brīvi".

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vītoliņš

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 14. martā

Nodaļas vadītājs

№ 1528.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924.g. 15.marta

№ 388.

116

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariats
saņemts 1924.g. 17. martā
ien. № 1033. / akt. № 7.

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 18.marta plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kancelejas direktors.

Pie aktu 17/3

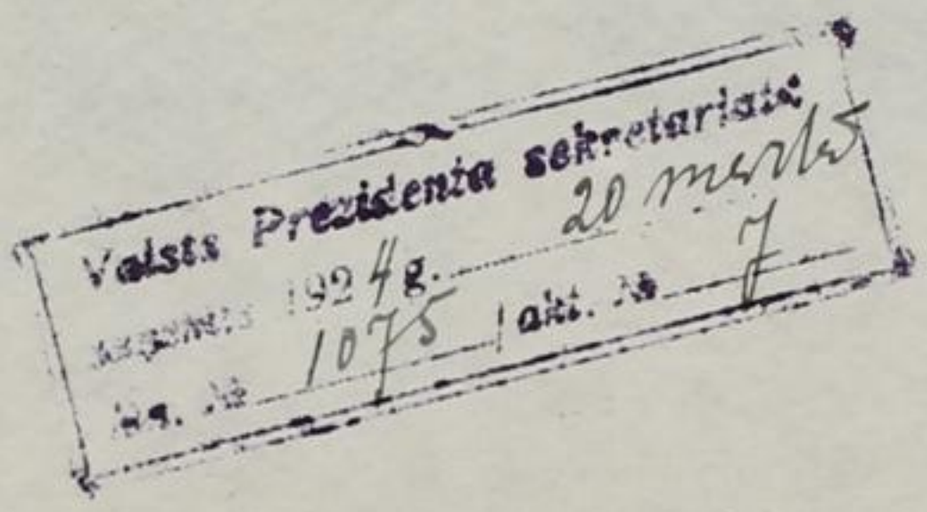
LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

19/III. 940

117

9. martā 1924. g.

№ 78.

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.11.marta plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemto

likumu par Krišjāņa Barona premijām,

kuŗa redakcija pieņemta 18.marta plenarsēdē.-

F. Veiss

Saeimas priekšsēdētājs.

[illegible]

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.11.marta plenarsēdē pieņemtais

118

L i k u m s

par

K r i š j ā ņ a B a r o n a p r e m i j ā m .

1. Izglītības ministrijas budžetā ikgadus uzņemami Ls.5.000.- premijām uz Krišjāņa Barona vārda.

2. Premijas piešķir ikgadus 8.martā sevišķa komisija, kuŗā ieiet izglītības ministrs kā priekšsēdētājs, 3 Latvijas univerzitates uz vienu gadu ievēlēti locekļi un 2 izglītības ministra uz vienu gadu uzaicināti Latvijas zinātnisko biedrību pārstāvji.

3. Premijas var piešķirt par patstāvīgiem darbiem Latvijas dabas un kulturas pētīšanas laukā.

4. Premiju skaitu un lielumu nosaka komisija.

5. Sīkākus noteikumus par premiju piešķiršanu izdod Ministru kabinets.

F. Menders

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mestmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 20.martā

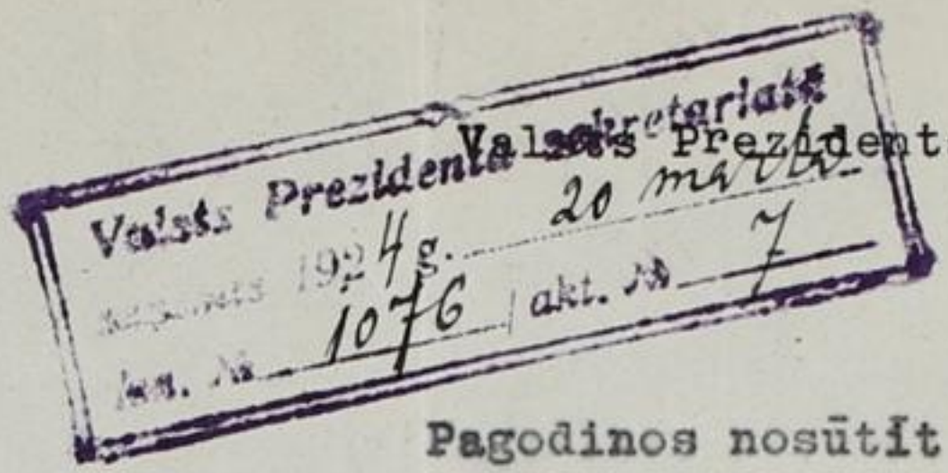
Nodaļas vadītājs

№ 1667.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 4.g. 19. marta

№ 410.

Valsts Prezidenta sekretariatam. 119

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 21.marta plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kanclejas direktors.

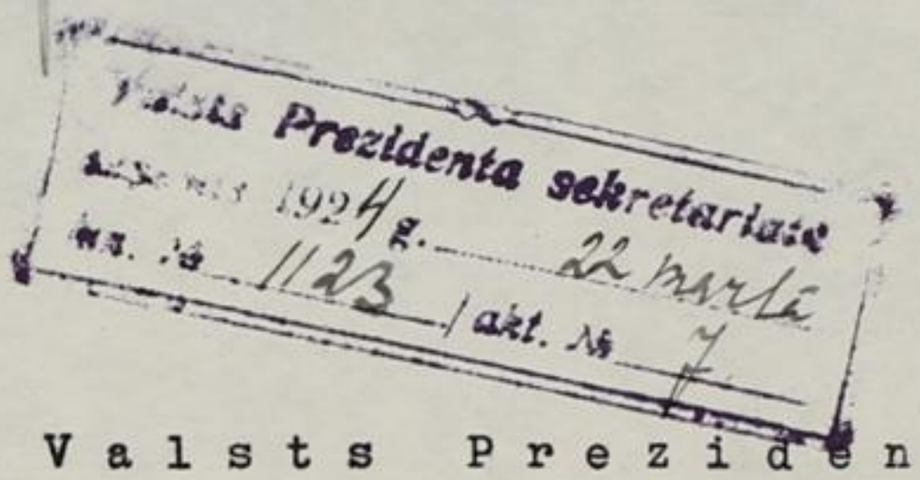
LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

22/III. 9 s. ēd.

120

2. marta 1924. g.

№ 79.

22/III

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.18.marta plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemto

likumu par dažos likumos minēto zumu pārrēķināšanu latos,

kuŗa redakcija pieņemta 21.marta plenarsēdē.-

F. Peterman

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mantnieks

Saeimas sekretārs.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

121

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 18.marta plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

dažos likumos minēto zumu pārrēķināšanu latos.

I. Tiesu iekārtas likumu (1914.g. izd.) 313.panta piezīmes pielikumā (Lik.kr. 1920.g. 222.); civilprocesa likumu (1923.g. izd.) 36., 283., 286., 298. - 300., 305. un 306.pantā, kā arī to pašu likumu (1914.g. izd.) 800.(Lik.kr. 1921.g. 44.), 854.(Lik.kr. 1922.g. 163.) un 1841[2].(Lik.kr. 1922.g. 169.) pantā; kriminalprocesa likumu (1922.g. izd.) 209. un 245.pantā, kā arī to pašu likumu (1914.g. izd.) 910.panta 2.punktā (Lik.kr. 1921.g. 44.) un 985.(Lik.kr. 1922.g. 163.) pantā; 1921.gada 14.janvara rīkojumā par zemes grāmatu nodaļās ņemamo kanclejas nodokļu paaugstināšanu (Lik.kr. 16.); 1921.gada 1.februara likuma par laulību (Lik.kr. 39.) 81.pantā un 1921.gada 16.marta likuma par tiesu izdevumiem (Lik.kr. 72.) II.nodaļā minētās zumas noteikt latos un santimos, rēķinot:

50 Latvijas rubļi = 1 latam;
50 Latvijas kapeikas = 1 santimam,

pie kam: 1) Tiesu iekārtas likumu 315.panta piezīmes pielikuma 2.panta a punktā, b punkta otrā un trešā daļā un 3.panta a punktā norādītās naudas zumas, kuŗas, pārvēršot Latvijas valutā, iztaisītu nepilnu santimu, skaitāmas par pilnu santimu un 2) tā paša pielikuma 2.panta b punkta pirmā daļā, 3.panta b punktā un 4.pantā minētais tiesas izpildītāja atlīdzības lielums aprēķināms no katra aprakstīto priekšmetu vai uzlikto, vai noņemto zīmogu pilna vai nepilna desmita.

II. Vietējo likumu kopojuma III.daļā (ar 1912. - 1914.g. turp.); Vidžemes 1860.gada 13.novembra zemnieku nolikumu 979. un 1024. pantā; Kurzemes 1817.gada 25.augusta zemnieku nolikuma 140.pantā; Krievijas likumu kopojuma X.sējuma I.daļā (1914.g. izd.); kriminalprocesa likumu (1914.g. izd.) 1133.panta piezīmē; notariata nolikuma (1914.g. izd.) 280.panta 1.punktā un pagasta tiesu likuma II.grāmatas 74., 143[1]., 278. un 285.pantā minētās zumas noteikt latos un santimos, rēķinot:

1 krievu rubli = 1 latam;
1 krievu kapeiku = 1 santimam.

III. Civilprocesa likumu (1923.g. izd.) 298.panta un to pašu likumu (1914.g. izd.) 848.panta (1921.g. 16.marta likuma redakcijā, Lik.kr. 72.) pēdējo teikumu izteikt sekoši: "Tiesu nodoklis aprēķināms no pilniem latiem, skaitot nepilnus latus prasības zumās par pilniem".

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mārtuss

Saeimas sekretars.

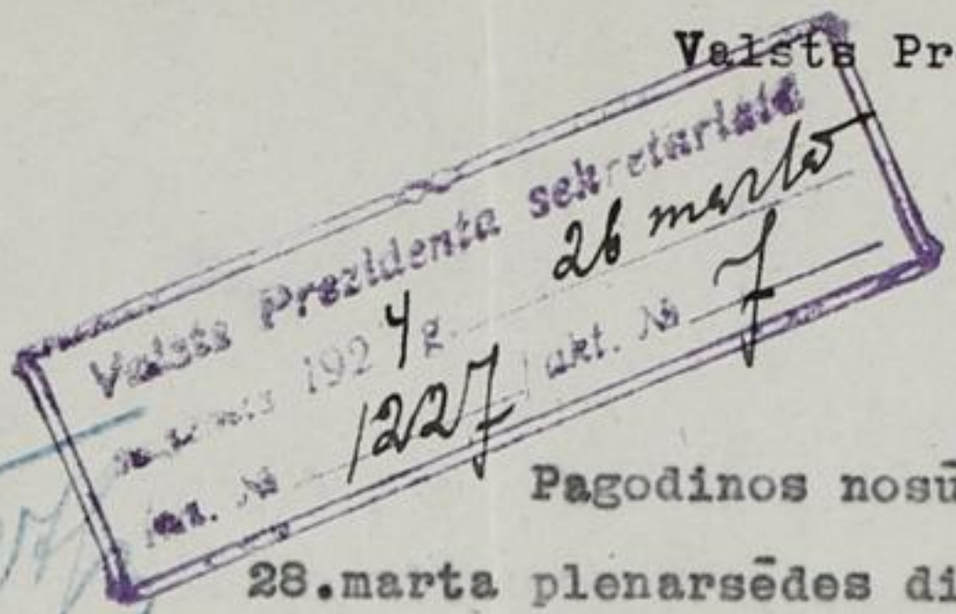
„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretars
Nodaļas vadītājs
1924. g. 22. martā
№ 1698.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 4. g. 26. martā
№ 441.

122

Valsts Prezidenta sekretariatam.

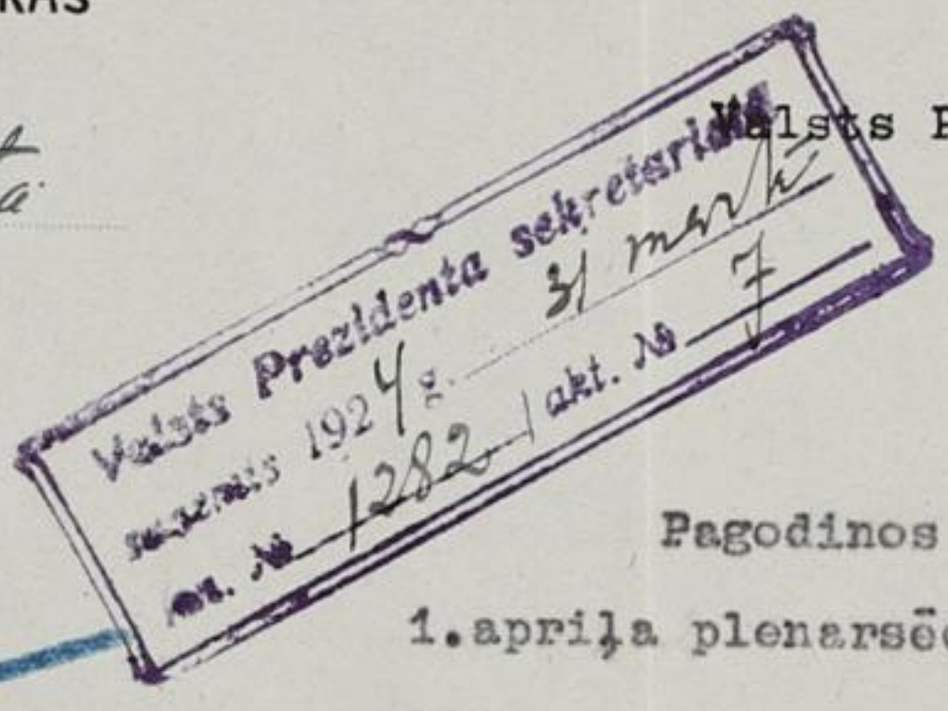
Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 28.marta plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kancelejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924.g. 29. marta

№ 459.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g.

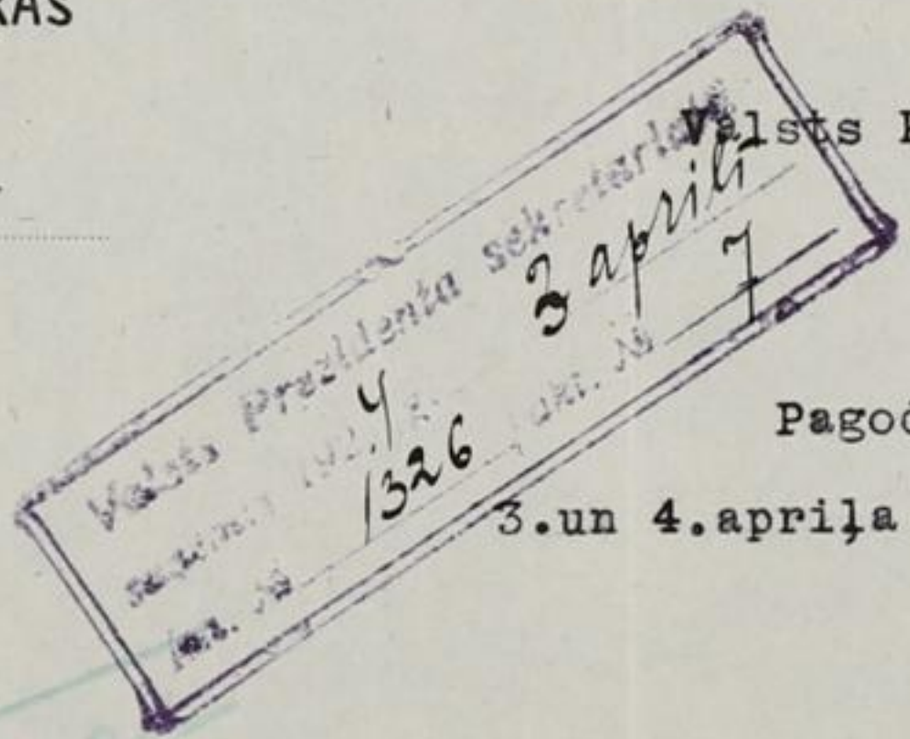
1.aprīļa plenarsēdes dienas kārtību.-

Saeimas kanclejas direktors.

124

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924. g. 2. aprilī
№ 475.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 3.un 4.aprila plenarsēžu dienas kārtību.-

Saeimas kancelejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

9/IV 1230

125

9. aprilī 1924. g.

№ 80.

Valsts Prezidenta sekretariāts
10. aprilī 1924 g.
1452 | akt. № 4

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.8.aprīļa plenarsēdē III.lasījumā pieņemto un redigēto

likumu par Valsts vēsturisko muzeju.-

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924 g. 5. aprīlī

№ 502.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariāts
ienākts 1924 g. 8. aprīlī
Ārk. № 1420 / akt. № 7

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 8.aprīļa plenarsēdes dienas kārtību,līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kanclejas direktors.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.8.aprīļa plenarsēdē pieņemtais 127

L i k u m s

par Valsts vēsturisko muzeju.

1. Valsts vēsturiskā muzeja uzdevums ir: vākt, glabāt, izstādīt un popularizēt dažādas senatnes,kā ari jaunāko laiku kultures las vērtības,kuŗām ir nozīme Latvijas vēsturē.

2. Muzejs atrodas Izglītības ministrijas pārziņā.

3. Muzeju vada un pārzin izglītības ministra izvēlēts un Ministru kabineta apstiprināts direktors,saskaņā ar izglītības ministra apstiprinātām instrukcijām.Viņš ir muzejam atvēlēto kreditu rīkotājs,ir atbildīgs par to izlietošanu un sniedz pārskatus par muzeja darbību.

4. Muzejs iegūst mantas pirkšanas,dāvinājumu vai apmaiņas ceļā.

5. Muzejam ir tiesība pieņemt izstādīšanai mantas no iestādēm, biedrībām un privatām personām.

6. Muzejam ir tiesība izdot kā savu,tā ari viņa rīcībā nodoto priekšmetu reprodukcijas,neaizskarot attiecībā uz pēdējiem viņu īpašnieku tiesības.

7. Muzejam ir savs zīmogs ar mazo valsts ģerboni un uzrakstu: »Valsts vēsturiskais muzejs».

8. Muzeja specialie līdzekļi sastādas no ziedojumiem,novēlējumiem un citiem neparedzētiem ienākumiem,un tie izlietojami 1.pantā minēto uzdevumu veikšanai.

9. Noteikumus par muzeja apmeklēšanu,darbvedību un iekārtu izstrādā muzeja direktors un apstiprina izglītības ministrs.

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretars.

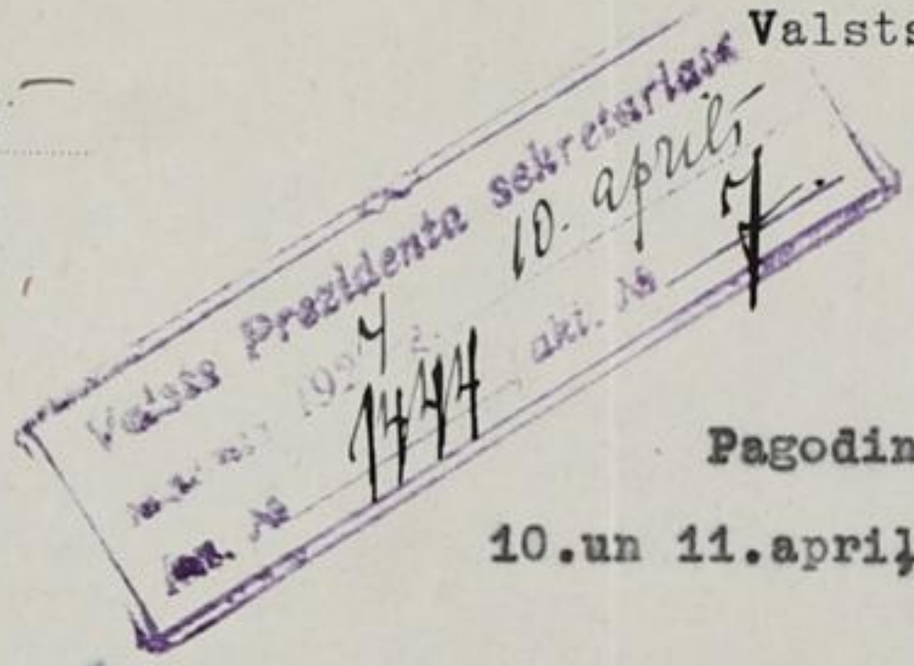
„Valdibas Vēstneša“ redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
1924.g. 24. apr.
№ 2180
Valsts Prezidenta sekretars
Nodaļas vadītajs

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 4. g. 9. aprilī
№ 515.

128

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 10.un 11.aprilļa plenarsēžu dienas kārtību.-

Saeimas kancelejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

11/IV. plen. 12.§

129

4. aprilī 1924. g.

№ 81

Valsts Prezidenta kanceleja
Saņ. nr. 1924
ien. 4. aprilī
№ 1480

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.8.aprīļa plenarsēdē steidzamības kārtā /par - 48, pret 24, atturas - 4/ pieņemto

likumu par Centralo kriminalpoliciju,

kuŗa redakcija pieņemta 10.aprīļa plenarsēdē.-

Saeimas priekšsēdētājs

Saeimas sekretārs

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

130

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.8.aprīļa plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s
par
C e n t r a l o k r i m i n a l p o l i c i j u .

1. Pie Iekšlietu ministrijas ar departamenta tiesībām pastāv Centrālā kriminalpolicija,kuŗas uzdevums ir apkaŗot noziedzīgus nodarījumus.

2. Centrālā kriminalpolicija sastāv no Kriminalās un Politiskās pārvaldes,kuŗas tieši pārzina un vada šo pārvalžu priekšnieki.Ierēdņu amatu kategorijas nosakāmas Centralās kriminalpolicijas štatos.

P i e z ī m e . Ar šī likuma spēkā stāšanos Centrālā kriminalpolicija pārņem tagadējās kriminalpolicijas un likvidējamās Politiskas apsardzes budžetus līdz ar to štatiem,tekošām un izbeigtām lietām,inventaru un pārējo mantu.

3. Kriminalās pārvaldes uzdevums ir atklāt un vajāt kriminalnoziedzību.Politiskās pārvaldes uzdevums ir atklāt un vajāt noziedzību, kas vēršas pret valsts demokratisko iekārtu un drošību.

4. Kriminalās un Politiskās pārvaldes tuvāku kompetenču sadalīšanu,kā ari Centralās kriminalpolicijas un tās vietējo nodaļu ierēdņu darbības attiecības ar pārējo policiju nosaka iekšlietu ministrs atsevišķā instrukcijā.

5. Centralās kriminalpolicijas darbinieki saņem dzīvokli ar apsildīšanu un apgaismošanu uz 1921.gada 6.decembra noteikumu pamata par dzīvokļu piešķiršanu valsts darbiniekiem /lik.kr.250./.

6. Centrālā kriminalpolicija darbojas kā policija uz kriminalprocesa,citu likumu un noteikumu pamata ar 7.- 19.pantā paredzētiem pārgrozījumiem un papildinājumiem.

7. Politiskās pārvaldes amatpersonas par izziņas uzsākšanu 48 stundu laikā nosūta paziņojumu vietējās apgabaltiesas prokuroram,kuŗam nosūtāma ari pabeigta izziņa.

8. Politiskās pārvaldes priekšniekam,viņa palīgam un rajonu pārziņiem ir tiesība dot rakstiskus rīkojumus /orderus/,izdarīt kratīšanas un lietu izņemšanas pie personām,kuŗas stāv aizdomās par noziedzīgu darbību,kas vērsta pret valsts iekārtu un drošību,kā ari uz ievākto ziņu un pierādījumu pamata šīs personas aizturēt. Kratīšana, izņemšana un aizturēšana jāmotivē atsevišķā rakstītā lēmumā. Uz minēta rīkojuma pamata kratīsanas un izņemšanas izdara Politiskās pārvaldes ierēdņi ne zemāki par vecāko uzraugu.Protokols par kratīšanu jāsastāda uz vietas,pieaicinot pie kratīšanas 2 lieciniekus.

9. Politiskās pārvaldes amatpersonām ir tiesība aizturēt un izkratīt personas un izdarīt pie viņām lietu izņemšanas,bez 8.pantā minētā rīkojuma,gadījumos: 1/ kad viņas tieši piekļertas pie noziedzīgas darbības,kas vērsta pret valsts iekārtu un drošību,vai ari tūliņ pēc tās; 2/ kad uz viņām norāda aculieciniekl,ka viņas izdarījušas augšminētos /1.pkt./ noziedzīgos nodarījumus; 3/ kad viņām pieder vai pie viņām atrasti priekšmeti,kuŗi norāda uz minētiem noziedzīgiem nodarījumiem; 4/ kad ir pierādījumi,ka viņas aizbēgs vai iznīcinās noziedzīgā nodarījuma pēdas.

10. Par aizturēšanu 48 stundu laikā jānosūta paziņojums vietējās apgabaltiesas prokuroram.

11. Politiskās pārvaldes priekšniekam un rajonu pārziņiem ir tiesība,ja izziņas apstākļi to prasa, turēt apcietinājumā aizturētās personas ne ilgāk par 5 dienām. Nepieciešamos gadījumos aizturēšanas laiku var pagaŗināt līdz 2 nedeļām ar iekšlietu ministra un tiesu palatas prokurora piekrišanu.

12. Aizturētās personas ir ieskaitāmas Politiskās pārvaldes priekšnieka vai attiecīga rajona pārziņa rīcībā. Lēmumi par aizturēšanu norakstā nosūtami reizē ar aizturetām personām apcietināšanas vietas priekšniekam un attiecīgas tiesas prokuroram.

13. Kratīšanas,izņemšanas vai aizturēšanas izdarīšanai Politiskās pārvaldes amatpersonām ir tiesība pieprasīt palīdzību no vietējās policijas vai citām attiecīgām iestādēm un vajadzības gadījumā no kaŗaspēka daļām un komandām caur vietējo garnizona priekšnieku.

14. Dibinātu aizdomu gadījumos Politiskās pārvaldes amatpersonām ar prokurora katrreizēju rakstisku piekrišanu ir tiesība, izdarīt pasta un telegrafa korespondences un sūtījumu apskatīšanu vai izņemšanu,kā ari telefona sarunu kontrolēšanu.

15. Politiskās pārvaldes priekšniekam un viņa pilnvarotām amatpersonām ir tiesība izsaukt uz noklausināšanu,piemērojoties kriminalprocesa likuma /1914.g.izd./ 433. un 434.pantam.

16. Ja noziedzīgus nodarījumus,kas vērsti pret valsts iekārtu un drošību,izdara vienīgi karavīri bez civilpersonu līdzdalības: 1/ tādās vietās,kuŗas stāv vienīgi kaŗa priekšniecības pārziņā,vai 2/ pie dienesta pienākumu izpildīšanas,kaut ari vietās, kuŗas stāv vispārējas administracijas pārziņā - tad Politiskā pārvalde nosūta izziņas materialus vietējā kaŗaspēka priekšniekam,ieskaitot aizturetos viņa rīcībā. Visos parējos noziedzīgo nodarījumu gadījumos,kas vērsti pret valsts iekārtu un drošību, ja tos izdara karavīri, izziņu izdara Politiskās pārvaldes amatpersonas; par izziņas uzsākšanu,tās saturu un karavīru apcietināšanu nekavējoties jāpaziņo viņu priekšniecībai.

17. Izziņas ārvalstu militarās spiegošanas atklāšanas un novēršanas lietas piekrīt kaŗa resoram.

18. Kaŗa apstākļiem iestājoties,Politiskā pārvalde pāriet armijas virspavēlnieka rīcībā.

19. Politiskās pārvaldes amatpersonām ir aizliegts būt par biedriem aizliegtās organizacijās,kaut ari ar nolūku veicināt aizliegto organizaciju apkaŗošanu.

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretars.

„Valdibas Vēsnieša" redakcijai.
Publicēšanai tūvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 24. apr.

Nodaļas vadītājs

№ 2181

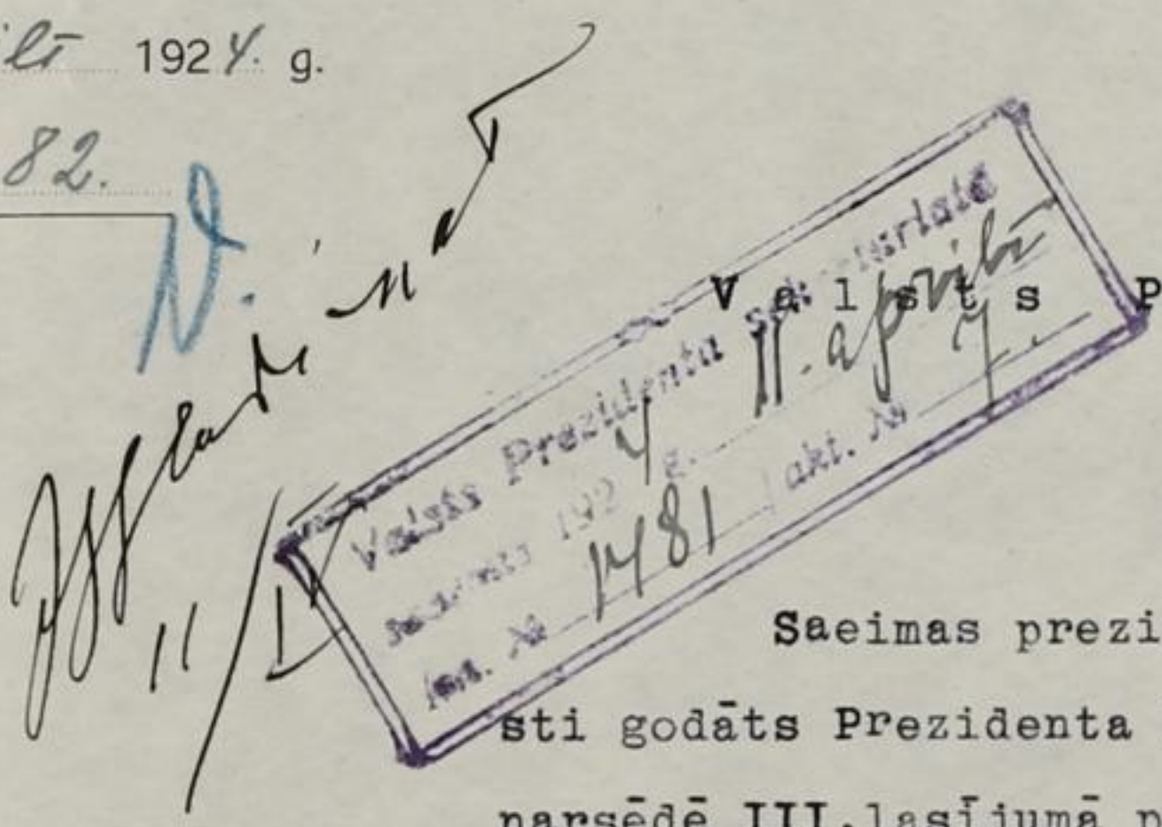
LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

11/IV plkst. 12 d.

1521

4. aprilī 1924. g.

№ 82.

Valstij Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.10.aprīļa plenarsēdē III.lasījumā pieņemto un redigēto

likumu par jūras krastu aizsardzības līdzekļu iegādi.-

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretārs.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.10.aprīļa plenarsēdē pieņemtais

183

L i k u m s

par jūras krastu aizsardzības līdzekļu iegādi.

1. Jūras krastu aizsardzības līdzekļu iegāde izvedama 4 gados, saskaņā ar Kara ministrijas izstrādāto līdzekļu sarakstu.

2. Jūras krastu aizsardzības līdzekļu iegādes izdevumi kopzumā nedrīkst pārsniegt Ls. 9.989.200.

3. Otrā pantā aprādītā zuma sadalāma uz četriem budžeta gadiem un ievedama Kara ministrijas budžetā sekošā kārtībā: pirmā /1924/25.g./ Ls. 2.894.760; otrā - Ls. 2.903.980; trešā - Ls. 3.676.040 un ceturtā - Ls. 514.420.

4. Aizsardzības līdzekļu un attiecīgā personala uzturēšanai vajadzīgās zumas, saskaņā ar štatiem un mācības planiem, paredzamas ikgadus kārtējā Kara ministrijas budžetā.

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretārs.

„Valdibas Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretārs

1924.g. 16. apr.

Nodaļas vadītājs

№ 2130

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

11/IV-plenārs. 12§

134

4. aprilī 1924. g.

№ 83.

V a l s t s p r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.10.aprīļa plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemtos un redigētos:

1/ likumu par muižnieku ģimenes fideikomisu atcelšanu un

2/ likumu par pārgrozījumiem preses likumā.-

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretārs l.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

NB5

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.10.aprīļa plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s

par

muižnieku ģimenes fideikomisu atcelšanu.

1. Vietējo likumu kopojuma III.daļas 2525.- 2580.pantu un Krievijas likumu kopojuma X.sējuma I.daļas /1914.g.izdev./ 467. - 512., 969., 1192.- 1217. un 122^{2}_{1}.pantu atcelt.

2. Uz 1.pantā minēto likumu pamata pastāvošo fideikomisu manta pāriet, agrarās reformas likumā noteiktās robežās, pēdējā fideikomisa valdītāja brīvā rīcībā, pie kam jāievēro civillikumu vispārējie noteikumi par mantojuma resp.ģimenes mantas pāreju cita īpašumā.

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretārs l.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretārs

1924.g. 12. apr.

Nodaļas vadītājs

№ 2068.

136

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 10.aprila plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

p ā r g r o z ī j u m i e m p r e s e s l i k u m ā.

1924.gada 12.februara "Valdības Vēstneša" 35.numurā izsludinātā preses likuma sekošos pantus izteikt šādi:

10. Uz visiem neperiodiskiem izdevumiem jādrukā drukātavas firma un adrese un, ja neperiodiskais izdevums nolemts grāmatu tirdzniecībai, tad arī izdevēja uzvārds vai izdevniecības nosaukums.

11. Periodiska un neperiodiska izdevuma 2 eksemplari, reizē ar to iznākšanu, izdevējam nekavējoties jāpiesūta pret kvīti: Rīgā - Iekšlietu ministrijai, bet citur - vietējam policijas priekšniekam; pa 1 eksemplaram tieši Latvijas augstskolai un Rīgas pilsētas bibliotekai, un 6 eksemplari tieši Valsts bibliotekai, no kuŗiem 3 eksemplari nolemti ārvalstu bibliotekām. Reizē ar to Iekšlietu ministrijai resp. vietējam policijas priekšniekam jāuzdod neperiodiskā izdevuma nodrukātais skaits.

P i e z ī m e. Šī panta nosacījumi attiecas arī uz tiem periodiskiem un neperiodiskiem izdevumiem, kuŗus Latvijas izdevēji likuši iespiest kādā ārzemju poligrafiskā iestādē.

14. Par Saeimas slēgtām sēdēm un tiesas lietām, kuŗas iztiesā aiz slēgtām durvīm, nevar presē ziņot bez Saeimas prezidija resp. tiesas sēdes priekšsēdētāja atļaujas.

15. Neslavas celšanas lietās, kuŗās likums apsūdzētam nedod tiesības pievest pierādījumus par apvainojuma patiesību, var ziņot presē tikai tiesas rezoluciju. Visu pārējo ziņošanu tiesas sēdes priekšsēdētājs var atļaut vienīgi uz aizskārtā lūgumu.

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretārs.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretārs

1924.g. 12.apr.

Nodaļas vadītājs

№ 2067

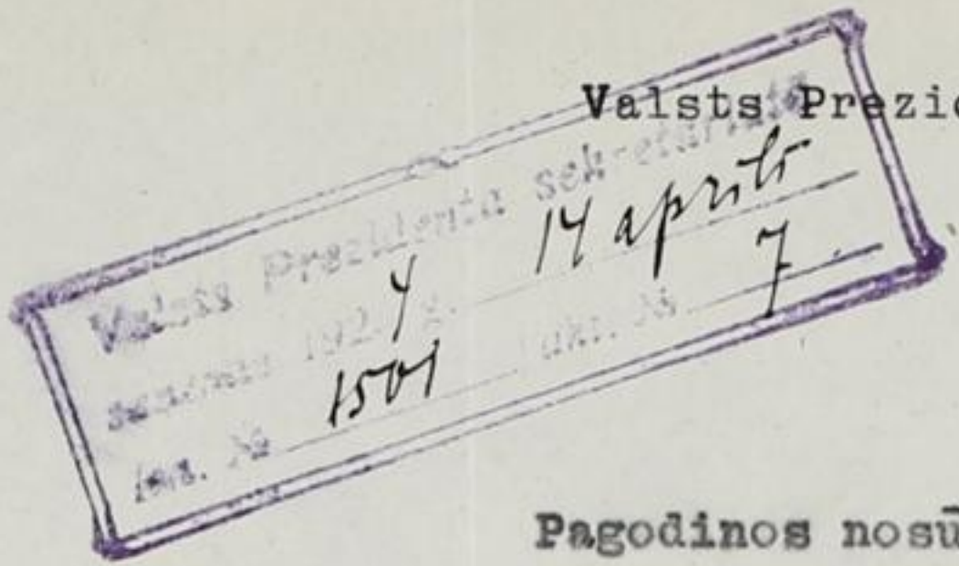
LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 ⅘ g. 12. aprilī

№ 532.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

1357

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g.

14.aprīļa plenarsēdes dienas kārtību.-

Saeimas kanclejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

15. aprilī 1924. g.

№ 84.

15/IV. 1930 B

188

Valsts Prezidenta sekretariats
15. aprilī 1924. g.
№ 1575 / akt. № 1

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.14.aprīļa plenarsēdē III.lasījumā pieņemto un redigēto

likumu par atlīdzības nokārtošanu valsts zemes fondā ieskaitīto zemju un muižu īpašniekiem.

Šis likums ierosināts tautas nobalsošanā un nodots Saeimai pie Jūsu š.g.8.janvāŗa raksta № 238.-

Saeimas priekšsēdētājs

Saeimas sekretārs.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

139

Latvijas Republikas Saeimaz 1924.g. 14.aprīļa plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

atlīdzības nokārtošanu valsts zemes fondā ieskaitīto zemju un muižu īpašniekiem.

1. Valsts zemes fondā ieskaitīto zemju un muižu bijušiem īpašniekiem (agr.ref.lik.1.d.2.p.2.punkts) par atsavināto zemi un tās piederumiem, kā arī par agr.ref.lik.1.daļas 25.pantā minētām atceltām tiesībām un prasībām atlīdzība netiek maksāta.

2. Agr.ref.lik.1.daļas 20.pantā paredzētie maksājumi tiek noteikti uz atsavināto zemi un piederumiem gulošo hipotekariski nodrošināto parādu augstumā. Šie maksājumi iemaksājami Valsts zemes bankā minēto hipotekariski nodrošināto parādu nomaksai.

3. Šī likuma 2.pantā minētie hipotekariskie parādi aprēķināmi un nomaksājami saskaņā ar likumu par valsts zemes fondā ieskaitīto zemju hipotekarisku parādu nolīdzināšanu un dzēšanu ("Vald.Vēstn." Nr.155, no 1923.g. 21.julija).

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 30. apr.

Nodaļas vadītājs

№ 2259.

Pērn.Nr.6253
Akts 964/22

NAD

Augsti godāts

priekšsēdētāja kungs,

Centrālā vēlēšanu komisija ar pag.gada 18.decembra rakstu Nr.8039 c.ziņo man, ka viņai p.g. 18.oktobrī iesniegts ar likumā paredzēto parakstu skaitu sekoša satura likuma ierosinājums:

"Likums par atlīdzības nokārtošanu valsts zemes fondā ieskaitīto zemju un muižu īpašniekiem.

1. Valsts zemes fondā ieskaitīto zemju un muižu bijušiem īpašniekiem (agr.ref.lik.l.d. 2.p.2.punkts) par atsavināto zemi un tās piederumiem, kā arī par agr.ref.lik.l.daļas 25. pantā minētām atceltām tiesībām un prasībām atlīdzība netiek maksāta.

2. Agr.ref.lik.l.daļas 20.pantā paredzētie maksājumi tiek noteikti uz atsavināto zemi un piederumiem gulošo hipotekariski nodrošināto paradu augstumā. Šie maksājumi iemaksājami valsts zemes bankā minēto hipotekariski nodrošināto paradu nomaksai.

3. Šī likuma 2.pantā minētie hipotekariskie paradi tiek aprēķināti un nomaksāti

Augsti godātam
Fr.V E S M A Ņ A kungam,
Saeimas priekšsēdētājam.

140 ¶

saskaņā ar likumu par valsts zemes fondā ieskaitīto zemju hipotekārisku paradu nolīdzināšanu un dzēšanu ("Vald.Vēstn." Nr.155,no 21. jūlija 1923.g.)."

Uz "likuma par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu" 12.panta pamata, nododu augstāk pievesto likumprojektu Saeimas apspriešanai nākamā sesijā, par ko pagodinos paziņot Jūsu, augstā godāta priekšsēdētāja kungs, tālākai rīcībai.

Ar patiesu cieņīšanu

J. Čakste

VALSTS PREZIDENTS.

1924.g." 8 " janvarī.

Nr. 238

CENTRALĀ
VĒLĒŠANU
KOMISIJA
Rigā, Stabu ielā 12
Telegr. adrese: "Riga Centrvēl"

18. decembrī 1923 g.
№ 3039 c.

Valsts Prezidenta sekretariāts
saņemts 1923 20 dec.
Nr. 6353 Nr. 7647/22

Ļoti god.

Republikas Saeimas
Priekšsēdētājam

PREZIDENTA KUNGS.

Centrālā vēlešanu komisija paziņo Jums, ļoti god. Prezidenta kungs, ka 18. oktobrī šinī gadā ar likumigo parakstu skaitu tai iesniegts sekoša satura likuma ierosinajums:

"Likums par atlīdzibas nokārtošanu valsts zemes fondā ieskaitito zemju un muižu īpašniekiem.

1. Valsts zemes fondā ieskaitito zemju un muižu bijušiem īpašniekiem (agr.ref.lik.I.d.2.p.2. punkts) par atsavinato zemi un tās piederumiem, kā ari par agr. ref. lik. I. daļas 25. pantā minetām atceltām tiesibām un prasibām atlīdziba netiek maksata.

2. Agr. ref. lik. I. daļas 20. pantā paredzetie maksajumi tiek noteikti uz atsavinato zemi un piederumiem gulošo hipotekariski nodrošinato parādu augstumā. Šie maksajumi iemaksajami valsts zemes bankā mineto hipotekariski nodrošinato parādu nomaksai.

3. Šī likuma 2. pantā minetie hipotekariskie paradi tiek aprēķinati un nomaksati saskaņā ar likumu par valsts zemes fondā ieskaitito zemju hipotekarisk paradu nolīdzinašanu un dzēšanu ("Vald. Vēstn." Nr 15 no 21. jul. 1923.g.)."

Šī likuma ierosinajuma parakstišana notika visās pašvaldibas iestādēs laikā no 11. novembra līdz 2. decembrim un minetā laikā to ir parakstijuši 97.219 pilsoņi. No minetiem parakstiem Centrālā vēlešanu komisija atzina par derigiem 96,409 parakstus. Saskaņā ar Saeimā pieņemto pārgrozijumu pie likuma par tautas nobalsošanu un likuma ierosinašanu Latvijā ir 963,257 pilntiesigi pilsoņi un

14/op

talab augstak minetais parakstu skaits pārsniedz minetā likuma 7. pantā paredzeto parakstu skaitu.

Centrālā vēlešanu komisija savā 18. decembra sēdē konstateja, ka ierosinajums ir ieguvis vajadzigo parakstu skaitu un ir virzams tālak likuma 12. pantā paredzetā kārtibā.

Centralās vēlešanu komisijas
priekšsēdetajs:

Sekretars:

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

15.aprilī 1924 g.

№ 85.

15/IV. 13³⁰

142

Valsts prezidenta sekretariāts
Valsts prezidenta kanc. Nr. 4 15.aprilī
ar. Nr. 1574 akt. Nr. 7

Valsts prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.14.aprīļa plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemtos:

1. pārgrozījumi likumā par eksporta sviesta kontroli un izvešanu uz ārzemēm,
2. likumu par Michaila Vasilija dēla Nesterova testamenta noteikumu atcelšanu,
3. likumu par Johana Gotharda un Marijas Henrietes Minus testamenta noteikuma atcelšanu,
4. likumu par mākslīgo mēslu tirdzniecību un
5. likumu par kartupeļu ievešanas un izvešanas kontroli,

kuŗu redakcija, saskaņā ar plenarsēdes lēmumu, pieņemta š.g. 15.aprīļa Saeimas prezidija un redakcijas komisijas kopējā sēdē.-

Saeimas priekšsēdētājs

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 14.aprīļa plenarsēdē pieņemtie

PĀRGROZĪJUMI LIKUMĀ
par
eksporta sviesta kontroli un izvešanu uz ārzemēm.

Likumā par eksporta sviesta kontroli un izvešanu uz ārzemēm

4., 5. un 7.pantus izteikt sekoši:

4. Sviesta labumu novērtē zvērināti sviesta brāķeri. Strīdus starp sviesta brāķeriem un eksportieriem galīgi izšķir arbitražas komiteja, kuŗa darbojas pie Lauksaimniecības departamenta un sastāv no 3 - 5 locekļiem, piensaimniecības lietpratējiem. Sviesta brāķerus un arbitražas komitejas locekļus apstiprina amatos zemkopības ministrs. Sviesta kontroles darbiniekus var pieņemt uz brīva līguma pamata.

5. Uz laboratorijas analizes un brāķeru novērtējuma pamata sviestu šķiro 3 kategorijās. Trešās kategorijas sviests netiek izlaists uz ārzemēm.

P i e z ī m e. Sviests, kuŗu kugi un pasažieri ņem līdz savām vajadzībām līdz 1 kilogramam uz personas, izlaižams uz ārzemēm bez kontroles. Tāpat bez kontroles uz ārzemēm izlaižams sviests pasta paciņās līdz 1 kilogramam.

7. Ražotāju organizacijām un privatām moderniecībām, kuŗas grib nodarboties ar sviesta eksportu, jāreģistrējas Zemkopības ministrijas lauksaimniecības departamentā. Eksporta tiesības nav cedējamas trešām personām.

P i e z ī m e. Organizacijas, kuŗas pēc reģistrēšanās viena gada laikā nav sākušas sviestu eksportēt, strīpojamas no eksportieru sarakstiem.

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 16.apr.

Nodaļas vadītajs

№ 2123

144

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 14.aprīļa plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

Michaila Vasilija dēla Ņesterova testamenta noteikumu atcelšanu.

Atcelts Michaila Vasilija dēla Ņesterova 1914.gada 2.augustā pie Rīgas notara Roberta Voigta taisītā testamenta noteikums, ar kuŗu Ņesterova mantiniekiem aizliegts atsavināt un apgrūtināt ar parādiem viņiem uz šī testamenta pamata pārejošās nekustamas mantas.

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretars
1924.g. 16.apr.
Nodaļas vadītājs
№ 2124.

148

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 14.aprīļa plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

Johana Gotharda un Marijas Henrietes Minus testamenta noteikuma atcelšanu.

Atcelts laulāto Johana Gotharda Minus un Marijas Henrietes Minus, dzim. Merstik, 1869.g. 11.maijā, piedaloties Rīgas pilsētas bāriņu tiesas sekretaram V.Švarcam, taisīta testamenta noteikums, ar kuŗu laulāto Minus mantiniekiem aizliegts atsavināt, ieķīlāt un apgrūtināt ar parādiem nekustamu īpašumu Rīgā, I.hipoteku iecirknī, ar zemes grāmatu Nr.670.

A.Albanus

Saeimas priekšsēdētājs.

J.Mesters

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 16.apr.

Nodaļas vadītājs

№ 2125

146

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.14.aprīļa plenarsēdē pieņemtais

LIKUMS PAR MĀKSLĪGO MĒSLU TIRDZNIECĪBU.

1. Mākslīgo mēslu tirdzniecības kontrole atrodas Zemkopības ministrijas pārziņā.

2. Mākslīgie mēsli nedrīkst saturēt vairāk par 0,5% augiem kaitīgu vielu.

P i e z ī m e . Šī panta noteikumi neattiecas uz tiem mākslīgo mēslu krājumiem, kuŗi ievesti divu mēnešu laikā pēc šī likuma spēka stāšanās un pieteikti Zemkopības ministrijai.

3. Nekontrolētus mākslīgos mēslus aizliegts pārdot, tāpat aizliegts glabāt kontrolei nepieteiktus mākslīgus mēslus.

4. Kontroles izvešanai no mākslīgiem mēsliem jāņem paraugi un jāiesūta analizei Zemkopības ministrijas norādītām iestādēm.

P i e z ī m e . 1. No ārzemēm ievesto mākslīgo mēslu paraugu ņemšanas un analizes izdevumus sedz ievedējs, bet iekšzemē - ražotājs.

P i e z ī m e . 2. Zemkopības ministrijai ir tiesība analizes rezultatus publicēt laikrakstos, minot firmas.

5. Pārdevējs garantē pircējam pārdodamo mēslu vērtību noteicošo vielu saturu procentos no kopsvara.

P i e z ī m e . Fosforskābes mēslu satura apzīmējumā jābūt norādījumam, uz kādu fosforskābes veidu attiecas uzdotais procents.

6. Mēslu satura garantija nedrīkst pārsniegt noteikto tirdzniecības latitudi.

7. Zemkopības ministrijai ir tiesība katrā laikā ņemt pārbaudīšanai paraugus no tirgotavu vai noliktavu mēslu krājumiem.

P i e z ī m e . Šinīs gadījumos paraugu ņemšanas un kontroles izdevumus sedz Zemkopības ministrija.

8. Pircējam ir tiesība pārbaudīt mākslīgo mēslu saturu, iesūtot noņemtos paraugus analizei /4.p./.

9. Ja mēslu daudzums, no kuŗa ņemts 8.pantā minētais paraugs, nav mazāks par dzelzceļa vagona kŗavu, tad kontroles izdevumus sedz pārdevējs, pretējā gadījumā - pircējs.

10. Zemkopības ministrs izdod instrukcijas par šī likuma piemērošanu dzīvē.

A.Bērziņš

Saeimas priekšsēdētājs

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretars
1924.g. 16.apr.
Nodaļas vadītājs
№ 2126

J. Ulmanis

Saeimas sekretars.

177

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 14.aprīļa plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

kartupeļu ievešanas un izvešanas kontroli.

1. Ievedamie un izvedamie kartupeļi kontrolējami. Kontrole atrodas Zemkopības ministrijas pārziņā.

P i e z ī m e. Kartupeļi atsvabināti no kontroles, ja tos izved uz valstīm, kuŗas šo kontroli neprasa, vai ieved no valsts, kur pastāv no Zemkopības ministrijas atzīta kontrole un šai likumā minētās kartupeļu slimības nav konstatētas.

2. Aizliegts ievest un izvest ar bumbuļu vēzi (Synchytrium endobioticum Schild.Perc.) vai citām bīstamām slimībām inficētus kartupeļus.

3. Aizliegts ievest kartupeļus no tām valstīm, kuŗās nav noorganizēta kartupeļu izvešanas kontrole vai ir konstatēts bumbuļu vēzis.

P i e z ī m e. 1. Šis aizliegums neattiecas uz kartupeļiem, kuŗus izmēģinājumu un pētījumu nolūkiem ieved ar Zemkopības ministrijas atļauju un zem tās kontroles; tāpat arī uz kartupeļiem, kuŗus pirkuši Latvijas pilsoņi uz apliecinātu rakstisku līgumu pamata pirms 1924.gada 10.janvaŗa un pieteikuši Zemkopības ministrijai līdz 1924.gada 1.aprilim.

P i e z ī m e. 2. To valstu sarakstus, kuŗās nav noorganizēta kartupeļu izvešanas kontrole vai ir konstatēts bumbuļu vēzis, izdod zemkopības ministrs.

4. Kontrolējamos kartupeļus var ievest un izvest vienīgi caur tām muitas iestādēm, kuŗas noteic zemkopības ministrs saziņā ar finansu ministri.

5. Kontroli izdara eksperti, kuŗus Zemkopības ministrija pieņem uz brīva līguma pamata.

6. Eksperta lēmumu var pārsūdzēt arbitražas komisijai 7 dienu laikā pēc lēmuma.

7. Arbitražas komisija darbojas pie Zemkopības ministrijas un sastāv no 3 locekļiem: kartupeļu ievedēja vai izvedēja pārstāvja un zemkopības ministra apstiprinātiem Lauksaimniecības departamenta lietpratēja un Latvijas universitates lauksaimniecības fakultates pārstāvja. Komisijas lēmums ir galīgs.

8. Kontroles izdevumus sedz Zemkopības ministrija, iekasējot caur muitas iestādēm par katru ievesto tonnu kontrolēto kartupeļu sevišķu atlīdzību, kuŗas lielumu nosaka zemkopības ministrs saziņā ar finansu ministri.

9. Instrukcijas par šī likuma piemērošanu dzīvē izdod zemkopības ministrs saziņā ar finansu ministri.

Saeimas priekšsēdētājs

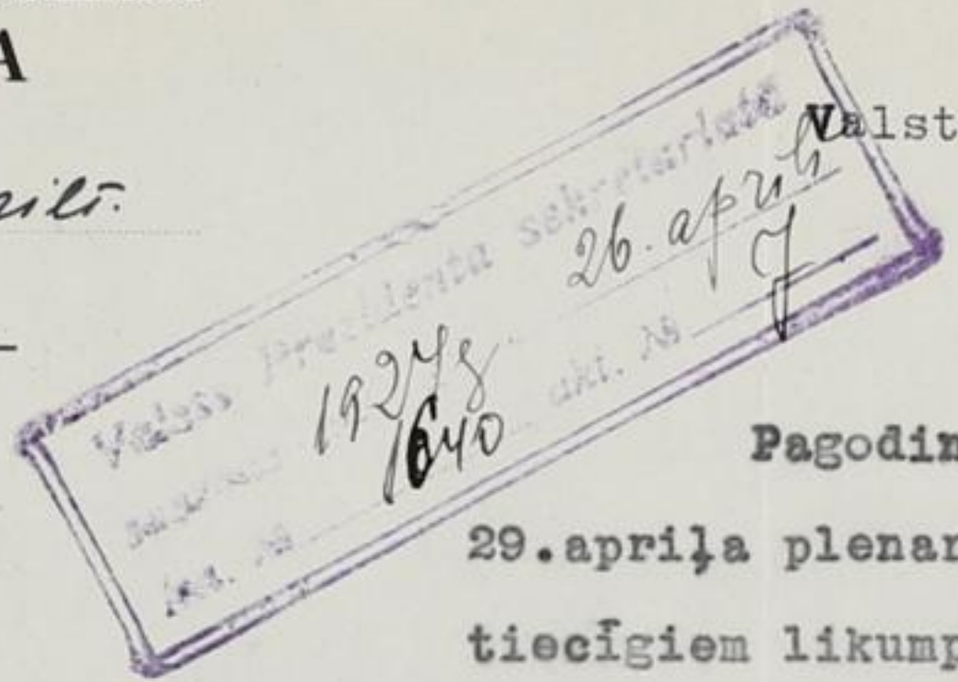
Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstnesa" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretars
1924.g. 16.apr.
Nodaļas vadītājs
№ 2127

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 5.g. 25. aprilī.
№ 563.

148

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 29.aprīļa plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

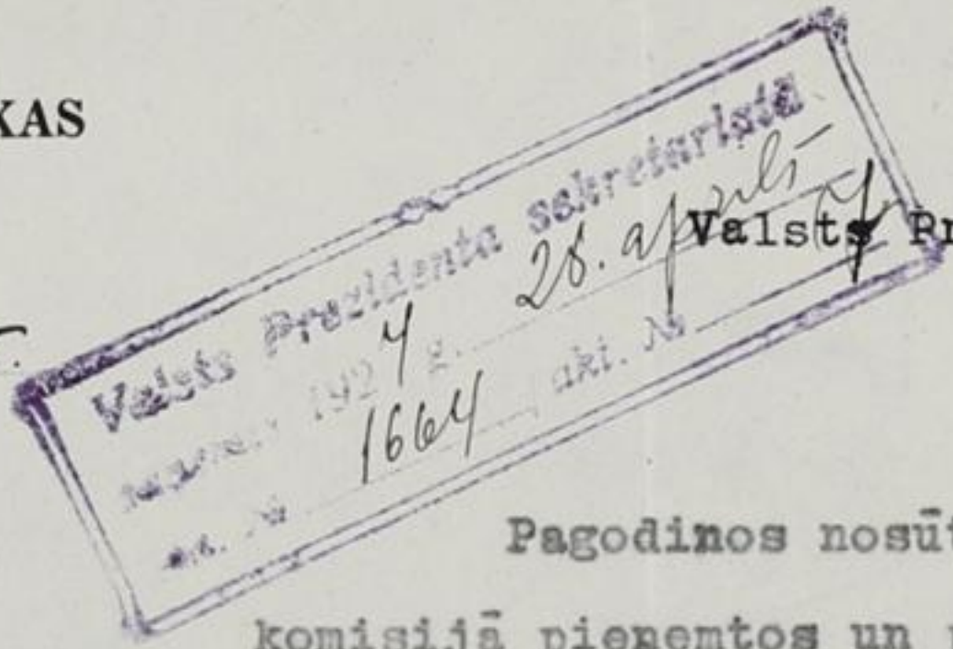
Saeimas kancelejas direktors.

Pie akt.
26/4

3

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924.g. 28. aprilī.
№ 628.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

149

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas budžeta komisijā pieņemtos un prezidijam virzīšanai uz plenarsēdi, iesniegtos: 1/ valsts budžetu 1924/25.gadam, 2/ likumu par valsts budžetu 1924/25.gadam un 3/ pārejas formulas pie budžeta.-

Pie akta
28/4

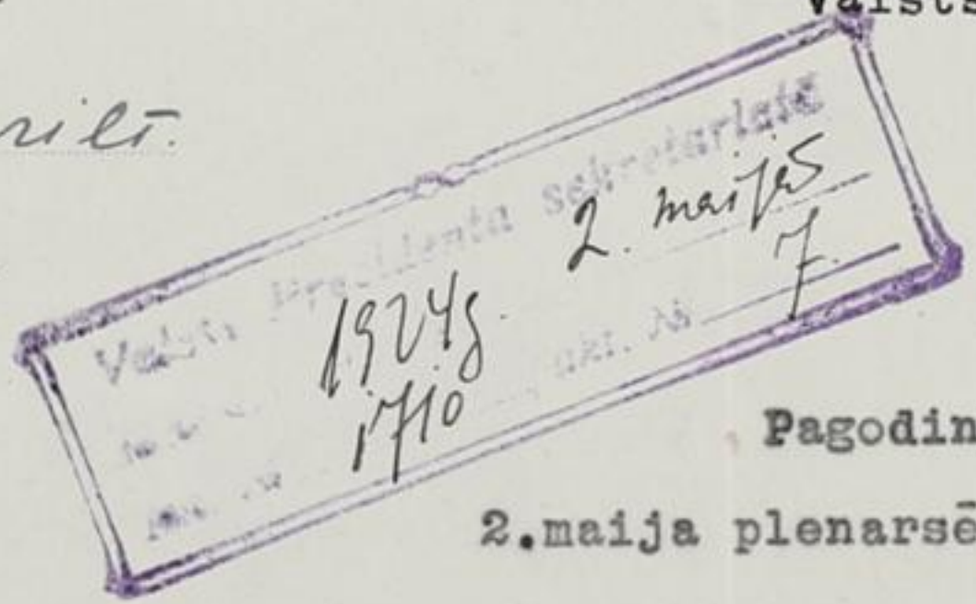
Saeimas kancelejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 4. g. 30. aprilī.
№ 641.

150

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g.

2.maija plenarsēdes dienas kārtību.-

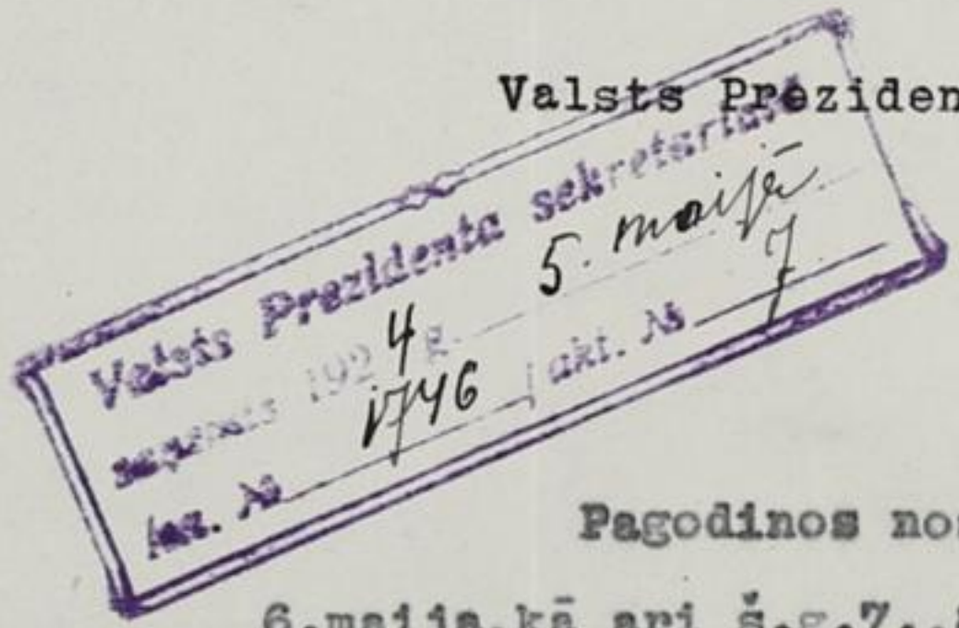
Saeimas kancleja direktors

Pie akta.
2/5

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924. g. 3 maijā
№ 666.

Valsts Prezidenta sekretariatam. 157

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 6.maija,kā ari š.g.7.,8.un 9.maija plenarsēžu dienas kārtību.-

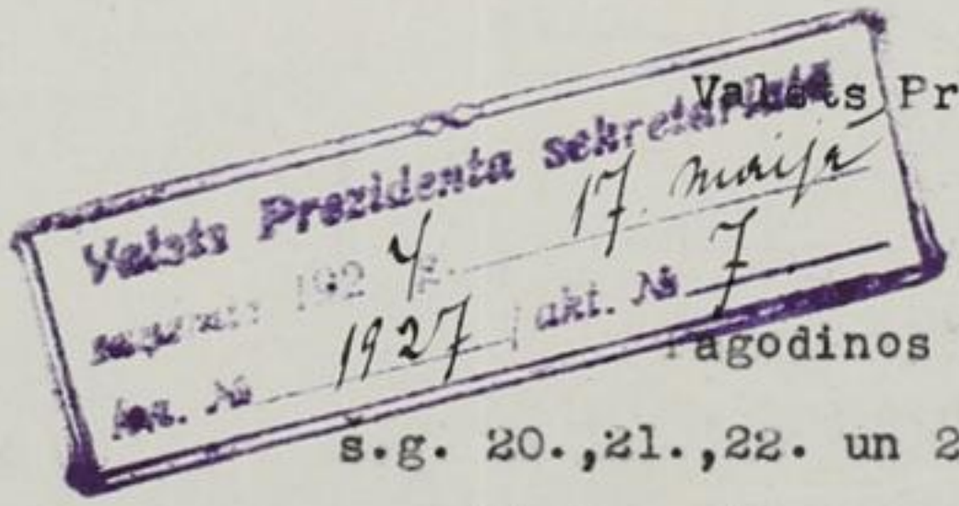
Saeimas kancelejas direktors.

Pie akta 5/5

ATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

24.g. 17. maijā.
№ 729.

182

Valsts Prezidenta sekretariatam.

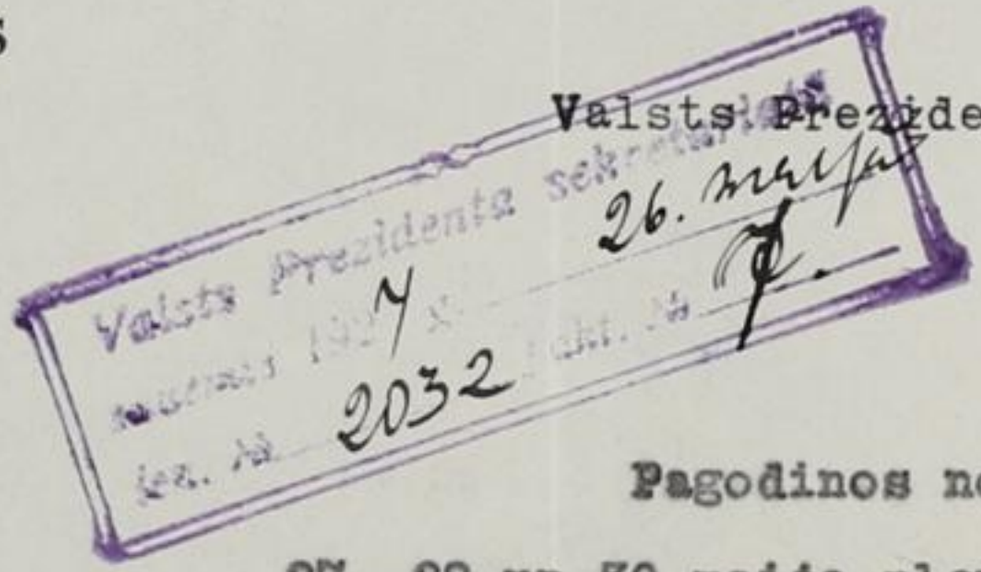
Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas s.g. 20.,21.,22. un 23.maija plenarsēžu dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kancelejas direktors.

Pie aset. 17/5

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 4.g. 24. maijā.
№ 757.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

153

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g 27.,28.un 30.maija plenarsēžu dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Pie aret. 26/5

Saeimas kancelejas direktors.

154

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

29. maijā 1924. g.

№ 86.

Valsts Prezidenta kungam.

Valsts Prezidenta sekretariāts
saņemts 1924 g. 30. maijā
ker. № 2245 / akt. № 7

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.27.maija plenarsēdē steidzamības kārtā pieņemtos /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ likumus:

1. Likums par biedrību, savienību un politisku organizaciju likuma papildināšanu,
2. Likums par karavīru atvaļināšanu no karadienesta 1924/25.budžeta gadā,
3. Likums par kreditlikuma /Krievijas likumu kopojuma XI.sēj.II.daļas 1903.g.izd./ X.sadaļas 31.panta grozīšanu,
4. Likums par Aluksnes pilsētas administrativām robežām,
5. Pārgrozījums valsts īpašumu pārvaldes likumā par izpirkšanas aktu nodevām,
6. Likums par eksportējamās gaļas un tās pārstrādājumu kontroli,
7. Likums par disciplinarā reglamenta papildinājuma 73^{1}.p. atcelšanu un
8. Likums par olu eksporta kontroli.

Minēto likumu redakcija pieņemta 28.maija plenarsēdē.-

J. Pērmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

155

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 27.maija plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

Aluksnes pilsētas administratīvām robežām.

1. Aluksnes pilsētas administrativo robežu ārējo liniju noteikt pēc sekoša apraksta:

Sākot robežu Aluksnes ezera malā aiz Aluksnes muižas parka pie kara resoram piešķirtās zemes robežas, tā iet pa šīs zemes robežu līdz Aluksnes-Kolberga lielceļam, izslēdzot kara resora zemi no pilsētas teritorijas. Tālāk robeža iet pa minētā lielceļa labo pusi, no Aluksnes skaitot, līdz Aluksnes-Kolberga-Mālupes krustceļam un pāri Aluksnes-Mālupes lielceļam uz tā labo pusi, no Aluksnes skaitot. No šejienes robeža iet taisnā linijā uz Valkas-Vecgulbenes dzelzceļa teritoriju pret dzelzceļa tiltu aiz ūdens pumpja un tad pāri dzelzceļa teritorijai uz Aluksnes-Pullanu šosejas tiltu pāri šosejai, ieslēdzot šo tiltu pilsētas teritorijā. Tālāk robeža iet rietumu virzienā taisnā linijā 120 metrus gar ieprojektētās jaunsaimniecības robežu un tad pagriežas ziemeļu virzienā un iet taisnā linijā līdz tā sauktā stacijas mežiņa dienvidrietumu stūrim, bet no šejienes gar mežiņu taisnā linijā ziemeļrietumu virzienā līdz Doresmuižas zemes robežai un tālāk ziemeļaustrumu virzienā pa minētās zemes robežu līdz mežiņa ziemeļaustrumu stūrim, ieslēdzot visu mežiņu pilsētas teritorijā. No šejienes robeža pagriežas ziemeļrietumu virzienā uz Alsviķa stacijas pusi gar Valkas-Vecgulbenes dzelzceļa teritoriju, 76 metrus atstatu no pēdējās un iet minētā atstatumā no dzelzceļa teritorijas pāri Aluksnes-Doresmuižas lielceļam līdz Aluksnes mācītāja muižas zemes robežai, bet tad pa šīs zemes robežu, ieslēdzot to visu līdz ar tai pieguļošo Aluksnes draudzes ķestera zemi pilsētas teritorijā. Tālāk no ķestera zemes robežu stūra, kurš pieiet vistuvāk Aluksnes-Ziemera lielceļam, robeža iet taisnā linijā uz ceļu, kurš ved no kapu ceļa uz ezeru. No šejienes robeža iet pa kapu ceļa kreiso pusi, no Aluksnes skaitot, pāri kapu kalnam līdz kapu austrumu robežai un tad no kapu tālākā stūra taisnā linijā dienvidaustrumu virzienā uz ezeru, bet no šejienes pāri ezeram taisnā linijā uz robežas izejas punktu.

2. Pēc šī apraksta (1.p.) Aluksnes pilsētas administratīvās robežās ietilpstošas zemes atdalīt no vietējās apriņķa pašvaldības vienības, attiecinot uz visu aprakstīto pilsētas teritoriju pilsētu nolikumu un citus attiecīgus likumus un noteikumus.

3. Aluksnes pilsētas valdei 3 gadu laikā, skaitot no šī likuma spēkā nākšanas, jānosprauž pilsētas robežas dabā un jāizgatavo attiecīgs plans. Šī plana apstiprināta kopija uzglabājama Iekšlietu ministrijā.

4. Iekšlietu ministrs nokārto attiecības starp ieinteresētām pašvaldībām, sakarā ar Aluksnes pilsētas robežu paplašināšanu.

F. Ķelmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Ķeterāns

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretars
4 g. 11.maijā
Nodaļas vadītājs
2852.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 27.maija plenarsēdē pieņemtais

156

L I K U M S

par

eksportējamās gaļas un tās pārstrādājumu kontroli.

1. Gaļa un tās pārstrādājumi, kuŗus izved uz ārzemēm, ir kontrolējami.

P i e z ī m e. Šie noteikumi neattiecas uz to gaļu un tās pārstrādājumiem, kuŗus pasažieri vai kuģa personals ņem sev līdzi savām vajadzībām noteikto normu apmērā, kā arī uz pasta sūtījumiem svarā līdz 7 klgr.

2. Izvedamās gaļas un tās pārstrādājumu kontroli pārzin Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departaments.

3. Izvedamo gaļu un tās pārstrādājumus var sagatavot vienīgi zem veterinar-sanitarās uzraudzības komunalās un privatās kautuvēs un gaļas pārstrādājamās ietaisēs, ja viņas pārstrādā minētās kautuvēs iegūto gaļu.

4. Visām sabiedrībām un firmām, kuŗas nodarbojas ar gaļas vai tās pārstrādājumu izvešanu, jāreģistrējas Lauksaimniecības departamentā un jāiesūta apstiprināšanai sava firmas marka. Neapstiprinātas markas nedrīkst lietot.

5. Par izvešanai sagatavotām gaļas vai tās pārstrādājumu partijām, kautuves, gaļas pārstrādājamās ietaises vai izvedēji paziņo Lauksaimniecības departamenta gaļas izvedumu kontrolei.

6. Izvedamās gaļas un tās pārstrādājumu kontroli izdara Lauksaimniecības departamenta gaļas kontrolieri. Produkti, kuŗi atzīti par derīgiem izvešanai, atzīmējami ar sevišķu marku un izvedami uz sevišķu apliecību pamata.

7. Ja gaļas vai tās pārstrādājumu izvedējs nav mierā ar kontroliera lēmumu, tad viņš var iesniegt sūdzību arbitražas komisijai 7 dienu laikā pēc lēmuma. Tāpat izvedējam ir tiesība prasīt rakstisku paskaidrojumu par izveduma aizlieguma iemesliem.

8. Arbitražas komisija darbojas pie Lauksaimniecības departamenta un sastāv no 3 locekļiem: veterinar-medicinas fakultates pārstāvja, Lauksaimniecības departamenta gaļas izveduma kontroles vadītāja un izvedēju pārstāvja. Arbitražas komisijas lēmums ir galīgs. Arbitražas komisijas locekļus un kontrolierus amatos apstiprina zemkopības ministrs. Kontroles darbiniekus var pieņemt uz brīva līguma pamata.

9. Kontroles izdevumus sedz Zemkopības ministrija budžetā paredzētā kārtībā.

10. Atlīdzību par eksportējamās gaļas kontroli nosaka zemkopības ministrs, saziņā ar finansu ministri, faktisko kontroles izdevumu apmēros.

11. Gaļu un tās pārstrādājumus var izvest caur muitas iestādēm, kuŗas noteic zemkopības ministrs, saziņā ar finansu ministri.

12. Instrukcijas šī likuma izvešanai dzīvē izdod zemkopības ministrs, saziņā ar finansu ministri. Noteikumus par izvedamās gaļas un tās pārstrādājumu sanitaro kontroli izdod iekšlietu ministrs, saziņā ar zemkopības ministri.

F. Ķelmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

4. maijā 1924. g.

Nodaļas vadītājs

№ 2853.

157

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 27.maija plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

o l u e k s p o r t a k o n t r o l i.

1. Olu izvešana uz ārzemēm kontrolējama. Kontroli pārzin Zemkopības ministrija.

P i e z ī m e. Šis likums neattiecas uz pasažieru un kuģu personala uzturam līdzņemtām olām.

2. Kontroli izdara atbildīgi olu kontrolieri, kuŗi pārbauda, novērtē un apliecina izvedamo olu labumu un iesaiņojuma derīgumu.

3. Strīdus starp eksportieriem un kontrolieriem izšķir arbitražas komisija, kuŗa darbojas pie Zemkopības ministrijas un sastādās no 3 locekļiem: olu izvedēja pārstāvja un zemkopības ministra apstiprinātiem Lauksaimniecības departamenta lietpratēja un Latvijas universitates lauksaimniecības fakultates pārstāvja. Komisijas lēmums ir galīgs.

4. Olu kontrolierus un arbitražas komisijas locekļus amatos apstiprina zemkopības ministrs. Kontrolierus pieņem uz brīva līguma pamata.

5. Olas var izvest partijās, ne mazākās par 5000 gabalu. Uz katra izvedamo olu iesaiņojuma jābūt olu izvedēja un kontroles markām.

6. Olas, kuŗas vieglākas par 48 gramiem, netīras, iedauzītas, vai samaitātas, vai arī tādas, kuŗas uzrāda maitāšanās pazīmes, aizliegts izvest.

7. Olu izvedējiem jāreģistrējas un jāpieteic olu tirdzniecības marka Zemkopības ministrijā.

8. Kontroles izdevumu segšanai olu izvedēji maksā sevišķu atlīdzību par visu kontrolēto olu partiju. Atlīdzības lielumu no katrām 120 olām nosaka zemkopības ministrs, saziņā ar finansu ministri, par pusgadu uz priekšu, skaitot pusgadus no 1.apriļa līdz 30.septembrim un no 1.oktobra līdz 31.martam.

9. Instrukcijas par šī likuma izvešanu dzīvē izdod zemkopības ministrs, saziņā ar finansu ministri.

F. Kemmers

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vēsmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretārs
4.g. 30.maijā
Nodaļas vadītājs
№ 2854.

188

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 27.maija plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

biedrību, savienību un politisku organizaciju likuma papildināšanu.

Likumā par biedrībām, savienībām un politiskām organizacijām (Lik.kr.1923.g., 87) 5.pantu papildināt ar sekošo:

Par biedrību biedriem var būt arī juridiskas personas.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mārtiņš

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēsneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 29. maijā *Nodaļas vadītājs*

№ 2838.

159

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 27.maija plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

disciplinarā reglamenta papildinājuma 73[1].p. atcelšanu.

Disciplinarā reglamenta papildinājums (Lik.krāj. 1923.g. 77) atcelts.

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mesters

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

192[4].g. 30.maijā *Nodaļas vadītājs*

№ 2840

160

~~Saeima ir pieņēmusi un Valsts Prezidents~~
~~Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 27 maija plenarsēdē pieņemtais~~
~~izsludina šādu likumu:~~

L I K U M S

par

kaŗavīru atvaļināšanu no kaŗadienesta 1924/25.budžeta gadā.

1. Kaŗa ministrim ir tiesība 1924/25.budžeta gadā atvaļināt no obligatoriskā aktivā kaŗadienesta tos šī dienesta kaŗavīrus, kuŗi nodienējuši armijā ne mazāk par 15 mēnešiem.

2. Tuvākus noteikumus šī likuma izvešanai dzīvē izdod kaŗa ministrs.

3. Šis likums stājas spēkā ar izsludināšanas dienu.

F. Vesmanē

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mekšs

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars J. Grandāns

192 4. g. 30. maija

Nodaļas vadītājs

№ 2839

161

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 27.maija plenarsēdē pieņemtais

P Ā R G R O Z Ī J U M S

valsts īpašumu pārvaldes likumā par izpirkšanas aktu nodevām.

Valsts īpašumu pārvaldes likuma (Krievijas likumu krājums VIII.sējuma I.daļa, 1893.gada izdevums) 7.panta pielikuma 10.panta 2.piezīmi strīpot un tai vietā likt sekošo:

P i e z ī m e. 2. Par Latvijas valdības laikā izdodamo pirkšanas aktu izgatavošanu uz bijušām kroņa zemnieku mājām uz 1869.gada 10.marta un 1886.gada 6.junija likumu pamata, kā arī uz bijušām bruņniecības muižu zemnieku mājām uz 1912.gada 6.junija likuma pamata - ņemt 40 santimus no pūrvietas.

Šis pārgrozījums atvieto 1922.gada 14.janvara papildinājumu valsts īpašumu pārvaldes likumā par izpirkšanas aktu nodevām (Lik.kr.1922.g. 33.).

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Rēdmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstnesī" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 30.maijā *Nodaļas vadītājs*

№ 2842.

162

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 27.maija plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

kreditlikuma (Krievijas likumu kopojuma XI.sēj. II.daļas 1903.g. izd.) X.sadaļas 31.panta grozīšanu.

31. Vispārējā akcionaru sapulcē vienam akcionaram personīgi un uz pilnvaru pamata var piederēt ne vairāk balsu, kā tik, cik piešķir viena desmitā daļa no visa pamatkapitala.

P i e z ī m e. Šī panta noteikumi nav saistoši tām akciju bankām, kuŗu statuti apstiprināti pirms šī panta spēkā nākšanas.

F. Ķemmers

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mednis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

192[illegible] g. [illegible]

Nodaļas vadītājs

№ 2841

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

24/g. 31. maijā
№ 778.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariāts
saņemts 1924. g. 3. jūnijā
Ien. № 2455 | akt. № 7

163

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 3.,4.,5.un 6.junija plenarsēžu dienas kārtību,līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

V.
Pie akt. 3/6
gurs

Saeimas kanclejas direktors.

ATVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMA

Valsts Prezidenta sekretariatam. 164

24.g. 4. junijā

№ 794.

Valsts Prezidenta sekretariats
saņemts 1924.g. 4 junijā
Ien. № 2580 / akt. № 7.

Papildinot š.g. 31.maija rakstu № 778, pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g.6.junija rīta sēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Pie akt.
4/6 gurs

Saeimas kancelejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

165

6. jūnijā 192 4 g.
№ 87.

Valsts Prezidenta kungam.

Valsts Prezidenta sekretariats
saņemts 192 4. 6 jūnijā
Ien. № 2640. / akt. № 7.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.6.junija plenarsēdē III.lasījumā pieņemto un redigēto

likumu par telpu īri.-

F. Kemps

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vanags

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

Latvijas Republikas Saeimas 1924.gada 6.junija plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S P A R T E L P U Ī R I.

I. nodaļa.

Vispārējie noteikumi.

1. Šis likums attiecas uz izīrējamām telpām pilsētās un miestos, kā:

a) dzīvokļiem, istabām un gultas vietām, ar vai bez piederumiem;
b) telpām, kuŗas īrē savām tiešām vajadzībām izglītības, audzināšanas un labdarības iestādes, slimnīcas, slimo kases un bezpelņas rakstura biedrības un organizacijas;
c) veikalu, noliktavu, biroju, kantoru, darbnīcu un aptieku telpām.

P i e z ī m e. Šī likuma 37. un 38.p.p. noteikumi neattiecas uz namiem, kuŗi celti vai izbūvēti pēc 1918.g. 18.novembra, vai kuŗi pēc šī likuma spēkā nākšanas caur kapitalremontiem uz namu īpašnieku rēķina pārvērsti no neapdzīvotiem apdzīvojamā stāvoklī. Par kapitalremontiem uzskatāmi tādi, kuŗu vērtība pārsniedz 25% no nama vērtības.

2. Īres līgumu noteikumi, ciktāļu tie runā pretīm šim likumam, uzskatāmi par spēkā neesošiem, neatkarīgi no tam, vai šie līgumi slēgti pirms vai pēc šī likuma spēkā nākšanas.

3. Attiecīgie civillikumu panti, ciktāļu tie runā pretīm šim likumam, nav spēkā.

4. Līdz ar šī likuma spēkā stāšanos atcelti 1920.gada 15.oktobra pagaidu noteikumi par dzīvokļu īri, 1921.gada 16.zeptembra papildinājums pie šiem pagaidu noteikumiem, 1920.gada 15.oktobra pagaidu noteikumi par atsevišķu istabu īri, 1921.gada 16.zeptembra papildinājums pie šiem pagaidu noteikumiem un 1922.gada 23.augusta papildinājums pagaidu noteikumos par dzīvokļu īri.

5. Līdz ar šī likuma spēkā nākšanu visas tiesās iepriekš uzsāktās īres lietas, kuŗas vēl nav galīgi izspriestas, izšķiramas pēc šī likuma attiecīgiem noteikumiem.

Kad starp pusēm šinīs lietās bijis strīdus par īres maksas apmēru un izīrētājs pieprasījis īrnieka izlikšanu īres naudas nesamaksāšanas dēļ, tad, lai arī izīrētāja aprēķins tiktu atzīts par pareizu, īrnieks nav izliekams, ja viņš 7 dienu laikā pēc tiesas vai īres valdes lēmuma pasludināšanas iesniedz no minētām iestādēm kvīti par piespriestās īres maksas samaksu.

6. Par šī likuma 21., 22., 23., 24., 25., 28.pantu un 37.panta 2.piezīmes noteikumu pārkāpšanu, par 32.pantā 4., 7. un 8.punktā paredzēto tiesību izlietošanu īres valdes vai īrnieku maldināšanas nolūkā, kā arī par 46., 49.panta noteikumu neizpildīšanu, vainīgie sodāmi ar naudas sodu līdz 500 latiem vai ar arestu līdz 3 mēnešiem, vai ar abiem šiem sodiem kopā, bet par 50.panta noteikumu tīšu pārkāpšanu vainīgie sodāmi ar naudas sodu līdz 500 latiem.

7. Instrukcijas par šī likuma piemērošanu izdod tieslietu ministrs, saziņā ar iekšlietu ministri.

II. nodaļa.

Īres valde.

8. Pilsētās un miestos nodibināmas īres valdes, kurām piekrīt īres un apkurināšanas lietās visu strīdu izšķiršana starp izīrētājiem un īrniekiem un izīrējamo telpu pārraudzība un reģistracija.

P i e z ī m e. 1. Lielākās pilsētās pēc vajadzības var nodibināt vairākas īres valdes.

P i e z ī m e. 2. Lietas, kuŗas iesāktas tiesās līdz šī likuma spēkā nākšanai, bet nav I.tiesas instancē izšķirtas līdz īres valdes izvēlēšanai attiecīgā pilsētā vai miestā, nododamas īres valdes izšķiršanai.

9. Īres valdes locekļus ievēl pilsētu un miestu dome uz savu pilnvaru laiku no īrnieku un namsaimnieku priekšstāvjiem tādā skaitā, kā tas paredzēts instrukcijā par šī likuma dzīvē izvešanu attiecībā uz katru atsevišķu pilsētu un miestu. Priekšstāvji izpilda savus pienākumus bez atlīdzības. Īres valdes priekšsēdētājs ir vietējais miertiesnesis, kuŗš noteic sapulču kārtību ievēlētiem īres valdes locekļiem, pēc kuŗas katrā sapulcē jāpiedalas vienam īrniekam un vienam namsaimniekam.

10. Īres valdes locekļi ievēlami no īrniekiem un namsaimniekiem vienādā skaitā. Īrnieku un namsaimnieku organizacijām ir tiesība iesniegt pilsētu un miestu domēm kandidatu sarakstus.

Kur tādu organizaciju nav, tur īrnieku un namsaimnieku grupām no vismaz 50 personām ir tiesība iesniegt kandidatu sarakstus.

Ja kandidatu saraksti nav iesniegti, tad pilsētu un miestu domes ievēl īres valdes locekļus no domnieku priekšā liktiem kandidatiem.

11. Pilsētas galva resp. miesta valdes priekšsēdētājs ņem no īres valdes locekļiem svinīgu solījumu, ka viņi izpildīs savus pienākumus pēc labākās apziņas un likuma.

12. Prasību lietās īres valde piemēro civilprocesa likumu noteikumus par tiesāšanas kārtību miertiesās, ciktāļ tie nerunā pretīm šim likumam.

13. Īres valdes sēdes noturamas iepriekš noteiktās dienās, kuŗas izziņojamas iedzīvotājiem. Īres valdes loceklim, kuŗš no viņa neatkarīgu iemeslu dēļ nevar uz sēdi ierasties, laikā par to jāziņo priekšsēdētājam, kuŗš uzaicina uz sēdi viņa vietnieku.

Īres valdes loceklis, kuŗš bez dibināta iemesla izlaidis 2 sēdes, uzskatāms par izstājušos un viņa vietā vēlams jauns loceklis parastā kārtībā.

14. Īres valdes sēdes ir pilntiesīgas, ja viņās piedalas priekšsēdētājs, īrnieku un namsaimnieku priekšstāvji. Izklausījusi lietu atklātā sēdē, īres valde iziet atsevišķā istabā, kur apspriežas un taisa lēmumu. Pirms izlemšanas priekšsēdētājs uzstāda jautājumus, kuŗi attiecas uz strīdus apstākļiem.

15. Īres valdes lēmumus izpilda vietējā policija uz īres valdes izdota izpildu raksta pamata. Piespriestās naudas zumas piedzenamas saskaņā ar noteikumiem par valsts neapstrīdamu prasījumu piedzīšanu (Krievijas lik.kop. XVI.sēj. II.daļa "Noteikumi par valsts neapstrīdamu prasījumu piedzīšanu", izd. 1910.g.).

16. Īres valdes izdevumu segšanai ņemama nodeva no katras īres valdei iesniedzamas prasības vai pretprasības 4% apmērā no prasāmās vai apstrīdamās zumas.

17. Īres valdei ir tiesība atsvabināt no 16.pantā minētās nodevas mazturīgas personas, kuŗas nespēj šo nodevu samaksāt.

18. Īres valdes spriedumi un lēmumi prasību lietās pārsūdzami tādā paša kārtībā, kā miertiesneša spriedumi un lēmumi, piemērojoties civilprocesa likumu noteikumiem. Pārējās lietās īres valdes lēmumi pārsūdzami apgabaltiesai, saskaņā ar likumu par administratīvām tiesām.

19. Īres valdes jāuztur pilsētu un miestu pašvaldībām.

20. Uzraudzība par īres valdes darbību piekrīt pilsētu vai miestu domēm un attiecīgai apgabaltiesai. Disciplinarā kārtā īres valdes priekšsēdētājs un locekļi padoti apgabaltiesai.

III. nodaļa.

Telpu īrēšana.

21. Visas 1.pantā minētās izīrējamās telpas izīrētājam 3 dienu laikā pēc to atbrīvošanās un pārejas viņa rīcībā jāpieteic īres valdei, kā arī jāizkar redzamā vietā paziņojums par svabadām telpām, stāvu, istabu skaitu un īres maksas lielumu. Par pieteikto telpu izīrēšanu jāpaziņo īres valdei 2 dienu laikā pēc izīrēšanas.

P i e z ī m e. 1. 1.pantā minētās izīrējamās telpas, kas svabadas īres valdes nodibināšanas laikā, viņu izīrētājiem jāpieteic īres valdei ne vēlāk kā 10 dienu laikā pēc īres valdes nodibināšanas.

P i e z ī m e. 2. Ja īrnieks mēneša laikā pēc izīrēšanas dienas telpas neieņem, tad viņas uzskatāmas par atbrīvotām, pieteicamas parastā kārtībā īres valdei un izīrējamas.

22. Namsaimnieks bez dibināta iemesla nevar atteikties izīrēt 1.pantā minētās svabadās telpas, ja tās atrodas lietojamā stāvoklī.

23. Īrnieks var ieņemt vienā pilsētā resp. miestā tikai vienu dzīvokli.

24. Sakarā ar telpu atstāšanu vai izīrēšanu aizliegts ņemt atsevišķu atlīdzību jebkādā veidā, kā piemērām - atkāpšanās naudu vai uzliekot īrniekam par pienākumu atpirkt dzīvokļa iekārtu, vai arī izdarīt remontu uz sava rēķina.

25. Īrniekam ir tiesība lietot mājās vai pie tām esošos un ar īrējamām telpām saistītos piederumus un ērtības, kā: ūdeni, gāzi, elektrisko strāvu, liftu, siltu ūdeni, centralapkurināšanu, pagrabus, bēniņus, pieliekamās telpas un tamlīdzīgas labierīcības. Atsevišķu pieciešamu piederumu un ērtību lietošanu namsaimnieks var noliegt tikai ar īres valdes piekrišanu.

26. Īres līgumu atjaunojot, namsaimniekam nav tiesība bez īres valdes piekrišanas atņemt īrniekam tos piederumus un ērtības, kādi viņam bija piešķirti pirmo līgumu noslēdzot.

27. Namam pārejot cita īpašumā, uz jauno īpašnieku pāriet agrākā īpašnieka noslēgtie īres līgumi.

28. Īrniekam aizliegts tālāk izīrēt visu nomas objektu. Īrniekam atļauts tālāk izīrēt dzīvokļa daļas, ja viņš pats apdzīvo ne mazāk par pusi no visa dzīvokļa. Apakšīrniekam nav tiesības noīrētās telpas tālāk izīrēt.

29. Ar šī likuma spēkā nākšanas dienu līdzšinējiem apakš-

169

īrniekiem, dzīvokļu un telpu faktiskajiem īrētājiem, tiek piešķirtas uz ieņemamo dzīvokļu un telpu tālāk īrēšanu arī visas īrnieka tiesības, un namsaimnieks nevar atteikt īres līguma atjaunošanu tieši uz šī apakšīrnieka vārda, ja pēc šī likuma spēkā nākšanas pēdējais to pieprasa. Par dzīvokļu un telpu faktisko īrētāju uzskatāms tāds apakšīrnieks, kurš līdz šī likuma spēkā nākšanai maksā īri par visu dzīvokli vai telpām.

30. Īres līguma uzteikšanas gadījumā īrniekam nekavējoties par to jāpaziņo saviem apakšīrniekiem.

31. Namsaimniekam, kā arī katram nama līdziedzīvotājam ir tiesība prasīt īrnieka izlikšanu, ja:

1) īrnieks apdraud pārējos nama iedzīvotājus, turot īrētās telpās sprāgstošas vai spridzināmas vielas;
2) ierīko īrētās telpās netiklības perēkļus;
3) zistematiski traucē pārējo iedzīvotāju mieru vai pārkāpj citus kopdzīvei vienā namā nepieciešamus noteikumus.

32. Izīrētājam ir tiesība prasīt īres līguma atcelšanu un īrnieka izlikšanu, ja:

1) dzīvokļa, istabas vai gultas vietas īrnieks pēc īres maksas termiņa notecēšanas, neraugoties uz izīrētāja atgādinājumu, nav 10 dienu laikā no šī atgādinājuma samaksājis no viņa termiņā pienācīgo īres maksu;
2) šī likuma 1.panta b un c punktos minēto telpu īrnieks nav samaksājis termiņā no viņa pienācīgo īres maksu līdz sūdzības iesniegšanai;
3) īrnieks ļaunprātīgi bojā ieņemtās telpas, tās nekārtīgi lietojot;
4) telpas prasa neatliekamu remontu, kuŗu nevar izdarīt, īrniekam telpas lietojot;
5) ne īrnieks, nedz viņa gimenes locekļi nelieto telpas nepārtraukti 4 mēnešus;
6) īrnieks iznomājis tālāk visu dzīvokli vai arī dzīvokļa daļu un pats neapdzīvo dzīvokļa pārējo daļu, izņemot aizceļošanas gadījumus vai pāreju uz vasaras dzīvokli, ievērojot iepriekšējā punktā noteikto laiku, vai šī likuma 1.panta b un c punktos minēto telpu īrnieks iznomājis tālāk visu nomas objektu vai nomas objekta daļu, nelietojot pārējo daļu;
7) telpas vajadzīgas izīrētāja un viņa ģimenes personīgai lietošanai, pie kam ģimene saprotama vietējo civillikumu 262.panta nozīmē, vai gadījumā, ja izīrētājs ir valsts vai pašvaldības iestāde, - telpas nepieciešamas šo iestāžu tiešām vajadzībām;
8) telpas vajadzīgas namiņka vai, juridiskām personām piederošos namos, - pārvaldnieka dzīvoklim;
9) īrnieks viņam izīrētās telpas izīrē tālāk par cenu, kuŗa pārsniedz šinī likumā noteikto normu;
10) namos, kuŗi uzskaitīti šī likuma 1.panta piezīmē, telpu īrnieks atsakas maksāt izīrētāja noteikto īres maksu;
11) īrnieks noteiktā laikā nav nomaksājis uz viņa krītošo daļu par izīrēto telpu apkurināšanu;
12) īrnieks, neskatoties uz izīrētāja atgādinājumu, nesper visus no viņa atkarīgos soļus pret apakšīrnieku, kuŗš pārkāpis 31.panta 1., 2. un 3.punktus un 32.panta 3.punktu.

P i e z ī m e. 1. Par šī panta 1.punktā minēto atgādinājumu uzskatāms arī izīrētāja paziņojums īrniekam ierakstītā kartē, kuŗa adresēta uz namu, kuŗā atrodas īrnieka dzīvoklis vai istaba; ja īrnieks apgalvo, ka minētā kartē nav bijis atgādinājums, tad to viņš var pierādīt tikai stādot priekšā minēto karti. Atgādinājums, adresēts uz īrnieka dzīvokļa vai istabas adresi tanī namā, kuŗā atrodas īrniekam izīrētās telpas, uzskatāms par izdarītu arī tai gadījumā, kad īrnieks faktiski šai dzīvoklī neatrodas vai arī kad minētais atgādinājums netiktu īrnieka dzīvoklī vai istabā ņemts pretīm.

P i e z ī m e. 2. Šī panta 7. un 8.punktā paredzētos gadījumos īrnieka izlikšana nenotiek, ja izīrētājam vai pārvaldniekam, vai namiķim namā, kuŗā dzīvoklis pieprasīts, ir jau bijis cits dzīvoklis, nekā pieprasītais, un no minētām personām atstāts pirms izlikšanas pieprasīšanas. Izbeidzoties līgumam par nama pārvaldīšanu vai apkalpošanu, reizē ar to izbeidzas arī dzīvokļa īres līgums. Iestājoties jaunam pārvaldniekam vai nama apkalpotājam, viņiem ierādāmas tās pašas telpas, kuŗas ieņēma agrākais pārvaldnieks vai apkalpotāji.

33. Īrniekam ir tiesība prasīt līguma atcelšanu ar apakšīrnieku un pēdējā izlikšanu aiz 31. un 32.pantā minētiem iemesliem.

34. Prasība par īrnieka izlikšanu īres naudas nesamaksāšanas dēļ atkrīt, ja īrnieks pierāda, ka viņš līdz 32.panta 1. un 2.punktos minētai iesūdzības dienai šai likumā paredzēto pienācīgo īres maksu izīrētājam piedāvājis, vai to iemaksājis īres valdes depozitā, vai arī, strīdus gadījumā par īres apmēru, griezies pie īres valdes ar lūgumu noteikt pienācīgās īres maksas apmērus.

Ja īrnieks pierāda, ka viņš nav termiņā samaksājis īres maksu no viņa neatkarīgu nepārvaramu apstākļu dēļ, tad īres valde var noteikt laiku, līdz kuŗam īres maksa īrniekam jānomaksā, un apturēt izlikšanu līdz tam laikam.

35. Ja īrniekam jāatstāj telpas 32.panta 4.punktā paredzētā gadījumā, tad viņam ir tiesība tās atkal ieņemt pēc remonta izdarīšanas, šo savu vēlēšanos paziņojot īres valdei, telpas atstājot. Tādā gadījumā namsaimnieks nevar remontētās telpas izīrēt citam vai ieņemt pats, bez īres valdes piekrišanas.

36. Ja nolemts īrnieku izlikt 32.panta 4., 7. un 8.punktā paredzētos gadījumos, īres valde uz īrnieka pieprasījumu uzrāda viņam jaunas telpas. Ja īres valde telpas nevar uzrādīt, tad īrnieka izlikšana notiek mēneša laikā pēc īres valdes lēmuma.

IV. nodaļa.

Īres maksa.

37. Īres maksa par izīrējamām telpām, ar vai bez piederumiem un ērtībām, neierēķinot centralās apkurināšanas izdevumus, nosakāma pēc tās īres maksas, kāda pastāvēja 1914.gadā līdz 1.augustam, un nedrīkst pārsniegt par katru minētā laikā maksāto zelta rubli: 1) 80 santimus par telpām, kuŗas uzskaitītas šī likuma 1.pantā a un b punktos; 2) 160 santimus par telpām, kuŗas uzskaitītas šī likuma 1.panta c punktā.

P i e z ī m e. 1. Sīko amatnieku darbnīcas, kā arī brīvo profesiju darba telpas, kuŗas ierīkotas viņu dzīvoklī, padotas īres maksas ziņā šī panta 1.punkta noteikumiem.

P i e z ī m e. 2. Uz īrnieku pieprasījumu izīrētājam jāuzdod pirmskaŗa īres maksa, pastiprinot pēdējo ar tā laika īres kvītēm, vai pilsētas un miestu valdes attiecīgiem datiem, jeb citiem pārliecinošiem pierādījumiem. Ja šādu pierādījumu izīrētājam nav, tad uz īrnieka pieprasījumu īres maksu nosaka īres valde.

38. Ja nams atrodas nolaistā stāvoklī, vai tam trūkst tās ērtības un priekšrocības, kuŗas bijušas pirms kaŗa, tad īres maksu var attiecīgi pazemināt. Ja turpretīm nams uzlabots ar labierīcībām un ērtībām, kādu pirms kaŗa nebija, īres maksu attiecīgi var paaugstināt līdz vienam latam par pirmskaŗa zelta rubli.

P i e z ī m e. Kur pirmskaŗa īres maksā ietilpusi arī maksa par centralo apkurināšanu, tur no kopējās īres maksas jāatvelk par centralo apkurināšanu ne mazāk par 12%, lai dabūtu pirmskaŗa telpu īri.

39. Izīrējamām telpām jābūt apdzīvošanai resp. lietošanai derīgā stāvoklī. Ja namsaimnieks atteicas telpu nepieciešamo remontu izdarīt, tad īres valde, uz īrnieka pieprasījumu, konstatē remonta nepieciešamību, kā arī tā apmēru un atļauj īrniekam pašam izdarīt nepieciešamo remontu uz namsaimnieka rēķina, atvelkot remonta izdevumus no turpmākās īres maksas. Atvilkums nevar pārsniegt pusi no turpmāko mēnešu īres maksas.

40. Tālāk izīrējot istabu bez mebelēm, dzīvokļa īrnieks var ņemt līdz 25% virs tās īres, kuŗu viņš pats, saskaņā ar šī likuma noteikumiem, maksā namsaimmiekam par attiecīgu istabu. Šo īri aprēķina, dalot īres maksu par visu dzīvokli uz dzīvojamo istabu skaitu, neierēķinot apkalpotāju istabu.

41. Par istabu ar nepieciešamām mebelēm, proti: galdu, gultu ar matraci, kumodi vai skapi, 3 krēsliem, lampu, mazgājamo galdu un logu aizkariem, dzīvokļa īrnieks var ņemt no apakšīrnieka līdz 50% virs tās īres, kuŗu viņš pats, saskaņā ar šī likuma noteikumiem, maksā namsaimniekam par attiecīgu istabu.

42. Par vairāk kā nepieciešamām mebelēm noteicama maksa uz brīvas vienošanās pamata, pie kam istabas īrnieks nav spiests maksāt par mebelēm, kuŗas viņš savā lietošanā nevēlas pieņemt. Uz vienošanās pamata pieņemto mebeļu lietošanu tiklab izīrētājs, kā īrnieks var uzteikt divu nedēļu laikā.

43. Par izīrētām gultas vietām īres maksas kopzuma nevar pārsniegt 30% virs tās īres, kuŗu dzīvokļa īrnieks, saskaņā ar šī likuma noteikumiem, maksā namsaimniekam par attiecīgu istabu. Ja gultas vietu izīrētājs pats lieto līdz istabu, kuŗā viņš izīrē gultas vietas, tad īres maksas kopzumā ieskaitāma arī uz viņu krītošā maksas daļa.

44. Izīrējot gultas vietu ar nepieciešamām mebelēm, proti: gultu, krēslu, galdu, vietu skapī, izīrētājs var ņemt no īrnieka līdz 30% virs 43.pantā noteiktās gultas vietas īres maksas.

45. Par elektriskās strāvas un gāzes lietošanu apakšīrnieks maksā dzīvokļa īrniekam samērā ar strāvas un gāzes patēriņu, piemērojoties vietējai noteiktai taksei.

V. nodaļa.

Centralā apkurināšana.

46. Par centralo apkurināšanu ņemamā maksa nedrīkst pārsniegt faktiskos apkurināšanas izdevumus un sadalāma proporcionali īrnieku un namsaimnieka, kā arī nama pārvaldnieka ieņemto telpu tilpumam.

P i e z ī m e. Apakšīrnieks par īrētās istabas vai gultas vietas apkurināšanu maksā proporcionali ieņemto telpu tilpumam.

47. Centralā apkurināšana jāizdara namsaimniekam. Namsaimnieks līdz 1.julijam paziņo īrniekiem,uz kādiem noteikumiem viņš uzņemas apkurināšanu. Ja īrnieki šiem namsaimnieka noteikumiem nepiekrīt, tad dzīvokļa īrnieku vairākumam ir tiesība ņemt uz savu zolidaru atbildību apkurināšanu, paziņojot par to, kā arī par saviem apkurināšanas

noteikumiem, namsaimniekam un visiem īrniekiem līdz 1.augustam. Ja līdz 1.augustam tāds paziņojums namsaimniekam nav iesniegts vai panākta vienošanās ar namsaimnieku, tad saimnieka noteikumi uzskatāmi par pieņemtiem.

P i e z ī m e. Apkurināšanas maksu nevar bez īrnieka piekrišanas prasīt vairāk, kā par vienu mēnesi uz priekšu.

48. Ja īrnieku vairākums nolēmis pārņemt nama centralapkurināšanu, tad apkurināšanas vadībai izvēlama komiteja no 3 - 5 locekļiem. Par apkurināšanas komitejas izvēlēšanu un sastāvu jāpaziņo īres valdei, namsaimniekam un vietējā iecirkņa policijai.

P i e z ī m e. 1. Namsaimnieka pienākums ir nodot apkurināšanas komitejai pilnīgā kārtībā visu apkurināšanas ietaisi, kurināmā materiala pieliekamās telpas, kā arī apkurinātāja dzīvokli.

P i e z ī m e. 2. Īres valdes spriedumiem par apkurināšanas ietaises un tās piederumu nodošanu apkurināšanas komitejai, jādod iepriekšēja izpildīšana.

49. Namsaimniekam vai viņa vietniekam resp. apkurināšanas komitejai kārtīgi jāved centralapkurināšanas izdevumu grāmata un uz pieprasījumu tā jāuzrāda katram īrniekam vai īres valdei.

50. Telpu temperaturai namos ar centralo apkurināšanu jābūt apkurināšanas periodā ne zemākai par 14°R. dienā un 12°R. naktī.

P i e z ī m e. Apkurināšanas perioda sākums un beigas noliekams pēc īrnieku vairākuma vēlēšanās.

51. Ja kāds no nama īrniekiem nepadodas īrnieku vairākuma lēmumiem par centralapkurināšanas maksu, tad uz apkurināšanas komitejas pieprasījumu īres valde lemj par viņa izlikšanu no telpām.

F. Heimans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Rēsteņš

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 14. jūnijā

Nodaļas vadītājs

№

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1923

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariats
saņemts 1923. g. 11. jūnijā
Ien. № 2647 akt. № 7.

g. 7. jūnijā.
№ 815.

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 11.,12.un 13.junija plenarsēžu dienas kārtību,līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

11.
Pie akt. 11/6

Saeimas kancleja direktors.

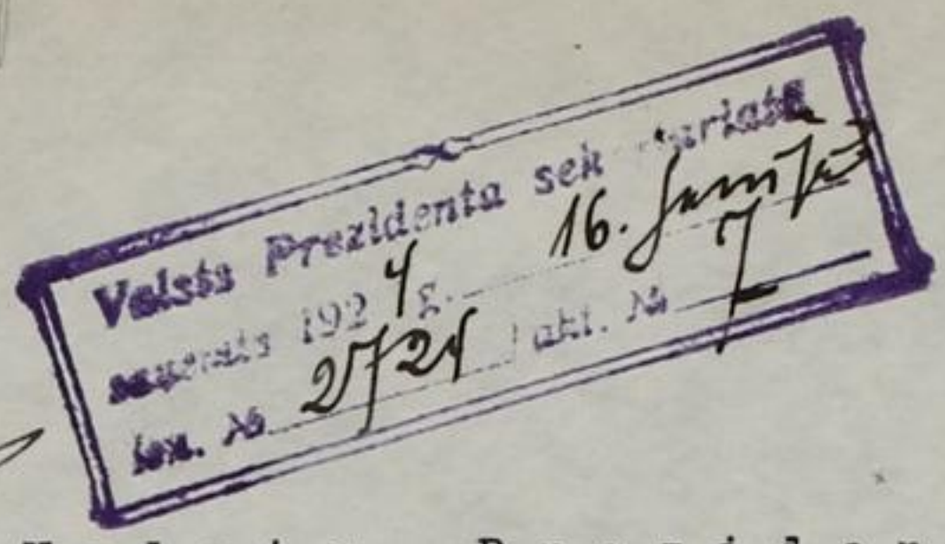
LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

14/VI. 11^10

174

14. jūnijā 1924. g.

№ 88.

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.13.junija plenarsēdē III.lasījumā pieņemto un redigēto

likumu par Durbes pilsētas administrativo robežu paplašināšanu.-

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretāra vietā
F. Kemps.

16/VI

25/VI.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.13.junija plenarsēdē pieņemtais

175

L i k u m s
par
Durbes pilsētas administrativo robežu paplašināšanu.

1. Durbes pilsētas administrativo robežu ārējo liniju noteikt pēc sekoša apraksta:

Sākot pilsētas robežu pie Durbes ezera pret ceļu, kurš ved no ezera pa jaunsaimniecības 112 F robežu uz Līgutes-Durbes lielceļu, tā iet pa pirmsminētā ceļa kreiso pusi, no ezera skaitot, līdz pēdēji minētam lielceļam, tad pagriežas pa šo lielceļu un iet pa tā kreiso pusi, no Līgutes skaitot, līdz jaunsaimniecības 120 F dienvidus robežai. Tālāk robeža iet pa jaunsaimniecību 120 F, 215 F, 122 F, 123 F, 126 F /pāri Durbes-Aizputes lielceļam/, 127 F un 131 F robežām, atstājot šīs jaunsaimniecības pa kreisi, līdz lielceļam, kas iet caur Raibo muižu, bet tad pa šī lielceļa labo pusi, no Raibās muižas skaitot, un pa jaunsaimniecību 135 F, 168 F, 169 F, 140 F, 141 F un 71 F robežām, atstājot minētās jaunsaimniecības pa kreisi, līdz pilsētas ganībām. No šejienes robeža iet gar pilsētas ganībām, atstājot tās pa labi, līdz Raibās muižas purvam, atstājot pēdējo pa kreisi, tad līdz Klimstu māju zemei un no turienes tālāk gar šīs mājas zemi, atstājot viņu pa kreisi, līdz Cīruļu māju zemei un tad starp Cīruļu māju un Durbes pilsētas ganību zemēm, atstājot tās pa labi, līdz Intes zemei. Tālāk, atstājot Intes zemi pa kreisi, robeža iet līdz Kiviļa māju zemēm, atstājot pēdējās pa kreisi, un tad līdz Tubeļa mājas zemei un tālāk gar Tubeļa mājas zemi līdz mācītāja muižas zemei. No robežu punkta, kurš ir kopejs Durbes pilsētas, Tubeļu māju un mācītāja muižas zemēm, robeža iet gar mācītāja muižas zemi, atstājot viņu pa kreisi, līdz Krūma namelļa strejgabalam, atstājot to pa kreisi, pēc tam atkal gar mācītāja muižas zemi, atstājot pēdējo pa kreisi, un tad gar Krūma namelļa zemi, atstājot arī to pa kreisi, līdz Krūma mājas /Liegu pag./ zemei. Atstājot Krūma mājas zemi pa kreisi, robeža iet līdz Durbes purvam, pēc kam pa Durbes purva robežu līdz Trumpes upei un tad pa Trumpes upi ziemeļu virzienā līdz robežai starp Tadaiķu un Durbes pagastiem un tad pa šo robežu līdz Durbes-Liepājas lielceļam pretīm lielajam grāvim starp Liegu un Durbes pagastiem un, ejot pāri minētam ceļam, pagriežas pa labi pa šo grāvi un iet pa to līdz novada grāvim un, pagriežoties pa labi pa šo grāvi, iet pa to līdz Trumpes upei; tālāk, pagriežoties pa kreisi, iet pa Trumpes upi līdz Durbes ezeram, bet tad, pagriežoties no Trumpes upes ietekas pa labi, iet pa Durbes ezera dienvidus un rīta krastiem līdz izejas punktam.

2. Pēc šī apraksta /1.p./ Durbes pilsētas administrativās robežās ietilpstošas zemes atdalīt no vietējās apriņķa pašvaldības vienības, attiecinot uz visu aprakstīto pilsētas teritoriju pilsētu nolikumu un citus attiecīgus likumus un noteikumus.

3. Durbes pilsētas valdei 3 gadu laikā, skaitot no šī likuma spēkā nākšanas, jānosprauž pilsētas robežas dabā un jāizgatavo attiecīgs plans. Šī plana apstiprināta kopija uzglabājama Iekšlietu ministrija.

4. Iekšlietu ministrs nokārto attiecības starp ieinteresētām pašvaldībām, sakarā ar Durbes pilsētas robežu paplašināšanu.

F. Peterman

Saeimas priekšsēdētājs.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Saeimas sekretars beedr.

Valsts Prezidenta sekretars J. Graudan

1924.g. 20.Jun.

Nodaļas vadītājs F. Kemps.

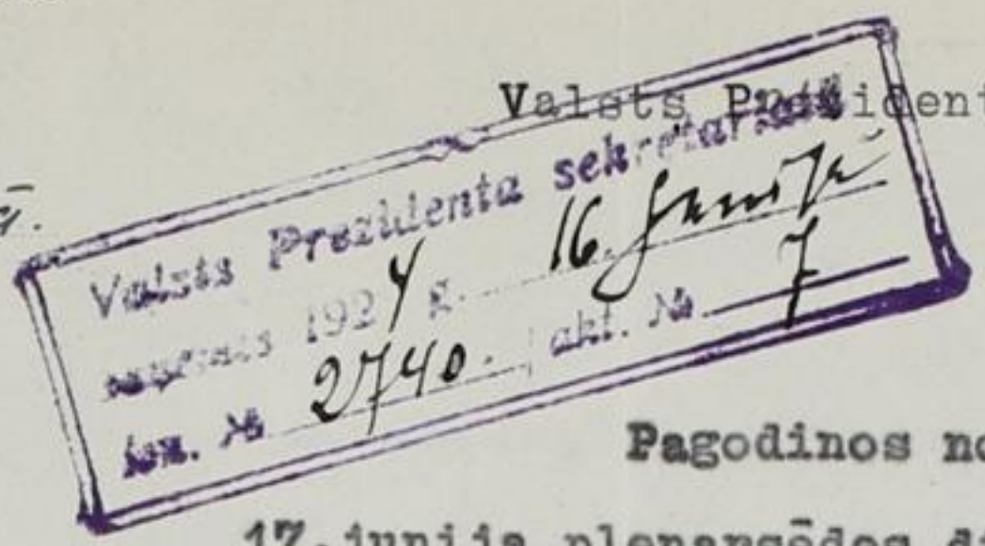
№ 3183.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924.g. 14. jūnijā.
№ 838.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

1776

Pagodinos nosūtīt šeklāt Saeimas š.g. 17.junija plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

N.
Pie akts
16/6

Saeimas kancelejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

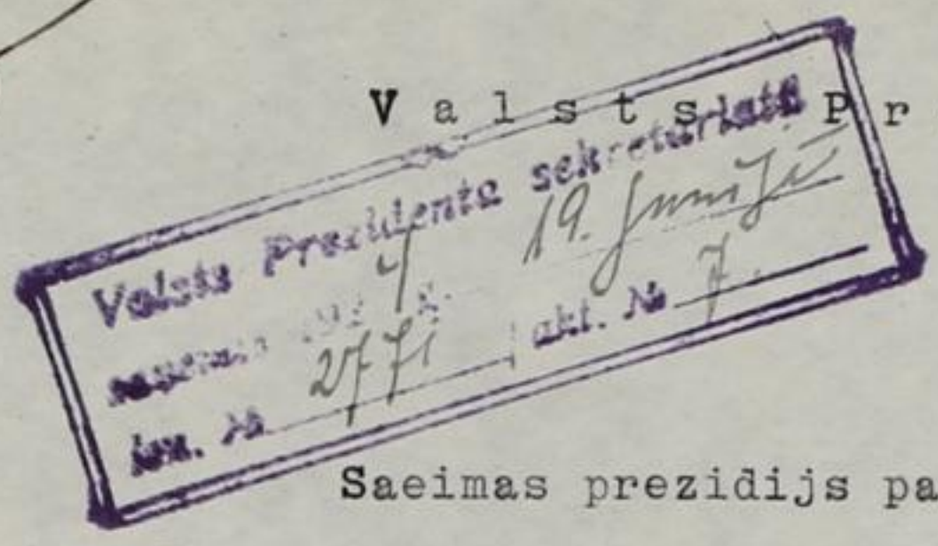
19/VI 9 25 ♂

177

19. jūnijā 1924. g.

№ 89.

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

19/VI

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.13.junija plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemto

likumu par latviešu teksta pārgrozījumu likumā par tirdzniecības un kuģniecības līgumu starp Latviju un Lielbritaniju ,

kuŗa redakcija pieņemta 17.junija plenarsēdē.-

F. Vesmans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Ulmanis

Saeimas sekretārs.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 13.junija plenarsēdē pieņemtais

178

L i k u m s

par

latviešu teksta pārgrozījumu likumā par tirdzniecības un kuģniecības līgumu starp Latviju un Lielbritaniju.

1923.gada 24.julija »Valdības Vēstneša» 157.numurā izsludinātā likumā par tirdzniecības un kuģniecības līgumu starp Latviju un Lielbritaniju 11.panta latviešu tekstu izteikt šādi:

»Biedrībām un savienībām ar savu biedru aprobežotu atbildību, kā arī citām tirdznieciskām, rūpnieciskām un finansielām biedrībām un savienībām, kuŗas jau pastāv vai turpmāk nodibināsies saskaņā ar kādas līgumslēdzējas valsts likumiem un ir vai turpmāk tiks reģistrētas šai valstī, ir tiesības otrā valstī lietot savas tiesības un uzstāties tiesās kā prasītājam vai atbildētājam, ievērojot šīs otras valsts likumus."

F. Kemmers

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

1924.g. 4. jūnijā Valsts Prezidenta sekretārs a.v.
Nodaļas vadītājs F. Grīns
№ 3125.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

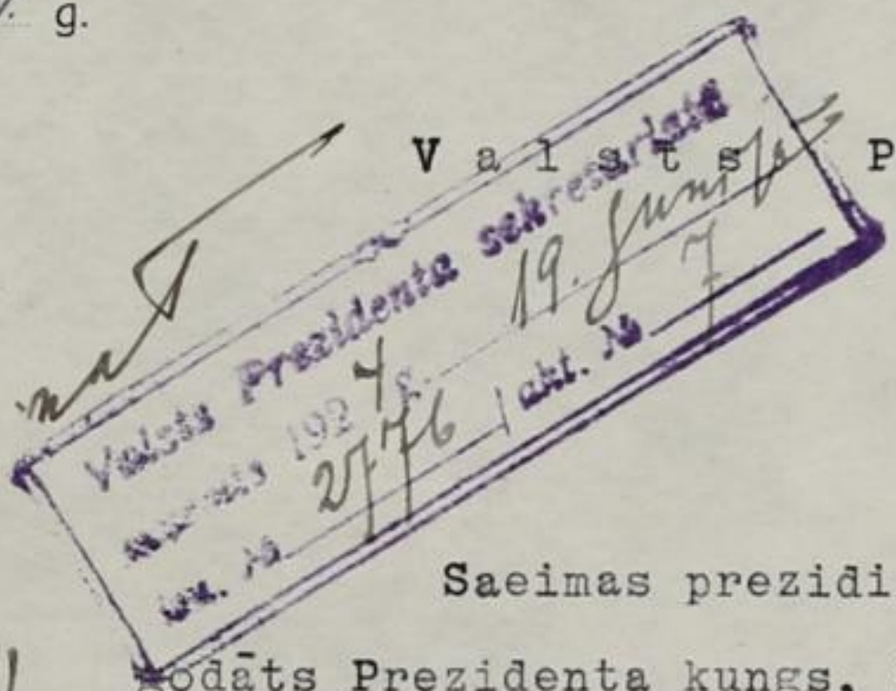
19/VI 1945/B

179

19. jūnijā 192½ g.

№ 90.

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.13.junija plenarsēdē III.lasījumā pieņemto

valsts budžeta likumu,

kuŗa redakcija pieņemta 17.junija plenarsēdē.-

F. Kemmano

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mekšs

Saeimas sekretars.

30/6

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 17.junija plenarsēdē pieņemtais

V A L S T S B U D Ž E T A

L I K U M S.

I.nodaļa.

Vispārējie noteikumi.

1. Valsts budžets sastādāms vienam saimniecības gadam. Saimniecības gads sākas ar 1.aprili un beidzas ar 31.martu.

2. Budžetā uzrādāmi visi valsts ieņēmumi un izdevumi to šķietamā apmērā, ar iespējamu noteiktību, kura pamatojama uz sīkiem saimnieciskiem un finansieliem aprēķiniem.

3. Ieņēmumi un izdevumi sadalāmi kārtējos un ārkārtējos.

Kārtēji ieņēmumi un izdevumi ir tādi, kuŗiem piemīt nepārtrauktības vai regularas periodiskas atkārtošanās pazīme.

Ārkārtēji ieņēmumi un izdevumi ir tādi, kuŗiem piemīt gadījuma vai pārejošu ieņēmumu resp. izdevumu raksturs.

4. Kārtējos ieņēmumos uzrādāmi nodokļi, nodevas un tiešie (netto) valsts ieņēmumi no monopoliem, regalijām, uzņēmumiem, zemēm, mežiem un vērtspapīriem. Ārkārtējos ieņēmumos uzrādāmi ieņēmumi no valsts mantas pārdevumiem, izstāvošu ieguldījumu atmaksas un valsts aizņēmumi.

5. Kārtējos izdevumos uzrādāmi: valsts civiliestāžu, tiesu un apsardzības uzturēšana, izglītības izdevumi, socialā apgādība, kārtēji pabalsti, kas neietilpst socialās apgādības un izglītības vajadzībās, piemaksas valsts uzņēmumiem deficita segšanai un valsts parādu kārtēja deldēšana un procentu nomaksas. Ārkārtējos izdevumos uzņemami vienreizēji izdevumi kapitaliem mērķiem, ārkārtēji pabalsti, vienreizējās valsts parādu nomaksas un kaŗa izdevumi.

6. Ieņēmumi un izdevumi, kas neietilpst 4. un 5.pantā uzskaitītos posteņos, uzņemami pēc piederības kārtējo vai ārkārtējo ieņēmumu resp. izdevumu daļā zem dažādo ieņēmumu resp.izdevumu posteņiem.

7. Ieņēmumu un izdevumu klasifikaciju pēc posmiem vai vietām, paragrafiem un pantiem sastāda finansu ministrs saziņā ar valsts kontrolieri.

II.nodaļa.

Budžeta sastādīšana.

A. Valsts vietējo iestāžu budžeta aprēķini.

8. Katra valsts vietējā iestāde sastāda aprēķinu nākošā saimniecības gada budžetiem par saviem ieņēmumiem un izdevumiem. Budžeta aprēķins sastāv no: a) iestādes ieņēmumu un izdevumu sarakstiem pēc finansu ministra apstiprinātas klasifikacijas; b) sīkiem paskaidrojumiem, kuŗos uzrādāmi pamati (likumi, rīkojumi, normas, tirgus cenas un tamlīdzīgi), kas noderējuši attiecīgu zumu uzstādīšanai; c) iestādes darbības raksturojuma un norādījumiem par ieņēmumu vai izdevumu pieaugumiem vai pamazināšanās cēloņiem.

P i e z ī m e. Departamentu un līdzīgu iestāžu nodaļas vai daļas sastāda savus budžeta aprēķinus līdzīgi vietējām iestādēm.

9. Vietējās iestādes iesniedz savus budžeta aprēķinus ikgadus līdz 1.septembrim pēc padotības attiecīgam departamenta vai līdzīgas iestādes vaditājam pārbaudīšanai un kopēja departamenta un tam padoto iestāžu budžeta priekšlikuma sastādīšanai.

B. Valsts centralo iestāžu daļu budžeta priekšlikumi.

10. Departamentu un līdzīgu iestāžu priekšlikumi nākošā saimniecības gada budžetam sastādāmi pamatojoties uz padoto iestāžu aprēķiniem un departamenta paredzējumiem, saskaņā ar 8.pantā noteikto kārtību.

11. Pēc nodaļām un vietējām iestādēm sakopotiem departamentu budžetu priekšlikumiem pievienojami: a) valsts monopolu, regaliju, mežu, zemju un valsts uzņēmumu budžeti; b) autonomu valsts uzņēmumu budžeti līdz ar noslēgumu bilancēm par pēdējiem 2 gadiem; c) pārskati par līdzekļiem, kuŗi ir valsts īpašums un izlietojami specialiem mērķiem (rīcības kapitali, fondi, atskaitījumi, ziedojumi un novēlējumi specialiem mērķiem un tamlīdzīgi).

12. Departamentu budžetu priekšlikumi, to pielikumu un paskaidrojumu raksti līdz ar īsu kopsavilkumu par visa departamenta un tam padoto iestāžu ieņēmumiem un izdevumiem, klasificētiem pēc priekšmetu nomenklaturas, iesniedzami ikgadus līdz 15.septembrim ministrim vai attiecīgas augstākas iestādes vadītājam padotības kārtībā. Departamentu budžetu priekšlikumos, blakus paredzētām ieņēmumu un izdevumu zumām uzrādāmas tekošā gada budžeta zumas un patiesie ieņēmumi un izdevumi par notecējušo saimniecības gadu.

C. Ministriju un citu centralo valsts iestāžu budžetu projekti.

13. Katru gadu līdz 1.septembrim finansu ministrs paziņo Ministru kabinetam apmēra izdevumu zumas, kādas būs iespējams piešķirt atsevišķiem resoriem nākošā saimniecības gadā, rēķinoties ar valsts kases izmaksas spējām.

14. Ministriju un citu centralo iestāžu budžetu projekti sastāv no: a) ministra vai attiecīgas iestādes vadītāja atzītiem departamentu un līdzīgu iestāžu priekšlikumiem, paskaidrojumiem un to pielikumiem (10., 11. un 12.p.p.); b) kopsavilkuma par visas ministrijas ieņēmumiem un izdevumiem, klasificētiem pēc priekšmetu nomenklaturas; c) ministra paskaidrojuma raksta, kas raksturo nevien ministrijas darbību pagājušā saimniecības gadā, bet arī ministrijas paredzamo darbību, nolūkus, projektus un plānus nākamā un turpmākos saimniecības gados.

15. Ministriju budžetu projekti līdz ar visiem pielikumiem un paskaidrojumiem iesniedzami ikgadus līdz 1.oktobrim finansu ministrim un valsts kontrolierim pa 2 eksemplariem katram.

D. Valsts budžets.

16. Pirms valsts budžeta sastādīšanas finansu ministrs, pieaicinot Valsts kontroles un attiecīga resora priekšstāvjus, pārbauda iesniegtos priekšlikumus un saskaņo tos ar paredzamām valsts kases izmaksas spējām nākošā saimniecības gadā. Finansu ministrim ir tiesība, saskaņojot resoru priekšā liktos izdevumus ar valsts kases izmaksas spējām, strīpot vai samazināt katru izdevumu zumu, kas nav noteikta likumos. Tāpat finansu ministrim ir tiesība grozīt resoru paredzētās ieņēmumu zumas, ja viņš atrod, ka attiecīgie ieņēmumu posteņi dos mazāk vai vairāk ieņēmumu nekā resors paredzējis.

17. No pārbaudītiem atsevišķu resoru budžetu projektiem finansu ministrs sastāda valsts budžetu, kuŗš sastāv no: a) valsts kārtēju un ārkārtēju ieņēmumu un izdevumu sarakstiem, grupētiem pēc posmiem vai vietām, paragrafiem un pantiem, kuŗiem blakus uzrādītas tekošā gada budžeta zumas un patiesie ieņēmumi un izdevumi par notecējušo saimniecības gadu; b) šo sarakstu īsa kopsavilkuma; c) atsevišķiem valsts monopolu, regaliju, mežu, zemju un valsts uzņēmumu budžetiem kā pielikumiem.

18. Valsts budžetam pievienojami: a) autonomo uzņēmumu tekoša gada budžeti; b) pārskati par valsts parādiem, specialiem līdzekļiem, rīcības kapitaliem un fondiem; c) paskaidrojuma raksts.

19. Finansu ministra sastādītais valsts budžets iesniedzams līdz 1.decembrim ministru prezidentam, kuŗš to ceļ priekšā Ministru kabinetam.

20. Pēc budžeta pieņemšanas Ministru kabinetā pēdējais iesniedz to līdz ar visiem 17. un 18.pantos minētiem pielikumiem un paskaidrojumiem Saeimai ne vēlāk kā līdz 1.janvarim.

21. Sevišķos nepieciešamības gadījumos, bet ne agrāki kā 6 mēneši pēc saimniecības gada sākuma, Ministru kabinets, uz finansu ministra priekšlikumu, var iesniegt Saeimai papildu budžetu. Papildu budžetu var iesniegt vienu reizi gadā.

P i e z ī m e. Kara, plūdu vai citos tamlīdzīgos ārkārtējos nelaimes gadījumos pielaižama papildu budžeta iesniegšana ikkurā laikā.

22. Saeimai iesniedzamā budžetā katrā ziņā paredzami izdevumi valsts saistību pildīšanai, kā nenomaksātu parādu un procentu dzēšanai, kārtējai parādu deldēšanai, procentu nomaksām un citiem līdzīgiem pienākumiem. Iztrūkuma gadījumā uzrādāmi tie ceļi un veidi, kā valdība nodomājusi iegūt iztrūkuma segšanai nepieciešamos līdzekļus, un pieliekami pilnīgā veidā izstrādāti projekti, ja līdzekļu iegūšanas veids prasītu sevišķa likuma izdošanu.

III.nodaļa.

Valsts budžeta apstiprināšana.

23. Ministru kabineta iesniegto valsts budžetu Saeima pārbauda un apstiprina likumdošanas kārtībā. Tādā pat kārtībā Saeima pārbauda un apstiprina līdz ar valsts budžetu iesniegtos atsevišķos budžetus (11.p.a) valsts monopoliem, regalijām, zemēm, mežiem un tiem valsts uzņēmumiem, kuriem nepastāv īpaši noteikumi par budžetu apstiprināšanu.

24. Iesniedzot likumprojektus vai priekšlikumus, kuru pieņemšana izsauc jaunus izdevumus vai ieņēmumu samazināšanu laikmetā, kuram jau apstiprināts un stājies spēkā budžets, iesniedzējam jāuzrāda reali avoti, no kuriem segt jaunos izdevumus vai ieņēmumu samazināšanos. Visi šādi likumprojekti un priekšlikumi, pirms to apspriešanas Saeimas kopsēdē, nododami budžeta komisijas atsauksmei. Atsauksme jādod 14 dienu laikā.

25. Saeimas apstiprināto valsts budžetu un papildbudžetus izsludina Satversmē paredzētā kārtībā, uzrādot ieņēmumus un izdevumus pēc posmiem vai vietām, paragrafiem un pantiem.

P i e z ī m e. Šī panta noteikumi neattiecas uz Kara ministrijai atvēlētām sumām.

26. Saeimā apstiprināto budžetu, līdz ar visiem aprēķiniem un paskaidrojumiem pie tā, finansu ministrs piesūta Valsts kontrolei un visiem kreditu rīkotājiem.

IV.nodaļa.

Budžeta izpildīšana.

27. Pēc valsts budžeta apstiprināšanas Saeimā, finansu ministrs atver kreditu rīkotājiem Latvijas bankā kreditus budžetā paredzēto izdevumu segšanai.

P i e z ī m e. Par kreditu rīkotājiem uzskatāmi: a) ministrijas - attiecīgie ministri un viņu šim nolūkam pilnvarotās personas; b) no ministrijām neatkarīgās iestādes, ja atsevišķos likumos nav noteikts citādi - šo iestāžu vadītāji un viņu pilnvarotās personas.

28. Kreditu rīkotājiem aizliegts pārkāpt izdevumu zumu apmērus, kas paredzēti Saeimas apstiprinātā valsts budžetā.

29. Kā Ministru kabinets, tā atsevišķi ministri, vai vispār valsts iestādes un uzņēmumi nevar izdot rīkojumus vai noteikumus, slēgt līgumus vai uzņemties saistības, kas prasa naudas izmaksas vai citu pienākumu pildīšanu, ja šīm naudas izmaksām vai citu attiecīgo pienākumu pildīšanai vajadzīgās zumas nav paredzētas Saeimas apstiprinātā budžetā vai sevišķos likumos.

30. Zumas, kas atvēlētas vienā paragrafā paredzēto izdevumu segšanai, nav izlietojamas citos paragrafos paredzētām vajadzībām bez Saeimas iepriekšējas piekrišanas katrā atsevišķā gadījumā.

31. Kārtējo izdevumu kreditus kreditu rīkotāji var pārvest viena paragrafa robežās no viena panta uz otru tikai ar iepriekšēju Valsts kontroles piekrišanu.

32. Ārkārtējo izdevumu zumas izlietojamas tieši tām vajadzībām, kuŗām tās atvēlētas. Šo zumu izlietošana citām tai pašā paragrafā vai pantā paredzētām vajadzībām pielaižama vienīgi ar iepriekšēju finansu ministra atļauju un Valsts kontroles piekrišanu.

33. Ja valsts budžets līdz saimniecības gada sākumam nav apstiprināts Saeimā, tad līdz budžeta apstiprināšanai finansu ministrs uz Ministru kabineta lēmuma pamata atvēl kreditu rīkotājiem ik mēnešus iepriekšējus kreditus, bet to apmēri nevar pārsniegt vienu divpadsmito daļu no iepriekšējam saimniecības gadam atvēlētām kārtējo izdevumu zumām. Ja patiesa vajadzība prasītu lielākus kreditus, tad tādus var atvēlēt finansu ministrs ar Ministru kabineta atļauju un Valsts kontroles piekrišanu.

34. Ārkārtējā budžetā paredzētās zumas var izlietot tikai pēc budžeta apstiprināšanas Saeimā.

35. Zumas, kuŗas Saeima atvēlējusi viena saimniecības gada izdevumu segšanai, nevar izlietot otra saimniecības gada vajadzībām.

P i e z ī m e. Otrā saimniecības gadā var izlietot iepriekšējam gadam jaunbūvēm un kapitaliem remontiem ārkārtējos izdevumos atvēlētās, bet neizlietotās zumas, ja šīs jaunbūves un kapitalie remonti neparedzētu apstākļu dēļ nav nobeigti iepriekšējā saimniecības gadā.

V.nodaļa.

Budžeta slēgšana.

36. Ikgadus 31.martā saimniecības gadam izbeidzoties, finansu ministrs slēdz visus notecējušā gada vajadzībām atvērtos neizlietotos kreditus un valsts kases atlikumu ieskaita valsts rezerves fondā.

37. Valsts rezerves fonds atrodas finansu ministra pārziņā un nav izlietojams tekošām valsts vajadzībām. Rezerves fonda līdzekļi izlietojami vienīgi: 1) veco rēķinu nokārtošanai 38.pantā paredzētā kārtībā; 2) iepriekšējā gada budžetā paredzētām, bet nesegtām valsts parādu un procentu nomaksām, kā arī iepriekšējā gada ārkārtējos izdevumos paredzētām, bet nenobeigtām jaunbūvēm un kapitaliem remontiem, saskaņā ar 35.panta piezīmi; 3) 21.panta piezīmē paredzētu ārkārtēju gadījumu vajadzībām uz sevišķa šim nolūkam izdodama likuma pamata.

P i e z ī m e. Par nenokārtotiem veciem rēķiniem uzskatāmi tādi nesamaksāti rēķini resp. neapmierinātas valsts kreditprasības, kas radušās notecējušā saimniecības gadā Saeimas atvēlēto zumu robežās.

38. Iepriekšējā panta 1. un 2.punktā paredzētām vajadzībām izprasāmās zumas apmierina finansu ministrs no valsts rezerves fonda 6 mēnešu laikā, skaitot no saimniecības gada izbeigšanās dienas.

39. Zumas, kas nepieciešamas iepriekšējā pantā noteiktā termiņā nesamaksāto veco rēķinu nokārtošanai, uzņemamas no jauna nākošā saimniecības gada izdevumu budžetā.

40. Ikgadus ne vēlāk kā līdz 15.decembrim Ministru kabinets iesniedz Saeimai apstiprināšanai finansu ministra sastādītos norēķinus par iepriekšējā gada budžeta izpildīšanu.

41. Ikgadus ne vēlāk kā līdz 1.februarim valsts kontroliers iesniedz Saeimai pārskatu par pagājušā saimniecības gada budžeta faktisko izpildīšanu.

42. Šī likuma izpildīšanai finansu ministrs, saziņā ar valsts kontrolieri, izdod instrukcijas budžetu projektu, to pielikumu, valsts budžeta un valsts kases pārskatu sastādīšanai, kā arī noteikumus par norēķiniem valsts iestādēs.

43. Šis likums stājas spēkā ar šā gada 1.juliju.

44. Ar šī likuma spēkā stāšanos atcelti: 1) 1919.gada 9.augusta pagaidu likums par kreditu atvēršanas kārtību, viņu izlietošanu valsts vajadzībām un par atsevišķu resoru naudas operacijām (Papild.pie lik. un vald.rīk.kr., 4); 2) 1921.gada 26.aprila likums par valsts budžetu (Lik. un vald.rīk.kr.1921., 85) ar to vēlākiem pārgrozījumiem (Lik. un vald.rīk.kr.1922., 76).

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mekšs

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

192 4.g. 29.jūn.

Nodaļas vadītājs

№ 3257

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

185

26. jūnijā 1924. g.

№ 91

Valsts Prezidenta sekretariāts. 26. jūnijā 1924. g. 2813 I akt. Nr.

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti Valsts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.17.junija plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemto

likumu par Latvijas pievienošanos pie 1921.g.25.oktobrī Ženevā no Tautu Savienības starptautiskās darba organizacijas galvenās konferences 3.sesijas pieņemtiem konvenciju projektiem,

līdz ar konvencijām franču un angļu valodā un to tulkojumiem latviešu valodā.

Likuma un konvenciju redakcija, saskaņā ar plenarsēdes lēmumu, pieņemta š.g.19.junija Saeimas prezidija un redakcijas komisijas kopējā sēdē.-

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Ulmanis

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 17.junija plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S
par
Latvijas pievienošanos 1921.g. 25.oktobrī Ženēvā Tautu Savienības Starptautiskās darba organizacijas galvenās konferences 3.sesijā pieņemtiem konvenciju projektiem.

1. 1921.g. 25.oktobrī Ženēvā Tautu Savienības Starptautiskās darba organizacijas galvenās konferences 3.sesijā pieņemtie konvenciju projekti:

1) par svina baltuma lietošanu krāsošanā;
2) par pusaudžu minimalā vecuma noteikšanu, pielaižot tos darbā kā kurinātājus vai kā ogļu padevējus;
3) par laukstrādnieku biedrošanās un koalicijas tiesībām;
4) par nedēļas atpūtu rūpniecības uzņēmumos;
5) par kuģniecībā nodarbināto bērnu un pusaudžu obligatorisko medicinisko izmeklēšanu, -

ar šo likumu pieņemti un apstiprināti.

2. Likums stājas spēkā no izsludināšanas dienas.
Līdz ar likumu izsludināmi arī 1.pantā minētās konvencijas un to tulkojumi latviešu valodā.

3. Konvencijas priekš Latvijas stājas spēkā konvenciju attiecīgos pantos paredzētā kārtībā un laikā.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Pleps

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretariāts.
1924.g. 26. jun.
Nodaļas vadītājs
№ 3224.

T u l k o j u m s

K O N V E N C I J A

par svina baltuma lietošanu krāsošanā.

Tautu Savienības starptautiskās darba organizacijas galvenā konference,

sasaukta Ženevā no starptautiskā darba biroja administratīvās padomes un tur sanākusi 1921.g. 25.oktobrī uz 3.sesiju,

nolemdama pieņemt dažādus priekšlikumus ar nolūku noliegt svina baltuma lietošanu krāsošanā, kurš jautājums ir sesijas dienas kārtības 6.punkts, un

nolemdama, ka šie priekšlikumi dodami starptautiskas konvencijas projekta veidā,

pieņem šekošu konvencijas projektu, kurš ratificējams no starptautiskās darba organizacijas locekļiem, saskaņā ar Versaļas līguma XIII.daļas un citu miera līgumu attiecīgo daļu noteikumiem.

1. pants.

Katrs starptautiskās darba organizacijas loceklis, kurš šo konvenciju ratificē, apņemas aizliegt, izņemot 2.pantā paredzētos izņēmumus, lietot svina baltumu, svina sulfatu un visas šās krāsvielas saturošas vielas krāsošanas darbos būvju iekšienē, izņemot dzelzsceļu piestātnes un rūpniecības uzņēmumus,kuŗos svina baltuma, svina sulfata un visu citu šo krāsvielu saturošu vielu lietošanu attiecīgās iestādes atzinušas par vajadzīgu, saskaņā ar darbdevēju un strādnieku organizacijām. Nav aizliegts lietot baltās krāsvielas, kuŗas satur ne vairāk par 2% metalā pārrēķināta svina.

2. pants.

1.panta noteikumi nav attiecināmi uz dekorativo krāsošanu un vērpumu un audumu krāsošanu.

Katra valdība nosaka robežas starp dažādiem krāsošanas veidiem un nokārto svina baltuma, svina sulfata un visu šo krāsvielu saturošo vielu lietošanu šajos darbos, saskaņā ar šās konvencijas 5., 6. un 7.panta noteikumiem.

3. pants.

Aizliegts nodarbināt pusaudžus, jaunākus par 18 gadiem, un sievietes visos tādos rūpniecības rakstura krāsošanas darbos, kuŗos lieto svina baltumu, svina sulfatu un citas šās krāsvielas saturošas vielas.

Attiecīgām iestādēm ir tiesība, saziņā ar darbdevēju un strādnieku organizacijām, atļaut, ka krāsotāju aroda mācekļus viņu arodnieciskās izglītības dēļ pielaistu pie darbiem, kuŗi aizliegti iepriekšējā pantā.

4. pants.

1. un 3.pantā minētie aizliegumi stāsies spēkā pēc 6 gadiem, skaitot no tās dienas, kuŗā starptautiskā darba konferences 3.sesija slēgta.

5. pants.

Katrs starptautiskās darba organizacijas loceklis, ratificēdams šo konvenciju, uzņemas nokārtot svina baltuma, svina sulfata un visu šo krāsvielu saturošo vielu lietošanu tādos darbos, kur viņu lietošana nav aizliegta uz sekošu nosacījumu pamata:

1. a) Svina baltumu, svina sulfatu vai šās krāsas saturošas vielas nevar izlietot krāsošanas darbos citādi kā tikai mīklas masas vai lietošanai gatavas krāsas veidā.

b) Jāspeŗ vajadzīgie soļi, lai novērstu veselībai draudošās briesmas, kas rodas, krāsošanu izdarot ar pulverizaciju.
c) Jāspeŗ soļi, kad tas ir iespējams, lai novērstu veselībai draudošas briesmas, kas rodas no putekļiem, izdarot sausā veidā izkasīšanu un nospodrināšanu.

2. a) Jāizdod rīkojumi, lai strādnieki-krāsotāji varētu ieturēt vajadzīgo tīrību pa darba laiku un darbu beidzot.
b) Strādniekiem-krāsotājiem ir jāvalkā sevišķas darba drēbes pa visu darba laiku.
c) Jāizdod attiecīgi rīkojumi, lai strādnieku drēbes, kuŗas pa darba laiku stāv noliktas, netiktu aptraipītas ar krāsošanā lietojamām vielām.

3. a) Jāpaziņo par katru saindēšanos (sagiftēšanos) ar svinu, kā arī par katru aizdomīgu gadījumu šai ziņā, pie tam visi šādi gadījumi pēc tam jāpārbauda ārstam, kuŗu iecēlusi attiecīga iestāde.
b) Attiecīga valsts iestāde var prasīt, lai strādniekus mediciniski izmeklētu, kad viņa to atrod par vajadzīgu.

4. Jāsniedz strādniekiem-krāsotājiem aizrādījumi par viņu arodā nepieciešami vajadzīgiem specialiem higieniskiem pašaizsardzības soļiem.

6. pants.

Attiecīgai valsts iestādei, saziņā ar ieinteresēto darba devēju un strādnieku organizacijām, ir jāspeŗ visi soļi, kādi izrādīsies par vajadzīgiem, lai iepriekšējos pantos minētos noteikumus izvestu dzīvē.

7. pants.

Jāved statistika par strādnieku krāsotāju saindēšanos ar svinu sekošā veidā:
a) attiecībā uz saslimumiem - atzīmējot un pārbaudot visus saindēšanās gadījumus ar svinu;
b) attiecībā uz mirstību - pēc tās metodes, kāda atzīta katras valsts oficialās statistiskās iestādēs.

8. pants.

Šās konvencijas oficialās ratifikacijas, saskaņā ar Versaļas līguma XIII. daļas un citu miera līgumu attiecīgo daļu noteikumiem, jāpaziņo Tautu Savienības galvenam sekretaram registrēšanai.

9. pants.

Šī konvencija stāsies spēkā, tiklīdz galvenais sekretars būs registrējis divu starptautiskās darba organizacijas locekļu ratifikacijas.

Viņa saistīs vienīgi tos locekļus, kuŗu ratifikacija būs registrēta sekretariatā.

Tādējādi šī konvencija priekš katra locekļa stāsies spēkā, sākot no tās dienas, kad viņas ratifikacija būs registrēta sekretariatā.

10. pants.

Tiklīdz divu starptautiskās darba organizacijas locekļu ratifikacijas būs registrētas sekretariatā, Tautu Savienības galvenais sekretars par to paziņos visiem starptautiskās darba organizacijas locekļiem. Tāpat viņš paziņos tiem arī, ka registrētas tās ratifikacijas, par kuŗām viņam vēlāk paziņojuši citi organizacijas locekļi.

11. pants.

Katrs loceklis, kuŗš šo konvenciju ratificē, uzņemas izvest dzīvē 1., 2., 3., 4., 5., 6. un 7. panta noteikumus ne vēlāk par 1924.g. 1.janvari un spert soļus, kas būtu nepieciešami, lai šos noteikumus izvestu dzīvē.

12. pants.

Katrs starptautiskās darba organizacijas loceklis, kurš šo konvenciju ratificē, līdz ar to uzņemas viņu piemērot savās kolonijās, īpašumos un protektoratos, saskaņā ar Versaļas līguma 421.panta un citu miera līguma attiecīgo pantu noteikumiem.

13. pants.

Katrs loceklis, kurš šo konvenciju ratificējis, var to pēc notecējušiem 10 gadiem, skaitot no pirmās spēkā stāšanās dienas, uzteikt, paziņojot ar rakstu Tautu Savienības galvenam sekretaram, kurš to reģistrē. Šis uzteikums stājas spēkā tikai pēc viena gada, skaitot no tās dienas, kurā tas sekretariatā reģistrēts.

14. pants.

Starptautiskā darba biroja administrativai padomei vismaz reizi ik pa 10 gadiem jāceļ priekšā galvenai konferencei ziņojums par šās konvencijas dzīvē izvešanu un jāizšķir, vai ir vajadzīgs uzņemt konferences dienas kārtībā jautājumu par šās konvencijas caurskatīšanu vai pārgrozīšanu.

15. pants.

Šās konvencijas franču un angļu teksti ir autentiski.

Konvencijas tulkojuma teksts pieņemts Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 17. junija plenarsēdē.

Saeimas sekretars.

T u l k o j u m s.

K O N V E N C I J A

par pusaudžu minimalā vecuma noteikšanu, pielaižot tos darbā kā kurinātājus vai kā ogļu padevējus.

Tautu Savienības starptautiskās darba organizacijas galvenā konference,

sasaukta Ženevā no starptautiskā darba biroja administratīvās padomes un tur sanākusi 1921.g. 25.oktobrī uz 3.sesiju,

nolemdama pieņemt dažādus priekšlikumus attiecībā uz aizliegumu nodarbināt par 18 gadiem jaunākas personas pie kurināšanas un ogļu padošanas, kurš jautājums ietilpst sesijas dienas kārtības 8.punktā, un

nolemdama, ka šie priekšlikumi dodami starptautiskas konvencijas projekta veidā,

pieņem sekošu konvencijas projektu, kurš ratificējams no starptautiskās darba organizacijas locekļiem, saskaņā ar Versaļas līguma XIII.daļas un citu miera līgumu attiecīgo daļu noteikumiem.

1. pants.

Šo konvenciju dzīvē izvedot, zem jēdziena "kugis" jāsaprot visi kugi, laivas un peldu līdzekļi, kurus lieto jūras kugniecībā, neskatoties uz to, vai tie ir sabiedrības vai privatīpašums, izņemot kara kugus.

2. pants.

Par 18 gadiem jaunākus pusaudžus aizliegts nodarbināt uz kugiem kā kurinātājus vai kā ogļu padevējus.

3. pants.

2.panta noteikumi neattiecas:

a) uz pusaudžu nodarbināšanu uz apmācības kugiem, ar to nosacījumu, ka šo darbu atzīst un pārrauga attiecīgas iestādes,

b) uz pusaudžu nodarbināšanu uz kugiem, kurus dzen galvenā kārtā ar citu un ne ar tvaika spēku,

c) uz pusaudžu nodarbināšanu, kuri nav jaunāki par 16 gadiem, ja tie no ārsta izmeklēti un atzīti par fiziski spējīgiem uń ja viņi tiek nodarbināti uz kugiem, kurus lieto vienīgi kabotažu braucieniem Indijā un Japanā, ievērojot noteikumus, kuri tiktu izdoti saziņā ar vadošām strādnieku un darba devēju organizacijām šajās valstīs.

4. pants.

Ja kādā ostā vajadzīgs pieņemt kurinātāju vai ogļu padevēju un nav iespējams atrast šā darba strādniekus vismaz 18 gadus vecus, šās vietas var ieņemt pusaudži, kuri jaunāki par 18, bet vismaz 16 gadus veci, bet šādos gadījumos viena vajadzīgā kurinātāja vai ogļu padevēja vietā jāliek divi pusaudži.

5. pants.

Lai atvieglinātu šās konvencijas noteikumu dzīvē izvešanu, katram kuga vadītājam jāved registracijas liste jeb uz kuga nodarbināto personu saraksts, kurā atzīmētas visas par 18 gadiem jaunākas personas, kā arī viņu dzimšanas dati.

6. pants.

Kugu personala darba līgumos jābūt šās konvencijas noteikumu īsam kopsavilkumam.

7. pants.

Šās konvencijas oficialās ratifikacijas, saskaņā ar Versaļas līguma XIII. daļas un citu miera līgumu attiecīgo daļu noteikumiem, jāpaziņo Tautu Savienības galvenam sekretaram reģistrēšanai.

8. pants.

Šī konvencija stāsies spēkā, tiklīdz divu starptautiskās darba organizacijas locekļu ratifikacijas būs reģistrējis galvenais sekretars.

Viņa saistīs vienīgi tos locekļus, kuŗu ratifikacija būs reģistrēta sekretariatā.

Tādējādi šī konvencija priekš katra locekļa stāsies spēkā, sākot no tās dienas, kad viņas ratifikacija būs reģistrēta sekretariatā.

9. pants.

Tiklīdz divu starptautiskās darba organizacijas locekļu ratifikacijas būs reģistrētas sekretariatā, Tautu Savienības galvenais sekretars par to paziņos visiem starptautiskās darba organizacijas locekļiem. Tāpat viņš paziņos tiem arī, ka reģistrētas tās ratifikacijas, par kuŗām viņam vēlāk paziņojuši citi organizacijas locekļi.

10. pants.

Ievērojot 8.panta noteikumus, katrs loceklis, kuŗš šo konvenciju ratificē, uzņemas izvest dzīvē 1., 2., 3., 4., 5. un 6.panta noteikumus ne vēlāk par 1924.g. 1.janvari un spert soļus kas būtu nepieciešami, lai izvestu šos noteikumus dzīvē.

11. pants.

Katrs starptautiskās darba organizacijas loceklis, kuŗš šo konvenciju ratificē, līdz ar to uzņemas viņu piemērot savās kolonijās, īpašumos un protektoratos, saskaņā ar Versaļas līguma 421.panta un citu miera līgumu attiecīgo pantu noteikumiem.

12. pants.

Katrs loceklis, kuŗš konvenciju ratificējis, var to pēc notecējušiem 10 gadiem, skaitot no pirmās spēkā stāšanās dienas, uzteikt, paziņojot ar rakstu Tautu Savienības galvenam sekretaram, kuŗš to reģistrē. Šis uzteikums stājās spēkā tikai pēc viena gada, skaitot no tās dienas, kuŗā viņa reģistrēta sekretariatā.

13. pants.

Starptautiskā darba biroja administrativai padomei vismaz reizi ik pa desmit gadiem jāceļ priekšā galvenai konferencei ziņojums par šās konvencijas dzīvē izvešanu un jāizšķir, vai ir vajadzīgs uzņemt konferences dienas kārtībā jautājumu par šās konvencijas caurskatīšanu vai pārgrozīšanu.

14. pants.

Šās konvencijas franču un angļu teksti ir autentiski.

Konvencijas tulkojuma teksts pieņemts Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 17.junija plenarsēdē.

Saeimas sekretars.

192

T u l k o j u m s.

K O N V E N C I J A

par laukstrādnieku biedrošanās un koalicijas tiesībām.

Tautu Savienības starptautiskās darba organizacijas galvenā konference,

sasaukta Ženevā no starptautiskā darba biroja administratīvās padomes un tur sanākusi 1921.gadā 25.oktobrī uz 3.sesiju,

nolemdama pieņemt dažādus priekšlikumus attiecībā uz laukstrādnieku biedrošanās un koalicijas tiesībām, kuŗš jautājums ietilpst sesijas dienas kārtības 4.punktā un

nolemdama, ka šie priekšlikumi dodami starptautiskās konvencijas projekta veidā,

pieņem sekošu konvencijas projektu, kuŗš ratificējams no starptautiskās darba organizacijas locekļiem, saskaņā ar Versaļas līguma XIII.daļas un citu miera līgumu attiecīgo daļu noteikumiem.

1. pants.

Katrs starptautiskās darba organizacijas loceklis, ratificēdams šo konvenciju, uzņemas nodrošināt visām lauksaimniecībā nodarbinātām personām tās pašas biedrošanās un koalicijas tiesības, kā rūpniecības strādniekiem un atcelt visus likumus vai citādus noteikumus, kuŗi laukstrādniekiem šīs tiesības ierobežo.

2. pants.

Šās konvencijas oficialās ratifikacijas, saskaņā ar Versaļas līguma XIII. daļas un citu miera līgumu attiecīgo daļu noteikumiem, jāpaziņo Tautu Savienības galvenam sekretaram registrēšanai.

3. pants.

Šī konvencija stāsies spēkā, tiklīdz 2 starptautiskās darba organizacijas locekļu ratifikacijas būs registrējis galvenais sekretars.

Viņa saistīs vienīgi tos locekļus, kuŗu ratifikacija būs registrēta sekretariatā.

Tādējādi šī konvencija priekš katra locekļa stāsies spēkā, sākot no tās dienas, kad viņas ratifikacija būs registrēta sekretariatā.

4.pants.

Tiklīdz 2 starptautiskās darba organizacijas locekļu ratifikacijas būs registrētas sekretariatā, Tautu Savienības galvenais sekretars par to paziņos visiem starptautiskās darba organizacijas locekļiem. Tāpat viņš paziņos tiem arī, ka registrētas tās ratifikacijas, kuŗas viņam vēlāk paziņos citi organizacijas locekļi.

5. pants.

Ievērojot 3.panta noteikumus, katrs loceklis, kuŗš šo konvenciju ratificē, uzņemas izvest dzīvē 1.panta noteikumus ne vēlāk par 1924.gada 1.janvari un spert soļus, kas būtu nepieciešami, lai izvestu šos noteikumus dzīvē.

6. pants.

Katrs starptautiskās darba organizacijas loceklis, kuŗš šo konvenciju ratificē, līdz ar šo uzņemas viņu piemērot savās kolonijās, īpašumos un protektoratos, saskaņā ar Versaļas līguma 421.p. un citu miera līgumu attiecīgo pantu noteikumiem.

7. pants.

Katrs loceklis, kurš šo konvenciju ratificējis, var to pēc notecējušiem 10 gadiem, skaitot no pirmās spēkā stāšanās dienas, uzteikt, paziņojot ar rakstu Tautu Savienības galvenajam sekretaram, kurš to registrē. Šis noteikums stājas spēkā tikai pēc viena gada, skaitot no tās dienas, kurā viņš registrēts sekretariatā.

8. pants.

Starptautiskā darba biroja administrativai padomei vismaz reiz ik pa 10 gadiem jāceļ priekšā galvenai konferencei ziņojums par šās konvencijas dzīvē izvešanu un jāizšķir, vai ir vajadzīgs uzņemt konferences dienas kārtībā jautājumu par šās konvencijas caurskatīšanu vai pārgrozīšanu.

9. pants.

Šās konvencijas franču un angļu teksti ir autentiski.

Konvencijas tulkojuma teksts pieņemts Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 17. junija plenarsēdē.

Saeimas sekretars.

194

T u l k o j u m s .

K o n v e n c i j a

par nedeļas atpūtu rūpniecības uzņēmumos.

Tautu Savienības starptautiskās darba organizacijas galvenā konference, sasaukta Ženevā no starptautiskā darba biroja administratīvās padomes un tur sanākusi 1921.g.25.oktobrī uz 3.sesiju,

nolemdama pieņemt dažādus priekšlikumus, attiecībā uz nedeļas atpūtu rūpniecībā, kurš jautājums ietilpst sesijas dienas kārtības 7.punktā, un

nolemdama, ka šie priekšlikumi dodami starptautiskas konvencijas veidā,

pieņem sekošu konvencijas projektu, kurš ratificejams no starptautiskās darba organizacijas locekļiem, saskaņā ar Versaļas līguma XIII.daļas un citu miera līgumu attiecīgo daļu noteikumiem:

1.pants.

Šo konvenciju dzīvē izvedot, par rūpniecības uzņēmumiem jāuzskata:

a/ kalnraktuves, akmeņlaustuves un visādu vielu izdabūšana no zemes;

b/ uzņēmumi, kuŗos vielas tiek pagatavotas, pārstrādātas, tīrītas, izlabotas, izgreznotas, pabeigtas, sagatavotas pārdošanai, izjauktas, iznīcinātas, vai kuŗos dažādas vielas tiek veidotas, se ieskaitot ari kuģu būvniecību, kā ari elektribas un citāda veida dzinējspēku ražošanu, pārveidošanu un pārsūtīšanu;

c/ visādu ēku, dzelzsceļu, tramvaju, ostu, doku, dambju, kanalu, iekšzemju ūdensceļu, ceļu, tuneļu, tiltu, viaduktu, ūdensvadu, aku un ūdensvadu tīklu, telefona un telegrafa ieţaišu, elektrisko instalaciju, ūdens vai gāzes ieţaišu būvēšana, pārbūvēšana, izlabošana, pārveidošana, uzturēšana vai noplēšana vai citi būves, kā ari sagatavošanas un priekšdarbi augšā minētiem darbiem;

d/ personu vai preču pārvadāšana pa zemes ceļiem, dzelzs- vai iekšējiem ūdensceļiem, ieskaitot preču piegādāšanu dokos, ostmalās, preču noliktavās un kuģu būvētavas, izņemot troknešus.

Pie visa, kas še uzskaitīts, ir jāievēro vēl dažādi sevišķi nacionala rakstura izņēmumi, kādi paredzēti Vašingtonas konvencijā, kuŗa ierobežo darbdienu rūpniecības uzņēmumos uz 8 stundām dienā un 48 stundām nedeļā, pie tam šie izņēmumi jaievēro tiktāl, cik tie piemērojami šai konvencijai.

Bez visa, kas augšā uzskaitīts, ja tas izrādās par nepieciešamu, katrs loceklis var noteikt robežu, kas šķir rūpniecību no vienas puses un tirdzniecību un lauksaimniecību no otras puses.

2.pants.

Visas personas, kuŗas nodarbinātas kādā sabiedriskā vai privātā rūpniecības uzņēmuma vai tā nozarēs, izņemot nākošos pantos pievestos izņēmuma gadījumus, katrā 7 dienu ilgā laika periodā bauda atpūtu, kuŗai jābūt vismaz 24 nepārtrauktu stundu ilgai.

Šī atpūta jāpieškir, cik vien tas iespējams, visam personalam katrā uzņēmumā gluži tai pašā laikā.

Atpūtas dienai jāsakrīt, ciktāl tas iespējams, ar to dienu, kuŗa svinama pēc zināmas zemes vai apgabala tradicijām vai parašām.

3.pants.

Katrs loceklis var neattiecināt 2.panta noteikumus uz rūpniecības uzņēmumiem, kuŗos nodarbināti vienas pašas ģimenes locekļi.

4.pants.

Katrs loceklis var 2.panta noteikumos atļaut izņēmumus pilnīgi vai pa daļai /ieskaitot atpūtas atcelšanu vai viņas samazināšanu/, pie tam

195

it sevišķi ņemot vērā piemērīgos ekonomiskos un humanitaros uzskatus un pēc sazināšanās ar atbildīgākām darbdevēju un strādnieku savienībām tur,kur tādas pastāv.

Šāda sazināšanās nav vajadzīga tādos gadījumos,kur šādi izņēmumi jau pieļauti ar pastāvošiem likumiem.

5. pants.

Katram loceklim,cik vien tas iespējams,jāizdod noteikumi,kas paredz uz 4.panta pamata atceltā vai samazinātā atpūtas laika vietā citu atpūtas laiku,izņemot tikai tos gadījumus,kur uz vienošanās vai vietēju parašu pamata šāda atpūta jau ievesta.

6. pants.

Katram loceklim jāsastāda saraksts par visiem tiem izņēmumiem, kādi pielaisti saskaņā ar šās konvencijas 3. un 4.pantu,un tas iesūtams starptautiskam darba birojam.Katram loceklim bez tam vēl pēc katriem diviem gadiem jāpaziņo par visām šajā sarakstā izdarītām pārgrozībām.

Starptautiskam darba birojam par šo lietu jāceļ priekšā ziņojums galvenai starptautiskās darba organizacijas konferencei.

7. pants.

Lai atvieglotu šās konvencijas noteikumu izvešanu dzīvē,katram uzņēmējam,direktoram vai uzņēmuma pārzinim uzliekams par pienākumu:

a/ gadījumā,kur nedeļas atpūtu dod visam uzņēmuma personalam kopēji vienā laikā,kopējās atpūtas stundas un dienas darīt zināmas ar iestādēs vai citās piemērotās vietās redzami izliktiem sludinājumiem,vai ari citādā valdības atzītā veidā;

b/ ja personalam nedod kopēju atpūtu,darīt zināmus tos strādniekus un kalpotājus,kuŗi bauda atsevišķu atpūtu un aprādīt to ar sarakstu,kurš sastādīts tādā veidā,kā to atzīst valsts likumi vai attiecīgas valsts iestādes izdotie rīkojumi.

8. pants.

Šās konvencijas oficialās ratifikacijas,saskaņā ar Versaļas līguma XIII.daļas un citu miera līgumu attiecīgo daļu noteikumiem,jāpaziņo Tautas Savienības galvenam sekretaram reģistrēšanai.

9. pants.

Šī konvencija stāsies spēkā,tiklīdz 2 starptautiskās darba organizacijas locekļu ratifikacijas būs reģistrējis galvenais sekretars.

Viņa saistīs vienīgi tos locekļus,kuŗu ratifikacija būs reģistrēta sekretariatā.

Tādējādi šī konvencija priekš katra locekļa stāsies spēkā,sākot no tās dienas,kad viņas ratifikacija būs reģistrēta sekretariatā.

10. pants.

Tiklīdz divu starptautiskās darba organizacijas locekļu ratifikacijas būs reģistrētas sekretariatā, Tautu Savienības galvenais sekretars par to paziņos visiem starptautiskās darba organizacijas locekļiem. Tāpat viņš paziņos tiem ari,ka reģistrētas tās ratifikacijas, par kuŗām viņam vēlāk paziņojuši citi organizacijas locekļi.

11. pants.

Katrs loceklis, kuŗš šo konvenciju ratificē, uzņemas izvest dzīvē 1., 2., 3., 4., 5., 6. un 7.panta noteikumus ne vēlāk kā 1924.g. 1.janvarī un spert soļus, kas būtu nepieciešami, lai šos noteikumus izvestu dzīvē.

12. pants.

Katrs starptautiskās darba organizacijas loceklis, kurš šo konvenciju ratificē, līdz ar to uzņemas viņu piemērot savās kolonijās,

196

īpašumos un protektoratos, saskaņā ar Versaļas līguma 421.panta un citu miera līgumu attiecīgo pantu noteikumiem.

13. pants.

Katrs loceklis, kurš šo konvenciju ratificējis, var to pēc notecējušiem 10 gadiem, skaitot no pirmās spēkā stašanās dienas, uzteikt, paziņojot ar rakstu Tautu Savienības galvenam sekretaram, kurš to reģistrē. Šis uzteikums stājas spēkā tikai pēc viena gada, skaitot no tās dienas, kurā tas sekretariatā reģistrēts.

14. pants.

Starptautiskā darba biroja administrativai padomei vismaz reizi ik pa 10 gadiem jāceļ priekšā galvenai konferencei ziņojums par šās konvencijas dzīvē izvešanu un jāizšķir, vai ir vajadzīgs uzņemt konferences dienas kārtībā jautājumu par šās konvencijas caurskatīšanu vai pārgrozīšanu.

15. pants.

Šās konvencijas franču un angļu teksti ir autentiski.

Konvencijas tulkojuma teksts pieņemts Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.17.junija plenarsēdē.

Saeimas sekretars.

T u l k o j u m s.

K O N V E N C I J A

par kugniecībā nodarbināto bērnu un pusaudžu obligatorisko medicinisko izmeklēšanu.

Tautu Savienības starptautiskās darba organizacijas galvenā konference,

sasaukta Ženevā no starptautiskā darba biroja administratīvās padomes un tur sanākusi 1921.g. 25.oktobrī uz 3.sesiju,

nolemdama pieņemt dažādus priekšlikumus, attiecībā uz kugniecībā nodarbināto bērnu un pusaudžu obligatorisko medicinisko izmeklēšanu, kurš jautājums ietilpst sesijas dienas kārtības 8.punktā, un

nolemdama, ka šie priekšlikumi dodami starptautiskas konvencijas projekta veidā,

pieņem sekošu konvencijas projektu, kurš ratificējams no starptautiskās darba organizacijas locekļiem, saskaņā ar Versaļas līguma XIII.daļas un citu miera līgumu attiecīgo daļu noteikumiem.

1. pants.

Šo konvenciju dzīvē izvedot, zem jēdziena "kugis" jāsaprot visi kugi, laivas un peldu līdzekļi, kuŗus lieto jūŗas kugniecībā, neskatoties uz to, vai tie ir sabiedrības vai privatīpašums, izņemot kaŗa kugus.

2. pants.

Izņemot kugus, uz kuŗiem nodarbināti tikai vienas pašas gimenes locekļi, bērni un pusaudži zem 18 gadiem, nevar tikt nodarbināti uz kugiem citādi, kā uzrādot no attiecīgas valsts iestādes pilnvarotā ārsta parakstītu zīmi, kas apliecinā, ka viņi ir šī darba spējīgi.

3. pants.

Šādu bērnu vai pusaudžu nodarbināšanu uz jūŗas nevar turpināt citādi, kā atkārtojot medicinisko izmeklēšanu laika sprīžos, ne ilgākos par 1 gadu, un iesniedzot pēc katras izmeklēšanas ārsta apliecību par derīgumu šim darbam. Ja ārsta apliecības termiņš notek ceļojuma laikā, šī apliecība tomēr paliek spēkā līdz ceļojuma beigām.

4. pants.

Neatliekamos gadījumos var attiecīga valsts iestāde pieļaut pusaudžiem zem 18 gadiem kāpt uz kuga bez šās konvencijas 2. un 3.panta paredzētām izmeklēm, tomēr ar to noteikumu, ka izmeklēšanai jānotiek pirmajā ostā, kuŗā kugis iebrauc.

5. pants.

Šās konvencijas oficialās ratifikacijas, saskaņā ar Versaļas līguma XIII. daļas un citu miera līgumu attiecīgo daļu noteikumiem, jāpaziņo Tautas Savienības galvenam sekretaram reģistrēšanai.

6. pants.

Šī konvencija stāsies spēkā, tiklīdz 2 starptautiskās darba organizacijas locekļu ratifikacijas būs reģistrējis galvenais sekretars.

Viņa saistīs vienīgi tos locekļus, kuŗu ratifikacija būs reģistrēta sekretariatā.

Tādējādi šī konvencija priekš katra locekļa stāsies spēkā, sākot no tās dienas, kad viņas ratifikacija būs reģistrēta sekretariatā.

7. pants.

Tiklīdz 2 starptautiskās darba organizacijas locekļu ratifikacijas būs reģistrētas sekretariatā, Tautu Savienības galvenais sekretars par to paziņos visiem starptautiskās darba organizacijas locekļiem. Tāpat viņš arī paziņos tiem, ka reģistrētas tās ratifikacijas, par kurām viņam vēlāk paziņojuši citi organizacijas locekļi.

8. pants.

Ievērojot 6.panta noteikumus, katrs loceklis, kurš šo konvenciju ratificē, uzņemas izvest dzīvē 1., 2., 3. un 4.panta noteikumus ne vēlāk par 1924.g. 1.janvari un spert soļus, kas būtu nepieciešami, lai izvestu šos noteikumus dzīvē.

9. pants.

Katrs starptautiskās darba organizacijas loceklis, kurš šo konvenciju ratificē līdz ar to uzņemas viņu piemērot savās kolonijās, īpašumos un protektoratos, saskaņā ar Versaļas līguma 421.p. un citu miera līguma attiecīgo pantu noteikumiem.

10. pants.

Katrs loceklis, kurš šo konvenciju ratificē, var to pēc notecējušiem 10 gadiem, skaitot no pirmās spēkā stāšanās dienas, uzteikt paziņojot ar rakstu Tautu Savienības galvenajam sekretaram, kurš to reģistrē. Šis uzteikums stājas spēkā tikai pēc viena gada, skaitot no tās dienas, kurā viņš reģistrēts sekretariatā.

11. pants.

Starptautiskā darba biroja administrativai padomei vismaz reiz ik pa 10 gadiem jācēļ priekšā galvenai konferencei ziņojums par šās konvencijas dzīvē izvešanu un jāizšķir, vai ir vajadzīgs uzņemt konferences dienas kārtībā jautājumu par šīs konvencijas caurskatīšanu vai pārgrozīšanu.

12. pants.

Šās konvencijas franču un angļu teksti ir autentiski.

Konvencijas tulkojuma teksts pieņemts Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 17.junija plenarsēdē.

J. Mosēns

Saeimas sekretars.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

26/VI. 930 gb

1919

6. jūnijā 192 4 g.

№ 92.

Valsts Prezidenta sekretariāts
Saņemts 1924 g. 26 jūnijā
Nr. 2812 Lpp. 7

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.17.junija plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemto

likumu par Latvijas teritorijas iedalīšanu apriņķos,

kuŗa redakcija, saskaņā ar plenarsēdes lēmumu, pieņemta š.g.19.junija Saeimas prezidija un redakcijas komisijas kopējā sēdē.-

F. Meierovics

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vecvagars

Saeimas sekretars.

26/VI.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 17.junija plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S
par
Latvijas teritorijas iodalīšanu apriņķos.

1. Apriņķis ir atsevišķa pašvaldības un administrativa vienība. Apriņķa pašvaldības vienībā neietilpst pilsētas.

2. Pagastu starpgabali (strejgabali), kuŗi pēc apriņķu sadalījuma palikuši kaimiņu apriņķī, pievienojami pie tuvākiem kaimiņu apriņķa pagastiem.

3. Šis likums izvedams dzīvē vēlākais līdz 1925.gada 1.aprilim.

4. Latvijas teritorija sadalas sekošos apriņķos: 1) Aizputes, 2) Bauskas, 3) Cēsu, 4) Daugavpils, 5) Ilūkstes, 6) Jaunlatgales, 7) Jēkabpils, 8) Jelgavas, 9) Kuldīgas, 10) Liepājas, 11) Ludzas, 12) Madonas, 13) Rēzeknes, 14) Rīgas, 15) Talsu, 16) Tukuma, 17) Valkas, 18) Valmieras, 19) Ventspils.

5. No viena apriņķa otram pievienotās apriņķu daļas padotas tiem likumiem, kādi tanīs bija spēkā pirms pievienošanas.

6. Teritorialā tiesu piekritība izšķirama pēc jaunām apriņķu robežām. Jau uzsāktās lietas izspriežamas pēc agrākās piekritības.

7. Saeimas vēlēšanās Latvija sadalāma vēlēšanu apgabalos, saskaņā ar Saeimas vēlēšanu likuma 10.pantu, pieturoties pie tā apriņķu sadalījuma, kuŗš pastāvēja pirms šī likuma spēkā stāšanās.

8. Instrukcijas par šī likuma dzīvē izvešanu izdod Iekšlietu ministrija.

9. Liepājas apriņķim pievieno sekošus Aizputes apriņķa pagastus: Aizvīķu, Asītes, Bātas, Embūtes, Vaiņodes.

10. Kuldīgas apriņķim pievieno no Talsu apriņķa Kabiles pagastu.

11. Tukuma apriņķim pievieno sekošus Talsu apriņķa pagastus: Aizupes, Dzirciema, Engures, Matkules, Pūres, Vānes, Zantes un Zemītes.

12. Rīgas apriņķim pievieno no Bauskas apriņķa Baldones, Līves-Brambergas un Tomes pagastus.

13. Rīgas apriņķim pievieno no Jaunjelgavas apriņķa Lindes pagastu.

14. Jelgavas apriņķim pievieno no Kuldīgas apriņķa Renģu pagastu un no Tukuma apriņķa Bēnes, Īles, Jaunauces, Lielauces, Sniķeres, Vadakstes un Vecauces pagastus.

15. Bauskas apriņķim pievieno no Jaunjelgavas apriņķa Kurmenes un Valles pagastus.

16. Jaunjelgavas apriņķi pārdēvē par Jēkabpils apriņķi. Par apriņķa pilsētu noteic Jēkabmiestu, nosaucot to par Jēkabpili.

17. Valmieras apriņķim pievieno no Valkas apriņķa Jaunvāles un Vecbrengulu pagastus.

18. Nodibina Madonas apriņķi, kuŗš sastādas no Valkas apriņķa sekošiem pagastiem: Adulienas, Beļavas, Galgauskas, Jaungulbenes, Litenes, Stāmerienes, Tirzas un Vecgulbenes, un Cēsu apriņķa sekošiem pagastiem: Bērzaunes, Bučauskas, Cesvaines, Dzelzavas, Grašu, Grostonas, Iršu, Iršu kolonijas, Kalsnavas, Kārzdabas, Krauklu, Kusas, Lautera-Viesienas, Lazdonas, Liezeres, Liepkalna-Ozolu, Lubānas, Lubejas, Laudonas, Laudonas-Odzienas, Mārcienas, Mēdzūlas, Meirānu, Olu-Apaltienas, Pātkules, Praulienas, Saikavas, Sarkaņu, Sausnējas, Sāvienas, Vējavas, Vestienas, Vietalvas, Vietalvas-Odzienas.

19. Cēsu apriņķim pievieno no Valkas apriņķa Druvienas un Lizuma pagastus.

201

20. Cēsu apriņķim pievieno no Valmieras apriņķa Lielstraupes, Mazstraupes, Rozbeļu, Stalbes un Unguru pagastus.

21. Daugavpils apriņķim pievieno no Rēzeknes apriņķa Rudzātu pagastu.

22. Nodibina Jaunlatgales apriņķi, kurš sastādas no sekošiem Ludzas apriņķa pagastiem: Baltinavas, Balvu, Bokovas, Domopoles, Gauru, Kačanovas, Kokorevas, Liepnas, Rugāju, Tolkovas, Viļakas un Višgorodas.

P i e z ī m e. Apriņķa centrs atrodas Jaunlatgalē.

P i e l i k u m s pie 4.panta.

Pagastu un miestu sadalījums pa apriņķiem.

1. Aizputes apriņķis.

1. Alšvangas
2. Aizputes-Klosteres
3. Aizputes-Pils
4. Apriķu
5. Basu
6. Briņķu
7. Cīravas
8. Dunalkas
9. Dzērves
10. Gudenieku
11. Kazdangas
12. Lažas
13. Nīgrandas
14. Pilsberģes
15. Rudbāržu
16. Sakas
17. Sieksātes
18. Tāšu-Padures
19. Ulmāles-Labraga
20. Valtaiķu
21. Ziemupes pagasts

2. Bauskas apriņķis.

1. Bārbeles
2. Bauskas
3. Bornsmindes
4. Bruknas
5. Budbergas
6. Ceraukstes
7. Codes
8. Grienvaldes
9. Iecavas
10. Jaunsaules
11. Kurmenes
12. Mežotnes
13. Misas
14. Rundāles
15. Stelpes
16. Svitenes
17. Šenbergas
18. Vecmuižas
19. Vecsaules
20. Valles pagasts

3. Cēsu apriņķis.

1. Baižkalna
2. Brantu
3. Briņģu
4. Cēsu
5. Cirstu
6. Drabešu
7. Drustu
8. Druvienas
9. Dzērbenes
10. Ērgļu
11. Gatartas
12. Jaunpiebalgas
13. Jaunraunas
14. Jumurdas
15. Kārļu
16. Katrīnas
17. Kosas
18. Lielstraupes
19. Liepas
20. Lenču
21. Līvu
22. Lizuma
23. Mārsnēnu
24. Mazstraupes
25. Nēķenu
26. Ogres
27. Priekuļu
28. Rāmuļu
29. Raiskuma
30. Rankas
31. Raunas
32. Rozboku
33. Sērmukšu
34. Skujenes
35. Stalbes
36. Unguru
37. Vecpiebalgas
38. Veismaņu
39. Veļķu
40. Veselauskas pagasts

4. Daugavpils apriņķis.

1. Aiviekstas
2. Asūnes
3. Dagdas
4. Grāveru
5. Izabelinas
6. Izvolta
7. Jāsmuižas
8. Kapiņu
9. Kolupes
10. Krāslavas
11. Krustpils
12. Līksnas
13. Līvānu
14. Maļinovas
15. Mežmuižas
16. Preiļu
17. Piedrujas
18. Pustiņas
19. Rudzātu
20. Ungurmuižas
21. Višķu
22. Vārkavas pagasts

1. Līvānu miests

5. Ilūkstes apriņķis.

1. Aknistes
2. Asares
3. Bebrenes
4. Bornes
5. Borovkas
6. Demenes
7. Dvietas
8. Gārsenes
9. Kalkūnes
10. Kurcuma
11. Lašu
12. Pilskalnes
13. Prodes
14. Rubenes
15. Salanājas
16. Skrudalienas
17. Susējas
18. Stelles
19. Sventes pagasts

202

6. Jaunlatgales apriņķis.

1. Baltinavas
2. Balvu
3. Bokovas
4. Domopoles
5. Gauru
6. Kačanovas
7. Kokorevas
8. Liepnas
9. Rugāju
10. Tolkovas
11. Viļakas
12. Višgorodas pagasts

7. Jēkabpils apriņķis.

1. Biržu
2. Daudzeses
3. Dignājas
4. Ērberģes
5. Ēķengrāves
6. Elkšņu
7. Mēmeles
8. Neretas
9. Salas
10. Saukas
11. Seces
12. Sēlpils
13. Sērenes
14. Slates
15. Sunāksts
16. Susējas-Kroņa
17. Vārenbrokas
18. Zalvas
19. Zasas pagasts
1. Ēķengrāves miests

8. Jelgavas apriņķis.

1. Auru
2. Bēnes
3. Bērzmuižas
4. Brambergas
5. Bukaišu
6. Dobeles
7. Džūkstes-Pienavas
8. Elējas
9. Emburgas
10. Garozes
11. Īles
12. Jaunauces
13. Jaunsvirlaukas
14. Jēkabnieku
15. Kalnamuižas
16. Kalnciema
17. Kroņa-Vircavas
18. Liclauces
19. Lielplatones
20. Lielvircavas
21. Līvbērzes
22. Mežmuižas
23. Naudītes
24. Ozolnieku
25. Penkules
26. Pēternieku
27. Platones
28. Reņģu
29. Sesavas
30. Sīpeles
31. Snikeres
32. Svētes
33. Šķibes
34. Tetelmindes
35. Ukru
36. Vadakstes
37. Valguntes
38. Vecauces
39. Vecsvirlaukas
40. Vilces
41. Zaļenieku pagasts
1. Vecauces miests

9. Kuldīgas apriņķis.

1. Brocenu
2. Cieceres
3. Ezeres
4. Gaiķu
5. Griķu
6. Īvandes
7. Kabiles
8. Kuldīgas
9. Kurmāles
10. Kursīšu
11. Lielrendas
12. Lutriņu
13. Padures
14. Pampaļu
15. Planicas
16. Raņķu
17. Rendas
18. Sātiņu
19. Saldus
20. Skrundas
21. Snēpeles
22. Turlavas
23. Vārmes
24. Zvārdes pagasts

10. Liepājas apriņķis.

1. Aizteres
2. Aizviķu
3. Asītes
4. Bārtas
5. Bātas
6. Bunkas
7. Dunikas
8. Durbes
9. Embūtes
10. Gaviezes
11. Gramzdas
12. Grobiņas
13. Kalētu
14. Krotes
15. Medzes
16. Nīcas
17. Pērkones
18. Priekules
19. Purmsātu
20. Rāvas
21. Rucavas
22. Tadaiķu
23. Talsu
24. Vaiņodes
25. Vērgaļu
26. Vecpils
27. Virgas pagasts
1. Priekules miests

11. Ludzas apriņķis.

1. Eversmuižas
2. Istras
3. Janovoles
4. Kārsavas
5. Landskoronas
6. Michalovas
7. Nirzas
8. Pildas
9. Posiņes
10. Rundēnu
11. Zaļmuižas
12. Zvirgzdenes pagasts

12. Madonas apriņķis.

1. Adulienas
2. Bērzaunes
3. Belavas
4. Bučauskas
5. Cesvaines
6. Dzelzavas
7. Galgauskas
8. Grostonas
9. Grašu
10. Iršu
11. Iršu kolonijas
12. Jaungulbenes
13. Kārzdabas
14. Kalsnavas
15. Krauklu
16. Kusas
17. Lazdonas
18. Laudonas
19. Laudonas-Odzienas
20. Lautera-Viesienas
21. Liepkalna-Ozolu

22. Liezeres
23. Litenes
24. Lubānas
25. Lubejas
26. Mārcienas
27. Mēdzūlas
28. Meirānu
29. Oļu-Apeltienas
30. Patkules
31. Praulienas
32. Saikavas
33. Sarkaņu
34. Sausnējas
35. Sāvienas
36. Stāmerienas
37. Tirzas
38. Vējavas
39. Vestienas
40. Vecgulbenes
41. Vietalvas
42. Vietalvas-Odzienas pagasts
1. Madonas
2. Vecgulbenes miests

13. Rēzeknes apriņķis.

1. Andrupenes
2. Atašienes
3. Biržgaļa
4. Bikavas
5. Borkavas
6. Bukmuižas
7. Dricēnu
8. Kaunatas
9. Makašēnu
10. Ozolmuižas
11. Rozenmuižas
12. Rozentavas
13. Ružinas
14. Sakstagala
15. Silajāņu
16. Stirnienas
17. Varakļānu
18. Vidsmuižas
19. Viļēnu pagasts
1. Varakļānu
2. Viļēnu miests

14. Rīgas apriņķis.

1. Aderkašu
2. Ādažu
3. Allažu
4. Aizkraukles
5. Baldones
6. Bebru
7. Bieriņu
8. Bīriņu
9. Doles
10. Dreiliņu
11. Ikšķiles
12. Inčukalna
13. Jaunpils
14. Jumpravas
15. Kastrānes
16. Katlakalna
17. Ķēču
18. Ķeipenes
19. Ķempju
20. Kokneses
21. Krapes
22. Krimuldas
23. Lauberes-Ozolu
24. Lēdmanes
25. Lēdurgas
26. Lielais
27. Lielvārdes
28. Līves-Brambergas
29. Lindes
30. Mālpils
31. Mangaļu
32. Mengeles
33. Mores
34. Nītaures
35. Nurmižu
36. Ogresgala
37. Olaines
38. Pabažu
39. Paltmales
40. Piņķu
41. Plāteres
42. Rembates
43. Rikteres
44. Ropažu
45. Salas
46. Salaspils
47. Sējas
48. Siguldas
49. Skrīveņu
50. Skultes
51. Slokas
52. Stopiņu
53. Stukmaņu
54. Suntažu
55. Tomes
56. Turaidas
57. Vidrižu
58. Viskaļu pagasts
1. Ķemeru
2. Ogres
3. Pļaviņu miests

15. Talsu apriņķis.

1. Ārlavas
2. Cēres
3. Jaunpagasta
4. Kandavas
5. Lībagu
6. Lubezeres
7. Mērsraga
8. Nogales
9. Nurmuižas
10. Pastendes
11. Spāres
12. Stendes
13. Strazdes
14. Talsu
15. Upesgrīvas
16. Valdgales
17. Valgales
18. Vandzenes
19. Zentenes pagasts

16. Tukuma apriņķis.

1. Annenieku
2. Abavas
3. Aizupes
4. Bikstu
5. Blīdenes
6. Cērkstes
7. Dzirciema
8. Engures
9. Grenču
10. Irlavas
11. Jaunpils
12. Lestenes
13. Matkules
14. Ozolnieku
15. Praviņu
16. Pūres
17. Remtes
18. Reņģes
19. Sēmes
20. Slampes
21. Slokenbekas
22. Struteles
23. Tumes
24. Vānes
25. Vecmoku
26. Zantes
27. Zemītes pagasts

17. Valkas apriņķis.

1. Alsviķa
2. Alūksnes
3. Annas
4. Aumeisteru
5. Bilskas
6. Blomu
7. Bornaņu
8. Dūres
9. Ērģemes
10. Ēveles
11. Gaujienas
12. Grundzāles
13. Ilzenes
14. Jaunlaicenes
15. Jaunrozes
16. Jērcēnu
17. Kalnciema
18. Kārķu
19. Kolberģa
20. Karvas
21. Lāzberģa
22. Lejas
23. Lugažu
24. Mālupes
25. Mērģa
26. Omuļu
27. Palsmanes
28. Pedeles
29. Pededzes
30. Plāņu
31. Rauzas
32. Sinoles
33. Smiltenes
34. Trikātas
35. Valkas
36. Veclaicenes
37. Vijcioma
38. Zeltiņu
39. Ziemeļa
40. Zvārtavas pagasts

1. Lejasciema
2. Apes
3. Strenču miests

18. Valmieras apriņķis.

1. Ainažu
2. Arakstu
3. Augstrozes
4. Bauņu
5. Braslavas
6. Burtnieku
7. Dauguļu
8. Dikļu
9. Duntes
10. Idus
11. Imantas
12. Ipiķu
13. Jaunburtnieku
14. Jaunvāles
15. Jeru
16. Katvaru
17. Kauguru
18. Ķiegeļu
19. Ķirbišu
20. Ķoku
21. Ķoņu
22. Lādes
23. Liepupes
24. Limbažu
25. Lodes
26. Mūru
27. Nabes
28. Naukšēnu
29. Ozolu
30. Pāles
31. Pociema
32. Puiķeles
33. Rencēnu
34. Rozēnu
35. Rūjienas
36. Salacas
37. Sēļu
38. Skulbergu
39. Stienes
40. Svejcioma
41. Ternejas
42. Ungurpils
43. Umurgas-Sārumu
44. Vaidavas
45. Vainižu
46. Valmieras
47. Valtenbergas
48. Vecates
49. Vecbrenguļu
50. Vecmuižas
51. Vilķenes
52. Vilzēnu pagasts

1. Ainažu
2. Mazsalacas
3. Salacgrīvas miests

19. Ventspils apriņķis.

1. Dundagas
2. Ēdoles
3. Piltenes
4. Popes
5. Puzes
6. Sarkanmuižas
7. Ugāles
8. Usmas
9. Užavas
10. Vārves
11. Ziņas
12. Zlēku
13. Zūru pagasts

F. Veiss

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mosēns

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretārs

1924.g. 26.jūn.

Nodaļas vadītājs F. Jūn

№ 3222.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

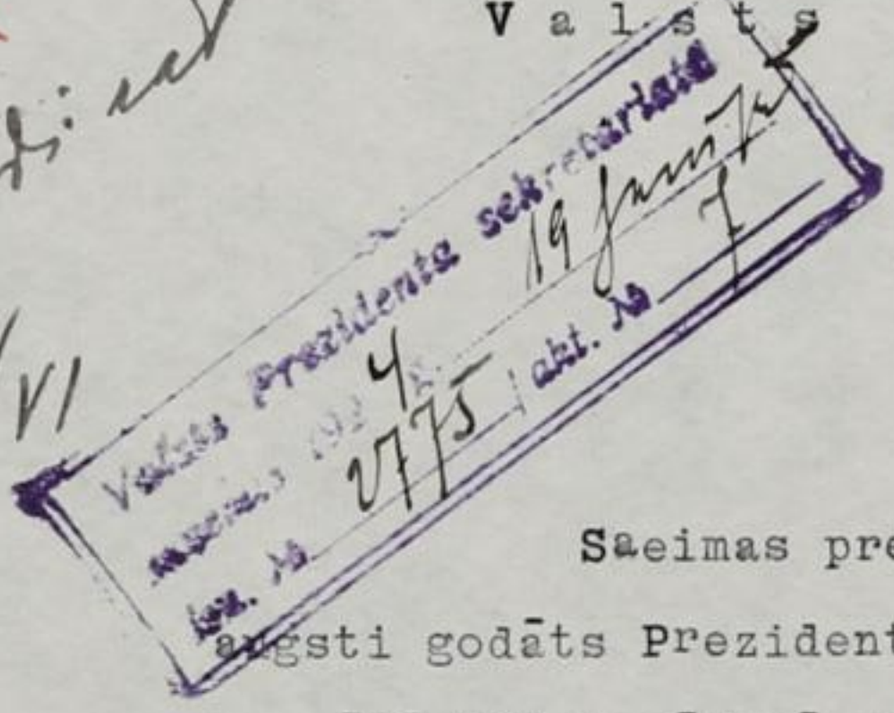
19/VI.1345 A

205

19. jūnijā 192Y g.

№ 93.

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.17.junija plenarsēdē III.lasījumā pieņemto un redigēto

likumu par valsts kreditiem lauksaimniecības būvniecībai.-

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Rastiņš

Saeimas sekretars.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 17.junija plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

valsts kreditiem lauksaimniecības būvniecībai.

1. Lauksaimniecības būvniecībai vajadzīgie krediti atvēlami budžeta kārtībā.

2. No budžeta kārtībā atvēlētiem kreditiem izsniedzami ilggadīgi aizdevumi jaunierīkojamām, viensētās izdalāmām, lauku amatnieku un karā nopostītām saimniecībām, kā arī pastāvošām saimniecībām ar zemes platību līdz 27 ha, lauku pašvaldībām un sabiedriskām organizacijām nepieciešamo ēku jauncelšanai un uzlabošanai. Atsevišķām saimniecībām izsniedzamo aizdevumu apmērus likuma noteiktās robežās nosaka Zemes banka.

P i e z ī m e. Pastāvošām saimniecībām, kuŗas ir lielākas par 27 ha, uz šī likuma noteikumu pamata ir tiesība saņemt uz kredita tikai nepieciešamos būvkokus.

3. Aizdevumu apmērus nosakot, jānovelk attiecīga daļa par katru saimniecībā jau pastāvošu nepieciešamu ēku; tāpat atvelkami ēku celšanai izsniegtie valsts aizdevumi un izsniegto būvkoku vai būvkokiem derīga piešķirta meža vērtība pēc takses cenām, saskaņā ar 4.p. apzīmētām būvkoku normām.

P i e z ī m e. 1. Latgales sādžinieki, kas iziet viensētās, pielīdzināmi tādiem jaunsaimniekiem, kam ir viena ēka.

P i e z ī m e. 2. Takses cenas nosaka Ministru kabinets, uz zemkopības ministra priekšlikumu, periodiski, piemērojoties tirgus cenām.

4. 2.p. minētām saimniecībām uz šā likuma pamata ir tiesība saņemt būvkokus no valsts mežiem par takses cenām, atļautā aizdevuma robežās, bet ne vairāk par zemkopības ministra noteiktām normām.

5. Saņemtos būvkokus bez Zemkopības ministrijas atļaujas aizliegts pārdot vai izlietot citām vajadzībām. Par šo noteikumu neievērošanu vainīgie sodāmi ar naudas sodu līdz trīskārtīgai pārdoto koku takses cenai. Sodu uzliek zemkopības ministrs un piedzen administratīvā kārtā. Iekasētās soda naudas iemaksājamas Zemes bankā un ieskaitāmas valsts ienākumos.

P i e z ī m e. Šis soda mērs attiecināms arī uz tiem būvkoku saņēmējiem, kuŗi pārkāpuši 1920.g. 21.decembŗa likumu un kuŗu lietas nav vēl izbeigtas.

6. Aizdevuma kopzuma būvkokos un naudā vienai normalsaimniecībai, ar 20 un vairāk ha zemes platības, nevar pārsniegt: ēku celšanai no koka - Ls. 3.000, no kleķa - Ls. 4.500 un no pārējiem ugunsdrošiem materialiem - Ls. 6.000. Saimniecībām, mazākām par 20 ha, aizdevuma norma nevar pārsniegt: ēku celšanai no koka Ls. 200, no kleķa - Ls. 300 un no pārējiem ugunsdrošiem materialiem Ls. 400 uz 1 ha no saimniecības kopplatības.

7. Ja 2.pantā minētās saimniecībās aizdevumi izlietoti, uzceļot nepieciešamās saimniecības ēkas, pēc Ministru kabineta izdodamiem noteikumiem par lauku būvniecību, tad no izsniegtā aizdevuma dzēšami:
a) tiem, kas minētās ēkas cēluši no koka - 50% no 4.pantā minētās nepieciešamā koku materiala vērtības; b) tiem, kas minētās ēkas uzcēluši no ugunsdrošiem materialiem 80% no 4.p. minētām koku ēkām nepieciešamā koku materiala vērtības.

Kaŗa invalidiem un tām kaŗā kritušo pilsoņu gimenēm, kam zeme piešķirta uz priekšrocības pamata, dzēšama pilna 4.pantā minēto koku materialu vērtība, ja tie, pieturoties pie šī panta noteikumiem, cēlusi ēkas no ugunsdrošiem materialiem, bet 50% apmērā, ja ēkas celtas no koka.

P i e z ī m e. Sīkākus noteikumus par dzēšamām daļām, dažāda tipa un lieluma saimniecībām un dažādām saimniecības ēkām izdod Ministru kabinets.

8. Par ēku celšanai izsniegtiem aizdevumiem pirmos 3 gados ņemams 1% Zemes bankas izdevumu segšanai, bet pēc šī termiņa notecēšanas 5% gadā, no kuŗiem 1% ieskaitāms Zemes bankas izdevumu segšanai. Pēc ēku uzcelšanas un aizdevuma daļas dzēšanas, saskaņā ar šī likuma 7.p., atlikusē aizdevuma daļa pārvēršama Valsts zemes bankas 4% ķīlu zīmju aizdevumos. Aizdevums, kas izlietots koka ēku celšanai, dzēšams 28 gados, bet aizdevums, kas izlietots ēku celšanai no ugunsdrošiem materialiem - 41 gadā, skaitot no aizdevuma pārvēršanas ķīlu zīmju aizdevumā.

P i e z ī m e. No tiem, kas ēku celšanai saņēmuši valsts aizdevumu būvkokos vai naudā, bet 3 gadu laikā nav uzcēluši attiecīgas ēkas, izsniegtais aizdevums piedzenams atpakaļ, aprēķinot par aizdevumu 7% gadā par visu laiku.

9. 1920.gada 21.decembŗa likuma (Lik.kr. 1920.g. 260) 4.pantā minētais parāds par līdz šim izsniegtiem kokiem pārvēršams Valsts zemes bankas ķīlu zīmju aizdevumā, vai iekasējams uz līdzīgiem noteikumiem, pie kam no valsts zemes fonda piešķirto saimniecību koku parāds pievienojams izpirkšanas zumai un nomaksājams uz tiem pašiem noteikumiem kā izpirkšanas zuma.

10. Instrukcijas šī likuma izvešanai dzīvē izdod zemkopības ministrs, saziņā ar finansu ministri.

11. Ar šī likuma spēkā stāšanos atcelts 1920.g. 21.decembŗa likums par būvkoku izsniegšanu lauksaimniecības vajadzībām, līdz ar tā papildinājumiem un pārgrozījumiem (Lik.kr. 1920.g. 260; 1922.g. 32, 62 un 239).

F. Plesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Rozītis

Saeimas sekretars.

„Valdibas Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tūvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

192 4.g. 28.jun.

Nodaļas vadītājs

№ 3252.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

19/VI. 1145/d

Valsts Prezidenta sekretariāts.
saņemts 1924 g. 19. jūnijā
ien. № 2796 / akt. № 7

208

9. jūnijā 1924. g.

№ 94.

19/VI

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.17.junija plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemtos:

1. likumu par ārvalstu preču kreditu izmantošanu,
2. pārgrozījumus likumā par pagastu pašvaldību,
3. likumu par īpašuma tiesībām uz piešķirtām šņoru zemēm,
4. likumu par pārgrozījumiem tiesu iekārtas likumu 226., 231^{1}.un 231^{3}.pantā,
5. pārlabojumus un papildinājumus noteikumos par ienākuma nodokli un
6. pārgrozījumus rīkojumā par nodokli no nekustamiem īpašumiem pilsētās un miestos,

kuŗu redakcija, saskaņā ar plenarsēdes lēmumu, pieņemta š.g. 19.junija Saeimas prezidija un redakcijas komisijas kopējā sēdē.-

F. Peterman

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Alksnītis

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

209

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.17.junija plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s

par

ārvalstu preču kreditu izmantošanu.

1. Ārvalstu preču kreditu izmantošanas nolūkā pie darījumiem, kuŗi noslēgti pēc šī likuma spēkā nākšanas, finansu ministrim ar Ministru kabineta piekrišanu ir tiesība izdot attiecīgām ārvalstu valdībām, valutā pēc finansu ministra izvēles, Latvijas valsts parāda zīmes, kopzumā līdz desmit miljoniem latu.

2. Ja šos kreditus izmanto valsts iestāžu vai uzņēmumu vajadzībām, maksājamās zumas paredzamas attiecīgo gadu budžetos. Turpretīm, ja kreditus izmanto pašvaldību vai privatsaimniecību vajadzībām, piemērojams likums par valsts aizdevumiem un viņu nodrošināšanu, un vajadzīgie maksājumi iekasējami no kreditu izmantotājiem ārpus budžeta.

3. Sīkākus noteikumus kreditu izmantošanai, uz finansu ministra priekšlikumu, apstiprina Ministru kabinets.

F. Meisners

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mosēns

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

1924.g. 20.jūn.
№ 3179.

Valsts Prezidenta sekretars

Nodaļas vadītājs

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 17.junija plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

īpašuma tiesībām uz piešķirtām šņoru zemēm.

I.

1. Visas sādžas, kuŗas vēl nav pārgājušas, saskaņā ar 1910.g. 14.junija likumu, uz privatīpašuma kārtību, ar šī likuma spēkā nākšanu atzītas par pārgājušām uz šādu kārtību.

2. Visas piešķirtās zemes (nadjeļnaja zemļa), kuŗas šī likuma spēkā nākšanas dienā atrodas atsevišķu mājsaimnieku neapstrīdami pastāvīgā (ne nomas) lietošanā, - atzītas par viņu personīgu īpašumu.

P i e z ī m e. 1. Šaimniecības, kuŗas atrodas mātes un bērnu vai dažu taisnas linijas radniecībā nestāvošu personu nedalītā valdīšanā, - atzītas par viņu kopīpašumu.

P i e z ī m e. 2. Uz saimniecībām ar kopplatību, mazāku par 10 ha, kuŗas nodibinātas uz piešķirtās zemes (nadjeļnaja zemļa) pirms šī likuma spēkā nākšanas, nav attiecināms agrarās reformas likuma 48.p. aizliegums.

3. Īpašuma tiesības uz 2.p. minēto piešķirto zemi var arī pierādīt ar izrakstiem no krepostgrāmatām (notariata nolikuma 190.p.), kā arī ar kādu no dokumentiem, kuŗi uzskaitīti sevišķi pie IX.sēj. pieliktā vispārējā zemnieku nolikuma 23$\frac{3}{4}$.p. 1910.g. izdevumā (Obščeje položeņije o krestjanach, osoboje priloženije k tomu IX, po prod. 1910.g.).

4. Mājsaimnieki patur negrozamā daļā lietošanas tiesību uz pļavām, mežiem un tamlīdzīgiem saimnieciski noderīgiem objektiem (ugodja), kuŗi pārdalāmi uz sevišķiem pamatiem, kā piem. pēc zemes ražojumiem u.tml.

Negrozamā daļa nosakama tanī apmērā, kādā to faktiski lieto šī likuma spēkā nākšanas dienā.

5. Līdzdalības tiesība uz nepārdalāmiem saimnieciski noderīgiem objektiem (ugodja), piem. braucamiem un lopu dzenamiem ceļiem, ganībām, lopu dzirdīšanai noderīgiem ūdeņiem, iznomājamiem objektiem u.t.t., nosakāma negrozāmā daļā, ja tādu var noteikt uz zemes ierīcības aktu, sādžu sabiedrības spriedumu, vai citu neapšaubamu datu pamata. Pretējā gadījumā paliek spēkā tikai minēto objektu (ugodja) koplietošanas tiesība uz sādžas pieņemtiem pamatiem.

6. Zemkopības ministrija pēc sava ieskata dod rīkojumu sastādīt vai nu visai sādžai vispārēju aktu, kuŗā apliecina katra atsevišķa mājsaimnieka īpašuma tiesības uz 2.p. minētām saimniecībām (učastki), vai arī katrai saimniecībai atsevišķu aktu, pie kam pēc iespējas ņemami vērā sādžu un atsevišķu mājsaimnieku lūgumi par šādu aktu sastādīšanas steidzamību.

7. Sestā pantā minētos aktos jāuzrāda:

a) visas sādžas piešķirtās zemes kopplatība;

b) visas sādžas zemes piešķirto vienību (nadjel, razvjerstočnaja jediņica, ļustracionnij učastok) skaits;

c) cik zemes iznāk uz katru šī panta b punktā minēto piešķirto vienību;

d) katras saimniecības zemes īpašnieka resp. īpašnieku (2.panta) vārds, tēva vārds un uzvārds, uzrādot līdzīpašnieku ideelās daļas;

e) cik piešķirto vienību vai to daļu pieder katram saimniekam un cik šņorēs vai starpgabalos atrodas viņa zeme;

f) sādžas koplietošanā atstātās zemes, kā pārdalāmās uz sevišķiem pamatiem, tā arī nepārdalāmās (4. un 5.pants), norādot katra saimnieka līdzdalības tiesības un apmērus;
g) sētas vietas gabala lielums un robežas.

8. Sestā pantā minētos aktus sastāda mērnieks pēc 7.panta noteikumiem un pasludina sādžas sapulcē resp. attiecīgam mājsaimniekam, par ko uz akta taisāma attiecīga atzīme, kuŗu paraksta mērnieks un sādžas sapulces izvēlēts pārstāvis resp. atsevišķs mājsaimnieks. Ieinteresētām personām ir tiesība pārsūdzēt minētos aktus Šņoru zemes komisijai trīsdesmit dienu laikā, skaitot no akta pasludināšanas dienas. Pārsūdzība iesniedzama mērniekam, kuŗš to kopā ar lietu un savu paskaidrojumu nosūta Šņoru zemes komisijai 14 dienu laikā, skaitot no pārsūdzības saņemšanas dienas. Ja šinī pantā minētā terminā pārsūdzība nav iesniegta, tad mērnieks nekavējoties nosūta aktu Šņoru zemes komisijai apstiprināšanai.

9. Par lietu caurskatīšanas dienu Šņoru zemes komisija paziņo pusēm un personām, kuŗas iesniegušas sūdzības, bet viņu neierašanās komisijas sēdē nekavē lietas izspriešanu.

10. Visas lietas skatāmas cauri un spriedumi pasludināmi atklātās sēdēs.

11. Sēžu un lietu sagatavošanu rīko priekšsēdētājs.

12. Caurskatot lietas, komisija piemēro Civilprocesa likumu noteikumus, ciktāl tie nerunā pretīm šim likumam.

13. Sestā pantā minētos aktus, kuŗi pēc Šņoru zemes komisijas ieskata nesaskaņā ar likuma prasījumiem, vai - lietas apstākļiem, komisija vai nu pati izlabo, vai atceļ un sūta atpakaļ mērniekam sastādīšanai no jauna, saskaņā ar komisijas aizrādījumiem.

14. Komisijas spriedumi ir galīgi. Tos var pārsūdzēt trīsdesmit dienu laikā Senata administrativam departamentam kasacijas kārtībā.

15. Galīga sprieduma izpildīšana piekrīt pagasta valdei, piemērojoties Civilprocesa likumu 933.p. 1.punktam.

16. Sestā pantā minēto aktu originali uzglabājami Šņoru zemes komisijā. Katram īpašniekam ir tiesība savu īpašuma tiesību apliecināšanai uz savu saimniecību dabūt no komisijas vai nu izrakstu, vai norakstu no 6.p. minētiem aktiem. Izraksta un noraksta pareizību apliecina Šņoru zemes komisijas priekšsēdētājs.

17. Ja mājsaimnieki, kuŗiem pēc aktiem pieder par īpašumu piešķirtās(nadjeļnaja) zemes gabali, vai sādžas sabiedrība vēlas šos zemes gabalus norobežot dabā un par tiem sastādīt planu, un par to paziņo Zemkopības ministrijai, tad mērīšanas darbi un plana sastādīšana izdarāma uz ministrijas rīkojuma pamata uz tās puses rēķina, kuŗa prasa zemes gabala norobežošanu dabā.

18. Ja uz šī likuma pamata noteicot īpašuma tiesības ir aizskārtas trešo personu tiesības, tad viņas var tās aizstāvēt civilprasību kārtībā.

19. Sādžu sabiedrībai piederošās nekustamas mantas atsavināšana vai apgrūtināšana var notikt tikai uz sevišķa sādžas sabiedrības sprieduma pamata, ar kuŗu ir savu piekrišanu izteikušas vismaz 2/3 no visiem sādžas zemniekiem, kuŗiem ir sādžas sapulcē balsstiesība. Šādus spriedumus apstiprina Iekšlietu ministrija.

20. Īpašuma tiesību apliecināšanas aktu formu (6.p.) noteic zemkopības ministrs, saziņā ar tieslietu ministri.

21. Uz nekustamiem īpašumiem, kuŗi minēti šinī likumā, attiecināms notariata nolikuma VI.nodaļījums.

22. Šinī likumā paredzētie akti, izraksti, noraksti, aktu koroborēšana, lūgumi, sūdzības un pārsūdzības, kā arī sarakstīšanās ir atsvabināti no visāda veida nodokļiem un nodevām.

Šī likuma 16.pantā paredzētie, koroborēšanai nolemtie aktu izraksti vai noraksti pielīdzināti aktu originaliem, ja uz tiem taisīts attiecīgs uzraksts.

23. Visi agrāko likumu noteikumi, ciktāl tie runā pretī šim likumam, ar šī likuma spēkā stāšanos ir atcelti.

II.

24. Astotā pantā minēto mērnieku ieceļ zemkopības ministrs.

25. Šņoru zemes komisija sastāv no apgabaltiesas locekļiem, zemes grāmatu nodaļu priekšniekiem resp. vecākā notara vai viņu palīgiem un mērniekiem-revidentiem. Komisijas locekļu skaitu nosaka Ministru kabinets.

26. Komisijas priekšsēdētājs ir viens no apgabaltiesas locekļiem.

27. Komisijas priekšsēdētāju, kā arī pārējos komisijas locekļus no apgabaltiesas locekļu vidus izvēl apgabaltiesas kopsapulce, mērniekus-revidentus ieceļ zemkopības ministrs, bet citus locekļus - tieslietu ministrs.

28. Komisijas kancleju pārzin priekšsēdētājs.

29. Komisija skata cauri visas lietas sekošā sastāvā: 1 apgabaltiesas loceklis kā priekšsēdētājs, 1.loceklis no zemes grāmatu nodaļu priekšniekiem resp. vecākais notars vai viens no viņu palīgiem un 1 mērnieks-revidents.

30. Pēc komisijas likvidēšanas visas tās lietas nodotamas apgabaltiesas archivam.

31. Noteikumus par Šņoru zemes komisijas štatiem izdod Ministru kabinets.

32. Šī likuma piemērošanai instrukcijas izdod zemkopības ministrs, saziņā ar tieslietu ministri.

F. Vesmans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Auseklis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tūvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

192 4. g. 20. jun.

№ 3177.

Nodaļas vadītājs

213

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 17.junija plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

pārgrozījumiem tiesu iekārtas likumu 226., 231^{1}. un 231^{3}.pantā.

Tiesu iekārtas likumu (1914.gada izdevums) 226., 231^{1}. un 231^{3}.pantu izteikt sekoši:

226. Tiesnešu atlaišana no dienesta uz pašu lūgumiem vai 228. un 229.pantā paredzētos gadījumos, viņu pārcelšana uz citu apvidu vai citu tiesneša amatu ar viņu piekrišanu, kā arī tiesnešu atstāšana ārpus štata uz 231^{1}.panta pirmās daļas pamata - piekrīt Ministru kabinetam uz tieslietu ministra iesniegumu. Ministru kabineta lēmumus par tiesnešu atstāšanu ārpus štata uz 231^{1}.panta otrās daļas pamata - bez viņu piekrišanas - apstiprina Saeima. Visu pārējo tiesu resora amatpersonu atlaišana no dienesta atkarājas no tās varas, kas viņas iecēlusi amatos, bet viņu pārcelšana uz citām tiesu iestādēm vai amatiem - no tās varas, kuŗai tiesība iecelt šajos jaunos amatos.

231^{1}. Likvidējot tiesu priekšsēdētāju, priekšsēdētāju biedru un tiesnešu amatus, šos amatus, ja sašaurināmā tiesu iestādē nav brīvu vietu, atbrīvo, pārceļot uz brīvām vietām citās tiesu iestādēs, atlaižot no dienesta vai atstājot ārpus štata tās personas, kuŗas tām piekrīt. Bet ja sašaurināmās tiesu iestādes sastāvā neatrastos personas, kuŗas piekristu pārcelšanai, atlaišanai no dienesta vai atstāšanai ārpus štata, tad atstāšana ārpus štata notiek pēc tieslietu ministra iesnieguma, sākot ar jaunāko pēc iecelšanas pēdējā amatā, bet ja vairāki tiesneši iecelti amatā vienā un tai pašā laikā, tad sākot ar jaunāko pēc iecelšanas dienestā.

231^{3}. Tiesu priekšsēdētājiem, priekšsēdētāju biedriem un tiesnešiem, kuŗi atstāti ārpus štata, ir tiesība dabūt, raugoties pēc viņu vēlēšanās, vai nu pilnu algu viena gada laikā, vai pusalgas divu gadu laikā, ja šajā laikā viņus neieceltu jaunā amatā. Minētiem tiesnešiem ir tiesība uz pirmo vakanto līdzīgo amatu.

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mekšs

Saeimas sekretars.

„Valdibas Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

192[illegible] g. 20.Jūn.

Nodaļas vadītajs

№ 3178.

214

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.17.junija plenarsēdē pieņemtie

P ā r g r o z ī j u m i

likumā par pagastu pašvaldību.

Likuma par pagastu pašvaldību /Lik.krāj.1922.g.119/ 75.pantu izteikt šādi:

75. Pašvaldības nodoklis no nekustamiem īpašumiem pagastos ņemams saskaņā ar rīkojumu par lauku nekustamu īpašumu nodokli no 1921.g.16.zeptembra /Lik.krāj.1921.g.206/ kā patstāvīgs nodoklis. Pagaidam, līdz jauna likuma izdošanai par lauku nekustamu īpašumu nodokli, šī nodokļa lielumu nosaka pagasta padome ar apriņķa pašvaldības piekrišanu, bet ne augstāku par 6% no nekustamu īpašumu tagadējo nodokļu vērtības.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

„Valdibas Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tūvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretārs

1924.g. 20. jun.

№ 3180

Nodaļas vadītājs

215

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.17.junija plenarsēdē pieņemtie

PĀRLABOJUMI UN PAPILDINĀJUMI NOTEIKUMOS PAR IENĀKUMA NODOKLI.

Noteikumos par ienākuma nodokli /V.V.1920.g.№№ 90-93 un 95-96, Lik.un vald.rīk.krāj. 1921.g. 6 un 48, 1922.g. 73, 106 un 270/ ievest sekošus pārgrozījumus un papildinājumus:

4.pantu atcelt un tā vietā likt sekošo:

Ārkārtēji ienākumi,kā vienreizēji dāvinājumi,mantojumi, pūra naudas, apdrošināšanas zumu izmaksas un tamlīdzīgi īpašuma pieaugumi nav pieskaitāmi pie apliekamiem ienākumiem.

Tāpat pie ienākumiem nav pieskaitāmi: valsts un pašvaldības darbinieku ģimenes piemaksas un izmaksas slimo kasu dalībniekiem,kā ari pabalsti /no valsts vai citu iestāžu puses/ kā atlīdzinājumi par zaudējumu no ārkārtējiem nelaimes gadījumiem.

Vīra,sievas un nepilngadīgu bērnu ienākumi apvienojami, izņemot gadījumus,ja vīrs un sieva dzīvo šķirti.Nav apvienojami tie ienākumi,kuŗus minētās personas saņem kā darba algu.

Ja vairākām personām pieder kopīgs īpašums vai uzņēmums, tad pie katra dalībnieka ienākuma pieskaitāma tikai viņam pienākošā ienākumu daļa no kopēja īpašuma resp.uzņēmuma.Ja šo daļu nav iespējams noteikt,tad kopējais ienākums dalāms līdzīgās daļās.

4^{1}. Ienākumu nodokli aprēķinot,atskaitāma no apliekamās zumas ģimenes uzturamo ģimenes locekļu uzturas minimuma daļa.

Piezīmi pie 13.p.apzīmēt ar »Piezīme.1.» un ievest otru piezīmi ar sekošu tekstu:

P i e z ī m e . 2. No šinī pantā minētiem ienākumiem atskaitāmi 40% un tikai pārējie 60% pievienojāmi maksātāja apliekamo ienākumu kopzumai.

F. Kesmans
Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mekšs
Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretars
1924.g. 20. jan.
Nodaļas vadītājs
№ 3184

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 17.junija plenarsēdē pieņemtie

P Ā R G R O Z Ī J U M I

rīkojumā par nodokli no nekustamiem īpašumiem pilsētās un miestos.

Rīkojumā par nodokli no nekustamiem īpašumiem pilsētās un miestos (Lik.kr. 1921.g. 199, 1922.g. 35 un 1923.g. 166) izdarīt sekošus pārgrozījumus un papildinājumus:

I. 2.pantu izteikt šādi:

No nodokļa atsvabināti:
a) valstij un pašvaldībām piederīga nekustama manta;
P i e z ī m e. 1. Šis pants attiecināms arī uz nodokli par 1921.- 1923.g., ciktāļ minētais nodoklis vēl nav uzlikts.
P i e z ī m e. 2. Pašvaldībām piederoša nekustama manta, kuŗa atrodas ārpus šo pašvaldību administratīvām robežām un dod ienākumu, apliekama ar nodokli uz vispārēja pamata. Šī piezīme nav attiecināma uz pašvaldību labierīcības uzņēmumiem.
b) labdarības, izglītības, zinātnisko, kulturelo un sporta biedrību un iestāžu nekustama manta vai tās daļa, kuŗu izlieto to tiešiem nolūkiem un neiznomā vai neizīrē, kā arī baznīcas, lūgšanas nami, sinagogas, klosteri, kapsētas un tamlīdzīgi, līdz ar pagalmiem un neizīrētām vai neiznomātām blakus mantām, luteraņu, Romas un austrumkatoļu baznīcām, kā arī citām konfesijām un religiozām organizacijām piederīgās ēkās atrodošies seminaru, garīdznieku un kalpotāju mitekļi;
c) nekustami īpašumi, kuŗi atdoti bezmaksas lietošanā labdarības un izglītības iestādēm;
d) ēkas vai to daļas, kuŗas kaŗa postījumu un iestāžu vai uzņēmumu evakuacijas dēļ atstātas bez iznomāšanas resp. izmantošanas un nedod nekādu ienākumu;
e) nekustama manta, no kuŗas nodoklis ir mazāks par 1 latu.

II. 4.panta 2.piezīmi izteikt šādi"

Nodokļa aprēķināšanai par 1921., 1922., 1923. un 1924.g. par pamatu jāņem divreiz palielināts 1921., 1922., 1923. un 1924.g. brutto ienākums par pirmo pusgadu (no 1.janvara līdz 30.junijam).

III. Tā paša 4.panta 3.piezīmes otro daļu izteikt šādi:

1921.gada normas ir uzrādītas pielikumā pie šī panta, bet 1922., 1923. un 1924.gada normas noteic atsevišķi un apstiprina finansu ministrs.

IV. 7.pantu papildināt ar sekošo piezīmi:

Par 1921., 1922., 1923. un 1924.gadu nodoklis aprēķināms par katru gadu atsevišķi.

V. 8.pantu izteikt šādi:

Nodokli ņem Ministru kabineta noteiktā apmērā, bet ne augstāk par 2% no īpašuma ienesīguma vērtības (4.pants). Puse no šī nodokļa nāk valstij un puse attiecīgai pašvaldībai par labu.

VI. 13.panta pēdējo teikumu izteikt šādi:

1921., 1922., 1923. un 1924.gada īres vai rentes apmērs jāuzrāda par pirmo pusgadu (no 1.janvara līdz 30.junijam).

VII. 33.pantu izteikt sekoši:

Termiņā nesamaksāto nodokli piedzen administratīvā kārtā līdz ar soda naudu 1% apmērā par mēnesi no nesamaksātās nodokļa zumas pilnos latos, zumu noapaļojot uz augšu, pie kam nepilnu nokavētu mēnesi skaita par pilnu.

F. Veismans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 20. jun.

Nodaļas vadītājs P. Dinn

№ 3182

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

19/VI 1345

9. jūnijā 1924 g.

№ 95.

Valsts Prezidenta sekretariāts
saņemts 1924 g. 19. jūnijā
Iek. № 2774 / akt. № 7.

218

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.13.junija plenarsēdē pieņemto

likumu par valsts budžetu 1924/25.gadam,

līdz ar valsts budžetu 1924/25.gadam, kuŗu redakcija pieņemta 17.junija plenarsēdē.-

F. Ģērmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mednis

Saeimas sekretars.

25/6

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

219

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 13.junija plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

V A L S T S B U D Ž E T U 1924/25. G A D A M.

1. Valsts budžets 1924/25.gadam ar kredita kopsumu 193.726.975 latu pieņemts un apstiprināts.

2. Likums stājas spēkā ar izsludināšanas dienu.

F. Menders

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 20. jun.

Nodaļas vadītājs

№ 3184.

V A L S T S B U D Ž E T S

1924/25. g a d a m.

Tek. Nr.	Posms	§	p.	Kārtēji ieņēmumi.	Suma latos.

I. d a ļ a.

VALSTS PREZIDENTS UN VIŅA SEKRETARIATS.

1	V	32	5	Valsts ēku izīrēšana	16.408.-
2	VIII	56	7	Uz valsts ierēdņu un privatu personu rēķina izdarītu izdevumu atmaksas	650.-
3		58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana	100.-
			9	Dažādi ieņēmumi	20.-
				Kopā par § 58	120.-
				Kopā par I. d a ļ u	17.178.-

II. d a ļ a.

SAEIMA UN SAEIMAS KANCLEJA.

4	V	32	5	Valsts ēku izīrēšana	300.-
5		34	3	Zinātniskas, informacijas grāmatas un izdevumi	1.000.-
				Kopā par II. d a ļ u	1.300.-

III. d a ļ a.

MINISTRU KABINETS, VALSTS KANCLEJA UN PĒDĒJAI PADOTAS IESTADES.

6	V	31	3	No Valsts tipografijas	93.892.-
7	VIII	58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana	100.-
				Kopā par III. d a ļ u	93.992.-

IV. d a ļ a.

STATISTISKĀ PĀRVALDE.

8	V	34	3	Zinātniskas un informacijas grāmatas un izdevumi	9.000.-
9	VIII	56	8	Dažādas blankas un registru formulari	20.220.-
				Kopā par IV. d a ļ u	29.220.-

Tek. Nr.	Posms	§	p.	Kārtēji ieņēmumi.	Suma latos.

V. d a ļ a.

ĀRLIETU MINISTRIJA.

CENTRALĀS UN VIETĒJĀS IESTĀDES.

10	II	10	1	Nodevas par ārzemju pasēm	75.000.-
			3	Konzularas nodevas	50.000.-
				Kopā par § 10	125.000.-
11	V	32	5	Valsts ēku izīrēšana	36.908.-
12	VIII	56	8	Dažādas blankas un registru formulari	5.000.-
13		58	4	Ziedojumi	10.-
			9	Dažādi ieņēmumi	12.500.-
				Kopā par § 58	12.510.-
				Kopā par centrālām un vietejām iestādēm	179.418.-

PĀRSTĀVNIECĪBAS ĀRZEMĒS.

14	II	10	1	Nodevas par ārzemju pasēm	40.000.-
			3	Konzularas nodevas	323.250.-
				Kopā par § 10	363.250.-
15	V	32	5	Valsts ēku izīrēšana	34.303.-
16	VIII	56	8	Dažādas blankas un registru formulari	2.000.-
17		58	4	Ziedojumi	100.-
			9	Dažādi ieņēmumi	20.000.-
				Kopā par § 58	20.100.-
				Kopā par pārstāvniecībām ārzemēs	419.653.-
				Kopā par V. d a ļ u	599.071.-

VI. d a ļ a.

TIESLIETU MINISTRIJA.

MINISTRIJA.

18	II	8	2	Nodevas sūdzību lietās valsts tiesu iestādēs	365.000.-
			7	Makleru un notaru grāmatu nodevas	60.-
			8	Privatadvokatu nodevas	1.500.-
				Kopā par § 8	366.560.-
19	V	32	5	Valsts ēku izīrēšana	2.000.-
20		34	3	Zinātniskas un informacijas grāmatas un izdevumi	500.-

Tek. Nr.	Posms	§	p.	Kārtēji ieņēmumi.	Suma latos.
21	VIII	56	5	Tiesu izdevumu atmaksas	8.000.-
			7	Uz privatu iestāžu un personu rēķina izdarītu izdevumu atmaksas	1.000.-
				Kopā par § 56	9.000.-
22	VIII	57	-	Tiesu iestādēs un administratīvā kārtā uzliktie naudas sodi	180.000.-
23		58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana	20.-
			2	Bezmantinieku manta	80.-
			3	Konfiscētās sumas	500.-
			9	Dažādi ieņēmumi	10.000.-
			10	No konfiscētu mantu pārdošanas	50.-
				Kopā par § 58	10.650.-
				Kopā par ministriju	568.710.-
				GALVENĀ CIETUMU VALDE.	
24	VIII	56	4	Ienākumi no arestantu un gūstekņu darbiem	35.000.-
				Kopā par VI. d a ļ u	603.710.-
				VII. d a ļ a.	
				IEKŠLIETU MINISTRIJA.	
				MINISTRIJAS KANCLEJA.	
25	V	32	5	Valsts ēku izīrēšana	16.968.-
26	VIII	58	5	Neparedzami ieņēmumi	500.-
				Kopā par ministrijas kancleju	17.468.-
				ADMINISTRATIVAIS DEPARTAMENTS.	
27	II	10	2	Nodevas no ārzemniekiem par pasu pierakstīšanu un uzturas apliecībām	700.000.-
			4	Iekšzemes pasu nodevas	10.000.-
			5	Ieroču atļauju un citu īpašu atļauju nodevas	23.000.-
			7	Nodevas no adresu galdiem	3.000.-
			16	Par ārzemnieku uzņemšanu Latvijas pavalstniecībā	16.000.-
				Kopā par § 10	752.000.-
28	VIII	57	-	Tiesu iestādēs un administratīvā kārtā uzliktie naudas sodi	100.000.-
29		58	9	Dažādi ieņēmumi	15.200.-
				Kopā par administrativo departamentu	867.200.-

Tek. Nr.	Posms	§	p.	Kārtēji ieņēmumi.	Suma latos.
				PAŠVALDĪBAS DEPARTAMENTS.	
30	II	8	12	Nodevas par reevakuētiem īpašumiem	15.000.-
31	VIII	56	7	Uz valsts ierēdņu, privatu iestāžu un personu rēķina izdarītu izdevumu atmaksas	748.640.-
32		57	-	Tiesu iestādēs un administratīvā kārtā uzliktie naudas sodi	144.000.-
33		58	9	Dažādi ieņēmumi	70.370.-
				Kopā par pašvaldības departamentu	978.010.-
				VESELĪBAS DEPARTAMENTS.	
34	I	5	1	Mājlopu nodoklis	40.000.-
35	II	10	5	Dažādu atļauju nodevas	900.-
36	IV	25	1	Valsts zemju un saimniecību iznomāšana	2.265.-
37		27	1	Mežu pārdošana pēc saimniecības plana	2.400.-
			2	Mežu blakus ieņēmumi	12.120.-
				Kopā par § 27	14.520.-
38	V	31	1	Fabrikas un darbnīcas	11.000.-
39		32	1	Valsts zemes īpašumu saimnieciskā izmantošana lauksaimniecībā	79.920.-
			2	Valsts zemes īpašumu saimnieciskā izmantošana rūpniecībā	110.610.-
			4	Zemkopības un citāda inventara iznomāšana un izdošana lietošanā pret samaksu	2.070.-
			5	Valsts ēku izīrēšana	5.778.-
				Kopā par § 32	198.378.-
40	VIII	56	1	Maksa par valsts slimnīcu lietošanu	80.000.-
			7	Uz valsts ierēdņu, privatu iestāžu un personu rēķina izdarītu izdevumu atmaksas	6.900.-
			8	Dažādas blankas un registru formulari	80.-
				Kopā par § 56	86.980.-
41		58	5	Neparedzēti ieņēmumi	420.-
			9	Dažādi ieņēmumi	5.050.-
				Kopā par § 58	5.470.-
				Kopā par veselības departamentu	359.513.-
				Kopā par VII. d a ļ u	2.222.191.-

Tek. Nr.		Posms	§	p.	Kārtēji ieņēmumi.	Suma latos.
					VIII. d a ļ a.	
					IZGLĪTĪBAS MINISTRIJA.	
					VISPĀRĪGO LIETU PĀRVALDE UN SKOLU VIRSVALDE.	
42		II	8	11	Nodevas no mācības iestāžu diplomiem un apliecībām	200.-
43		V	31	2	Peļņa no mācības līdzekļu biroja	5.969.-
				5	Atlīdzības par dažādiem uz brīva līguma pamata privatu iestāžu un personu labā izpildītiem darbiem	120.-
					Kopā par § 31	6.089.-
44			32	1	Valsts zemes īpašumu saimnieciskā izmantošana lauksaimniecībā	27.985.-
				4	Mācības līdzekļu iznomāšana	500.-
				5	Valsts ēku izīrēšana	3.000.-
					Kopā par § 32	31.485.-
45			34	2	Mācības nauda	455.050.-
				3	Zinātniskas, mākslas un informacijas grāmatas un izdevumi	6.600.-
					Kopā par § 34	461.650.-
					Kopā par vispārīgo lietu pārvaldi un skolu virsvaldi	499.424.-
					MAZĀKUMA TAUTĪBU SKOLU VIRSVALDE.	
46		V	34	2	Mācības nauda	79.020.-
					LATVIJAS UNIVERSITATE.	
47		II	8	11	Nodevas no mācības iestāžu diplomiem un apliecībām	1.200.-
48		IV	27	1	Mežu pārdošana pēc saimniecības plana	100.-
49		V	31	2	No Universitates aptiekas	1.000.-
50			32	1	Valsts zemes īpašumu saimnieciskā izmantošana lauksaimniecībā	200.-
51			34	2	Mācības nauda	732.600.-
				3	Zinātniskas, mākslas un informacijas grāmatas un izdevumi	2.680.-
					Kopā par § 34	735.280.-
52		VIII	56	7	Uz valsts ierēdņu, privatu iestāžu un personu rēķina izdarītu izdevumu atmaksas	8.000.-
53			58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana	300.-
					Kopā par Latvijas universitati	746.080.-

Tek. Nr.	Posms	§	p.	Kārtēji ieņēmumi.	Suma latos.
				LATVIJAS KONSERVATORIJA.	
54	II	8	11	Nodevas no mācības iestāžu diplomiem un apliecībām	300.-
55	V	32	5	Valsts ēku izīrēšana	6.000.-
56		34	1	Teatri, koncerti, muzeji un izstādes	2.960.-
			2	Mācības nauda	56.300.-
				Kopā par § 34	59.260.-
				Kopā par Latvijas konservatoriju	65.560.-
				MĀKSLAS AKADEMIJA.	
57	II	8	11	Nodevas no mācības iestāžu diplomiem un apliecībām	85.-
58	V	34	2	Mācības nauda	15.000.-
			3	Zinātniskas, mākslas un informacijas grāmatas un izdevumi	140.-
				Kopā par § 34	15.140.-
59	VIII	56	8	Dažādas blankas un registru formulari	6.-
				Kopā par Mākslas akademiju	15.231.-
				KULTURAS UN MĀKSLAS IESTĀDES.	
60	V	34	3	Zinātniskas, mākslas un informacijas grāmatas un izdevumi	2.454.-
61	VIII	58	9	Dažādi ieņēmumi	50.-
				Kopā par kulturas un mākslas iestādēm	2.504.-
				Kopā par VIII. d a ļ u	1.407.819.-
				IX. d a ļ a.	
				FINANSU MINISTRIJA.	
				KREDITA DEPARTAMENTS.	
62	I	1	6	Nodevas no vinnestiem	3.000.-
63	II	9	1	Valsts apdrošināšanas nodoklis	350.000.-
64	V	31	3	Peļņa no Valsts papīru spiestuves 1923.g.	70.000.-
65		32	5	Valsts ēku izīrēšana	59.953.-
66	VII	53	2	Peļņa no Latvijas bankas	104.000.-
			2	Peļņa no Valsts zemes bankas 1923. un 1924.g.	52.000.-

Tek. Nr.	Posms	§	p.	Kārtēji ieņēmumi.	Suma latos.
66	VII	53	5	Ieņēmumi no vērtspapīriem	200.000.-
				Kopā par § 53	356.000.-
67	VIII	56	9	Budžeta laikmetā neizlietoto kredītu atmaksas pēc budžeta laikmeta slēgšanas	2.000.000.-
68		58	9	Dažādi ieņēmumi	2.000.-
				Kopā par kredita departamentu	2.840.953.-
				TIEŠO NODOKLU DEPARTAMENTS.	
69	I	1	2	Nodoklis no biedrību un pilsētu %% papīru ienākumiem	1.000.-
			2a	Vienreizējs 20% nodoklis no tiem pašiem	10.-
			3	5% nodoklis no dividendēm, ko aprēķina uzņēmumi, kuŗiem jānodod pārskats par savu darbību	50.000.-
			3a	Vienreizējs 20% nodoklis no tiem pašiem	10.-
			4	5% nodoklis no dažāda veida noguldījumu %% kreditiestādēs	16.000.-
			4a	Vienreizējs 20% nodoklis no tiem pašiem	10.-
			5	0,396% nodoklis no specialtekošiem rēķiniem	2.500.-
				Kopā par § 1	69.530.-
70		2	1	Nodoklis no mantas, kuŗa pāriet uz citām personām bez atlīdzības	150.000.-
			2	Nodoklis no mantas pie pārejas uz citām personām par atlīdzību (krepostnodoklis)	600.000.-
			3	Vērtības pieauguma nodoklis pie nekustamu īpašumu atsavināšanas	80.000.-
			4	Nodoklis no nekustamas mantas, to apgrūtinot ar parādiem (oblig. nodoklis)	60.000.-
			5	Pamatnodoklis pie nekustamu īpašumu atsavināšanas	65.000.-
				Kopā par § 2	955.000.-
71		3	1	Tirdzniecības un rūpniecības pamatnodoklis	300.000.-
			2	Tirdzniecības un rūpniecības papildu nodoklis no uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību	400.000.-
			3	Tirdzniecības un rūpniecības papildu nodoklis no uzņēmumiem, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību	2.000.000.-
			4	Nodoklis no naudas maiņas operacijām	100.-
			5	Nodoklis no traktieru, kafejnīcu, konditoreju un viesnīcu apgrozījumiem	200.000.-
				Kopā par § 3	2.900.100.-

Tek. Nr.	Posms	§	p.	Kārtēji ieņēmumi.	Suma latos.
72	I	4	1	Nodoklis no lauku nekustamiem īpašumiem	1.250.000.-
			1a	Vienreizējs nodoklis no tiem pašiem	12.000.-
			2	Nodoklis no nekustamiem īpašumiem pilsētās un miestos	1.500.000.-
			2a	Vienreizējs nodoklis no tiem pašiem	6.000.-
				Kopā par § 4	2.768.000.-
73		6	1	Progresivais ienākumu nodoklis	1.500.000.-
			2	Vienreizējs kara peļņas nodoklis	20.000.-
				Kopā par § 6	1.520.000.-
74	II	7	1	Par zīmogpapīru, blankām un markām	2.300.000.-
			2	Zīmognodoklis skaidrā naudā	2.200.000.-
				Kopā par § 7	4.500.000.-
75		8	1	Aktu nodevas	30.000.-
76		10	9	Nodevas par tvaiku katlu un lokomobiļu pārbaudīšanu	50.000.-
77	VIII	56	7	Uz valsts ierēdņu, privatu iestāžu un personu rēķina izdarītu izdevumu atmaksas, kā arī 4% iemaksas par valsts nodokļa piedzīšanu	75.000.-
			8	Dažādas blankas un registru formulari	30.000.-
				Kopā par § 56	105.000.-
78		58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana	60.-
				Kopā par tiešo nodokļu departamentu	12.897.690.-
				NETIEŠO NODOKĻU DEPARTAMENTS.	
79	III	11	1	Akcize uz spirta	40.000.-
			2	" " liķieriem	540.000.-
			3	" " vīnogu un augļu vīniem	225.000.-
			4	" " alu un medus dzērieniem	2.800.000.-
			5	" " bezalkoholiskiem dzērieniem	225.000.-
				Kopā par § 11	3.830.000.-
80	III	12	1	Akcize uz tabakas precēm un surogatiem	7.000.000.-
			2	Akcize uz papirosu čaulītēm un papirosiem	150.000.-
				Kopā par § 12	7.150.000.-
81		13	1	Akcize uz apgaismošanas produktiem	500.000.-
			2	Akcize uz smēru eļļām	820.000.-
				Kopā par § 13	1.320.000.-
82	III	17	1	Akcize uz raugu	230.000.-
			2	Akcize uz sērkociņiem	400.000.-
			3	Akcize uz tēju	180.000.-
				Kopā par § 17	810.000.-

Tek. Nr.	Posms	§	p.	Kārtēji ieņēmumi.	Suma latos.
83		18	1	Patentu nodoklis no spirta, vīna, alus, lakas un parfimerijas fabrikām un tirgotavām	400.000.-
			2	Patentnodoklis no augļu, mineralūdeņu un etiķu fabrikām	6.500.-
			3	Patentnodoklis no tabakas preču un čaulīšu fabrikām un tirgotavām	215.000.-
			4	Patentnodoklis no sērkociņu fabrikām	1.250.-
			5	Patentnodoklis no naftas produktu pārstrādāšanas fabrikām un noliktavām	3.500.-
				Kopā par § 18	626.250.-
84	V	32	5	Valsts ēku izīrēšana	8.000.-
85	VI	40	1	Peļņa no linu monopola	5.000.000.-
86		42	1	No pārdotiem spirta dzērieniem	24.500.000.-
			2	No pārdotām pudelēm	50.000.-
			3	No inventara pārdošanas	5.000.-
			5	No pārdotā denaturētā spirta	120.000.-
				Kopā par § 42	24.675.000.-
87	VIII	56	7	Uz privatu iestāžu un personu rēķina izdarītu izdevumu atmaksas	73.000.-
88		58	9	Dažādi ieņēmumi	32.000.-
				Kopā par Netiešo nodokļu departamentu	43.524.250.-
				MUITAS DEPARTAMENTS.	
89	III	19	1	Ievedpreču muita	33.000.000.-
			2	Izvedpreču muita	7.000.000.-
			4	Par preču uzglabāšanu un privatu muitas noliktavu apsargāšanu	600.000.-
			5	Soda naudas par muitas likumu un noteikumu pārkāpšanu un ieņēmumi no konfiscētām precēm	130.000.-
			9-12	Pārējie nodokļi	880.000.-
				Kopā par § 19	41.610.000.-
90	V	31	5	Atlīdzības par dažādiem uz brīva līguma pamata privatu iestāžu un personu labā izpildītiem darbiem	7.000.-
91		32	5	Valsts ēku izirēšana	62.000.-
92	VIII	56	7	Uz valsts ierēdņu, privatu iestāžu un personu rēķina izdarītu izdevumu atmaksas	2.000.-
93		58	9	Dažādi ieņēmumi	2.000.-
				Kopā par Muitas departamentu	41.683.000.-
				JŪRNIECĪBAS DEPARTAMENTS.	
94	II	8	4	Kanclejas nodevas un nodevas par aktu un dokumentu sastādīšanu un	

Tek. Nr.	Posms	§	p.	Kārtēji ieņēmumi.	Suma latos.
				izsniegšanu	2.940.-
94	II	8	10	Nodevas no tirdzniecības kuģu patentēm	650.-
				Kopā par § 8	3.590.-
95		10	12	Nodevas par laivu reģistrēšanu	1.350.-
96	IV	25	1	Valsts zemju un saimniecību iznomāšana	1.200.-
97	V	30	1	Kuģu nodevas pie iebraukšanas ostās	233.000.-
			3	Par ostu ierīkojumu lietošanu	125.000.-
			4	Loču nodevas	86.000.-
			5	Stoderu nodevas	3.700.-
			6	Svaru nodevas	1.173.500.-
			7	Plostošanas nodevas	150.000.-
			9	Bāku nodevas	404.000.-
			10	Ledus nodoklis no kuģiem	47.835.-
				Kopā par § 30	2.223.035.-
98	V	31	4	Kuģu un buksieru ekspluatacija	85.000.-
			4	Peļņa no kuģu ekspluatacijas valdes	33.458.-
			5	Atlīdzības par dažādiem uz brīva līguma pamata privatu iestāžu un personu labā izpildītiem darbiem	600.-
				Kopā par § 31	119.058.-
99		32	5	Valsts ēku izīrēšana	11.900.-
100		34	2	Mācības nauda	400.-
			3	Zinātniskas un informacijas grāmatas un izdevumi	550.-
				Kopā par § 34	950.-
101	VIII	56	8	Dažādas blankas un reģistru formulari	400.-
102		57	-	Tiesu iestādēs un administratīvā kārtā uzliktie naudas sodi	3.000.-
103		58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana	4.000.-
			5	Neparedzami ienākumi	500.-
			7	Atvilkumi par pārmaksām un kontroles uzrādītu zaudējumu atlīdzība	100.-
				Kopā par § 58	4.600.-
				Kopā par Jūrniecības departamentu	2.369.083.-
				RŪPNIECĪBAS DEPARTAMENTS.	
104	II	8	9	Nodevas no privilegiju un jaunizgudrojumu apliecībām	14.200.-
105		10	10	Nodevas no dārgmetala pārbaudīšanas	60.000.-
			11	Nodevas no mēru un svaru pārbaudīšanas	45.000.-
				Kopā par § 10	105.000.-
106	V	31	1	No Liepājas kaŗa ostu darbnīcām	1.000.-
107	VIII	56	8	Dažādas blankas un reģistru formulari	900.-

250

Tek. Nr.	Posms	§	p.	Kārtēji ieņēmumi.	Suma latos.
108	VIII	58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana	11.854.-
				Kopā par Rūpniecības departamentu	132.954.-
				Kopā par IX. d a ļ u	103.447.930.-

X. d a ļ a.

ZEMKOPĪBAS MINISTRIJA.

ZEMKOPĪBAS DEPARTAMENTS.

109	II	8	4	Kanclejas nodevas un nodevas par aktu un dokumentu sastādīšanu un izsniegšanu	25.000.-
			6	Kadastra kanclejas nodeva	500.-
				Kopā par § 8	25.500.-
110	IV	25	1	Valsts zemju un saimniecību iznomāšana	1.000.000.-
			3	Zvejas tiesību iznomāšana	50.000.-
			4	Augļi par nomas nomaksas pagarināšanu, sodi un atlīdzibas par līgumu neizpildīšanu un likumu pārkāpumiem	60.000.-
				Kopā par § 25	1.110.000.-
111	V	31	5	Atlīdzības par dažādiem uz brīva līguma pamata privatu iestāžu un personu labā izpildītiem darbiem	160.000.-
112		32	1	Valsts zemju saimnieciskā izmantošana lauksaimniecībā	50.000.-
			3	Valsts ķēvnīcas un vaislas lopu audzētavas	5.000.-
			4	Zemkopības un citada inventara iznomāšana un izdošana lietošanā pret atlīdzību	7.200.-
			5	Valsts ēku izīrēšana	25.000.-
				Kopā par § 32	87.200.-
113		34	2	Mācības nauda	8.590.-
			3	Zinātniskas un informacijas grāmatas un izdevumi	16.500.-
				Kopā par § 34	25.090.-
114		35	2	Apdrošināšanas naudas no valsts ēku lietotājiem	40.000.-
115	VII	53	5	Procentes un amortizacija uz valsts zemes bankas ķīlu zīmēm	1.000.-
116	VIII	58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana	15.000.-
			9	Dažādi ieņēmumi	15.000.-
				Kopā par § 58	30.000.-
				Kopā par Zemkopības departamentu	1.478.790.-

Tek. Nr.	Posms	§	p.	Kārtēji ieņēmumi.	Suma latos.
				MEŽU DEPARTAMENTS.	
117	IV	27	1	Mežu pārdošana pēc saimniecības plana	15.000.000.-
			2	Mežu blakus ieņēmumi	150.000.-
			3	Sodi un atlīdzības par līgumu neizpildīšanu un likumu pārkāpumiem	175.000.-
				Kopā par § 27	15.325.000.-
118	V	32	5	Valsts ēku izīrēšana	33.500.-
119		34	2	Mācības nauda	1.600.-
120	VIII	58	1	Valsts kustama īpašuma pārdošana	1.300.-
			5	Neparedzami ieņēmumi	3.000.-
			9	Dažādi ieņēmumi	9.100.-
				Kopā par § 58	13.400.-
				Kopā par mežu departamentu	15.373.500.-
				Kopā par X. d a ļ u	16.852.290.-
				XI. d a ļ a.	
				SATIKSMES MINISTRIJA.	
				DZELZCEĻI.	
121	V	29	1	Pasažieru un bagažas transports	13.527.080.-
			2	Preču transports	16.735.004.-
			3	Ieņēmumi, kas nav saistīti ar dzelzceļa kustību	3.956.550.-
				Kopā par dzelzceļiem	34.218.634.-
				ŠOSEJU UN ZEMESCEĻU VALDE.	
122	V	30	8	Zemesceļu un tiltu nodevas	20.000.-
123		32	1	Valsts zemes īpašumu saimnieciskā izmantošana lauksaimniecībā	14.000.-
			4	Zemkopības un citāda inventara iznomāšana, izdošana lietošanā pret samaksu	200.-
			5	Valsts ēku izīrēšana	1.000.-
				Kopā par § 32	15.200.-
124	VIII	58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana	1.000.-
			5	Neparedzami ienākumi	10.900.-
				Kopā par § 58	11.900.-
				Kopā par šoseju un zemesceļu valdi	47.100.-
				PASTS, TELEGRAFS UN TELEFONS.	
125	V	32	5	Valsts ēku izīrēšana	22.200.-
126		34	3	Zinātniskas, mākslas un informacijas grāmatas un izdevumi	200.-

Tek. Nr.	Posms	§	p.	Kārtēji ieņēmumi.	Suma latos.
127	VI	38	1	Par pasta zīmēm	2.640.000.-
			2	Par periodisku izdevumu pārsūtīšanu un laikrakstu operacijām	90.000.-
			3	Par gada biļetēm un slēdzamiem skapīšiem	19.000.-
			4	Par starptautiskiem pasta sūtījumiem	384.800.-
			5	Ieņēmumi no tek. rēķinu operacijām	27.850.-
				Kopā par § 38	3.161.650.-
128		39	1	Par telegramu pārsūtīšanu	2.254.000.-
			2	Par valsts telefonu eksploatēšanu	2.100.000.-
			3	Ieņēmumi no radio telegrafa	20.000.-
				Kopā par § 39	4.374.000.-
129		51	1	No pašvaldības iestādēm un privatām personām kā pabalsts	500.-
130	VIII	56	7	Uz valsts ierēdņu, privatu personu un iestāžu rēķina izdarītu izdevumu atmaksas	63.301.-
131	VIII	57	-	Tiesu iestādēs un administratīvā kārtā uzliktie naudas sodi	500.-
132		58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana	1.900.-
			7	Atvilkumi par pārmaksām un kontroles uzrādītu zaudējumu atlīdzība	100.-
			9	Dažādi ienākumi	11.155.-
				Kopā par § 58	13.155.-
				Kopā par pastu, telegrafu un telefonu	7.635.506.-
				Kopā par XI. d a ļ u	41.901.240.-

XII. d a ļ a.

DARBA MINISTRIJA.

133	V	31	5	Atlīdzības par dažādiem uz brīva līguma pamata privatu iestāžu un personu labā izpildītiem darbiem	70.000.-
134		32	1	Valsts zemes īpašumu saimnieciskā izmantošana lauksaimniecībā	12.605.-
135	VIII	56	7	Uz valsts ierēdņu, privatu iestāžu un personu rēķina izdarītu izdevumu atmaksas	37.460.-
				Kopā par XII. d a ļ u	120.065.-

Tek. Nr.	Posms	§	p.	Kārtēji ieņēmumi.	Suma latos.
				XIII. d a ļ a.	
				KARA MINISTRIJA.	
136	IV	25	1	Valsts zemju un saimniecību iznomāšana	4.200.-
137	V	31	3	Tipografijas un drukātavas	21.252.-
			5	Atlīdzības par dažādiem uz brīva līguma pamata privatu iestāžu un personu labā izpildītiem darbiem	500.-
				Kopā par § 31	21.752.-
138		32	5	Valsts ēku izīrēšana	35.782.-
139		34	3	Zinātniskas un informacijas grāmatas un izdevumi	22.220.-
140	VIII	56	7	Uz valsts ierēdņu, privatu iestāžu un personu rēķina izdarītu izdevumu atmaksas	3.904.-
141		58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana	45.520.-
				Kopā par XIII. d a ļ u	133.378.-
				XIV. d a ļ a.	
				VALSTS KONTROLE.	
142	V	32	5	Valsts ēku izīrēšana	3.120.-
				Kopā par XIV. d a ļ u	3.120.-
				XV. d a ļ a.	
				VALSTS KREDITS.	
143	-	-	-	Iepriekšējā budžetā neizlietotās sumas	11.700.281.-
				Kopā par XV. d a ļ u	11.700.281.-

Tek. Nr.	Posms § p.	Kārtēji ieņēmumi.	Suma latos.
DAĻA.		KĀRTĒJU IEŅĒMUMU KOPSAVILKUMS.	
I		Valsts Prezidents un viņa sekretariats	17.178.-
II		Saeima un Saeimas kancleja	1.300.-
III		Ministru kabinets, Valsts kancleja un pēdējai padotās iestādes	93.992.-
IV		Statistiskā pārvalde	29.220.-
V		Ārlietu ministrija	599.071.-
VI		Tieslietu ministrija	603.710.-
VII		Iekšlietu ministrija	2.222.191.-
VIII		Izglītības ministrija	1.407.819.-
IX		Finansu ministrija	103.447.930.-
X		Zemkopības ministrija	16.852.290.-
XI		Satiksmes ministrija	41.901.240.-
XII		Darba ministrija	120.065.-
XIII		Kaŗa ministrija	133.378.-
XIV		Valsts kontrole	3.120.-
XV		Valsts kredits	11.700.281.-
		Kārtējo ieņēmumu kopsuma	179.132.785.-

Tek. Nr.	Posms	§	p.	Ārkārtēji ieņēmumi.	Suma latos.

IX. d a ļ a.

FINANSU MINISTRIJA.

KREDITA DEPARTAMENTS.

144	VIII	56	7	Uz valsts ierēdņu rēķina izdarītu izdevumu atmaksas	2.000.000.-
				Kopā par IX. d a ļ u	2.000.000.-

X. d a ļ a.

ZEMKOPĪBAS MINISTRIJA.

ZEMKOPĪBAS DEPARTAMENTS.

145	IV	26	2-3	Iemaksa uz izpirkšanas maksas rēķina no jaunsaimniekiem un rūpniekiem	300.000.-
146	VIII	60	2	Kaŗā iegūto mantu pārdošana	224.360.-
				Kopā par zemkopības departamentu	524.360.-

MEŽU DEPARTAMENTS.

147	IV	28	1	Mežu izmantošana pēc pastiprināta plana	851.000.-
148			2	Mežu izmantošana ārpus saimniecības plana	4.010.500.-
			3	Jaunsaimnieku nomaksas par izsniegtiem meža materialiem	5.000.-
				Kopā par mežu departamentu	4.866.500.-

CENTRALĀ ZEMES IERĪCĪBAS KOMITEJA.

149	V	34	3	Zinātniskas, mākslas un informacijas grāmatas un izdevumi	7.000.-
150	VIII	56	8	Dažādas blankas un registru formulari	18.000.-
				Kopā par centralo zemes ierīcības komiteju	25.000.-
				Kopā par X. d a l u	5.415.860.-

Tek. Nr.	Posms	§	p..	Ārkārtēji ieņēmumi.	Suma latos.

XIII. d a ļ a.

KARA MINISTRIJA.

151	VIII	58	1	Valsts kustamu īpašumu pārdošana	75.000.-
				Kopā par XIII. d a ļ u	75.000.-

XV. d a ļ a.

VALSTS KREDITS.

KREDITA DEPARTAMENTS.

152	VI	36	3	Ienākumi no metalnaudas kalšanas	5.250.000.-
153	VII	52	1	Ricības kapitala atmaksas	132.500.-
			1	Lauksaimniekiem sēklas iegādāšanai izsniegtā aizdevuma atmaksas	1.000.000.-
			1	"Konzuma" parāda nomaksas	220.830.-
				Kopā par § 52	1.353.330.-
154		54	1	Realizējami valsts iekšēji aizņēmumi	500.000.-
				Kopā par XV. d a ļ u	7.103.330.-

DAĻA. ĀRKĀRTĒJU IEŅĒMUMU KOPSAVILKUMS.

IX	Finansu ministrija	2.000.000.-
X	Zemkopības ministrija	5.415.860.-
XIII	Kaŗa ministrija	75.000.-
XV	Valsts kredits	7.103.330.-
	Ārkārtējo ieņēmumu kopsuma	14.594.190.-

VALSTS IENĒMUMU KOPSAVILKUMS.

K ā r t ē j i i e ņ ē m u m i	179.132.785.-
Ā r k ā r t ē j i i e ņ ē m u m i	14.594.190.-
VALSTS IENĒMUMU KOPSUMA	193.726.975.-

F. Heismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vestmanis

Saeimas sekretārs.

Tek. Nr.	Vieta	§	Kārtēji izdevumi.	Suma latos.
			I. d a ļ a.	
	I		VALSTS PREZIDENTS UN VIŅA SEKRETARIATS.	
1		1	Valsts Prezidenta atalgojums	24.000.-
2		2	Valsts Prezidenta citi izdevumi	18.000.-
3		3	Valsts Prezidenta sekretariata personala algas	36.528.-
4		4	Valsts Prezidenta sekretariata citi pārvaldes izdevumi	18.720.-
5		5	Pils ēkas uzturēšana	29.186.-
6		6	Lāčplēša kara ordeņa domes izdevumi	10.700.-
7		7	Triju zvaigžņu ordeņa domes izdevumi	9.000.-
			Kopā par I. d a ļ u	146.134.-
			II. d a ļ a.	
	I		SAEIMA UN SAEIMAS KANCLEJA.	
8		1	Saeimas prezidija algas	45.888.-
9		2	Saeimas prezidija reprezentacijas izdevumi	18.400.-
10		3	Saeimas deputatu algas	475.200.-
11		4	Saeimas deputatu komisiju sēžu atalgojums	80.000.-
12		5	Saeimas deputatu komandējumu un ceļa izdevumi	5.000.-
13		6	Saeimas sevišķi izdevumi	8.000.-
14		7	Saeimas kanclejas personala algas	91.632.-
15		8	Saeimas kanclejas citi pārvaldes izdevumi	67.500.-
16		9	Saeimas nekustamu īpašumu uzturēšana	42.900.-
			Kopā par II. d a ļ u	834.520.-
			III. d a ļ a.	
	I		MINISTRU KABINETS, VALSTS KANCLEJA UN PĒDĒJAI PADOTAS IESTADES.	
17		1	Ministru kabineta locekļu algas	109.584.-
18		2	Ministru kabineta locekļu citi izdevumi	73.883.-
19		3	Valsts kanclejas personala algas	29.774.-
20		4	Valsts kanclejas citi pārvaldes izdevumi	12.045.-
21		5	Piemaksa Latvijas telegrafa aģenturai	40.000.-
22		6	Valsts tipografijas administrativā personala algas	31.004.-
23		7	Valsts tipografijas citi pārvaldes izdevumi	2.004.-
			Kopā par III. d a ļ u	298.294.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Kārtēji izdevumi.	Suma latos.
			IV. d a ļ a.	
	I		STATISTISKĀ PĀRVALDE.	
24		1	Personala algas	133.300.-
25		2	Citi pārvaldes izdevumi	13.220.-
26		3	Speciali spieduma darbi	29.632.-
			Kopā par IV. d a ļ u	176.152.-
			V. d a ļ a.	
			ĀRLIETU MINISTRIJA.	
	I		CENTRALĀS UN VIETĒJĀS IESTĀDES.	
27		1	Personala algas	171.127.-
28		2	Citi pārvaldes izdevumi	163.620.-
			Kopā par I. vietu	334.747.-
	II		PĀRSTĀVNIECĪBAS ĀRZEMĒS.	
29		1	Personala algas	702.046.-
30		2	Kanclejas un administracijas izdevumi (beznorēķināšanās kārtā)	154.465.-
31		3	Saimniecības izdevumi	302.966.-
32		4	Inventars	19.291.-
33		5	Pabalsti Latvijas trūcīgiem pilsoņiem	6.300.-
34		6	Ceļa izdevumi	47.000.-
35		7	Informacijas un propogandas izdevumi	50.650.-
36		8	Pārstāvniecības beznorēķināšanās kārtā	49.372.-
37		9	Piemaksa Tautu Savienībai un starptautiskajam parlamentariešu konferences centralbirojam	96.870.-
			Kopā par II. vietu	1.428.960.-
			Kopā par V. d a ļ u	1.763.707.-
			VI. d a ļ a.	
			TIESLIETU MINISTRIJA.	
	I		MINISTRIJA.	
38		1	Departamenta personala algas	115.773.-
39		2	Ministrijas citi pārvaldes izdevumi	20.263.-
40		3	Ministrijas nekustamu īpašumu uzturēšana	3.049.-
41		4	Piemaksa Tieslietu Ministrijas Mēnešraksta izdošanai	10.060.-
			Kopā par I. vietu	149.145.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Kārtēji izdevumi.	Suma latos.
	II		SENATS.	
42		1	Personala algas	141.362.-
43		2	Citi pārvaldes izdevumi	10.862.-
44		3	Nekustamu īpašumu uzturēšana	3.478.-
			Kopā par II. vietu	155.702.-
	III		TIESU PALATA.	
45		1	Personala algas	122.942.-
46		2	Citi pārvaldes izdevumi	21.732.-
			Kopā par III. vietu	144.674.-
	IV		RĪGAS APGABALTIESA.	
47		1	Personala algas	572.291.-
48		2	Citi pārvaldes izdevumi	68.860.-
49		3	Citi pārvaldes izdevumi (beznorēķināšanās kārtā)	3.888.-
50		4	Nekustamu īpašumu uzturēšana	1.066.-
51		5	Miertiesnešu personala algas	178.997.-
52		6	Miertiesnešu citi izdevumi	18.175.-
53		7	Miertiesnešu citi izdevumi (beznorēķināšanās kārtā)	6.720.-
			Kopā par IV. vietu	849.997.-
	V		JELGAVAS APGABALTIESA.	
54		1	Personala algas	236.997.-
55		2	Citi pārvaldes izdevumi	25.142.-
56		3	Citi pārvaldes izdevumi (beznorēķināšanās kārtā)	1.440.-
57		4	Nekustamu īpašumu uzturēšana	1.740.-
58		5	Miertiesnešu personala algas	86.788.-
59		6	Miertiesnešu citi izdevumi	11.398.-
60		7	Miertiesnešu citi izdevumi (beznorēķināšanās kārtā)	3.120.-
			Kopā par V. vietu	366.625.-
	VI		LIEPĀJAS APGABALTIESA.	
61		1	Personala algas	244.883.-
62		2	Citi pārvaldes izdevumi	33.807.-
63		3	Citi pārvaldes izdevumi (beznorēķināšanās kārtā)	1.152.-
64		4	Nekustamu īpašumu uzturēšana	4.108.-
65		5	Miertiesnešu personala algas	63.702.-
66		6	Miertiesnešu citi izdevumi	5.173.-
67		7	Miertiesnešu citi izdevumi (beznorēķināšanās kārtā)	2.400.-
			Kopā par VI. vietu	355.225.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Kārtēji izdevumi.	Suma latos.
	VII		LATGALES APGABALTIESA.	
68		1	Personala algas	341.971.-
69		2	Citi pārvaldes izdevumi	52.397.-
70		3	Citi pārvaldes izdevumi (beznorēķināšanās kārtā)	2.448.-
71		4	Miertiesnešu personala algas	138.129.-
72		5	Miertiesnešu citi izdevumi	16.757.-
73		6	Miertiesnešu citi izdevumi (beznorēķināšanās kārtā)	5.280.-
			Kopā par VII. vietu	556.982.-
	VIII		GALVENĀ CIETUMU VALDE.	
74		1	Valdes personala algas	50.409.-
75		2	Valdes citi izdevumi	7.573.-
76		3	Ieslodzīšanas vietu pārvaldes personala algas	237.019.-
77		4	Ieslodzīšanas vietu pārvaldes citi izdevumi	45.768.-
78		5	Cietumu uzraugu algas	613.732.-
79		6	Cietumu uzraugu citi izdevumi	47.289.-
80		7	Izvadātāju personala algas	73.185.-
81		8	Izvadātāju citi izdevumi	18.871.-
82		9	Arestantu uzturēšana	513.682.-
83		10	Arestantu telpu uzturēšana	233.025.-
84		11	Cietumu zirgi, zirgu lietas un viņu uzturēšana	24.264.-
			Kopā par VIII. vietu	1.864.817.-
			Kopā par VI. d a ļ u	4.443.167.-

VII. d a ļ a.

IEKŠLIETU MINISTRIJA.

	I		MINISTRIJAS KANCLEJA.	
85		1	Personala algas	71.625.-
86		2	Citi pārvaldes izdevumi	271.593.-
87		3	Latgales ministra biedra sekretariata izdevumi	8.184.-
			Kopā par I. vietu	351.402.-
	II		ADMINISTRATIVAIS DEPARTAMENTS.	
88		1	Departamenta personala algas	128.447.-
89		3	Pagastu aizsargu organizacijas personala algas	13.536.-
90		4	Pagastu aizsargu organizacijas citi izdevumi	30.548.-
91		5	3 prefekturu, 17 apriņķu policiju un dzelzceļu policijas personala algas	4.724.475.-
92		6	3 prefekturu, 17 apriņķu policiju un dzelzceļu policijas citi izdevumi	589.800.-
			Kopā par II. vietu	5.486.806.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Kārtēji izdevumi.	Suma latos.
	III		PAŠVALDĪBAS DEPARTAMENTS.	
93		1	Departamenta personala algas	66.374.-
94		2	Vietējo iestāžu personala algas	53.958.-
95		3	Vietējo iestāžu citi izdevumi	3.656.-
96		4	Emigrantu un bēgļu nodaļas personala algas	34.980.-
97		5	Nodaļas vietējo iestāžu personala algas	91.060.-
98		6	Nodaļas vietējo iestāžu citi izdevumi	62.368.-
99		7	Nodaļas vietējo iestāžu operativi izdevumi	297.837.-
			Kopā par III. vietu	610.233.-
	IV		VESELĪBAS DEPARTAMENTS.	
100		1	Departamenta personala algas	70.592.-
101		2	Vietējo iestāžu personala algas	100.407.-
102		3	Vietējo iestāžu citi izdevumi	21.499.-
103		4	Ārstniecības iestāžu personala algas	501.334.-
104		5	Ārstniecības iestāžu citi izdevumi	341.825.-
105		6	Ārstniecības iestāžu uzturēšana	491.384.-
106		7	Veterinarvaldes personala algas	15.855.-
107		8	Veterinarvaldes operativi izdevumi	49.120.-
108		9	Vietējo iestāžu personala algas	162.337.-
109		10	Vietējo iestāžu citi izdevumi	25.636.-
			Kopā par IV. vietu	1.779.989.-
	V		CENTRALĀ KRIMINALPOLICIJA.	
110		1	Personala algas	443.267.-
111		2	Citi izdevumi	77.767.-
			Kopā par V. vietu	521.034.-
			Kopā par VII. d a ļ u	8.749.464.-

VIII. d a ļ a.

IZGLĪTĪBAS MINISTRIJA.

	I		VISPĀRĒJO LIETU PĀRVALDE UN SKOLU VIRSVALDE.	
112		1	Personala algas	106.285.-
113		2	Citi pārvaldes izdevumi	31.288.-
114		3	Pedagogiskās literaturas, zinātnes un mākslas rakstu izdošana	20.000.-
115		4	Pamatskolu inspekcijas personala algas	70.398.-
116		5	Pamatskolu inspekcijas citi izdevumi	23.502.-
117		6	Pamat- un vidusskolu skolotāju kursi	23.750.-
118		9	Dažādi kursi, vispārizglītojošas lekcijas, kongresi, konferences un ekskursijas	23.772.-
119		10	Piemaksa "Izglītības Ministrijas Mēnešrakstam"	8.000.-

242

Tek. Nr.	Vieta	§	Kārtēji izdevumi.	Suma latos.
120		11	Skolu muzeja personala algas	5.764.-
121		12	Skolu muzeja citi pārvaldes izdevumi	1.568.-
122		13	Skolu muzeja inventara un kolekciju papildināšana	10.000.-
			Kopā	324.327.-
	Ia		PAMATSKOLAS.	
123		1	Personala algas	227.169.-
124		2	Citi pārvaldes izdevumi	50.093.-
125		3	Mācības līdzekļi un inventars	27.000.-
126		4	Internatu uzturēšana	40.594.-
127		5	Defektivu bērnu skolu ierīkošanai	14.000.-
128		6	Valsts piemaksa obligatorisko bezmaksas skolu skolotājiem	5.081.454.-
		6^1	Trūcīgo skolēnu apgādāšanai ar mācības piederumiem	100.000.-
			Kopā	5.540.310.-
	Ib		VIDUSSKOLAS.	
129		1	Personala algas	1.415.900.-
130		2	Citi pārvaldes izdevumi	111.515.-
131		3	Mācības līdzekļi un inventars	60.000.-
132		4	Stipendijas	95.990.-
133		5	Internatu uzturēšana	4.000.-
			Kopā	1.687.405.-
	Ic		ARODSKOLAS.	
134		1	Personala algas	844.618.-
135		2	Citi pārvaldes izdevumi	82.282.-
136		3	Mācības līdzekļi un inventars	100.000.-
137		4	Stipendijas	38.596.-
138		5	Speciali arodu kursi	22.710.-
139		6	Internatu uzturēšana	12.000.-
			Kopā	1.100.206.-
			Kopā par Ia - Ic vietām	8.327.921.-
			Kopā par I - Ic vietām	8.652.248.-
	II		MAZĀKUMA TAUTĪBU SKOLU VIRSVALDE.	
			A. Vācu nodaļa.	
140		1	Administrativā personala algas	16.944.-
141		2	Citi pārvaldes izdevumi	2.496.-
142		3	Operativi izdevumi	66.326.-
				85.766.-
			B. Krievu nodaļa.	
143		4	Administrativā personala algas	15.542.-
144		5	Citi pārvaldes izdevumi	2.160.-
145		6	Operativi izdevumi	115.811.-
				133.513.-
			C. Poļu nodaļa.	
146		7	Administrativā personala algas	7.985.-
147		8	Citi pārvaldes izdevumi	1.393.-
148		9	Operativi izdevumi	58.957.-
				68.335.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Kārtēji izdevumi.	Suma latos.
			D. Žīdu nodaļa.	
149		10	Administratīvā personala algas	11.880.-
150		11	Citi pārvaldes izdevumi	1.404.-
151		12	Operativi izdevumi	88.856.-
				102.140.-
			E. Baltkrievu nodaļa.	
152		13	Administratīvā personala algas	8.506.-
153		14	Citi pārvaldes izdevumi	1.800.-
154		15	Operativi izdevumi	85.534.-
				95.840.-
			Kopā par II. vietu	485.594.-
	III		LATVIJAS UNIVERSITATE.	
155		1	Administratīvā personala algas	282.204.-
156		2	Mācības spēku algas	1.276.965.-
157		3	Citi pārvaldes izdevumi	194.337.-
158		4	Mācības līdzekļi un inventars	320.000.-
159		5	Zinisko darbu izdošana	20.000.-
160		6	Stipendijas un premijas	230.750.-
161		7	Piemaksa Vec-Auces un Ramavas fermām par pētīšanas un studentu apmācības darbiem	14.000.-
			Kopā par III. vietu	2.338.256.-
	IV		LATVIJAS KONSERVATORIJA.	
162		1	Administratīvā personala algas	27.153.-
163		2	Mācības spēku algas	147.709.-
164		3	Citi pārvaldes izdevumi	17.266.-
165		4	Mācības līdzekļi un inventars	5.100.-
166		5	Stipendijas	6.000.-
			Kopā par IV. vietu	203.228.-
	V		MĀKSLAS AKADEMIJA.	
167		1	Administratīvā personala algas	23.009.-
168		2	Mācības spēku algas	90.614.-
169		3	Citi pārvaldes izdevumi	30.545.-
170		4	Mācības līdzekļi un inventars	12.231.-
171		5	Stipendijas	4.500.-
			Kopā par V. vietu	160.899.-
	VI		KULTURAS UN MĀKSLAS IESTĀDES.	
			A. Piemineklu valde.	
172		1	Personala algas	3.848.-
173		2	Citi pārvaldes izdevumi	5.700.-
174		3	Piemineklu apsardzības un kopšanas izdevumi	15.000.-
			Kopā	24.548.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Kārtēji izdevumi.	Suma latos.
			B. Valsts etnografiskais muzejs.	
175		4	Personala algas	10.560.-
176		5	Citi pārvaldes izdevumi	7.200.-
177		6	Kolekciju iegādāšana un uzturēšana	7.400.-
			Kopā	25.160.-
			C. Valsts mākslas muzejs.	
178		7	Personala algas	9.879.-
179		8	Citi pārvaldes izdevumi	7.378.-
180		9	Mākslas darbu iegādāšana un uzturēšana	20.000.-
			Kopā	37.257.-
			D. Valsts archivs.	
181		10	Personala algas	30.436.-
182		11	Citi pārvaldes izdevumi	18.084.-
183		12	Operativi izdevumi	3.000.-
			Kopā	51.520.-
			E. Valsts biblioteka.	
184		13	Personala algas	51.469.-
185		14	Citi pārvaldes izdevumi	14.767.-
186		15	Grāmatu iegādāšana un iesiešana	35.420.-
187		15a	Oficialo izdevumu apmaiņas birojam	4.300.-
			Kopā	105.956.-
			F. Valsts piemaksas.	
188		16	Nacionalai operai	312.000.-
189		17	Nacionalam teatrim	98.000.-
			Kopā	410.000.-
			Kopā par VI. vietu	654.441.-
			Kopā par VIII. d a ļ u	12.494.666.-
			IX. d a ļ a.	
			FINANSU MINISTRIJA.	
	I		KREDITA DEPARTAMENTS.	
190		1	Departamenta personala algas	263.727.-
191		2	Citi pārvaldes izdevumi	23.992.-
192		3	Nekustamu īpašumu uzturēšana	27.804.-
193		4	Piemaksa žurnalu "Ekonomists" un "The Latvian Economist" izdošanai	8.000.-
194		5	Nepareizi iemaksāto valsts ieņēmumu atmaksas	350.000.-
195		6	Kooperacijas veicināšana	74.000.-
			Kopā par I. vietu	747.523.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Kārtēji izdevumi.	Suma latos.
	II		TIEŠO NODOKĻU DEPARTAMENTS.	
196		1	Departamenta personala algas	247.489.-
197		2	Departamenta citi pārvaldes izdevumi	68.190.-
198		3	Inspekciju personala algas	437.729.-
199		4	Inspekciju citi pārvaldes izdevumi	33.786.-
200		5	Speciali spieduma darbi	52.000.-
201		6	Galvenās lauku nekustamu īpašumu nodokļu komisijas izdevumi	14.007.-
			Kopā par II. vietu	853.201.-
	III		NETIEŠO NODOKĻU DEPARTAMENTS.	
202		1	Departamenta personala algas	70.054.-
203		2	Departamenta citi pārvaldes izdevumi	9.160.-
204		3	Akcižu valžu personala algas	314.820.-
205		4	Akcižu valžu citi pārvaldes izdevumi	35.162.-
206		5	Operativi izdevumi	153.500.-
207		5a	Piemaksa Kulturas fondam	200.000.-
			Kopā	782.696.-
			Spirta monopola pārvalde.	
208		6	Pārvaldes personala algas	25.268.-
209		7	Pārvaldes citi izdevumi	1.572.-
210		8	Būvju ierīkošana un uzturēšana	69.943.-
211		9	Spirta noliktavu personala algas	64.326.-
212		10	Spirta noliktavu citi pārvaldes izdevumi	16.981.-
213		11	Atlīdzība par spirta pārdošanu privatos veikalos	2.400.123.-
214		12	Spirta izgatavošanas un pārdošanas izdevumi	4.158.111.-
			Kopā	6.736.324.-
			Linu monopola pārvalde.	
215		13	Linu nodaļas personala algas	58.200.-
216		14	Linu nodaļas citi pārvaldes izdevumi	19.489.-
			Kopā	77.689.-
			Kopā par III. vietu	7.596.709.-
	IV		MUITAS DEPARTAMENTS.	
217		1	Departamenta personala algas	136.349.-
218		2	Departamenta citi pārvaldes izdevumi	22.777.-
219		3	Vietējo iestāžu personala algas	1.070.000.-
220		4	Vietējo iestāžu citi pārvaldes izdevumi	163.906.-
221		5	Operativi izdevumi	47.750.-
			Kopā par IV. vietu	1.440.782.-
	V		RŪPNIECĪBAS DEPARTAMENTS.	
222		1	Personala algas	78.229.-
223		2	Citi pārvaldes izdevumi	26.067.-
			Kopā par V. vietu	104.296.-

246

Tek. Nr.	Vieta	§	Kārtēji izdevumi.	Suma latos.
	VI		JŪRNIECĪBAS DEPARTAMENTS.	
224		1	Departamenta personala algas	93.025.-
225		2	Departamenta citi pārvaldes izdevumi	20.183.-
226		3	Departamenta operativi izdevumi	1.563.074.-
227		4	Ostu valžu personala algas	510.447.-
228		5	Ostu valžu citi pārvaldes izdevumi	90.695.-
229		6	Ostu valžu operativi izdevumi	318.700.-
230		7	Jūrskolas personala algas	30.935.-
231		8	Jūrskolas citi pārvaldes izdevumi	10.846.-
			Kopā par VI. vietu	2.637.905.-
			Kopā par IX. d a ļ u	13.380.416.-
			X. d a ļ a.	
			ZEMKOPĪBAS MINISTRIJA.	
	I		ZEMKOPĪBAS DEPARTAMENTS.	
232		1	Departamenta personala algas	1.294.387.-
233		2	Departamenta citi izdevumi	100.320.-
234		3	Tiesas izdevumi	1.500.-
235		4	Apriņķu un rajonu zemju inspekcijas personala algas	300.358.-
236		5	Apriņķu un rajonu zemju inspekcijas citi izdevumi	74.820.-
237		8	Zemes vērtēšanas operativā personala algas	7.500.-
238		9	Zemes vērtēšanas citi izdevumi	72.337.-
239		10	Kulturtechnisko darbu operativā personala algas	5.800.-
240		11	Kulturtechnisko darbu citi izdevumi	12.950.-
241		12	Zemes ierīcības operativā personala algas	34.144.-
242		13	Zemes ierīcības citi izdevumi	506.458.-
243		14	Vispārējie lauksaimniecības veicināšanas pasākumi	292.794.-
244		15	Lauku būvniecība	5.500.-
245		16	Lauksaimniecības izglītības veicināšana	499.359.-
246		17	Agronomiskās palīdzības pabalstīšana	382.960.-
247		18	Lopkopības, piensaimniecības, zvejniecības un zivkopības veicināšana	263.148.-
248		19	Zemkopības un dārzkopības veicināšana	36.000.-
249		20	Eksportējamo lauksaimniecības ražojumu kontrole	145.000.-
			Kopā par I. vietu	4.035.335.-
	II		MEŽU DEPARTAMENTS.	
250		1	Centralo iestāžu personala algas	293.813.-
251		2	Centralo iestāžu citi pārvaldes izdevumi	189.433.-
252		3	Vietējo iestāžu personala algas	2.800.000.-
253		4	Vietējo iestāžu citi pārvaldes izdevumi	229.834.-
254		5	Mežu kaitekļu apkarošana un ugunsgrēku novēršana	45.000.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Kārtēji izdevumi.	Suma latos.
255		6	Mežu atjaunošana un kopšana	180.000.-
256		7	Būvdarbi	200.000.-
257		8	Mežu izmantošana	50.000.-
258		9	Mežkopības izglītības veicināšana	52.260.-
259		10	Pašvaldības nodokļi	144.200.-
			Kopā par II. vietu	4.184.540.-
			Kopā par X. d a ļ u	8.219.875.-

XI. d a ļ a.

SATIKSMES MINISTRIJA.

	I		DZELZCEĻI.	
			Galvenais direktors, viņa kancleja, finansu direkcija, centralstatistika un ārstniecības nodaļa:	
260		1	Personala algas	766.592.-
261		2	Administrativi, saimniecības un pārējie izdevumi	745.031.-
			Materialu apgādība:	
262		4	Personala algas	382.800.-
263		5	Administrativi, saimniecības un pārējie izdevumi	118.500.-
			Ceļu un ēku uzturēšana un remonts:	
264		7	Personala algas	2.378.280.-
265		8	Administrativi, saimniecības un pārējie izdevumi	4.513.947.-
			Eksploatacija, telegrafs un telefons:	
266		10	Personala algas	4.827.088.-
267		11	Administrativi, saimniecības un pārējie izdevumi	1.133.900.-
			Trakcija:	
268		13	Personala algas	2.739.500.-
269		14	Administrativi, saimniecības un pārējie izdevumi	12.734.300.-
			Kopā par I. vietu	30.339.938.-
	II		ŠOSEJU UN ZEMESCEĻU VALDE.	
270		1	Personala algas	142.559.-
271		2	Citi pārvaldes izdevumi	74.160.-
272		3	Inventara iegādāšana	17.900.-
273		4	Akmeņu un ķiļu sagatavošana	1.000.000.-
274		5	Tekošie remonti un uzturēšana	499.287.-
			Kopā par II. vietu	1.733.906.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Kārtēji izdevumi.	Suma latos.
	III		PASTS, TELEGRAFS UN TELEFONS.	
275		1	Centralo iestāžu personala algas	183.770.-
276		2	Centralo iestāžu citi pārvaldes izdevumi	29.311.-
277		3	Vietējo iestāžu personala algas	2.909.960.-
278		4	Vietējo iestāžu citi pārvaldes izdevumi	319.875.-
279		5	Valsts ēku uzturēšana	45.952.-
280		6	Telegrafa un telefonu tīklu uzturēšana	1.481.000.-
281		7	Dažādi citi operativi izdevumi	1.571.916.-
282		9	Pasta tekoša rēķina uzturēšana	36.268.-
			Kopā par III. vietu	6.578.052.-
			Kopā par XI. d a ļ u	38.651.896.-
			XII. d a ļ a.	
			DARBA MINISTRIJA.	
	I		DEPARTAMENTS.	
283		1	Personala algas	153.693.-
284		2	Citi pārvaldes izdevumi	29.945.-
285		3	Nekustamu īpašumu uzturēšana	12.151.-
286		4	Penzijas un pabalsti	3.426.764.-
287		5	Valsts piemaksa slimo kasēm	1.648.600.-
288		6	Valsts ierēdņu ārstēšanas personala algas	160.965.-
289		7	Valsts ierēdņu ārstēšanas operativi izdevumi	238.225.-
290		8	Valsts zīdaiņu un bērnu patversmes personala algas	67.342.-
291		9	Valsts zīdaiņu un bērnu patversmes operativi izdevumi	111.284.-
292		10	Latvijas neredzīgo instituta personala algas	41.640.-
293		11	Latvijas neredzīgo instituta operativi izdevumi	118.472.-
294		12	Dzemdēšanas iestādes un zīdaiņu patversmes uzturēšana	59.312.-
			Kopā par XII. d a ļ u	6.068.393.-
			XIII. d a ļ a.	
	I		KARA MINISTRIJA.	
295		1	Atalgojumi naudā	8.889.759.-
296		2	Saimniecības izdevumi	327.674.-
297		3	Pārtika, elpe, virtuves un maizes ceptuves	6.606.173.-
298		4	Apgērbs, apavi un uzkabe	6.776.811.-
299		5	Transports	334.370.-
300		6	Zirgi	370.000.-
301		7	Malka un apgaismošana	1.227.641.-
302		8	Slimnīcas, sanitarā un veterinarā apgādība	361.507.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Kārtēji izdevumi.	Suma latos.
303		9	Apbrunošana	1.330.500.-
304		10	Techniskie līdzekļi	150.000.-
305		11	Aviacija	330.000.-
306		12	Flote	87.800.-
307		14	Telpu apgādība	1.099.162.-
308		15	Pārvietošana	599.221.-
309		16	Kaŗa izglītība	191.060.-
310		17	Slepeni izdevumi	90.000.-
311		18	Pabalsti	47.934.-
312		19	Dažādi izdevumi	171.876.-
313		20	"Latvijas Kareivja" izdošana	82.244.-
			Kopā par XIII. d a ļ u	29.073.732.-

XIV. d a ļ a.

I VALSTS KONTROLE.

314		1	Padomes un kanclejas personala algas	74.344.-
315		2	Revizijas personala algas	626.071.-
316		3	Citi izdevumi	89.899.-
			Kopā par XIV. d a ļ u	790.314.-

XV. d a ļ a.

VALSTS KREDITS.

I KREDITA DEPARTAMENTS.

317		1	Kapitalu nomaksa	3.288.856.-
318		2	Renšu nomaksa	490.528.-
319		3	Saimniecības izdevumi	300.000.-
320		4	Iepriekšējā budžeta gadā nesamaksāto rēķinu nokārtošana	8.500.000.-
321		5	Parādu deldēšanas fonds	1.595.873.-
			Kopā par XV. d a ļ u	14.175.257.-

XVI. d a ļ a.

I DAŽĀDI FONDI MINISTRU KABINETA RĪCĪBA.

322		1	Vienreizēja piemaksa pie algas	4.200.000.-
			Kopā par XVI. d a ļ u	4.200.000.-

250

Tek. Nr.	Vieta §	Kārtēji izdevumi.	Suma latos.
DAĻA.		KĀRTĒJU IZDEVUMU KOPSAVILKUMS.	
I		Valsts Prezidents un viņa sekretariats	146.134.-
II		Saeima un Saeimas kancleja	834.520.-
III		Ministru kabinets, Valsts kancleja un pēdējai padotās iestādes	298.294.-
IV		Statistiskā pārvalde	176.152.-
V		Ārlietu ministrija	1.763.707.-
VI		Tieslietu ministrija	4.443.167.-
VII		Iekšlietu ministrija	8.749.464.-
VIII		Izglītības ministrija	12.494.666.-
IX		Finansu ministrija	13.380.416.-
X		Zemkopības ministrija	8.219.875.-
XI		Satiksmes ministrija	38.651.896.-
XII		Darba ministrija	6.068.393.-
XIII		Kaŗa ministrija	29.073.732.-
XIV		Valsts kontrole	790.314.-
XV		Valsts kredits	14.175.257.-
XVI		Dažādi fondi Ministru kabineta rīcībā	4.200.000.-
		Kārtējo izdevumu kopsuma	143.465.987.-

251

Tek. Nr.	Vieta	§	Ārkārtēji izdevumi.	Suma latos.

I. d a ļ a.

I VALSTS PREZIDENTS UN VIŅA SEKRETARIATS.

323	1	Galda un virtuves piederumu iegādāšana	5.000.-
324	2	Valsts Prezidenta amata telpu remonts	5.000.-
325	3	Ēkas remonts un trotuara atjaunošana	10.800.-
326	4	Viena slēgta automobiļa un šofera apģērba iegādāšana	25.510.-
		Kopā par I. d a ļ u	46.310.-

III. d a ļ a.

I MINISTRU KABINETS, VALSTS KANCLEJA UN PĒDĒJAI PADOTAS IESTADES.

327	1	Pabalsts Sieviešu palīdzības korpusam	5.000.-
328	2	Sevišķas komisijas par valsts iestāžu darbvedības vienkāršošanu izdevumi	1.000.-
		Kopā par III. d a ļ u	6.000.-

IV. d a ļ a.

I STATISTISKĀ PĀRVALDE.

329	1	II vispārējā iedzīvotāju skaitīšana 1925.g. janvarī	143.540.-
330	2	1923.g. lauksaimniecību skaitīšanas materialu apstrādāšana	25.680.-
		Kopā par IV. d a ļ u	169.220.-

V. d a ļ a.

I ĀRLIETU MINISTRIJA.

331	1	Mebeļu jauniegādāšana	14.200.-
332	2	Informacijas un propogandas izdevumi	80.000.-
333	3	Telpu remonts	13.565.-
334	4	Satiksmes uzturēšana ar legaciju Maskavā	10.000.-
335	6	Bēgļu pārvešana no tālajiem austrumiem	60.000.-
336	7	Latvijas-Igaunijas robežas izbūve	92.651.-
337	8	Latvijas-Lietavas robežas izbūve	48.795.-
338	9	Telpu atbrīvošanai legacijai Berlinē	6.000.-
		Kopā par V. d a ļ u	325.211.-

252

Tek. Nr.	Vieta	§	Ārkārtēji izdevumi.	Suma latos.
			VI. d a ļ a.	
			TIESLIETU MINISTRIJA.	
	I		MINISTRIJA.	
339		1	Zemes grāmatu nodaļas registru iegādāšana	31.746.-
	II		SENATS.	
340		1	Nama remonts	15.600.-
	IV		RĪGAS APGABALTIESA.	
341		1	Rīgas apgabaltiesas apgabala namu remonti	2.559.-
	V		JELGAVAS APGABALTIESA.	
342		1	Jelgavas apgabaltiesas apgabala namu remonti	2.000.-
	VI		LIEPĀJAS APGABALTIESA.	
343		1	Nama remonts	1.000.-
	VII		LATGALES APGABALTIESA.	
344		1	Latgales apgabaltiesas namu remonti	5.154.-
	VIII		GALVENĀ CIETUMU VALDE.	
345		1	Arestēto telpu remonts	17.000.-
			Kopā par VI. d a ļ u	75.059.-
			VII. d a ļ a.	
			IEKŠLIETU MINISTRIJA.	
	II		ADMINISTRATIVAIS DEPARTAMENTS.	
346		1	Robežpolicijas dienesta ēku kapitalais remonts	2.000.-
347		2	Jaunu zirgu, sedlu un iemauktu iegādāšana robežpolicijas, apriņķu priekšnieku un viņu palīgu vajadzībām	14.960.-
348		3	Pabalsti robežpoliciju un lielāko pārejas punktu ārējā dienesta robežpolicijas darbiniekiem apģērbu iegādāšanai	7.560.-
349		4	Ieroču iegādāšana pagastu aizsargu organizacijām	94.998.-
350		5	Ieroču iegādāšana policijas un robežpolicijas vajadzībām	7.000.-
351		6	Vāgu, kamanu un pajūgu komplektu iegādāšana policijas vajadzībām	5.000.-
352		7	Pabalsti Rīgas policijas jaunākiem kārtībniekiem, apģērbiem 50% apmērā no apģērbu vērtības	20.000.-
			Kopā par I. vietu	151.518.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Ārkārtēji izdevumi.	Suma latos.
	III		PAŠVALDĪBAS DEPARTAMENTS.	
353		1	Rēzeknes karantinas personala algas	20.720.-
354		2	Rēzeknes karantinas citi izdevumi	13.250.-
355		3	Rēzeknes karantinas operativi izdevumi	32.036.-
356		4	Bēgļu bērnu reevakuacija no Ukraines	5.000.-
357		5	Bēgļu bērnu patversmju un skolu telpu pārbūves un jaunbūves	26.953.-
358		6	Mācības līdzekļi un biblioteka	2.200.-
359		11	Igaunijas kaŗaspēka nodarīto zaudējumu atlīdzība	200.000.-
360		12	Ārštata darbinieki kaŗa zaudējumu komisijai sakarā ar Igaunijas kaŗaspēka nodarīto zaudējumu atlīdzību	1.500.-
361		13	Pabalsti plūdu cietušiem	4.000.-
			Kopā par II. vietu	305.659.-
	IV		VESELĪBAS DEPARTAMENTS.	
362		1	Instrumentu iegādāšanai ķimiskai laboratorijai	4.000.-
363		2	Jaunbūves, pārbūves un kapitalais remonts	316.428.-
364		3	Lipīgo slimību apkaŗošana	10.000.-
365		4	No trakiem kustoņiem sakosto potēšanas izdevumi	5.000.-
366		5	Venerisko slimību apkaŗošana	1.000.-
367		6	Pabalsts tuberkulozes apkaŗošanas biedrībai	5.000.-
368		7	Liepājas jūŗas karantinas uzturēšana un iekārta	10.000.-
369		8	Pabalsts sieviešu ligai "Māte un Bērns"	3.000.-
370		9	Daugavpils slimnīcas un Ķemeru un Baldones sēravotu iekārtai	50.100.-
			Kopā par IV. vietu	404.528.-
	V		CENTRALĀ KRIMINALPOLICIJA.	
371		1	Nama remonts	3.000.-
			Kopā par VII. d a ļ u	864.705.-

VIII. d a ļ a.

IZGLĪTĪBAS MINISTRIJA.

	I		VISPĀRĒJO LIETU PĀRVALDE UN SKOLU VIRSVALDE.	
372		1	Kapitalie remonti un jaunbūves	400.000.-
		1a	Rēzeknē un Ludzā valsts skolu ēku celšanai	400.000.-
			Kopā par I. vietu	800.000.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Ārkārtēji izdevumi.	Suma latos.
	III		LATVIJAS UNIVERSITATE.	
373		1	Kapitalie remonti	47.850.-
374		2	Laboratoriju un kabinetu ierīkošana	35.600.-
			Kopā par III. vietu	83.450.-
	V		MĀKSLAS AKADEMIJA.	
375		1	Specialu darbnīču ierīkošana	9.000.-
			Kopā par VIII. d a ļ u	892.450.-
			IX. d a ļ a.	
			FINANSU MINISTRIJA.	
	I		KREDITA DEPARTAMENTS.	
376		1	Nekustamu īpašumu iegūšana	750.000.-
	IV		MUITAS DEPARTAMENTS.	
377		1	Jaunbūves un kapitalais remonts	90.000.-
	VI		JŪRNIECĪBAS DEPARTAMENTS.	
378		1	Valstij piederošo kugu un inventara reevakuacija	2.000.-
379		2	Noliktavu, krastmalu, bāku un krānu jaunbūves un ledlauža iegādāšana	2.186.374.-
380		3	Minu tralošana	1.000.-
381		4	Bāku atjaunošana	92.400.-
382		5	Pabalsts glābšanas biedrībai uz ūdeņiem	10.000.-
383		6	Doles spēka stacijas priekšdarbu pabeigšanai	50.000.-
384		7	Plūdu novēršanai tekošā un nākošā gadā	100.000.-
			Kopā par VI. vietu	2.441.774.-
			Kopā par IX. d a ļ u	3.281.774.-
			X. d a ļ a.	
			ZEMKOPĪBAS MINISTRIJA.	
	I		ZEMKOPĪBAS DEPARTAMENTS.	
385		1	Centralās zemes ierīcības komitejas personala algas	103.248.-
386		2	Centralās zemes ierīcības komitejas citi izdevumi	44.610.-
387		3	Zemju melioracija	810.000.-
388		4	Zemes vērtēšanas virskomisijas izdevumi	61.447.-
389		5	Ēku būvēm un remontiem skolās un izmēģinājuma stacijās	125.000.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Ārkārtēji izdevumi.	Suma latos.
389[1]		5[1]	Mašinu koplietošanas punktu ierīkošanai	60.000.-
390		6	Mācības līdzekļi un inventars	25.000.-
391		7	Būvēm un inventaram departamenta saimniecībās	60.587.-
			Kopā par I. vietu	1.289.892.-
	II		MEŽU DEPARTAMENTS.	
392		1	Bij. mežu eksploatacijas pārvaldes rēķinu noskaidrošana	39.838.-
393		2	Instrumentu un mebeļu jauniegādāšana	73.350.-
394		3	Ēku un telefonu jaunbūvei	100.000.-
395		4	Jaunsaimniecību mežu novērtēšana	75.000.-
			Kopā par II. vietu	288.188.-
			Kopā par X. d a ļ u	1.578.080.-
			XI. d a ļ a.	
			SATIKSMES MINISTRIJA.	
	I		DZELZCEĻI.	
396		3	Galvenais direktors, finansu direkcija un ārstniecības daļa	22.900.-
397		6	Materialu apgādība	8.900.-
398		9	Ceļu būvju un tiltu atjaunošana	4.306.683.-
399		12	Telegrafa un telefonu atjaunošana un paplašināšana	329.739.-
400		15	Darbnīču ietaišu paplašināšana, ritošā materiala jauniegādāšana un kapitalais remonts	2.482.650.-
			Kopā par I. vietu	7.150.872.-
	II		ŠOSEJU UN ZEMESCEĻU VALDE.	
401		1	Kapitalie remonti, jaunbūves un pārbūves	1.900.000.-
	III		PASTS, TELEGRAFS UN TELEFONS.	
402		1	Liniju kapitalais remonts un jaunbūves	1.324.000.-
403		2	Darbnīču paplašināšana	20.000.-
404		3	Ēku kapitalais remonts un jaunbūves	127.000.-
405		4	Inventara iegādāšana	198.600.-
			Kopā par III. vietu	1.669.600.-
			Kopā par XI. d a ļ u	10.720.472.-

256

Tek. Nr.	Vieta	§	Ārkārtēji izdevumi.	Suma latos.

XII. d a ļ a.

I DARBA MINISTRIJA.

406		1	Nekustama īpašuma iegādāšana un inventara iegādāšana	100.000.- 100.000.-
			Kopā par XII.d a ļ u	200.000.-

XIII. d a ļ a.

I KARA MINISTRIJA.

407		4	Apģērbs, apavi un uzkabe	320.000.-
408		5	Transports	180.000.-
409		8	Slimnīcas, sanitārā un veterinārā apgādība	90.000.-
410		9	Apbruņošana	1.059.000.-
411		10	Techniskie līdzekļi	100.000.-
412		11	Aviacija	400.000.-
413		12	Jūras krastu aizsardzībai	2.894.760.-
414		13	Strategiska būvniecība un ceļi	85.000.-
415		14	Telpu apgādība	940.000.-
416		18	Pabalsti	40.000.-
			Kopā par XIII. d a ļ u	6.108.760.-

XV. d a ļ a.

VALSTS KREDITS.

KREDITA DEPARTAMENTS.

I AIZDEVUMI.

417		1	Pašvaldības iestādēm skolu jaunbūvēm un kapitaliem remontiem	300.000.-
418		2	Pašvaldības iestādēm pagastnamu, patversmju un slimnīču jaunbūvēm un kapitaliem remontiem	300.000.-
419		3	Aizdevumu izsniegšana lauksaimniekiem caur Zemes banku un ķīlu zīmju uzpirkšanu	9.440.000.-
419[1]		3a	Aizdevumu izsniegšanai caur Zemes banku bezzemniekiem un sīkzemniekiem zemes iepirkšanai un zemes uzpirkšanai bezzemnieku un sīkzemnieku vajadzībām	2.500.000.-
420		4	Hipotekas bankas ķīlu zīmju uzpirkšana	2.000.000.-
421		5	Mašinu koplietošanas punktu ierīkošanai	20.000.-
422		6	Jūras zvejnieku motoru laivu iegādāšanai	10.000.-
			Kopā par I. vietu	14.570.000.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Ārkārtēji izdevumi.	Suma latos.
	II		PABALSTI.	
423		1	Tautas namu celšanas fondam	20.000.-
423[1]		1a	Valkas un Rēzeknes pilsētām tautas namu celšanai	80.000.-
424		2	Pašvaldības iestādēm, pagastnamu, patversmju un slimnīcu jaunbūvēm un kapitaliem remontiem	100.000.-
425		3	Pašvaldības iestādēm skolu ēku jaunbūvēm un kapitaliem remontiem izpostītos apgabalos un Latgalē	350.000.-
426		4	Pašvaldību deficitu segšanai un pārējām vajadzībām	500.000.-
427		5	Latgales pašvaldības iestādēm skolu vajadzībām (fonda atlikums)	13.340.-
428		6	Biedrību un privatpersonu uzturamām skolām un ārpus skolas izglītības iestādēm	75.000.-
429		7	Dailes teatrim	50.000.-
430		7a	Dailes teatrim valsts aizdevumu atmaksai	20.000.-
431		8	Provinces teatrim	50.000.-
432		9	Ceļojošam teatrim	12.000.-
433		10	Liepājas operai	60.000.-
434		11	Krievu universitates kursu pedagoģiskai nodaļai	3.000.-
435		12	Studentu nama fondam	5.000.-
436		13	Skolotāju organizacijām kursu sarīkošanai	5.500.-
437		14	Patronatu biedribām	10.000.-
438		15	Valkas pilsētai valsts aizdevuma atmaksai	12.500.-
439		16	Dzelzceļnieku biedrības veselības sekcijai	15.000.-
439[1]		16[1]	Olimpiskai komitejai sportistu sagatavošanai un sūtīšanai uz Parizes olimpiadi	9.000.-
439[2]		16[2]	Strādnieku sporta savienības olimpiskai komitejai sportistu sagatavošanai olimpiadei	2.000.-
			Kopā par II. vietu	1.392.340.-
	III		PAMATKAPITALI.	
440		1	Hipoteku bankas dibināšanai	1.000.000.-
441		2	Juglas hidroelektriskam tīklam	80.000.-
442		5	Nacionalai operai	20.000.-
443		6	Nacionalam teatrim	10.000.-
444		7	Universitates Ramavas fermai	28.000.-
445		8	Universitates Vec-Auces fermai	10.000.-
446		9	Latvijas telegrafa aģenturai	100.000.-
			Kopā par III. vietu	1.248.000.-
	IV		RĪCĪBAS KAPITALI.	
447		1	Pasta-telegrafa virsvaldei	300.000.-
448		2	Šoseju un zemesceļu valdei	20.000.-
449		3	Zemkopības ministrijai priekš valsts apsaimniekojamām muižām	30.000.-

Tek. Nr.	Vieta	§	Ārkārtēji izdevumi.	Suma latos.
450		4	Izglītības ministrijai 6.vispārīgo dziesmu un muzikas svētku sarīkošanai	11.000.-
451		5	Universitates ķīmijas un lauksaimniecības fakultatu noliktavai	5.000.-
452		6	Valsts vidusskolām	7.000.-
453		7	Valsts Prezidenta sekretariatam Lāčplēša ordeņa kavalieru albuma izdošanai	40.000.-
			Kopā par IV. vietu	413.000.-
	V		PARĀDU NOMAKSA.	
454		1	Igauņu karainvalidu pensijas	450.000.-
455		2	Parāda nomaksa Norvegijai	2.763.607.-
			Kopā par V. vietu	3.213.607.-
			Kopā par XV. d a ļ u	20.836.947.-

XVI. d a ļ a.

	I		DAŽĀDI FONDI MINISTRU KABINETA RĪCĪBA.	
456		1	Rezerves fonds neparedzamām vajadzībām	1.300.000.-
457		2	Rezerves fonds parādu un vecu nesamaksātu rēķinu nokārtošanai	2.600.000.-
458		3	Sabiedrisko darbu fonds	756.000.-
459		5	Sevišķs fonds	500.000.-
			Kopā par XVI. d a ļ u	5.156.000.-

Tek. Nr.	Vieta §	Ārkārtēji izdevumi.	Suma latos.
DALA.		ĀRKĀRTĒJU IZDEVUMU KOPSAVILKUMS.	
I		Valsts Prezidents un viņa sekretariats	46.310.-
III		Ministru kabinets, Valsts kancleja un pēdējai padotās iestādes	6.000.-
IV		Statistiskā pārvalde	169.220.-
V		Ārlietu ministrija	325.211.-
VI		Tieslietu ministrija	75.059.-
VII		Iekšlietu ministrija	864.705.-
VIII		Izglītības ministrija	892.450.-
IX		Finansu ministrija	3.281.774.-
X		Zemkopības ministrija	1.578.080.-
XI		Satiksmes ministrija	10.720.472.-
XII		Darba ministrija	200.000.-
XIII		Kara ministrija	6.108.760.-
XV		Valsts kredits	20.836.947.-
XVI		Dažādi fondi Ministru kabineta rīcībā	5.156.000.-
		Ārkārtējo izdevumu kopsuma	50.260.988.-

VALSTS IZDEVUMU KOPSAVILKUMS.

K ā r t ē j i i z d e v u m i	143.465.987.-
Ā r k ā r t ē j i i z d e v u m i	50.260.988.-
VALSTS IZDEVUMU KOPSUMA	193.726.975.-

F. Ķelmanš

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

V A L S T S B U D Ž E T A K O P S A V I L K U M S.

V A L S T S I E Ņ Ē M U M I.

Daļa.	N o s a u k u m s.	Suma latos.
	KĀRTĒJI IENĒMUMI.	
I	Valsts Prezidents un viņa sekretariats	17.178.-
II	Saeima un Saeimas kancleja	1.300.-
III	Ministru kabinets, Valsts kancleja un pēdējai padotās iestādes	93.992.-
IV	Statistiskā pārvalde	29.220.-
V	Arlietu ministrija	599.071.-
VI	Tieslietu ministrija	603.710.-
VII	Iekšlietu ministrija	2.222.191.-
VIII	Izglītības ministrija	1.407.819.-
IX	Finansu ministrija	103.447.930.-
X	Zemkopības ministrija	16.852.290.-
XI	Satiksmes ministrija	41.901.240.-
XII	Darba ministrija	120.065.-
XIII	Kara ministrija	133.378.-
XIV	Valsts kontrole	3.120.-
XV	Valsts kredits	11.700.281.-
	Kārtēju ieņēmumu kopsuma	179.132.785.-
	ĀRKĀRTĒJI IENĒMUMI.	
IX	Finansu ministrija	2.000.000.-
X	Zemkopības ministrija	5.415.860.-
XIII	Kara ministrija	75.000.-
XV	Valsts kredits	7.103.330.-
	Ārkārtēju ieņēmumu kopsuma	14.594.190.-
	VALSTS IENĒMUMU KOPSUMA	193.726.975.-

V A L S T S I Z D E V U M I.

Daļa.	N o s a u k u m s.	Suma latos.
	KĀRTĒJI IZDEVUMI.	
I	Valsts Prezidents un viņa sekretariats	146.134.-
II	Saeima un Saeimas kancleja	834.520.-
III	Ministru kabinets, Valsts kancleja un pēdējai padotās iestādes	298.294.-
IV	Statistiskā pārvalde	176.152.-
V	Arlietu ministrija	1.763.707.-
VI	Tieslietu ministrija	4.443.167.-
VII	Iekšlietu ministrija	8.749.464.-
VIII	Izglītības ministrija	12.494.666.-
IX	Finansu ministrija	13.380.416.-
X	Zemkopības ministrija	8.219.875.-
XI	Satiksmes ministrija	38.651.896.-
XII	Darba ministrija	6.068.393.-
XIII	Kara ministrija	29.073.732.-
XIV	Valsts kontrole	790.314.-
XV	Valsts kredits	14.175.257.-
XVI	Dažādi fondi Ministru kabineta rīcībā	4.200.000.-
	Kārtēju izdevumu kopsuma	143.465.987.-
	ĀRKĀRTĒJI IZDEVUMI.	
I	Valsts Prezidents un viņa sekretariats	46.310.-
III	Ministru kabinets, Valsts kancleja un pēdējai padotās iestādes	6.000.-
IV	Statistiskā pārvalde	169.220.-
V	Arlietu ministrija	325.211.-
VI	Tieslietu ministrija	75.059.-
VII	Iekšlietu ministrija	864.705.-
VIII	Izglītības ministrija	892.450.-
IX	Finansu ministrija	3.281.774.-
X	Zemkopības ministrija	1.578.080.-
XI	Satiksmes ministrija	10.720.472.-
XII	Darba ministrija	200.000.-
XIII	Kara ministrija	6.108.760.-
XV	Valsts kredits	20.836.947.-
XVI	Dažādi fondi Ministru kabineta rīcībā	5.156.000.-
	Ārkārtēju izdevumu kopsuma	50.260.988.-
	VALSTS IZDEVUMU KOPSUMA	193.726.975.-

F. Pesmans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

19/VI 1945

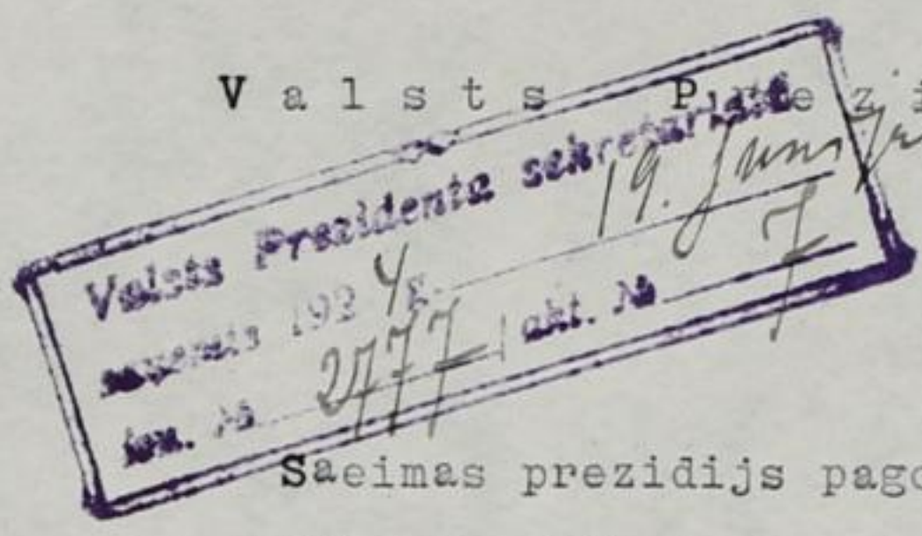
262

19. jūnijā 192 4 g.

№ 96.

19/VI

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.17.junija plenarsēdē III.lasījumā pieņemtos

Ziemeļ-Latvijas dzelzceļu sabiedrības statutus,

kuŗu redakcija pieņemta 17.junija plenarsēdē.

F. Veiss

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Ulmanis

Saeimas sekretars.

28/6

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 17.junija plenarsēdē pieņemtie

ZIEMEĻ-LATVIJAS DZELZSCEĻU SABIEDRĪBAS STATUTI.

Sabiedrības mērķi, tiesības un pienākumi.

1. Dzelzsceļa linijas "Rīga-Rūjiena" būvei un izmantošanai, linijas "Valka-Igaunijas robeža" iegūšanai un izmantošanai, kā arī uz atsevišķi izprasāmu koncesiju pamata citu plat- un šaursliežu dzelzsceļu būvei Latvijā un viņu izmantošanai nodibinājas akciju sabiedrība ar nosaukumu "Ziemeļ-Latvijas Dzelzsceļu Sabiedrība".

P i e z ī m e. Sabiedrības dibinātāji ir: Pauls A š m a n i s, Arturs O z o l s, Gottfrids B u c h e r s, Vladimirs B e ļ a j e v s, Andrejs P o p o v s un Alfreds I k n e r s.

Dibinātājiem ir tiesība ar finansu un satiksmes ministru piekrišanu pieaicināt arī citus dibinātājus.

2. Sabiedrībai ir tiesība:
   a) iegūt sabiedrības mērķiem vajadzīgu kustamu mantu. Nekustama manta iegūstama vienīgi sabiedrības pašas vajadzībām ar katrreizēju tieslietu, satiksmes un finansu ministru atļauju;
   b) ierīkot veselotavas (kurortus) un citus vispārderīgus uzņēmumus, kas nepieciešami dzelzsceļa attīstībai;
   c) nomāt, iznomāt un pārdot viņai piederošus privati lietojamus dzelzsceļa atzarojumus;
   d) ievērojot pastāvošos likumus un noteikumus - izdarīt par sevišķu atlīdzību valsts un pašvaldības iestāžu, kā arī sabiedrību, savienību un privatpersonu uzdevumā visāda tīpa dzelzsceļa liniju izpētīšanu un sastādīt techniskus projektus;
   e) uz sevišķu koncesiju pamata būvēt un iznomāt plat- un šaursliežu dzelzsceļus, pie kam sabiedrībai ir tiesība uzņemties šo darbu un uzdevumu izvešanu kā visumā, tā arī atsevišķās daļās;
   f) stāties sakarā ar dzelzsceļu valdēm un tvaikoņu linijām tiešas satiksmes izvešanai, kā arī piegādāt preces pilsētām, miestiem un fabrikām, kas atrodas sabiedrības izmantojamo dzelzceļu tuvumā.

3. Sabiedrībai ir tiesība, uz šo statutu pamata, būvēt un izmantot dzelzsceļu ar sliežu platumu 750 m/m virzienā no Rīgas caur Neibadi un Limbažiem līdz Rūjienai.

Linijas "Rīgas-Rūjiena" būves darbi sabiedrībai jāiesāk ne vēlāk kā viena gada laikā, bet darbi jānobeidz un linija jāsaved izmantošanai vajadzīgā stāvoklī, apgādājot to ar ritošo un citu inventaru, ne vēlāk kā 4 gadu laikā, skaitot no statutu spēkā stāšanās dienas. Darbu neiesākšanas gadījumā viena gada laikā sabiedrība zaudē koncesiju "Rīgas-Rūjiena" dzelzsceļa būvei, bet otrā gadījumā sabiedrība zaudē tiesības būves turpināšanai un dzelzsceļu izmantošanai. Šinī pēdējā gadījumā valdībai ir tiesība turpināt "Rīgas-Rūjienas" dzelzsceļa izbūvi un apgādāšanu uz sabiedrības rēķina, pie kam, ja valdības izdevumi pārsniegtu realizēta obligaciju kapitala atlikumu pārāk par 2/5 no sabiedrības pamata kapitala (12.p.), valdībai ir tiesība prasīt sabiedrības pamatkapitala papildināšanu vai pašas sabiedrības likvidaciju 81.pantā noteiktā kārtībā; bet, ja valdība neatzītu par vēlamu turpināt dzelzsceļa izbūvi, viņa var pārņemt savā īpašumā sabiedrības izdarītos būves darbus un iegūto mantu

pēc to vērtības, vienojoties ar sabiedrību par izpirkšanas noteikumiem un cenu. Ja vienošanās starp valdību un sabiedrību nenotiktu, tad minētie izdarītie darbi un manta pārdodami ūtrupes ceļā, 36.pantā uzrādītā kārtībā.

4. Savā darbībā sabiedrībai jāpadodas visiem pastāvošiem un turpmāk izdodamiem likumiem un noteikumiem par privatiem dzelzsceļiem Latvijā, bet dzelzsceļu būves darbi jāizved saskaņā ar Satiksmes ministrijas apstiprinātiem techniskiem noteikumiem, projektiem, planiem, būves darbu maksas aprēķiniem un profiliem.

5. Būvējot vispārējai lietošanai nolemtās linijas, sabiedrībai ir tiesība prasīt caur satiksmes ministri likumā paredzētā kārtībā atsavināt piespiedu kārtā nekustamu mantu un pēc aprakstu sastādīšanas pārņemt to savā rīcībā, pie kam viņa apņemas iegūt visu linijai un tās ierīkošanai vajadzīgo zemi par īpašumu. Linijas būvei vajadzīgā, valstij piederošā neapstrādātā zeme, ja tā nav apaugusi ar mežu, vai izdota nomā vai dzimtsnomas lietošanā, pāriet attiecīgā daudzumā sabiedrības lietošanā bez atlīdzības.

6. Pasažieru, bagažas, preču, pasta, visādas valsts mantas un arestantu ar pavadoņiem pārvadāšanas tarifus izstrādā sabiedrības valde. Izstrādāto tarifu projekts jāiesniedz caur satiksmes ministri apstiprināšanai likumā paredzētā kārtībā, bet apstiprinātie tarifi publicējami noteiktā kārtībā vispārējai zināšanai.

Karavīru, karaspēka un visāda veida kara mantu pārvadājumi jāizdara saskaņā ar noteikumiem par karaspēka un kara mantu pārvadāšanu. Šādu pārvadājumu tarifus izstrādā valdība kopēji ar sabiedrību, piemērojoties dzelzsceļa patiesiem ekspluatacijas izdevumiem.

7. Ziemeļ-Latvijas dzelzsceļu sabiedrība iegūst savā īpašumā Pirmai Pievedceļu sabiedrībai piederošo dzelzsceļu"Valka-Igaunijas robeža" brīvu no obligaciju parādiem, vienojoties ar ceļa īpašniekiem par iegūšanas un pārņemšanas nosacījumiem, ievērojot visus uz šo lietu attiecīgus likumus un noteikumus. Iegūšanas un pārņemšanas nosacījumi apstiprināmi no finansu un satiksmes ministriem.

Vienojoties ar "Valka-Igaunijas robeža" īpašniekiem par ceļa iegūšanu un pārņemšanu savā īpašumā, Ziemeļ-Latvijas dzelzsceļu sabiedrība apņemas samaksāt valdībai tos izdevumus, ko valdība izlikusi šī ceļa un tā piederumu atjaunošanai un uzlabošanai, kā arī izpildīt citus valdības noteikumus par šīs tagad valsts ekspluatējamās linijas nodošanu izmantošanai privatai sabiedrībai.

Ziemeļ-Latvijas dzelzsceļa sabiedrība, pārņemdama savā rīcībā un lietošanā ceļa posmu "Valka-Igaunijas robeža", līdz ar pašu pārņemšanas faktu uzņemas ar visu savu mantu katru materielu atbildību par eventuelām prasībām, kas varētu tikt vērstas pret Latvijas valsti no agrākās "Pirmās Krievu pieveddzelzsceļu biedrības", viņas legitimiem tiesību ņēmājiem un akcionariem resp. trešām personām, sakarā ar šinīs statutos sabiedrībai piešķirto tiesību pārņemt minēto ceļa posmu savā izmantošanā.

8. Viss Ziemeļ-Latvijas sabiedrības pamata kapitals (12.p.) ir jāsedz viena gada laikā, skaitot no statutu apstiprināšanas dienas, pie kam "Valkas-Igaunijas robeža" dzelzsceļa īpašniekiem ir tiesība par Ziemeļ-Latvijas sabiedrības akcijām samaksāt ne tīrā naudā, bet ar 7.pantā minēto mantu, 12.pantā uzrādītā kārtībā.

Ja viena gada laikā, skaitot no statutu spēkā stāšanās dienas, Ziemeļ-Latvijas dzelzsceļu sabiedrības dibinātāji nepienestu finansu un satiksmes ministriem sabiedrības akcionaru sapulcē apstiprinātu pierādījumu, ka visas sabiedrības akcijas pilnīgi segtas tīrā naudā un ar pārņemto 7.pantā minēto mantu, tad sabiedrība uzskatāma par nenodibinātu. Turpretīm, ja viena gada laikā no statutu spēkā stāšanās dienas nav realizēta 28.pantā minētā obligaciju kapitala daļa, tad sabiedrība zaudē koncesijas tiesības uz "Rīgas-Rūjienas" dzelzsceļa būvi. Kara, blokades vai nenovēršama posta (force majeure) gadījumos šos termiņus valdība var pagarināt.

Par Ziemeļ-Latvijas dzelzsceļu sabiedrības nodibināšanos vai nenodibināšanos jāziņo finansu un satiksmes ministriem, kas jāizdara pirmā gadījumā sabiedrības valdei, bet otrā - dibinātājiem.

9. Sabiedrībai piešķirta koncesija "Rīgas-Rūjienas" un "Valkas-Igaunijas robežas" dzelzsceļu liniju izmantošanai līdz 1998.gada 1.janvarim. Pēc koncesijas termiņa notecējuma abi minētie sabiedrības dzelzsceļi ar piederumiem pāriet bez atlīdzības valsts īpašumā, izņemot sabiedrības rezerves kapitalu, kurš paliek akcionaru īpašumā. Valdībai ir tiesība pēc 1948.gada 1.janvara izpirkt katrā laikā abus dzelzsceļus pirms koncesijas termiņa notecēšanas, pie kam izpirkšanas zumu nosaka sekošā kārtībā: par pamatu ņem 5 ienesīgāko gadu ienākumus no pēdējiem 7 darbības gadiem, skaitot no valdības paziņojuma dienas, un aprēķina vidējo tīro peļņu, atskaitot obligaciju dzēšanai un procentu nomaksai vajadzīgās zumas, un atlikumu kapitalizē ar 5% pa atlikušo koncesijas laiku. Ja dzelzsceļi nav kārtībā, tad izdevumus par dzelzsceļu kārtībā savešanu valdība atvelk no izpirkšanas zumas. Rezerves kapitals paliek sabiedrībai un ir neaizskarams līdz sabiedrības likvidacijai, bet ja sabiedrība valstij parādā, tad no rezerves kapitala vispirms atvelkami parādi; bet ja rezerves kapitals izrādas par nepietiekošu, tad pārējos parādus atvelk no izpirkšanas zumas. Bez tam valdība pārņem no sabiedrības tos dzelzsceļu tiešā labā noslēgtos līgumus, kuŗi valdībai pieņemami, bet neuzņemas atbildību par tām prasībām, kuŗas varētu celt sakarā ar šiem līgumiem par laiku līdz dzelzsceļu pāriešanai valsts īpašumā.

Sabiedrības mantu, kā nekustamu, tā kustamu, kas ietilpst dzelzsceļu sastāvā, nevar atsavināt vai ieķīlāt bez valdības sevišķas atļaujas. Dzelzsceļu piederumu pārdošana pielaižama vienīgi ar nolūku atjaunot to mantu, kas kļuvusi nederīga, un pie tam tādos apmēros, kādus nosaka akcionaru pilna sapulce.

10. Gadījumā, ja Ziemeļ-Latvijas dzelzsceļu sabiedrība neizpildītu šinīs statutos paredzētos noteikumus par "Rīgas-Rūjienas" dzelzsceļa izbūvi (3. un 8.p.), bet būtu pārņēmusi savā īpašumā liniju "Valka-Igaunijas robeža", - tad sabiedrībai jāiesniedz apstiprināšanai likumā paredzētā kārtībā koncesijas projekts dzelzsceļa "Valka-Igaunijas robeža" lietošanai, kuŗā jāuzrāda, ka 1982.gada 1.augustā izbeidzas "Valkas-Igaunijas robežas" dzelzsceļa koncesija un šis dzelzsceļš ar piederumiem pāriet valsts īpašumā bez kādas atlīdzības, brīvs no parādiem, bet valdības tiesības šo dzelzsceļu izpirkt stājas spēkā no 1931.g. 1.augusta, pie kam izpirkšanas zuma aprēķināma 9.pantā noteiktā kārtībā.

Gadījumā, ja līdz 1925.gada 31.decembrim "Valkas-Igaunijas robežas" dzelzsceļa īpašnieks viņu nepārņems no valdības savā rīcībā uz tiem noteikumiem, kuŗi šo statutu 7.pantā un no valdības uzstādīti, valdībai ir tiesība šo dzelzsceļu izpirkt, vienojoties ar īpašnieku par izpirkšanas nosacījumiem un cenu, pie kam par pamatu ņem dzelzsceļa un viņa piederumu vērtību. Ja vienošanās nav panākama, "Valkas-Igaunijas robežas" dzelzsceļu ar viņa piederumiem pārdod vairāksolīšanā uz 36.pantā paredzētiem pamatiem.

11. Visi sabiedrības sludinājumi, kas šinīs statutos paredzēti, ievietojami "Valdības Vēstnesī" un citos oficialos izdevumos pēc pastāvošiem noteikumiem par akciju sabiedrībām. Sabiedrībai ir zīmogs ar viņas nosaukumu.

Sabiedrības akciju, obligaciju, rezerves un rīcības kapitali.

Būves kapitala izlietošanas kārtība.

12. Sabiedrības pamatkapitals ir 2.625.000 Ls (105.000 mārciņu sterliņu) liels, kas sadalīts 52.500 akcijās, pa 50 Ls (divi mārciņām sterliņu) katrā.

Viss apzīmētais akciju skaits uz savstarpējas vienošanās pamata sadalāms starp dibinātājiem un personām, kuŗas uzaicinātas

piedalīties sabiedrībā. Par 7.pantā minēto mantu tās īpašniekam ir tiesība naudas vietā saņemt pilnīgi segtas akcijas pēc nominālvērtības tādā skaitā, par kādu viņš var vienoties ar pirmo likumīgo vispārīgo akcionaru sapulci. Ne vēlāk kā viena gada laikā pēc šo statutu apstiprināšanas dienas akcionariem jāiemaksā akcijas pilnā vērtībā, izņemot tās akcijas, kuŗas iesniegtas pret sabiedrībai nodamo 7.pantā aprādīto mantu. Dibinātāji ieraksta iemaksas sevišķās akcionaru grāmatās, izsniedzot iemaksātājiem dibinātāju parakstītas kvītes, kuŗas pēc sabiedrības atklāšanas apmaināmas pret akcijām. Saņemtās iemaksas dibinātāji nogulda uz sabiedrības vārdu Latvijas bankā, kur tās glabājas, kamēr sabiedrības valde tās atprasa.

1% zīmognodoklis par akcijām nomaksājams sabiedrību nodibinot, saziņā ar tiešo nodokļu departamentu.

13. Kad pirmās akcijas ir segtas, sabiedrība var savu pamatkapitalu palielināt, izlaižot papildu akcijas pirmā izlaiduma akciju nominalvērtībā, bet ne citādi, kā uz pilnas sapulces lēmuma pamata un ar finansu un satiksmes ministra sevišķu atļauju un viņu apstiprināmā kārtībā.

P i e z ī m e. Par katru jaunu izlaiduma akciju viņas pircējam, bez akcijas nominalvērtības samaksas, jāpiemaksā vēl premija, mazākais sabiedrības rezerves kapitala daļas apmērā, cik pienākas pēc pēdējās bilances uz katru agrākā izlaiduma akciju, pie kam šīs premijas jāizlieto tā paša rezerves kapitala palielināšanai.

14. Izlaižot jaunas akcijas, priekšrocības uz viņu iegūšanu bauda agrāko izlaidumu akciju īpašnieki, samērā ar viņiem piederošo akciju skaitu.

15. Akcijas var izlaist uz vārdu vai uz uzrādītāju. Akcijas izgriež no grāmatas, apzīmē tekošiem numuriem un izdod ar 3 valdes locekļu, grāmatveža un kasiera parakstiem, uzspiežot sabiedrības zīmogu.

P i e z ī m e. Akcijas, kuponu loksnes un obligacijas izgatavojamas valsts papiru spiestuvē.

16. Katrai akcijai pieliek klāt kuponu loksni dividendu saņemšanai 10 gadu laikā; uz kuponiem atzīmē akcijas numuru un gadus tekošā kārtībā. Pēc 10 gadiem akciju īpašniekiem izdod jaunas tāda paša veida kuponu loksnes nākošiem 10 gadiem u.t.t.

17. Uz vārdu izdotas akcijas atdodot tālāk citai personai, jātaisa par to uz akcijas attiecīgs uzraksts. Par notikušo tālākdošanu jāpaziņo sabiedrības valdei dēļ atzīmes grāmatās.

Akcijas uz uzrādītāju pāriet bez kādām formalitatēm no vienām rokām otrās un par viņu īpašnieku uzskatāms tas, kuŗa rokās tās atrodas.

Akciju kuponus nevar atdot atsevišķi no akcijām, izņemot tekošā gada un notecējušos kuponus.

18. Par pagaidu apliecību un uz vārdu izdoto akciju nozaudēšanu rakstiski jāpaziņo valdei, uzdodot nozaudēto apliecību vai akciju numurus.

Par nozaudēšanu valde sludina "Valdības Vēstnesī" uz nozaudētāja rēķina. Ja 6 mēnešu laikā no izsludināšanas dienas neienāk nekādas ziņas par nozaudētām kvītēm un apliecībām, vai uz vārdu izdotām akcijām, tad valde izdod jaunas apliecības, akcijas uz vārdu ar agrākiem numuriem un ar uzrakstu, ka šie dokumenti izdoti nozaudēto vietā.

19. Sabiedrībai ir tiesība izlaist obligacijas uz uzrādītāju nominalvērtībā par zumu, kas nominalvērtībā nepārsniedz piecas sestdaļas no attiecīgā ceļa būves izdevumiem pēc satiksmes ministra apstiprināta maksas aprēķina, nodrošinot tās ar sabiedrībai piederošām ēkām, dzelzsceļu linijām un ripojošo materialu ar nosacījumu, ka:

1) katras obligacijas nominalā vērtība nevar būt zemāka par 50 Ls (2 Ł); 2) procentu nomaksa par obligacijām un tiražēto obligaciju samaksa nodrošināma pirmtiesīgi pret visiem citiem sabiedrības parādiem: a) ar visiem sabiedrības ienākumiem un b) ar rezerves kapitalu; 3) katrs obligaciju izlaidums nodrošināms ar noteiktu sabiedrības mantu un obligaciju izpirkšanas laiks saskaņojams ar terminu, līdz kuŗam šis īpašums var sabiedrībai piederēt; 4) par obligacijām maksājamo procentu lielumu, obligaciju izlaišanas nosacījumus, izpirkšanas terminus un kārtību pieņem akcionaru pilna sapulce un pirms izlaišanas apstiprina satiksmes un finansu ministri.

Pirmām divām linijām - "Valka-Igaunijas robeža" un "Rīga-Rūjiena" - atļauts obligaciju izlaidums pēc nominalās vērtības - pirmai ne vairāk par 875.000 Ls (35.000 mārciņu sterliņu), bet otrai ne vairāk par 10.375.000 Ls (415.000 mārciņu sterliņu).

Sabiedrības maksāt nespējības un darbības izbeigšanas gadījumā obligaciju īpašnieki apmierināmi pirmtiesīgi pret citiem sabiedrības kreditoriem.

20. No zumām, kas asignētas pēc būves darbu maksas aprēķiniem, sastādas rīcības kapitals, kuŗā var ietilpt ekspluatacijai vajadzīgie materiali un piederumi, ripojošā materiala rezerves daļas, kā arī uz laiku brīvā esošās naudas zumas. Par rīcības kapitalu materialos un skaidrā naudā jāved sevišķs rēķins, pie kam šā kapitala zuma nedrīkst būt mazāka par to, kāda paredzēta būves aprēķinā.

Samērā ar ekspluatacijas vajadzībām no krājumā izlietoto materialu un priekšmetu vērtībai līdzīga zuma atlīdzināma rīcības kapitalam no tā gada ienākumiem, kuŗā šie materiali un priekšmeti izlietoti.

Dzelzsceļu ekspluatējot no lietošanas izņemtos nederīgos priekšmetus no jauna rīcības kapitalā vairs neieskaita; ja tie tālāk vairs nav lietojami, tad tie pārdodami, un ieņemtās naudas zumas pieskaitāmas ekspluatacijas ienākumiem.

Ja kādus materialus, kas atrodas krājumā, t.i. rīcības kapitala sastāvā, atzītu par nederīgiem vai nevajadzīgiem lietošanai, tad tos pārdod, un ieņemtās naudas zumas pieskaitāmas ekspluatacijas ienākumiem; bet šo priekšmetu vērtība, pēc paščenas, atlīdzināma rīcības kapitalam vai nu no tā gada ekspluatacijas līdzekļiem, kuŗā pārdošana notikusi, vai arī no sabiedrības rezerves kapitala zumām.

Rīcības kapitala brīvās zumas glabājas Latvijas bankā un šo zumu procenti pieskaitāmi dzelzsceļa ekspluatacijas attiecīgā gada ienākumiem.

Rīcības kapitals ir dzelzsceļa nedalāma daļa un, pārejot dzelzsceļam valsts īpašumā, rīcības kapitals kā materialos, tā arī skaidrā naudā, nododams valdībai kopā ar dzelzsceļu bez kādas atlīdzības.

21. No katra darbības gada tīras peļņas, kuŗa paliek pēc visu pārskata gada izdevumu un zaudējumu segšanas, kā arī procentu un obligaciju deldēšanas zumu samaksas, mazākais 2% jāpieskaita rezerves kapitalam, kuŗš dibināts neparedzētu un ārkārtēju ekspluatacijas izdevumu un varbūtēju deficitu segšanai, kā arī rīcības kapitala uzturēšanai līdz būves darba maksas aprēķina paredzētai zumai. Rezerves kapitalu var izlietot vienīgi ar akcionaru pilnas sapulces, finansu un satiksmes ministru atļauju. Rezerves kapitala izlietošana neparedzētu izdevumu segšanai var notikt tikai tad, ja procentu un obligaciju deldēšanas zumas samaksa ir pilnīgi nodrošināta ar sabiedrības ienākumiem.

22. No zumām, kuŗas iegūtas obligacijas realizējot un glabājamas Latvijas bankā, šo statutu 19.p. kārtībā vispirms jāatskaita katram dzelzsceļam pienācīgā daļa: a) izdevumi valdības inspekcijas un policijas uzturēšanai pa būves laiku un b) attiecīga daļa rīcības kapitala nodibināšanai. Ar atlikumu sedzami visi izdevumi: linijas "Valka-Igaunijas robeža" savešanai kārtībā, linijas "Rīga-Rūjiena" būvei, abu liniju apgādāšanai ar ritošo inventaru, procentu nomaksai būves laikā par obligaciju aizņēmumiem, valdības izdevumu atlīdzināšanai par izpētīšanas darbu pārbaudīšanu, būves pārvaldes un valdes

uzturēšanai pa būves laiku, būves laika pagaidu kustības ierīkošanai un uzturēšanai, kā arī ar akciju un obligaciju izlaišanu sakarā stāvošo organizacijas izdevumu segšanai un zīmognodokļa nomaksai.

No minētā kapitala satiksmes ministrs izdod sabiedrībai vajadzīgās zumas avansu veidā, samērā ar darbu un piegādājumu izpildīšanu un citiem izdevumiem, pie kam vispārējā avansveidīgi izsniegtā zuma nedrīkst pārsniegt 50% no pārējo vēl neizpildīto piegādājumu, izdevumu un darbu vērtības. Iesniedzot pieprasījumu pēc avansa, valde dod pilnīgu norēķinu kā par jau izpildītiem, tā arī par vēl izpildāmiem darbiem un visiem pasūtījumiem, piegādājumiem un zumām, kuŗas jau nomaksātas par pasūtījumiem un izpildītiem darbiem. Minētos naudas pieprasījumus valde iesniedz valdības inspektoram un satiksmes ministrim. Pēc iesnieguma pārbaudīšanas, bet ne vēlāk kā divu nedēļu laikā no tā saņemšanas, valdei izdodama apliecība naudas saņemšanai.

23. Pēc kārtīgas kustības atklāšanas uz visas linijas, ja vēl visi darbi nebūtu pabeigti, valde, ar satiksmes ministra atļauju, var slēgt norēķinus, bet tikai pārvedot būves nobeigšanai vajadzīgās zumas sevišķā būves nobeigšanas kapitalā. Būves darbi tad jānobeidz uz šī kapitala rēķina.

Ja turpretīm būves darbu galīgai nobeigšanai vajadzīgie izdevumi pārsniegtu būves darbu aprēķinā uzrādīto zumu, tad valdei jāizdara papildu akciju un obligaciju izlaidums, proporcionali pirmās pret pēdējām kā 1:5, saskaņā ar 12. un 19.pantu nosacījumiem.

24. Ja pēc linijas "Rīga-Rūjiena" būves nobeigšanas izrādītos būves kapitala atlikums, tad no tā uz sabiedrības pilnas sapulces lēmuma, ar finansu un satiksmes ministru piekrišanu, var izmaksāt premijas personām, kuŗas ņēmušas dalību dzelzsceļa linijas būvē. Atlikušo zumu ieskaita sevišķā fondā obligaciju dzēšanai. So fondu minētam nolūkam var izlietot ar katrreizēju finansu ministra atļauju.

25. Pēc būves darbu rēķinu noslēgšanas sabiedrība stāda priekšā Satiksmes ministrijai jaunās linijas technisko aprakstu un pārskatu par visiem izdevumiem, pēc nodalījumiem un paragrafiem, saskaņā ar būves aprēķinu.

Būves un izmantošanas techniskie noteikumi un valdības uzraudzība.

26. Linijas "Rīga-Rūjiena" galvenā ceļa garums ir 144 kilometri. Pārgrozījumus apstiprinātā projektā (sk.27.p.) var ievest tikai ar satiksmes ministra atļauju, pie kam linijas garums nekādā ziņā nevar tikt pagarināts vairāk kā par 3%. Dzelzsceļa linijas "Rīga-Rūjiena" būve izvedama pēc šaursliežu liniju būvnoteikumiem. Uz visas linijas var ierīkot telegrafa vietā tikai telefona satiksmi, pie kam valdībai tiesība pie sabiedrības telefona stabiem pievienot savus vadus, kuŗi sabiedrībai jāapsargā bez sevišķas atlīdzības.

27. Pēc sabiedrības nodibināšanās satiksmes ministrs ieceļ valdības inspektoru būvdarbu uzraudzībai. Sabiedrības valde iesniedz caur būves inspektoru satiksmes ministrim sīku būves darbu izvešanas un maksas aprēķinu līdz ar sekošiem techniskiem datiem: 1) ieņemamo un atsavināmo zemes gabalu planu; 2) virziena planu; 3) garuma profilu; 4)sliežu ceļa un virsbūves normaliem šķērsprofiliem; 5) mākslīgo būvju, sliežu un pārmiju tipu projektiem; 6) staciju, ritošā materiala, lokomotivu depo un ūdensapgādes iestāžu tipiem un sarakstiem; 7) dzelzstiltu projektiem.

Minētos techniskos datus un projektus apstiprina satiksmes ministrs viena mēneša laikā no iesniegšanas dienas. Ja minētā termiņā nav dota atbilde no satiksmes ministra, tad iesniegtie techniskie dati, projekts un būves darbu maksas aprēķini uzskatāmi par apstiprinātiem.

28. Pēc tam, kad satiksmes ministrs apstiprinājis techniskos datus, projektus un būves darbu maksas aprēķinu, kā arī, kad finansu

ministrim iesniegta apliecība par vienas puses (1/2) obligaciju kapitala realizēšanu, sabiedrībai ir tiesība atsevišķās linijas daļās uzsākt darbus ar satiksmes ministra piekrišanu.

29. Linijas "Rīga-Rūjiena" būve sabiedrībai jāizdara saskaņā ar satiksmes ministra apstiprināto būvdarbu maksas aprēķinu, tehniskiem datiem, virziena planu un profila griezumu. Pēc būvdarbu nobeigšanas sabiedrībai jāizprasa satiksmes ministra rīkojums par linijas apskatīšanu dēļ atļaujas uzsākt kārtēju kustību. Nenobeigtie darbi, kuŗi kustībai nav bīstami vai nerada tai grūtības, nevar būt par kavekli satiksmes atklāšanai.

30. Izmantošanas laikā sabiedrībai jāuztur visas dzelzsceļu linijas un kustība pa viņām pilnīgā kārtībā un tādā stāvoklī, kas apmierina visas ekspluatacijas prasības, garantē drošību, ērtību un nepārtrauktu pasažieru un preču pārvadāšanu.

Liniju tekošie remonti jāizdara saskaņā ar ikgadējiem akcionaru pilnās sapulces apstiprināmiem aprēķiniem, kā arī satiksmes ministra priekšrakstiem.

Ja uz sabiedrības linijām, uz valdības rīkojumu pamata, izdarītu kādus darbus, tad sabiedrībai jāveicina šo darbu sekmīga izvešana.

31. Jauna dzelzsceļa būves darbi, kā arī visu sabiedrības liniju ekspluatacija, ir padoti satiksmes ministra uzraudzībai. Šinī nolūkā pa jauna dzelzsceļa būves laiku ieceļams valdības inspektors, kas rīkojas uz likumu un satiksmes ministra izdotas sevišķas instrukcijas pamata. Uz ekspluatējamām linijām šo uzraudzību izdara valdības inspekcija satiksmes ministra noteiktā kārtībā. Ja sabiedrības valde nav mierā ar inspektora aizrādījumiem, tad viņai jāgriežas ar sūdzību pie satiksmes ministra, kuŗš lietu galīgi izšķir. Ja ministrs atzīst sabiedrības valdes vai viņai padoto aģentu darbību par nepareizu un pretēju valsts interesēm, tad pēc satiksmes ministra atzinuma vainīgās personas, neskatoties uz to, kādu amatu viņas ieņem, uz ministra priekšlikumu nekavējoties atlaižamas no dienesta. Ekspluatējamo liniju derīgumu un gatavību kaŗaspēka pārvadāšanas vajadzībām pārbauda un uzrauga miera laikā kaŗa ministrs un kaŗa laikā armijas virspavēlnieka štabs.

32. Ja sabiedrība nav mierā ar kādu satiksmes vai finansu ministra rīkojumu, tad strīdus jautājumus, cik tāļu viņiem nav civiltiesiska rakstura, izšķir Ministru kabinets ne vēlāk kā divu mēnešu laikā no sabiedrības iebildumu iesniegšanas attiecīgam ministrim. Līdz strīdus jautājuma izšķiršanai sabiedrībai nav tiesības dot rīkojumus, pretējus satiksmes un finansu ministru lēmumiem. Visus techniskos jautājumus galīgi izšķir satiksmes ministrs.

33. Katru gadu ne vēlāk kā līdz 1.zeptembrim sabiedrības valde iesniedz satiksmes ministrim vispārējas akcionaru sapulces apstiprinātu dzelzsceļu liniju budžeta projektu uz nākošo gadu, un ne vēlāk par 1.juliju - akcionaru pilnas sapulces apstiprinātu pārskatu par pagājušā gada darbību. Pārskats piesūtāms arī finansu ministrim.

34. Satiksmes un finansu ministriem ir tiesība iepazīties ar sabiedrības grāmatvedību, ienākumiem un izdevumiem, pie kam sabiedrība uzrāda minēto ministru pilnvarotām personām savas grāmatas un dod vajadzīgos paskaidrojumus.

35. Valdības inspekcijas uzturēšanai pēc būvdarbu nobeigšanas sabiedrība maksā katru gadu 1/2% no liniju brutto ienākuma. Turpretīm pa jaunās linijas "Rīga-Rūjiena" būves laiku sabiedrība maksā viņas liniju inspekcijas uzturēšanai to zumu, kāda paredzēta apstiprinātos būvdarbu maksas aprēķinos.

36. Ja sabiedrība nolaistu viņas pārziņā esošos dzelzsceļus, neuzturētu kārtīgu satiksmi, neizpildītu kādu citu no viņai uz šo statutu pamata uzliktiem pienākumiem vai arī izvairītos no pavēļu

izpildīšanas, kuŗas viņai dotas pamatojoties uz šiem statutiem, vispārīgiem valsts likumiem, pastāvošiem noteikumiem, kā arī tādiem likumiem un noteikumiem, kuŗus varētu nākotnē izdot attiecībā uz akciju sabiedrībām un dzelzsceļiem, tad satiksmes ministrs brīdina sabiedrību, prasot trūkumu novēršanu.

Ja 3 mēnešu laikā pēc brīdinājuma sabiedrība neizpilda satiksmes ministra prasības, tad satiksmes ministrs ar Saeimas piekrišanu var aprakstīt dzelzsceļu un pārdot viņu vairāksolīšanā. Šī pārdošana attiecas uz visu dzelzsceļa kustamo un nekustamo mantu un viņa eksploatacijas tiesībām. Zaudējumi, kuŗi varētu celties caur dzelzsceļa pārdošanu, sedzami no visu sabiedrības uzņēmumu līdzekļiem, izlietojot vispirms sabiedrības rezerves kapitalu.

Ja pēc brīdinājuma sabiedrība dzelzsceļa kustību neuzturētu nepārtrauktu, to samazinātu, vai, ja satiksmes ministra rīkojuma neizpildīšana varētu būt par iemeslu kārtējas un drošas kustības pārtraukšanai vai ātruma samazināšanai, tad ārkārtējas vajadzības gadījumos augšā minēto 3 mēnešu laiku satiksmes ministrs ar Ministru kabineta piekrišanu var saīsināt, kaut arī šī ārkārtējā kustības ātruma vajadzība būtu iestājusies tikai pēc notikušā brīdinājuma.

Tāpat sabiedrības mantu līdz ar viņas uzņēmumu eksploatacijas tiesībām, uz obligaciju turētāju likumā noteiktā kārtībā iesniegtu pieprasījumu, var pārdot vairāksolīšanā arī tajā gadījumā, ja sabiedrība nesamaksātu procentus un tiražētas obligacijas. Aprakstot un pārdodot vairāksolīšanā sabiedrības uzņēmumu eksploatacijas tiesības, kā arī viņas mantas, jāievēro civilprocesa likumi ar sekošiem izņēmumiem:

1) zuma, no kuŗas sākas pirmā vairāksolīšana, nedrīkst būt zemāka par obligaciju parādu, kas tai laikā guļ uz sabiedrības īpašumiem, un
2) gadījumā, ja pirmā vairāksolīšana būtu nesekmīga un tiktu nolikta otra bez izsoles sākumzumas noteikšanas, kuŗā nosolītā zuma nesasniedz sabiedrības obligaciju parāda lielumu, sabiedrības uzņēmums paliek tam solītājam, kuŗš ir solījis augstāko cenu. Valdībai tomēr ir tiesība, ja viņa to atzīst par vajadzīgu, neatdot sabiedrības uzņēmumu nevienam no solītājiem, bet paturēt to ar visiem viņa piederumiem valstij, nemaksājot sabiedrībai nekādu atlīdzību, bet uzņemoties pienākumu samaksāt nenolīdzināto obligaciju kapitala parādu, kaut arī nosolītā zuma to nesegtu.

Sabiedrības valde, viņas tiesības un pienākumi.

37. Valdes sēdeklis atrodas Rīgā un viņa sastāv no mazākais 5 direktoriem. Trim no direktoriem, viņu starpā priekšsēdētājam, jābūt Latvijas pilsoņiem. Gadījumā, ja valdes locekļu skaitu pavairotu, tad mazākais 2/3 no direktoru skaita jābūt Latvijas pilsoņiem.

Direktori no sava vidus ievēl valdes priekšsēdētāju un viņa vietnieku pirmo reizi pēc akcionaru pilnas sapulces, kuŗu sasauc dibinātāji, un pēc tam - katru gadu pēc kārtējas akcionaru pilnas sapulces.

P i e z ī m e. 1. Visiem dzelzsceļu darbiniekiem jābūt Latvijas pilsoņiem. Izņēmumi pielaižami vienīgi ar valdības atļauju.

P i e z ī m e. 2. Ja sabiedrība ir valstij parādā, valdībai ir tiesība iecelt no savas puses vienu sabiedrības direktoru ar padomdevēja balsi. Valdības ieceltais direktors saņem atalgojumu uz tiem pašiem pamatiem, kā direktori-akcionari.

38. Kā vietniekus direktoriem, kuŗi izstājas pirms viņu ievēlēšanas termiņa notecēšanas, vai kuŗi kādu laiku nevar savus pienākumus izpildīt, pilnā sapulce ievēl 1 - 3 kandidatus. Laiku, uz kādu kandidatus ievēl, nosaka 40.p.

Kandidati stājas pie direktoru vietas izpildīšanas pēc ievēlēšanas ilguma, bet ja ilgums vienāds, - pēc balsu skaita, kas

par kandidatiem vēlēšanās nodots, un, ja viņi ievēlēti ar vienlīdzīgu balsu skaitu - pēc lozes. Kandidats, kurš ieņem aizgājušā direktora vietu, izpilda viņa pienākumus līdz tam laikam, līdz kuram ievēlēts aizgājušais direktors, bet ne ilgāki kā līdz tam laikam, līdz kuram ievēlēts pats kandidats. Kandidats, izpildot direktora vietu, bauda visas viņa tiesības un nes visus direktora pienākumus. Kandidats-ārzemnieks var stāties tikai ārzemnieka vietā.

39. Par direktoriem un kandidatiem var ievēlēt personas, ja uz to vārdu ir ne mazāk par 100 akcijām, kuras glabājas sabiedrības kasē visu laiku, kamēr šīs personas izpilda minētos amatus, un kuras nevar nevienam atdot līdz pārskata un bilances apstiprināšanai par pēdējo amata gadu. Pilnai sapulcei ir tiesība ievēlēt pēc sava ieskata par direktoriem un kandidatiem arī personas, kurām nepieder paredzētais akciju skaits, bet tikai ar to nosacījumu, ka izvēlētā persona viena mēneša laikā pēc viņas ievēlēšanas iegūst un nogulda sabiedrības kasē uz savu vārdu vajadzīgo akciju skaitu.

40. Direktorus un viņu kandidatus ievēl uz 3 gadiem. Pirmos divos gados izstājas mazākais 1/3 daļa no visa direktoru un to kandidatu skaita pēc lozes, bet tālāk ikgadus izstājas tie, kas agrāk ievēlēti. Izstājušos direktorus un to kandidatus var ievēlēt no jauna.

41. Valdes locekļi uz akcionaru pilnas sapulces lēmuma pamata var saņemt, kā procentualo atalgojumu no tīras peļņas, tā arī noteiktu algu šīs sapulces noteiktā apmērā.

42. Valde ved visas darīšanas un rīkojas ar sabiedrības kapitaliem. Valdes pienākums starp citu ir: 1) saņemt naudu par sabiedrības akcijām un izsniegt tās pēc piederības; 2) ierīkot grāmatvedību, kasi un rēķinvedību, sastādīt gada pārskatus, bilances, budžetus un darbības planu; 3) pieņemt vajadzīgās personas sabiedrības dienestā, noteikt tām darbu un algu, kā arī atlaist tās no vietas, tikai dzelzsceļa pārvaldnieka un viņa palīga iecelšanai vajadzīga satiksmes ministra apstiprināšana; 4) pirkt un pārdot kustamo mantu, kā par skaidru naudu, tā arī uz kreditu, bet sabiedrībai vajadzīgo nekustamo mantu uz pilnas sapulces lēmuma pamata; 5) nomāt noliktavas, dzīvokļus un citas telpas; 6) apdrošināt sabiedrības mantu; 7) izdot un pieņemt vekseļus un citas parādzīmes tādos apmēros, kādus noteikusi pilna sapulce; 8) diskontēt uz sabiedrības vārda ienākušos vekseļus; 9) slēgt sabiedrības vārdā līgumus, tiklab ar valsts un pašvaldības iestādēm, kā arī ar privatām biedrībām, firmām un personām, tādos apmēros un uz tādiem terminiem, kādus noteic akcionaru pilna sapulce; 10) izdot pilnvaras personām, kuras valde pieņem sabiedrības dienestā, neizņemot arī tās, kuras iecelj šādā dienestā vispārējā sapulce; 11) slēgt līgumus nekustamu mantu iegūšanai, pārdošanai un iekīlāšanai; 12) sasaukt akcionaru pilnas sapulces un vispār pārzināt un rīkoties visās darīšanās, kuras attiecas uz sabiedrību tādos apmēros, kādus noteikusi pilna sapulce; 13) izstrādāt pasažieru un preču pārvadāšanas noteikumus, lai iesniegtu attiecīgos gadījumos noteiktā kārtībā valdības vai akcionaru pilnas sapulces apstiprināšanai; 14) saņemt koncesijas sliežu un citu ceļu būvei; 15) atļaut visāda veida nevajadzīgas vai lietošanai nederīgas mantas pārdošanu (20.p.); 16) skatīt cauri būvju projektus un iepriekšējus aprēķinus, kā arī noslēgt budžeta un akcionaru pilnas sapulces dotās varas robežās līgumus par būvēm un visādu vajadzīgu materialu un ritošās iekārtas iegūšanu, cik atvēlētie krediti atļauj; 17) stāties sakaros ar citiem dzelzsceļiem vai citiem transporta uzņēmumiem un noslēgt ar viņiem līgumus, iesniedzot tos attiecīgos gadījumos akcionaru pilnas sapulces vai satiksmes ministra apstiprināšanai; 18) noteikt pabalstus un apbalvojumus sabiedrības darbiniekiem budžetā šim mērķim paredzētā apmērā; 19) skatīt cauri un pārspriest priekšlikumus par visiem svarīgiem jautājumiem attiecībā uz dzelzsceļu būvēm, viņu uzturēšanu un kustību; 20) noteikt un pārgrozīt pārvadājumu tarifus, iesniedzot attiecīgos gadījumos savus lēmumus noliktā kārtībā valdības apstiprināšanai; 21) pārspriest, saskaņā ar iepriekšējiem akcionaru

pilnas sapulces aizrādījumiem, sabiedrības brīvo naudas zumu pagaidu noguldīšanas jautājumu un iesniegt akcionaru pilnai sapulcei savu priekšlikumu par rezerves kapitala izlietošanu; 22) lemt par zaudējumu atlīdzināšanu akcionaru pilnas sapulces noteiktās robežās un iesniegt šai sapulcei ziņas par sabiedrības stāvokli.

Valdes darbības sīkāku kārtību un tiesību un pienākumu robežas nosaka sevišķa instrukcija, kuru apstiprina un groza akcionaru pilna sapulce.

43. Valde taisa izdevumus pēc ikgadus akcionaru pilnā sapulcē apstiprināmā budžeta. Pilnai sapulcei jānosaka, kādu zumu neatliekamos gadījumos valde var izdot virs budžeta. Par šādu izdevumu nepieciešamību un viņu sekām valde atbild akcionaru pilnai sapulcei. Par katru tādu izdevumu valde ziņo tuvākai akcionaru pilnai sapulcei.

44. Brīvās zumas jānogulda uz sabiedrības vārda kreditiestādē. Apliecības par šiem noguldījumiem un vispār visi dokumenti glabājas valdē.

45. Visa sarakstīšanās sabiedrības darīšanās notiek valdes vārdā ar viena direktora parakstu. Vekseļi, parādu dokumenti, pilnvaras, līgumi, pirkšanas un citi akti, tāpat arī pieprasījumi par sabiedrības naudas zumu iemaksu no kreditiestādēm parakstāmi vismaz diviem direktoriem. Tekošu rēķinu čeki jāparaksta vienam direktoram un atbildīgam grāmatvedim. Lai saņemtu no pasta naudas zumas, sūtījumus un dokumentus, pietiek ar viena direktora parakstu, piespiežot sabiedrības zīmogu.

46. Valde bez sevišķas pilnvaras aizstāv sabiedrības intereses visās iestādēs un tiesās, uz ko viņa var pilnvarot arī trešās personas ar tiesību pilnvaru dot tālāk citām personām.

47. Valdes sēdes notiek pēc vajadzības, bet katrā ziņā ne retāk kā vienu reizi mēnesī; viņas sasauc priekšsēdētājs. Sēdes ir pilntiesīgas, ja viņās piedalas mazākais 2/3 valdes locekļu. Sēdēs jāved protokols, kuru paraksta visi klātesošie valdes locekļi.

48. Valde lēmumus pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu, bet ja balsu vairākuma nav, tad jautājums jānodod pilnas sapulces izšķiršanai; pilnai sapulcei jānodod arī visi tie jautājumi, kuros valde vai revizijas komisija pilnas sapulces lēmumu atzīst par nepieciešamu, vai kuri pēc šiem statutiem un pilnas sapulces apstiprinātas instrukcijas nepiekrīt valdes izšķiršanai.

Ja direktors valdes lēmumam nepiekrīt un prasa viņa ierunas ierakstīt protokolā, tad viņš par šo lēmumu nav atbildīgs.

49. Valdes locekļi izpilda savus pienākumus un nes atbildību uz vispārējo likumu un šo statutu noteikumu pamata.

Valdes locekļus uz pilnas sapulces lēmumu var atcelt no amata pirms laika notecējuma, uz kādu viņi ievēlēti.

50. Valde iesniedz katru gadu Satiksmes ministrijai 33.p. noteiktos termiņos: a) budžetu par nākošā darbības gada dzelzsceļu eksploatacijas ienākumiem un izdevumiem; b) pārskatu par notecējušā gada ienākumiem un izdevumiem pēc budžeta sadalījumiem.

Satiksmes ministrim ir tiesība ievest viņam iesniegtā budžetā un pārskatā pārgrozījumus, kuri sabiedrībai jāizpilda. Ja viena mēneša laikā, skaitot no budžeta un pārskata iesniegšanas dienas, no ministra nekādi rīkojumi neienāk, tad budžets un pārskats uzskatāmi par atzītiem un saistošiem priekš sabiedrības.

Sabiedrības pilnās sapulces.

51. Akcionaru pilnas sapulces ir kārtējas un ārkārtējas. Kārtējas sapulces valde sasauc ikgadus ne vēlāk kā maija mēnesī, lai pārbaudītu un apstiprinātu gada pārskatu un bilanci par pagājušo

gadu un budžetu un darbības planu nākošam gadam, tāpat arī lai izvēlētu valdes un revizijas komisijas locekļus. Šīs sapulces apspriež un izšķir arī citas lietas, kuŗas nestāv valdes kompetencē, kā arī tās, kuŗas valde ceļ priekšā pilnai sapulcei. Ārkārtējās sapulces sasauc valde, vai nu pēc pašas ieskata, vai uz akcionaru pieprasījumu, kuŗi kopā reprezentē ne mazāk par 1/20 daļu no pamatkapitala, vai arī uz revizijas komisijas pieprasījumu. Pieprasot pilnas sapulces sasaukšanu, sīki jāuzdod tie jautājumi, kuŗi liekami priekšā pilnas sapulces apspriešanai. Sapulce sasaucama mēneša laikā, skaitot no tās dienas, kad šāds pieprasījums iesniegts.

52. Pilna sapulce izšķir visus jautājumus, kuŗi uz šo statutu pamata attiecas uz sabiedrības pārvaldīšanu un darbību. Katrā ziņā viņai piekrīt: a) lemšana par nekustamas mantas iegūšanu un atsavināšanu; b) valdes, revizijas komisijas un likvidacijas komisijas locekļu ievēlēšana un atlaišana; c) valdes instrukciju apstiprināšana, papildināšana un pārgrozīšana; d) nākošā gada izdevumu budžeta un darbības plana, kā arī notecējušā gada pārskata un bilances pārbaudīšana un apstiprināšana; e) notecējušā gada peļņas izdalīšana, obligaciju izlaišana; g) jautājumu izšķiršana par pamatkapitalu pārgrozīšanu un rezerves kapitala izlietošanu, statutu pārgrozīšanu un sabiedrības darbības likvidēšanu.

53. Par pilnas sapulces sasaukšanu jāizsludina ne vēlāk kā 21 dienu pirms sapulces sasaukšanas dienas. Sludinājumos noteikti jāuzdod: a) diena un stunda, uz kuru sapulce tiek sasaukta; b) telpas, kuŗās sapulce notiks; c) apspriežamie jautājumi.

Uz vārdu izdotu akciju īpašnieki bez tam minētā laikā jāuzaicina uz sapulci ar apdrošinātām pavēstēm, kuŗas sūtāmas uz viņu dzīves vietām pēc valdes grāmatās atzīmētām adresēm.

54. Valdes priekšlikumi par dienas kārtībā uzņemtiem jautājumiem jāizgatavo pietiekošā eksemplaru skaitā un mazākais 7 dienas pirms pilnas sapulces jādara pieejami akcionariem uz viņu pieprasījumu.

55. Lietas, kuŗas pilnai sapulcei jāizspriež, iesniedzamas pēdējai tikai caur valdi, kādēļ akcionariem, kuŗi grib iesniegt kādu priekšlikumu sapulcei, jāgriežas ar to rakstiski pie valdes ne vēlāk kā 2 nedēļas pirms pilnas sapulces.

Ja priekšlikumu iesnieguši akcionari, kuŗiem kopā ne mazāk par 50 balsu, tad valdes pienākums ir katrā ziņā šo priekšlikumu likt priekšā nākošai pilnai sapulcei līdz ar savu atsauksmi.

56. Katram akcionaram ir tiesība piedalīties pilnās sapulcēs pie jautājumu apspriešanas personīgi vai caur pilnvarnieku-akcionaru. Pēdējā gadījumā par to ir jāziņo rakstiski valdei.

Vienai personai nedrīkst būt vairāk par divām pilnvarām.

Pie balsošanas pilnā sapulcē drīkst piedalīties tikai tie akcionari vai viņu pilnvarnieki, kuŗiem ir balsstiesības.

57. Katras 10 akcijas piešķir vienu balsi, bet vienam akcionaram uz viņa akciju un pilnvaras pamata nedrīkst būt vairāk balsu nekā to piešķir 1/10 no akciju kapitala.

Akcionari, kuŗiem mazāk par 10 akcijām, var savienoties, lai dabūtu vienu vai vairāk balsis.

58. Uz vārdu izdoto akciju īpašniekiem ir balsstiesība pilnās sapulcēs tikai tad, ja viņi vismaz septiņas dienas pirms pilnas sapulces sanākšanas pieteikuši savas akcijas valdei, pie kam pašas akcijas nav jāuzrāda. Akcijas uz uzrādītāju dod balsstiesību tikai tad, ja tās uzrādītas sabiedrības valdei vismaz septiņas dienas pirms pilnas sapulces sanākšanas un nav izsniegtas atpakaļ pirms sapulces beigām. Pašu akciju vietā var uzrādīt apliecības (kvītes), ka akcijas nodotas glabāšanā vai iekšlātas valsts, privatās, vietējās vai ārzemju kreditiestādēs, kuŗas akcionāru pilnā sapulce šim nolūkam izvēlējusies un kuŗu izvēli Finansu ministrija apstiprinājusi.

Apliecībās (kvītēs) uzdodami akciju numuri un tās atzīstamas tikai tad, ja viņas izdotas pēdējā gadā pirms pilnas sapulces.

59. Akcionari, kuŗi ir valdes, revizijas vai likvidacijas komisiju locekļi, nav balsstiesīgi (ne personīgi, ne caur citu akcionaru pilnvarām) tādu jautājumu izšķiršanā, kuŗi attiecas uz viņu saukšanu pie atbildības, atsvabināšanu no tādas, atlaišanu no amata, viņu atalgojuma noteikšanu vai viņu parakstītu pārskatu apstiprināšanu.

Jautājumos par līgumu slēgšanu ar personu, kuŗa ir akcionars, šī persona nebauda balsstiesību pilnā sapulcē ne personīgi, ne caur citu personu pilnvaru.

60. Ja akcijas caur mantošanu vai citā ceļā pāriet vairāku personu īpašumā, tad balsstiesību un tiesību piedalīties pilnās sapulcēs bauda tikai viena no viņām, pēc viņu izvēles. Valdības, pašvaldības un privatiestādes, biedrības un sabiedrības piedalas pilnās sapulcēs caur saviem likumīgiem priekšstāvjiem.

61. Valde izgatavo to akcionaru sarakstu, kuŗiem tiesība piedalīties pilnā sapulcē, atzīmē sarakstā akciju numurus un izliek to valdes telpās 4 dienas pirms pilnas sapulces. Saraksta noraksts jāizsniedz katram akcionaram uz viņa vēlēšanos.

62. Iepriekš pilnas sapulces atklāšanas revizijas komisija pārbauda sastādīto akcionaru sarakstu (61.p.). Ja akcionari, kuŗiem pieder mazākais 1/20 no pamatkapitala, to pieprasa, tad saraksts jāpārbauda arī pašā sapulcē. Pārbaudīšanu tādā gadījumā izdara no akcionaru vidus izvēlētas personas, skaitā ne mazāk par trim, no kuŗām viena katrā ziņā jāievēl no tās akcionaru grupas, kuŗa pieprasījusi saraksta pārbaudīšanu.

63. Sapulci atklāj valdes priekšsēdētājs vai viņa vietnieks. Pirmo sapulci atklāj viens no dibinātājiem. Pēc sapulces atklāšanas akcionari, kuŗi bauda balsstiesību, ievēl no sava vidus priekšsēdētāju. Pilnās sapulces priekšsēdētājs nedrīkst pēc sava ieskata atlikt lietu apspriešanu, kuŗas celtas priekšā pilnai sapulcei.

64. Lai pilnas sapulces būtu pilntiesīgas ir vajadzīgs, ka viņās piedalas akcionari vai viņu pilnvarnieki, kuŗi reprezentē kopā mazākais 1/5 no pamatkapitala. Turpretīm jautājumos par uzņēmuma paplašināšanu, pamatkapitala palielināšanu vai pamazināšanu, obligaciju izlaišanu, statutu grozīšanu un darbības likvidēšanu ir vajadzīgs akcionaru vai viņu pilnvarnieku skaits, kuŗš reprezentē mazākais pusi no pamatkapitala.

65. Pilnas sapulces lēmumus pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu. Tikai lēmumiem par statutu grozīšanu, par jaunu liniju būvi, par jaunu akciju un obligaciju kapitala izlaišanu, par kapitala samazināšanu un par sabiedrības likvidaciju ir vajadzīgs 2/3 klātesošo akcionaru balsu vairākums.

66. Ja pilnā sapulcē ieradušies akcionari un viņu pilnvarnieki nereprezentē to pamatkapitala daļu, kuŗa vajadzīga, lai pilnu sapulci uzskatītu par pilntiesīgu (64.p.), vai, ja jautājumu izšķirot, nedabū vajadzīgu balsu skaitu (65.p.), tad vēlākais 4 dienu laikā 53.pantā paredzētā kārtībā no jauna jāsasauc otrā pilnā sapulce, kuŗai jānotiek ne agrāk par 14 dienām pēc izsludināšanas.

Šī sapulce uzskatāma par pilntiesīgu un viņas lēmumi par galīgiem, neraugoties uz to, kādu pamatkapitala daļu reprezentē sapulcē ieradušies akcionari un viņu pilnvarotie, par ko valde ziņo akcionariem sapulces sasaukšanas sludinājumā. Šinī otrā sapulcē var skatīt cauri un izšķirt tikai tos jautājumus, kuŗi bijuši uzņemti pirmās nenotikušās pilnās sapulces dienas kārtībā, vai palikuši neizšķirti pirmā sapulcē.

67. Ja akcionars nepiekrīt vairākuma lēmumam, viņam ir tiesība pieteikt savas atsevišķas domas, par ko jāatzīmē pilnās sapulces protokolā.

Atsevišķu domu pieteicējs var 7 dienu laikā iesniegt pievienošanai protokolam savu domu plašākus paskaidrojumus.

68. Balsošana pilnā sapulcē notiek aizklāti, ja to vēlas kaut viens balsstiesīgs akcionars. Aizklāti balsojot notiek valdes, revizijas komisijas un likvidacijas komisijas locekļu vēlēšanas un tāpat izšķirami jautājumi par viņu saukšanu pie atbildības un atstādināšanu no amata.

69. Pilnās sapulces lēmumi ir saistoši visiem akcionariem, kā klātesošiem, tā arī iztrūkstošiem.

70. Par lietām, kuŗas apspriež un izšķir pilna sapulce, jāved sīks protokols. Lēmumus ierakstot protokolā jāatzīmē, ar kādu balsu vairākumu lēmumi pieņemti un kādas atsevišķas domas pieteiktas. Protokolus ved persona, kuŗu no akcionaru vai citu personu vidus uzaicina priekšsēdētājs; bet priekšsēdētājs atbild par to, ka protokols saskan ar izteiktām domām un lēmumiem.

Protokola pareizību apstiprina ar saviem parakstiem sapulces priekšsēdētājs, protokolists un vismaz 3 no sapulces dalibniekiem. Protokola un atsevišķo domu, kā arī visu citu viņu pielikumu, valdes apstiprināti noraksti izdodami katram akcionaram uz viņa vēlēšanos.

Sabiedrības pārskati, revizijas komisija, peļņas izdalīšana un dividendu izmaksa.

71. Sabiedrības darbības gads skaitas no 1.janvara līdz 31.decembrim.

72. Par katru notecējušo gadu sabiedrības valde iesniedz pilnas sapulces caurlūkošanai un apstiprināšanai pārskatu par sabiedrības operacijām un bilanci kopā ar revizijas komisijas rakstisku atsauksmi. Minētie gada pārskats un bilance jādara pieejami akcionariem vismaz septiņas dienas pirms pilnas sapulces, pieturoties pie 54.p. norādītās kārtības.

73. Pārskatā jāuzrāda sekošas galvenās ziņas: pamata, rezerves un rīcības kapitali, kā arī obligaciju procentu izmaksas un dzēšanas zumas.

Vērtspapiros ieguldītie sabiedrības kapitali jāuzrāda ne augstāk par viņu izpirkšanas cenām. Ja bilances sastādīšanas dienā biržas cenas ir zemākas par iepirkšanas cenām, tad šo papiru vērtība jāuzrāda pēc rēķinu noslēgšanas dienā izsludinātā biržas kursa.

Tālāk jāuzrāda vispārēji ieņēmumi un izdevumi par pārskata laiku, izdevumu rēķins par sabiedrības personala atalgošanu un citiem pārvaldes izdevumiem; rēķins par sabiedrības parādiem valstij, citām personām un sabiedrībām, kā arī par pēdējo parādiem sabiedrībai; peļņas un zaudējumu rēķins; rēķins par sabiedrības skaidro mantu un viņai piederošiem krājumiem, kā arī skaidras peļņas rēķins un projekts par tās sadalīšanu.

74. Gada pārskata un bilances pārbaudīšanai pilnā sapulcē ievēl gadu iepriekš revizijas komisiju vismaz triju akcionaru sastāvā, no kuŗiem ne mazāk kā 2/3 jābūt Latvijas pilsoņiem. Revizijas komisijas locekļi nedrīkst ietilpt valdē, nedz arī ieņemt kādus citus amatus, kuŗus piešķir pilna sapulce vai sabiedrības valde. Akcionariem, kuŗi reprezentē 1/5 no kapitala, kādu sastāda pilnā sapulcē ieradušies akcionari vai viņu pilnvarnieki, ir tiesība ievēlēt vienu revizijas komisijas locekli, pie kam šie akcionari vairs nepiedalas pārējo revizijas komisijas locekļu vēlēšanās. Bijušos valdes locekļus un direktorus-rīkotājus nevar ievēlēt revizijas komisijā divu gadu laikā pēc viņu izstāšanās. Revizijas komisijai ir tiesība ar pilnas sapulces atļauju pieaicināt pie savas darbības lietpratējus. Revizijas komisija stājas ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms pilnas sapulces dienas pie kases un kapitala pārbaudīšanas un revidē grāmatas, rēķinus un dokumentus, kas attiecas uz gada pārskatu un bilanci, kā arī revidē vispār sabiedrības darbību. Pēc gada pārskata un bilances pārbaudīšanas revizijas komisija iesniedz savu atzinumu valdei, kuŗa to līdz ar saviem paskaidrojumiem un revizijas komisijas piezīmēm liek priekšā pilnas sapulces galīgai pārbaudīšanai un pieņem-

šanai. Revizijas komisija var apskatīt un revidēt visu sabiedrības mantu uz vietām un pārbaudīt pārskata gadā padarītos darbus, kā arī taisītos izdevumus. Valdes pienākums ir visādi pabalstīt un nākt pretīm revizijas komisijai. Revizijas komisija pārbauda arī budžetu un darbības planu nākamam gadam, pēc kam valde stāda tos priekšā līdz ar komisijas atzinumu akcionaru pilnai sapulcei. Revizijas komisijai ir tiesība pieprasīt, lai valde sasauc akcionaru pilnu sapulci (51.p.). Revizijas komisijai jāved protokoli par savām sēdēm, pie kam tur jāieved visi spriedumi un atsevišķas domas, kādas izteikuši atsevišķi revizijas komisijas locekļi. Minētos protokolus, tāpat arī revizijas komisijas ziņojumus un slēdzienus valde stāda priekšā ar saviem paskaidrojumiem nākošai pilnai sapulcei.

Revizijas komisija pati ievēl no sava vidus priekšsēdētāju. Viņa taisa lēmumus ar balsu vairākumu, klātesot vismaz 3 locekļiem. Revizijas komisijas locekļi var saņemt kā atalgojumu noteiktu algu, kuru nosaka akcionaru pilna sapulce, vai arī procentus no skaidrās peļņas.

75. Pilnās sapulces apstiprinātie pārskats un bilance jāizsludina saskaņā ar likumu par pārskatu izsludināšanu un jāiesniedz Satiksmes un Finansu ministrijām katrai divos eksemplaros.

76. Kad gada pārskatu akcionaru pilnā sapulce ir apstiprinājusi, tad no gada tīrās peļņas mazākais 2% jāpieskaita rezerves kapitalam un atlikums, ja tas nepārsniedz 6% no faktiski uz akcijām iemaksātā kapitala, jāizdala akcionaru dividendēs. Ja turpretīm tīrā peļņa būtu lielāka par 6% no minētā kapitala, tad no pārpalikuma 10% jāpiešķir valdes locekļiem un 10% sabiedrības darbiniekiem, kamēr 80% jāpieskaita papildu dividendēm par akcijām.

77. Par dividendu izmaksas laiku un vietu valde izsludina laikrakstos.

78. Ne vēlāk kā 3 dienu laikā pēc pilnās sapulces valde iesniedz protokola norakstu satiksmes un finansu ministriem. Ja satiksmes vai finansu ministrs kādu no pilnas sapulces lēmumiem atzītu par pretlikumīgu, tad šo lēmumu izpildīšana apturama un sasaucama jauna pilna sapulce atceltā lēmuma otrreizējai caurlūkošanai. Ja divu nedēļu laikā pēc tam, kad valde iesniegusi pilnās sapulces protokolu, satiksmes vai finansu ministrs nekādus iebildumus nav cēlis, tad pilnās sapulces lēmumi uzskatāmi par likumīgiem un izpildāmiem.

Strīdu izšķiršana sabiedrības lietās, viņas atbildība un darbības izbeigšana.

79. Visus strīdus sabiedrības lietās starp akcionariem un valdes locekļiem, kā arī strīdus starp sabiedrību un citām biedrībām vai privatpersonām izšķir akcionaru pilnā sapulce, ja abas puses tam piekrīt. Pretējā gadījumā tie jāizšķir vispārējā tiesas ceļā.

80. Sabiedrība atbild tikai ar savu mantu. Sakarā ar to katrs akcionars atbild tikai ar savu iemaksāto akciju kapitalu.

81. Sabiedrības pastāvēšanas laiks nav ierobežots. Par viņas darbības izbeigšanu un likvidēšanu lemj pilna sapulce. Ja pēc sabiedrības bilances izrādītos, ka 2/5 no pamatkapitala ir zaudētas un akcionari iztrūkumu nepapildina viena gada laikā, skaitot no attiecīgā gada pārskata apstiprināšanas dienas, tad sabiedrībai ir jālikvidējas. Ja 2/5 no pamatkapitala ir zaudētas un akcionaru pilnā sapulce nolemj kapitalu papildināt, bet kāds no akcionariem gada laikā neiemaksā proporcionali uz viņa akcijām krītošo papildu daļu, tad šīs akcijas izsludināmas par iznīcinātām, par ko sludina "Valdības Vēstnesī". Iznīcināto akciju vietā izdod jaunas akcijas ar tiem pašiem numuriem, kuras vietējais maklers pārdod sabiedrības valdes uzdevumā. No šādā ceļā iegūtas zumas atskaita pārdošanas, sludināšanas un jaunu akciju izgatavošanas izdevumus, pieskaita sabiedrības kapitalam uz šīm akcijām pienākošos papildu maksu, bet

varbūtējo pārpalikumu izsniedz iznīcināto akciju īpašniekam.

Ja pilna sapulce pieņēmusi lēmumu par sabiedrības darbības izbeigšanu, nākošā akcionaru pilnā sapulce, kura sasaucama visdrīzākā šajos statutos paredzētā laikā, sabiedrības likvidēšanu, vai nu nodod valdei, vai ievēl sevišķu likvidacijas komisiju tādā pašā kārtībā, kāda paredzēta sabiedrības valdes vēlēšanām.

Likvidacijas komisija sastāv mazākais no 3 locekļiem, no kuŗiem vismaz 2/3, to starpā priekšsēdētājam, jābūt Latvijas pilsoņiem. Komisija pārņem lietas no valdes, kuŗa līdz ar to ir atcelta. Likvidēšanas kārtību noteic pilnā sapulce. Likvidacijas kārtību un likvidacijas komisijas sēdekli apstiprina satiksmes un finansu ministri.

Likvidatori ar sludinājumiem trijos no vietas iznākušos "Valdības Vēstneša" numuros uzaicina kreditorus pieteikt savas prasības 6 mēnešu laikā no pēdējā sludinājuma, aizrādot, ka nepieteiktās prasības neņems vērā pie kreditoru apmierināšanas.

Zumas, kuŗas vajadzīgas strīdīgu prasību samaksas nodrošināšanai vai laikā nepieteiktu, bet sabiedrībai zinamu prasību apmierināšanai, iemaksājamas Latvijas bankā. Kamēr nav apmierinātas visas likumīgi un laikā pieteiktās prasības, nedrīkst stāties pie akcionaru apmierināšanas no sabiedrības līdzekļiem.

Par savu darbību likvidatori sniedz akcionaru pilnai sapulcei pārskatus termiņos, kuŗus sapulce nosaka un bez tam, pēc likvidacijas pabeigšanas, vispārīgu pārskatu. Ja pēc likvidacijas pabeigšanas visas izmaksājamās zumas vēl nebūtu nodotas pēc piederības tām personām, kuŗām viņas pienākas, tad pilnā sapulce nolemj, kam šīs zumas nodot glabāšanā līdz viņu izmaksai pēc piederības un ko ar viņām darīt pēc noilguma laika notecēšanas, ja īpašnieki nebūtu ieradušies.

Likvidētās sabiedrības veikalgrāmatas nodotamas Satiksmes ministrijas glabāšanā.

82. Kā par likvidacijas sākumu, tā arī par viņas nobeigšanu, pievedot pieņemtos lēmumus, pirmā gadījumā valde, bet pēdējā likvidatori ziņo satiksmes un finansu ministriem un izsludina akcionaru un visu ieinteresēto personu zināšanai.

83. Visos šinīs statutos neparedzētos gadījumos sabiedrība padota vispārējiem likumiem un pastāvošiem noteikumiem, kā arī tiem likumiem un noteikumiem, kuŗus vēl nākotnē varētu izdot kā vispārēja rakstura rīkojumus, tiklab attiecībā uz akciju sabiedrībām, kā arī uz dzelzsceļiem.

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mauriņš

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tūvākā numurā.
Prezidenta sekretars
1924.g. 25. jūn.
Nodaļas vadītājs
№ 3250

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924 g. 24. septembrī.
№ 991.

Valsts Prezidenta sekretariatam. 278

Valsts Prezidenta sekretariats
saņemts 1924 g. 25. sept.
Ien. № 3724 / skt. № 7

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g.7.oktobra plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar 4.,8.,19.un 20.punktos minētiem likumprojektiem.

Pārējie dienas kārtībā uzņemtie likumprojekti nosūtīti pagājušās sesijas laikā.-

Saeimas kancleja direktors.

25/IX.

F. 3

279

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 4. g. 8. oktobrī.

№ 1028.

Valsts Prezidenta sekretariats
saņemts 192 4. g. 8. okt.
Ien. № 3860 Valsts okt. № 7

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Pagodinos nosūtīt š.g. 10.oktobra plenarsēdes dienas kārtību.-

Pie akts. 8/10

Saeimas kancelejas direktors. M. Cepurīts.

F.A3

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

11/X. 935

280

1924 g. 11. oktobrī.

№ 97.

Valsts Prezidenta sekretariāts
saņemts 1924 g. 13. oktobrī
Ārk. № 3870 / abt. № 7

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.7.oktobra plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemto

likumu par Rīgas, Jelgavas un Tukuma apriņķu robežu pārgrozīšanu,

kuŗa redakcija pieņemta 10.oktobra plenarsēdē.-

F. Kemmers

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mesters

Saeimas sekretārs.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tūvākā numurā.

1924.g. 10. Okt. Valsts Prezidenta sekretārs v.
№ 4591. Nodaļas vadītājs

VALSTSPAPIRU SPIESTUVE F. 2. 52.088. 1500. 26. III. 1924.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 7.oktobra plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

Rīgas, Jelgavas un Tukuma apriņķu robežu pārgrozīšanu.

I.

Pievienot Rīgas apriņķim sekošas Jelgavas un Tukuma apriņķu daļas: 1) no Jelgavas apriņķa: Ķemeru sēravotu un peldu teritorijas daļu starp Vidzemes-Kurzemes robežu (austrumos), valsts Klīves meža novadu (dienvidos un rietumos) un Jelgavas-Tukuma apriņķu robežu (ziemeļos); 2) no Tukuma apriņķa: Raganpurva ciemu un Ķemeru sēravotu un peldu vietu teritorijas daļu starp Vidzemes-Kurzemes robežu (austrumos), Tukuma-Jelgavas apriņķu robežu un Rīgas-Tukuma dzelzsceļu (dienvidos) un valsts Tukuma meža novadu (rietumos un ziemeļos).

II.

Attiecības starp ieinteresētām pašvaldībām sakarā ar Rīgas, Jelgavas un Tukuma apriņķu robežu pārgrozīšanu izšķir iekšlietu ministrs.

F. Vesmans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mestūns

Saeimas sekretars.

LATVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMA

1924 g. "11." oktobrī.

№ 1055.

282

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariats
saņemts 1924 g. 13. oktobrī
Iek. № 3875 akt. № 7.

Pagodinos nosūtit Saeimas š.g. 14.oktobra plenarsēdes dienas kārtību. -

Saeimas kanclejas direktors.

283

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

924. g. 15. oktobrī.
№ 1073.

Valsts Prezidenta sekretariāts
saņemts 1924. g. 15.10.
Lietv. № 3937 / 1 sēj. № 7.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g.17.oktobra plenarsēdes dienas kārtību.-

Saeimas kancelejas direktors.

Pie akt. 15/10

284

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariats
Saņemts 1924.g. 20. oktobrī
Ien. № 3963 / Kat. № F.

192 4.g. 18. oktobrī
№ 1091.

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g.21.oktobra plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Pie aiet. 20/10

Saeimas kanclejas direktors.

285

LATVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMA

Valsts Prezidenta sekretariatam.

192[illegible]. g. 22. oktobrī

№1110.

Valsts Prezidenta sekretariats
Saņemts 1924 g. 23. oktobrī
Ier. № 4064 Lpp. 7.

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g.24.oktobra plenarsēdes dienas kārtību.-

Pie akts.
23/X

Saeimas kancelejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

92 g. 25. oktobrī
№ 1175.

286

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariāts
Saņemts 1924. g. 27. oktobrī
Ierakstīts 4085

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g. 28.oktobra plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kancelejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 g. 27. oktobrī

№ 1157.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariāts
Saņ. № 1924/5.
Izsn. № 4140
28. oktobrī

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g.30.oktobra plenarsēdes dienas kārtību.-

Pie akta 28/10

Saeimas kanclejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

22/X. 95

288

22. oktobrī 192 4. g.

№ 98.

71a

Valsts Prezidenta Sekretariāts
Saņemts 1924. g. 23. okt.
Ier. № 4055. Lp. № 7.

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.17.oktobra plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemto

Sodu likumu par spiestuvju vai citu poligrafisku iestāžu, preses, bibliotēku, lasītavu un izrāžu uzraudzības noteikumu pārkāpšanu,

kuŗa redakcija pieņemta 21.oktobra plenarsēdē.-

F. Meierovics

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mesters

Saeimas sekretārs.

VALSTSPAPIRU SPIESTUVE

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.17.oktobra plenarsēdē pieņemtais

S o d u l i k u m s
par
spiestuvju vai citu poligrafisku iestāžu, preses, bibliotēku, lasītavu un izrāžu uzraudzības noteikumu pārkāpšanu.

1903.gada sodu likumu XV.nodaļu izteikt šādi:

Spiestuvju vai citu poligrafisku iestāžu, preses, bibliotēku, lasītavu un izrāžu uzraudzības noteikumu pārkāpšana.

292. Kas atvēris vai turējis spiestuvi vai citu poligrafisku iestādi, vai ietaisi tādu iestažu rīku izgatavošanai, iekam dabūjis attiecīgu paziņojumu, vai arī pēc tam, kad tāds paziņojums zaudējis spēku, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai
ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem.

Ja tāda spiestuve vai ietaise turēta, slēpjot to no noteiktās uzraudzības, tad vainīgais sodāms:

ar ieslodzījumu cietumā.

Šajā pēdējā gadījumā tiesa var nolemt konfiscēt šādas iestādes vai ietaises iekārtu.

293. Spiestuves vai citas poligrafiskās iestādes īpašnieks vai atbildīgais vadītājs, kas:

1/ nav paziņojis attiecīgai varai likumā vai saistošā noteikumā norādītā kārtībā par spiestuves agrākā īpašnieka vai atbildīgā vadītāja maiņu vai tās atrašanās vietas pārmaiņu;

2/ sācis iespiest periodisku izdevumu, iekam saņemts attiecīgs paziņojums, ka izdošanai nav šķēršļu;

3/ izlaidis no spiestuves vai citas poligrafiskas iestādes apgrozībā periodisku vai citu kādu izdevumu, neievērodams attiecīgus likuma nosacījumus,

sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem.

293[1].Kas pieteikumā attiecīgai varai sniedzis apzināti nepatiesas ziņas, lai dabūtu paziņojumu, ka nav šķēršļu 292.pantā minētās spiestuves vai citas poligrafiskas iestādes vai ietaises atvēršanai, vai arī periodiska izdevuma izdošanai, sodāms:

ar ieslodzījumu cietumā uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem.

294. Kas izlaidis no spiestuves vai citas poligrafiskas iestādes apgrozībā izdevumu:

1/ ar apzināti nepatiesu iestādes apzīmējumu, kurā tas iespiests;

2/ ar apzināti nepatiesu izdevēja vai atbildīgā redaktora vārda apzīmējumu periodiskā izdevumā,

sodāms:

ar ieslodzījumu cietumā.

295. Atcelts.

296. Kas atvēris vai turējis grāmatu pārdotavu, bibliotēku vai lasītavu, vai tirgojies ar poligrafisko iestāžu ražojumiem, neievērodams likumā vai saistošā noteikumā norādītos nosacījumus, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.

297. Atcelts.

298. Spiestuves vai poligrafisko iestāžu ražojumu tirgotājs vai bibliotekas vai lasītavas turētājs, kas uzglabājis pārdošanai, pārdevis vai citādi izplatījis izdevumu, par kura aizliegumu izsludināts noteiktā kārtībā, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem.

299. Kas iespiedis pretēji tiešam aizliegumam iespieduma darbu, sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai
ar naudas sodu, ne augstāku par trīs simti latiem.

Ja šī panta pirmā daļā aprādītais nodarījums izdarīts aiz neuzmanības, tad vainīgais sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem.

300. Kas apzināti izlaidis apgrozībā attiecīgas varas aizturētu izdevumu, sodāms:

ar ieslodzījumu cietumā uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

Ar to pašu sodu sodāmi spiestuves vai citas poligrafiskas iestādes īpašnieks vai tādā iestādē kalpojoša persona, kas noslēpusi aizturēto izdevumu.

301. Atcelts.

302. Kas apzināti, pretēji likuma vai saistošu noteikumu nosacījumiem, atklāti uzvedis vai izpildījis izpildīšanai aizliegtu vai attiecīgas varas necaurskatītu literaturas, kinematografisku, fonografisku vai tādu muzikas sacerējumu, kuŗam pievienoti vārdi, sodāms:

ar arestu vai naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

303. Periodiska izdevuma izdevējs, kas:

1/ izlaidis apgrozībā periodisku izdevumu, iekam dabūjis likumā norādīto paziņojumu, ka izdošanai nav šķēršļu, vai arī pec tam, kad minētais paziņojums zaudējis spēku;

2/ nav paziņojis likumā norādītā kārtībā par izdevēja vai atbildīgā redaktora maiņu;

3/ nav iesniedzis attiecīgām iestādēm likumā noteikto izdevuma eksemplaru skaitu;

4/ nav ievietojis periodiskā izdevuma eksemplarā redakcijas vai izdevuma tipografijas adresi, kā arī atbildīgā redaktora vārdu un uzvārdu,

sodāms:

šā panta 1.punktā paredzētā gadījumā - ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem, bet šā panta 2.- 4. punktā paredzētos gadījumos - ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.

304. Pagaidām apturēta periodiska izdevuma izdevējs, kas personīgi vai caur otras personas viņutājību pārkāpis aizliegumu izdot šo izdevumu, vai arī, apejot šo aizliegumu, izdevis citu periodisku izdevumu, sodāms:

ar ieslodzījumu cietumā uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem.

305. Kas:

1/ pirms tiesas sēdes vai pirms lietas izbeigšanas izpaudis presē ziņas, kuŗas atklātas iepriekšējā izmeklēšanā, vai arī apsūdzības raksta saturu;

2/ nav izpildījis likuma noteikumus par tiesu spriedumu un tiesu lietu pārskatu iespiešanu;

3/ izpaudis presē ziņas, kuŗas pēc likuma var izpaust tikai ar sevišķu atļauju, vai izpaudis presē apzināti izpaušanai aizliegtas ziņas,

sodāms:

ar ieslodzījumu cietumā uz laiku, ne ilgāku par sešiem mēnešiem.

305^{1}. Kas iespiedis privatā izdevumā likumus, valdības vai pašvaldības noteikumus vai rīkojumus, bez apzīmējuma: "neoficials izdevums" , sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par piecdesmit latiem.

306. Periodiska izdevuma izdevējs, kas nav ievietojis dienas izdevumā triju dienu laikā pēc saņemšanas, bet garāka perioda izdevumā - tuvākā numurā, kuŗš iznāk pēc triju dienu notecējuma no saņemšanas, vai ievietojis, pārkāpjot likumā par šo prieksmetu norādītos nosacījumus:

1/ tiesas spriedumu vai lēmumu, vai šajā izdevumā iespiesta raksta atspēkojumu vai pārlabojumu no valdības puses,

2/ privatpersonas iesūtītu šajā izdevumā iespiesta raksta atspēkojumu vai pārlabojumu, ja tāda atspēkojuma vai pārlabojuma ievietošana pēc likuma ir saistoša,

sodāms:

ar naudas sodu: dienas izdevumiem - ne augstāku par divdesmit pieciem latiem, bet garāka perioda izdevumiem - ne augstāku par simts latiem par katru numuru, kuŗš iznācis no saistošai iespiešanai noteiktā termiņa notecējuma dienas līdz tai dienai, kad izdevumā iespiests spriedums, lēmums, atspēkojums vai pārlabojums.

Ja spriedums, lēmums, atspēkojums vai pārlabojums nav iespiests triju mēnešu, bet attiecība uz periodiskiem izdevumiem, kas iznāk retāki kā reizi mēnesī - gada laikā, tad, bez soda naudas piedzīšanas no vainīgā, tiesa var nolemt izbeigt šādu periodisku izdevumu.

307. Sacerētājs, izdevējs, spiestuves vai citas poligrafiskas iestādes atbildīgais vadītājs vai grāmatu pārdevējs, bet attiecība uz periodiskiem izdevumiem - atbildīgais redaktors, kas aiz nevērības pielaidusi iznākt apgrozība tādam poligrafiskas iestādes razoju-

mam, kuŗa saturā atrodas noziedzīga nodarījuma pazīmes - ja viņi nav atbildīgi par līdzdalību noziedzīgā nodarījumā, sodāmi:

ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

Šādā gadījumā saucami pie tiesas: attiecībā uz periodiskiem izdevumiem - atbildīgais redaktors, bet attiecībā uz pārējiem izdevumiem - sacerētājs, izdevējs, spiestuves vai citas poligrafiskas iestādes atbildīgais vadītājs vai grāmatu pārdevējs šādā pakāpenībā:

1/ sacerētājs, ja viņš nepierāda, ka sacerējums laists klajā pret viņa gribu;

2/ izdevējs, ja sacerētājs vai viņa uzturēšanās vieta nav zināmi, vai pēdējais atrodas ārzemēs;

3/ spiestuves vai citas poligrafiskas iestādes atbildīgais vadītājs, ja sacerētājs un izdevējs vai viņu uzturēšanās vieta nav zināmi, vai pēdējie atrodas ārzemēs;

4/ grāmatu pārdevējs, ja uz izdevuma nav norādīta iestāde, kuŗā tas izgatavots.

308. Atcelts.

309. Lietās par noziedzīga satura iespieduma darbu izgatavošanu vai izlaišanu apgrozībā, neatkarīgi no 36.panta piemērošanas, tiesa var nolemt:

1/ aizliegt periodisko izdevumu uz zināmu laiku vai pavisam;

2/ aizliegt periodiska izdevuma atbildīgam redaktoram būt par tādu uz laiku līdz 5 gadiem;

3/ ievietot tiesas lēmumu tuvākā izdevuma numurā.

F. Veiss

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Bisenieks

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 24. okt.

Nodaļas vadītājs

№ 4763.

LATVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMA

29/X. 10.30 B

292

1924 g. 29. oktobrī.

№ 99.

Valsts Prezidenta sekretariāts
saņemts 1924 g. 29. oktobrī
lietv. № 4151 | akt. № 7.

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

30/X

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.28.oktobra plenarsēdē III.lasījumā pieņemtos un redigētos:

1/ likumu par valsts mākslas muzeju,

2/ likumu par valsts archivu,

3/ papildinājumu likumā par zvērinātiem mērniekiem un

4/ likumu par papildinājumiem un pārgrozījumiem kara klausības likumā.-

F. Ormans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Rezevskis

Saeimas sekretars.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE F. 2. 52.088. 1500. 26. III. 1924.

293

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 28.oktobra plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

V a l s t s m ā k s l a s m u z e j u.

1. Valsts mākslas muzeja uzdevums ir; krāt, glabāt un izstādīt nacionalās, kā arī citu tautu mākslas vērtības un veicināt labāko mākslas darbu popularizēšanu.

2. Muzejs atrodas Izglītības ministrijas pārziņā.

3. Muzeju vada un pārzin izglītības ministra izvēlēts un Ministru kabineta apstiprināts direktors, saskaņā ar izglītības ministra apstiprinātām instrukcijām. Viņš ir muzejam atvēlēto kreditu rīkotājs, ir atbildīgs par to izlietošanu un sniedz pārskatus par muzeja darbību.

4. Pie muzeja pastāv mākslas darbu pirkšanas komisija, sastāvoša no mākslas muzeja direktora kā priekšsēdētāja un diviem locekļiem: viena Mākslas akademijas ievēlēta un viena izglītības ministra iecelta.
Komisijas atzinumus pirkšanas lietās apstiprina izglītības ministrs.

5. Muzejam ir tiesība sarīkot mākslas darbu izstādes, kā arī izdot savas telpas māksliniekiem un mākslinieku grupām izstāžu sarīkošanai.

6. Muzejam tiesība pieņemt izstādīšanai mākslas darbus no iestādēm, biedrībām un privatām personām.

7. Atlīdzību par muzeju/telpu lietošanu katrā atsevišķā gadījumā nosaka muzeja direktors, saskaņā ar izglītības ministra apstiprinātām instrukcijām.

8. Muzejam tiesība izdot un pārdot kā savu, tā arī viņa rīcībā nodoto priekšmetu reprodukcijas, neaizkarot attiecībā uz pēdējiem viņu īpašnieku tiesības. 5

9. Muzejam ir savs zīmogs ar mazo valsts ģerboni un uzrakstu: "Valsts mākslas muzejs".

10. Muzeja specialie līdzekļi sastādās no ziedojumiem, novēlējumiem un citiem neparedzētiem ienākumiem, un tie izlietojami 1.pantā minēto uzdevumu veikšanai.

11. Noteikumus par muzeja apmeklēšanu, darbvedību un iekārtu izstrādā muzeja direktors un apstiprina izglītības ministrs.
Ar šo atcelti 1920.g. 16.aprīļa noteikumi par Latvijas mākslas muzeju (Papild. lik. kr. 58.).

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vestmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretārs

192[illegible].g. [illegible]

Nodaļas vadītājs

№ 5088

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 28.oktobra plenarsēdē pieņemtais

LIKUMS PAR VALSTS ARCHIVU.

1. Valsts archiva uzdevums ir: vākt, glabāt un apstrādāt dokumentus un aktis, kuŗiem ir nozīme Latvijas vēsturē.

2. Valsts archivs atrodas Izglītības ministrijas pārziņā.

3. Valsts archivu vada izglītības ministra izvēlēts un Ministru kabineta apstiprināts direktors, saskaņā ar izglītības ministra apstiprinātām instrukcijām. Viņš ir archivam atvēlēto kreditu rīkotājs, ir atbildīgs par to izlietošanu un sniedz pārskatus par archiva darbību.

4. Visas valsts iestādes nodod valsts archivam izbeigtās un iestādes tekošai darbībai nevajadzīgās aktis, dokumentus un darbvedības grāmatas. Ari komunalo iestāžu archivus, privatu organizaciju un personu dokumentus Valsts archivs uz vienošanās pamata pieņem un uzglabā.

5. Likvidēto valsts iestāžu archivus saņem Valsts archivs. Tāpat tas pārņem likvidētu komunalu iestāžu archivus, ja tām pie likvidēšanas nav noteiktu mantinieku.

P i e z ī m e. Valsts archivam atdodami ari visi vietējie agrāko valdību archivi, kuŗi tagad atrodas privatpersonu rokās.

6. Valsts archivam nododami no apgrozības izņemtie valsts iestāžu zīmogi. Ari komunalas iestādes un privatas organizacijas tam var nodot savus no apgrozības izņemtos zīmogus.

7. Bez izglītības ministra atļaujas ir aizliegts izvest uz ārzemēm archivus un dokumentus, kuŗiem ir svarīga nozīme Latvijas vēsturē.

8. Valsts archivs rūpējas iegūt atpakaļ tos uz ārzemēm aizvestos archivus, kuŗiem ir nozīme Latvijas vēsturē.

9. Valsts archivam ir tiesība izlietot zinātniskiem darbiem atsevišķu valsts un komunalu iestāžu archivus, kā ari dot aizrādījumus attiecībā uz viņu iekārtu.

10. Valsts archivs izsniedz interesentiem, ar direktora atļauju, par attiecīgu atalgojumu norakstus un izrakstus no dokumentiem, kuŗi atrodas viņa glabāšanā, kā ari citas ziņas par tiem.

11. Zinātniskiem darbiem Valsts archivs pieejams ar direktora atļauju.

12. Archiva specialie līdzekļi sastādās no ziedojumiem, novēlējumiem un citiem neparedzētiem ienākumiem un izlietojami archiva materialu apstrādāšanai un publicēšanai.

13. Archivam ir zīmogs ar mazo valsts ģerboni un uzrakstu: "Valsts archivs".

14. Noteikumus par archiva apmeklēšanu, darbvedību un iekārtu izstrādā archiva direktors un apstiprina izglītības ministrs.

Ar šo atcelti 1919.g. 23.zeptembŗa noteikumi par Valsts vēsturisko archivu.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tūvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretārs
192 4 g. 7. novbr.
Nodaļas vadītājs
№ 5087.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 28.oktobra plenarsēdē pieņemtais

PAPILDINĀJUMS LIKUMĀ PAR ZVĒRINĀTIEM MĒRNIEKIEM.

1922.g. 10.februara likumā par zvērinātiem mērniekiem (Lik. kr. 1922.g. 49.) 2.pantu papildināt ar sekošu otro piezīmi:

P i e z ī m e. 2. Zvērināto mērnieku mērniecības darbu izvešanai uz zemēm, kuŗas ietilpst pilsētu un miestu administratīvās robežās, vajadzīga attiecīgās pilsētas vai miesta valdes piekrišana.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsedētājs.

J. Auziņš

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretārs

1924. g. 7. novembrī Nodaļas vadītājs

№ 5086.

296

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 28.oktobra plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

papildinājumiem un pārgrozījumiem kaŗa klausības likumā.

Kaŗa klausības likumā (Lik. krāj. 1923.g. 94.) izdarīt sekošus papildinājumus un pārgrozījumus:

26.panta piezīmi izteikt sekoši:
Apmācībā iesauktie rezervisti, zemes sargi un līdz turpmākam rīkojumam atvaļinātie kaŗavīri patur savas agrākās vietas un algas.

35.pantu izteikt šādi:
Izglītības turpināšanai iesaukšana atliekama:
1) vidus un arodskolu audzekņiem līdz pilnam 22.dzīvības gadam;
2) augstskolu audzekņiem: medicinas fakultates - līdz pilnam 29.dzīvības gadam, bet pārējo - līdz pilnam 28.dzīvības gadam;
3) jurskolu audzekņiem - līdz pilnam 26.dzīvības gadam;
4) augstskolu un valdības komandētiem zinību papildināšanai ārzemēs - līdz pilnam 29.dzīvības gadam;
5) visu konfesiju garīgo zeminaru audzekņiem un skolotāju instituta audzekņiem - līdz pilnam 25.dzīvības gadam.

P i e z ī m e. 1. Sarakstu par tām skolām, kuŗu apmeklēšana dod tiesības uz iesaukšanas atlikšanu, apstiprina Ministru kabinets uz kaŗa ministra priekšlikumu, saziņā ar izglītības ministri.

P i e z ī m e. 2. Ārvalsts vidus- vai augstskolas audzekņiem iesaukšanas atlikšanu izlemj Rīgas apriņķa kaŗa klausības komisija katrā atsevišķā gadījumā, saziņā ar izglītības ministri. Lūgumi atlikt iesaukšanu iesniedzami kaŗa klausības komisijai līdz iesaukšanas gada 1.janvarim, pieliekot klāt Latvijas konsula apstiprinātu skolas apliecību. Šie lūgumi ikgadus atjaunojami līdz 31.decembrim, to ieskaitot.

P i e z ī m e. 3. Atsevišķos gadījumos vidusskolas beigšanai kaŗa ministrim, saziņā ar izglītības ministri, ir tiesība pagaŗināt iesaukšanas atlikšanu audzekņiem, vecākiem par 22 gadiem, kuŗi atrodas vidusskolā un savus skolas darbus sekmīgi veic, un ja skolas apmeklēšana nosebota kaŗa apstākļu dēļ.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Pauļuks

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretārs v.

1924.g. 7.novbr. Nodaļas vadītājs F. Ķuzis

№ 5085.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

297

192 4. g. 1. novembrī.
№ 1170.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariats
Saņemts 1924.g. 3. nov.
Ien. № 4165 / Lpk. № 7.

Pagodinos nosūtīt Saeimas ś.g.4.novembra plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Pie akts. 3/XI.

Saeimas kancelejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMA

298

1924.g. 31.oktobrī.

№ 100.

Valsts Prezidenta kungam.

Valsts Prezidenta sekretariāts
Saņemts 1924.g. 4. nov.
Iesn. № 4170 Lp. № 7.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g. 30.oktobra plenarsēdē III.lasījumā pieņemtos un redigētos:

1/ likumu par izrādēm un izrīkojumiem,

2/ likumu par tirdzniecību ar poligrafisko iestāžu ražojumiem, par bibliotekām un lasītavām un

3/ likumu par preses lietu tiesāšanas kārtību.-

F. Ķermanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vēsma

Saeimas sekretārs.

LATVIJAS VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE F. 2. 52.088. 1500. 26. III. 1924.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 30.oktobra plenarsēdē pieņemtais

LIKUMS PAR IZRĀDĒM UN IZRĪKOJUMIEM.

1. Par katru izrādi vai izrīkojumu, izņemot slēgtos, jāiesniedz pieteikums vietējam apriņķa priekšniekam vai pilsētas prefektam pēc piederības, uzrādot: a/ izrādes vai izrīkojuma vietu un laiku; b/ tās atbildīgo rīkotāju un viņa adresi; c/ izrādes vai izrīkojuma programmu; d/ ieejas cenas.

Par izrādes vai izrīkojuma atbildīgo rīkotāju nevar būt persona, kas jaunāka par 21 gadu. Pieteikumam jāpieliek atbildīgā rīkotāja paraksts, ka viņš uzņemas atbildību par izrādi vai izrīkojumu.

Par slēgtu izrādi vai izrīkojumu uzskatāms tāds, kurš pieejams vienīgi kādas organizacijas vai biedrības biedriem un viņu dzimtas locekļiem.

Pieteikumi iesniedzami pilsētās un miestos, kur dzīvo prefekts, apriņķa priekšnieks vai viņa palīgs, ne vēlāk kā 2 dienas, bet visās pārējās vietās - ne vēlāk ka 5 dienas pirms izrādes vai izrīkojuma sākuma.

2. Apriņķa priekšnieks vai pilsētas prefekts var noliegt izrādi vai izrīkojumu, ja: a/ nav izpildīti 1.panta noteikumi; b/ izrādes vai izrīkojuma telpas būvtechniskā vai ugunsdrošības ziņā likumā noteiktā kārtībā atzītas par nederīgām pieteikumā minētās izrādes vai izrīkojuma veidam; c/ zināmās telpās tanī pašā laikā jau pieteikts kāds cits izrīkojums vai izrāde.

3. Apriņķa priekšnieks, pilsētas prefekts vai viņa sūtīta uzraugu persona partrauc izrādi vai izrīkojumu, ja: a/ izrādē vai izrīkojuma izcelas nekārtības; b/ izrāde vai izrīkojums ir savienoti ar briesmām skatītājiem vai izpildītājiem; c/ izrāde vai izrīkojums pieņem noziedzīgu vai piedauzīgu raksturu.

4. Izrīkojumos nav atļaujamas laimes spēles, izņemot priekšmetu izlozes, kuŗas uz pastāvoso noteikumu pamata atļāvis apriņķa priekšnieks vai prefekts.

5. Katrā izrādē vai izrīkojumā jāierāda, pēc policijas priekšnieka norādījuma un ņemot vērā telpu lielumu, 1 - 3 vietas izrādes vai izrīkojuma uzraudzībai pilnvarotām personām.

6. Teatriem un operām, viena uzveduma vietā liekot citu, jau agrāk tai pašā teatrī vai operā pieteiktu un izrādītu uzvedumu, nav jāiesniedz jauns pieteikums apriņķa priekšniekam vai pilsētas prefektam pēc piederības.

7. Šis likums neattiecas uz valsts teatriem, valsts konservatoriju un privatiem mājas izrīkojumiem vai izrādēm, kā arī uz tiem mācības iestāžu izrīkojumiem, kuŗi pieejami tikai attiecīgās mācības iestādes audzinātājiem, audzekņiem, viņu piederīgiem un tuviniekiem.

8. Iekšlietu ministrs izdod rīkojumus un instrukcijas šī likuma robežās.

F. Mesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesters

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tūvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretars
4. XI. 1924.g.
Nodaļas vadītajs
№ 5154.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 30.oktobra plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s
par tirdzniecību ar poligrafisko iestāžu ražojumiem, par bibliotekām un lasītavām.

1. Izdevniecības nodibināšana vai poligrafisko iestāžu ražojumu veikala, bibliotekas vai lasītavas atvēršana, kā arī nodarbošanās ar grāmatu kolportāžu, iepriekš jāpieteic attiecīgam apriņķa priekšniekam vai pilsētas prefektam.

2. Pieteikumā jāuzrāda: a/ izdevniecības, poligrafisko iestāžu ražojumu veikala, bibliotekas, lasītavas īpašnieka, kā arī kolportiera vārds un uzvārds, pastāvīgā dzīves vieta, vecums un pavalstniecība; b/ izdevniecības, poligrafisko iestāžu ražojumu veikala, bibliotekas vai lasītavas atbildīgā vadītāja vārds un uzvārds, pastāvīgā dzīves vieta, vecums un pavalstniecība līdz ar šīs personas rakstisku paziņojumu, ka viņa uzņemas atbildību; c/ uzņēmuma nosaukums un atrašanās vieta.

Ja uzņēmējs ir juridiska persona, tad ari par tās pārstāvi jāuzdod šinī pantā minētās ziņas.

3. Ne vēlāk kā 2 nedēļas pēc pieteikuma saņemšanas, par kuŗu pieteicējam izsniedz kvīti, apriņķa priekšnieks vai pilsētas prefekts pieteicējiem izsniedz paziņojumu, ka uzņēmums pieteikts. Šim paziņojumam pastāvīgi jāatrodas katrā uzņēmumā, kā arī pie katra kolportiera.

4. Paziņojumu neizsniedz, ja uzņēmuma atbildīgā persona vai kolportiers: a/ nevar uzrādīt pastāvīgu dzīves vietu Latvijā; b/ nav sasniedzis 21 gadu; c/ ja uzņēmuma īpašnieks, atbildīgā persona vai kolportiers ar tiesas spriedumu ir aprobežots savās tiesībās.

5. Ja kolportiers nav Latvijas pilsonis vai ari no tiesas sodīts ar sodu augstāku par arestu un naudas sodu, kaut ari bez tiesību ierobežošanas, tad apriņķa priekšnieks vai pilsētas prefekts izsniedz 3.pantā minēto paziņojumu tikai ar iekšlietu ministra piekrišanu.

6. Paziņojums zaudē savu spēku, ja uzņēmums vai kolportaža nav uzsākta gada laikā, skaitot no tā izdošanas dienas, vai ari, ja uzņēmums vai kolportaža pēc uzsākšanas ir pārtraukta uz laiku, ilgāku par 1 gadu.

7. Visas pārmaiņas 2.pantā minētos apstākļos 7 dienu laikā rakstiski jāpieteic apriņķa priekšniekam vai pilsētas prefektam pēc piederības, kuŗs izdod papildu paziņojumu, pieturoties pie 2. - 5. pantā minētiem noteikumiem.

8. Biedrības, organizacijas un politiskas partijas, kā ari reliģiskas un izglītības iestādes var turēt savās sapulcēs, izrīkojumos un kursos bez iepriekšējas pieteikšanas grāmatu galdus, Latvijā neaizliegtu poligrafisku iestāžu ražojumu izplatīšanai.

9. Katrā bibliotekā un lasītavā jābūt grāmatu un laikrakstu sarakstam.

10. Poligrafisko iestāžu ražojumu veikali, noliktavas un krātuves, bibliotekas un lasītavas, kā ari kolportieri nedrīkst glabāt un izplatīt Latvijā aizliegtās grāmatas un citus poligrafisko iestāžu ražojumus, kuŗu saraksti publicējami »Valdības Vēstnesī».

11. Ne vēlāk par katra gada 1.martu katrai bibliotekai un lasītavai jāiesniedz apriņķa priekšniekam vai pilsētas prefektam statistiskas ziņas par notecējušo gadu pēc formas, kuŗu piesūta Valsts statistiskā pārvalde.

Šīs ziņas Iekšlietu ministrija nosūta Valsts statistiskai pārvaldei.

12. Šis likums neattiecas uz valsts un mācību iestāžu bibliotekām un lasītavām, nedz ari uz privatām māju bibliotekām.

13. Šī likuma 1.pantā minētie uzņemumi, izņemot kolportāžu, nav padoti administrativiem sodiem un sledzami tikai ar tiesas spriedumu.

14. Iekšlietu ministrs izdod instrukcijas šī likuma robežās.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesters

Saeimas sekretars.

„Valdibas Vēsnieša" redakcijai.
Publicēšanai tūvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

g. 10. novbr
№ 5755

Nodaļas vadītajs

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.30.oktobra plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

preses lietu tiesāšanas kārtību.

A.

Kriminalprocesa likumu 1914.g. izd. III.grāmatas IV.sadaļas II.nodaļas pirmo nodalījumu izteikt šādi:

Iztiesāšana preses noteikumu pārkāpumos.

1213^{1}. Preses noteikumu pārkāpumi vajājami pēc kriminalprocesa vispārējiem nosacījumiem ar zemāk norādītiem izņēmumiem.

1213^{2}. Šādi noziedzīgi nodarījumi iztiesājami tanī tiesā, kuŗas iecirknī vai apgabalā iespiests ražojums, kas devis iemeslu vajāšanai. Ja ražojums iespiests ārzemēs, vai tā iespiešanas vieta nav zināma, tad noziedzīgs nodarījums piekrīt iztiesāšanai tā iecirkņa vai apgabala tiesai, kur ražojums izplatīts, bet ja tas izplatīts vairākos tiesu iecirkņos vai apgabalos - tad tai tiesai, kuŗas iecirknī vai apgabalā vispirms ierosināta vajāšana.

Lietu par aizskaršamu presē privatapsūdzētājs var ierosināt un tiesa caurskatīt pēc viņa dzīves vietas. Ja rodas vajadzība, tādu lietu uz tiesu citā apgabalā var pārnest tikai kriminalprocesa likuma 246.-247.pantā paredzētā kārtībā un gadījumos.

1213^{3}. Vajāšanu tiesas ceļā par noziedzīgiem nodarījumiem, kas izdarīti presē, izņemot nodarījumus, kuŗi vajājami privatapsūdzības kārtībā vai ne citādi, kā uz cietušo sūdzībām vai paziņojumiem, ierosina: vai nu uz preses lietu amatpersonu paziņojumu, vai uz prokuraturas tiešu priekšlikumu. Ja presē aizskartas valsts vai pašvaldības iestādes vai to dienestpersonas, sakarā ar dienesta darbību, vainīgā vajāšanu ierosina prokurors ne citādi, kā uz cietušo sūdzībām vai paziņojumiem. Lietas par privatpersonu aizskaršanu presē ierosina tiesās paši aizskartie uz vispārēja pamata.

Lietas par valsts un pašvaldības iestāžu, kā ari šo iestāžu dienestpersonu aizskaršanu presē nav izbeidzamas ar izlīgumu.

1213^{4}. Paziņojumos un sūdzībās jāuzrāda: iekš kam īsti pastāv noziedzīgais nodarījums, vajājamo personu vārds, kā ari viņu dzīves vieta, ja tā zināma. Preses lietu amatpersonu paziņojumos uzrādāmas ziņas, kas nepieciešamas prokuroram apsūdzības raksta sastādīšanai, kā ari norādījumi uz likumu, kuŗā paredzēts vajājamais noziedzīgais nodarījums.

1213^{5}. Uz preses lietu amatpersonu paziņojumiem un uz valsts un pašvaldības iestāžu un to dienestpersonu sūdzībām vai paziņojumiem prokuroram jāierosina vajāšana; bet ja viņš preses lietu amatpersonas paziņojumā neatrod pamata kriminalvajāšanas ierosināšanai, tad viņš iesniedz lietu līdz ar savu atzinumu apgabaltiesas caurskatīšanai 523.-528.pantā noteiktā kārtībā.

1213^{6}. Ja pārkāpti noteikumi par iestādēm, kuŗas ražo un pārdod iespiešanas piederumus, vai noteikumi par grāmatu tirdzniecību, bibliotekām un lasītavām, tad vainīgo vajāšanu ierosina at-

tiecīgi uzraudzības organi par minētām iestādēm un grāmatu tirdzniecību, ziņojot par noziedzīgo nodarījumu tiesas iestādei pēc piederības.

1213[7]. Ja pārkāpti noteikumi par atklātām izrādēm vai izrīkojumiem, tad vainīgo vajāšanu ierosina policijas prefekti vai apriņķu priekšnieki, ziņojot par noziedzīgo nodarījumu miertiesnesim pēc piederības.

Ja kāda no atklāto izrāžu vai izrīkojumu iestādēm atkārtoti pārkāpj attiecīgus likumus vai saistošus noteikumus, tad attiecīgie uzraudzības organi ierosina prokuraturā jautājumu par šo iestāžu darbības pārtraukšanu līdz tiesas spriedumam. Šo ierosinājumu apgabaltiesa izspriež pirmā rīcības sēdē.

1213[8]. Apgabaltiesas prokurors var apķīlāt periodiska izdevuma numurus, kā ari neperiodiska izdevuma eksemplarus, ja to saturā atrodamas sodu likumos paredzēta noziedzīga nodarījuma pazīmes, izņemot nodarījumus, kas vajājami privatapsūdzības kārtībā vai ne citādi, kā uz cietušā sūdzībām vai paziņojumiem.

Bez tam iekšlietu ministrim vai viņa pilnvarotai amatpersonai ir tiesība apķīlāt periodiska izdevuma atsevišķus numurus, ja preses likuma 4.pantā paredzētās ziņas izrādītos par nepareizām, vai ja pārkāpti tā paša likuma 9. un 10.pantā aprādītie formalie nosacījumi.

1213[9]. Atsevišķu periodiska izdevuma numuru vai neperiodiska izdevuma eksemplaru apķīlāšana (1213[8]. un 1213[13].p.) pastāv iznākušo periodiska vai neperiodiska izdevuma eksemplaru atņemšanā, izņemot tos eksemplarus, kuŗi jau pārgājuši trešo personu valdīšanā viņu pašu lietošanai.

Pie tam apķīlājami ari stereotipi un citi iespiešanas piederumi, kas sagatavoti apķīlātā numura vai izdevuma iespiešanai, ja poligrafiskās iestādes īpašnieks vai tās atbildīgais vadītājs nevēlētos tos izjaukt.

1213[10]. Reizē ar apķīlāšanu, 1213[8].pantā minētām preses lietu amatpersonām jānodod jautājums par periodiska vai neperiodiska izdevuma apķīlāšanu apgabaltiesas izšķiršanai un jāierosina attiecīgos gadījumos pret vainīgiem kriminalvajāšana.

Rīkojumu par periodiska vai neperiodiska izdevuma apķīlāšanu 1213[8].pantā aprādītā kārtībā attiecīga apgabaltiesa vai nu atstāj spēkā, vai atceļ.

1213[11]. Rīkojums par periodiska vai neperiodiska izdevuma apķīlāšanu caurskatāms tuvākā apgabaltiesas rīcības sēdē. Tiesa, apstiprinot apķīlājumu, var nolemt periodisko izdevumu apturēt līdz tiesas spriedumam.

1213[12]. Ja nav pamata ierosināt kriminalvajāšanu (1213[8].p.) un ja pie tam tiesas caurskatīšanai iesniegtā neperiodiskā izdevuma vai periodiskā izdevuma zinamā numurā atrodamas noziedzīga nodarījuma pazīmes, apgabaltiesa tiesas sēdē taisa spriedumu - iznīcināt norādīto preses ražojumu vai tā daļu, kā ari stereotipus un citus tā iespiešanai sagatavotus iespiešanas piederumus. Personas, kuŗu tiesības var tikt aizskartas, iznīcinot preses ražojumu vai tā daļu, pielaižamas personīgi vai caur pilnvarniekiem piedalīties lietā, un viņas var pārsūdzēt tiesas spriedumu tanī daļā, kuŗa aizskar viņu tiesības uz vispārēja spriedumu pārsūdzēšanai noteiktā pamata.

Paziņojums par lietas caurskatīšanas laiku piesūtāms šīm personām tikai tad, ja viņas iepriekš ziņojušas tiesai, ka tās vēlas lietā piedalīties, pie kam viņu neierašanās nav uzskatāma par kavekli lietas caurskatīšanai tiesā.

1213[13]. Neatkarīgi no apķīlājuma gadījuma pēc 1213[8].panta, tiesa uz izmeklēšanas tiesneša iesniegumu vai uz prokurora priekšlikumu, var savā rīcības sēdē nolemt apķīlāt tiesas vajāšanai padotu periodisku vai neperiodisku izdevumu.

Bez tam tiesa var tādu izdevumu apturēt līdz tiesas spriedumam.

1213[14]. Ja nav iespējams atrast kādu no preses lietās atbildīgām personām, apgabaltiesa, dodot attiecīgu rīkojumu viņu uzmeklēt un atliekot spriešanu par vainīgam uzliekamo sodu līdz viņa apcietināšanai vai atrašanai, neaptur uz attiecīgu vispārēju noteikumu (846.-852.p.) pamata, sprieduma taisīšanu par paša ražojuma vai tā daļas iznīcināšanu, ja atzīst to par nepieciešamu.

B.

Kriminalprocesa likumu (1922.g. izd.) 40.pantu papildināt ar norādījumu, ka miertiesneša kompetencei nepiekrīt lietas par noziedzīgiem nodarījumiem, kuŗi paredzēti 1903.g. sodu likumu XV.nodaļā, izņemot 302. un 305[1].pantu, un strīpot tā paša likuma 39.p. vārdus: "ar periodisku izdevumu apturēšanu vai aizliegšanu".

F. Kemmers

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mārtiņš

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 10. novbr

Nodaļas vadītājs

№ 5756.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924 g. 5. novembri.
№1188

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariats
Saņ. 1924 6 nov
Ies. № 4233

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g. 7.novembra plenarsēdes dienas kārtību.-

Saeimas kancelejas direktors.

304

Piezīm. 6/11

F. 3

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924.g. 8. novembrī.
№1225.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariats
saņemts 1924. g. 10. nov
Ien. Nr. 4333 / ārk. Nr. 7.

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g. 11. novembra plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kancelejas direktors.

306

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

Valsts Prezidenta sekretariatam.

192 4. g. 12. novembrī.
№ 1273.

Valsts Prezidenta sekretariāts
Saņemts 12. nov. 1924.
4393

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g.14.novembra plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

13/XI

Saeimas kanclejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 4. g. 15. novembrī.
№ 1290.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariāts
Saņemts 17. nov. 1924
Iesn. № 4461

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g.18.un 21.novembra plenarsēžu dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kanclejas direktors.

Pieņemts 17/XI

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

1924. g. 8. novembrī.

№ 101.

8/XI. 10 50 p

3.88

Valsts Prezidenta sekretariāts
saņemts 1924 g. 10. novembrī
Ien. № 4334 / atl. № 7

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g. 7. novembra plenarsēdē III.lasījumā pieņemtos un redigētos:

1/ likumu par ūdens satiksmes līdzekļu un ostu ierīču mobilizaciju kara vajadzībām un

2/ likumu par virsnieku un kara ierēdņu pārbaudīšanu valsts valodas prašanā.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Kasiņš

Saeimas sekretārs.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE F. 2. 52.088. 1500. 26. III. 1924.

309

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 7.novembra plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s

par

virsnieku un kaŗa ierēdņu pārbaudīšanu valsts valodas prašanā.

1. Visiem aktivā kaŗa dienestā esošiem, līdz turpmākam rīkojumam atvaļinātiem un rezervē vai zemes sargos ieskaitītiem virsniekiem un kaŗa ierēdņiem jāprot valsts valoda.

2. Valsts valodas nepratējiem jāiztur pārbaudījums valsts valodā divu gadu laikā, skaitot no šī likuma spēkā nākšanas dienas. Programu kaŗa dienestā nepieciešamām valsts valodas zināšanām un pārbaudīšanas kārtību nosaka kaŗa ministrs. Valodas nepratējus pārbaudīšanai nozīmē daļu komandieri, ar ne mazākām kā pulka komandiera tiesībām, un kaŗa apriņķu priekšnieki.

P i e z ī m e . 1. Kaŗa ministrija organizē virsniekiem un kaŗa ierēdņiem pie divizijas štaba vai atsevišķās daļās latviešu valodas kursus, ja to dalībnieku skaits nav mazāks par 15.

P i e z ī m e . 2. No pārbaudījuma atsvabināti tie virsnieki un kaŗa ierēdņi, kuŗi izturējuši pārbaudījumu valsts valodas prašanā citā resorā.

3. Tie virsnieki un kaŗa ierēdņi, kuŗi šinī likumā noteiktā laikā neiztur pārbaudījumu, ar Valsts Prezidenta pavēli pārskaitāmi Latvijas armijas kareivju kategorijā, attiecinot uz viņiem likumos paredzētos noteikumus par kareivjiem.

4. Iepriekšējā pantā minētās personas ieskaitāmas par jaunu Latvijas armijas virsnieku vai ierēdņu kategorijā ar agrāko dienesta pakāpi tikai pēc pārbaudījuma izturēšanas valsts valodā.

F. Peterman

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vītiņš

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretārs.
1924.g. 17.novbr.
Nodaļas vadītājs
№ 5325.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 7.novembra plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

ūdens satiksmes līdzekļu un ostu ierīču mobilizaciju kaŗa vajadzībām.

A.

Atvietojot bijušo Krievijas zemes klaušu likuma pēc 1914.g. turpinājuma 834.-901.pantus un 1916.g. 24.oktobra likumu (Nr.2387) par pārgrozījumiem un papildinājumiem kaŗa kuģu klausības nolikumā, attiecībā uz kuģu vērtības noteikšanu pie norēķināšanās ar to īpašniekiem, noteikt sekošo.

I. Vispārēji nosacījumi.

1. Ūdens satiksmes līdzekļu un ostu ierīču mobilizacija sastāv: 1) kuģu un citu ūdens satiksmes līdzekļu un ostu ierīču īpašnieku pienākumā nodot šīs mantas līdz ar nepieciešamo inventaru un materialiem kaŗa resora vajadzībām un 2) ūdens satiksmes līdzekļu un ostu ierīču darbinieku un strādnieku pienākumā palikt savās darba vietās.

P i e z ī m e. Sarakstu darbiniekiem un strādniekiem, uz kuŗiem attiecas šis pants, izdod kaŗa ministrs, saziņā ar finansu ministri.

2. Mobilizēt var sekošus ūdens satiksmes līdzekļus un ierīces: 1) kuģus, kuŗus dzen ar mechanisku spēku, buru kuģus, liellaivas, aerolaivas un citus pārvadāšanas līdzekļus, kuŗi brauc zem Latvijas flagas, līdz ar nepieciešamo inventaru, kurināmo, smēru un citiem materialiem un 2) ostas ierīces, kā: piestātnes ar iekraušanas un izkraušanas līdzekļiem, noliktavas, kuģu darbnīcas u.t.t. līdz ar inventaru un materialiem, kādi ir īpašnieka rīcībā un kas saistīti ar pārņemamo mantu.

3. Krāvums, kuŗš atrodas uz mobilizējamiem līdzekļiem, paliek tā īpašnieka vai viņa vietnieka rīcībā. Mobilizēto satiksmes līdzekļu, piestātņu un ierīču atsvabināšanu no krāvuma izdara uz kaŗa resora rīkojumu to īpašnieki, viņu vietnieki vai kuģu kapteiņi kaŗa resora noteiktos terminos un uz viņa rēķina, izņemot gadījumus, kad krāvums nonācis izkraušanas vietā; pēdējā gadījumā izdevumus par atsvabināšanu sedz mobilizējamā līdzekļa vai krāvuma īpašnieks, skatoties pēc līguma. Ja atsvabināšanu neizdara noteiktā terminā, kaŗa resoram ir tiesība izdarīt to ar saviem līdzekļiem.

Tādās vietās, kur līdzekļu īpašniekiem nav brīvas noliktavas, vai viniem piederošās noliktavas ir pārgājušas kaŗa resora rīcībā uz šī likuma (2.p.) pamata, krāvums ir jāuzglabā kaŗa resoram.

4. Likuma 2.pantā minētos līdzekļus un ierīces kaŗa resors ar attiecīgu lēmumu var: 1) pārņemt savā īpašumā; 2) pārņemt lietošanā uz nenoteiktu laiku; 3) izlietot visu kuģi vai aizņemt tā daļu kārtējiem braucieniem; 4) ņemt lietošanā savām vajadzībām atsevišķu darbu izpildīšanai.

5. Ūdens satiksmes līdzekļu, ostu ierīču un to personala mobilizēšanu kara resors var izdarīt kā pēc vispārējās, tā ari pakāpeniskās mobilizacijas izsludināšanas.

II. Ūdens satiksmes līdzekļu un ostu ierīču iepriekšējā registracija.

6. Valsts un pašvaldības iestāžu amata personām (izņemot Kara ministrijas), kā ari visām privatpersonām, kuŗu pārziņā atrodas vai kuŗām pieder ūdens satiksmes līdzekļi vai ostas ierīces, kuŗu pastāvīgā atrašanās vieta ir ostas, pludināmi ūdens ceļi vai jūrmala, rakstiski jāpieteic attiecīgai ostu valdei, ūdens ceļu rajonu pārzinim vai jūrmalas robežsargu postenim piecu mēnešu laikā, skaitot no šī likuma izsludināšanas dienas, viņu pārziņā esošie vai viņiem piederošie 2.pantā minētie ūdens satiksmes līdzekļi un ostas ierīces. Šo mobilizējamo līdzekļu vispārējo sarakstu ved Finansu ministrijas jūrniecības departaments. Saraksta norakstu Jūrniecības departaments piesūta Kara ministrijai 6 mēnešu laikā pēc šī likuma izsludināšanas.

P i e z ī m e. 1. Minētās ziņas iesniedzamas pēc instrukcijas, kuŗu izdod finansu ministrs kopā ar kara ministri.

P i e z ī m e. 2. Kuģi, kuŗi jau registrēti ostu valdē uz 1923.g. 17.marta likuma pamata par kuģu registraciju un flagas patentu izdošanu, no registracijas pēc šī likuma ir atsvabināti.

7. Ūdens satiksmes līdzekļi, kuŗi būvēti vai iegūti pēc šī likuma spēkā nākšanas, registrējami saskaņā ar 1923.g. 17.marta likumu par kuģu registraciju un flagas patentu izdošanu.

Ūdens satiksmes līdzekļi, mazāki par 20 brutto reg.tonnām tilpības, registrējami uz finansu ministra izdodamu sevišķu noteikumu pamata.

Instrukcijā(6.p. piezīme 1.) paredzētās ziņās jāaizrāda starp citu par visām notikušām pārmaiņām uz katra gada 1.janvari, kā ari par kuģa iznīcināšanu vai nonākšanu nelietojamā stāvoklī, un tās piesūtāmas Kara ministrijai ne vēlāk kā līdz 1.martam.

8. Mobilizacijas gadījumā līdzekļa piederumiem, inventaram un materialiem vajaga būt uz katra līdzekļa, saskaņā ar tā lielumu un uzdevumiem.

9. Kara resora komandētām amata personām ir tiesība apskatīt šī likuma 2.pantā minētos līdzekļus un ierīces un noteikt to piemērotību kara vajadzībām. Līdzekļu apskatei jānotiek tanī vietā, kur līdzeklis atrodas un netraucējot to darbībā. Par notikušo apskati īpašniekam izdod attiecīgu apliecību.

III. Ūdens satiksmes līdzekļu, ostu ierīču un kuģu darbnīcu personala mobilizacijas kārtība.

10. Ar mobilizacijas pirmo dienu kuģu un krastu ierīču personalam jāpaliek savās darba vietās divas nedēļas, skaitot no augstāk nosacītās dienas, izņemot personas, kuŗas nav sasniegušas 18 gadu vecumu, kuŗas vecākas par 50 gadiem un ārzemju pavalstniekus. Pēc divu nedēļu notecēšanas paliek savās darba vietās tikai tie darbinieki un strādnieki, kuŗi strādā pie mobilizētiem satiksmes līdzekļiem un uzņēmumiem.

Darbiniekiem un strādniekiem, kuŗi strādā mobilizētos uzņēmumos, bet atrodas atvalinājumā, jāierodas savās darba vietās, ievērojot kara klausības likuma noteikumus par atgriešanās laiku pēc attāluma, skaitot no mobilizacijas pirmās dienas.

Kuģnieciskā uzņēmuma krasta personalam jāpaliek savās vietās visu laiku, kādu nosaka attiecīgā kara resora iestāde, un jāizpilda pēdējās rīkojumi.

312

11. Mobilizējamo līdzekļu un uzņēmumu darbiniekus un strādniekus pēc mobilizacijas izsludināšanas var atlaist no vietas vai atvaļināt tikai ar attiecīgas kaŗa resora iestādes atļauju.

12. Ar līdzekļu pārņemšanas dienu tos apkalpojošie darbinieki un strādnieki skaitas par mobilizētiem. No tās pašas dienas satiksmes līdzekļu īpašnieku vai viņu priekšstāvju pienākumi, kādus viņiem uzliek attiecīgie likumi, kā ari nolīgumi starp īpašnieku un augstāk minētiem darbiniekiem un strādniekiem, zaudē savu spēku.

13. Darbinieku un strādnieku ieskaitīšana un atlaišana no dienesta notiek ar pavēlēm par mobilizētās mantas pāriešanu kaŗa resora rīcībā un pavēlēm par tās atdošanu atpakaļ īpašniekam vai par šo darbinieku un strādnieku pieņemšanu un atlaišanu no vietas. Pavēles izdod attiecīgās kaŗa iestādes.

IV. Ūdens satiksmes līdzekļu, ostu ierīču un kuģu būvētavu mobilizacijas kārtība.

14. Izpildot šī likuma 4.pantu, kaŗa resora priekšstāvji uzrāda ūdens satiksmes līdzekļa vai krasta uzņēmuma īpašniekam vai pārzinim pavēli par līdzekļu vai uzņēmumu mobilizaciju un 24 stundu laikā pēc pavēles uzrādīšanas paziņo ūdens satiksmes līdzekļu reģistrēšanas iestādes zināšanai mobilizējamā līdzekļa tipu un nosaukumu, kā ari īpašnieka vārdu, uzvārdu un adresi.

15. No ūdens satiksmes līdzekļu un citu priekšmetu mobilizacijas dienas to īpašnieki ir atsvabināti no līgumu pienākumu izpildīšanas, ar kuŗiem viņi bija saistīti pirms mobilizacijas, bet tikai tiktāl, cik mobilizacija neļauj tādus izpildīt.

16. Īpašniekam mobilizacijas dēļ cēlušos zaudējumus, izņemot šinī likumā uzrādītos, neatlīdzina.

17. Mobilizējamo līdzekļu īpašniekam vai to pārzinim nodomā pavēlē par mobilizējamo priekšmetu pārņemšanu kaŗa resora īpašumā vai lietošanā uz nenoteiktu laiku jānorāda: 1) kāds priekšmets jānodod, 2) vai kaŗa resors nododamo priekšmetu pārņem īpašumā vai lietošanā uz nenoteiktu laiku, 3) pārņemšanas laiks un vieta, 4) priekšstāvis, kuŗam jāizdara pārņemšana.

18. Mobilizējamā priekšmeta vai uzņēmuma īpašnieks vai viņa vietnieks, vai ari personas, kuŗu pārziņā atrodas mobilizējamais priekšmets, pēc 14.pantā minētās pavēles saņemšanas nekavējoties ziņo kaŗa resora priekšstāvim, vai ir spējīgs atsvabināt mobilizējamo priekšmetu no krāvas ar saviem līdzekļiem, vai atsvabināšana jāizdara ar kaŗa resora līdzekļiem.

19. Ja mobilizējamā priekšmeta īpašnieks, pārzinis vai ari persona, kuŗas rīcībā tas atrodas, tūliņ nepaziņo, ka ir spējīgs ar saviem līdzekļiem atsvabināt mobilizējamo priekšmetu no krāvas, vai ziņodams, ka ir spējīgs, tomēr noteiktā laikā to neizdara, tad kaŗa resora priekšstāvim ir tiesība pašam to izdarīt ar resora līdzekļiem.

20. Kaŗa resoram ir tiesība pieprasīt nodot ūdens satiksmes līdzekļus kaŗa resora īpašumā vai lietošanā uz nenoteiktu laiku ne tikai to atrašanās vietā, bet ari citās vietās pēc kaŗa resora norādījuma, uz kurieni tādos gadījumos satiksmes līdzeklis ir jāpārved īpašniekam.

Patiesos izdevumus par tādu pārvešanu, kā ari zaudējumus, kādi varētu celties caur avarijām vai ienaidnieka darbību bez īpašnieka ļauna nodoma un no viņa neatkarīgiem iemesliem, atlīdzina Kaŗa ministrija.

21. Mobilizēto ūdens satiksmes līdzekļu un ierīču pārņemšanu, apskati, novērtēšanu un atpakaļ nodošanu izdara kuģu mobilizacijas komisija pie Kara ministrijas, kuras sastāvā ieiet priekšstāvji no: 1) Kara ministrijas, 2) Jūrniecības departamenta, 3) Finansu ministrijas, 4) Ostas padomes, 5) Valsts kontroles un 6) jūras, upes vai ezeru ūdens satiksmes līdzekļu īpašniekiem. Kara ministrijas priekšstāvis ir komisijas priekšsēdētājs.

P i e z ī m e. Priekšstāvjus no ūdens satiksmes līdzekļu īpašniekiem Kara ministrija uzaicina atkarībā no tā, kādu satiksmes līdzekli pieņem vai atdod. Šos priekšstāvjus uzaicina no attiecīgām organizacijām; ja pēdējo nav, tad viņus nosaka Jūrniecības departaments.

22. Kuģu mobilizacijas komisijas sēdēs iepriekšējā (21.) pantā minētās lietās uzaicināmi ūdens satiksmes līdzekļu īpašnieki vai viņu pilnvarnieki paskaidrojumu došanai un, vajadzības gadījumā, kuģu būves un kuģniecības specialisti. Īpašnieku vai viņu pilnvarnieku neierašanās uz sēdi neaptur komisijas darbību. Komisiju lēmumi paziņojami īpašniekiem pēc adreses, kura uzdota ūdens satiksmes līdzekļa registrēšanas vietā.

23. Instrukcijas kuģu mobilizacijas komisiju darbībai izdod kara ministrs, saziņā ar finansu ministri.

24. Kuģu mobilizacijas komisijas sēdes uzskatāmas par pilntiesīgām, ja bez priekšsēdētāja sēdē piedalas vēl trīs locekļi, no kuriem viens no Valsts kontroles.

25. Mobilizējamā priekšmeta apskates neizdarīšana līdz tā pāriešanai kara resora rīcībā neaptur satiksmes līdzekļa izlietošanu kara resora vajadzībām. Par neizdarītas apskates iemesliem sastādāms akts, kuru paraksta īpašnieks vai viņa vietnieks, bet tiem klāt neesot - tā persona, kuras pārziņā atrodas priekšmets, kā ari kara resora pārstāvis un komisijas locekļi; bet pēdējiem klāt neesot - vietējās policijas ierēdnis un divi liecinieki, kurus izvēlas kara resora priekšstāvis. Šo aktu nodod īpašniekam vai viņa vietniekam un pēdējie nodod aktu kuģu mobilizacijas komisijai līdz ar pārējiem dokumentiem, kādi priekšmeta vērtības noteikšanai varētu būt derīgi.

26. Par kuģu mobilizacijas komisijas lēmumiem attiecībā uz pārņemšanu, apskati, novērtēšanu un atpakaļ nodošanu var izteikt nepiekrišanu tās pašas komisijas locekļi viena mēneša laikā no lēmuma parakstīšanas dienas, bet mobilizēto priekšmetu īpašnieki - viena mēneša laikā no lēmuma paziņošanas dienas.

27. Iepriekšējā pantā norādītās sūdzības iesniedzamas caur attiecīgo kuģu mobilizacijas komisiju kara ministrim. Iesniegtām sūdzībām pievienojami kuģu mobilizacijas komisijas paskaidrojumi līdz ar pārņemšanas aktu.

28. Kara ministra lēmumus īpašnieks var pārsūdzēt Senatā.

29. Sūdzību iesniegšana neaptur mobilizējamā īpašuma pārņemšanu kara resora īpašumā vai lietošanā.

30. Mobilizējamo priekšmetu pārņemšana kara resora īpašumā vai lietošanā uz nenoteiktu laiku notiek pēc priekšmetu apraksta sastādīšanas, no kura viens noraksts ar pārņēmēja parakstu paliek īpašniekam vai personai, kura priekšmetu nodod.

31. Atlīdzības apmēru par pārņemamiem priekšmetiem noteic caur apskati un vērtēšanu, izņemot gadījumus, kad pie pārņemšanas nav bijis iespējams priekšmetu novērtēt.

32. Atlīdzība par kara resora īpašumā pārgājušiem kuģiem aprēķināma pēc kuģa patiesas vērtības mobilizacijas izsludināšanas dienā.

33. Metala kuģa un inventara patieso vērtību, ja nav notikusi apskate un novērtēšana, aprēķina, izejot no kuģa būves vērtības, ierēķinot ari notikušās pārmaiņas vērtībā sekošā kārtā: sākot ar otro gadu no kuģa būves laika tā vērtība pazeminama katru gadu par 3%, pie tam laiku mazāku par 6 mēnešiem nerēķina, bet lielāku par 6 mēnešiem skaita par veselu gadu.

Metala kuģa vērtība, aprēķinot pēc šī panta, nevar būt zemāka kā 30% no tā būves vērtības.

34. Koka kuģa un tā inventara patiesā vērtība, ja nav notikusi apskate un novērtēšana, aprēķināma, izejot no kuģa būves vērtības, ierēķinot ari notikušās pārmaiņas viņa vērtībā sekošā kārtā: sākot ar otro gadu pēc kuģa būves, patiesā vērtība pazeminama katru gadu par 5% no tā vērtības, bet upes kuģiem par 8%.

Koka kuģa vērtība, aprēķinot pēc šī panta, nevar būt zemāka: jūras kuģiem kā 30%, bet upes kuģiem kā 25% no tā būves vērtības.

P i e z ī m e. Visāda veida valsts pabalsti, kas izsniegti kuģa iegādāšanai, būvei vai remontiem, atrēķināmi no patiesas vērtības.

35. Priekšmeti, kuŗi pārņemti kaŗa resora lietošanā uz laiku, uzturami un remontējami uz šī resora rēķina. Ja priekšmetu vajadzētu pārbūvēt un remontēt, tad to izdara kaŗa resors uz sava rēķina.

Priekšmetu atpakaļ nododot, ja īpašnieks to vēlas, tas jāsaved tādā kārtībā un stāvoklī, kādā tas bijis pārņemot kaŗa resora rīcībā - izņemot parasto dilumu. Pēc saraksta trūkstošie priekšmeti papildināmi vai atlīdzināmi uz kaŗa resora rēķina.

P i e z ī m e. Ja kaŗa resora izdarītie remonti vai pārbūves paaugstina priekšmeta vērtību tā lietošanai agrākam nolūkam, tad, nododot to atpakaļ īpašniekam, šī vērtība ir atlīdzināma.

36. Kuģu un citu priekšmetu lietošana kaŗa resora iestāžu vajadzībām izbeidzas ar kaŗa ministra pavēlē noteiktu dienu.

37. Priekšmetu atpakaļ atdošana un personala atsvabināšana no pienākumiem pret kaŗa resoru notiek trīs mēnešu laikā no iepriekšējā pantā norādītās dienas, neierēķinot tanī laiku, kāds ir vajadzīgs priekšmeta nosūtīšanai uz atdošanas vietu.

Priekšmets atdodams pārņemšanas, pierakstīšanas vai ari, ja īpašnieks tam piekrīt, citā vietā Latvijā.

38. Par lietošanā uz nenoteiktu laiku pārņemtiem kuģiem īpašnieks saņem sekošu atlīdzību no kuģa patiesās vērtības, par katru navigacijas laiku:

1) par kuģa lietošanu - 5% un
2) amortizacijai
   a) par upes un jūras dzelzs kuģi - 5%,
   b) par koka un upes kuģi bez kondensacijas jūras braucienos - 8%,
   c) par iekšējo ūdeņu liellaivu - 10%.

Šī atlīdzība izmaksājama ik mēnešus par notecējušo laiku.

39. Iepriekšējā (38.) pantā minētā atlīdzība izmaksājama tanī gadījumā, kad manta izņemta no īpašnieka rīcības visu navigacijas laiku, bet, ja kuģis navigacijas laikā ir bijis ari īpašnieka rīcībā, tad atlīdzība attiecīgi pazeminama. Atlīdzību aprēķinot neņem vērā kuģa lietošanu virs navigacijas laika, vai vietu, kur ir cits navigacijas laiks.

Par navigacijas laiku kuģiem skaita: tālbraucējiem bureniekiem un jūras dzelzs kuģiem - 10 mēnešus; upes metala kuģiem - 9 mēnešus; krasta braucēju koka kuģiem un liellaivām - 7 mēnešus gadā.

40. Kad uz nenoteiktu laiku kaŗa resora rīcībā pārņemtie priekšmeti gājuši zudumā vai bojāti tādā mērā, ka to izlabošanu

atzīst par valstij neizdevīgu, tad īpašnieks bez atlīdzības par lietošanu saņem atlīdzinājumu par zudušiem vai bojātiem priekšmetiem pēc patiesas vērtības (31., 32., 33. un 34.p.p.), atvelkot sumas, kuŗas izmaksātas vērtības dzēšanai. Šinī gadījumā īpašnieka tiesības uz šo mantu pāriet uz valsti.

41. Pavēlē par mobilizējamā ūdens satiksmes līdzekļa lietošanu kārtējiem braucieniem vai atsevišķu darbu izpildīšanai jānorāda laiks, uz kādu līdzeklis būs lietošanā. Šī pavēle jānodod rakstiskā veidā ar tādu aprēķinu, lai līdzekļa īpašnieks vai tā vietnieks to varētu sagatavot uzdevumu izpildīšanai. Uz īpašnieka pieprasījumu ūdens satiksmes līdzeklis atdodams viņam pēc atsevišķa brauciena vai darba pabeigšanas izbraukšanas vietā.

42. Kaŗa resoram ir tiesība pieprasīt kuģa piestāšanos kārtējos braucienos ari tādās vietās, kuŗas nebūtu atzīmētas brauciena sarakstā. Kuģim šādos braucienos jāapkalpo pirmā kārtā kaŗa resora vajadzības, kuŗas izteic kuģi pavadošais kaŗa resora priekšstāvis. Tikai ar pēdējā atļauju kuģis var uzņemt privatus pasažierus un kŗāvumu.

43. Kuģis, kuŗš izdara atsevišķus darbus vai kārtējus braucienus kaŗa resora vajadzībām, paliek īpašnieka pārziņā un tādā gadījumā īpašnieks sedz visus izdevumus par tādiem braucieniem.

44. Atlīdzību par kārtējiem braucieniem izmaksā pēc miera laika līgumiem; gadījumos, kad tādi līgumi nav slēgti, - izmaksājama puscena pēc tarifa, kāds pastāvējis iepriekšējā mēnesī.

Kad pārvedums ir izdarīts līdz piestātnei, kuŗa tarifā nav paredzēta, tad aprēķini sastādāmi pēc nākošās piestātnes tarifa cenām.

45. Par pārvadāšanu kārtējā braucienā kuģa īpašnieks saņem atlīdzību par visu pieteikto kŗāvumu, ja ari būtu uzkrauts bez kuģa īpašnieka vainas mazāk. Pēc pieteiktā kŗāvuma uzņemšanas, pārpalikušās telpas īpašnieks var izlietot tikai ar kuģi pavadošā kaŗa resora priekšstāvja atļauju; tādā gadījumā attiecīgu atlīdzību samērīgi samazina.

46. Atlīdzība par atsevišķiem braucieniem sastāv: 1) no atlīdzības, kuŗa noteikta kaŗa resora lietošanā uz nenoteiktu laiku pārgājušiem priekšmetiem, pie kam atlīdzības lielums aprēķināms pēc dienām, skaitot no pieprasījuma uzrādīšanas dienas līdz pārvadāšanas beigšanas dienai, pierēķinot atgriešanās laiku izbraukšanas vietās, izņemot gadījumus, kad kuģis pats uz sava rēķina pieņem kŗāvumu, un 2) no atlīdzības par brauciena tiešiem izdevumiem: algas personalam, kurināmais materials, iekraušana, izkraušana un cits.

B.

1903.gada sodu likumu papildināt ar sekošu jaunu 194^{1}. un 194^{2}.pantu.

194^{1}. Ja ūdens satiksmes līdzekļa vai ostu ierīces īpašnieks vai viņa vietnieks pārkāpj "Likuma par ūdens satiksmes līdzekļu un ostas ierīču mobilizaciju kaŗa vajadzībām" noteikumus, tas sodāms ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par 1000 Ls.

Ja šī likuma pārkāpšana notikusi pēc vispārējās vai pakāpeniskās mobilizacijas izsludināšanas, tad vainīgais sodāms ar ieslodzījumu cietumā.

194^{2}. Ūdens satiksmes līdzekļu un ostu ierīču darbinieks un strādnieks, kuŗš pēc vispārējās vai pakāpeniskās mobilizacijas

izsludināšanas patvaļīgi atstājis sava darba vietu, vai nav ieradies tur noteiktā laikā bez pamatota iemesla, sodāms ar ieslodzījumu cietumā.

Ar to pašu sodu sodāms ūdens satiksmes līdzekļu un krasta ierīču īpašnieks, viņa vietnieks vai kuģa kapteinis, ja viņš ir atlaidis vai atvalinājis augšminētos strādniekus vai darbiniekus.

F. Permanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mesters

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

192 4.g. 14. novbr

Nodaļas vadītājs

№ 5209.

LATVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMA

192 4. g. 12. novembrī.

№ 102.

12/XI. 1925 ☞

317

Valsts Prezidenta sekretariāts
Saņemts 1924. g. 4. 12. nov
Ārk. № 4367

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g. 11. novembra plenarsēdē III.lasījumā pieņemtos un redigētos papildinājumus likumā par dažām pārgrozībām aptieku atvēršanas kārtībā.-

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mesenbergs

Saeimas sekretārs.

VALSTS SPAPĪRU SPIESTUVE F. 2. 52.088. 1500. 26. III. 1924.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g.11.novembra plenarsēdē pieņemtie

Papildinājumi likumā par dažām pārgrozībām aptieku atvēršanas kārtībā.

Likumu par dažām pārgrozībām aptieku atvēršanas kārtībā /Krievijas likumu krājums no 1912.gada № 33 pants 267./ papildināt ar sekošo:

5. Ar iekšlietu ministra atļauju slimo kasēm vai to savienībām ir tiesība atvērt un uzturēt aptiekas savu dalībnieku vajadzībām.

Šādu atļauju iekšlietu ministrs slimo kasei, kuŗai savas aptiekas vēl nav, nevar liegt, ja tās dalībnieku skaits pārsniedz Rīgā 5000, Liepājā 4000 un pārējās vietās 2000.

Kases, kuŗām nav šinī pantā paredzētais dalībnieku skaits, var savā starpā apvienoties kopējas aptiekas atvēršanai.

6. Atļaujot atvērt normalās aptiekas, priekšrocība dodama vietējām slimo kasēm un to savienībām; pagastos un miestos priekšrocība dodama vispirms vietējām pašvaldībām un to savienībām, pēc tam - vietējām slimo kasēm un to savienībām.

7. Pagastu un miestu pašvaldībām, kā arī slimo kasēm un to savienībām aizliegts izsniegto atļauju tālāk dot, atvērto aptieku pārdot, iznomāt vai atdot citām personām izmantošanai.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mētriņš

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars

1924.g. 19. novbr

Nodaļas vadītājs

№ 5351.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

319

Valsts Prezidenta sekretariatam.

192 4. g. 22. novembrī.
№ 1309.

Valsts Prezidenta sekretariats
saņemts 1924. g. 24. nov.
ien. № 4548 | akt. № 7.

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g. 25.novembra plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kancelejas direktors.

F. 3

LATVIJAS REPUBLIKAS

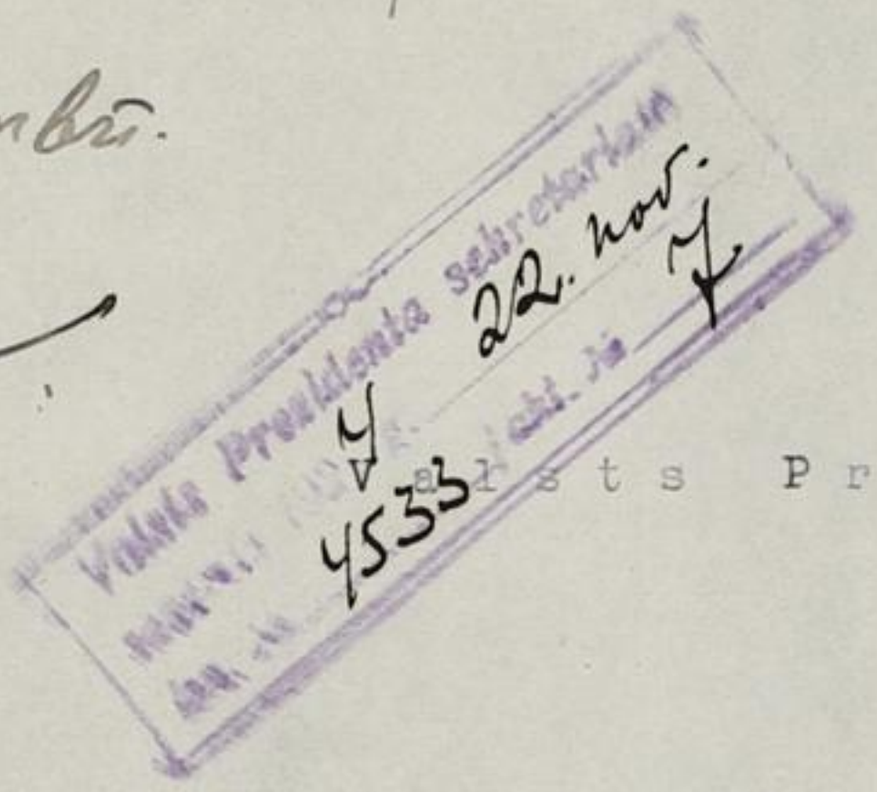
SAEIMA

22/XI. 9 5-ā

320

192 4. g. 22. novembrī.

№ 103.

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.14.novembra plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta: par - 55, pret - 14, atturējušies - 0/ pieņemto

likumu par valsts kases zīmēm,

kura redakcija pieņemta 21.novembra plenarsēdē.-

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Rezevskis

Saeimas sekretārs.

VALSTSPAPĪRU SPIESTUVE F. 2. 52.088. 1500. 26. III. 1924.

321

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 14.novembra plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s

par

v a l s t s k a s e s z ī m ē m .

1. Rubļos izlaistās valsts kases zīmes izņemamas no apgrozības un to vietā izlaižamas jaunas valsts kases zīmes latos sekošās vērtībās: 1, 2, 5, 10 un 20 lati.

P i e z ī m e . Laiku, kad jāizņem no apgrozības rubļos izlaistās kases zīmes, nosaka finansu ministrs.

2. Valsts kases zīmju kopzuma apgrozībā nedrīkst pārsniegt četrdesmit astoņi miljoni latu.

3. Par valsts kases zīmēm valsts atbild ar visu savu mantu. Lai nodrošinātu izlaisto valsts kases zīmju kursa stabilitati, valsts nogulda Latvijas bankā valsts depozitos zelta fondu, kas līdzinās vismaz ceturtai daļai no apgrozībā esošo valsts kases zīmju nominalvērtības kopzumas.

4. Valsts kases zīmes ir likumīgs maksāšanas līdzeklis līdzīgi zelta naudai.

P i e z ī m e . Līdz rubļos izlaisto zīmju izņemšanai no apgrozības tās ir likumīgs maksāšanas līdzeklis pēc kursa 50 rbl.= 1 lats, izņemot gadījumus, kad līdz šī likuma spēkā nākšanai par kursu starp līguma slēdzējiem notikusi sevišķa vienošanās.

5. Bojātās un nolietotās valsts kases zīmes apmaināmas pret jaunām. Noteikumus par bojāto un nolietoto zīmju apmaiņu un iznīcināšanu izdod Ministru kabinets.

Ar šo atcelti: 1/ 1920.g.21.aprīļa noteikumi par bojāto valsts kases zīmju apmaiņu un iznīcināšanu /Papild.pie Lik.kr.62/ ar vēlākiem pārgrozījumiem, 2/ 1921.g.26.aprīļa likums /Lik.krāj.1921.,87/ par 1920.g.3.junijā atvēlētā valsts kases zīmju izlaiduma zumas dzēšanu un 3/ otrā piezīme pie 10.panta 1922.g.3.augusta noteikumos par naudu /Lik.kr.1922.,146/.

F. Vesmans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Pēterss

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretārs

4.g. 24. novembrī

Nodaļas vadītājs

№ 5438.

ĀTVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

2.g. 26. novembrī.
№ 1337.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

322

Valsts Prezidenta sekretariāts
Saņemts 27. nov.
Lieta № 4
4586

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g. 28.novembra plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kancelejas direktors.

323

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

2 y.g. 29. novembrī.
№ 1356.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariāts
saņ. 1. dec.
Iesn. 1324/s.
4C/2 7.

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g. 2.decembra plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kancelejas direktors.

Pie akts. 1/XII

3824

TVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMA

--

y g. 3. decembrī

№ 1380.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Valsts Prezidenta sekretariats
Iesn. 4. dec
Nr. 4
4672

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g. 5.de-cembra plenarsēdes dienas kārtību.-

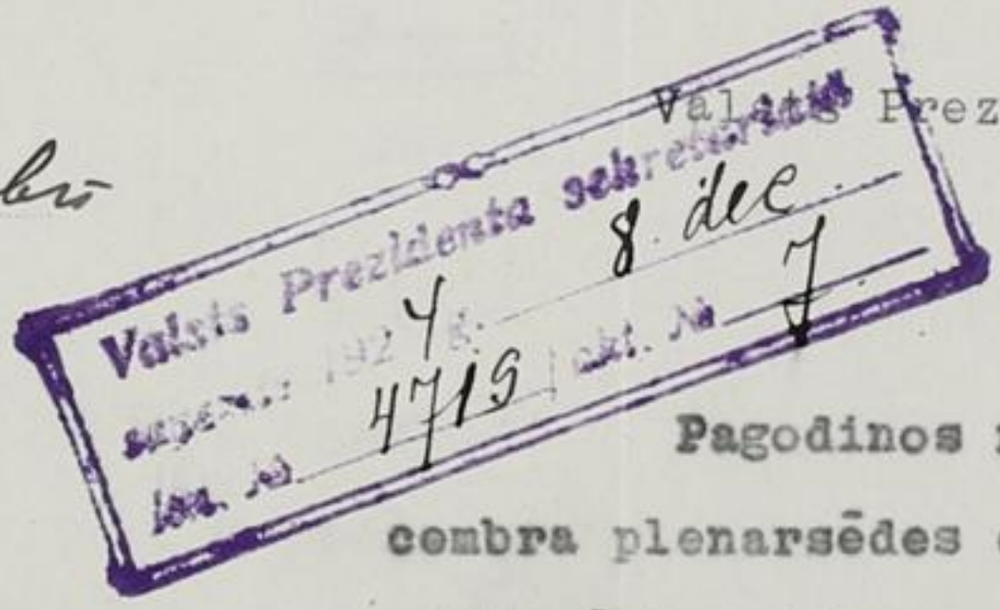
Saeimas kancelejas direktors.

425

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192 4 g. 6. decembrī
№ 1401

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g.9.decembra plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kancelejas direktors.

3326

ATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

24.g. 10. decembrī
№ 4173

Valsts Prezidenta sekretariats
saņemts 1924.g. 11. dec
Ien. № 4757 akt. № 7

Valsts prezidenta sekretariatam.

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g.12.decembra plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Pie akts. 11/12

Saeimas kanclejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMA

10/XII. 935 B

204

192 4.g. 10. decembrī.

№ 104.

Valsts prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g. 5.decembra plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta: par - 38; pret - 0; atturas 31/ pieņemto

likumu par labības rezervēm,

kuŗa redakcija pieņemta 9.decembra plenarsēdē.-

F. Peterman

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Rozītis

Saeimas sekretars.

PAPIRU SPIESTUVE F. 2. 52.088. 1500. 26. III. 1924.

328

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 5. decembra plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s
p a r l a b ī b a s r e z e r v ē m .

1. Ministru kabinetam ir tiesība, no valsts rezerves fonda un citiem svabadiem valsts naudas līdzekļiem, ieguldīt līdz divi miljoni latu labības rezervēs.

2. Labības rezervu iegūšanu un izlietošanu pārzin finansu ministrs. Šīs rezerves izlietojamas, saziņā ar zemkopības un kaŗa ministriem: a/ labības trūkuma novēršanai un labības cenu regulēšanai un b/ armijas ārkārtējām vajadzībām.

3. Līdzekļus, kas ienāk no labības rezervu izlietošanas, var no jauna izdot labības rezervu atjaunošanai vai to papildināšanai.

4. Noteikumus šī likuma piemērošanai izdod Ministru kabinets.

Šis likums stājas spēkā ar izsludināšanas dienu.

F. Veismans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstnesa" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretars a.v.
1924.g. 13. decbr
Nodaļas vadītajs
№ 5900.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 9.decembra plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S
par
tirdzniecības-rūpniecības nodokli.

Pirmā daļa.

Vispārīgi noteikumi.

1. Tirdzniecības-rūpniecības nodokli ņem no tirdzniecības, rūpniecības un citiem peļņu nesošiem uzņēmumiem, kuŗi darbojas Latvijas robežās, izņemot 2. un 3.pantā uzskaitītos.

2. No tirdzniecības-rūpniecības nodokļa atsvabināti:

1) Nodarbošanās ar lauksaimniecību, kā arī ar tās nozarēm, piemēram: lopkopību, putnkopību, biškopību, sakņkopību, augļkopību, dārzkopību, puķu audzināšanu (izņemot dārzniecības pilsētās), mežkopību, zivkopību un zveju paša vai nomātas saimniecības robežās.

Zvejnieku-arodnieku un viņu ģimenes locekļu personīgā nodarbošanās ar zveju jūŗā.

2) Paša vai nomātu lauksaimniecību ražojumu, kā arī paša zvejas ražojumu apstrādāšana paša vai nomātu īpašumu robežās un koku apstrādāšana paša mežos, kā: labības tīrīšana, vētīšana un žāvēšana, linu un kaņepāju mērcēšana, kulstīšana un sukāšana, zāļu tēju izgatavošana, visāda veida augļu un sakņaugu ietaisīšana un pārstrādāšana augļvīnā, marmeladē u.t.t., mežu ciršana un koku apstrādāšana, sveķu tecināšana, ogļu dedzināšana u.t.t.

3) Nodarbošanās blakus lauksaimniecībai paša vai nomātu zemes īpašumu robežās, kā piemēram: ar kūdras slāņu izstrādāšanu un formēšanu, dažāda veida akmeņu, kaļķu, krītu un fosforitu laušanu un viņu apstrādāšanu, grants, mālu un smilts iegūšanu un ķiegeļu izstrādāšanu. Tāpat arī nodarbošanās blakus lauksaimniecībai pie gadījuma ar peļņā braukšanu un pasažieru vai mantu pārvadāšanu un citiem tamlīdzīgiem blakus peļņas veidiem.

4) Paša vai nomātu lauksaimniecību un ar to saistīto uzņēmumu ražojumu, meža materialu un citu izstrādājumu pārdošana un piegādāšana, neuzturot priekš tam ārpus paša vai nomātu lauksaimniecību robežām kantorus, tirdzniecības iestādes vai noliktavas.

5) Paša vai nomātu lauku īpašumu lauksaimniecības ražojumu, meža materialu un paša rūpniecības uzņēmumos izstrādāto preču, kā arī paša zvejas ražojumu izvešana uz ārzemēm, neuzturot priekš tam sevišķus kantorus, tirdzniecības iestādes vai noliktavas.

6) Preču iepirkšana Latvijā paša tirdzniecības uzņēmumiem, izejvielu iegādāšana paša rūpniecības uzņēmumiem, preču un produktu iepirkšana piegādājumiem un darba izpildījumiem, kā arī uzturas vielu iegādāšana paša rūpniecības uzņēmuma strādniekiem.

P i e z ī m e. 2., 3., 4. un 5.punktā minētie noteikumi attiecas arī uz lauksaimniecības biedrībām, kooperatīvām sabiedrībām un to savienībām, ja viņas nodarbojas, pārstrādājot un pārdodot iepriekšējos punktos minētos produktus un izstrādājumus, kuŗi iegūti un apstrādāti biedru pašu vai nomātās saimniecībās.

3. No tirdzniecības-rūpniecības nodokļa atsvabināmi:

1) Tieši valdības un pašvaldību vajadzībām uzturēti valsts un pašvaldību uzņēmumi; turpretīm valsts un pašvaldību uzņēmumi, kuŗi kalpo pa daļai privātām vajadzībām, izņemot šai pantā aprādītos gadījumus, atsvabināmi tikai tanīs apmēros, par cik viņi nodarbināti valdības un pašvaldību pasūtījumu izpildīšanai.

2) Valsts kreditiestādes.

3) Valsts pasts, telegrafs, telefons, naudas kaltuve un naudas un valsts papīru spiestuves, kā arī valsts reibinošu dzērienu pārdotavas, fabrikas un rektifikacijas iestādes.

4) Valsts un pašvaldības uzņēmumi:

a) nespējnieku apgādāšanai;
b) tautas veselības vai izglītības veicināšanai;
c) lauksaimniecības pacelšanai un uzlabošanai un mājrūpniecības veicināšanai;

d) apgaismošanai, ūdens piegādāšanai, kanalizacijai, aptīrīšanai;
e) tautas ēdienu nami, tējnīcas un kara, nemiera, neražas un citos līdzīgos gadījumos atvērtas iestādes labības, sēklas un lopbarības pārdošanai par iepirkuma cenām;
f) aptiekas;
g) produktu izdalīšanas punkti;
h) labības elevatori, kurus ierīko un ekspluatē pašvaldības, biržas komitejas vai kooperativas organizacijas.

5) Labdarības, izglītības, atturības biedrībām, kā arī baznīcām piederīgi un no viņām pašām eksploatēti uzņēmumi, ja tie tieši kalpo augšminēto biedrību labdarības, izglītības un atturības mērķiem un draudžu garīgo vajadzību apmierināšanai.

6) Labdarības nolūkos sarīkoti bazari, loterijas, tautas izpriecas un minēto izrīkojumu bufetes bez reibinošiem dzērieniem, izņemot loto klubus un tamlīdzīgus spēļu uzņēmumus.

7) Audzināšanas un labošanas patversmes un iestādes.

8) Visāda veida mācības iestādes, bibliotekas un lasītavas, kā arī vispārizglītojoši muzeji, izstādes un bilžu galerijas.

9) Valdības, pilsētu un lauku pašvaldību, labdarības un izglītības iestāžu dibinātas vai uzturētas mācības darbnīcas.

10) Zinisko, literarisko, mākslas un muzikas darbu izdošana no autora un viņa mantiniekiem, kā arī laikrakstu un periodisku žurnalu izdošana.

11) Teatri, koncerti un citi publiski izrīkojumi un izpriecas, izņemot kinematografus, cirkus, varietē-teatrus, karuseļus, šūpoles, burvju mākslinieku izrādes un taml.; tāpat atsvabinātas sporta biedrību vingrotavas un paukotavas, slidotavas, velodrami un citas sporta ietaises.

12) Higieniskas un ārstniecības iestādes, kā arī mineralūdeņu avotu izmantošana.

13) Uz savstarpējiem palīdzības pamatiem dibinātas dažāda veida palīdzības, slimības, bēru, penzijas un strādnieku apdrošināšanas kases.

14) Savstarpējas apdrošināšanas biedrības un viņām piederīgas ugunsdzēšamo rīku stacijas.

15) Visāda veida kooperativu sabiedrības un to savienības, ja tās izdara saimnieciskas operacijas tikai ar saviem biedriem.

16) Piezīmē pie 2.panta 6.punkta aprādītās lauksaimniecības un viņas nozaru (piensaimniecības, lopkopības, cūkkopības, dārzkopības, sakņkopības, biškopības un linkopības) biedrības un sabiedrības, ja viņas pārstrādā un pārdod arī nebiedru, pašu vai nomātās saimniecībās iegūtus ražojumus; zvejnieku biedrības, kā biedru, tā nebiedru iegūto produktu pārstrādāšanai un pārdošanai; izglītības un patērētāju kooperativu un viņu savienību uzņēmumi dažādu priekšmetu un produktu pārstrādāšanai un pārdošanai; lauksaimniecībai noderīgu dažādu mašinu un rīku koplietošanas biedrības, kuras apstrādā arī nebiedru ražojumus; pilsētu namu īpašnieku biedrības, ja biedriem izdala peļņu; sīkrūpnieku kooperativi kopējai materialu iepirkšanai, ražojumu pārdošanai, tāpat kopējai ražošanai un ražošanas līdzekļu lietošanai, ar gada apgrozījumu līdz Ls 200.000, bet dabas spēku un bagātību izmantošanas kooperativi uz laukiem lauku vajadzībām, pie kaut kura apgrozījuma.

P i e z ī m e. Atsauksmi par uzņēmumu kooperativo raksturu dod Latvijas kooperativu kongresa padome.

17) Ēdienu veikali, tējnīcas un bufetes bez reibinošiem dzērieniem pie valdības, pašvaldības un mācības iestādēm, kā arī pie karaspēka daļām, ja šie uzņēmumi nav iznomāti un produktus nepārdod svešām personām.

18) Kreditkooperativi, pilsētu un lauku pašvaldību lombardi un ķīlu kases, ja viņu pamatkapitali (78.p.) kopā ar bilances pasivā uzrādīto fondu no īpašuma pārvērtēšanas nesasniedz Ls 20.000.-

19) Darba un ražošanas kooperativi, kuros biedri piedalas ražošanā ar savu darba spēku, kā arī uz kooperativiem pamatiem nodibināti arteļi vietu apgādāšanai, darba izpildīšanai, personīgiem pakalpojumiem un dažāda veida citiem uzdevumiem, ja šie kooperativi un arteļi netur tirdzniecības-rūpniecības iestādes un nenodarbina algotus strādniekus. Tie kooperativi un arteļi, kuŗi nenodarbina algotus strādniekus, bet kuŗiem pieder tirdzniecības-rūpniecības iestādes, svabadi tikai tanī gadījumā, ja šo kooperativu un arteļu dalības jeb paju kapitals nepārsniedz Ls 20.000.-

20) Loči, loču biedrības un sabiedrības.
21) Atsevišķi darba izpildījumi un piegādājumi par zumu līdz Ls 500.-
22) Nodarbošanās ar jūras kugniecību, kuģu būvētavas un darbnīcas.
23) Valsts dzelzceļi un Satiksmes ministrijas pārraudzībā un vispārējā lietošanā esošie ar mechanisko spēku nodarbinātie privatdzelzceļi, kā arī šo uzņēmumu izmantošanai nepieciešamās ietaises.
24) Tirgošanās ar maizi, pienu, sviestu, gaļu, zivīm, augļiem, saknēm un citām ēdamvielām, ēšanai sagatavotā vai nesagatavotā veidā, tāpat arī ar kvasu, zelteri, limonadi un citiem tamlīdzīgiem dzērieniem un saldējumu, tos iznēsājot vai pārdodot no ietaisēm, kuŗas pārbīda ar cilvēka spēku.

4. Tirdzniecības-rūpniecības nodokli ņem: 1) kā pamatnodokli (tirdzniecības un rūpniecības zīmes) no visiem uzņēmumiem, kuŗi nav no šā nodokļa atsvabināti uz iepriekšējo 2. un 3.pantu pamata; 2) kā nodokli no kapitala un procentualo peļņas nodokli - no uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību; 3) kā procentualo peļņas nodokli no uzņēmumiem, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību.

Otrā daļa.

Iestādes, kuŗas pārzin tirdzniecības-rūpniecības nodokli.

5. Vispārējā tirdzniecības-rūpniecības nodokļa pārzināšana piekrīt Finansu ministrijas tiešo nodokļu departamentam.

6. Tiešā uzraudzība par tirdzniecības-rūpniecības nodokļa likuma izpildīšanu un tirdzniecības-rūpniecības uzņēmumu kontrole iecirkņu vai apriņķu robežās piekrīt nodokļu inspektoriem vai to palīgiem ar tirdzniecības deputatu vai viņu vietu izpildošo personu piepalīdzību (7.- 10.p.p.).

P i e z ī m e. Vajadzības gadījumā šinī pantā minētos pienākumus Tiešo nodokļu departamenta direktors var uzlikt arī departamenta ierēdņiem un ar sevišķu finansu ministra piekrišanu arī vietējiem akcizes valdes ierēdņiem.

7. Katrā pilsētā tirdzniecības deputatus izvēl tādā skaitā, kādu noteic Iekšlietu ministrijas pašvaldības departaments, saziņā ar Tiešo nodokļu departamentu. Ja pilsēta sadalīta vairākos iecirkņos, tad deputatus izvēl katram iecirknim atsevišķi. Pilsētās ar maz attīstītu tirdzniecību un rūpniecību Iekšlietu ministrijas pašvaldības departaments, saziņā ar Tiešo nodokļu departamentu, tirdzniecības deputatu pienākumu izpildīšanu uzliek vietējo pilsētas pārvalžu atbildīgām personām.

8. Tirdzniecības deputatus ar līdzīgu skaitu substitutu izvēl pilsētu un miestu domes vai viņu vietu izpildoši organi uz 3 gadiem.

9. Pagastos tirdzniecības deputatu pienākumus uzliek pagasta valžu priekšsēdētājiem vai citām viņu vietu izpildošām amata personām.

10. Biržās tirdzniecības deputatu pienākumus izpilda biržas komitejas ieceltas personas.

11. Uz deputatiem un viņu substitutiem attiecināmi noteikumi, kādi minēti 21.p. priekš tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijas locekļiem no maksātāju vidus, bet viņi var arī nepiederēt pie šo nodokļu maksātājiem. Substituti izpilda deputatu pienākumus gadījumos, kuŗi paredzēti 23.p.

12. Ja tirdzniecības deputatu darbībā nomanāma nolaidība, kuŗa liecina par viņu nederīgumu šim uzdevumam vai pienākumu ignorēšanu, tad Tiešo nodokļu departaments var ierosināt šī deputata atsaukšanu.

13. Tirdzniecības-rūpniecības aplikšanu ar nodokļiem uz vietas izdara tirdzniecības-rūpniecības nodokļa apriņķa vai iecirkņa komisijas.

14. Iecirkņu komisiju skaitu un viņu pārzināmos rajonus noteic finansu ministrs.

15. Par priekšsēdētāju tirdzniecības-rūpniecības nodokļa iecirkņa resp. apriņķa komisijā ir vietējais nodokļu inspektors vai viņa palīgs, un par locekļiem - 12 šī nodokļa maksātāju priekšstāvji. Komisijas locekļus izvēl: a) pilsētu iecirkņos vietējā pilsētas dome; b) apriņķu iecirkņos ar pilsētu un lauku rajoniem - 6 priekšstāvjus vietējā pilsētas dome, bet ja iecirkņi ir vairākās pilsētās - tad katras pilsētas dome attiecīgu skaitu no kopējā 6 priekšstāvju skaita, pēc finansu ministra sadalījuma, un 6 - vietējā apriņķa padome; c) apriņķa iecirkņos vienīgi ar lauku rajoniem visus priekšstāvjus izvēl apriņķa padome. Visos gadījumos izvēlams attiecīgs skaits substitutu. Rīgā un Liepājā komisiju locekļus un to substitutus izvēl vienu ceturto daļu pilsētas dome, pārējos iecel finansu ministrs no kandidatiem, kuŗus liek priekšā tirgotāju, kooperativu, rūpnieku un banku organizacijas.

16. Apliekot ar nodokli tādus maksātājus, kuŗi maksā akcizes nodokli, iecirkņu resp. apriņķu nodokļu komisijās piedalas ar balsstiesību viens priekšstāvis no Netiešo nodokļu departamenta.

17. Tiešo nodokļu departamentā (Rīgā) nodibina galveno tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisiju, kuŗa skata cauri pārsūdzības par iecirkņu resp. apriņķu nodokļu komisiju, kā arī par Tiešo nodokļu departamenta lēmumiem tirdzniecības-rūpniecības nodokļa lietās.

18. Galvenā tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisija sastāv, zem Tiešo nodokļu departamenta direktora vai viņa palīga priekšsēdības, no sekošiem locekļiem: viena Netiešo nodokļu departamenta priekšstāvja, kuŗu iecel no atbildīgo darbinieku vidus finansu ministrs, viena Rīgas apgabaltiesas, viena Rīgas pilsētas valdes, viena Rīgas apriņķa padomes locekļa un 12 šī nodokļa maksātāju priekšstāvjiem. Pēdējos ar tikpat daudz substitutiem iecel finansu ministrs no kandidatiem, kuŗus liek priekšā Rīgas tirgoņu, kooperativu, rūpnieku un banku organizacijas.

P i e z ī m e. Skatot cauri pārsūdzības, kuŗas iesniegtas no tādiem uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību un kuŗiem paredzēta iepriekšējā revizija (103.p.), galvenā tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijā piedalas ar balsstiesību arī viens Valsts kontroles priekšstāvis.

19. Galvenās tirdzniecības-rūpniecības komisijas darbvedību izpilda Tiešo nodokļu departamenta tirdzniecības-rūpniecības nodaļas vadītājs.

20. Visu tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisiju (13., 15., 17. un 18.p.) priekšsēdētāji un viņu vietnieki, kā arī šo komisiju locekļi - resoru priekšstāvji un darbveži saņem sevišķu atalgojumu, kuŗa apmēru nosaka finansu ministrs.

21. Par tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisiju locekļiem un viņu substitutiem var būt katrs Latvijas pilsonis, kuŗam attiecīgā iecirknī vai apriņķī ir ar nodokli apliekams tirdzniecības vai rūpniecības uzņēmums, un kuŗš pēc likuma nav zaudējis vispārējās vēlēšanas tiesības. Maksātāja vietā var vēlēt viņa uzņēmumu pārvaldniekus, kuŗiem no maksātāja izdota attiecīga pilnvara, bet no uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību, šo uzņēmumu valžu locekļus, tomēr ne vairāk kā pa vienam no katra uzņēmuma.

22. Tirdzniecības-rūpniecības komisiju locekļus un viņu substitutus no maksātāju vidus izvēl uz trim gadiem pēc iespējas no dažādām tirdzniecības un rūpniecības nozarēm.

23. Ja komisijas loceklis miris, izstājies, aizceļojis, vai tam nav iespējams aiz citiem iemesliem ņemt dalību komisijas sēdēs, tad viņa vietu izpilda ievēlētais substituts. Substituti, kuŗi neizpilda komisijas locekļa pienākumus, var piedalīties nodokļa komisijas sēdēs ar padomdevēja balss tiesību.

24. Kādas tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijas loceklis nevar būt reizē par locekli vai substitutu citā tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijā.

25. Uz tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisiju sēdēm, pēc komisijas priekšsēdētāja izvēles vai komisijas lēmuma, vajadzības gadījumā var uzaicināt lietpratējus ar padomdevēja balss tiesību.

26. Kā priekšsēdētāji, tā arī komisiju locekļi un pieaicināti lietpratēji nedrīkst izpaust komisiju sēdēs priekšā celtās ziņas par maksātājiem. Par šādu ziņu izpaušanu viņus var saukt pie likumīgas atbildības. Tie komisijas locekļi, kuŗi nav valsts vai pašvaldību dienestā, iekams uzņemas izpildīt savus pienākumus, dod svinīgu solījumu, ka izteiks visu pēc labākās sirdsapziņas un taisnības un neko neizpaudīs.

27. Iecirkņu resp. apriņķu nodokļa komisiju sēdes ir pilntiesīgas, ja viņās bez priekšsēdētāja piedalas ne mazāk kā 2 locekļi no nodokļa maksātājiem, bet galvenās tirdzniecības-rūpniecības komisijas sēdes - ja viņās piedalas, ieskaitot arī priekšsēdētāju, ne mazāk kā puse no visiem locekļiem.

28. Ja uz priekšsēdētāja pirmo uzaicinājumu nesanāk vajadzīgais skaits komisijas locekļu, tad noteic otru komisijas sēdi, kuŗa ir pilntiesīga, neraugoties uz ieradušos locekļu skaitu, par ko visiem locekļiem aizrādāms otrreiz izsūtāmās pavēstēs. Bet ja iecirkņu resp. apriņķu komisiju otrreiz noliktās sēdēs neviens no locekļiem neierodas, tad sēdi notur ar pieaicinātiem lietpratējiem, tirdzniecības deputatiem vai viņu vietas izpildītājiem, skaitā ne mazāk par diviem.

29. Tie komisijas locekļi no maksātājiem, kuŗi bez dibinātiem iemesliem neierodas no vietas uz 5 tirdzniecības-rūpniecības komisijas sēdēm, uzskatāmi kā izstājušies no komisijas locekļu sastāva.

30. Tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisiju lēmumus taisa ar vienkāršu balsu vairākumu. Ja balsis dalās uz pusi, tad izšķir priekšsēdētāja balss. Ja turpretīm uzņēmumu apgrozījumu vai peļņu novērtējot balsis dalās un liek priekšā vairākas zumas, pie kam neviens priekšlikums neiegūst absolutu balsu vairākumu, tad par augstāko zumu nodotās balsis pieskaita priekšlikumam par nākošo zemāko zumu u.t.t., kamēr nav panākts absoluts balsu vairākums.

Trešā daļa.

Par tirdzniecības un rūpniecības zīmēm.

Pirmais nodalījums.

Uzņēmumi, kuŗiem jāpērk tirdzniecības vai rūpniecības zīmes.

31. Tirdzniecības vai rūpniecības zīmes jāizņem priekš katra atsevišķa tirdzniecības, rūpniecības vai peļņas uzņēmuma, ja tie uz 2. un 3.pantu pamata nav atsvabināti no nodokļa, neatkarīgi no tam, kam tādi pieder, vienai personai vai vairāk līdzīpašniekiem, biedrībai, sabiedrībai vai iestādei. Katrai pie uzņēmuma piederīgai noliktavai bez tam jāizņem bezmaksas noliktavas zīme.

P i e z ī m e. 1. Kooperativu un viņu savienību nodaļas, kuŗas atvērtas kopīgi iepirkto preču izdalīšanai, neskaitas par atsevišķu tirdzniecības uzņēmumu, kamdēļ tirdzniecības zīme izpērkama priekš visas biedrības vai savienības vienа, saskaņā ar kopējo apgrozījuma zumu, bet nodaļām izņemamas bezmaksas noliktavas zīmes.

P i e z ī m e. 2. Ja kooperativiem nav jāmaksā tekošam gadam tirdzniecības-rūpniecības nodoklis, tad nodokļu inspektoriem jāizdod kooperativiem uz viņu pieprasījumu apliecības, ka tiem nav jāizpērk tirdzniecības-rūpniecības zīmes.

32. Tirdzniecības zīmes sadalās 5 kategorijās un rūpniecības - 7 (sk. pielikumu).

Kategorijas noteic:

a) uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību - pēc iepriekšējā gada apgrozījuma, pēc uzņēmuma grāmatām;
b) uzņēmumiem, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību - pēc uzņēmuma gada apgrozījuma, kuŗš konstatēts pēc pēdējā likumīgā spēkā nākušā nodokļu komisijas lēmuma;
c) VII.kat. rūpniecības uzņēmumiem - pēc iepriekšējā gada apgrozījuma;
d) visiem jaunatklātiem uzņēmumiem - tiklab atklāšanas, kā arī nākošam gadam - pēc paredzama varbūtēja atklāšanas gada apgrozījuma;
e) kreditiestādēm un apdrošināšanas biedrībām - pēc uzņēmuma pamata vai dalības kapitala lieluma.

33. Tirgošanai gada tirgos no tirgus bodēm, galdiem un vezumiem ar dažādām precēm vai ražojumiem, izņemot pārdevēja paša lauksaimniecības, lopkopības, putnkopības, biškopības, saknkopības, augļkopības, dārzkopības, paša zvejas, zivkopības un mājrūpniecības ražojumus, izpērkama IV.kategorijas tirdzniecības zīme. Viņa derīga visos to pilsētu un apriņķu gada tirgos, kuŗi viņā uzrādīti pie izsniegšanas vai 73.panta kārtībā.

Tādai pat tirgošanai kādas pilsētas vai citas vietas ikdienas vai nedēļas tirgos, ja nomu par vietu maksā par dienām, izpērkama V.kategorijas tirdzniecības zīme katras pilsētas vai citas vietas tirgum atsevišķi, bet ja nomu maksā par nedēļu vai ilgāku laiku, tad tāda tirgošanās katras pilsētas vai citas vietas tirgū padota zīmes izpirkšanas ziņā vispārējiem noteikumiem (32.p.).

P i e z ī m e. Ja tirgošanai kādas pilsētas vai citas vietas ikdienas vai nedēļas tirgos izpirkta IV. vai augstākas kategorijas tirdzniecības zīme, tad uz viņas pamata var tirgoties arī visos tās pašas pilsētas vai citas vietas gada tirgos, paziņojot par to iepriekš vietējam nodokļu inspektoram, kuŗam 73.panta kārtībā par to jātaisa attiecīgs uzraksts uz tirdzniecības zīmes.

34. Tirgošanai ar dažādām precēm iznēsājot, izņemot ēdamvielas, vai no pārbīdāmās ar cilvēka spēku ietaises izpērkama V.kategorijas tirdzniecības zīme. Tirgošanai ar dažādām precēm izvadājot, tas ir tirgošanai no telpas, kuŗu pārvieto ar dzīvnieku spēku, tāpat arī no laivas izpērkama tirdzniecības zīme pēc apgrozījuma (32.p.), bet ne zemāka kā IV.kat.

Tirgošanai apkārtbraucot pa tirgiem (gada un nedēļas) un mājām ar zirgiem izpērkama tirdzniecības zīme pēc apgrozījuma (32.p.), bet ne zemāka kā III.kat.

35. Uzpirkšanai atkalpārdošanas nolūkā izpērkama tirdzniecības zīme, skatoties pēc apgrozījuma zumas (32.p.):

a) visādu preču, tāpat arī vietējo izejvielu, lauksaimniecības, mežkopības un zvejniecības ražojumu - ne zemāka kā IV.kat.;
b) zirgu un citu lopu - ne zemāka kā III.kategorijas.

P i e z ī m e. Zem šinī pantā aprādītās uzpirkšanas jāsaprot preču un ražojumu un lopu uzpirkšana kautkuŗā daudzumā un viņu pārdošana uz ārzemēm vai arī iekšzemē vienīgi vairumā, neturot priekš tam tirgotavas, bet vienīgi noliktavas (46.p.). Katrai noliktavai izņemama bezmaksas noliktavas zīme. Par šāda uzņēmuma atrašanās vietu uzskatāma viņa īpašnieka pastāvīga dzīves vieta.

36. Par atsevišķu tirdzniecības uzņēmumu uzskatāmas pastāvīgi vienā vietā atrodošās vai pārvietojamas slēgtas vai valējas telpas vai viņu daļas, vai vairākas savā starpā tieši savienotas telpas, kuŗās tirgojas ar dažāda veida precēm vai nodarbojas citādi ar viena veida tirdzniecības operacijām.

37. Par atsevišķu rūpniecības iestādi (fabriku, darbnīcu) uzskatāmas vienas vai vairākas slēgtas vai valējas telpas, kuŗas atrodas vienas fabrikas vai darbnīcas ietaises robežās un kalpo vienam vai vairāk ražošanas veidiem.

P i e z ī m e. Ja fabrika iznomāta pa daļām vairākām personām, tad katra no šīm daļām uzskatāma par atsevišķu rūpniecības uzņēmumu.

38. Ražošanas iestādes, kuŗas atrodas ar tā paša īpašnieka tirdzniecības uzņēmumu vienas kopējas ietaises robežās un apkalpo vienīgi pēdējo vai arī vēl citus tā paša īpašnieka tirdzniecības uzņēmumus, kas atrodas tās pašas apdzīvotās vietas robežās, kur ražotava, nav uzskatāmas par atsevišķiem rūpniecības uzņēmumiem.

39. Par atsevišķu peļņas uzņēmumu uzskatāma uz viena darījuma pamata pirkta meža sagatavošana un izstrādāšana.

40. Meža sagatavošanu un koku materialu izstrādāšanu apliek pēc zumas, par kuŗu mežs pirkts. Ja meža sagatavošana pēc pirkšanas līguma ilgst vairākus gadus, tad par aplikšanas pamatu ņem zumu, kuŗa katru gadu nomaksājama meža īpašniekam. Kad turpretīm līgumā tādu norādījumu nav, tad aplikšana notiek katra gada sākumā pēc tanī gadā sagaidāmās izmaksas zumas, pie kam, ja gada beigās izrādītos, ka izņemta zemākas kategorijas zīme, nekā pienācās, tad izdarāma attiecīga piemaksa.

41. Par atsevišķu peļņas uzņēmumu jāuzskata piegādājumus, darba izpildījumus un ienākumus nesošu objektu rentēšana, piemēram - tirgus, tilta un celtuvju maksas ņemšanas tiesības rentēšana u.t.l., kuŗi uzņemti uz katra atsevišķa līguma pamata, vienalga, kādā kārtībā un kādā veidā šie līgumi noslēgti.

42. Ja piegādājumi un darba izpildījumi turpinas vairāk gadus, pie kam par tiem par katru gadu pienācīgas zumas iepriekš noteiktas, tad priekš tiem pērkama katru gadu tirdzniecības zīme pēc šīm noteiktām zumām.

P i e z ī m e. Ja tirdzniecības uzņēmumu īpašnieki piegādā preces, ar kuŗām viņi tirgojas savos uzņēmumos, vai rūpniecības uzņēmumu īpašnieki savu rūpniecības uzņēmumu ražojumus un izstrādājumus, tad tas nav uzskatāms par atsevišķu peļņas uzņēmumu. Tāpat par tādu neuzskata darba izpildījumus, kuŗus uzņēmums veic ar paša spēkiem.

43. Par atsevišķiem peļņas uzņēmumiem uzskatāmi: 1) kuģniecībā - a) katrs atsevišķs kuģis un tvaikonis ar tvaika un elektrības dzinēja spēku, b) visi vienam īpašniekam piederīgi būru kuģi un liellaivas kopā vienas vai vairāku savā starpā savienotu upju un to pieteku robežās; 2) dzelzsceļu un citos pārvadāšanas uzņēmumos - visi šo uzņēmumu pārvadāšanas līdzekļi kopā katrā pārvadāšanas rajonā.

44. Par atsevišķu peļņas uzņēmumu, ja netur sevišķas veikala telpas, uzskata katra atsevišķa veida operacijas, vienalga, kur tādas ved.

45. Strādnieku nodarbināšanu ar viena veida darbiem, neturot rūpniecības uzņēmumu, kā arī materialu izdošanu pārstrādāšanai ārpus mājas - uzskata par atsevišķu peļņas uzņēmumu, neatkarīgi no tam, kur darbus izdara, vai kur dzīvo tie strādnieki, kuŗiem šie materiali izdoti.

46. Par atsevišķu noliktavu uzskata vienu vai vairākas uzņēmumam piederīgas slēgtas vai valējas telpas, kuŗas tieši apvienotas savā starpā un noder vienīgi preču glabāšanai, kaltēšanai, tīrīšanai, zortēšanai, šķirošanai, pārlādēšanai un iesaiņošanai, kā arī mašinu, darba rīku, kurināmā, ražojuma materialu un rūpniecības uzņēmumu izstrādājumu uzglabāšanai.

P i e z ī m e. Par atsevišķu noliktavu neuzskata tirdzniecības uzņēmumam piederīgu vienkāršu vai ledus pagrabu, kurā uzglabā vienīgi produktus, kas ātri bojājas.

47. Tirdzniecības uzņēmumiem piederīgu preču žāvēšana, tīrīšana, zortēšana, šķirošana, pārsvēršana, pārlādēšana un iesaiņošana, ja tā arī tiktu izdarīta atsevišķās noliktavās un citās telpās, nav apliekama atsevišķi ar nodokli. Turpretīm visāda cita preču pārveidošana apliekama atsevišķi kā rūpniecības uzņēmums.

48. Paša izstrādājumu, ražojumu un darba ieguvumu pārdošana nav atsevišķi apliekama, ja pārdošanu izdara pašā rūpniecības iestādē, ražošanas un nodarbošanās vietā un biržās vai arī kantorī jeb noliktavā, ja pēdējie (kantoris, jeb noliktava) atrodas tās pašas apdzīvotās vietas robežās, kur rūpniecības iestāde, ražošanas un nodarbošanās vieta, un operacijas aprobežojas ar paša izstrādājumu, ražojumu un darba ieguvumu pārdošanu vairumā, un tiek izvestas pilnīgi uz rūpniecības iestādes rēķina. Tāpat nav atsevišķi apliekama pasūtījumu pieņemšana paša rūpniecības iestādei un izpildīto pasūtījumu izsniegšana, neatkarīgi no pieņemšanas un izsniegšanas vietas.

Otrais nodalījums.

Tirdzniecības, rūpniecības un noliktavu zīmju pirkšanas kārtība.

49. Tirdzniecības, rūpniecības vai noliktavas zīme pērkama tās pilsētas vai apriņķa iestādēs, kuŗu robežās atrodas uzņēmums vai noliktava. Uzņēmumiem, kuŗi atrodas vairāku pilsētu vai apriņķu robežās, zīme pērkama tās pilsētas vai apriņķa iestādēs, kuŗu robežās atrodas uzņēmuma pārvalde, vai dzīvo uzņēmuma īpašnieks. Darba izpildījumiem un piegādājumiem, kuŗi izpildāmi vairāku apriņķu vai pilsētu robežās, zīmes izpērkamas tās pilsētas vai apriņķa iestādēs, kur atrodas iestāde vai amatpersona, kas attiecīgo darbu vai piegādājumu atdevusi izpildīt.

Uz vienu līgumu pirkta meža ciršanai un izstrādāšanai, ja meži atrodas vairāku apriņķu robežās, zīme pērkama tās pilsētas vai apriņķa iestādēs, kur atrodas iestāde vai amatpersona, kas noslēgusi pārdošanu.

P i e z ī m e. Tirdzniecības, rūpniecības vai noliktavas zīmes var pirkt ar Tiešo nodokļu departamenta piekrišanu Latvijas bankā arī ārpus pilsētu un apriņķu iestāžu robežām, kuŗās atrodas uzņēmums.

50. Tirdzniecības, rūpniecības un noliktavu zīmes izdod, pēc tuvākiem Tiešo nodokļu departamenta aizrādījumiem, vietējās Latvijas bankas nodaļas vai pilsētas un miestu valdes. Šo zīmju izdošanu var uzticēt arī nodokļu inspektoriem un viņu palīgiem, bet pēc Finansu ministrijas vienošanās ar attiecīgiem resoriem - arī citām valsts iestādēm un amata personām.

51. Tirdzniecības, rūpniecības un noliktavu zīmes jāizņem par gadu uz priekšu un jāatjauno līdz nākošā gada 1.janvarim. Tiem uzņēmumiem, kuŗi uzsākuši darbību aplikšanas gadā, šīs zīmes jāizņem pirms viņu darbības atklāšanas, pie kam, ja operacijas uzsāktas līdz 1.julijam, jāizņem gada zīme, bet pēc 1.julija - pusgada. Kā vienā, tā otrā gadījumā zīmes derīgas līdz tā paša gada 31.decembrim.

P i e z ī m e. Darba izpildījumiem un piegādājumiem tirdzniecības zīmes jāizņem darbus vai piegādājumus saņemot izpildīšanai.

52. Uzņēmumiem, kuŗi nodarbina strādniekus dažāda veida būvēs vai zemes darbiem, ja šie darbi turpinās ne ilgāk par pusgadu, kā arī sezonas tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumu īpašniekiem pusgada tirdzniecības zīmes var izdot arī pirms 1.julija, bet šīs zīmes derīgas šādā gadījumā tikai uz 6 mēnešiem, skaitot no viņu izdošanas dienas. Tāpat pusgada tirdzniecības zīmes izdod dažādu izrīkojumu

bufetēm, kuŗas darbojas tikai pa attiecīga izrīkojuma laiku, kā arī bufetēm un citiem uzņēmumiem izstādēs.

53. Tirdzniecības un rūpniecības zīmes ir derīgas tikai tiem uzņēmumiem, kuŗiem viņas pirktas, kā arī tām personām, uz kuŗu vārdu viņas izdotas.

54. Ja VII.kategorijas rūpniecības zīme izņemta tādam uzņēmumam, kuŗam pēc kontrolējošo personu (6., 7. un 9.p.p.) ieskata vajadzīga augstākas kategorijas zīme, tad pēdējie uzaicina uzņēmuma īpašnieku vai tā vietnieku nekavējoši apmainīt to pret attiecīgas, augstākas kategorijas zīmi (par tekošo gadu) vai izdarīt attiecīgu piemaksu skaidrā naudā (par agrākiem gadiem). Ja uzņēmuma īpašnieks vai tā vietnieks no labprātīgas apmaiņas vai piemaksas atsakās, tad sastādāms 64. un 65.p.p. paredzētais protokols, kuŗš tāļāk virzāms 67.p. paredzētā kārtībā.

55. Pērkot tirdzniecības, rūpniecības vai noliktavu zīmi, pircējam jāizpilda atsevišķs paziņojums pēc finansu ministra apstiprinātas formas.

56. Ja uzņēmuma īpašnieks pazaudējis tirdzniecības, rūpniecības vai noliktavas zīmi, tad viņam par to nekavējoties jāpaziņo vietējam nodokļu inspektoram. Uz pēdējā rīkojumu attiecīgā iestāde izdod nozaudētās zīmes dublikatu, piedzenot no maksātāja zīmognodokļa likumā paredzēto nodokli.

Trešais nodalījums.

Tirdzniecības un rūpniecības zīmju kontrole.

57. Nodokļu inspektoriem, viņu palīgiem un citām 6., 7. un 9.pantos minētām personām ir tiesība katrā laikā apskatīt visāda veida tirdzniecības, rūpniecības un peļņas uzņēmumus un šo uzņēmumu noliktavas.

58. Nodokļu inspektori vai viņu palīgi, tāpat arī Tiešo nodokļu departamenta vai akcizes valdes ierēdņi (6.p. un piezīme) izdara tirdzniecības-rūpniecības un peļņas uzņēmumu kontroli vai nu vieni paši, vai piedaloties tirdzniecības deputatiem un citām viņu vietu izpildošām personām. Tirdzniecības deputati paši var izdarīt kontroli ne citādi, kā pa diviem kopā, bet pagasta valžu priekšsēdētāji viena liecinieka klātbūtnē.

59. Kontroli izdara uzņēmuma īpašnieka vai viņa vietu izpildošas personas klātbūtnē, bet viņu prombūtnes gadījumā pieaicina 2 liecinieku. Izdarītās kontroles laiku atzīmē uz tirdzniecības vai rūpniecības zīmes.

60. Kontrolējot uz dzelzsceļa linijām esošos uzņēmumus 58.pantā minētās personas par to iepriekš paziņo dzelzsceļu vai vispārējai policijai, kā arī vietējās dzelzsceļa administracijas priekšstāvjiem. Izdarot kontroli kaŗa ēkās un lēgeros, minētām personām iepriekš jāsazinas ar attiecīgo priekšniecību, kuŗai ir tiesība komandēt uz kontroli priekšstāvi no kaŗa vai jūŗas resoriem.

61. Ja nodokļu inspektori un viņu palīgi, kā arī akcizes ierēdņi izzina, ka uzņēmumi darbojas bez attiecīgas tirdzniecības vai rūpniecības zīmes - telpās, kuŗas neatstāj tirdzniecības vai rūpniecības uzņēmumu izskatu, tad viņiem ir tiesība kontrolēt šīs telpas tirdzniecības deputata vai divu lieciniekū vai viena vietējā policijas ierēdņa klātbūtnē.

62. Policijas ierēdņiem jāpalīdz uzņēmumu kontrolējošām personām ar visiem viņu rīcībā esošiem līdzekļiem.

63. Katram uzņēmumam vai noliktavai jābūt ārpusē redzamā vietā uzņēmuma veida apzīmējumam un īpašnieka vārdam - izkārtnes veidā, vai kā uzrakstam uz skatu loga vai ieejas durvīm. Tirdzniecības vai rūpniecības zīme izkarama veikala iekšpusē tāpat redzamā vietā. Ja uzņēmumam nav pastāvīgu telpu, zīmei jābūt pie uzņēmuma īpašnieka vai viņa vietnieka.

64. Par uzietiem tirdzniecības-rūpniecības nodokļa likuma pārkāpumiem sastāda protokolu uz vietas uzņēmuma īpašnieka vai viņa vietu izpildošas personas klātbūtnē, bet viņu prombūtnes gadījumā - pieaicinot divus lieciniekus. Ja nav iespējams sastādīt protokolu uz vietas un trūkst lieciniekus, tad to var arī sastādīt citā vietā un viena lieciniekа klātbūtnē, bet šie iemesli atzīmējami protokolā.

65. Protokolā jāuzrāda: 1) sastādīšanas laiks un vieta; 2) kas likuma pārkāpumu izdarījis, kur un kad tas noticis; 3) iekš kam tas pastāv un ar ko tas pierādāms; 4) uzņēmuma īpašnieka vārds un adrese; 5) klātbijušie lieciniekі; 6) lieciniekiu izteicieni un uzņēmuma īpašnieka atspēkojumi; 7) protokola sastādītāja paskaidrojumi, attiecoties uz iepriekšējā punktā minēto; 8) visi citi apstākļi, kuŗiem nozīme nozieguma smaguma apsvēršanai.

66. Protokolu nolasa un to paraksta visi pie viņa sastādīšanas klātesošie. Rakstīt nemācētāja vietā parakstās uz pēdējā lūgumu citas klātesošas personas. Ja uzņēmuma īpašnieks vai viņa vietu izpildoša persona atteicas protokolu parakstīt, tad par to atzīmē protokolā un apliecina ar protokola sastādītāja un lieciniekiu parakstiem.

67. Nodokļu inspektora sastādītie protokoli iesniedzami tieši, bet citu uz to pilnvarotu personu sastādītie - caur vietējo nodokļu inspektoru attiecīgai iecirkņa resp. apriņķa nodokļa komisijai vai Tiešo nodokļu departamentam, pēc piekritības.

68. Ja protokoli sastādīti nepilnīgi vai neskaidri, tad nodokļu inspektoriem, pirms protokolu iesniegšanas, kā arī uz attiecīgu pieprasījumu, tie jāpapildina ar iztrūkstošām ziņām. Priekš tam viņiem ir tiesība nopratināt uzņēmumu īpašniekus, ekspertus un lieciniekus, tiklab personīgi, kā arī caur citiem inspektoriem. Savāktās papildu ziņas jāizliek protokola veidā, ievērojot 64.- 66.pantos minētos noteikumus.

69. Ja atklāj tirdzniecības, rūpniecības un peļņas nodarbošanos bez pastāvīgām veikala telpām un attiecīgas tirdzniecības vai rūpniecības zīmes, tad nodokļu inspektors vai tā palīgs, sastādot par to protokolu, pieprasa no vainīgās personas drošības naudas deponēšanu pienācīgās nomaksājamās nodokļa zumas apmērā. Ja minētā drošības nauda nav deponēta, tad par tādu zumu var aprakstīt īpašnieka preces un, uz vietējās nodokļu komisijas rīkojuma, pārdot tās vairāksolīšanā, piedzenamās zumas segšanai.

P i e z ī m e. Preces aprakstot sastāda viņu sarakstu un novērtējumu, preces apziegelē un protokolā ieved:

1) aprakstīto priekšmetu nosaukumu un daudzumu;
2) iesaiņojumu skaitu;
3) katram iesaiņojumam uzlikto zīmogu skaitu.

70. Uzņēmumu kontrole un protokolu sastādīšana nedrīkst traucēt uzņēmuma darbību, bet ja uzņēmumam pavisam nav izņemta tirdzniecības vai rūpniecības zīme un 2 nedēļu laikā pēc protokola sastādīšanas šim uzņēmumam tādu neizpērk, vai arī Latvijas bankā vai viņas nodaļā nedeponē zīmes vērtību, tad nodokļu inspektoram ir tiesība dot policijai rīkojumu slēgt šo uzņēmumu vai aprakstīt preces pienācīgās maksājuma zumas apmērā.

71. Ja apvainotais pierāda, ka preces aizturētas (69.p.) vai uzņēmums slēgts (70.p.) nepamatoti, tad tās personas, kuŗas devušas šādu rīkojumu, atbild par katru viņu rīcību nodarīto zaudējumu.

72. Ja ziņas piesūtītas uz 75. un 76.pantu pamata no valsts un pašvaldības iestādēm, amata personām un privatiem dzelzsceļu uzņēmumiem, tad iecirkņa resp. apriņķa nodokļu komisijas lemj par šo uzņēmumu aplikšanu ar attiecīgu tirdzniecības-rūpniecības pamatnodokli un soda uzlikšanu par tirdzniecības-rūpniecības nodokļa likuma neievērošanu uz piesūtīto datu pamata, bez iepriekšējā protokola sastādīšanas. Tāpat protokoli nav sastādāmi tanīs gadījumos, kad maksātājs, pretēji 32.p. noteikumiem, izpircis zemākas kategorijas zīmi, nekā pienācies pēc pēdējā likumīgā spēkā nākušā nodokļa komisijas lēmuma.

Ceturtā daļa.

Maksātāju saraksti.

73. Par uzņēmuma vai noliktavas pārvietošanu viena nodokļa iecirkņa robežās - pilsētās un miestos - no vienām telpām uz otrām, bet pagastos - no vienas apdzīvotas vietas uz otru, uzņēmuma īpašniekam jāpaziņo rakstiski vietējam nodokļu inspektoram divu nedēļu laikā no pārvietošanas dienas, iesniedzot līdzi attiecīgo tirdzniecības, rūpniecības vai noliktavas zīmi; bet par pārvietošanu no viena nodokļu iecirkņa uz otru, jāpaziņo tai pašā terminā un kārtībā abu iecirkņu nodokļu inspektoriem. Par uzņēmuma pāreju no viena īpašnieka uz otru vai, īpašnieka nāves gadījumā, uz viņa mantiniekiem, jāiesniedz rakstisks paziņojums vietējam nodokļu inspektoram divu nedēļu laikā no pārejas dienas. Par katra uzņēmuma pārvietošanu un pāriešanu cita rokās nodokļu inspektoram jāatzīmē uz tirdzniecības, rūpniecības vai noliktavas zīmes.

Par uzņēmuma slēgšanu vai likvidaciju īpašniekam jāpaziņo rakstiski vietējam nodokļu inspektoram divu nedēļu laikā no slēgšanas vai likvidacijas dienas, pieliekot attiecīgo tirdzniecības vai rūpniecības zīmi.

74. Valdības un pašvaldības iestādes, kā arī nekustamu īpašumu īpašnieki vai viņu vietu izpildošas personas (nekustamu īpašumu nomnieki un pārvaldnieki) iesniedz 7 dienu laikā attiecīgam nodokļu inspektoram vai Tiešo nodokļu departamentam paziņojumus par viņiem piederīgu īpašumu iznomāšanu vai nodošanu bezmaksas lietošanā tirdzniecības vai rūpniecības uzņēmumam, vai noliktavai, uzrādot nolīgto īri, vai, ja tādas izdotas bezmaksas lietošanā, vidējo īres maksu par līdzīgām telpām.

75. Valdības un pašvaldības iestādes, kā arī amata personas un privati dzelzsceļi iesniedz Tiešo nodokļu departamentam: 1) ziņas attiecībā uz noslēgtiem līgumiem par piegādājumiem un darba izpildījumiem; 2) citus datus, kurus finansu ministrs atzīst par nepieciešamiem pareizai uzņēmumu aplikšanai.

P i e z ī m e. Šajā pantā minētām iestādēm un amata personām pie darbu vai piegādājumu izdošanas jāpārliecinas, vai izpildītājam ir kāds uzņēmums, kas dod tiesību izpildīt darbu vai piegādājumu bez īpašas tirdzniecības zīmes izpirkšanas (42.p.), bet ja tāda uzņēmuma nav - vai minētā zīme izpirkta (31., 41. un 51.panti). Ja īpaša zīme vajadzīga un tāda nav izpirkta, tad pie pirmās izmaksas ieturama vajadzīgās zīmes vērtība un iemaksājama Latvijas bankā.

76. Dzelzsceļu, kuģniecības, transporta, apdrošināšanas un ekspedicijas uzņēmumiem jāiesniedz Tiešo nodokļu departamentam uz tā pieprasījumu ziņas par nosūtāmām, saņemamām, apdrošināmām un nomuitojamām precēm. Ja augšminēto ziņu iesniegšana uzņēmumiem izrādītos par daudz apgrūtinoša, tad viņiem jāpielaiž nodokļu inspektori vai citi no Tiešo nodokļu departamenta priekš tam pilnvaroti ierēdņi caurlūkot uzņēmumu grāmatas un citus datus, pie kam administracijām vai šo uzņēmumu aģentiem jābūt piepalīdzīgiem izvilkt ziņas par nosūtītām, saņemtām, apdrošinātām un nomuitotām precēm.

Piektā daļa.

Tirdzniecības-rūpniecības nodoklis no uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību.

77. Pie uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību, pieder akciju, paju un citi uz dalību vai savstarpējiem pamatiem dibināti uzņēmumi, kuŗi darbojas uz statutu vai citu līdzīgu noteikumu pamata un sastāda pārskatus par savām operacijām, pie kam šos pārskatus apstiprina akcionaru vai dalībnieku vispārējās sapulces vai tamlīdzīgi organi.

Pie uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību, pieder arī kreditkooperativi un pilsētu un lauku pašvaldību kreditiestādes.

Pirmais nodalījums.

Nodoklis no kapitala.

78. Kapitali, no kuŗiem ņem nodokli, ir:
1) uzņēmumos, kuŗi dibināti uz akciju, paju vai citiem dalību pamatiem - akciju, paju vai citi dalību kapitali;
2) uz savstarpējiem pamatiem dibinātās kreditiestādēs:
   a) īstermiņa kreditiestādēs - zumas, kuŗas no biedriem tiešām jau iemaksātas apgrozības kapitalā;
   b) ilgtermiņa kreditiestādēs - desmitā daļa no apgrozībā esošām ķīlu zīmēm vai obligacijām;
3) pilsētu un lauku pašvaldību kreditiestādēs, kā arī kreditkooperativos - zumas, kuŗas ietilpst viņu pamatkapitalos.

79. Iepriekšējā pantā minētos kapitalus noteic pēc viņu nominālās vērtības, kuŗa uzrādīta pārskata gada noslēguma bilancē.

P ī e z ī m e. Ja pie 78.pantā minētiem kapitaliem noslēguma bilancē pieskaitīta daļa no pārskata gada peļņas, tad šie kapitali noteicami, atvelkot pieskaitīto peļņas daļu.

80. Par administracijas vai likvidacijas stāvoklī esošu uzņēmumu apliekamo kapitalu ņem to kapitala zumu, kuŗa parādīta uzņēmuma administracijas vai likvidacijas iecelšanas momentā. Ja turpretīm likvidējamā uzņēmumā, pirms viņa operaciju pilnīgas izbeigšanas, daļu kapitala izmaksā līdzdalībniekiem, tad par apliekamo kapitalu ņem starpību starp statutos minēto un līdz pārskata gada beigām izmaksāto daļu.

81. Tanīs gadījumos, kad statutos noteiktais kapitals vēl nav pilnos apmēros iemaksāts, par apliekamo kapitalu ņem no uzņēmuma līdzdalībniekiem līdz pārskata gada beigām iemaksātās zumas.

82. Uzņēmumos, kuŗiem uz statutu vai sevišķu līgumu pamata pēc noteikta laika jāpāriet bez atlīdzības valsts, pašvaldības, citu sabiedrību vai privatu personu īpašumā, par apliekamo kapitalu ņem statutos noteiktā nominalā kapitala zumu, atskaitot to viņas daļu, kuŗa līdz gada pārskata beigām dzēsta, izņemot akcijas no apgrozības.

83. Par apliekamiem kapitaliem ārzemju sabiedrībām vai kompanijām piederīgos uzņēmumos, kuŗu pārvaldes atrodas ārpus Latvijas robežām un kuŗas savas operacijas izdara kā Latvijā, tā arī ārzemēs, uzskata tās viņu pamatkapitalu zumas, kuŗas atšķirtas operacijām Latvijā.

84. Par apliekamo kapitalu Latvijā nodibinātos uzņēmumos, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību un kuŗiem ir nodaļas kā Latvijā, tā arī ārzemēs, uzskata: a) ja atšķirts atsevišķs kapitals ārzemju operacijām - kapitala atlikumu pēc tādas atšķiršanas un b) visu kapitalu,

ja tāda atšķiršana nav notikusi.

85. Kapitala nodokli ņem par katru maksāšanas gadu, pamatojoties uz uzņēmuma pārskatu par notecējušo operacijas gadu, kurš sācies iepriekšējā kalendara gadā. No uzņēmumiem, kuŗi noslēguši pārskata gadu bez peļņas vai ar peļņu līdz 3% no kapitala, nodokli aprēķina 1/4 proc. apmērā, bet no uzņēmumiem, kuŗu apliekamā peļņa pārsniedz 3 proc. - 1/2 proc. apmērā no kapitala. No aprēķināta kapitala nodokļa atskaita par tirdzniecības un rūpniecības zīmēm samaksāto pamatnodokli, ciktāļu tas nāk valstij par labu.

86. Ja uzņēmums maksāšanas gadā darbojies mazāk kā 12 mēnešus, tad nodokli no kapitala aprēķina proporcionali darbības laikam maksāšanas gadā.

Otrais nodalījums.

Procentualais peļņas nodoklis.

87. Procentualo peļņas nodokli par katru maksāšanas gadu ņem 90. - 96.pantos aprādītā kārtībā no peļņas, kas aprēķināta uz pārskata pamata par notecējušo darbības gadu, kurš iesācies iepriekšējā kalendara gadā.

88. 83. un 84.pantos minētie uzņēmumi, kuŗi atšķīruši atsevišķas kapitala zumas operacijām Latvijā, maksā procentualo peļņas nodokli tikai par to viņu peļņas daļu, kuŗa saņemta par operacijām Latvijā.

89. 84.pantā minētie uzņēmumi, kuŗi nav atšķīruši atsevišķus kapitalus operaciju vešanai ārpus Latvijas, maksā procentualo peļņas nodokli no visas peļņas, tiklab no operacijām Latvijā, kā arī ārzemēs.

90. Ar procentualo peļņas nodokli apliekamo peļņu aprēķina uz uzņēmuma pārskata un bilances pamata, atvelkot no 91.p. kārtībā izrēķinātas kopējās ieņēmumu zumas visus uz pārskata gadu attiecīgus izdevumus un atskaitījumus, kuŗi paredzēti 92. un 93.pantos.

91. Par uzņēmuma ieņēmumu uzskata pārskata gadā pārdoto un uz kreditu izdoto preču un izstrādājumu vērtību, ienākumus no pašu vai rentētu īpašumu eksploatacijas, atlīdzību par pakalpojumiem vai īpašuma atdošanu lietošanā, ieņēmumus no naudas kapitalu noguldījumiem vai no operacijām ar tiem, dažāda veida neatmaksājamus pabalstus, kā arī visāda citāda veida ieņēmumus.

Speciali ieņēmumi no uzņēmumiem ir:

1) Ilgtermiņa kreditiestādēs: pārskata gadā ienākušās vai pienākošās termiņa maksas un vienreizējas iemaksas, atskaitot to viņu daļu, kuŗa atdodama maksātājiem atpakaļ viņu izstāšanās gadījumā no biedru sastāva.
2) Peļņa, kas rodas pārdodot uzņēmumam piederīgu kustamu vai nekustamu īpašumu, kuŗš nepieder pie uzņēmuma tirdzniecības priekšmetiem.
3) Peļņa no uzņēmumu izlaisto akciju, paju un obligaciju pārdošanas (pie pirmiem diviem virs izlaiduma, bet ne nominalvērtības un pie pēdējiem - virs nominalvērtības).
4) Iepriekšējos gados norakstīto šaubīgo parādu atmaksas.
5) Uzņēmumam par labu izdarītie atvilkumi, aprēķinoties ar kreditoriem vai kontrahentiem.

P i e z ī m e. Ja kapitalus, kuŗi sastādīti no iepriekšējo gadu peļņas atskaitījumiem, izlieto ne tiem nolūkiem, kuŗiem tie noteikti, tad pie pārskata gada ieņēmumiem pieskaita tās zumas, kuŗas savā laikā ieskaitītas šinīs kapitalos un nav savā laikā apliktas ar procentualo peļņas nodokli.

92. No uzņēmuma 91.panta kārtībā aprēķinātā ieņēmuma atskaita 93.pantā aprādītos izdevumus un atskaitījumus, ciktāl tie attiecas uz pārskata gadu; turpretīm iepriekšējo gadu izdevumi atvelkami no pārskata gada ieņēmuma tikai tanīs gadījumos, ja pierāda, ka tos nevarēja iepriekš paredzēt vai laikā aprēķināt.

93. No ieņēmuma atrēķina sekošus izdevumus un atskaitījumus:

1) Atalgojumus (algas un tantjemas) uzņēmuma pārvaldes locekļiem un to kandidatiem (valdei, padomei, uzraudzības, novērtēšanas, revizijas u.t.t. komisijām), kā arī personām, kuŗas pilnvarotas pārvaldīt visu uzņēmumu, un pēdējo vietniekiem, ne vairāk kā 7.500 latu katrai personai, pie kam uzņēmuma gada izdevumi šim mērķim nedrīkst pārsniegt: 10% no kapitala, ja pēdējais nepārsniedz Ls 200.000; ja kapitals ir Ls 200.000 - 500.000 - tad Ls 20.000 un bez tam 5% no tās kapitala zumas, kuŗa pārsniedz Ls 200.000; ja kapitals ir pāri par Ls 500.000 - tad Ls 35.000 un bez tam 3% no tās kapitala zumas, kuŗa pārsniedz Ls 500.000.

P i e z ī m e. 1. Augšminētās procentu normas (10%, 5% un 3%) nepiemēro savstarpējām kreditbiedrībām, lauku pašvaldību kreditiestādēm, kooperativiem un arteļiem.

P i e z ī m e. 2. Pie šinī punktā uzrādītām personām nepieskaita valdības ieceltos valdes locekļus.

P i e z ī m e. 3. Šinī punktā uzrādīto personu atalgojumiem pieskaitāmas arī zumas, ko viņas saņēmušas par darbiem un pakalpojumiem, kas nav tieši saistīti ar viņu augšā minētiem pienākumiem un uzdevumiem, piemēram par grāmatvežu, kasieru u.t.t. pienākumu izpildīšanu.

2) Darba algu un visāda cita veida atalgojumus uzņēmuma strādniekiem un kalpotājiem uz brīva līguma pamata.

3) Komisijas, kurtažas, ceļa, kanclejas un tiesas izdevumus.

4) Izdevumus preču un pārstrādājamo materialu iegūšanai.

5) Izdevumus par īri, nomu, apdrošināšanu, aptīrīšanu, kā arī faktiski pie īpašuma izdarītu remontu, pie kam pie remonta nav pieskaitāms kapitalremonts, uzņēmuma paplašināšana un atjaunošana, ja tie pavairo īpašuma vērtību.

P i e z ī m e. Statutos paredzētos atskaitījumus pašu apdrošināšanas kapitalā atvelk no ieņēmuma ne vairāk kā 0,6 proc. apmērā no uzņēmuma īpašuma vērtības (neieskaitot zemi). Ja uzņēmumi bez atskaitījumiem pašu apdrošināšanas kapitalā apdrošina īpašumu arī kādā biedrībā, tad augšā minētie atskaitījumi pamazināmi par samaksāto premijas zumu (sk. pielikuma piezīmi).

6) Uzņēmuma parādu, kā arī uzņēmuma apgrozībā esošu, bet uzņēmumam nepiederošu kapitalu procentu nomaksas kreditiestādēm, procentu lielumu neierobežojot, bet privatpersonām ne vairāk kā 12 proc. gadā par katru aizņēmumu vai kapitalu.

P i e z ī m e. Kooperativiem no apliekamās peļņas atskaitāmas premiju izmaksas uz iepirkumiem, pārstrādātiem ražojumiem un darba algas ietaupījumiem.

7) Apdrošināšanas biedrību atskaitījumus premiju rezervēs, bet pie dzīvības apdrošināšanas un apdrošināšanas pret nelaimes gadījumiem - atskaitījumus apdrošinātāju peļņas rezervēs.

8) Par uzņēmumu nomaksātos valsts un vietējos nodokļus un nodevas, izņemot procentualo peļņas un ienākuma nodokļus.

9) Izdevumus: a) strādnieku un kalpotāju, kā arī viņu ģimenes locekļu stāvokļa uzlabošanai (izņemot šinī pantā pirmā punktā minētās personas), piemēram: apdrošināšanai, pensiju un pabalstu izsniegšanai u.t.t.; b) dažāda veida labdarības nolūkiem, ja šie atskaitījumi uzņēmumam obligatoriski uz statutu vai viņu vietu izpildošu noteikumu pamata; c) ar uzņēmumu saistītu slimnīcu, skolu, patversmju uzturēšanai, izglītības veicināšanai, kalpotāju un strādnieku garīgo vajadzību apmierināšanai, ja šie izdevumi nepalielina uzņēmuma īpašuma vērtību pēc bilances.

P i e z ī m e. Ārkārtīgu apstākļu dēļ izsniegtos ziedojumus, piemēram, kara, nelaimes gadījumos, var atskaitīt no peļņas tikai uz uzņēmuma lūgumu ar katrreizēju finansu ministra atļauju.

10) Uzņēmumam piederīga īpašuma (izņemot zemi, ražošanas materialus, preces, izstrādājumus un pārējos tirgošanās priekšmetus, kā arī 82.pantā minēto uzņēmumu īpašumu) vērtības dzēšanu normalā augstumā (sk. pielikumu).

11) Paju, pamata un obligaciju kapitalu nominalvērtības amortizaciju tanīs uzņēmumos, kuŗi pēc statutos vai sevišķos līgumos noteikta laika pāriet bez atlīdzības valsts, sabiedrības vai citu iestāžu vai privatpersonu īpašumā.

12) Ķīlu zīmju un obligaciju amortizaciju ilgtermiņa kreditiestādēs.

13) Šaubīgus parādus, kuŗi uzrādīti gada pārskatā, un faktiskus zaudējumus, ja tie konstatēti pārskata gadā.

14) Izdevumus, kuŗi radušies piedaloties dažādās biedrību kolektēs, izstādēs un dažādus citus sīkus izdevumus.

94. Preču, ražojumu vai citu tirdzniecības priekšmetu un ražošanas materialu, kā arī pārējā īpašuma pārvērtēšanu ņem vērā pie apliekamās peļņas aprēķināšanas tanī gadījumā, ja uzņēmums stāda priekšā vajadzīgos pierādījumus, ka tāda pārvērtēšana dibinās uz faktiskām preču, materialu un izstrādājumu cenām un īpašuma faktisko vērtību.

95. Vērtspapīrus pārvērtējot, apliekamo peļņu aprēķina šādā veidā: ja šo papīru biržas kurss pārskata gada beidzamā dienā ir zemāks par iepirkšanas kursu vai par iepriekšējā pārskata gada bilancē uzņemto kursu, tad šo papīru vērtība aprēķināma ne zemāk par biržas kursu; ja turpretīm biržas kurss tanī laikā augstāks par šo papīru pirkšanas kursu, tad viņu vērtību nevar aprēķināt zemāk par pēdējo.

96. Apliekamās peļņas aprēķināšanai no 83. un 84.pantos minētiem uzņēmumiem jāievēro vēl sekoši atsevišķi noteikumi:

a) nav atskaitāmi no ieņēmuma zaudējumi, kuŗi 83. un 84.p. a punktā minētiem uzņēmumiem cēlušies no operacijām ārpus Latvijas robežām;

b) ja no šo uzņēmumu vispārējiem izdevumiem nav iespējams noteikt to daļu, kuŗa attiecas uz operacijām Latvijā, tad dalīšanu izdara proporcionali sadalītiem kapitaliem;

c) ja šie uzņēmumi pārdod vai pārstrādā Latvijā pirktas vai izgatavotas preces vai ražojumus ar savām ārzemju nodaļām, tad apliekamo peļņu par šīm operacijām aprēķina proporcionali sadalītiem kapitaliem;

d) aprēķinot 84.pantā b punktā minēto uzņēmumu apliekamo peļņu, no ieņēmumiem atskaita tiklab Latvijas valsts un vietējos, kā arī ārzemju nodokļus un nodevas.

97. Uzņēmumus, kuŗu apliekamā peļņa nepārsniedz 3% no kapitala, neapliek ar procentualo peļņas nodokli. No pārējiem uzņēmumiem, šo nodokli ņem pēc tabeles, kuŗa pievienota šim likumam, kā atsevišķs pielikums.

P i e z ī m e. Ja uzņēmuma pārskati sastādīti par vairāk vai mazāk nekā 12 mēnešiem, tad procentualo peļņas nodokli ņem pēc tās nodokļa normas, kuŗu dabū dalot attiecīgi 12 mēnešiem palielinātu vai pamazinātu peļņu caur uzņēmuma kapitalu un to aprēķina 113.p. kārtībā proporcionali darbības laikam maksāšanas gadā.

Trešais nodaļījums.

Pārskatu iesniegšana apstiprināšanai un kapitala nodokļa un procentuālā peļņas nodokļa nomaksa.

98. Ikviena uzņēmuma valde iesniedz Tiešo nodokļu departamentam uzņēmuma gada pārskatu mēneša laikā no tās dienas, kurā pārskatu apstiprinājusi vispārēja pilna sapulce vai viņai līdzīgi organi; priekš ārzemju sabiedrību un kompaniju atbildīgām agenturām un galveniem priekšstāvjiem, ja šo uzņēmumu pārvaldes atrodas ārzemēs, šis termiņš ir 2 mēneši.

Jāiesniedz: 1) 2 eksemplaros gada pārskats ar noslēguma bilanci; 2) protokola noraksts, attiecoties uz gada pārskata apstiprināšanu; 3) revizijas komisijas vai viņai līdzīga organa protokola noraksts.

P i e z ī m e. Pilsētu un pašvaldību iestādēm piederīgu kreditiestāžu gada pārskats jāiesniedz Tiešo nodokļu departamentam viena mēneša laikā, skaitot no tās dienas, kad attiecīgo iestāžu lēmums par pārskata apstiprināšanu stājies likumīgā spēkā.

99. Uzņēmumi, kuŗu operacijas notiek kā Latvijā, tā ārzemēs, iesniedz bez gada pārskata par operacijām Latvijā ari gada pārskatu par visām uzņēmuma operacijām. Pie ārzemju sabiedrību un kompaniju ārzemes valodā sastādītiem pārskatiem, bilancēm, protokoliem un revizijas komisijas aktiem, jāpieliek notariali apliecināti šo dokumentu tulkojumi latviešu valodā. Ja pārskati sastādīti ārzemju valutā, priekšā stādītā pārskatā peļņa aprēķināma pēc valdības apstiprinātā kursa Latvijas valutā.

100. Uzņēmuma valde, atbildīgā agentura vai galvenais priekšstāvis, reizē ar pārskatu, iesniedz Tiešo nodokļu departamentam sekošus kontus vai sakopojumus:

1) Sīku peļņas un zaudējumu kontu un citus galvenos kontus, kuŗi nepieciešami uzņēmuma operaciju rezultatu paskaidrošanai.

2) Pārskata gada bilances atsevišķu kontu apgrozījumu (sakopojumā) uzrādot:

a) atlikumus pārskata gada sākumā;
b) debetā un kreditā ierakstītās zumas pārskata gadā;
c) atlikumus gada beigās, kuŗi pārnesti noslēguma bilancē;
d) uz peļņas un zaudējumu kontu pārvestās zumas.

3) Pilnas sapulces apstiprinātu peļņas sadalījumu, kurā uzrādāmi visi no pilnas akcionaru sapulces vai viņai līdzīgiem organiem nolemtie atskaitījumi.

4) Ar nodokli apliekamās peļņas aprēķinu pēc 90. līdz 96.pantu noteikumiem.

5) Procentuālā peļņas nodokļa un kapitala nodokļa aprēķinu par operacijas gadu.

6) 93.p. 1.punktā minēto personu sarakstu, kuŗā uzrādāmas katram no viņiem pārskata gadā izmaksātas algas un visāda citāda veida atalgojuma zumas.

7) Atskaitījumu aprēķinu īpašuma amortizacijai.

8) Valsts kases kvīti vai viņas apstiprinātu norakstu par kapitala un procentuālā peļņas nodokļu samaksu.

101. Uz Tiešo nodokļu departamenta pieprasījumu, valdēm, atbildīgām agenturām un galveniem uzņēmuma priekšstāvjiem jāiesniedz mēneša laikā no šo pieprasījumu saņemšanas dienas visāda veida papildu ziņas un paskaidrojumi, kuŗi nepieciešami pārskatu pārbaudīšanai un tirdzniecības-rūpniecības nodokļa samaksas kontrolei.

102. Uzņēmumos, kuŗu lietu vešanai iecelta administracija, vai kuŗu lietas atrodas likvidacijas stāvoklī, valdēm un atbildīgām agenturām uzliktie pienākumi izpildāmi pēc piederības administracijām vai likvidacijas komisijām. Viņu pienākums ir ari iesniegt Tiešo nodokļu departamentam pārskatus ar visiem uz pēdējiem attiecīgiem pielikumiem un papildu ziņām par laiku līdz administracijas vai likvidacijas komisijas nodibināšanai, ja šādus pārskatus bijušās uzņēmumu valdes savā laikā nav iesniegušas Tiešo nodokļu departamentam. Ja šādus pārskatus bijušās uzņēmumu valdes pavisam nav sastādījušas un ari administracijas vai

likvidacijas komisijām nav iespējams tādus sastādīt, tad par attiecīgiem gadiem pienācīgos kapitala un procentualo peļņas nodokļus noteic 111.pantā paredzētā kārtībā.

103. Iesniegtos gada pārskatus un visus papildu materialus pārbauda Tiešo nodokļu departaments. Gada pārskatus pārbaudījis, visus uz šo lietu attiecīgos aktus Tiešo nodokļu departaments nosūta līdz ar savu nodokļa aprēķina projektu Valsts kontrolei, kura, ne vēlāk kā mēneša laikā no lietas saņemšanas dienas, sūta to departamentam atpakaļ līdz ar savu atzinumu.

104. Ja pārskati, papildu ziņas, sakopojumi un dokumenti sešu mēnešu laikā pēc 98.pantā noteiktā termiņa nav iesniegti, kā ari, ja minētie pārskati, sakopojumi un dokumenti būtu nepietiekoši vai apšaubāmi, vai ari papildu ziņas būtu nepilnīgas un nekādā citā ceļā nebūtu apliekamo peļņu iespējams noskaidrot, tad Tiešo nodokļu departamentam ir tiesība ar valdes, atbildīgās aģenturas vai uzņēmuma galvenā priekšstāvja piekrišanu apskatīt un izdarīt tirdzniecības grāmatu, attaisnojošo dokumentu vai ari uzņēmumiem piederīgo iestāžu reviziju uz vietas.

105. Ja iepriekšējā pantā minētai apskatei un revizijai uzņēmums nepiekrīt, tad tādu izdara ar finansu ministra sevišķu atļauju Tiešo nodokļu departamenta direktors, piedaloties vienam no galvenās tirdzniecības-rūpniecības komisijas locekļiem un vienam no Tiešo nodokļu departamenta direktora pilnvarotam departamenta ierēdnim. Apskati un reviziju izdara valdes, aģenturas vai galvenā priekšstāvja klātbūtnē. Pēc apskates un revizijas sastāda protokolu, kuŗu paraksta visas pie apskates un revizijas klāt bijušās personas.

P i e z ī m e. Ar šinī (105.) un iepriekšējā (104.) pantā paredzēto apskati un reviziju saistītos ceļa un citus izdevumus sedz no attiecīgā uzņēmuma līdzekļiem, piedzenot tos, tūlītējas labprātīgas nesamaksas gadījumā, piespiedu kārtā, kā neapstrīdamu valsts prasījumu.

106. Par katru iesniegtu pārskatu Tiešo nodokļu departaments taisa lēmumu. Ja pie pārskatu un Tiešo nodokļu departamenta savākto papildu materialu caurskatīšanas nebūtu iespējams pareizi noteikt apliekamo peļņu, departamentam ir tiesība tādu noteikt pēc savas pārliecības uz viņa rīcībā esošo ziņu pamata.

107. Iesūtītos gada pārskatus departaments skata cauri 12 mēnešu laikā no viņu iesniegšanas dienas. Ja šinī laikā departaments nav taisījis lēmumu par pārskatu caurskatīšanu, tad uzņēmumu taisītais aprēķins par maksājamo nodokli pēc minētiem pārskatiem uzskatāms par pieņemtu.

108. Ja pie iesniegtā pārskata nav pielikti 98.-100.pantos minētie dokumenti un izvilkumi, tad iepriekšējā pantā noteikto 12 mēnešu termiņu aprēķina tikai no pēdējo iesniegšanas dienas, pie kam par iztrūkstošiem pielikumiem Tiešo nodokļu departaments paziņo uzņēmuma valdei, viņa aģenturai vai galvenam priekšstāvim viena mēneša laikā no pārskata iesniegšanas dienas.

109. Ja no uzņēmuma pieprasītas papildu ziņas un paskaidrojumi, tad Tiešo nodokļu departamenta lēmums par pārskata galīgu caurskatīšanu, gadījumā, ja pa to starpu notecējis 107.pantā minētais 12 mēnešu termiņš, taisāms 3 mēnešu laikā no minēto papildu ziņu un paskaidrojumu saņemšanas dienas.

Ceturtais nodalījums.

Kapitala un procentualā peļņas nodokļu samaksas kārtība.

110. Kapitala un procentualais peļņas nodokļi samaksājami viena mēneša, bet ārzemju uzņēmumiem, kuŗu pārvaldes atrodas ārzemēs - divu mēnešu laikā no gada pārskata apstiprināšanas dienas.

111. Uzņēmumiem, kuŗu pārskati par notecējušo pārskata gadu statutos noteiktā termiņā nebūtu apstiprināti, jāsamaksā valsts kasē, 2 mēnešu laikā no šī termiņa notecēšanas, kapitala un procentualais peļņas

346

nodokļi pagaidam tanīs apmēros, kādos tie pienācās no uzņēmuma pēc beidzamā likumīgā spēkā nākušā Tiešo nodokļu departamenta aprēķina. Pēc tam, mēneša laikā pēc uzņēmuma gada pārskata apstiprināšanas, tiem jāpiemaksā iztrūkstošā nodokļa zuma.

P i e z ī m e. Uzņēmumiem, kuŗu statutos vai viņu vietu izpildošos noteikumos nav paredzēts termiņš pārskata apstiprināšanai, šinī pantā minētā pagaidu iemaksa no kapitala un procentuālā peļņas nodokļa jāizdara ne vēlāk kā 6 mēnešu laikā pēc pārskata gada notecēšanas.

112. Ja uzņēmuma pārskatu pārbaudot izrādītos, ka kapitala un procentualais peļņas nodokļi iemaksāti mazākos apmēros, kā pienācās maksāt, tad valdei, atbildīgām aģenturām un galveniem uzņēmuma priekšstāvjiem jāpiemaksā iztrūkstošā zuma viena mēneša laikā no Tiešo nodokļu departamenta lēmuma saņemšanas dienas.

Piektais nodalījums.

Uzņēmumu aplikšana viņu dibināšanas un darbības izbeigšanas gados.

113. Jaundibinātos uzņēmumus apliek ar kapitala un procentualo peļņas nodokļiem ari par pirmo maksāšanas gadu, kuŗā tie atklājuši savu darbību. Nodokļus aprēķina tikai par pilniem mēnešiem, skaitot no darbības atklāšanas līdz gada beigām, pie kam 15 un vairāk dienas ņem par pilnu mēnesi, bet mazāk kā 15 dienas neievēro.

Minētos nodokļus aprēķina pēc uzņēmuma pārskata par pirmo operacijas gadu un tie jāiemaksā valsts kasē mēneša laikā no tās dienas, kad pārskatu apstiprinājusi pilna sapulce vai viņai līdzīgs organs.

114. Ja uzņēmums izbeidz savas operacijas pirms maksāšanas gada notecēšanas, tad par pēdējo maksāšanas gadu pienācīgos kapitala un procentualo peļņas nodokļus aprēķina pēc notecējušā gada pārskata, pie kam proporcionali laikam, kuŗš pagājis no 1.janvaŗa līdz operaciju izbeigšanai - ari tikai par pilniem mēnešiem tādā paša kārtībā, kā tas paredzēts iepriekšējā pantā.

Sestais nodalījums.

Kā apliekami sevišķos gadījumos ar tirdzniecības-rūpniecības nodokli uzņēmumi, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību.

115. Tos ārzemju biedrību un kompaniju uzņēmumus, kuŗu operacijām Latvijā nav atšķirti sevišķi kapitali, procentualā peļņas un kapitala nodokļu vietā apliek ar procentualo peļņas nodokli pēc noteikumiem, kādi spēkā priekš uzņēmumiem, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību.

116. Tos ārzemju biedrību un kompaniju uzņēmumus, kuŗu operacijām Latvijā kaut gan atšķirti sevišķi kapitali, vai kuŗi ved operacijas tikai Latvijā, bet kuŗu pārskati, papildu ziņas un dokumenti, kā ari tirdzniecības grāmatas izrādas nepilnīgas un nepietiekošas, lai aprēķinātu viņu apliekamo peļņu, var aplikt uz Tiešo nodokļu departamenta lēmumu kapitala un procentualā peļņas nodokļu vietā ar procentualo peļņas nodokli pēc noteikumiem, kādi ir spēkā priekš uzņēmumiem, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību.

117. Jaunodibinātos uzņēmumus, kuŗu pārskati nav viņu statutos noteiktos termiņos apstiprināti, apliek ar procentualo peļņas nodokli pēc noteikumiem, kādi ir spēkā priekš uzņēmumiem, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību. Šāda veida aplikšana turpinas līdz apstiprinātu pārskatu iesniegšanai un pienācīgo kapitala un procentualā peļņas nodokļu aprēķināšanai.

347

Sestā daļa.

Tirdzniecības-rūpniecības nodoklis no uzņēmumiem, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību.

Pirmais nodalījums.

Apliekamie uzņēmumi.

118. Uzņēmumus, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību, apliek ar procentualo peļņas nodokli, izņemot VII.kategorijas rūpniecības uzņēmumus.

P i e z ī m e. Ja uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību un kuŗi pēc 2. un 3.p.p. atsvabināti no šī nodokļa, pieder ar nodokli apliekamas tirdzniecības vai rūpniecības iestādes, pie kam priekš tām nav atšķirti sevišķi pamatkapitali, tad par šīm iestādēm jāmaksā procentualais peļņas nodoklis kā no uzņēmumiem, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību.

119. Procentualais peļņas nodoklis maksājams par katru atsevišķu tirdzniecības vai rūpniecības iestādi, lai tā piederētu vienai personai vai vairākiem līdzīpašniekiem, biedrībai, sabiedrībai vai iestādei.

120. Ja maksātājam pieder vairāki tirdzniecības, rūpniecības vai peļņas uzņēmumi, par kuŗiem tas ved kopējas veikala grāmatas, tad šie uzņēmumi, uz maksātāja lūgumu, apliekami par kopēju uzņēmumu peļņu pēc veikala grāmatām tanī nodokļa iecirknī, kuŗā atrodas uzņēmumu pārvalde un ved veikala grāmatas. Lūgumi iesniedzami attiecīgai nodokļu komisijai līdz maksāšanas gada 1.aprilim.

P i e z ī m e. Šinī pantā minētos aplikšanas gadījumos, ja starp tā paša īpašnieka iepriekšējā maksāšanas gadā apliktiem uzņēmumiem būtu ari tādi, kas minētā gadā atklāti, pēdējie nav apliekami ar nodokli par pirmo maksāšanas (darbības) gadu.

Otrais nodalījums.

Aplikšanas vieta.

121. Tirdzniecības un rūpniecības, kā ari citus peļņas uzņēmumus apliek ar nodokli tanī nodokļu iecirknī, kur šie uzņēmumi atrodas.

122. Uzņēmumus, kuŗi pārgājuši no viena nodokļa iecirkņa uz otru, apliek ar nodokli pēdējā iecirknī, ja attiecīgais paziņojums par to iesniegts līdz maksāšanas gada 1.aprilim.

123. Ja uzņēmums atrodas vairāku nodokļu iecirkņu robežās, to apliek tanī iecirknī, kuŗā atrodas uzņēmuma pārvalde, bet ja tādas nav, tad tur, kur pastāvīgi dzīvo uzņēmuma īpašnieks. Ja pārvaldes atrašanās, kā ari īpašnieka dzīves vietas nesakrīt ne ar vienu no augšminētiem nodokļu iecirkņiem, tad uzņēmumu apliek vienā no pēdējiem, pēc īpašnieka izvēles. Lūgums par to iesniedzams attiecīgam nodokļu inspektoram līdz maksāšanas gada 1.aprilim.

Trešais nodalījums.

Aplikšanas pamati.

124. Par pamatu aplikšanai ar procentualo peļņas nodokli ņem peļņu, kuŗu aprēķina iecirkņu resp. apriņķu nodokļu komisijas pēc apgrozījuma par pēdējo līdz maksāšanas gadam notecējušo kalendara vai operaciju gadu, piemērojot tam no galvenās tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijas apstiprināto vidējo peļņas procentu, kuŗš noteikts tai grupai, pie kuŗas pieder apliekamais tirdzniecības, rūpniecības vai peļņas uzņēmums.

P i e z ī m e. 1. Šinī pantā minētam operaciju gadam jāaptver 12 mēnešu liels periods.

P i e z ī m e. 2. Sezonas uzņēmumiem Rīgas jūrmalas pilsētā, Ķemeros un citās finansu ministra noteiktās vasarnīcu vietās, par pamatu aplikšanai ar nodokli ņem peļņu, kas aprēķināta pēc maksāšanas gada vasaras sezonas apgrozījuma.

125. Aprēķinot peļņu pie atsevišķiem uzņēmumiem, kuŗi atradušies peļņas iegūšanas ziņā sevišķi labvēlīgos vai nelabvēlīgos apstākļos, salīdzinot ar citiem tās pašas grupas uzņēmumiem, iecirkņu resp. apriņķu nodokļu komisijām ir tiesība aprēķināt nodokli pēc attiecīgi paaugstināta vai pazemināta peļņas procenta, paskaidrojot paaugstināšanas vai pazemināšanas iemeslus sevišķā žurnalā, pie kam paaugstinātais procents nedrīkst pārsniegt attiecīgai uzņēmumu grupai par tekošo gadu noteikto vidējo peļņas procentu vairāk kā divkārtīgi.

126. Ja uzņēmumā ved kārtīgas veikala grāmatas, tad par pamatu apliekamas peļņas aprēķināšanai nodokļu komisijas ņem minētās grāmatas par notecējušo kalendara vai operaciju gadu, bet 124.panta 2.piezīmē aprādītiem sezonas uzņēmumiem par pamatu ņem grāmatas par maksāšanas gadā notecējušo vasaras sezonu.

127. Par uzņēmuma apgrozījumu pieņem:
1) Preču pārdotavām - brutto ieņēmumu operaciju gadā par skaidrā naudā un uz kredita pārdotām precēm, ieskaitot ari zumas, kas saņemtas vai pienākas par piegādājumiem un darba izpildījumiem; bet uzņēmumiem, kuŗi pārdod vairumā, bez iepriekš aprādītā ari preču vērtību, kuŗas operaciju gadā nodotas tālākpārdošanai īpašniekam piederīgām sīktirdzniecības iestādēm.
2) Atsevišķiem darba izpildījumiem un piegādājumiem - par piegādājumu vai darbu operaciju gadā saņemto vai pienācīgo zumu.
3) Banku iestādēm un maiņu kantoriem - brutto ieņēmuma zumu no aktivām operacijām ar savu kapitalu, noguldījumiem un visāda veida apgrozības līdzekļiem.
4) Visiem pārējiem tirdzniecības uzņēmumiem, izņemot 6.pk. lit.b minētos - brutto ieņēmumu operaciju gadā.
5) Rūpniecības uzņēmumiem, kuŗi nodarbojas izejvielas iegūdami vai pārstrādādami, kā ari dažādus izstrādājumus ražodami, tiklab no iegūtiem, kā pirktiem materialiem - pārdoto un uz kredita izdotu izejvielu un ražojumu brutto vērtību, pieskaitot izejvielu, preču un izstrādājumu vērtību, kuŗi operaciju gadā nodoti citiem, to starpā ari pašam īpašniekam piederīgiem uzņēmumiem, vai izlietoti dažādiem darba izpildījumiem un piegādājumiem.
6) Sekošiem uzņēmumiem:
a) rūpniecībām, kas apstrādā svešus materialus vai izdara pakalpojumus;
b) visāda veida tirdzniecības starpniecības un spedicijas uzņēmumiem un
c) arteļiem, tāpat pasažieru un mantu pārvadāšanas uzņēmumiem (ormaņi, autosatiksme, kugniecība (43.p.), dzelzsceļi un citi tamlīdzīgi rūpniecības uzņēmumi) - operaciju gadā iegūto brutto peļņu.

128. Par vidējo peļņas procentu ņem tīro peļņu, kuŗu operaciju gadā attiecīgā uzņēmuma grupa guvusi zem tanī gadā pastāvošiem peļņas apstākļiem uz katru apgrozījuma latu.

129. Iecirkņa resp. apriņķa nodokļa komisija sadala uzņēmumus grupās pēc viņu preču šķiras un tirdzniecības veida un katrai grupai noteic vidējās peļņas procentu. Uzņēmumu klasifikaciju pēc grupām un noteikto vidējo peļņas procentu apstiprina galvenā tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisija.

130. Galvenās tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijas apstiprinātos vidējās peļņas procentus un uzņēmumu klasifikaciju katru gadu pārbauda iecirkņa resp. apriņķa nodokļa komisija. Savus priekšlikumus par uzņēmuma klasifikaciju un vidējo peļņas procentu grozī-

349

šanu iecirkņa resp. apriņķa nodokļu komisijas iesniedz ar visām ienākušām piezīmēm un citiem uz šo lietu attiecīgiem materialiem galvenai tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijai apstiprināšanai. Pēc tam tos izsūta iecirkņu resp. apriņķu komisijām, lai tās tos piemērotu uzņēmumus apliekot.

Ceturtais nodalījums.

Paziņojumu iesniegšana.

131. Par katru ar procentualo peļņas nodokli apliekamo uzņēmumu jāiesniedz līdz katra gada 1.aprilim paziņojums pēc finansu ministra apstiprinātas formas.

132. Par uzņēmumiem, kuŗi gada laikā pārgājuši no viena īpašnieka uz otru, 131.p. noteiktos paziņojumus iesniedz tā persona, kuŗai uzņēmums pieder 1.aprilī.

133. Par sezonas uzņēmumiem, kuŗi atjauno savu darbību pēc 1.aprīļa, 131.p. minētie paziņojumi iesniedzami 2 nedēļu laikā pēc viņu darbības atjaunošanas, bet par 124.panta 2.piezīmē aprādītiem sezonas uzņēmumiem vasarnīču vietās minētie paziņojumi iesniedzami pēc sezonas slēgšanas, bet ne vēlāki par tā paša gada 1.novembri. Iesniegt šo paziņojumu par beidzot minētiem uzņēmumiem, ja tie pa sezonas laiku pārgājuši no viena īpašnieka uz otru, pienākas tai personai, kuŗai uzņēmums pieder uzņēmumu slēdzot.

134. 131.pantā minētie paziņojumi iesniedzami personīgi vai ar pilnvarniekiem tieši vai pa pastu attiecīgam iecirkņa resp. apriņķa nodokļu inspektoram. Paziņojumu blanketes pret samaksu izsniedz reizē ar tirdzniecības-rūpniecības zīmi, bez tam tās pārdod ari vietējo nodokļu inspektoru kanclejās.

135. Uzņēmumu īpašniekiem, kuŗi noteiktā termiņā nav iesnieguši 131.pantā minētos paziņojumus, nodokļu inspektors piesūta atgādinājumu. Sinī gadījumā paziņojums iesniedzams 2 nedēļu laikā no atgādinājuma saņemšanas dienas.

136. Pie 131.pantā minētā paziņojuma maksātājs var pielikt pierādījumus par uzņēmuma apgrozījumu, kā: atzīmes par pārdotām precēm, iepirkumiem un citiem apgrozību apstiprinošiem datiem, vai tos iesniegt vēlāk uz nodokļu komisijas priekšsēdētāja pieprasījumu. Pēdējā gadījumā maksātājs paziņo, ka viņš ir ar mieru minētos pierādījumus uzrādīt. Ja komisija šos pierādījumus atzīst par pietiekošiem, tad par pamatu apliekamās peļņas noteikšanai ņem uz šo datu pamata aprēķināto apgrozījumu par iepriekšējo kalendara vai operaciju gadu. Par 124.p. 2.piezīmē aprādītiem sezonas uzņēmumiem minētie pierādījumi attiecas uz vasaras sezonu maksāšanas gadā.

137. Uzņēmumu īpašniekiem, kuŗi vēlas, lai nodokli aprēķina pēc uzņēmuma grāmatām, jāaizrāda par to 131.pantā minētos paziņojumos, apzīmējot tanīs iegūtās peļņas zumu, pēc kam uz nodokļu inspektora pieprasījumu tās uzrādāmas komisijai pārbaudīšanai.

P i e z ī m e. Ja tirdzniecības grāmatu konti par notecējušo gadu nebūtu uz 1.aprili noslēgti, tad uzņēmumu īpašniekiem par to jāaizrāda savā paziņojumā; viņiem tad ir tiesība peļņas zumu uzrādīt līdz 1.maijam, turpretīm grāmatas uzrādāmas nodokļu inspektora noteiktā termiņā.

138. Ja maksātājs nav izpildījis 137.pantā un piezīmē pie tā minētos noteikumus, tad viņš zaudē tiesību aplikties pēc veikala grāmatām.

Piektais nodalījums.

Paziņojumu pārbaudīšana, apgrozījuma un peļņas noteikšana.

139. No maksātājiem iesniegtos paziņojumus, iepriekš viņu caurskatīšanas iecirkņa resp.apriņķa nodokļa komisijās, pārbauda nodokļu

inspektori, ievācot nepieciešamas ziņas kā personīgi, tā ari caur saviem palīgiem, tirdzniecības deputatiem un pēdējo vietu izpildošām personām, pieprasot tās tieši no maksātāja, apskatot uzņēmumu uz vietas un taisot, ar maksātāja atļauju, izvilkumus no uzņēmuma grāmatām un atzīmēm, kā ari nopratinot izsauktos lietpratējus.

140. Par uzņēmumiem, kuŗu īpašnieki ari pēc atgādinājuma neiesniedz 131.pantā minētos paziņojumus, tādus sastāda komisijas priekšsēdētājs, atzīmējot tanīs visas par uzņēmumu ievāktās ziņas.

141. Pēc 131.pantā minēto paziņojumu pārbaudīšanas nodokļu inspektors tos kopā ar uzņēmumu sarakstu liek priekšā komisijai izspriešanai.

142. Nodokļu komisijām uzrādītās uzņēmuma grāmatas, ja ari viņas nebūtu vestas pēc tirdzniecības likuma noteikumiem, bet satur sevī vajadzīgos datus peļņas aprēķināšanai, var ņemt par pamatu uzņēmuma aplikšanai ar nodokli.

143. Pēc nodokļa komisijai priekšā stādītām uzņēmuma grāmatām peļņu aprēķina 90. līdz 96.pantos noteiktā kārtībā ar zemāk minētiem izņēmumiem:

1) no brutto uzņēmuma neatskaita dažāda veida atalgojumus (skaidrā naudā vai brīva dzīvokļa un uztura veidā) pašam uzņēmuma īpašniekam;
2) šaubīgus parādus un faktiskos atalgojumus darbiniekiem, tanī skaitā ari uzņēmuma īpašnieku gimenes locekļiem, ja tie nodarbināti uzņēmumā, atskaita no brutto uzņēmuma, cik tālu tos atzīst nodokļu komisija.

144. Paziņojumā uzstādītā apgrozījuma pierādīšanai iesniegtos dokumentus, kā ari peļņas aprēķināšanai uzrādītās veikala grāmatas, iepriekš pārbauda nodokļu inspektors vai komisijas uzdevumā kāds no viņas locekļiem. Pie minētās pārbaudīšanas ir tiesība klātbūt uzņēmuma īpašniekam vai viņa pilnvarniekam. Sinī gadījumā par pārbaudīšanu sastāda protokolu, kuŗu paraksta augšminētās personas.

145. Uzņēmuma apgrozījuma un peļņas noteikšanai nodokļu komisijai ir tiesība izsaukt maksātājus personīgi vai pieprasīt no viņiem rakstiskus papildu paskaidrojumus, bet 136. un 137.pantos norādītos gadījumos - pieprasīt, lai stādītu otrreiz veikala grāmatas priekšā ar visiem dokumentiem, kuŗi varētu noderēt grāmatu ierakstījumu pierādīšanai.

P i e z ī m e. Uzaicinājumi iesniegt dokumentus, grāmatas un rakstiskus papildu paskaidrojumus, kā šinī, tā ari 137. un 144.pantos paredzētos gadījumos, izsniedzami maksātājam 204.pantā paredzētā kārtībā, visvēlākais 3 dienās pirms nosacītā iesniegšanas termiņa.

146. Ja ar maksātāja paskaidrojumiem, kā ari iesniegtiem pierādījumiem nepietiktu, lai komisiju pārliecinātu par uzrādīto apgrozījuma un peļņas pareizību, tad nodokļa komisija sprież pēc viņas rīcībā esošiem datiem un ziņām. Uz maksātāja pieprasījumu komisijai pēc nodokļu listu izsūtīšanas jāpaziņo viņam grāmatu un dokumentarisko datu noraidīšanas iemesli, pie kam uz mutisku pieprasījumu jādod mutisks paskaidrojums, uz rakstisku - rakstisks.

147. Par katru uzņēmumu iecirkņa resp. apriņķa nodokļa komisija taisa atsevišķu lēmumu, noteicot uzņēmuma apgrozījumu un apliekamo peļņu, kā ari aprēķinot no tā maksājamo nodokli.

Sestais nodalījums.

Procentualā peļņas nodokļa aprēķināšana.

148. Procentualo peļņas nodokli aprēķina pēc klātpieliktās progresivās tabeles.

149. No aprēķinātās nodokļa zumas atskaita par tirdzniecības vai rūpniecības zīmi samaksāto pamatnodokli, ciktāļ tas nāk valstij par labu.

Septītais nodalījums.

Uzņēmumu aplikšana ārpus vispārējā termiņa.

150. Uzņēmumus, kuŗi nav aplikti vispārējā termiņā vai aplikti mazākos apmēros nekā pienācās, kā ari kuŗi uzsākuši savu darbību maksāšanas gadā, apliek ārpus vispārējā termiņa. Šī aplikšana pielaižama tikai par pēdējiem notecējušiem 3 gadiem, skaitot no zīmes izpirkšanas vai viņas vērtības samaksas laika.

151. Ja uzņēmums, kas nav aplikts ar procentualo peļņas nodokli, izbeidz darbību, tad nodokļu inspektoram ir tiesība aprēķināt no tā nodokli un spert soļus aprēķinātās zumas nodrošināšanai, ienesot lietu pirmā komisijas sēdē nodokļa zumas galīgai noteikšanai.

152. Uzņēmumus, kuŗi darbojušies iepriekšējā gadā, bet izbeiguši savu darbību maksāšanas gadā, apliek ar procentualo peļņas nodokli proporcionali darbības laikam maksāšanas gadā, - skaitot 15 un vairāk dienas par pilnu mēnesi, bet mazāk kā 15 dienas - neņemot vērā. Ja šīs kategorijas uzņēmumi jau aplikti ar nodokli par pilnu gadu, tad uz maksātāja lūgumu, kuŗš iesniedzams 1 mēneša laikā pēc darbības izbeigšanas, iecirkņa resp.apriņķa nodokļa komisijas pamazina aprēķināto nodokli proporcionali darbības laikam maksāšanas gadā.

153. 150.pantā minēto uzņēmumu apgrozījumu un peļņas aprēķināšanai par pamatu ņem iepriekšējā gada apgrozījumu un peļņu, izņemot tos uzņēmumus, kuŗi atklājuši savu darbību maksāšanas gadā. Pēdējiem nodokli par pirmo maksāšanas (darbības) gadu aprēķina pēc tā paša gada apgrozījuma un peļņas, pie kam, ja uzņēmums darbojies mazāk par 12 mēnešiem, apgrozījums un peļņa jāpaaugstina proporcionali līdz gada apmēram, skaitot darbības laikā 15 un vairāk dienas par pilnu mēnesi, bet mazāk dienas neņemot vērā, un no tādā kārtā konstatētās peļņas jāņem nodoklis proporcionali darbības laikam, skaitot mēnešu daļas kā augstāk aprādīts.

Par nākošo, pēc darbības atklāšanas, maksāšanas gadu nodokli uzliek, ņemot par pamatu gada apgrozījumu un peļņu, kas noteikta šinī pantā paredzētā kārtībā nodokļa uzlikšanai par pirmo maksāšanas gadu.

P i e z ī m e. 1. Par jaunatklātu uzņēmumu neskaitās:

a) uzņēmums, kuŗš pārcelts no vienām telpām uz otrām, vai no vienas vietas uz otru;

b) uzņēmums, kuŗš pārgājis no vienas personas vai iestādes otras personas vai iestādes īpašumā;

c) uzņēmums, kuŗš, kaut gan nedarbojas visu gadu, bet atjauno savu darbību katru gadu uz zināmu laiku.

P i e z ī m e. 2. Šinī (153.) pantā aprādītā apgrozījuma un peļņas paaugstināšana proporcionali līdz gada apmēram nav piemērojama darba izpildījumiem un piegādājumiem, tāpat ari sezonas un dažiem citiem uzņēmumiem, kas nekad nedarbojas visu gadu, bet ikgadus darbību pārtrauc uz īsāku vai garāku laiku, vai darbojas tikai vienreizēji. Visiem šiem uzņēmumiem par gada apgrozījumu un peļņu uzskatāma attiecīgā kalendara vai operacijas gadā taisītais apgrozījums un gūtā peļņa. Pie tam tiem no aprādītiem uzņēmumiem, kuŗiem nav ilgstošs raksturs, nodokli aprēķina par katru maksāšanas gadu uz tā paša gada apgrozījuma un peļņas pamata.

P i e z ī m e. 3. Ja iepriekšējā maksāšanas gadā atklātā uzņēmuma peļņa otrā maksāšanas gadā samazinājusies vairāk kā uz pusi, tad uz maksātāja lūgumu iecirkņa

resp. apriņķa nodokļa komisija otrā gadā nodokli var pamazināt līdz tam apmēram, kāds pienāktos no otrā maksāšanas gada peļņas.

154. 131.pantā paredzētie paziņojumi par uzņēmumiem, kuŗi atklājuši savu darbību maksāšanas gadā, iesniedzami līdz nākošā gada 31.janvarim. Paziņojumos uzrādāms, kad uzņēmums sācis darboties, un tos iesniedz personas, kuŗas skaitījās par uzņēmuma īpašniekiem maksāšanas gada 31.decembrī.

Astotais nodalījums.

Nodokļu listu izsūtīšana, iebildumu celšana un nodokļa nomaksāšana.

155. No iecirkņu resp. apriņķu nodokļa komisijām noteiktās nodokļa zumas ieved nodokļa listēs, kuŗas izsūta izsniegšanai maksātājiem ar policiju vai nodokļu piedzinējiem: par uzņēmumiem, kuŗi ietilpuši vispārējā aplikšanā - līdz katra gada 1.julijam, bet par uzņēmumiem, kuŗi aplikti ārpus vispārējā termiņa - nedēļas laikā pēc aplikšanas. Nodokļu listēs jāuzrāda iebildumu celšanas termiņš un kārtība, un tās izsniedzamas maksātājiem 2 nedēļu laikā.

P i e z ī m e. 1. Par 124.panta 2.piezīmē aprādītiem sezonas uzņēmumiem, kuŗi ietilpuši vispārējā vasaras sezonas uzņēmumu aplikumā, nodokļu listes izsūtāmas līdz katra gada 1.decembrim.

P i e z ī m e. 2. Vajadzības gadījumā finansu ministrim ir tiesība noteikt ari vēlāku termiņu listu izsūtīšanai par vispārējā aplikumā ietilpušiem uzņēmumiem.

156. Par nodokļa listu izsūtīšanu uzņēmumiem, kuŗi ietilpuši vispārējā aplikšanā, Tiešo nodokļu departaments publicē "Valdības Vēstnesī". Nodokļu listu laikā nesaņemšana nav par iemeslu iebildumu celšanas termiņa pagaŗināšanai. Maksātāji, kuŗi laikā nav saņēmuši minētās listes, var to dublikatus saņemt vietējā nodokļu inspektora kanclejā.

157. Maksātāji, kuŗi atrod uzlikto nodokļa zumu par nepareizu, var iesniegt iebildumu rakstu vietējai iecirkņa resp. apriņķa nodokļa komisijai, pie kam, ja tie vēlas dot personīgus paskaidrojumus, par to jāmin iesniedzamā iebildumu rakstā. Iebildumu raksta iesniegšana aptur nodokļa piedzīšanu.

158. 157.pantā minētie iebildumu raksti iesniedzami par uzņēmumiem, kuŗi ietilpst vispārējā aplikšanā, ne vēlāk kā līdz 1.augustam, bet par uzņēmumiem, kuŗi aplikti ārpus vispārējā termiņa, ne vēlāk kā 2 nedēļu laikā no nodokļu listu saņemšanas dienas; iebildumi attiecībā uz uzņēmumiem, kuŗi ietilpst vispārējā vasaras sezonas uzņēmumu aplikumā (155.p. 1.piezīme), iesniedzami ne vēlāk kā līdz tā paša gada 31.decembrim.

P i e z ī m e. Iebildumus var iesūtīt ari pa pastu apdrošinātā vēstulē, pie kam tos pieņem par termiņā iesniegtiem, ja nodoti pastā līdz šinī pantā minēto termiņu notecēšanai.

159. Maksātājiem, kuŗi izteikuši vēlēšanos dot nodokļu komisijai par iesniegtiem iebildumiem personīgus paskaidrojumus, komisijas priekšsēdētājs paziņo ar pavēsti viņu iebildumu caurlūkošanas dienu. Maksātāja neierašanās neaptur iebildumu caurskatīšanu.

160. Iecirkņa resp. apriņķa nodokļa komisija skata cauri iesniegtos iebildumus, ievācot nepieciešamas ziņas tiklab no dažādām iestādēm, kā ari pieprasot tās tieši no pašiem maksātājiem, un savu lēmumu paziņo maksātājiem nedēļas laikā no lēmuma dienas.

161. Ja maksātājs savā paziņojumā nav tieši aizrādījis, ka viņš nevēlas dēļ aplikšanas iesniegt savas veikalgrāmatas un citus datus, un viņš aplikts uz komisijas novērtējuma pamata, tad viņš tās vēl var iesniegt pie iebildumu caurskatīšanas iecirkņa resp. apriņķa nodokļa komisijā, aizrādot uz tādu vēlēšanos savā iebilduma rakstā. Turpretīm viņš zaudē tiesību atsaukties uz veikala grāmatām, ja par to nav bijis minēts iesniegtā iebildumrakstā, vai ja tas nav izpildījis 137.p. un piezīmes prasības, kamdēļ grāmatas nav caurskatītas ne pie aplikšanas, ne ari pie iebildumu caurskatīšanas.

162. Procentualais peļņas nodoklis par uzņēmumiem, kuŗi ietilpst vispārējā aplikšanā, samaksājams Latvijas bankā vai viņas nodaļās ne vēlāk par katra gada 1.oktobri. Par uzņēmumiem, kuŗi aplikti ārpus vispārējā termiņa, procentualais peļņas nodoklis samaksājams viena mēneša laikā no nodokļa listes saņemšanas dienas; bet par uzņēmumiem, kuŗi ietilpst vispārējā vasaras sezonas uzņēmumu aplikumā (155.p. 1.piezīme) nodoklis maksājams ne vēlāk par nākošā gada 15.janvari. Finansu ministrim ir tiesība, ja apstākļi to prasa, noteikt ari vēlāku samaksas termiņu.

Devītais nodalījums.

Kā apliekami uzņēmumi, kas pāriet no uzņēmumiem, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību, tādos uzņēmumos, kuŗiem ir jādod pārskats par savu darbību un otrādi.

163. Uzņēmumus, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību, Tiešo nodokļu departaments var ieskaitīt tādu uzņēmumu kategorijā, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību, ja to īpašnieki izteic tādu vēlēšanos un ar savām veikala grāmatām par beidzamiem 3 gadiem pierāda, ka uzņēmumu kapitals nav mazāks par Ls 100.000.

164. Iepriekšējā pantā minētos uzņēmumus apliek ar kapitala un procentualo peļņas nodokļiem pēc 78.-117. un 143.pantos minētiem noteikumiem, izņemot sekošo:

a) Gada pārskatus ar visiem pielikumiem un pieprasītām papildu ziņām un paskaidrojumiem Tiešo nodokļu departamentam iesniedz un nodokli samaksā - uzņēmuma īpašnieks, bet par paju un komanditsabiedrībām - tie sabiedrības dalībnieki, kuŗi pilnvaroti pārvaldīt uzņēmumu un sabiedrības lietas.
b) Gada pārskati iesniedzami Tiešo nodokļu departamentam ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc termiņa, kuŗu uzņēmuma īpašnieks apņēmies skaitīt par gada pārskata noslēgšanas dienu.
c) Līdz tam pašam termiņam samaksājami kapitala un procentualais peļņas nodokļi.

165. Augšējo tiesību šie uzņēmumi zaudē, ja tie nav izpildījuši uz viņu aplikšanu attiecīgus noteikumus, kādā gadījumā Tiešo nodokļu departaments tos var nekavējoties atkal ieskaitīt to uzņēmumu kategorijā, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību.

166. Ja uzņēmums, kuŗam nav jādod pārskats par savu darbību, pārgājis to uzņēmumu kategorijā, kuŗiem ir jādod pārskats par savu darbību, vai otrādi, tad pirmā gadījumā tas pāriešanas gadā maksā procentualo peļņas nodokli, bet pēdējā procentualo peļņas un kapitala nodokli.

Septītā daļa.

Nodokļu parādi un soda naudas.

167. Termiņā nesamaksāto nodokli ieskaita parādā:
1) pamatnodokli - pēc viena mēneša no iecirkņa resp.apriņķa nodokļa komisijas vai Tiešo nodokļu departamenta lēmuma paziņošanas dienas;

2) visus citus - pēc 110.-114. un 162.pantos aprādīto termiņu notecēšanas.

Par parādā ieskaitītām nodokļa zumām jāmaksā soda nauda 1% mēnesī, pie kam nepilnu mēnesi skaita par pilnu, bet parāda santimus, ja to ir 50 un vairāk - par pilnu latu, bet mazāk - neņem vērā.

P i e z ī m e. Par pamatnodokli vai viņa daļu, kas nomaksāta ar tirdzniecības vai rūpniecības zīmes izpirkšanu, soda nauda nav jāmaksā.

168. Ja maksātāji atrodas grūtos materialos apstākļos, tad Tiešo nodokļu departaments uz viņu lūgumu var dot vienu vai vairākus termiņus nodokļa samaksai, nodrošinot nodokļa samaksu ar ķīlu vai galviniekiem. Maksātājiem, kuŗi par sevi jau pietiekoši droši, termiņus var dot ari bez nodrošināšanas.

P i e z ī m e. Ja nodokļa samaksai doti termiņi, tad soda naudu aprēķina tikai līdz lūguma iesniegšanas dienai.

169. Ja nodokļa samaksai nav doti termiņi, tad Tiešo nodokļu departaments dod rīkojumu policijai resp. nodokļu piedzinējiem to piedzīt 7 dienu laikā līdz ar pienācīgu soda naudu. Ja šinī termiņā nodokli nesamaksātu, tad tādu piedzen nekavējoties līdz ar soda naudu par visu notecējušo laiku..

170. Finansu ministrim ir tiesība uz maksātāju lūgumu, kuŗu uzņēmumi cietuši no ugunsgrēka, plūdiem vai citiem nelaimes gadījumiem, vai kuŗi atrodas sevišķi spaidīgos apstākļos, nodokli samazināt vai pavisam atlaist.

171. Pārmaksātas nodokļu zumas atmaksā atpakaļ vēlākais divu mēnešu laikā pēc pieprasījuma, bet nepareizi aprēķinātas, vai kuŗas nav iespējams piedzīt uz Tiešo nodokļu departamenta lēmumu ar valsts kontroles piekrišanu dzēš.

Astotā daļa.

Par sodiem tirdzniecības-rūpniecības nodokļa likuma pārkāpumu gadījumos.

172. Par 98.-102.pantos minēto termiņu neievērošanu Tiešo nodokļu departaments uzliek uzņēmumiem naudas sodu līdz Ls 500.

173. Par 131.pantā minēto paziņojumu neiesniegšanu noteiktā termiņā maksātāju soda ar naudas sodu līdz Ls 500.

174, Tādā pašā apmērā soda, ja maksātājs, saņemdams no nodokļu inspektora pieprasījumu, neiesniedz paziņojumu 2 nedēļu laikā no pieprasījuma saņemšanas dienas.

175. Par 73.pantā minēto paziņojumu neiesniegšanu termiņā vainīgam uzliek naudas sodu līdz Ls 50.

176. Par 74.pantā minēto ziņu neiesniegšanu vainīgās personas un iestādes soda ar naudas sodu līdz Ls 50.

177. Par attiecīgas tirdzniecības vai rūpniecības zīmes neizpirkšanu vainīgam uzliek naudas sodu līdz desmitkārtīgai zīmes vērtībai; bet ja izpirkta zemākās kategorijas zīme, kā pienācās, tad līdz pieckārtīgai starpībai starp pienācīgās un izpirktās zīmes vērtību. Bez tam jāizpērk attiecīgā tirdzniecības vai rūpniecības zīme, vai jāapmaina izņemtā pret augstākas kategorijas zīmi.

P i e z ī m e. Par nodarbošanos ar tirdzniecību vai rūpniecību vairāk gadus bez vajadzīgās zīmes sods uzliekams par zīmes neizņemšanu vienīgi noteikumu pārkāpuma uziešanas gadā.

178. Par attiecīgas noliktavas zīmes neizņemšanu vainīgam uzliek naudas sodu līdz Ls 50.

179. Par pazaudētas tirdzniecības vai rūpniecības zīmes noraksta neizņemšanu vainīgam uzliek naudas sodu līdz nozaudētās zīmes vērtībai.

180. Par tirdzniecības vai rūpniecības zīmes nepārrakstīšanu termiņā uz uzņēmuma jaunā īpašnieka vārdu vai uz jauno uzņēmuma adresi vainīgo soda ar naudas sodu līdz zīmes vērtībai.

181. Par tirdzniecības vai rūpniecības zīmes neizkāršanu veikalā redzamā vietā vai tās neuzrādīšanu pie kontroles vainīgiem uzliek naudas sodu līdz Ls 50. Tādu pašu sodu uzliek, ja uzņēmumam vai noliktavai nav izkārtnes, vai 63.pantā paredzētā uzraksta ar uzņēmuma veida un īpašnieka vārda apzīmējumu.

182. Par 75. un 76.pantos norādīto ziņu neiesniegšanu vai par 76.pantā minēto personu nepielaišanu izvilkt no grāmatām aplikšanai ar nodokli vajadzīgās ziņas vainīgos soda ar naudas sodu līdz Ls 250. Ja 75.pantā minētās ziņas nav iesniegtas no valsts iestādēm un amata personām, tad vainīgie ierēdņi un amata personas bez soda, kāds paredzēts par dienesta pārkāpumiem, atbildīgas par visiem zaudējumiem, kādi valstij cēlušies minētās ziņas neiesniedzot.

183. Par nodokļu inspektoru, viņu palīgu un citu amata personu nepielaišanu (58. un 61.p.p.) apskatīt tirdzniecības, rūpniecības un peļņas uzņēmumus un noliktavas vainīgos soda ar naudas sodu līdz Ls 250.

184. Ja kāds pārkāpis vairākus šī likuma pantus, tad naudas sodu aprēķina par katru pārkāpumu atsevišķi.

185. Iepriekšējos pantos minētos naudas sodus neuzliek, ja vainīgais pierāda, ka likuma izpildīšana aiz svarīga iemesla nav bijusi iespējama. Par tādiem svarīgiem iemesliem uzskatāma brīvības atņemšana, grūta slimība un citi līdzīgi nenovēršami gadījumi.

186. 173. līdz 184.pantos minētos sodus uzliek iecirkņa resp. apriņķa nodokļa komisija, izņemot gadījumus, kad sods pēc 177.panta uzliekams uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību; pēdējiem sodu uzliek Tiešo nodokļu departaments (202.pants).

187. 172. līdz 181., 183. un 184.pantu noteikumi attiecināmi ari uz valsts un pašvaldību iestādēm, pie kam šinīs iestādēs kalpojošās personas, kuŗas pielaidušas šo likumu pārkāpumu, soda tādā kārtībā, kāda paredzēta par dienesta pārkāpumiem.

188. Ja maksātājs savā paziņojumā (131.p.) uzdod nepareizu apgrozījuma zumu, tad to soda ar naudas sodu līdz Ls 500. Ja turpretīm tas iesniegtā paziņojumā, pārskatos, bilancēs, kontos, kopsavilkumos vai papildu ziņās un paskaidrojumos, kā ari iebildumrakstos un pārsūdzībās ar nodomu pasniedzis nepareizas ziņas par uzņēmuma peļņu, lai panāktu nodokļa uzlikšanu mazākā apmērā, vai lai pavisam no tā izvairītos, tad to soda ar naudas sodu līdz tās zumas desmitkārtīgam apmēram, kuŗu valsts varētu zaudēt nepareizo ziņu iesniegšanas dēļ. Šinī pantā minētos sodus var uzlikt tikai tanīs gadījumos, kad apgrozījuma zumu vai uzņēmuma faktisko peļņu var aprēķināt tieši pēc grāmatām vai dokumentiem, bet ne uz nodokļa komisijas vērtējuma pamata.

189. Iepriekšējā (188.) pantā minētos sodus uzliek iecirkņa resp. apriņķa nodokļa komisija, galvenā komisija vai Tiešo nodokļu departaments, atkarībā no tam, kuŗa no šīm iestādēm konstatējusi 188.pantā minētos pārkāpumus.

190. Par uzlikto sodu paziņo maksātājam, dodot tam viena mēneša termiņu soda samaksai. Iebildumi pret uzlikto sodu ceļami 14 dienu laikā no paziņošanas dienas 157. un 158.pantos paredzētā kārtībā.

191. Iebildumi par uzlikto naudas sodu caurskatāmi vispārējā kārtībā, kāda paredzēta iebildumiem tirdzniecības-rūpniecības nodokļa lietās.

356

Devitā daļa.

Par lietu vešanas kārtību tirdzniecības-rūpniecības nodokļa likumā paredzētās iestādēs.

192. Pārsūdzības par iecirkņa resp. apriņķa nodokļa komisiju un Tiešo nodokļu departamenta lēmumiem iesniedzamas caur šīm iestādēm galvenai tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijai.

193. 192.p. minētās pārsūdzības iesniedzamas: par iecirkņa resp. apriņķa komisiju lēmumiem procentualā peļņas nodokļa un ar viņu savienota soda lietās 14 dienu laikā, bet par to pašu komisiju lēmumiem pamatnodokļa un ar viņu savienota soda lietās, tāpat ari par Tiešo nodokļu departamenta lēmumiem - mēneša laikā no lēmuma paziņošanas dienas. Pārsūdzības iesniegšana aptur nodokļa un soda piedzīšanu, izņemot pārsūdzības par iecirkņa resp. apriņķa nodokļu komisiju lēmumiem procentualā peļņas nodokļa un ar to savienotā soda lietās.

194. Tirdzniecības un rūpniecības nodokļa maksātājiem, kuŗi iesnieguši pārsūdzību un tanī uzrādījuši savu adresi un izteikuši vēlēšanos klātbūt pie savas lietas caurskatīšanas un dot mutiskus vai rakstiskus uz šo lietu attiecīgus paskaidrojumus, paziņo caurskatīšanas dienu galvenā komisijā. Maksātāja vai viņa pilnvarnieka neierašanās vai rakstiska paskaidrojuma neiesniegšana neaptur lietas izspriešanu.

195. Pārsūdzības par iecirkņa resp. apriņķa nodokļa komisiju lēmumiem galvenai tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijai jāskata cauri 6 mēnešu laikā no pārsūdzības saņemšanas dienas.

196. Galvenās tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijas lēmumus paziņo maksātājam 14 dienu laikā no šo lēmumu dienas.

197. Lūgumi dēļ nokavēto iebildumrakstu vai pārsūdzību iesniegšanas termiņu atjaunošanas iesniedzami trīs mēnešu laikā pēc šī termiņa notecēšanas dienas tai iestādei, pret kuŗas lēmumu vēlas celt iebildumu vai to pārsūdzēt. Pēdējās lēmums šinī lietā ir galīgs.

198. Tiklab iecirkņa resp. apriņķa, kā ari galvenās komisijas lēmumus, ar kuŗiem nav mierā šo komisiju priekšsēdētāji, pēdējie var pārsūdzēt 14 dienu laikā protesta sūdzības kārtībā. Par protesta celšanu atzīmējams komisijas protokolā, pie kam līdz pēdējā izšķiršanai lēmumu neizpilda.

199. Ja lietu, caurskatot par tirdzniecības-rūpniecības nodokļa likuma pārkāpumiem, atklājas kriminallikumu pārkāpumi, tad par to paziņo tiesu iestādēm, bet lietas caurskatīšanu caur to neaptur, izņemot gadījumus, kur attiecīgu lēmumu var taisīt tikai atkarīgi no tiesas sprieduma.

200. Pārsūdzības par galvenās tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisijas lēmumiem iesniedzamas caur minēto komisiju Senatam viena mēneša laikā no lēmuma paziņošanas dienas. Šo pārsūdzību iesniegšana neaptur nodokļa samaksu termiņā resp. tā piedzīšanu.

Desmitā daļa.

Papildu noteikumi.

201. No uzņēmumiem, kuŗiem nav izpirkta attiecīgā tirdzniecības vai rūpniecības zīme, vai izpirkta zemākas kategorijas zīme, nekā pienācās, zīmes vērtība vai piemaksa pie zemākās kategorijas zīmes piedzenama ne vairāk kā par pēdējiem notecējušiem 3 gadiem.

202. Par iepriekšējā pantā minēto tirdzniecības vai rūpniecības zīmju izpirkšanu vai piemaksu pie tām lemj iecirkņa resp. apriņķa nodokļa komisijas, izņemot uzņēmumus, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību; par pēdējiem lemj Tiešo nodokļu departaments.

203. Pārsūdzības par 202.pantā minētiem lēmumiem iesniedzamas 192.pantā paredzētā kārtībā.

204. Visāda veida pieprasījumus, uzaicinājumus, paziņojumus, atgādinājumus un nodokļu listes izsūta maksātājiem ar policiju, nodokļu piedzinējiem, ziņnešiem un pa pastu, un tādus uzskata par izsniegtiem, ja tie nodoti pēc maksātāja adreses vai vienā no viņa uzņēmumiem viņam pašam vai viņa mājniekiem, komijiem, kalpotājiem, mājsaimniekiem vai to vietniekiem.

205. Ja maksātāja adrese vai dzīves vieta nav zināma, tad viņam izsniedzamos dokumentus izkaŗ nodokļu inspektora kanclejā, bet kur tādas nav, pilsētas, miesta vai pagasta valdes kanclejā, no kuŗas dienas tad tie skaitas par izsniegtiem.

206. Maksātāja paziņojumus, paskaidrojumus un pārsūdzības nodokļa komisijām var piesūtīt ari pa pastu, pie kam tos uzskata par iesniegtiem no tās dienas, kuŗā tie nodoti pastā.

207. Visi maksātāju iesniegumi, paskaidrojumi un vispār visāda veida sarakstīšanās ar nodokļu komisijām un nodokļu inspektoriem tirdzniecības-rūpniecības nodokļa lietās aplikšanas stadijā, atsvabināti no zīmognodokļa, bet iebildumi, pārsūdzības, dažāda veida pieprasījumi un atbildes uz tiem pēc nodokļa uzlikšanas apliekami ar zīmognodokli pēc vispārējiem noteikumiem.

208. Tiklab galvenās, kā ari iecirkņu resp. apriņķu tirdzniecības-rūpniecības nodokļa komisiju priekšsēdētāji un Tiešo nodokļu departamenta direktors var attiecīgās komisijās ierosināt nodokļa komisiju un departamenta lēmumu caurskatīšanu no jauna tādās lietās, par kuŗām pirms lēmumu izpildīšanas atklājušies jauni apstākļi, kas nav ievēroti pirmo reizi nodokli uzliekot vai lietu skatot cauri.

209. Finansu ministrim, saziņā ar valsts kontrolieri, ir tiesība šī likuma izvešanai dzīvē izdot instrukcijas.

Pielikums pie 32.panta.

I. Tirdzniecības un rūpniecības zīmju kategorijas atkarībā no uzņēmuma apgrozījuma (127.pants).

Zīmes kategorija.	Gada apgrozījums latos.	Valstij par labu.	Pašvaldības iestādēm par labu.	Kopā.
		Lati.		
	a) Tirdzniecības zīmes.			
I.	pāri par 200.000	150	150	300
II.	" " 100.000 - 200.000	75	75	150
III.	" " 50.000 - 100.000	37,5	37,5	75
IV.	" " 10.000 - 50.000	15	15	30
V.	līdz 10.000	2,5	2,5	5
	b) Rūpniecības zīmes.			
I.	pāri par 500.000	300	300	600
II.	" " 200.000 - 500.000	150	150	300
III.	" " 100.000 - 200.000	75	75	150
IV.	" " 50.000 - 100.000	37,5	37,5	75
V.	" " 10.000 - 50.000	15	15	30
VI.	" " 5.000 - 10.000	2,5	2,5	5
VII.	līdz 5.000	1	1	2

P i e z ī m e. 1. Lai noteiktu tirdzniecības un rūpniecības zīmju kategoriju 127.panta 6.pktā lit. a un b nosauktiem uzņēmumiem, par kuŗu apgrozījumu uzskatāma brutto peļņa, pēdējā reizināma ar 5.

P i e z ī m e. 2. Izpērkot pusgada zīmes, augšējā tabelē un 1.piezīmē aprādītas apgrozījuma normas pamazināmas uz pusi.

II. Tirdzniecības zīmju kategorijas kreditiestādēm un apdrošināšanas uzņēmumiem.

Zīmes kategorija.	Pamata vai dalības kapitals (78.p.) latos.	Zīmju gada maksa.		
		Valstij par labu.	Pašvaldības iestādēm par labu.	Kopā.
		L a t i.		
I.	pāri par 1.000.000	300	300	600
II.	" " 500.000 līdz 1.000.000	150	150	300
III.	" " 200.000 " 500.000	75	75	150
IV.	" " 50.000 " 200.000	37,5	37,5	75
V.	" " 10.000 " 50.000	15	15	30
VI.	līdz 10.000	2,5	2,5	5

Pielikums pie 93.panta 10.pkt.

Īpašuma vērtību var dzēst zemāk minētos apmēros:

1) Dzīvojamas mājas un pie tām piederošas ēkas:
   a) mūra un dzelzsbetona - 2 proc. no viņu vērtības;
   b) koka - 5 proc. no viņu vērtības;
   c) jauktas - 4 proc. no viņu vērtības.
2) Ēkas un būves tirdzniecības, rūpniecības un lauksaimniecības nolūkiem:
   a) mūra un metala - 3 proc. no viņu vērtības;
   b) koka - 6 proc. no viņu vērtības;
   c) jauktas - 5 proc. no viņu vērtības.
3) Sekoši objekti:
   a) zemes gabali ar apakšzemes dabas bagātībām, ja pēdējās izmanto, - 3 proc. no viņu vērtības;
   b) melioracijas ietaises un citas zemes būves - 5 proc. no viņu vērtības;
   c) visāda veida kuģi - 6 proc. no viņu vērtības.

4) Mašinas, rūpniecības rīki, dzelzskausējamās un koksa ražojamās krāsnis, koka laivas, kuģu piestātnes, dzīvais un nedzīvais inventars - līdz 10% no viņu vērtības.

5) Ēkas un būves uz rentētas zemes, kā ari to iekšējā ietaise un rentēta īpašuma kapitalremonts, ja šāds īpašums pēc līguma notecēšanas pāriet bez atlīdzības izrentētāja īpašumā - tādā apmērā, lai līdz līguma notecēšanai viņu vērtiba būtu pilnīgi dzēsta, pie kam katru gadu atskaitāma viena un tā pati zuma.

6) Izdevumi akciju, paju, obligaciju, kuponu listu izgatavošanai un par tiem samaksātais zīmognodoklis, kā ari izdevumi privilegiju, autora tiesību un citāda veida eksploatacijas tiesību iegūšanai - dzēšami vai nu izdevumu gadā uz reizi vai katru gadu līdzīgās daļās pēc uzņēmuma izvēles.

P i e z ī m e. Atskaitījumi paša uzņēmuma apdrošināšanas (piezīme pie 93.p. 5.pk.) un īpašuma vērtības dzēšanas kapitalos (93.p. 10.pk.) izdarāmi, ievērojot sekošos noteikumus: 1) Ja uzņēmums parāda bilancē īpašuma pirkšanas vērtību un ved atsevišķus kontus apdrošināšanas un īpašuma vērtības dzēšanas kapitaliem, tad atskaitījumi atļauti no bilancē parādītās īpašuma iegūšanas vērtības. 2) Ja turpretīm tādus atsevišķus kontus augšminētiem kapitaliem neved, bet katra gada atskaitījumus noraksta no bilancē parādītām īpašuma vērtības zumām, tad atskaitījumi pēc normām pielaižami no tās īpašuma vērtības, kāda parādīta gada noslēguma bilancē.

Pielikums pie 97.panta.

PROCENTUALĀ PEĻŅAS NODOKĻA NORMAS NO UZŅĒMUMIEM, KURIEM JĀDOD PĀRSKATS PAR SAVU DARBĪBU.

Peļņas samērs pret pamatkapitalu. %	Procentuālā peļņas nodokļa norma.	Peļņas samērs pret pamatkapitalu. %	Procentuālā peļņas nodokļa norma.	Peļņas samērs pret pamatkapitalu. %	Procentuālā peļņas nodokļa norma.
3,00	5,00	3,44	5,17	3,88	5,33
3,01	5,00	3,45	5,17	3,89	5,34
3,02	5,00	3,46	5,17	3,90	5,34
3,03	5,01	3,47	5,18	3,91	5,34
3,04	5,01	3,48	5,18	3,92	5,35
3,05	5,02	3,49	5,18	3,93	5,35
3,06	5,02	3,50	5,19	3,94	5,35
3,07	5,02	3,51	5,19	3,95	5,36
3,08	5,03	3,52	5,20	3,96	5,36
3,09	5,03	3,53	5,20	3,97	5,37
3,10	5,04	3,54	5,20	3,98	5,37
3,11	5,04	3,55	5,21	3,99	5,38
3,12	5,04	3,56	5,21	4,00	5,38
3,13	5,05	3,57	5,22	4,01	5,38
3,14	5,05	3,58	5,22	4,02	5,39
3,15	5,05	3,59	5,22	4,03	5,39
3,16	5,06	3,60	5,23	4,04	5,39
3,17	5,06	3,61	5,23	4,05	5,40
3,18	5,07	3,62	5,23	4,06	5,40
3,19	5,07	3,63	5,24	4,07	5,41
3,20	5,07	3,64	5,24	4,08	5,41
3,21	5,08	3,65	5,25	4,09	5,41
3,22	5,08	3,66	5,25	4,10	5,42
3,23	5,09	3,67	5,25	4,11	5,42
3,24	5,09	3,68	5,26	4,12	5,43
3,25	5,09	3,69	5,26	4,13	5,43
3,26	5,10	3,70	5,26	4,14	5,43
3,27	5,10	3,71	5,27	4,15	5,44
3,28	5,10	3,72	5,27	4,16	5,44
3,29	5,11	3,73	5,28	4,17	5,44
3,30	5,11	3,74	5,28	4,18	5,45
3,31	5,12	3,75	5,28	4,19	5,45
3,32	5,12	3,76	5,29	4,20	5,46
3,33	5,12	3,77	5,29	4,21	5,46
3,34	5,13	3,78	5,30	4,22	5,46
3,35	5,13	3,79	5,30	4,23	5,47
3,36	5,13	3,80	5,30	4,24	5,47
3,37	5,14	3,81	5,31	4,25	5,48
3,38	5,14	3,82	5,31	4,26	5,48
3,39	5,15	3,83	5,31	4,27	5,48
3,40	5,15	3,84	5,32	4,28	5,49
3,41	5,15	3,85	5,32	4,29	5,49
3,42	5,16	3,86	5,33	4,30	5,49
3,43	5,16	3,87	5,33	4,31	5,50

360

4,32	5,50	5,01	5,77	5,70	6,03	6,39	6,29
4,33	5,51	5,02	5,77	5,71	6,03	6,40	6,30
4,34	5,51	5,03	5,77	5,72	6,04	6,41	6,30
4,35	5,51	5,04	5,78	5,73	6,04	6,42	6,31
4,36	5,52	5,05	5,78	5,74	6,04	6,43	6,31
4,37	5,52	5,06	5,78	5,75	6,05	6,44	6,31
4,38	5,52	5,07	5,79	5,76	6,05	6,45	6,32
4,39	5,53	5,08	5,79	5,77	6,06	6,46	6,32
4,40	5,53	5,09	5,80	5,78	6,06	6,47	6,32
4,41	5,54	5,10	5,80	5,79	6,06	6,48	6,33
4,42	5,54	5,11	5,80	5,80	6,07	6,49	6,33
4,43	5,54	5,12	5,81	5,81	6,07	6,50	6,34
4,44	5,55	5,13	5,81	5,82	6,08	6,51	6,34
4,45	5,55	5,14	5,82	5,83	6,08	6,52	6,34
4,46	5,56	5,15	5,82	5,84	6,08	6,53	6,35
4,47	5,56	5,16	5,82	5,85	6,09	6,54	6,35
4,48	5,56	5,17	5,83	5,86	6,09	6,55	6,35
4,49	5,57	5,18	5,83	5,87	6,09	6,56	6,36
4,50	5,57	5,19	5,83	5,88	6,10	6,57	6,36
4,51	5,57	5,20	5,84	5,89	6,10	6,58	6,37
4,52	5,58	5,21	5,84	5,90	6,11	6,59	6,37
4,53	5,58	5,22	5,85	5,91	6,11	6,60	6,37
4,54	5,59	5,23	5,85	5,92	6,11	6,61	6,38
4,55	5,59	5,24	5,85	5,93	6,12	6,62	6,38
4,56	5,59	5,25	5,86	5,94	6,12	6,63	6,39
4,57	5,60	5,26	5,86	5,95	6,13	6,64	6,39
4,58	5,60	5,27	5,87	5,96	6,13	6,65	6,39
4,59	5,61	5,28	5,87	5,97	6,13	6,66	6,40
4,60	5,61	5,29	5,87	5,98	6,14	6,67	6,40
4,61	5,61	5,30	5,88	5,99	6,14	6,68	6,40
4,62	5,62	5,31	5,88	6,00	6,14	6,69	6,41
4,63	5,62	5,32	5,88	6,01	6,15	6,70	6,41
4,64	5,63	5,33	5,89	6,02	6,15	6,71	6,42
4,65	5,63	5,34	5,89	6,03	6,16	6,72	6,42
4,66	5,63	5,35	5,90	6,04	6,16	6,73	6,42
4,67	5,64	5,36	5,90	6,05	6,16	6,74	6,43
4,68	5,64	5,37	5,90	6,06	6,16	6,75	6,43
4,69	5,64	5,38	5,91	6,07	6,17	6,76	6,44
4,70	5,65	5,39	5,91	6,08	6,17	6,77	6,44
4,71	5,65	5,40	5,91	6,09	6,18	6,78	6,44
4,72	5,65	5,41	5,92	6,10	6,18	6,79	6,45
4,73	5,66	5,42	5,92	6,11	6,19	6,80	6,45
4,74	5,66	5,43	5,93	6,12	6,19	6,81	6,45
4,75	5,67	5,44	5,93	6,13	6,19	6,82	6,46
4,76	5,67	5,45	5,93	6,14	6,20	6,83	6,46
4,77	5,67	5,46	5,94	6,15	6,20	6,84	6,47
4,78	5,68	5,47	5,94	6,16	6,21	6,85	6,47
4,79	5,68	5,48	5,95	6,17	5,21	6,86	6,47
4,80	5,69	5,49	5,95	6,18	6,21	6,87	6,48
4,81	5,69	5,50	5,95	6,19	6,22	6,88	6,48
4,82	5,69	5,51	5,96	6,20	6,22	6,89	6,48
4,83	5,70	5,52	5,96	6,21	6,22	6,90	6,49
4,84	5,70	5,53	5,96	6,22	6,23	6,91	6,49
4,85	5,70	5,54	5,97	6,23	6,23	6,92	6,50
4,86	5,71	5,55	5,97	6,24	6,24	6,93	6,50
4,87	5,71	5,56	5,98	6,25	6,24	6,94	6,50
4,88	5,72	5,57	5,98	6,26	6,24	6,95	6,51
4,89	5,72	5,58	5,98	6,27	6,25	6,96	6,51
4,90	5,72	5,59	5,99	6,28	6,25	6,97	6,52
4,91	5,73	5,60	5,99	6,29	6,26	6,98	6,52
4,92	5,73	5,61	6,00	6,30	6,26	6,99	6,52
4,93	5,74	5,62	6,00	6,31	6,26	7,00	6,53
4,94	5,74	5,63	6,00	6,32	6,27	7,01	6,53
4,95	5,74	5,64	6,01	6,33	6,27	7,02	6,53
4,96	5,75	5,65	6,01	6,34	6,27	7,03	6,54
4,97	5,75	5,66	6,01	6,35	6,28	7,04	6,54
4,98	5,75	5,67	6,02	6,36	6,28	7,05	6,55
4,99	5,76	5,68	6,02	6,37	6,29	7,06	6,55
5,00	5,76	5,69	6,03	6,38	6,29	7,07	6,55
						7,08	6,56

361

7,09	6,56	7,79	6,83	8,49	7,10	9,19	7,36
7,10	6,57	7,80	6,83	8,50	7,10	9,20	7,37
7,11	6,57	7,81	6,84	8,51	7,10	9,21	7,37
7,12	6,57	7,82	6,84	8,52	7,11	9,22	7,38
7,13	6,58	7,83	6,84	8,53	7,11	9,23	7,38
7,14	6,58	7,84	6,85	8,54	7,12	9,24	7,38
7,15	6,58	7,85	6,85	8,55	7,12	9,25	7,39
7,16	6,59	7,86	6,86	8,56	7,12	9,26	7,39
7,17	6,59	7,87	6,86	8,57	7,13	9,27	7,39
7,18	6,60	7,88	6,86	8,58	7,13	9,28	7,40
7,19	6,60	7,89	6,87	8,59	7,13	9,29	7,40
7,20	6,60	7,90	6,87	8,60	7,14	9,30	7,41
7,21	6,61	7,91	6,87	8,61	7,14	9,31	7,41
7,22	6,61	7,92	6,88	8,62	7,15	9,32	7,41
7,23	6,61	7,93	6,88	8,63	7,15	9,33	7,42
7,24	6,62	7,94	6,89	8,64	7,15	9,34	7,42
7,25	6,62	7,95	6,89	8,65	7,16	9,35	7,43
7,26	6,63	7,96	6,89	8,66	7,16	9,36	7,43
7,27	6,63	7,97	6,90	8,67	7,17	9,37	7,43
7,28	6,63	7,98	6,90	8,68	7,17	9,38	7,44
7,29	6,64	7,99	6,91	8,69	7,17	9,39	7,44
7,30	6,64	8,00	6,91	8,70	7,18	9,40	7,44
7,31	6,65	8,01	6,91	8,71	7,18	9,41	7,45
7,32	6,65	8,02	6,92	8,72	7,18	9,42	7,45
7,33	6,65	8,03	6,92	8,73	7,19	9,43	7,46
7,34	6,66	8,04	6,92	8,74	7,19	9,44	7,46
7,35	6,66	8,05	6,93	8,75	7,20	9,45	7,46
7,36	6,66	8,06	6,93	8,76	7,20	9,46	7,47
7,37	6,67	8,07	6,94	8,77	7,20	9,47	7,47
7,38	6,67	8,08	6,94	8,78	7,21	9,48	7,48
7,39	6,68	8,09	6,94	8,79	7,21	9,49	7,48
7,40	6,68	8,10	6,95	8,80	7,22	9,50	7,48
7,41	6,68	8,11	6,95	8,81	7,22	9,51	7,49
7,42	6,69	8,12	6,96	8,82	7,22	9,52	7,49
7,43	6,69	8,13	6,96	8,83	7,23	9,53	7,49
7,44	6,70	8,14	6,96	8,84	7,23	9,54	7,50
7,45	6,70	8,15	6,97	8,85	7,23	9,55	7,50
7,46	6,70	8,16	6,97	8,86	7,24	9,56	7,51
7,47	6,71	8,17	6,97	8,87	7,24	9,57	7,51
7,48	6,71	8,18	6,98	8,88	7,25	9,58	7,51
7,49	6,71	8,19	6,98	8,89	7,25	9,59	7,52
7,50	6,72	8,20	6,99	8,90	7,25	9,60	7,52
7,51	6,72	8,21	6,99	8,91	7,26	9,61	7,52
7,52	6,73	8,22	6,99	8,92	7,26	9,62	7,53
7,53	6,73	8,23	7,00	8,93	7,26	9,63	7,53
7,54	6,73	8,24	7,00	8,94	7,27	9,64	7,54
7,55	6,74	8,25	7,00	8,95	7,27	9,65	7,54
7,56	6,74	8,26	7,01	8,96	7,28	9,66	7,54
7,57	6,74	8,27	7,01	8,97	7,28	9,67	7,55
7,58	6,75	8,28	7,02	8,98	7,28	9,68	7,55
7,59	6,75	8,29	7,02	8,99	7,29	9,69	7,56
7,60	6,76	8,30	7,02	9,00	7,29	9,70	7,56
7,61	6,76	8,31	7,03	9,01	7,30	9,71	7,56
7,62	6,76	8,32	7,03	9,02	7,30	9,72	7,57
7,63	6,77	8,33	7,04	9,03	7,30	9,73	7,57
7,64	6,77	8,34	7,04	9,04	7,31	9,74	7,57
7,65	6,78	8,35	7,04	9,05	7,31	9,75	7,58
7,66	6,78	8,36	7,05	9,06	7,31	9,76	7,58
7,67	6,78	8,37	7,05	9,07	7,32	9,77	7,59
7,68	6,79	8,38	7,05	9,08	7,32	9,78	7,59
7,69	6,79	8,39	7,06	9,09	7,33	9,79	7,59
7,70	6,79	8,40	7,06	9,10	7,33	9,80	7,60
7,71	6,80	8,41	7,07	9,11	7,33	9,81	7,60
7,72	6,80	8,42	7,07	9,12	7,34	9,82	7,61
7,73	6,81	8,43	7,07	9,13	7,34	9,83	7,61
7,74	6,81	8,44	7,08	9,14	7,35	9,84	7,61
7,75	6,81	8,45	7,08	9,15	7,35	9,85	7,62
7,76	6,82	8,46	7,09	9,16	7,35	9,86	7,62
7,77	6,82	8,47	7,09	9,17	7,36	9,87	7,62
7,78	6,83	8,48	7,09	9,18	7,36	9,88	7,63

9,89	7,63	10,59	7,90	11,29	8,17	11,99	8,43
9,90	7,64	10,60	7,90	11,30	8,17	12,00	8,44
9,91	7,64	10,61	7,91	11,31	8,17	12,01	8,44
9,92	7,64	10,62	7,91	11,32	8,18	12,02	8,45
9,93	7,65	10,63	7,91	11,33	8,18	12,03	8,45
9,94	7,65	10,64	7,92	11,34	8,19	12,04	8,45
9,95	7,65	10,65	7,92	11,35	8,19	12,05	8,46
9,96	7,66	10,66	7,93	11,36	8,19	12,06	8,46
9,97	7,66	10,67	7,93	11,37	8,20	12,07	8,47
9,98	7,67	10,68	7,93	11,38	8,20	12,08	8,47
9,99	7,67	10,69	7,94	11,39	8,21	12,09	8,47
10,00	7,67	10,70	7,94	11,40	8,21	12,10	8,48
10,01	7,68	10,71	7,95	11,41	8,21	12,11	8,48
10,02	7,68	10,72	7,95	11,42	8,22	12,12	8,48
10,03	7,69	10,73	7,95	11,43	8,22	12,13	8,49
10,04	7,69	10,74	7,96	11,44	8,22	12,14	8,49
10,05	7,69	10,75	7,96	11,45	8,23	12,15	8,50
10,06	7,70	10,76	7,96	11,46	8,23	12,16	8,50
10,07	7,70	10,77	7,97	11,47	8,24	12,17	8,50
10,08	7,70	10,78	7,97	11,48	8,24	12,18	8,51
10,09	7,71	10,79	7,98	11,49	8,24	12,19	8,51
10,10	7,71	10,80	7,98	11,50	8,25	12,20	8,52
10,11	7,72	10,81	7,98	11,51	8,25	12,21	8,52
10,12	7,72	10,82	7,99	11,52	8,26	12,22	8,52
10,13	7,72	10,83	7,99	11,53	8,26	12,23	8,53
10,14	7,73	10,84	8,00	11,54	8,26	12,24	8,53
10,15	7,73	10,85	8,00	11,55	8,27	12,25	8,53
10,16	7,74	10,86	8,00	11,56	8,27	12,26	8,54
10,17	7,74	10,87	8,01	11,57	8,27	12,27	8,54
10,18	7,74	10,88	8,01	11,58	8,28	12,28	8,55
10,19	7,75	10,89	8,01	11,59	8,28	12,29	8,55
10,20	7,75	10,90	8,02	11,60	8,29	12,30	8,55
10,21	7,75	10,91	8,02	11,61	8,29	12,31	8,56
10,22	7,76	10,92	8,03	11,62	8,29	12,32	8,56
10,23	7,76	10,93	8,03	11,63	8,30	12,33	8,56
10,24	7,77	10,94	8,03	11,64	8,30	12,34	8,57
10,25	7,77	10,95	8,04	11,65	8,30	12,35	8,57
10,26	7,77	10,96	8,04	11,66	8,31	12,36	8,58
10,27	7,78	10,97	8,04	11,67	8,31	12,37	8,58
10,28	7,78	10,98	8,05	11,68	8,32	12,38	8,58
10,29	7,78	10,99	8,05	11,69	8,32	12,39	8,59
10,30	7,79	11,00	8,06	11,70	8,32	12,40	8,59
10,31	7,79	11,01	8,06	11,71	8,33	12,41	8,60
10,32	7,80	11,02	8,06	11,72	8,33	12,42	8,60
10,33	7,80	11,03	8,07	11,73	8,34	12,43	8,60
10,34	7,80	11,04	8,07	11,74	8,34	12,44	8,61
10,35	7,81	11,05	8,08	11,75	8,34	12,45	8,61
10,36	7,81	11,06	8,08	11,76	8,35	12,46	8,61
10,37	7,82	11,07	8,08	11,77	8,35	12,47	8,62
10,38	7,82	11,08	8,09	11,78	8,35	12,48	8,62
10,39	7,82	11,09	8,09	11,79	8,36	12,49	8,63
10,40	7,83	11,10	8,09	11,80	8,36	12,50	8,63
10,41	7,83	11,11	8,10	11,81	8,37	12,51	8,63
10,42	7,83	11,12	8,10	11,82	8,37	12,52	8,64
10,43	7,84	11,13	8,11	11,83	8,37	12,53	8,64
10,44	7,84	11,14	8,11	11,84	8,38	12,54	8,65
10,45	7,85	11,15	8,11	11,85	8,38	12,55	8,65
10,46	7,85	11,16	8,12	11,86	8,39	12,56	8,65
10,47	7,85	11,17	8,12	11,87	8,39	12,57	8,66
10,48	7,86	11,18	8,13	11,88	8,39	12,58	8,66
10,49	7,86	11,19	8,13	11,89	8,40	12,59	8,66
10,50	7,87	11,20	8,13	11,90	8,40	12,60	8,67
10,51	7,87	11,21	8,14	11,91	8,40	12,61	8,67
10,52	7,87	11,22	8,14	11,92	8,41	12,62	8,68
10,53	7,88	11,23	8,14	11,93	8,41	12,63	8,68
10,54	7,88	11,24	8,15	11,94	8,42	12,64	8,68
10,55	7,88	11,25	8,15	11,95	8,42	12,65	8,69
10,56	7,89	11,26	8,16	11,96	8,42	12,66	8,69
10,57	7,89	11,27	8,16	11,97	8,43	12,67	8,70
10,58	7,90	11,28	8,16	11,98	8,43	12,68	8,70
						12,69	8,70

12,70	8,71	13,41	8,98	14,12	9,25	14,83	9,52
12,71	8,71	13,42	8,98	14,13	9,25	14,84	9,52
12,72	8,71	13,43	8,99	14,14	9,26	14,85	9,53
12,73	8,72	13,44	8,99	14,15	9,26	14,86	9,53
12,74	8,72	13,45	8,99	14,16	9,26	14,87	9,54
12,75	8,73	13,46	9,00	14,17	9,27	14,88	9,54
12,76	8,73	13,47	9,00	14,18	9,27	14,89	9,54
12,77	8,73	13,48	9,00	14,19	9,28	14,90	9,55
12,78	8,74	13,49	9,01	14,20	9,28	14,91	9,55
12,79	8,74	13,50	9,01	14,21	9,28	14,92	9,56
12,80	8,74	13,51	9,02	14,22	9,29	14,93	9,56
12,81	8,75	13,52	9,02	14,23	9,29	14,94	9,56
12,82	8,75	13,53	9,02	14,24	9,30	14,95	9,57
12,83	8,76	13,54	9,03	14,25	9,30	14,96	9,57
12,84	8,76	13,55	9,03	14,26	9,30	14,97	9,57
12,85	8,76	13,56	9,04	14,27	9,31	14,98	9,58
12,86	8,77	13,57	9,04	14,28	9,31	14,99	9,58
12,87	8,77	13,58	9,04	14,29	9,31	15,00	9,59
12,88	8,78	13,59	9,05	14,30	9,32	15,01	9,59
12,89	8,78	13,60	9,05	14,31	9,32	15,02	9,59
12,90	8,78	13,61	9,05	14,32	9,33	15,03	9,60
12,91	8,79	13,62	9,06	14,33	9,33	15,04	9,60
12,92	8,79	13,63	9,06	14,34	9,33	15,05	9,61
12,93	8,79	13,64	9,07	14,35	9,34	15,06	9,61
12,94	8,80	13,65	9,07	14,36	9,34	15,07	9,61
12,95	8,80	13,66	9,07	14,37	9,35	15,08	9,62
12,96	8,81	13,67	9,08	14,38	9,35	15,09	9,62
12,97	8,81	13,68	9,08	14,39	9,35	15,10	9,62
12,98	8,81	13,69	9,09	14,40	9,36	15,11	9,63
12,99	8,82	13,70	9,09	14,41	9,36	15,12	9,63
13,00	8,82	13,71	9,09	14,42	9,36	15,13	9,64
13,01	8,83	13,72	9,10	14,43	9,37	15,14	9,64
13,02	8,83	13,73	9,10	14,44	9,37	15,15	9,64
13,03	8,83	13,74	9,10	14,45	9,38	15,16	9,65
13,04	8,84	13,75	9,11	14,46	9,38	15,17	9,65
13,05	8,84	13,76	9,11	14,47	9,38	15,18	9,65
13,06	8,84	13,77	9,12	14,48	9,39	15,19	9,66
13,07	8,85	13,78	9,12	14,49	9,39	15,20	9,66
13,08	8,85	13,79	9,12	14,50	9,39	15,21	9,67
13,09	8,86	13,80	9,13	14,51	9,40	15,22	9,67
13,10	8,86	13,81	9,13	14,52	9,40	15,23	9,67
13,11	8,86	13,82	9,13	14,53	9,41	15,24	9,68
13,12	8,87	13,83	9,14	14,54	9,41	15,25	9,68
13,13	8,87	13,84	9,14	14,55	9,41	15,26	9,69
13,14	8,87	13,85	9,15	14,56	9,42	15,27	9,69
13,15	8,88	13,86	9,15	14,57	9,42	15,28	9,69
13,16	8,88	13,87	9,15	14,58	9,43	15,29	9,70
13,17	8,89	13,88	9,16	14,59	9,43	15,30	9,70
13,18	8,89	13,89	9,16	14,60	9,43	15,31	9,70
13,19	8,89	13,90	9,17	14,61	9,44	15,32	9,71
13,20	8,90	13,91	9,17	14,62	9,44	15,33	9,71
13,21	8,90	13,92	9,17	14,63	9,44	15,34	9,72
13,22	8,91	13,93	9,18	14,64	9,45	15,35	9,72
13,23	8,91	13,94	9,18	14,65	9,45	15,36	9,72
13,24	8,91	13,95	9,18	14,66	9,46	15,37	9,73
13,25	8,92	13,96	9,19	14,67	9,46	15,38	9,73
13,26	8,92	13,97	9,19	14,68	9,46	15,39	9,74
13,27	8,92	13,98	9,20	14,69	9,47	15,40	9,74
13,28	8,93	13,99	9,20	14,70	9,47	15,41	9,74
13,29	8,93	14,00	9,20	14,71	9,48	15,42	9,75
13,30	8,94	14,01	9,21	14,72	9,48	15,43	9,75
13,31	8,94	14,02	9,21	14,73	9,48	15,44	9,75
13,32	8,94	14,03	9,22	14,74	9,49	15,45	9,76
13,33	8,95	14,04	9,22	14,75	9,49	15,46	9,76
13,34	8,95	14,05	9,22	14,76	9,49	15,47	9,77
13,35	8,96	14,06	9,23	14,77	9,50	15,48	9,77
13,36	8,96	14,07	9,23	14,78	9,50	15,49	9,77
13,37	8,96	14,08	9,23	14,79	9,51	15,50	9,78
13,38	8,97	14,09	9,24	14,80	9,51	15,51	9,78
13,39	8,97	14,10	9,24	14,81	9,51	15,52	9,78
13,40	8,97	14,11	9,25	14,82	9,52	15,53	9,79

364

15,54	9,79	16,25	10,06	16,96	10,34	17,67	10,61
15,55	9,80	16,26	10,07	16,97	10,34	17,68	10,61
15,56	9,80	16,27	10,07	16,98	10,34	17,69	10,61
15,57	9,80	16,28	10,08	16,99	10,35	17,70	10,62
15,58	9,81	16,29	10,08	17,00	10,35	17,71	10,62
15,59	9,81	16,30	10,08	17,01	10,35	17,72	10,63
15,60	9,82	16,31	10,09	17,02	10,36	17,73	10,63
15,61	9,82	16,32	10,09	17,03	10,36	17,74	10,63
15,62	9,82	16,33	10,09	17,04	10,37	17,75	10,64
15,63	9,83	16,34	10,10	17,05	10,37	17,76	10,64
15,64	9,83	16,35	10,10	17,06	10,37	17,77	10,65
15,65	9,83	16,36	10,11	17,07	10,38	17,78	10,65
15,66	9,84	16,37	10,11	17,08	10,38	17,79	10,65
15,67	9,84	16,38	10,11	17,09	10,39	17,80	10,66
15,68	9,85	16,39	10,12	17,10	10,39	17,81	10,66
15,69	9,85	16,40	10,12	17,11	10,39	17,82	10,66
15,70	9,85	16,41	10,13	17,12	10,40	17,83	10,67
15,71	9,86	16,42	10,13	17,13	10,40	17,84	10,67
15,72	9,86	16,43	10,13	17,14	10,40	17,85	10,68
15,73	9,87	16,44	10,14	17,15	10,41	17,86	10,68
15,74	9,87	16,45	10,14	17,16	10,41	17,87	10,68
15,75	9,87	16,46	10,14	17,17	10,42	17,88	10,69
15,76	9,88	16,47	10,15	17,18	10,42	17,89	10,69
15,77	9,88	16,48	10,15	17,19	10,43	17,90	10,69
15,78	9,88	16,49	10,16	17,20	10,43	17,91	10,70
15,79	9,89	16,50	10,16	17,21	10,43	17,92	10,70
15,80	9,89	16,51	10,16	17,22	10,43	17,93	10,71
15,81	9,90	16,52	10,17	17,23	10,44	17,94	10,71
15,82	9,90	16,53	10,17	17,24	10,44	17,95	10,71
15,83	9,90	16,54	10,17	17,25	10,45	17,96	10,72
15,84	9,91	16,55	10,18	17,26	10,45	17,97	10,72
15,85	9,91	16,56	10,18	17,27	10,45	17,98	10,73
15,86	9,91	16,57	10,19	17,28	10,46	17,99	10,73
15,87	9,92	16,58	10,19	17,29	10,46	18,00	10,73
15,88	9,92	16,59	10,19	17,30	10,47	18,01	10,74
15,89	9,93	16,60	10,20	17,31	10,47	18,02	10,74
15,90	9,93	16,61	10,20	17,32	10,47	18,03	10,74
15,91	9,93	16,62	10,21	17,33	10,48	18,04	10,75
15,92	9,94	16,63	10,21	17,34	10,48	18,05	10,75
15,93	9,94	16,64	10,21	17,35	10,48	18,06	10,76
15,94	9,95	16,65	10,22	17,36	10,49	18,07	10,76
15,95	9,95	16,66	10,22	17,37	10,49	18,08	10,76
15,96	9,95	16,67	10,22	17,38	10,50	18,09	10,77
15,97	9,96	16,68	10,23	17,39	10,50	18,10	10,77
15,98	9,96	16,69	10,23	17,40	10,50	18,11	10,78
15,99	9,96	16,70	10,24	17,41	10,51	18,12	10,78
16,00	9,97	16,71	10,24	17,42	10,51	18,13	10,78
16,01	9,97	16,72	10,24	17,43	10,52	18,14	10,79
16,02	9,98	16,73	10,25	17,44	10,52	18,15	10,79
16,03	9,98	16,74	10,25	17,45	10,52	18,16	10,79
16,04	9,98	16,75	10,26	17,46	10,53	18,17	10,80
16,05	9,99	16,76	10,26	17,47	10,53	18,18	10,80
16,06	9,99	16,77	10,26	17,48	10,53	18,19	10,81
16,07	10,00	16,78	10,27	17,49	10,54	18,20	10,81
16,08	10,00	16,79	10,27	17,50	10,54	18,21	10,81
16,09	10,00	16,80	10,27	17,51	10,55	18,22	10,82
16,10	10,01	16,81	10,28	17,52	10,55	18,23	10,82
16,11	10,01	16,82	10,28	17,53	10,55	18,24	10,82
16,12	10,01	16,83	10,29	17,54	10,56	18,25	10,83
16,13	10,02	16,84	10,29	17,55	10,56	18,26	10,83
16,14	10,02	16,85	10,29	17,56	10,56	18,27	10,84
16,15	10,02	16,86	10,30	17,57	10,57	18,28	10,84
16,16	10,03	16,87	10,30	17,58	10,57	18,29	10,84
16,17	10,03	16,88	10,30	17,59	10,58	18,30	10,85
16,18	10,04	16,89	10,31	17,60	10,58	18,31	10,85
16,19	10,04	16,90	10,31	17,61	10,58	18,32	10,86
16,20	10,04	16,91	10,32	17,62	10,59	18,33	10,86
16,21	10,05	16,92	10,32	17,63	10,59	18,34	10,86
16,22	10,05	16,93	10,32	17,64	10,60	18,35	10,87
16,23	10,06	16,94	10,33	17,65	10,60	18,36	10,87
16,24	10,06	16,95	10,33	17,66	10,60	18,37	10,87
						18,38	10,88

18,39	10,88	18,80	11,04	19,21	11,20	19,62	11,3[illegible]
18,40	10,89	18,81	11,04	19,22	11,20	19,63	11,36
18,41	10,89	18,82	11,05	19,23	11,20	19,64	11,36
18,42	10,89	18,83	11,05	19,24	11,21	19,65	11,36
18,43	10,90	18,84	11,05	19,25	11,21	19,66	11,37
18,44	10,90	18,85	11,06	19,26	11,22	19,67	11,37
18,45	10,91	18,86	11,06	19,27	11,22	19,68	11,38
18,46	10,91	18,87	11,07	19,28	11,22	19,69	11,38
18,47	10,91	18,88	11,07	19,29	11,23	19,70	11,38
18,48	10,92	18,89	11,07	19,30	11,23	19 71	11,39
18,49	10,92	18,90	11,08	19,31	11,23	19,72	11,39
18,50	10,92	18,91	11,08	19,32	11,24	19,73	11,40
18,51	10,93	18,92	11,09	19,33	11,24	19,74	11,40
18,52	10,93	18,93	11,09	19,34	11,25	19,75	11,41
18,53	10,94	18,94	11,09	19,35	11,25	19,76	11,41
18,54	10,94	18,95	11,10	19,36	11,26	19,77	11,41
18,55	10,94	18,96	11,10	19,37	11,26	19,78	11,42
18,56	10,95	18,97	11,10	19,38	11,26	19,79	11,42
18,57	10,95	18,98	11,11	19,39	11,26	19,80	11,43
18,58	10,95	18,99	11,11	19,40	11,27	19,81	11,43
18,59	10,96	19,00	11,12	19,41	11,27	19,82	11,43
18,60	10,96	19,01	11,12	19,42	11,28	19,83	11,43
18,61	10,97	19,02	11,12	19,43	11,28	19,84	11,44
18,62	10,97	19,03	11,13	19,44	11,28	19,85	11,44
18,63	10,97	19,04	11,13	19,45	11,29	19,86	11,45
18,64	10,98	19,05	11,13	19,46	11,29	19,87	11,45
18,65	10,98	19,06	11,14	19,47	11,30	19,88	11,46
18,66	10,99	19,07	11,14	19,48	11,30	19,89	11,46
18,67	10,99	19,08	11,15	19,49	11,30	19,90	11,46
18,68	10,99	19,09	11,15	19,50	11,31	19,91	11,47
18,69	11,00	19,10	11,15	19,51	11,31	19,92	11,47
18,70	11,00	19,11	11,16	19,52	11,31	19,93	11,47
18,71	11,00	19,12	11,16	19,53	11,32	19,94	11,48
18,72	11,01	19,13	11,17	19,54	11,32	19,95	11,48
18,73	11,01	19,14	11,17	19,55	11,33	19,96	11,48
18,74	11,02	19,15	11,17	19,56	11,33	19,97	11,49
18,75	11,02	19,16	11,18	19,57	11,33	19,98	11,49
18,76	11,02	19,17	11,18	19,58	11,34	19,99	11,49
18,77	11,03	19,18	11,18	19,59	11,34	20,00	11,50
18,78	11,03	19,19	11,19	19,60	11,35		
18,79	11,04	19,20	11,19	19,61	11,35		

Uzņēmumi, kuŗu tīrā peļņa pārsniedz 20 proc. no viņu pamatkapitala, maksā 11,5 proc. no visas peļņas un bez tam vēl 0,5 proc. no tās peļņas daļas, kuŗa pārsniedz 20 proc. no minētā kapitala.

Pielikums pie 148.panta.

I. Procentuālā peļņas nodokļa normas uzņēmumiem, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību:

Skaidra peļņa.			Nodokļu normas.
līdz	2.000	latiem	2 1/2 proc.
pāri par	2.000- 5.000	"	3 1/2 "
" "	5.000- 8.000	"	4 1/2 "
" "	8.000-11.000	"	5 1/2 "
" "	11.000-15.000	"	6 1/2 "
" "	15.000 latiem		7 1/2 "

II. Visus ar procentualo peļņas nodokli apliekamos uzņēmumus apliek ar nodokli vietējām pašvaldībām par labu, ņemot to kā piemaksu

pie procentualā peļņas nodokļa: 100 proc. apmērā no uzņēmumiem, kuŗiem nav jādod pārskats par savu darbību, un 50 proc. apmērā no uzņēmumiem, kuŗiem jādod pārskats par savu darbību.

P i e z ī m e. Kad ar kopēju peļņu apliekamie uzņēmumi (77. un 120.p.) atrodas vairāku pašvaldību robežās, tad šīm pašvaldībām par labu ņemamo nodokļa piemaksu (Lik. kr. 1922.g. 26.VIII.) sadala starp attiecīgām pašvaldībām proporcionali katras pašvaldības rajonā gūtai peļņai, bet ja tā nav zinama, tad proporcionali taisītam apgrozījumam, noapaļojot to uz leju uz tūkstošiem.

III. Nodoklis pēc šiem noteikumiem aprēķināms, sākot ar 1925.maksāšanas gadu.

IV. Ar 1925.maksāšanas gadu atcelti: noteikumi par tirdzniecības un rūpniecības nodokli ("Valdības Vēstnesī" 1921.g. Nr.Nr. 1 un 2, Likumu un valdības rīkojumu krājums 1921.g. 1.) un pārgrozījumi un papildinājumi noteikumos par tirdzniecības un rūpniecības nodokli ("Valdības Vēstnesī" 1921.g. Nr.210 un 1922.g. Nr.Nr. 12, 122 un 246. Likumu un valdības rīkojumu krājums 1921.g. 183 un 1922.g. 26, 106 un 271.)

F. Meisners

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mošmuss

Saeimas sekretars.

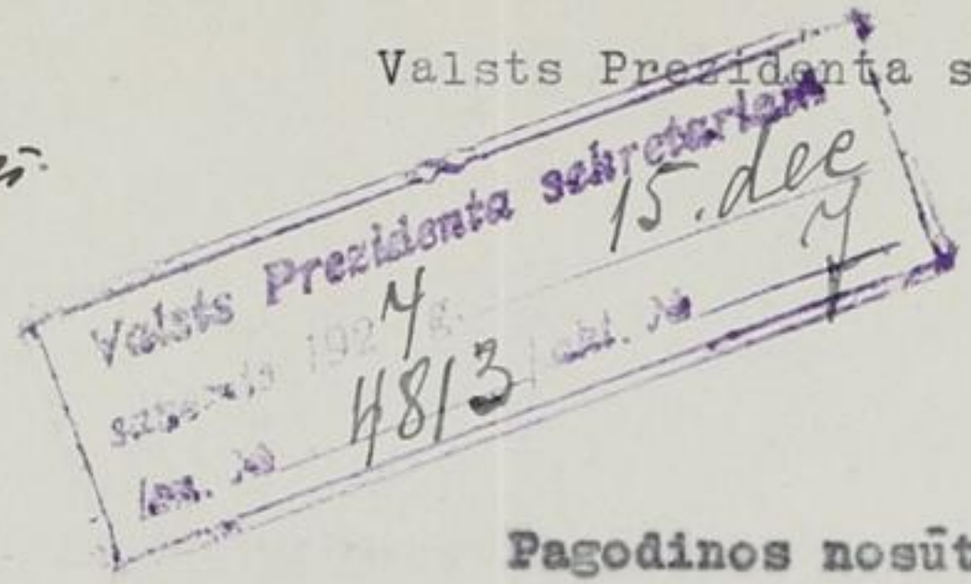
„Valdības Vēstneša" redaktoriem.
Publicēšanai tūvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretars
192[illegible].g. 13. dec.
№ 5907
Nodaļas vadītājs

307

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

192Y. g. 13. decembrī.
№1458.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g. 16.decembra plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

Saeimas kancelejas direktors.

TVIJAS REPUBLIKAS

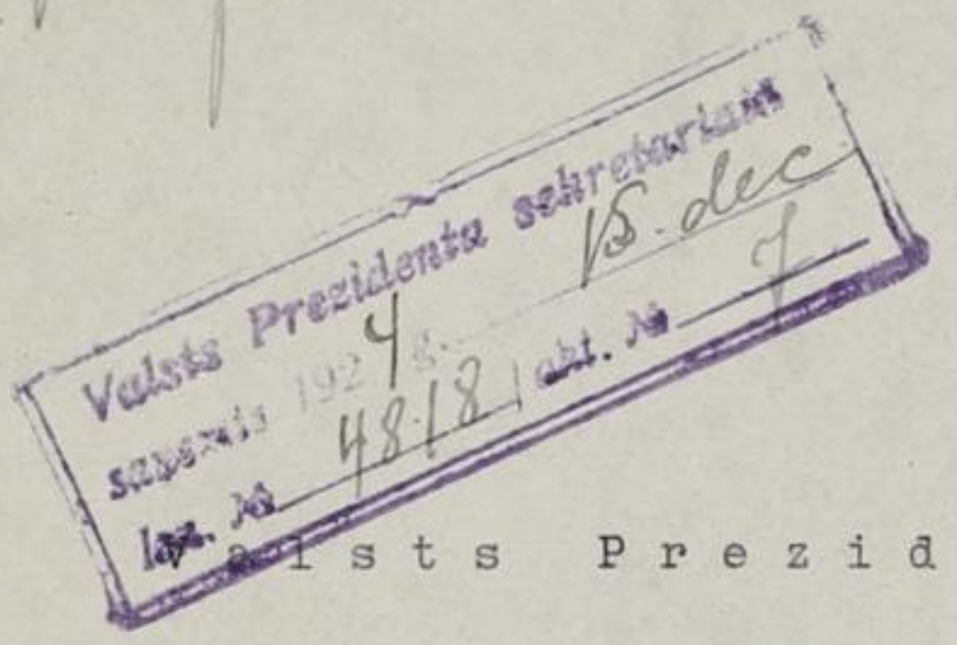
SAEIMA

19/XII 1924 j

368

924. g. 13. decembrī.

№ 106.

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g. 9.decembra plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemtos:

1/ likumu par Liepājas-Jelgavas dzelzsceļa būvi,

2/ likumu par vaislas ērzeļu izlasi un

3/ likumu par pilsētas tiesību piešķiršanu Vecauces miestam,

kuŗu redakcija pieņemta 12.decembra plenarsēdē.-

F. Pesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretars.

VALSTS SPIESTUVE F. 2. 52.088. 1500. 26. III. 1924.

369

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 9.decembra plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s

par

Liepājas-Jelgavas dzelzsceļa būvi.

1. Būvēt jaunu krievu platuma dzelzsceļu virzienā:Liepāja, Skrunda, Saldus, Dobele, Jelgava, veicot šo darbu trijos nākamos budžeta gados.

2. Būvei vajadzīgos līdzekļus uzņemt 1925/26., 1926/27. un 1927/28.gadu budžetos.

3. 1924/25.gada ārkārtējā budžeta izdevumu XI.daļā ievest:

a/ 9 §,8 p. - pētīšanas un projekta sastādīšanas darbiem Liepājas-Jelgavas dzelzsceļam Ls. 20.000.-

b/ 15 §, 7 p. - pasažieru un preču vagonu iegādāšanai Liepājas-Jelgavas dzelzsceļa vajadzībām Ls. 1.540.630.-

K o p ā Ls. 1.560.630.-,

sedzot šo kreditu ar 1924/25.gada ārkārtējā budžetā /XI.d.,I.v., 9 §, 7 p./ Jelgavas-Liepājas linijas pārnaglošanai atvēlētiem Ls. 1.560.630.-

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mednis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretārs

1924.g. 15. dec.

Nodaļas vadītājs

№ 5937.

370

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 9.decembra plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s

par

v a i s l a s ē r z e ļ u i z l a s i .

1. Zirgkopības pacelšanas nolūkā Zemkopības ministrija izved ikgadus vaislas ērzeļu izlasi un viņu registraciju.

2. Izlasi izdara sevišķas izlases komisijas, kuŗu sastāvu un darbības kārtību nosaka zemkopības ministrs.

3. Visiem ērzeļu īpašniekiem vai turētājiem jāuzrāda attiecīgai komisijai visi trīsgadīgi un vecāki ērzeļi, kuŗus komisija tad šķiro trijās šķirās:

I. - vaislai ieteicamos,

II. - vaislai pielaižamos un

III. - vaislai nepielaižamos.

P i e z Ī m e . Priekšrocības, kādas piešķiramas I.šķiras ērzeļu īpašniekiem vai turētājiem, nosaka Zemkopības ministrija.

4. III.šķiras un komisijai neuzrādītus ērzeļus aizliegts lietot vaislai.

5. Šī likuma 4.panta noteikumu pārkāpšanas gadījumos vainīgie sodāmi: pirmo reizi - ar naudas sodu ne augstāku par 50 latiem, bet pārkāpumam atkārtojoties - ar naudas sodu ne augstāku par 500 latiem. Minētā soda nauda iemaksājama valsts kasē Zemkopības ministrijas depozitā un izlietojama zirgkopības pacelšanas vajadzībām.

6. Instrukcijas šī likuma izvešanai izdod zemkopības ministrs.

Ar šo likumu ir atvietoti 1922.g.26.oktobra /Lik.kr.244/ noteikumi par vaislas ērzeļu izlasi.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstnoša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretārs a.v.
1924.g. 15. dec
Nodaļas vadītājs
№ 5938.

371

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 9.decembra plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s

par

pilsētas tiesību piešķiršanu Vecauces miestam.

1. Vecauces miestam, Tukuma apriņķī, pastāvošās robežās piešķirt pilsētas tiesības, attiecinot uz to pilsētu nolikumu un citus attiecīgus likumus un noteikumus, un atdalot to no vietējās apriņķa pašvaldības vienības.

2. Jauno pilsētu nosaukt »Auce» un tās domes locekļu skaitu noteikt uz 20 .

3. Visas šīs pilsētas robežās pastāvošās ielas, ceļus un laukumus atzīt par tādiem, kuŗi atrodas vispārīgā lietošanā.

4. Iekšlietu ministrs nokārto attiecības un izšķir strīdus jautājumus starp pilsētas un apriņķa pašvaldībām sakarā ar pilsētas tiesību piešķiršanu līdzšinējam miestam.

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Pekšens

Saeimas sekretars.

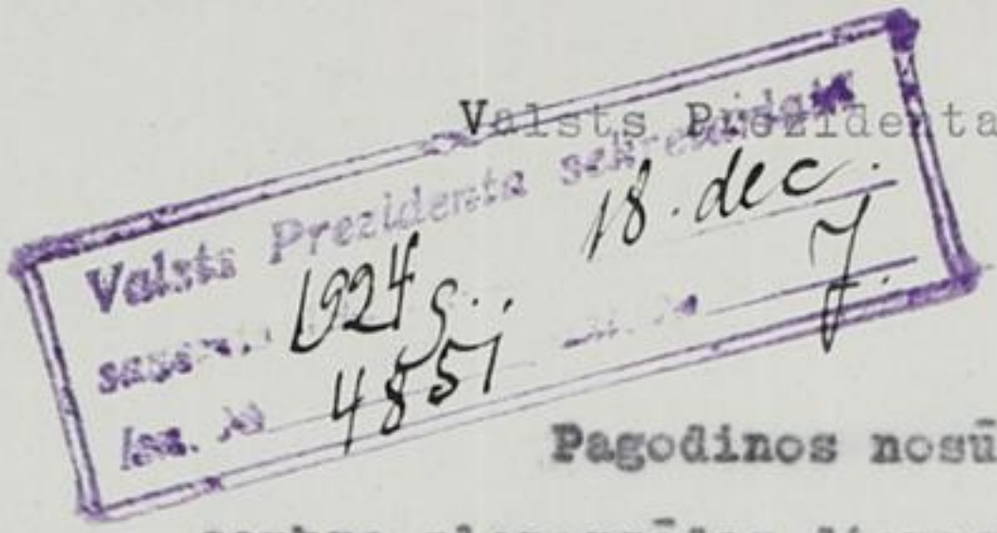
„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretārs av.
1924.g. 15. dec
Nodaļas vadītājs P. Ķūns
№ 5939.

372

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

24.g. 17.decembrī.
№ 1472.

Valsts Prezidenta sekretariatam.

Pagodinos nosūtīt Saeimas š.g.19.decembra plenarsēdes dienas kārtību, līdz ar attiecīgiem likumprojektiem.-

18/12

Saeimas kancelejas direktors.

LATVIJAS REPUBLIKAS

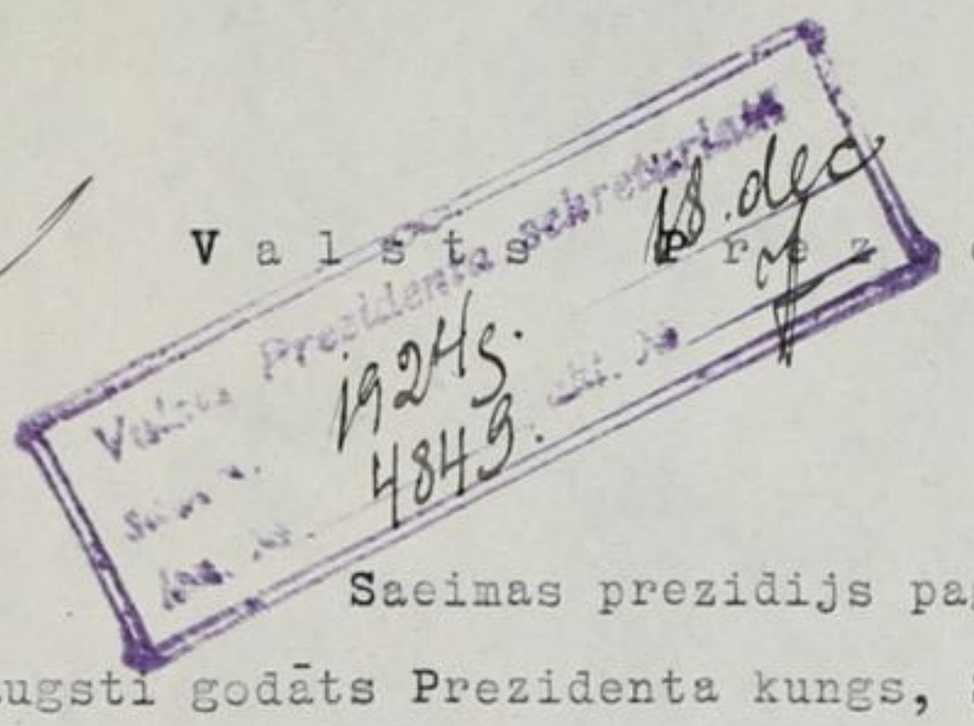
SAEIMA

17/XII.105.

373

192 4. g. 17. decembrī.

№ 107.

V a l s t s P r e z i d e n t a kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.12.decembra plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemtos:

1/ notariata nolikuma 210.p.pārgrozījumu,

2/ likumu par mājkustoņu sērgu apkaŗošanas noŗokļa atcelšanu,

3/ pārgrozījumu likumā par atlīdzības izsniegšanu sērgu dēļ nogalināto un sērgās kritušo lopu īpašniekiem un

4/ likumu par Kuldīgas un Tukuma apriņķu robežu grozīšanu,

kuŗu redakcija pieņemta 16.decembra plenarsēdē.-

F. Rozmans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Asmuss

Saeimas sekretars.

SPIESTUVE F. 2. 52.088. 1500. 26. III. 1924.

374

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 12.decembra plenarsēdē pieņemtais

NOTARIATA NOLIKUMA 210.p.PĀRGROZĪJUMS.

Notariata nolikuma 210.pantu izteikt šādi:

210. Ja notara gada ienākums no iepriekšējā /209./ pantā pēc takses noteiktiem maksājumiem pārsniedz Rīgā divi tūkstoši četri simti latu, bet apriņķos vienu tūkstotu divi simti latu, tad notaram jāiemaksā viena trešā daļa no tā pēc takses aprēķinātā ienākuma, kas pārsniedz minēto zumu, drošības naudas papildināšanai katru gadu, sākot ar 1924.gadu, kamēr notara drošības nauda nesasniedz: Rīgā - desmit tūkstoši latu, Liepājā, Jelgavā un Daugavpilī - trīs tūkstoši latu un citās vietās divi tūkstoši latu.

P i e z ī m e . Drošības naudas papildinājums par 1924.gadu jāiemaksā līdz 1925.gada 1.aprilim.

Ar šo atvietots valdības 1924.g.30.zeptembrī Satversmes 81.panta kārtībā izdotais Notariata likumu 210.p. pārgrozījums /Lik.kr.154./.

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Pauļuks

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars av.

1924.g. 18. dec.

Nodaļas vadītājs

№ 5975.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 12.decembra plenarsēdē pieņemtais

P ā r g r o z ī j u m s

likumā par atlīdzības izsniegšanu sērgu dēļ nogalināto un sērgās kritušo lopu īpašniekiem.

1920.g. 15.marta likuma par atlīdzības izsniegšanu sērgu dēļ nogalināto un sērgās kritušo lopu īpašniekiem /Lik.un vald. rīk. krāj. 175./ 3.pantu izteikt šādi:

3. Atlīdzību izmaksā uz Veterinarvaldes rīkojumu.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mētriņš

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretārs a.v.

1924.g. 18.dec Nodaļas vadītājs F. Jan

№ 5977.

376

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 12.decembra plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s
par
mājkustoņu sērgu apkaŗošanas nodokļa atcelšanu.

1. 1920.gada 15.marta likums par sērgu apkaŗošanas nodokli no mājkustoņiem /Lik.kr.174./ atcelts. Šis nodoklis nav ņemams sākot ar 1923/24.budžeta gadu.

2. Nodokļa parādu piedzīšanas kārtību nosaka iekšlietu ministrs, saziņā ar finansu ministri un Valsts kontroli.

3. Nodokļa parādus, kuŗus nebūtu iespējams piedzīt, neatkarīgi no parādu lieluma, noraksta no rēķiniem, kā ari dzēš Veterinarvalde.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Rozītis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretariāts.
192 4. g. 18. dec.
Nodaļas vadītājs
№ 5576

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 12.decembra plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s

par

Kuldīgas un Tukuma apriņķu robežu grozīšanu.

1. Pievienot Tukuma apriņķa Remtes pagastam sekošas Kuldīgas apriņķa daļas: 1/ Saldus pagasta mājas: Lubenieki, Purviņi, Stūrīši, Bekeri, Ziemeļi, Rumbenieki, Mālkalns, Peleki, Levičas un Lūki; 2/ Gaiķu pagasta mājas: Aizupji, Vipsteri, Ceplīši, Kannenieki, Skujaini un Vikstrautes muiža; 3/ Brocenu pagasta mājas: Ciematas, Dārznieki, Cepļi, Varmakas, Stūrmaņi, Gaižas, Kipas, Kaulaču muiža, Lejas Grāvnieki, Kalna Grāvnieki, Jaunkaulači, Veckaulači, Sudmalu krogs un Kaulaču smēde.

2. Šī noteikuma izvešana dzīvē un attiecīgo pašvaldību īpašuma tiesību nokārtošana piekrīt Iekšlietu ministrijai.

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Rozītis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretārs ad.
1924.g. 18. dec.
Nodaļas vadītājs
№ 5978

LATVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMA

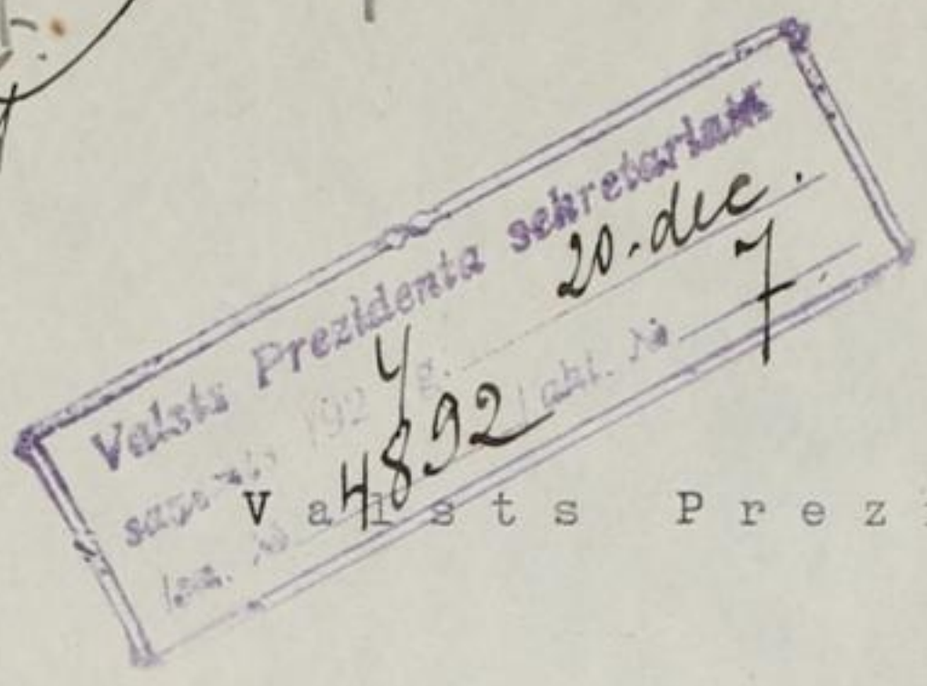
20/XII.1305/Sk

378

192 4. g. 20. decembrī.

№ 109.

Izsūtīts 22/XII

Valsts Prezidenta kungam.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g. 19.decembra plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta: par - 68, pret - 1, atturas - 0/ pieņemto

likumu par atalgojuma paaugstināšanu valsts darbiniekiem.

Likuma redakcija, saskaņā ar plenarsēdes lēmumu, pieņemta š.g. 20.decembra Saeimas prezidija un redakcijas komisijas kopējā sēdē.-

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Alksnis

Saeimas sekretars.

LAPAFIRU SPIESTUVE F. 2. 52.088. 1500. 26. III. 1924.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 19.decembra plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

atalgojuma paaugstināšanu valsts darbiniekiem.

1. Tiem valsts darbiniekiem, kuŗi nesaņem par brīvu piemērotus dzīvokļus naturā, izmaksājama dzīvokļu nauda 15% apmērā no pamatalgas, sākot ar 1924.g. 1.decembri.

P i e z ī m e. Darbiniekiem, kuŗiem nav tiesības atteikties no ierādītā dienesta dzīvokļa, var piešķirt sevišķu dzīvokļa naudu līdz 5% no pamatalgas.

2. Sākot ar 1924.g. 1.decembri valsts darbinieku dzimtas piemaksas paaugstinātas par 50%.

3. Visiem bez izņēmuma pastāvīgiem valsts darbiniekiem, kuŗi nesaņem algu pēc līguma vai arodbiedrību pieņemtā tarifa, vai neieņem vairākus algotus amatus valsts dienestā, izmaksājama ikgadus 13.mēneša alga.

4. Līdzekļi, kuŗi vajadzīgi šī likuma izpildīšanai 1924./25.budžeta gadā, bet neietilpst minētā gada budžetā, uzņemami papildu budžetā un sedzami no ieņēmumu budžeta pārsniegumiem.

5. Tuvākus noteikumus šī likuma piemērošanai izdod Ministru kabinets.

6. Likums stājas spēkā ar izsludināšanas dienu.

F. Peimanis

Saeimas priekšsēdētājs.

„Valdības Vēstnesa" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretars ad.

1924.g. 22. dec.

Nodaļas vadītājs

№ 6003.

J. Alksnis

Saeimas sekretars.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

20/XII. 1305 Gj

380

192 4. g. 20. decembrī.

Valsts Prezidenta sekretariāts
saņ. 20. decembrī 1924
Iesn. № 4831 | atb. № 7.

Valstij Prezidentam kungam.

№ 109.

22/XII

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g. 19.decembra plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemtos:

1/ likumu par kara materialu iegādāšanu ārpus tekoša budžeta,

2/ papildinājumu likumā par valsts zemes fonda piešķirto un piešķiramo zemju novērtēšanu un pārdošanu dzimtsīpašumā vai atdošanu dzimtsnomā,

3/ likumu par jaunu termiņu noteikšanu agrārās reformas likuma I.daļas 3.panta e punktā un 14.pantā paredzēto lūgumu iesniegšanai,

4/ likumu par zemes grāmatu nodaļās ņemamo kanclejas nodokļu paaugstināšanu,

5/ pārgrozījumu likumā par nekustamu īpašumu koroborēšanu sakarā ar agrārās reformas likumu,

6/ likumu par miertiesnešu kompetences paplašināšanu civil- un kriminallietās,

7/ likumu par kasacijas drošības naudas paaugstināšanu un

8/ likumu par lokšņu un kanclejas nodokļa paaugstināšanu.

Likumu redakcija, saskaņā ar plenarsēdes lēmumu, pieņemta š.g. 20.decembra Saeimas prezidija un redakcijas komisijas kopējā sēdē.-

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

PAPĪRU SPIESTUVE F. 2. 52.088. 1500. 26. III. 1924.

381

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 19.decembra plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s

par

kaŗa materialu iegādāšanu ārpus tekoša budžeta.

1. Valsts drošības uzturēšanas ārkārtējām vajadzībām valdībai ir tiesība iegādāties ārpus tekoša budžeta uz kredita nepieciešamos kaŗa ieročus un materialus par zumu līdz vienam miljonam latu, izdodot pēc vajadzības par attiecīgu zumu valsts parāda zīmes.

2. Maksājumu noteikumus, nosakot maksājumu termiņus un maksājamo procentu lielumu, apstiprina Ministru kabinets. Parāda zīmes valsts vārdā izdod finansu ministrs.

3. Maksājamās zumas uzņemamas attiecīgo gadu izdevumu budžetos.

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Alberings

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretārs.
1924.g. 22. dec.
Nodaļas vadītājs F. Ķ...
№ 6002.

3891

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 19.decembŗa plenarsēdē pieņemtais

PAPILDINĀJUMS LIKUMĀ PAR VALSTS ZEMES FONDA PIEŠĶIRTO UN PIEŠĶIRAMO ZEMJU NOVĒRTĒŠANU UN PĀRDOŠANU DZIMTSĪPAŠUMĀ VAI ATDOŠANU DZIMTSNOMĀ.

1923.g. 23.apriļa likumu par valsts zemes fonda piešķirto zemju novērtēšanu un pārdošanu dzimtsīpašumā vai atdošanu dzimtsnomā (Lik. krāj. 49) papildināt ar sekošu 16^{1}.pantu:

16^{1}. Ja zemes ieguvējs dod vietējai zemes vērtēšanas komisijai vai zemes vērtēšanas virskomisijai savu parakstu, ka neceļ iebildumus pret novērtējumu un uzlikto izpirkšanas maksu, tad šī likuma 13. un 16.p.p. noteiktie termiņi atkrīt.

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Alberings

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretariāts.
1924.g. 23. dec.
Nodaļas vadītājs F. Jaun
№ 6006.

383

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 19.decembra plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

jaunu termiņu noteikšanu agrarās reformas likuma I.daļas 3.panta e punktā un 14.pantā paredzēto lūgumu iesniegšanai.

1. Agrarās reformas likuma I.daļas 3.panta e punktā un 14.pantā paredzēto lūgumu iesniegšanai valdībai vai tiesai noteikt kā jaunu termiņu - 1925.g. 1.juliju, šo dienu ieskaitot, - personām, kuŗas nav laikā iesniegušas lūgumus aiz iemesliem, kuŗus tieslietu ministrs atzīst par pietiekošiem: a) attiecībā uz līgumiem, kuŗi noslēgti pēc 1915.g. 23.aprīļa un līdz 1920.g. 2.oktobrim ierakstīti zemes grāmatās resp. apstiprināti pie vecākā notara; b) attiecībā uz līgumiem, kuŗi noslēgti pirms 1920.g. 16.zeptembra bez likumīgas ierakstīšanas zemes grāmatās resp. apstiprināšanas pie vecākā notara, ja līguma objekts līdz ar līguma noslēgšanu pārgājis ieguvēja lietošanā, un ja līgumu apstiprinājis vai tā slēdzēju parakstus apliecinājis notars vai valsts vai pašvaldības iestāde.

2. Iepriekšējā (1.) pantā paredzētie lūgumi, kuŗi iesniegti pirms šī likuma spēkā nākšanas dienas, uzskatāmi par laikā iesniegtiem.

3. Uz pirmā panta pamata iesniegtie lūgumi atstājami bez caurskatīšanas, ja attiecīgā zeme galīgi piešķirta citām personām pirms lūguma iesniegšanas.

1924.g. 14.augusta "Noteikumi par agrarās reformas likuma I.daļas 3.panta e punktā un 14.pantā noteikto termiņu pagaŗināšanu" (Lik. kr. 1924.g. 131.) atcelti.

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesters

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša“ redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretārs.
1924.g. 23. dec.
№ 6007.
Nodaļas vadītājs

3184.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 19.decembra plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

zemes grāmatu nodaļās ņemamo kanclejas nodokļu paaugstināšanu.

Zemes grāmatu nodaļās kanclejas nodoklis (Pielik. pie Not. nol. 369.p. 2.pkt. 1914.g. izd.) ņemams:

1)	par jaunas folijas atklāšanu.....	10 lat.
2)	par akta izsniegšanu.....	6 lat.
3)	par kreditapliecības izsniegšanu.....	6 lat.
4)	par uzrakstu uz akta.....	3 lat.
5)	par akta norakstu.....	3 lat.
6)	par norakstiem no Not. nol. 363.pantā paredzētiem lēmumiem.....	3 lat.
7)	par citu dokumentu norakstiem.....	80 sant.par loksni
8)	par rakstiskām ziņām un izvilkumiem no registriem.....	2 lat.
9)	par grāmatas, lietas un zemes grāmatu registra folijas lasīšanu - no katras hipotekariskas vienības.....	50 sant.

Ar šo likumu ir atvietots 1921.g. 14.janvara rīkojums (Lik. kr. 1921.g. 16.).

F. Peřmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretārs ad.
1924.g. 29 decbr
№ 6008.
Nodaļas vadītājs

J. Čakste

Saeimas sekretars.

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 19.decembŗa plenarsēdē pieņemtais

PĀRGROZĪJUMS LIKUMĀ PAR NEKUSTAMU ĪPAŠUMU KOROBORĒŠANU SAKARĀ AR AGRARĀS REFORMAS LIKUMU.

Likumā par nekustamu īpašumu koroborēšanu sakarā ar agrarās reformas likumu 7.pantu izteikt šādi:

7. Atsavināto īpašumu pārvešana uz valsts vārdu nekavē agrāk iegūto, bet zemes grāmatās vēl neierakstīto zemes gabalu (Agr. ref. lik. 3.p. e pkt.) koroborēšanu uz tāda līguma pamata, kuŗu līdz 1923.g. 15.aprilim formali noslēdzis ar ieguvēju bijušais īpašnieks.

Ja līgumi nav noslēgti galīgā formalā veidā, tad tos tādā veidā noslēdz Zemkopības ministrija.

Šinī pantā minētiem līgumiem ir vajadzīga agrarās reformas likumā paredzētā valdības piekrišana.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vēsmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretariāts.
192 4 g. 29. dec
№ 6005.
Nodaļas vadītājs

388

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 19.decembra plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s

par

miertiesnešu kompetences paplašināšanu civil- un kriminallietās.

1. Civilprocesa likumu /1923.g. izd./ 36.p. 1.punktā /Lik. kr. 1924.g. 52./ un Kriminalprocesa likumu /1922.g. izd./ 39.p. 2.punktā 500 latu vietā likt 1000 latus.

2. Apgabaltiesās iesāktās kriminal- un civillietas iztiesājamas pēc līdzšinējiem piekritības noteikumiem.

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Pleps

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretariāta
Nodaļas vadītājs
1924 g. 29. dec.
№ 6010

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 19.decembra plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s

par

kasacijas drošības naudas paaugstināšanu.

1. Kasacijas drošības nauda paaugstināma: Kriminalprocesa likumu /1922.g. izd./ 209.pantā - uz divdesmit latiem un to pašu likumu /1914.g. izd./ 910.p. 2.pkt. - uz četrdesmit latiem, Civilprocesa likumu /1923.g. izd./ 286.pantā - uz trīsdesmit latiem un to pašu likumu /1914.g. izd./ 800.pantā - uz sešdesmit latiem.

2. Augšminētos Kriminal- un Civilprocesa likumu pantos sastopamie aizrādījumi uz to, ka administratīvās iestādes, resp. valsts pārvaldes un tās iestādes, kuŗas bauda šo pārvalžu tiesības, atsvabināmas no drošības naudas iemaksāšanas, atvietojami ar noteikumu, ka no šo naudu iemaksāšanas atsvabinātas visas valsts un pašvaldības iestādēs.

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Alksnis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretārs.
192 4.g. 29. Dec
№ 6011.

Nodaļas vadītājs

888

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 19.decembra plenarsēdē pieņemtais

L i k u m s

par

lokšņu un kanclejas nodokļu paaugstināšanu.

Paaugstināt Civilprocesa likumu /1923.g. izd./ 299.pantā paredzēto lokšņu nodokli uz 20 sant., to pašu likumu /1923.g. izd./ 305.p. un Kriminalprocesa likumu /1922.g.izd./ 245.p.paredzēto kanclejas nodokli - uz 50 sant. un Civilprocesa likumu /1914.g. izd./ 854.p. un Kriminalprocesa likumu /1914.g. izd./ 985.p.paredzēto kanclejas nodokli - uz 1 latu.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Alksnītis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretārs

1924 g. 23. dec.

Nodaļas vadītājs

№ 6012.

LATVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMA

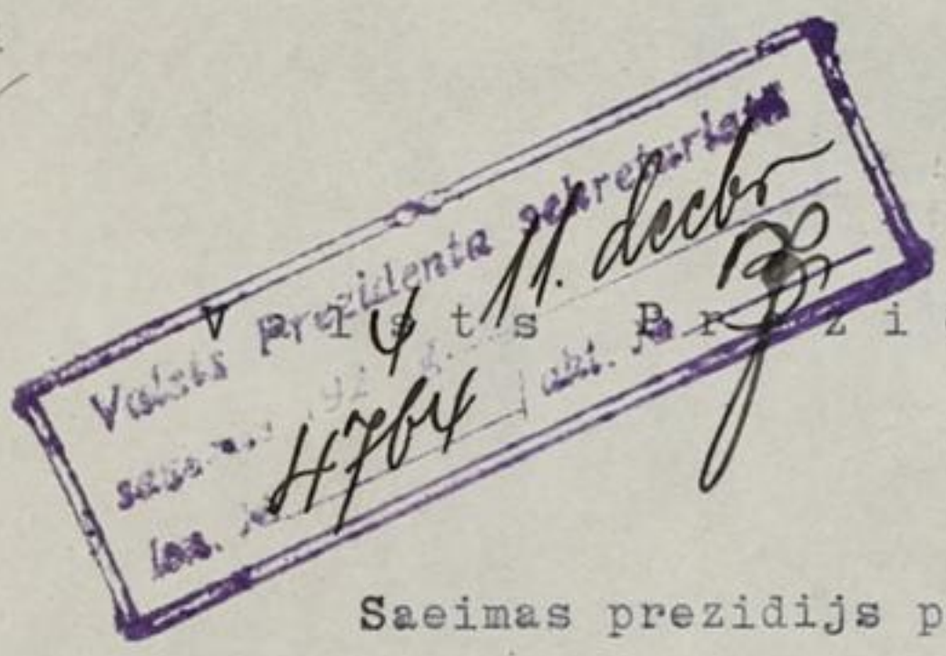
935 B

10/XII.

389

1924.g. 10. decembrī.

№ 105.

Prezidenta kungam.

11/XII

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g.9.decembra plenarsēdē III.lasījumā pieņemtos un redigētos:

1/ likumu par tirdzniecības-rūpniecības nodokli,

2/ likumu par žūpības apkarošanu un

3/ pārgrozījumus likumā par alkoholu saturošu vielu ražošanu, aplikšanu ar nodokļiem un pārdošanu.-

F. Kermans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mežmalis

Saeimas sekretars.

PAPĪRU SPIESTUVE F. 2. 52.088. 1500. 26. III. 1924.

390 390

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 9.decembra plenarsēdē pieņemtie

P ā r g r o z ī j u m i

likumā par alkoholu saturošu vielu ražošanu, aplikšanu ar nodokļiem un pārdošanu.

Likumā par alkoholu saturošu vielu ražošanu, aplikšanu ar nodokļiem un pārdošanu izdarīt sekošus pārgrozījumus:

14.panta vietā likt: »Spirta dedzinātavas, rauga-spirta fabrikas, jēlspirta rektifikacijas un valsts degvīna izgatavošanas iestādes ierīkojamas ar Netiešo nodokļu departamenta atļauju, bet liķieru un citas spirta un degvīna pārstrādāšanas fabrikas un alkoholisku dzērienu izgatavošanas iestādes ierīkojamas ar Netiešo nodokļu departamenta atļauju un vietējās pašvaldības piekrišanu, pie kam pašvaldības lēmumi pieņemami ar ¾ klātesošo balsu vairākumu.

P i e z ī m e . Apriņķu un pilsētu pašvaldībām ir tiesība atņemt izdoto atļauju fabrikām, kuŗas pārstrādā spirtu un degvīnu par liķieri vai par citādiem dzērieniem, un citām alkoholisku dzērienu izgatavošanas iestādēm, paziņojot par to vienu gadu iepriekš šo fabriku resp. iestāžu īpašniekiem un Netiešo nodokļu departamentam.»

182.panta 2.piezīmi atcelt.

205.panta d punktu atcelt.

207.pantu atcelt.

208.pantu atcelt.

209.pantu atcelt.

210.panta vietā likt: »Netiešo nodokļu departaments izdod, ar attiecīgas pašvaldības piekrišanu un saziņā ar policiju, atļauju sekošām alkoholisku dzērienu pārdotavām:

1/ vīna un alus lielnoliktavām;
2/ vīna un citu alkoholisku dzērienu tirgotavām promnešanai, kā pilsētās, tā ari uz laukiem;
3/ traktieriem ar reibinošu dzērienu pārdošanas tiesībām;
4/ bufetēm klubos un biedrībās;
5/ tālbraucēju kuģiem.»

227.panta vietā likt: »Aizliegts atvērt reibinošu dzērienu pārdotavas pilsētās un miestos ne tuvāk par 100 metriem, bet uz laukiem ne tuvāk par 1 kilometru no pilsētu, miestu un pagastu valdēm, tiesu namiem, skolām, cietumiem, kazarmēm, rūpniecības uzņēmumiem, kuŗos nodarbināti ne mazāk par 50 darbinieku, slimnīcām, kapiem, baznīcām un lūgšanas namiem, kuŗos notiek dievkalpošanas.»

231.panta vietā likt: »Par pārdevējiem vai viņu palīgiem, kā arī par apkalpotājiem veikalos, kur pārdod reibinošus dzērienus mazumā, neatkarīgi no 230.pantā uzrādītām personām, nevar būt personas, jaunākas par 21 gadu.»

238.pantu atcelt.

239.pantu atcelt.

F. Vesmans

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Mūrnieks

Saeimas sekretārs.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretārs ao.
192 4 g. 23. dec
Nodaļas vadītājs P. Jumr
№ 6004.

3921

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 9.decembra plenarsēdē pieņemtais

LIKUMS PAR ŽŪPĪBAS APKAROŠANU.

I.

1. Alkoholisku dzērienu pārdošanas vietās ir aizliegts tirgoties ar alkoholiskiem dzērieniem, kā ari tos lietot no plkst. 10 vakarā līdz plkst. 9 rītā, bet svētdienās un citās svinamās dienās, kā ari tautas nobalsošanas, pašvaldības iestāžu vēlēšanu un rekrušu iesaukšanas dienās - visu dienu, un sestdienās, kā ari pārējo svinamu dienu priekšvakaros, - no plkst. 12 dienā.

Par tirgošanās ierobežojumiem pārējā, šinī pantā atļautā laikā, lemj attiecīgas pilsētu vai miestu domes vai pagastu padomes.

2. Alkoholisku dzērienu fabrikām un izgatavošanas vietām, noliktavām, tirgotavām un citām pārdošanas vietām ir aizliegts reklamēt alkoholiskus dzērienus uz ārieni ar afišām, plakatiem, sevišķu apgaismošanu, izlikšanu skatu logos, vai citādi kā, izņemot izkārtnes ar veikala un firmas nosaukumu. Tāpat aizliegta jebkuru alkoholisku dzērienu un alkoholisku dzērienu veikalu reklamēšana laikrakstos vai citāda veida drukas darbos un atklātās vietās, kā tramvajos, uz dzelzceļiem, izstādēs u.t.t.

3. Alkoholisku dzērienu pārdotavās patēriņam uz vietas ir aizliegta deja, varietē izrādes un tamlīdzīgas izpriecas. Šinīs vietās atļaujama muzika tikai ar vietējās pašvaldības piekrišanu.

4. Aizliegts izmaksāt algas, kā ari slēgt dienesta līgumus alkoholisku dzērienu pārdotavās personām, kuŗas tanīs nav nodarbinātas.

5. Aizliegts lietot alkoholiskus dzērienus visās par valsts vai pašvaldības līdzekļiem sarīkotās svinībās vai mielastos, kā ari valsts un pašvaldības iestāžu darba telpās.

6. Aizliegts lietot alkoholiskus dzērienus visās mācības un audzināšanas iestāžu telpās, pie šīm iestādēm pastāvošās organizacijās un to telpās, kā ari šo iestāžu un organizaciju izrīkojumos.

7. Aizliegts tirgoties ar reibinošiem dzērieniem un tos lietot izstādēs, tirgos, dažādu organizaciju izrīkojumos, teatros, pārtikas vielu pārdotavās, uz iekšējo ūdeņu un kabotažas kuģiem un dzelzceļu piestātnēs.

II.

1903.gada sodu likumos izdarīt sekošus pārgrozījumus un papildinājumus.

1. 284., 285., 286., 315., 316. un 317.pantu izteikt šādi:

284. Kas parādījies atklātā vietā acīm redzami piedzēries, sodāms:
ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai
ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.

285. Kas pilsētā vai miestā atklāti pulkā dzēris alkoholiskus dzērienus uz ielas vai laukuma, vai sētā, vai vārtu telpās, sodāms:
ar arestu uz laiku, ne ilgāku par 14 dienām, vai ar
naudas sodu, ne augstāku par 50 latiem.

286. Kas lietojis alkoholiskus dzērienus likumā vai saistošos noteikumos aizliegtos gadījumos, vietā vai laikā, sodāms:
ar arestu uz laiku, ne ilgāku par vienu mēnesi, vai
ar naudas sodu, ne augstāku par simts latiem.

315. Kas:
1) tura atvērtu traktieri vai citu alkoholisku dzērienu pārdošanas vietu neatļautā laikā;
2) pielaidis šinīs vietās neatļautas izpriecas;
3) turējis traktierī vai citā alkoholisku dzērienu pārdošanas vietā par apkalpotāju personu, kuŗa nav sasniegusi likumā vai saistošā noteikumā nosacīto vecumu, vai pielaidis šinīs vietās dzert alkoholiskus dzērienus personu, kuŗa jaunāka par sešpadsmit gadiem vai redzami piedzērusies, vai acīm redzami piedzērušu izraidījis uz ielas;
4) nav izpildījis likuma vai saistošu noteikumu nosacījumus par alkoholisku dzērienu pārdošanas vietu turēšanu un par tirgošanos tanīs;
5) amata veidā atvēlējis savu dzīvokli vai citas kādas telpas citur pirktu alkoholisku dzērienu dzeršanai;
6) pārdevis traktierī ēdienus vai dzērienus, vai izīrējis istabas dārgāk par izsludinātām cenām,

sodāms:

ar arestu uz laiku, ne ilgāku par trim mēnešiem, vai
ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

316. Kas tirgojies ar alkoholiskiem dzērieniem:
1) tādā vietā, kur tirgošanās ar alkoholiskiem dzērieniem aizliegta;
2) bez tiesības tirgoties ar alkoholiskiem dzērieniem vispār vai tanī apvidū;
3) vietā, kuŗas atvēršanai nav dabūta pienācīga atļauja, vai kuŗas iekšējais ierīkojums nesaskan ar likuma prasījumiem,

sodāms:

ar arestu vai naudas sodu, ne augstāku par tūkstots latiem. Bez tam vainīgam atņemama atļauja pārdot alkoholiskus dzērienus.

317. Alkoholisku dzērienu pārdošanas vietas turētājs vai tas, kuŗš tanī tirgojas, kas
1) pārdevis alkoholiskus dzērienus pret ķīlu, uz nākamās ražas rēķina vai vispār uz parāda;
2) apmainījis alkoholiskus dzērienus pret kādu mantu;
3) maksājis naudas vietā ar alkoholiskiem dzērieniem par saistībām vai par padarītu darbu,

sodāms:

ar arestu vai ar naudas sodu, ne augstāku par tūkstots latiem, vai ar abiem šiem sodiem kopā.
Bez tam vainīgam atņemama atļauja pārdot alkoholiskus dzērienus.
Par dabūtiem dzērieniem saņemtie saistības raksti atzīstami par spēkā neesošiem, bet ķīlā ņemtās vai apmainītās mantas atņemamas un bez atlīdzības atdodamas īpašniekam vai viņa neatšķirtiem ģimenes locekļiem.
Šī panta pirmās daļas pirmā punkta, kā ari trešās daļas noteikumi neattiecas uz parādsaistībām par fabriku un lielnoliktavu pārdotiem alkoholiskiem dzērieniem.

2. Ievest sekošus jaunus 285^{1}., 286^{1}. un 316^{1}.pantus.

285^{1}. Kas reklamējis uz ārieni alkoholiskus dzērienus, to fabrikas vai citas izgatavošanas vietas, noliktavas, tirgotavas vai citas pārdošanas vietas ar likumu aizliegtā veidā, sodāms:
ar arestu vai naudas sodu, ne augstāku par tūkstots latiem, vai ar abiem šiem sodiem kopā.

286[1]. Kas izmaksā algu vai slēdz dienesta līgumu alkoholisku dzērienu pārdotavā ar kalpotājiem vai strādniekiem, kuŗi tanī nav nodarbināti, sodāms:

ar naudas sodu, ne augstāku par pieci simti latiem.

316[1]. Kas slepeni izgatavo alkoholiskus dzērienus, vai glabā tādus slepeni izgatavotus dzērienus, vai tirgojas ar tiem, vai sagatavojis attiecīgu iejavu, vai ierīkojis ietaisi to izgatavošanai, sodāms:

ar ieslodzījumu cietumā.
Bez tam vainīgam uzliekams naudas maksājums, ne augstāks par pieci tūkstoši latiem.
Dzērieni, aparati un sagatavotā iejava konfiscējami.

III.

1. Pašvaldības iestādēm, kuŗas izved zistematiski žūpības apkaŗošanu, izsniedzami šim nolūkam pabalsti budžeta kārtībā. Norēķini par minēto zumu izlietošanu iesniedzami iekšlietu ministrim.

2. Neatkarīgi no policijas ierēdņu uzraudzības par šī likuma noteikumu pildīšanu, pilsētu un miestu domes un pagastu padomes var ievēlēt sevišķus kuratorus, kuŗiem tāpat kā policijai ir tiesības ierosināt vainīgo saukšanu pie atbildības.

3. Pabalstu zumas izsniedzamas no sevišķa žūpības apkaŗošanas fonda, kuŗā ieskaitāma: viena trešdaļa no soda naudām un maksājumiem par sodu likumu 284.-286[1]., 315.-317.pantā paredzētiem noziedzīgiem nodarījumiem un sākot ar 1925./26.budžeta gadu 1/2% no valsts degvīna monopola ienākumiem.

Fondu pārzin Iekšlietu ministrija saziņā ar Izglītības ministriju.

4. Pašvaldības iestādes 1.pantā minētās zumas var izlietot pretalkoholisku izstāžu un priekšlasījumu sarīkošanai, alkoholiķu patversmju, tautas namu, tējnicu, biblioteku un lasītavu ierīkošanai un uzturēšanai, orķestru un dziedāšanas koru pabalstīšanai un tamlīdzīgiem mērķiem ar nosacījumu, ka visos šinīs pasākumos un izrīkojumos nedrīkst lietot alkoholiskus dzērienus. Pašvaldība, kuŗas pabalstītās iestādēs vai pasākumos pielaisti šī panta nosacījuma pārkāpumi, zaudē tiesību saņemt 1.pantā minētās zumas uz visu pašvaldības izpildu organa pilnvaru laiku.

5. Šī likuma robežās uzskatāmi par alkoholiskiem visi reibinoši un stipri dzērieni, kuŗi satur vairāk nekā pusotra procenta alkohola.

1920.gada 18.oktobŗa (Lik.kr.papild.93.) pagaidu rīkojums par žūpības apkaŗošanu, 1921.gada 16.zeptembŗa (Lik.kr.200) pārgrozījumi pie tā un 1922.gada 14.janvaŗa papildinājums (Lik.kr.29.), kā ari sodu likumu par akcizes noteikumu pārkāpumiem (Lik.kr.papild. 60.) 8.pants - a t c e l t i.

Likums stājas spēkā 3 mēneši pēc tā izsludināšanas.

„Valdibas Vēsnieša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretars
1922 g. 29. dec.
Nodaļas vadītājs
№ 6005.

F. Vesmans

Saeimas priekšsēdētājs.

Saeimas sekretars.

LATVIJAS REPUBLIKAS
SAEIMA

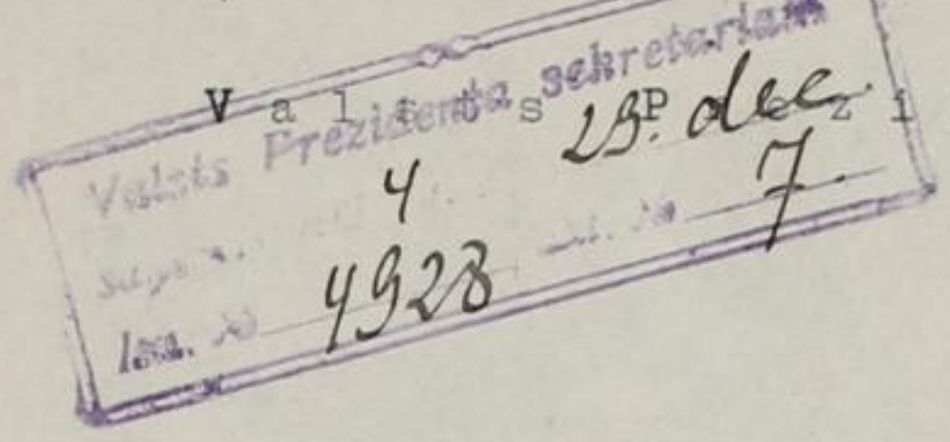
29/XII. 945/p

395

1924.g. 29. decembrī.

№ 110.

Jēgeļus
29/XII

V a l s t s P r e z i d e n t a k u n g a m.

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g. 19.decembra plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemto

likumu par sanitaro konvenciju ar Polijas Republiku,

līdz ar konvenciju franču valodā un tās tulkojumu latviešu valodā.

Likuma un konvencijas redakcija, saskaņā ar plenarsēdes lēmumu, pieņemta š.g. 20.decembra Saeimas prezidija un redakcijas komisijas kopējā sēdē.-

J. Pērmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vestmanis

Saeimas sekretārs.

PAPĪRU SPIESTUVE F. 2. 52.088. 1500. 26. III. 1924.

396

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 19.decembŗa plenarsēdē pieņemtais

L I K U M S

par

sanitaro konvenciju ar Polijas Republiku.

1. 1922.g. 7.julijā Varšavā parakstītā sanitarā konvencija ar šo likumu pieņemta un apstiprināta.

2. Likums stājas spēkā no izsludināšanas dienas. Līdz ar likumu izsludināma ari 1.pantā minētā konvencija un tās tulkojums latviešu valodā.

3. Konvencija stājas spēkā 15 dienas pēc konvencijas 41.pantā paredzētās ratifikacijas dokumentu apmaiņas Varšavā.

F. Vesmanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vesmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstneša" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.
Valsts Prezidenta sekretariāts.
192 4.g. 29. dec
Nodaļas vadītājs
№ 6102.

T u l k o j u m s.

LATVIJAS-POLIJAS SANITARĀ KONVENCIJA.

Latvijas Republikas Valdība no vienas puses un Polijas Republikas Valdība no otras puses, vēlēdamās aizsargāt savu pilsoņu veselību no lipīgu slimību parādīšanās un izplatīšanās, ir vienojušās noslēgt sanitarkonvenciju un šim gadījumam izvēlējušās šādus savus pilnvarniekus:

Latvijas Republikas Valdība:
ārkārtējo sūtni un pilntiesīgo Latvijas ministri Polijā Martiņu N u k š u un Iekšlietu ministrijas veselības departamenta direktoru Dr.Jāni K i v i t c k i,
Polijas Republikas Valdība:
Veselības ministrijas nodaļas vadītāju Dr.Henryk T r e n k n e r'u un Ārlietu ministrijas pirmo referentu Edmundu S o b o l e v s k u ģ i, savstarpīgi uzrādījuši savas pilnvaras un atzinuši tās par labā un pienācīgā formā sastādītām, ir vienojušies par līguma slēdzēju valstu pienākumiem lipīgu slimību parādīšanās gadījumā viņu teritorijās.

I.

Līgumslēdzēju valstu pienākumi lipīgu slimību parādīšanās gadījumā šo valstu teritorijās.

1.pants.

Līgumslēdzējas valstis apņemas bez kavēšanās viena otrai telegrafiski paziņot par pirmo saslimšanas gadījumu ar koleru vai mēri, kā ari par citiem aizdomīgiem saslimšanas gadījumiem un rakstiski informēties par atguļas un izsitumu tifa epidemisku izplatīšanos.

2.pants.

Ziņojumā par 1.pantā uzskaitītām slimībām jāuzrāda:
1) slimības nosaukums (zinatniskais nosaukums latiņu valodā) un viņas forma;
2) slimības parādīšanās vieta un diena;
3) slimības izcelšanās un viņas cēloņi;
4) slimo un mirušo skaits;
5) apsērgotā administratīvā vienība (8.p.);
6) spertie aizsardzības soļi.

Lai iegūtu noteiktu jēdzienu par mirstības apmēriem, ir nepieciešami vispārējā saslimušo skaitā minēt ari visus zinamos mirstības gadījumus.

3.pants.

Bez 1.pantā paredzētiem steidzamiem ziņojumiem, jāsūta ari nedeļas ziņojumi par 1.pantā aprādīto slimību tālāko gaitu, kā ari par šinī gadījumā spertiem soļiem un par visiem tiem apstākļiem, kuriem varētu būt epidemiologiska nozīme. Nedēļu ziņojumos jāietilpst iepriekšējo ziņojumu kļūdu un varbūtējo nepilnību izlabojumiem.

4.pants.

Katra līgumslēdzēja valsts apņemas kārtīgi piesūtīt otrai līgumslēdzējai valstij visus centralo sanitaro iestāžu oficialos ziņojumus.

Ja kādas līgumslēdzējas valsts teritorijā parādās vai izplatās epidemiski kāda lipīga slimība, kuŗa tur neparasta, vai kuŗa tur nekad nepieņem epidemisku raksturu, minētai valstij par to jāpaziņo otrai līgumslēdzējai valstij, atzīmējot apstākļus, kuŗi ar šo parādību stāv sakarā.

5.pants.

1.pantā paredzētos paziņojumus tāpat kā 3. un 4.pantā paredzētās ziņas sastāda attiecīgas valsts centralās sanitarās iestādes un nosūta tieši otras līgumslēdzējas valsts centralām sanitarām iestādēm.Tanī pašā laikā tie paši paziņojumi piesūtami otras līgumslēdzējas valsts diplomatiskam priekšstāvim, kā ari Tautu Savienības higieniskai nodaļai.

6.pants.

Savstarpēji vienojoties diplomatiskā ceļā, šo konvenciju var attiecināt ari uz citām 1.pantā neuzskaitītām lipīgām slimībām.

7.pants.

Ja vienai līgumslēdzējai valstij ir ziņas par lipīgas epidemiskas slimības parādīšanos kādā kaimiņu valstij piederošā apgabalā, un sakarā ar to tā ir spērusi kādus aizsardzības soļus, viņai jādara zināmi spertie aizsardzības soļi un to cēloņi otrai līgumslēdzējai valstij.

II.

Sērgas piemeklētos apgabalos lietojamie līdzekļi.

8.pants.

Par sērgas piemeklētu var uzskatīt vienīgi administrativu vienību: apriņķi (poviat), vai komunalu vienību pilsētās vai uz laukiem (pagastu). Apgabals izsludinams par sērgas piemeklētu, ja koleras gadījumā, ir izveidojies slimības pereklis, un atguļas vai izsitumu tifa gadījumā novērojama šo slimību epidemiska izplatīšanās, un ja mēra gadījumā konstatēti viens vai vairāk neievazātu gadījumu.

Vārds "pereklis" nozīmē, ka pēc koleras parādīšanās ir bijuši jauni saslimšanas gadījumi ārpus pirmā vai pirmo saslimšanas gadījumu vietas un ka nav izdevies ierobežot slimības izplatīšanos viņas pirmā parādīšanās vietā.

Paziņojums par to, ka teritoriala vienība ir izsludināta par sērgas piemeklētu un ka attiecīgie soļi šinī gadījumā ir sperti, jāizdara saskaņā ar 5.panta noteikumiem.

9.pants.

Pagasts vai apriņķis (poviat), kurš saskaņā ar 8.pantu būtu izsludināts par sērgas piemeklētu, jāuzskata par brīvu no sērgām, ja koleras vai mēra gadījumā pēc beidzamā saslimušā nāves vai izolacijas ir notecējušas 5 dienas; izsitumu vai atguļas tifa gadījumā tad, ja slimnieku skaita mazināšanās vai ari sporadisku saslimšanas gadījumu konstatēšana norāda, ka slimība ir zaudējusi savu epidemisko raksturu.

10.pants.

Kā aizsargu līdzekļi pret 1.pantā uzskaitīto slimību ievazāšanu ir lietojami;

a) mediciniska uzraudzība un izmeklēšana;
b) ar augšminētām slimībām saslimušo un aizdomīgo personu evakuacija un izolacija;
c) personu, bagažas, dzelzsceļu vagonu un kuģu telpu dezinfekcija un dezinsekcija;
d) preču dezinfekcija un mēra gadījumā žurku iznīcināšana;
e) aizliegums iebraukt personām, kuŗām nav iepotēta koleras aizsargu pote.

III.

Teritorialās robežas.

11.pants.

Uz robežas atsevišķi jāapskata un sanitari jāizmeklē tās personas, kuŗas nāk no sērgas piemeklētiem apvidiem, kā ari personas, pie kuŗām konstatēti 1.pantā uzskaitīto slimību simptomi. Koleras vai mēra ziņā aizdomīgas personas var vajadzības gadījumā bakteriologiski izmeklēt. Uzraudzība un mediciniska izmeklēšana jāizdara tā, lai pēc iespējas vismazāk traucētu satiksmi pār robežām.

12.pants.

Personas, kuŗas pie mediciniskas izmeklēšanas atzītas vai turētas aizdomās kā saslimušas ar kādu no 1.pantā minētām slimībām, izolē tās valsts sanitarās iestādes, kuŗās šīs personas acumirklī atrodas, un ārstē speciali šim nolūkam ierīkotās iestādēs, kur saslimušie paliek, kamēr tie pilnīgi izveseļojas, vai ari līdz galīgai diagnozes uzstādīšanai.

Nav pielaižams aizturēt veselas personas novērošanai.

Personas, kuŗas nāk no sērgas piemeklētiem apvidiem vai ari kuŗas ir bijušas satiksmē ar 1.pantā uzskaitītām slimībām saslimušām personām, jānodod viņu ceļojumu galā sanitarai uzraudzībai, kuŗas ilgums nedrīkst pārsniegt: 5 dienas koleras, 7 dienas mēra, 8 dienas atgulas tifa un 14 dienas izsitumu tifa gadījumos, skaitot no minētās personas izbraukšanas dienas no sērgas piemeklētā apgabala, vai ari no slimības konstatēšanas dienas uz robežas. Sinī nolūkā minētām personām var uzlikt par pienākumu pieteikties attiecīgās sanitarās iestādēs pēc tam, kad viņas sasniegušas ceļojuma gala mērķi.

13.pants.

Uz sanitaro personalu, dzelzsceļa ierēdņiem, oficiali pilnvarotiem valdību delegatiem var attiecināt sanitaros aizsardzības līdzekļus vienīgi gadījumā, ja viņi acimredzot saslimuši ar 1.pantā apzīmētām slimībām.

14.pants.

Personīgā bagaža jādezinficē un vajadzības gadījumos jādezinsektē, ja saskaņā ar 11.pantu un ar oficiali pilnvarotā ārsta atzinumu viņa ir uzskatama par inficētu.

Līgumslēdzējas valstis patur tiesības lietot sevišķus sanitaraizsardzības līdzekļus attiecībā uz zinamu kategoriju personām, kuŗas ceļo grupās, un pie tam nehigieniskos apstākļos, kā piemēram, sezonas strādniekiem, bēgļiem, svētceļotājiem, izceļotājiem, ieceļotājiem, atpakaļceļotājiem, klaidoņiem, čiganiem u.t.t. un proti: saslimušā vai ar to satiksmē bijušās personas izolaciju, viņu bagažas dezinfekciju un dezinsekciju, ceļotāju bakteriologisku izmeklēšanu, potēšanu, matu griešanu u.t.t.

15.pants.

Koleras apkaŗošanas nolūkā var izdarīt uz robežas aizsardzības potēšanu, ja zinamā persona nevar pierādīt ar oficialu apliecību, ka viņa tikusi potēta un ka potes iespaids nav izbeidzies. Ja ceļotājs negrib padoties šiem rīkojumiem, viņam var aizliegt pāriet robežu..

16.pants.

Uz personām, kuŗas pienāk pie robežas vilcienos un uz viņu bagažu attiecinami 14.pantā uzskaitītie noteikumi, bet tādā veidā, ka dzelzsceļu kustība netiktu kavēta.

Šai nolūkā līgumslēdzējām valstīm viņu robežu stacijās jāierīko piemēroti mediciniskās uzraudzības punkti, kuŗu uzņemšanas spējas būtu piemērotas parastas kustības apmēram caur šiem tranzita punktiem.

17.pants.

Ja vilcienā, kas pienāk uz robežas, atrodas persona, kura slimo ar kādu 1.pantā uzskaitīto slimību, šīs stacijas administracijai vagons vai vagona nodalījums jādezinficē un vajadzības gadījumā vagons jāatāķē.

Ar slimiem satiksmē bijušie ceļotāji jāizmeklē ārstiem, par veselām atzītās personas nav jāaiztur, bet viņas, kā ari viņu bagažu var dezinficēt un atguļas tifa gadījumā dezinsektēt.

18.pants.

Līgumslēdzējas valstis apsolas:

1) visus uz robežām noejošos vilcienus turēt kārtībā, dezinficēt, dezinsektēt un vajadzības gadījumā iznīcināt žurkas, attiecīgi rūpējoties ari par vilciena personalu;
2) uzturēt stingru sanitaru uzraudzību stacijas apkārtnē, rūpējoties, lai stacija ir apgādāta ar tīru dzeramu ūdeni, uzturēt vajadzīgā sanitarā kārtībā atejas vietas vilcienos un stacijā, kā ari bufetēs, aizliegt pa koleras epidemijas laiku pārdot tādus produktus, kuŗi veicina sērgas izplatīšanos;
3) rūpēties, lai ar 1.pantā minētām slimībām saslimušas personas tiktu laikā izolētas pirms robežas sasniegšanas un lai soļi, kuŗi sperami šinīs apstākļos, tiktu izdarīti saskaņā ar 10.panta c, d, e nodalījumiem. Līgumslēdzējas valstis apņemas viena otru informēt par visiem tamlīdzīgiem gadījumiem.

19.pants.

Šai konvencijā paredzētie principi un priekšraksti attiecas ari uz zemes ceļiem, upju un gaisa kuģošanu, ar attiecīgiem pārgrozījumiem.

IV.

P r e c e s.

20.pants.

Preces var dezinficēt tikai tad, ja attiecīgi pilnvarots sanitarais ārsts konstatē pie precēm vai uz viņu iesaiņojumiem acim redzamas infekcijas pazīmes.

Zem "sanitaras priekšniecības" (autorité sanitaire) jāsaprot, pēc šīs konvencijas satura, oficiali pilnvarotais ārsts.

Neatkarīgi no augšā sacītā, sekošas preces no 1.pantā uzskaitītām slimībām piemeklētā rajona var dezinficēt vai ari šo preču ievešanu, bez iepriekšējas dezinfekcijas, aizliegt:

1) lietotus: apgērbus, veļu un gultas drēbes; ja šos priekšmetus ieved kā personīgu bagažu, vai ari dzīves vietu mainot, to ievešanai nav jāliek šķēršļi ceļā, bet ar tām jārīkojas saskaņā ar 14., 16. un 17.pantu;
2) lupatas un skrandas, izņemot presētas lupatas, kas pienāk baļkos un ir ar dzelzi apstīpotas.

Nevar aizliegt ievešanai:

1) jaunus atkritumus (déchets), kas nāk tieši no tekstilfabrikām, no vērpļuvēm, no konfekciju darbnīcām un no veltuvēm, tāpat ari mākslīgo vilnu un jauna papira atgriezumus;
2) vēstules, pastkartes, drukas darbus, grāmatas, brošuras, tirdznieciskus papirus u.t.t., izņemot pasta sūtījumus pakās.

Augšminēto preču tranzitu caur vienas līgumslēdzējas valsts teritoriju nevar aizliegt, ja tās transportē no infekcijas drošā aizsaiņojumā; tapat ari šīs preces nav jādezinficē pārvadāšanas laikā.

Vietu, kur jānotiek preču dezinfekcijai, norāda tās valsts iestāde, uz kurieni preces ved.

Dezinfekcija un dezinsekcija jāizdara pēc ziniski atzītas un preču kategorijai piemērotas metodes.

V.

Aizsardzības līdzekļi robežas rajonos.

21.pants.

Par robežas rajonu jāuzskata pierobežas josla līdz 5 kilometru attālumā no robežas. Līgumslēdzējām valstīm savstarpēji jāpaziņo pierobežu apriņķu un pagastu apraksts līdz ar viņu sanitaro iestāžu sarakstu mēneša laikā pēc šīs konvencijas spēkā stāšanās.

Koleras, mēra, atgulas vai izsitumu tifa parādīšanās gadījumos robežu rajonā sanitariestādes, saskaņā ar 5.pantu, stājas sakaros savstarpējas informacijas nolūkā.

Jāinformē par sekošo:

1) par katru pirmo augšminēto slimību gadījumu;
2) periodiski jāziņo par slimības turpmāko gaitu;
3) par spertiem aizsardzības soļiem.

Neatkarīgi no augšā sacītā, sanitariestādēm pierobežas rajonos savstarpēji jāpaziņo par citām lipīgām slimībām, ja tās sāk epidemiski izplatīties.

Koleras, mēra, atgulas un izsitumu tifa gadījumos pierobežas joslā vai ari gadījumā, ja kāda cita slimība tur izplatās epidemiski, attiecīgā pierobežas rajona sanitariestāde dod savu piekrišanu aizrobežas rajonu sanitariestādēm sūtīt savu pilnvaroto ārstu uz vietas informēties par epidemiju. Tādos gadījumos ieinteresētā robežas rajona sanitariestāde tieši norāda attiecīgai kaimiņu valsts sanitariestādei gadījumu, kura tieša konstatēšana izrādas tai vēlama. Saskaņā ar šo norādījumu, kompetentām sanitariestādēm jānoteic diena, kurā otras līgumslēdzējas valsts oficialam ārstam, kas vada inspekciju, jāierodas norādītā vietā.

Abu līgumslēdzēju valstu sanitarām robežu iestādēm kopīgi jāstrādā sabiedrības veselības aizsardzības laukā, jācīnas pret lipīgām slimībām un uz pieprasījumu jāsniedz savstarpēja palīdzība.

22.pants.

Šinī konvencijā paredzētos sanitaros aizsardzības līdzekļus attiecībā uz dzelzsceļiem un uz kustību pa citiem satiksmes ceļiem var attiecināt ari uz vietējo kustību pierobežas joslā. Tomēr, līgumslēdzējas valstis apņemas, cik vien iespējams, atvieglot pierobežas satiksmi, izlietojot tikai nepieciešamos līdzekļus, saskaņā ar šīs konvencijas garu.

23.pants.

Koleras parādīšanās gadījumā pierobežas rajonā starp citu var aizliegt ievest no sērgas piemeklētiem pierobežu rajoniem svaigus augļus, saknes un piena produktus.

VI.

Robežu mediciniskas uzraudzības punkti.

24.pants.

Lai nodrošinātu šinī konvencijā paredzēto līdzekļu lietošanu, jāorganizē sanitarās uzraudzības punkti dzelzsceļu pārejas vietās. Lai izdarītu slimo un aizdomīgo personu izolaciju un apkopšanu dezinfekcijas un dezinsekcijas nolūkos, uzraudzības punkti jāapgādā ar pietiekošām telpām un iekārtu, lai savstarpējā satiksme netiktu traucēta.

25.pants.

Līgumslēdzēju valstu centralām sanitarām iestādēm, savstarpēji vienojoties, jānoteic vietas, kur organizējami sanitaras uzraudzības punkti. Bīstamas epidemijas izplatīšanās gadījumā līgumslēdzējas valstis atstāj sev tiesību apturēt uz laiku ceļotāju un vagonu ku-

stību no kāda otras valsts visa rajona vai šī rajona daļas, kur sanitārās uzraudzības punktu organizacija atduras uz nopietniem šķēršļiem. Viņai tad jāpaziņo otrai līgumslēdzējai valstij par šiem soļiem mazākais 8 dienas iepriekš. Līgumslēdzējas valstis apņemas tomēr atvieglot ceļotāju un preču kustību caur citiem robežas punktiem.

26.pants.

Uz šīs konvencijas pamata ir aizliegts ņemt no ceļotājiem maksu par medicinisku palīdzību, ko viņiem sniedz sanitārās uzraudzības punktos, tāpat ari par izolaciju hospitalī, kas izdarīta aizdomās, ka persona būtu saslimusi ar kādu no 1.pantā paredzētām slimībām, tāpat ari par izdevumiem, kādi cēlušies, lietojot šinī konvencijā priekšā rakstītos līdzekļus.

Augšminētie izdevumi gulstas uz to valsti, kuŗas teritorijā šie soļi ir sperti, ja uz vietējo likumu pamata viņi nav jāsedz kādām komunalām iestādēm vai citām juridiskām vai fiziskām personām.

Maksu par sanitaro iestāžu izdarīto dezinfekciju, dezinsekciju un žurku iznīcināšanu ir atļauts ņemt tikai no precēm, kuŗas padotas šiem aizsargu līdzekļiem, saskaņā ar šīs konvencijas garu, pie kam atmaksājami vienīgi faktiskie izdevumi par šinī gadījumā izlietotiem materialiem.

Līgumslēdzējām valstīm savstarpēji jāpaziņo noteiktā laikā attiecīgas maksas lielums.

Visi šie noteikumi neattiecas uz bēgļiem, kas atgriežas dzimtenē.

27.pants.

Līgumslēdzējām valstīm savstarpēji jāatzīst oficiali pilnvaroto ārstu apliecības par potēšanu, dezinfekciju, dezinsekciju, žurku iznīcināšanu un citiem aizsardzības soļiem.

VII.

Satiksme pa jūŗu.

28.pants.

Attiecībā uz kuģiem, kas dodas jūŗā, līgumslēdzējas valstis uzņemas spert sekošus soļus savās ostās:

a) aizliegt kāpt kuģī personām ar koleras, mēŗa, atguļas vai izsitumu tifa pazīmēm;
b) aizliegt kāpt kuģī personām, kuŗas nāk no koleras rajoniem, ja šīm personām nav noteiktā laikā izdarīts aizsardzības potējums;
c) aizliegt kāpt kuģī personām no rajoniem ar atguļas vai izsitumu tifu, ja šīs personas nav tikušas dezinsektētas. Ceļotāja, kā ari viņa lietošanā bijušo netīro veļas, drēbju un gultas drēbju dezinsekcijai jānotiek pēc iespējas beidzamās 24 stundās pirms kāpšanas kuģī;
d) mēŗa gadījumā jālieto līdzekļi pret žurku pāriešanu uz kuģa (jāpiesien kuģis ar ķēdēm, kuŗām piestiprinātas žurku lamatas, jānoņem laipas un tilti, kad tie netiek lietoti);
e) koleras gadījumā jārūpējas, lai dzeramais ūdens uz kuģa būtu tīrs.

29.pants.

Par sērgas piemeklētu jāuzskata katrs kuģis, uz kuŗa konstatēti koleras, mēŗa, atguļas vai izsitumu tifa gadījumi, vai ari, ja uz viņa ir pēdējo 7 dienu laikā bijuši koleras vai mēŗa saslimšanas gadījumi, vai izsitumu vai atguļas tifa gadījumi pēdējo 14 dienu laikā.

Par aizdomīgu jāuzskata katrs kuģis, uz kuŗa izbraukšanas brīdī vai ari braukšanas laikā ir konstatēti koleras, mēŗa, atguļas vai izsitumu tifa gadījumi, bet uz kuŗa beidzamās piecās dienās nav bijis neviens jauns koleras gadījums, vai beidzamās 7 dienās neviens mēŗa

gadījums, beidzamās 14 dienās neviens izsitumu tifa, vai beidzamās 8 dienās neviens atgulas tifa gadījums.

Par brīvu no lipīgām slimībām jāuzskata ikkatrs kuģis, uz kura, kaut gan tas pienāk no sērgas piemeklētas ostas, 3 dienu pirms tā iebraukšanas, pa braukšanas laiku un atbraukšanas momentā nav konstatēts neviens miršanas vai saslimšanas gadījums ar kādu no slimībām, kuŗas uzskaitītas 1.pantā.

30.pants.

Sērgas piemeklētiem kuģiem ir jāpadodas sekošiem noteikumiem:

1) mediciniskai apskatīšanai un vajadzības gadījumā ari izmeklēšanai;
2) slimās un saslimšanas ziņā par aizdomīgām uzskatamās personas nekavējoši jānogādā no kuģa un jāizolē - tām jātiek dezinficētām un dezinsektētām;
3) personas, kuŗas bijušas satiksmē ar koleras vai ar mēŗa slimniekiem, tiek padotas ārstu novērošanai, kuŗas ilgums nedrīkst pārsniegt 5 dienas, skaitot no kuģa ienākšanas dienas. Novērošanai (observacijai) nav padotas personas, kuŗas ir nākušas sakarā ar atgulas vai izsitumu tifa slimniekiem, izņemot 14.pantā uzskaitītās personas.

Šīs kategorijas personas, pēc dezinfekcijas jāuzrauga, bet uzraudzības ilgums nedrīkst pārsniegt 8 dienas atgulas un 14 dienas izsitumu tifa gadījumā;

4) jādezinficē kuģu ļaužu un ceļotāju lietojamie priekšmeti, netīrā veļa, lietotie apģērbi, ja ostas sanitariestādes tos atzīst par inficētiem;
5) koleras un mēŗa gadījumos jādezinficē visas kuģa telpas, kuŗas oficialais ārsts uzskata par inficētām; atgulas vai izsitumu tifa gadījumā tās jādezinsektē;
6) ar koleru inficētiem kuģiem, starp citu, var dot rīkojumu pārmainīt līdzpaņemto dzeramo ūdeni pret tīru dzeramo ūdeni, pilnīgi dezinficēt aizdomīgo dzeramo un balasta ūdeni pirms viņa izliešanas ostā, aizliegt mest ostā cilvēku izkārnījumus, tāpat kā ari kuģa atkritumus un izliet netīros ūdeņus pirms viņu iepriekšējas dezinficēšanas;
7) ar mēŗi inficētos kuģos, saskaņā ar 1.-5.nodalījumos paredzētiem noteikumiem, jāizdara žurku iznīcināšana, kuŗai jānotiek pirms vai pēc kuģa izkraušanas, izsargājoties pie tam no preču vai mašinu bojāšanas. Uz kuģiem, kas pildīti ar balastu, žurku iznīcināšanai jānotiek pirms izkraušanas.

Kuģi, uz kuŗa jānotiek žurku iznīcināšanai, nedrīkst aizturēt ilgāk kā 48 stundas. Tāpat ari jāpieturas pie noteikumiem, kas paredzēti 28.d pantā.

Novērot (observer) ceļotāju nozīmē - viņu izolēt uz kuģa deķa vai sanitarā punktā, pirms viņam tiek piešķirta kustības brīvība.

Mediciniski uzraudzīt nozīmē - ka ceļotāji netiek izolēti un viņu kustības brīvība netiek ierobežota, bet viņu vārdus paziņo to vietu iestādēm, kuŗp viņi dodas un kur tiem jāpadodas sanitarai kontrolei, lai noteiktu viņu veselības stāvokli.

31.pants.

Ar koleras ziņā aizdomīgiem kuģiem jārīkojas saskaņā ar 30.panta 1., 3., 4., 5. un 6.nodalījumiem; mēŗa ziņā aizdomīgiem - saskaņā ar 30.panta 1., 4., 5. un 7.nodalījumiem, un atgulas vai izsitumu tifa ziņā aizdomīgiem - saskaņā ar 30.panta 1., 3., 4., 5.nodalījumiem.

Bez tam kuģa ļaudis un ceļotāji padoti mediciniskai uzraudzībai, kuŗas ilgums nedrīkst pārsniegt koleras gadījumā - 5 dienas, mēŗa - 7, izsitumu tifa - 14 un atgulas tifa - 8 dienas, skaitot no kuģa ienākšanas dienas.

32.pants.

No sērgām brīviem kuģiem, kuŗi nāk no sērgas piemeklētām ostām, var piešķirt kustības brīvību tūliņ pēc viņu sanitarās apliecības uzrādīšanas. Tās ostas sanitariestādēm, kur kuģis ienācis, ir tiesība

spert sekošus soļus: koleras gadījumā tos, kas paredzēti 30.panta 1., 4. un 6.nodaļījumā, mēra gadījumā tos, kas paredzēti 30.panta 1., 4. uh 7.nodaļījumā un atguļas un izsitumu tifa gadījumos tos,kas paredzēti 30.panta 1. un 4.nodaļījumā. Kuģa ļaudis un ceļotājus var sanitari uzraudzīt laikā, kas paredzēts 30.pantā, sākot ar kuģa iziešanu no sērgas piemeklētas ostas.

33.pants.

Ja uz sērgas no piemeklēta kuģa, kas nāk no ostas, kur mēris, konstatēta ārkārtīga žurku mirstība, tās ostas sanitariestādes, kur kuģis ienācis, var dot rīkojumu žurkas bakteriologiski izmeklēt mēra ziņā. Ja izmeklēšana dod pozitivu rezultatu, jāuzsāk žurku iznīcināšana, saskaņā ar 30.panta 7.nodaļījumu.

Attiecībā uz pašu kuģi var dot rīkojumu:

a) to mediciniski apskatīt vai ari izmeklēt;
b) dezinficēt kuģa telpas un tos priekšmetus, kuŗi pēc sanitariestādes domām varētu būt inficēti;
c) kuģa ļaudis un ceļotājus mediciniski uzraudzīt 7 dienu laikā, skaitot no kuģa ienākšanas ostā.

34.pants.

Lai pēc iespējas ierobežotu rīkojumus, kas kavē satiksmi pa jūru līgumslēdzējas valstis apņemas, piemērojot noteikumus, kas uzskaitīti 28.-33.pantos, ievērot ari tos aizsardzības līdzekļus, kādi izlietoti uz kuģa, viņam izejot no sērgas piemeklētas ostas, kā ari ceļojuma laikā: proti, oficiālā ārsta atrašanos uz kuģa, tāpat kā uz kuģa atrodošās dezinfekcijas, dezinsekcijas un žurku iznīcināšanas ierīkojumus.

Tās ostas sanitariestādes, kur kuģis ieradies, var katrā laikā prasīt no kuģa ārsta vai ari, ja viņa nav, no viņa vietnieka, apliecību, zem zvērasta, ka, skaitot no nobraukšanas laika, uz kuģa nav atgadījies neviens koleras, mēra, atguļas vai izsitumu tifa gadījums.

35.pants.

Līgumslēdzējas valstis patur tiesību dot specialus rīkojumus par dezinfekciju, dezinsekciju un kuģa tīrīšanu tādiem kuģiem, kuŗi atrodas redzami sliktos higieniskos apstākļos. Par šādiem specialiem aizsargu soļiem jāsastāda, ja tas iespējams, ar attiecīgo konzularo iestāžu piedalīšanos, protokols, kuŗš jāpievieno kuģa dokumentiem.

36.pants.

Katram kuģim, kuŗš nepadodas ostas sanitariestāžu rīkojumiem uz šīs konvencijas pamata ir tiesība doties atpakaļ jūrā.

Tomēr viņam atļauts izkraut savu kravu, pieturoties pie sekošiem noteikumiem:

1) kuģa, kuģa ļaužu un ceļotāju izolēšana;
2) mēra konstatēšanas gadījumā - paziņojums, ka uz kuģa nav liela žurku mirstība;
3) koleras gadījumos - dzeramā ūdeņa apmaiņa pret tīru ūdeni, ja uzglabātais ūdens tiktu atzīts kā aizdomīgs infekcijas ziņā, saskaņā ar 30.panta 6.nodaļījumu.

Ceļotājiem var atļaut malā izkāpt ar noteikumu, ka viņiem āpadodas vietējo sanitariestāžu noteikumiem.

37.pants.

Tās ostas sanitariestādēm, kur kuģis atbrauc, uz pieprasījumu izdod kapteinim, kuģa īpašniekam, vai viņu agentam, apliecība par pertiem soļiem un iemesliem, kuŗi tos izsaukuši.

Ceļotājiem, kuŗi atbraukuši uz kuģa, ir tiesība pieprasīt no stas sanitariestādēm, apliecību, kuŗā norādīts viņu ienākšanas laiks n aizsardzības līdzekļi, kādiem viņi un viņu bagaža ir bijuši padoti.

38.pants.

Līgumslēdzējas valstis apņemas katra savā, viņai piederošā altijas jūras krastā organizēt, mazākais vienā no ostām, sanitaras

uzraudzības punktu un apgādāt to tā, lai punkts varētu uzņemt visādu kategoriju kuģus un sport sanitarās aizsardzības soļus, cik ātri vien iespējams.

VIII.

S p i t a l ī b a.

39.pants.

Abas puses apņemas nelaist uz otras līgumslēdzējas valsts teritoriju, bez šīs valsts iepriekšējas piekrišanas, nevienu spitalības slimnieku, lai viņa valsts piederība būtu kāda būdama.

Ja kāda no līgumslēdzējām valstīm konstatē spitalību pie kāda otras valsts piederīgā, viņai pēdējai par to jāpaziņo un slimais jāizolē piemērotā kārtā.

Slimo var atsvabināt no izolacijas tikai ar otras līgumslēdzējas valsts piekrišanu.

Izdevumi par slimnieku novietošanu slimnīcā un medicinisku kopšanu gulstas uz to valsti, pie kuŗas slimnieks pieder.

40.pants.

Vēlēdamies nokārtot draudzīgā ceļā pārpratumus, kādi varētu celties šo konvenciju iztulkojot un piemērojot, līgumslēdzējas valstis apņemas, ar abpusīgu piekrišanu, gadījumā, ja celtos domu starpības, griezties pēc starpniecības pie Tautu Savienības Higieniskās nodaļas, neierobežojot tomēr katras līgumslēdzējas valsts tiesību izvēlēties sev citu ceļu pārpratumu novēršanai.

41.pants.

Šī konvencija ratificējama un ratifikacijas dokumenti apmaināmi Varšavā, pēc iespējas drīzākā laikā.

Konvencija stājas spēkā 15 dienas pēc ratifikacijas dokumentu apmaiņas.

Konvencijas uztoikšanas gadījumā, viņa paliek spēkā gada laikā, skaitot no uzteikšanas dienas.

Noslēgta Varšavā, septītā julijā 1922.gadā.

Parakstī: M.Nukša, Dr.J.Kivitcki, Trenkner, Edmund Sobolevski.

Konvencijas tulkojuma teksts pieņemts Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 19.decembra plenarsēdē.

Saeimas sekretars.

LATVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMA

29/XII. 1045 ā/p Orig-tiesu Ārl. nod.

405

192 4.g. 29. decembrī.

№ 111.

Valsts Prezidenta kungam.

Valsts Prezidenta sekretariāts
Saņemts 1924 g. 29. dec
№ 4927

Saeimas prezidijs pagodinas nosūtīt Jums, augsti godāts Prezidenta kungs, Saeimas š.g. 19.decembra plenarsēdē steidzamības kārtā /steidzamība pieņemta vienbalsīgi/ pieņemto

likumu par Tautu Savienības starptautiskās darba organizacijas galvenās konferences IV.sēsijā pieņemtiem pārgrozījumiem pie Versaļas līguma 393.panta un citu mierlīgumu attiecīgiem pantiem

līdz ar pārgrozījumiem pie Versaļas līguma 393.panta un citu mierlīgumu attiecīgiem pantiem franču un angļu valodā un to tulkojumu latviešu valodā.

Likuma un pārgrozījumu redakcija, saskaņā ar plenarsēdes lēmumu, pieņemta š.g. 20.decembra Saeimas prezidija un redakcijas komisijas kopējā sēdē.-

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Vestmanis

Saeimas sekretars.

PAPĪRU SPIESTUVE F. 2. 52,088. 1500. 26. III. 1924.

406

Latvijas Republikas Saeimas 1924.g. 19.decembŗa plenarsēdē pieņem

L I K U M S

par

Tautu Savienības starptautiskās darba organizacijas galvenās konferences IV.sesijā pieņemtiem pārgrozījumiem pie Versaļas līguma 393.panta un citu mierlīgumu attiecīgiem pantiem.

1. 1922.g. 2.novembrī Žeņevā Tautu Savienības starptautiskās darba organizacijas galvenās konferences ceturtā sesijā pieņemtie pārgrozījumi pie Versaļas līguma 393.panta un citu mierlīgumu attiecīgiem pantiem ar šo likumu pieņemti un apstiprināti.

2. Likums stājas spēkā no izsludināšanas dienas. Līdz ar likumu izsludināmi ari 1.pantā minētie pārgrozījumi. Pēdējie stāsies spēkā, ja tos ratificēs valstis, kuŗu priekšstāvji sastāda Tautu Savienības padomi, un 3/4 tās locekļu.

F. Veismanis

Saeimas priekšsēdētājs.

J. Ulmanis

Saeimas sekretars.

„Valdības Vēstnesis" redakcijai.
Publicēšanai tuvākā numurā.

Valsts Prezidenta sekretārs av.

1924.g. 29. dec

Nodaļas vadītājs

№ 6103.

T u l k o j u m s

PĀRGROZĪJUMI PIE VERSAĻAS LĪGUMA 393.PANTA UN CITU MIERLĪGUMU ATTIECĪGIEM PANTIEM.

Tautu Savienības Starptautiskās darba organizacijas galvenā konference, sasaukta Ženevā no Starptautiskā darbbiroja administratīvās padomes un tur sanākusi 1922.g. 18.oktobrī uz IV.sesiju, pieņēma pie Versaļas līguma 393.panta un citu mierlīgumu attiecīgiem pantiem sekoši formulētu pārgrozījumu:

"Versaļas līguma 393.pants un citu mierlīgumu attiecīgie panti redigējami šādā veidā:

Starptautiskais darbbirojs padodams administratīvai domei, kura sastāv no 32 personām:

16 valdību priekšstāvjiem,
8 darbdevēju "
8 strādnieku "

No 16 valdību priekšstāvjiem 8 iecelami no locekļiem, kuriem vislielākā rūpnieciskā nozīme, un 8 iecelami no locekļiem, kuri izvēlēti no konferences valdību delegatiem, izņemot augšminēto 8 locekļu delegatus. No 16 reprezentētiem locekļiem 6 jābūt no valstīm ārpus Eiropas.

Varbūtējos iebildumus jautājumā, kuriem locekļiem lielākā rūpnieciskā nozīme, izšķir Tautu Savienības pad

Personas, kuras reprezentēs darbdevējus, un perso kuras reprezentēs strādniekus, attiecīgi izvēlē konfere darbdevēju un strādnieku delegati. Diviem darbdevēju u viem strādnieku priekšstāvjiem jābūt no valstīm, kas at ārpus Eiropas.

Padome atjaunojama katrus 3 gadus.

Vakantu vietu aizņemšanas veidu, vietnieku iecelšan un citus tamlīdzīgus jautājumus nokārto padome ar konferen piekrišanu.

Administratīvā padome izvēlē no sava vidus priekšsēdētaj un izstrādā savu reglamentu. Viņa sanāk pašas noteiktā laikā. Ārkārtējā sesija jānotur katrreiz, kad 12 no padomes personām par to izsaka rakstisku vēlēšanos."

Šis pārgrozījums, kura šeit pievestais teksts ir autentivs, pieņemts otrā novembrī tūkstots deviņi simti divdesmit otrā gadā konferences ceturtās sesijas deviņpadsmitā sēdē, saskaņā ar Versaļas līguma 422.panta un citu mierlīgumu attiecīgo pantu noteikumiem un, saskaņā ar minētiem noteikumiem, stāsies spēkā, ja to ratificēs valstis, kuŗu priekšstāvji sastāda Tautu Savienības padomi, un 3/4 tās locekļu.

Šo apstiprinot 1922.g. 15.novembrī pašrocīgi parakstījušies

Konferences priekšsēdētājs B u r n h a m.

Starptautiskā darbbiroja direktors Albert T h o m

Pārgrozījumu tulkojuma teksts pieņemts Latvijas Republ

Saeimas 1924.g. 19.decembŗa plenarsēdē.

Saeimas sekretars

Latvijas Valsts vēstures arhīvs

1303 .f. 1 . apr. 49 . **LIETAS NOSLĒGUMA LAPA**

Lietā ienumurētas 409 (četri simti deviņas)
(cipariem un vārdiem)

_____ lapas no Nr. 1 līdz Nr. 407

tai skaitā: ~~galvenās lapas~~ lpp. 64a, 399a

izlaistie numuri _____

iekšējā apraksta lapas _____

vecie lietvedības vāki _____

Lietu fiziskā stāvokļa un formēšanas īpatnības	Lapu numuri
autogrāfi	
zīmogi	
drukāti materiāli	
attēli	
grafiskie materiāli	
aploksnes ar markām	
aploksnes bez markām	
pasta atklātnes	
ielikumi aploksnēs	
tīrās lapas	62, 260
saplēstas lapas (to daļu skaits)	406-407
citas īpatnības	260-261 - nens dok.

30. 08. 2022 (datums) | g. f. g. (ieņemamais amats) | RN (paraksts) | _____ (uzvārds)